

PROLOGUS IN LIBRUM CONSTITUTIONUM

Fratrum Ordinis Praedicatorum.

CUpientes nonnulla loca Conflicutionum nostri Ordinis Praedicatorum declarare, a titulo exordium Tumendum efle cenfemus : declarantes , quod hoc Nomen Pr/EDICATORUM , fuit Ordini nostro impolitum a Papa Innocentio III. per literas , quas direxit Beato Patri Dominico, & Sociis ejus: ab Honorio III. fuit hoc nomen approbatum , & a Gregorio 13C. in Bulla Canonizacionis Beatifs. Patris Dominici confirmatum ; ac demum ab aliis Pontificibus commendatum : qui miris laudibus , & praeclari(limis privilegiis prxdidum Ordinem exornarunt. Unde Dominus Alexander IV. in laudem , & commendationem prvefati Ordinis (ic dixit: Cccleflis ille Agricola fummus auctor fidei, praecipuulque proceftor , (aerum fratrum Paedicatorum Ordinem , quali lignum fertile in Ecdefix Paraddo inferuit, ut deledarec amoenitate, ubertate (atiarec, & fruuum fuavicate mulceret. Hoc itaque fpcciofum , fecundum , ac dulce lignum, imbre (uperno irrigatum , pulchra plurima, ac dulcia poma profert : quorum odore , ac fapore contortantur, & conualefcunt debiles , variifque detenti languoribus liberantur. In hoc utique vita-ligno mortales homines carnis infirmitatibus prsegravati, pabulum (alutis inveniunt , & internam recipiunt folpitem. Hujus inquam ligni percepta fragrantia, undique ad libamen iplius concurrunt innumeri Profcllores fidei : qui ailidue illo perfuantes, & ejus (alutaribus fructibus convefcetes, de iplorum praegultata dulcedine, miniftrant & ipfi aliis , fuavia libamenta falutis. Hieeft illa generofa plantatio , qu& ramos fuos undique expandens, flores plurimos honoris , & honeftatis, fructufque uberrimos doctrix profert, & virtutis & odorem fanda:, ac laudabilis converfationis longe, lateque diffundit. Ilieft Ordo Sacer Praedicatorum, honefte floridus , prclarus fcienca , virtute tsecundus , a Sede Apoffolica merito approbatus : qui inter alia plantaria Dominica , puritate converfationis , (apiencia dono , & virtutis merito dignofeitur fpECIALICER infignitus. Hujus (acri, clari, confpicui, & approbati Ordinis Fratres, Sacrarum Scripturarum (udio inflanter incumbunt, animarum profectibus , Divinis officiis, & orationibus inceflanter intendunt, atque Evangelioe praedicationi ardentem infiftentes , lumen Divina dudrinae ubique per orbem diffundunt. Hi funt viri doctrina clariffimi , qui contemplationi cceleftium ferventer invigilant , & pia: vita: Iludio fine intermillione defudant. Hi (unt viri probati , & plene in lege Domini eruditi , efficaces quidem in opere , & in praedicatione potentes , quorum labia gratia cceleftis edocuit ad propinandam falubrem doctrix alii, & commodum * ac profectum animarum Chrifti fidelibus exponendum. Unde ubique permundum ora iplorum intonant velut cub* , ac in omnem terram exit fonus praedicationis eorum , Stufque ad fines Orbis Tua falutifera verba fanant. Hi funt viri pneclari, confpicua religione fulgentes, qui tamquam lucentia fydera in Ecclefia: firmamento, fuo fpLendidillimis documentis, viam cxleftis vita mortalibus infinuanc. Hi (unt phialae aure* plenae odoramentis , qui fua laera converfatione fuaviter redolentes, hortantur per hanc alios , & inducunt a fomno negligentia- celeriter Turgere : & excufia prorfus inertia , ad opera lucis , & bonitatis feftinanter properare. Hi funt dilecti Deo , & hominibus , Fratres videlicet Praedicatores , morum honeftate confpicui , fcienca- titulis infigniti; quos sterni Patris benignitas inter plurimas perfonas divinis oblequiis deputatas, profui nominis attollenda gloria , & Fidelium procuranda falute, fpECIALITER elegit: qui fuum femper effectum ad amorem* cadeftium dirigentes, virtutem Divini nominis ubique publicant, & pro Chrillianae Religionis ampliando cultu, vigili attentione laborant. Hi funt, qui vitam, & merita Beati (imi Pauli Apoftoli contemplantes , glorianturin fala Cruce Domini nostri JElu Chrifti ; & mundi pompas, aefolatia (pernentes, ad falam cxleftem patriam, dk ad Paradifi delicias recta intentione fufpirant. Hi funt, qui propter Deum (emetipfas falubriter abnegantes, elegerunt fub artiftiffima paupercate Deo defarvire : tamquam nihil habentes , & omnia poffidentes. Hi pultremo funt, qui cum omnia terrena propter amorem bonorum caffellium reliquerint, (obric, iufte, pie, & cade viventes, ac exilia vitx fubfidia mendicantes , Chriftum pauperem imitantur, perfectionem Evangelicam amplexando. Unde darilfime couftac, eos in ftatu perfectionis

nis exiftere, & per fuat Religionis 6bfervantiam, qua: quidem ipfius Evangelicse perfetionis continet formam, in acerni retributionis prarmio procellentem gloriam promereri*

Quanti autem Ordinem noftrum fecerit, quidvd de fucccfioribus S. Patris Dominici praTagiverit Honorius, ex bulla confirmationis Ordinis eertifflum eft, qua ita habet ad Verbum: Honorius Epifcopus, Servus Servorum Dei. Dilecto Filio Fratri Dominico Priori Sancti Romani de Tolofa, & Fratribus tuis regularem vitam profellis, & profeturis falutem, & Apoftolicam benedidionem. Nos attendentes Fratres Ordinis tui futaros pugiles fidei, & vera mundi lumina: confirmamus Ordinem tuum cum omnibus caltris, & polTeUtonibus habitis, & habendis; & ipfum Ordinem, ejufque pofleffiones, & jura, fub noftra gubernatione, & protectione fufeipimus. Datum Roma; apud Sanftam Sabinam XI. Kalendas Januarii> Pontificatus noftri Anno primo.

TEXTUS I.

Quoniam (//) ex preecepto Regula; jubemur habere cor unum, & animam unam in Domino; Juftum eft, ut qui fub una Regula (£) & unius profcfllonis voto vivimus, (c) unitormes in obfervantiis canonica; Religionis inveniamur § quatenus unitatem, qua; interius eft fervanda in cordibus foveat, & repraTentec unitiformitas exterius (ervata in moribus.

(a) Qtionitm ex preecepto Regula jubemur bibere cor unum. O' animam unam in Domino.] Declaramus, quod unitas cordium in his, qua: Dei fune, fecundum Regulam noftram eft in precepto, ficut & communitas rerum, fed lacione diverfa. Nam ad unitatem cordis fervandam ex divina? legis generali pra?cepto, de quo in Regula admonemur: ad communitatem aurem rerum ex ipfius Regula? ptecepto adftriiigimur. Et ideo circa unitatem cordium, & communitatem rerum magna diligentia adhibenda ert-

(b) Et senius profeffwis voto vivimus.] Declaramus, quod ideo fub unius profefllonis voto vivere dicimur, quia lub unius Generalis Capituli, & fub imius Generalis Magiftriobedientia regimur, & gubernamur. Sicut enim unitas Ecclefia* ex imirate capitis dependet, ita unitas Ordinis noftri ex unitate unius Generalis Capituli, & unius Generalis Magiftri, cui fecundum unam Regulam, & fecundum eafdetn Conftituciones ex Voto noftra; profefllonis renemur obedire, ablque dubio dependere dignofciyir. Quamobrem in Capitulis Generalibus Roma celebratis an. 1187. 1401. & Venedis 15^2. & Paridis 1611. prohibitum fuit ftri&iflimfc, ne dimiffionem Ordinis quocumque modo Fratres procurent.

(c) Uniformes in obfervantiis canonica Religionis inveniamur.] Declaramus, quod ficut ex voto tollieC profefllonis renemur callt?, & fine proprio, & fub unius Generalis Pra?Uri obedientia vivere, ita & exterioribus obfervantiis, caremoniis, jejuniis » nbftincmiis, & in aliis ftatutis, qua? ad ornatum, dedecorem canonicis Religionis, leu regularis vira? obfervantiam pertinent, unitormes effe debemus. Ideo particulares conftituciones pifter Regulam, Conllitutiones, & Ordinationes Capitulorum Generalium fugienda? funi, & amputanda?: ut umlormiras exterius fervata in moribus, fovear, & reprsefentet illam unitacem, quam interius fervare debemus in cordibus. Quare in Capitulo Generali ValliJoleti 1605. fuit ordinatum, quod (i quis in fiindarioie alicujus Conventus, nov3s ceremonias, qua; non fune in Conftitucionibus iioRris voluerit introducere, talis Conventus nulla ratione acceptetur. In Capitulo etiam Bononienfi 1564. admonemur Prselati, indiligenter attendant, ne contra Conftituciones, abufus, aur conluetudinea piarvalcare incipient: fuper quo Provincialium, & Vifitatorum coulcientiaa oneramus. ut fi quos Priores, aut Pretidentes invenerim, qui abufus inducam, auc conliietudines lioltris legibus contrarias in communi tolerant, inpcenani ab officiis abfolvant.

11.

Quod profecto eo competentias, & perfectius poterit obfervari; (I ea qu® agen- da furit 9 feripto fuerint commendata; fi omnibus qualiter fit vivendum Scriptura tefte innotefeat: (i mutare, vel addere, vel minuere nulli, quidquam propria voluntate liceat; (d) ne fi minima neglexerimus, paulatim defluamus.

(d) .Ne ft minima neglexerimus, paulatim defluamus.] Declaramus, qu6d illa, qua? ponuntur in nofti-is Conftitucionibus, & non habent prartepum annexum, fed finu pmfc lloruca ad ornatum decorem Regularis vira: pertinentia, videntur eITe minimn refpectu illorum, qua pertinent

quomodo majora,* [ciens etiam pro verbo otiofo reddendam esse rationem. Er Ifidorus: Qui otio/4 derU non deprimit, ad noxia cito tranfit. Pauiatim cre/cunt vitia, CT dum parva non cavemus, in magna proUimur.

I I L

A d ha?c tamen in fao Conventu (e') (f) Prcelatus difpenfandi cum Fratribus ha-
 beat poteftatem, cum fibi [g] aliquando videbitur expedire; in his praecipue
 quae ftudium, vel praedicationem, vel animarum fructum videbuntur impedire.
 (6) Cum Ordonofter fpécialiter obpraedicationem, (/) & ammarum falutem ab initio
 nofcatur inftitutus fuiTe, & ftudium noftrum ad hoc debeat principaliter intendere,
 ut proximorum animabus pollimus utiles efTe. (£) Priores etiam utantur difpen-
 ftionibus, ut alii Fratres.

te) *Ad hac tamen in fuo Conventu Pralatus difpenfandi cum Fratribus habeat poteftatem.]
 Declaramus, quod Praelatus hic vocatur folus ille, qui Hnbec curam animarum ficur Prior in ordi-
 ne noftro canonice elcQus, & per Superiores confirmatus, ut dicit Gloif. Clement. c. 1. de elett.
 Supprior veró & Vicarius, cum non habeam curam animarum, nili ex commiffione Prioris, vel
 alterius Superioris, neuter eorum poteft dici Prolatus, nec poteft fibi eligere Confcflrem, nec
 Priore prfente in domo poteft tum fratribus difpenfare ex virucc ConAitutionum, fed folum
 ex commiffione Prclati: nili forti* quando mortuo Priore, vel amoto, ipfe fit quali Ordinarius,
 vices ejus in omnibus gerens. Et ideo in Capitulis Parifiis 1246. & Metis 1251. celebraris, fuit
 ordinatum, quod cum Priores (Imt prseferres in domo, Supprieores, & Vicarii difpenfandi non
 habeant poteftatem. Cffterum, tum contingat Priorem a fuo Conventu abeire, declaramus Pri-
 orem teneri in primo Capitulo fui Prioratus conferre nurhoritatem neceflariam Suppriori, 8c in
 abfentia illius fuo Vicario, pro omnibus cafibus neceflariis emergentibus, & praefercim pro perti-
 nentibus ad forum confcientie, quoriefcumque. & quomodocumque ipfe Prior fit extra Conven-
 tum, prffertim per difcam abfens. Et quamvis hoc non habeatur expreflum in Conllitutionibus,
 conforme tamen eft difpofitioni earumdem Conllitutionum.

(f) In fuo Conventu.] Declaramus, quod quilibet Praelatus poteft in fuo, non autem in ali-
 eno Conventu, cum Fratribus non folum fuus, fed etiam alienis ex honefta, & rationabili caufa
 difpenfare in vigiliis, jejuniis, abftinentiis, & in aliis, quae difpenfabilia funt, & qua: non fime
 fibi exprefse prohibita: dummodo hoc non regulariter faciat, nec de facili, ied cum rationabi-
 les caufa; id expofeunt: ficur fuit ordinatum Barcinonae 1266. Quare Magifter Ilumbertus dicit,
 quod Prclatus honefta, rationabilique de caufa, poteft compellere Fratrem lhbditum, & etiam
 extraneum in fuo Conventu, ad recipiendam difpenftionem in jejuniis, & comedendis carnibus,
 aliisque fimilibus, nepote in cnfu, in quo non uri difpenfatione illa effer peccatum, ac proinde
 contra Ordinem: aliter, non poteft compellere. Unde S. Bernardus in lib. de difpenfatione fic
 ait: Potum meum non augeat Pralatus abjue mea voluntate, nec minuat fine certa neceffitate: Jed
 alioquin remiffio voti abjue neceffitate, non difpenfatio eft, fed diffipatio. Quando tamen Prtelatus
 prjepit Fratri in fuo Conventu, ut difpenfationem accipiat, non debet de facili judicare, quod
 Prarlatus non habeat caufam rationabilem; quin forte facit caufa humiliandi eum, vel alia, quam
 ipfe nefcit: videlicet quia probabiliter de ejus debilitate dubitat, quamvis fubditus fibi fortiffime
 videatur. Et in hoc debet iudicium fuum iudicio fupponere Prfflati, & ei obedire, quia fpepe
 evenit, ut alii magis perpendant debilitatem alterius ex alpectu, quam ipfemet qui eam patitur.
 Er ideo in dubio tenetur fubdirus Prfflato obedire, quia obedlenria excufat in dubiis, 23. qnafl.
 1. cap. Quid culpatur. Item declaramus, quod Priores in Conventu fuo, & in eorum abfentia
 Supprieores, & eorum Vicarii, omnes Fratres noftri Ordinis ad eorum Conventus declinantes,
 ab omnibus peccatis, & ccnfiis, tama jure, quam ab homine generaliter prolatis, Sedi Apo-
 ftolicae fpécialiter non refervatis (tir infra magis explicabitur in cap. de profefllone) poflunc ab-
 olvere, ac etiam Sacramentum Euchariftiae, bcExcremfe UnOionis adminiftrare, ficur fuit decla-
 vum Valenceus 1337. & conceffum per privilegium, quod dicitur Mare magnum.

(g) aliquando.] Declaramus, quod difpenfationes in jejuniis, & abftinentiis nunquam ftitu-
 faciendae, nili ex magna caufa cum toto Conventu, etfi perfbnis aliquibus merito interdum finit
 iudulgentis: nec etiam femper fieri debent, & aflidue, led folum aliquando: juxta quod Pra-
 Uto propter aliquam utilitatem, vel neceffitatem, vel honeftam, Ck. rationabilem caufam videbi-
 tur expedire, ficur fuit declaratum Valentia: 1364. Barcinonfi 1461. & Venetiis 1542.

(h) Cum Ordonofter fpécialiter obpraedicationem, CP animarum falutem ab initio no/catur
 fuiffe inftitutus.] Declaramus, quod illa Religio, cujus inflitudo, & obedientia eft eflentiali-
 ter, principaliter, Sc nominatim ordinata ad docendum & praedicandum, feu illuminandum
 & falvandum animos per doflrinam, ik praedicationis officium; eft omnibus aliis excellentior, &
 perfectior: quia praedicare, & docere, fluit aQus ex abundantia, & plenitudine contempla-
 tionis procedentes, & ut dicit S. Gregorius, dotlrina, i? prodicatio praefertur jimpliciter contem-
 plationi. Et ficur majus elt illuminare, quam lucere lolum, ita majus elt contemplata aliis tru-
 dere, quidm lolum contemplari. Et fic Religio ad docendum & praedicandum principaliter, Sc
 eflentialiter ordinata, tenet fupremum gradum in Religionibus, uepote inlstituto Chritti Domini
 magis conformis, ut docet S. Tliom. 2. 2. quefl. iRg. art. 6. in haec verba: Summum gradum
 iu Religionibus tenent, quae ordinantur ad docendum, Sc praedicandum, quae & propinquiflun-
 funt perfectioni Epilcoporum: ficur & in aliis rebus, fines primorum conjunguntur principiis
 fremidorum, ut docet Divus Dionyfius c. 7. de Divin. aominib. Hujufmodi amem eft Ordo

nofter Piffdicatonnn , qui ex fun prima infitucione eft principaliter , effentialirer , & nominarim , ad docendum , & piffdicandum , ad communicandum aliis contemplata , & sd procurandam animarum faUuem inflitutus. Cum itaque finis Ordinis noltri fit pmlicatio , & Iblus nnimamm. ideo liamta Ordinis non debentita rigide ieryaii , quod impedian illud , propter quod Ordo principaliter eUinfittunis : quia quod propter aliquid inditurum efi, non debet contra illud mditme; F.t qua; funt ad aliquem finem ordinata , debent elle proportioiata , & commenfurata eidem fini , & . te- gulgtj fecundum congruentiam ad illum finem. Ea propter bene dicit Conititudo , quod Piar- larius poterit in luo Conventu cmn Fratribus difpenfaie , in iis praxipue , quas fiudium , vel pra- diearionein , vel animarum frudum videbuntur impedire.

(j) .Animarum (aIutem.] Declaramus , qu6d tria funt pnrripuk , qnse falutem impediunt animarum , licet non fint contra Ordinem. Primum eft , qnsitus immoderatus. Mundus enim cll cautus , & fugit quiEftoves impommos , & immoderatos. Secundum eft , officio odiofa , ut funt Inquifitiones ad Tribunal Sanfli Officii non pertinentes , vilitariones , correcliones vio- lenta? , exeairiones telamenrorum , vel arbirrorum fententis , & ali* caufa? ardns , & odiofa? , ex quibus frequenter perturbatur hominum devotio ad Ordinem . & Fratres. Tertium eft ni- mia Biifteritas iit conliliis , & opinionibus : tenentur enim homines ex hoc intantum , ut falntem propriam negligant. Quapropiu* parcendum cll ab impovtunitate notabilis quantus : fugienda funt omnino officia odiofa , licet fiUcujus fint utilitatis : & relaxanda eit (quantum fieri potelt) rigiditas & aufieritas in conliliis , ac homines benigni tractandi funt. Er ideo in Capitulo Pa- liliis 1234. fic fuit ordinneum : StricliTime prohibemus , ne Frntves fufeipianr commifflones cau- larum , arbitria , five judicia , nec pignora , five obfides , neque per jurildiQionem Epilcopalem aliquos coerceant , & qui contra fecerint graviter puniantur. Et Bononia 1252. fuit prohibitum , ne Fratres effient difpcnfatores alienarum pecuniarum , nec Tellainentorum exeutores. Et Br- degnle 1237. fuit dittricle prohibitum , ne aliquis Frater de ctetero intromittat fe de matrimoniis conciliandis , feu etiam de magnis , & arduis negotiis fecularium pertractandis , & abflincat a cau- fis odiofis fufeipiendis. In Capitulo quoque Generali Roma? 1601. fuit diitricie omnibus noftri Ordinis Fratribus inhibitu , ut neque poffinc fecularium negotia litigiofa apud quacumque Tri- bunalia procurare , neque fe negotiis fecularibus , mercimoniis , auc aliis hujufmodi , qux vitio proprietatis vicinia funt , immergere. Ne igitur falus animarum impediatur , debemus nb his om- nibus odiofis negotiis abltinere , & laborare , ut noftra converfacio fit bona , St fancta , & fum- mam diligentiam ndhibere , ut fima Ordinis . & Fracrum integra fervetur ; ac Rudendum elt , ut in his , quff non funt reprehendibilia amicabile nos hominibus reddamus , ac humaniter , & be- nigne cum eis convertemur.

(k) Priores etiam utantur difpenfationibus y ut alii Fratres.] Declaramus , qu6d Fratres no- ftri inferiores , & fubditi non poliunt propria on&onrate feipfos in his , qux ad Conititutiones pertinent difpenfaie , fed debent i Przlatis , fub quorum jurisdiSione , & foro funt , difpenfa- tionem accipere. Superiores veri , & Praelati per iftam Conliitutionem , quando judicaverint expedire , funt difpenfati , & pofTunt ficut & exteri , difpenfatione uti.

I V.

£/)/TTT igitur unitati , & paci totius Ordinis provideamus , volumus & decla- ramus , ut Regula noftra , fic Conftitutiones noftr* non obligent nos ad culpam , fed ad poenam: O) nili propter prseceptum , O) vel contemptum. Pce- nis tamen abfolutionis ab officio , privationis vocis a&iva? vel paffiva? , gravioris culp<e , & aliis majoribus (quantumcumque tam in Conftitutionibus , quam ex- tra , ipfo fatto fint incurrenda) ni(I fit pcena excommunicationis laeae lententi* , nullus fit fubjectus , (O) nifi fuperveniat declaratio Pradati in particulari refpectu , hujus , quantumcumque etiam notorium fadti , vel juris , aut utriufque interve- niar. Pceceptum autem in Regula nullum (nifi quod de natura fua eft , ratione tri- um votorum , vel Divin* , aut Ecclefiaftic* legis) contineri volumus , & decla- ramus. Ec idem in Conftitutionibus: nifi ubi ponitur fententia excommunicatio- nis , aut formaliter exprimimr per verbum (prscipimus in virtute fanfti Obedien- ti*) & hoc idem in Ordinationibus , & Prolatorum verbis , fic litteris intelligi volumus : Pernam Excommunicationis , & Excommunicationem lato fententia? , ner nulla verba tam in Conftitutionibus , quam extra in nofiro Ordine incelligi- rnus , nifi ubi explicit^ , & verbalicer pcena Excommunicationis , & Excommuni- catio lata? fencentias , exprimitur^

V.

pOrro Prselati non faciant praecepta obligantia ad mortale peccatum , in ira ex- L teriori , maximi contra fubditos turbatos : & fi fecerint , irrita fint & inania : fatta tamen valeat , quoad quafcumoue pcenas temporales. Prxcepta quoque in leriptis faQa cenfeantur (ine ira faaa. Ncc faciant praecepta quieto animo , nifi in feriptis , extra neceffitatis articulum , quod fic a Viflicatoribus iil vifitationi- bus 2 fatta tamen valeant. Nec damnent aliquem ad pcenara gravioris culp* , aut

carceris, nisi in iudicio confiteamur, vel coniungimus, & in scriptis, Ec si fecus factum fuerit, totum fit irritum, & inane.

V I.

Constituimus etiam * quod tam in Constitutionibus, quam extra, quicquid non est secundum legem mortale, mandatur sub quacumque pena nisi Excommunicationis, ad solam penam obliget; non obstante, quod in Capitulo de graviore culpa dicitur: ut qui membrum Diaboli culpam perpetrando non erubuit heri, &c.

(I) Unitati, Christi paci totius Ordinis Provideamus, volumus, Constituemus, quod Constitutiones nostrae non obligent nos ad culpam, sed ad poenam.] Declaramus, quod cum in statutis maxime fit attendenda intentio, & voluntas flaccidius, qua: intentio, ac voluntas eorum, qui nostras Constitutiones ediderunt fuerit, ut nos non obligarent ad culpam: fient pariter ex Capitulo secundo Generalissimo Parisiensi celebrato 1236. in quo ista Constitutio propter pacem, & quietem conficienda? Fratrum fuit confirmata. Idcirco reuocamus nostrarum Constitutionum, quando fuit pure Constitutiones, & non habent praeceptum annexum, & id quod est in eis non est alias lege Divina, vel humana prohibitum, vel mandatum; non obligantur ad aliquam culpam, sed tantum ad penam in Constitutionibus taxatam vel per Praelatos imponendam, vel taxandam: quam si facere reculerint, non evadent culpam. Nam, ut docet S. rom. 2. 2. quodlibet 116. arc. 4. ad 1. Illi Religione Ordinis Fratrum Praedicatorum, transgressi, vel omisso (scilicet Regula? five Constitutionum) ex illo genere non obligantur ad culpam, nec mortalem, neque venialem, sed solum ad penam taxatam fulminandam, quia per hunc modum, ad talia observanda obligantur; qui tamen portant venialiter, vel mortaliter peccare, ex negligentia, vel libidine, seu contemptu. Et quamvis pecunia non debeat infligi nolenti flue culpa: ei tamen, qui voluntarie se obligavit ad aliquam penam, poterit talis poena line culpa infligi. Tales autem sunt Fratres Ordinis nostri, qui voluntarie in sua professione huic legi se obligaverunt.

(m) Nisi propter praeceptum.] Declaramus, quod Praepositi in suis Conventibus portant ex rationabili causa in eis, qua: ad Regulam, vel Constitutiones explicare, vel implicite pertinent, praecepta facere; qua? transgressores obligabunt non solum ad penam, sed etiam ad mortalem culpam: quia ex voto nostrae professionis tenemur Regulam, Constitutiones illas contemnere; & praeceptis Praepositi nostri in his, quae sunt secundum Regulam, & Constitutiones obedire. Non debent tamen Praelati esse faciles, nec praecipitanter, sed indifferenter praecepta, & excommunicationes fulminare. sed cum motu consilio. & ex diligenti deliberatione praeparata, & ex causa urgente, & necessitate huiusmodi praecepta differere facere, licet fuit ordinatum Parisiensi 1267, Oxoniensi 1280. Ferrariae 1290. Ceeterum, de excommunicatione ferenda illud in mente habeant, quod decernitur a Concilio Tridentino. sess. 25. cap. 3. his verbis: Quamvis excommunicationis gladius, nervus sit ecclesiastica disciplina? & ad continendos in officio populos valde utilis; infirmus tamen, magnaque circumspedione exercendus est: cum experientia doceat, illi remedium, aut levibus de causis incutitur, magis contemni, quam formidari, & perniciem potius parere, quam salutem. Unde & in primo Capitulo Generali post Concilium Tridentinum Bononiae celebrato anno 1564. de sententia excommunicationis sic habetur: Ec quoniam in huiusmodi lenientis ferendis S. Synodus moderamen esse voluit, deinceps arcendam Reverendi Provinciales, & Diffinitores, ut nisi pro graviore causa, quae praesentaneum exigunt remedium, non imponamur. Praepositi consilium Convencuales, quam rarissimi, & matura deliberatione censuris uri debent: & qui in hoc facilia inventi fuerint, a suis Superioribus corrigantur. Praecepta etiam ad peccatum mortale obligantia, aut nulla, aut quam paucissima fiant: maxime circa eas ordinationes, quas longo tempore sunt duratura. In aliis quoque omnibus, quae ad relevandas subditoium necessitates necessaria videbuntur, Praelati se benignos, & faciles exhibeant, memores illud, qui magis misericordiam dilexit, quam sacrificium.

(n) rei propter contemptum] Declaramus, quod si fiat transgressio praecepti in Regula, vel Constitutione positi, five a Praelato facti obligat ad culpam; ita si transgressio Constitutionis quantumcumque minimas ex contemptu facta obligat ad culpam mortalem: quia, ut dicit S. Bernardus: Neglectus semper culpabilis est, contemptus vero damnabilis. Dicitur autem aliquis peccare ex contemptu, iuxta doctrinam S. Thomae. 2. 2. q. 186. art. p. ad 3. quando voluntate ejus renuit subici ordinationi legis, vel Regulae, & ex hoc procedit ad faciendum contra legem, vel Regulam. Quando autem 6 conversus propter aliquam particularem causam (puta concupiscentiam, vel iram) inducitur ad aliquid faciendum contra statuta legis, vel Regulae, non peccat ex contemptu, sed ex aliqua alia causa: etiam si frequenter ex eadem causa, vel alia simili peccatum iteret, sicut dicit Sanctus Augustinus. lib. de natura, & gratia cap. zy. §. 1. d. n. omnia peccata committuntur ex contemptu Iuperbia, frequentia tamen peccati dispositiva inducit ad contemptum: secundum illud Proverb. 18. Impium tum in profundum venerit peccatorum > contemnit.

(o) Nisi superveniat declaratio Praelati.] Denuntiamus, juxta declarationem factam Januarii 1533* quod poena? exigam declarationem Superioris in particulari, nisi ipsemet reus seipsum declarat. Quod facere debet, humiliter cognoscens errorem suum, si flammam est publicum, vel notorium. Si enim ipse se declaraverit, alia illi est opus declaratione. Et 1518. additum fuit declarando > quod nullus Praefatus poterit seipsum declarare absque ab officio suo, propter quamcumque transgressionem commissam.

PROLOGUS CONSTITUTIONUM.

V I I.

¶ ut multitudo Constitutionum vitetur, (>) prohibemus, ne de cetero aliquid statuatur, nisi per duo Capitula Generalia continua fuerit approbatum, & tunc in tertio Capitulo immediate sequenti poterit confirmari, vel deleri: five per Priores Provinciales, five per alios Diffinitores, ubicumque illud tertium Capitulum celebretur.

(p) Prohibemus ne de cetero ulititid statutur.] Declaramus, quod nec Prior Provincialis, nec Magister Ordinis, nec aliquod Capitulum, potest facere Constitutionem: feci oportet, quod ad Constitutionem faciendam concurrant tria Capitula Generalia & continua: vel tamen Capitulum Generalissimum, quod tribus Generalibus Capitulis continuis aequipollet. Possunt tamen Capitula Generalia, & Magister Ordinis facere ordinationes, & admonitiones, quarum perpetuo durabunt, quousque non fuerint revocata, & poterunt secundum ipsas Praelati corrigere Fratres, & etiam in ipsis ex causa rationabili dispensare, ut communiter tenetur. Et idem dicimus de gratis fadis per Capitula Generalia, & Magistrum Ordinis.

VIII.

¶ Inchoaciones autem, quae fiunt in Capitulis Generalibus, non mandentur executioni usquequo approbatae fuerint per alia duo Capitula, sed factae (inter Constitutiones: nisi forte eadem inchoatio fiat per modum ordinationis. O) Interpretationes Regulae, vel Constitutionum, factae & Generali Capitulo, (r) non habeant vim Constitutionis, nisi per tria Capitula Generalia continua in modum aliarum Constitutionum, scilicet per viam inchoationis, & confirmationis continue fuerint approbatae.

i X.

(¶) Ordinationes tam Capitulum Generalium, quam Magistri Ordinis, quoad vim praecepti, & censurarum Ecclesiasticarum, cum ipsis expirare volumus. Vitavero Capituli, usque ad sequens Capitulum intelligitur. Quoad reliqua vero quomodolibet per Generale Capitulum, vel Magistrum Ordinis facta durare volumus, donec fuerint revocata per legitimum potestatem, excepto si quem Magister Ordinis Vicarium totius Ordinis instituit: hunc enim volumus cum ipso expirare. Ab inferioribus autem Capitulis, & Praelatis quomodolibet ordinata, cum ipsis tanquam ab homine ordinata, expirare volumus: exceptis Superioribus, Confessoribus tam Fratrum, quam Monialium, Vicariis Monialium, & Magistris personarum utriusque sexus tertii habitus, & Officialibus Conventuum atque jurisdictione: hos enim volumus durare cum ea quam habeant auctoritate, donec revocentur ab habente potestatem deducendi eisdem.

X .

¶ Porro Praelati omnes a multitudine praeceptorum, & ordinationum abstineant, ne laqueum animabus subditorum injiciant; nec propter defectum unius, vel paucorum, quem, vel quos non audent corrigere, communitatem involvant. Nulla quoque potestate in Ordine nostro in communi, vel particulari aliquid ordinetur, vel prohibeatur cum hac pena, quod non pollicabimur 4 peccatis suis. (¶) Priores tamen poliunt aliquos determinatos calus peccati mortalis sibi reservare, ut viderint expedire animabus.

(,,) Interpretationes, vel constitutionum.] Declaramus, quod si in aliquo parte Regulae, vel Constitutionum occurrerit aliquod dubium, dabitur interpretatio, sed declarationi Generalis Capituli, vel Magistri Ordinis; dummodo illa declaratio non commeat minus solum «rorem», quia in dubiis sequenda est majorum sententia, & obedientia excusetur in dubiis. Er Julius I. Pontifex Maximus. Generali Magistro concessit, ut ambiguitates in Constitutionibus; aut circa privilegia, gratias, exemptionesque a Sede Apostolica Ordini concedas, possit automate Apostolica declaratione variare. Et ideo interpretatio, vel declaratio facta per Capitulum Generale, vel per Magistrum Ordinis, licet non habeat vim Constitutionis, a subditis tamen tenenda, & observanda est. Et propter ea in pluribus Capitulis Generalibus, a principio Ordinis usque ad hanc tempora celebratis, Ipsi tempore fuit ordinatum, ut admonitiones, ordinationes, ac declarationes Capitulum Generalium, a lingulis Conventibus in aliquo libro debeant ferri. atque rursus, vel quater in anno congregatis Fratribus legi: neque deleri debent, nisi fuerint revocata, nem habetur in Capitulo Colonienfi in 45. In Capitulo etiam Bifuntino in 1353. sic dicitur: Imponimus diffinitionem omnibus

mbus, & fingulis Prioribus Provincialibus, ut declarationes hujus anni, & omnes alias praeritis temporibus factas, quas habere poterunt, diligenter in uno volumine scribant, & cum aliis scriptis Provinciae cullodiant, & Conventibus suis communicent, ac eas facilius legi faciant. Omnia autem acta Generalis Capituli, illic in toto Ordine publicentur per Provinciales, vel per Visitatores, non excepto Provinciali Capitulo, ut Romae 1542. 1546. & novissime 1585. in hunc modum ordinatum, & Parisiis 1611. confirmatum fuit.

Item conformiter acta, quae in pluribus Capitulis Generalibus sancita fuere declaramus, non esse in potestate aliorum Provinciarum praerogativa consuetudinis. nisi privilegii, non acceptare acta. seu licentia Capitulum Generalium, sed omnes, & singulas Provincias decretis, & ordinariis in eisdem Capitulis, ita libere, & efficere, ut unaquaeque earum teneatur ipsa acta in unoquoque Conventu publicare, acceptare, & inviolabiliter observare, utpote pro communi bono universitatis Provinciarum, Conventuum, & Fratrum facta. Et quatenus opus est, et auctoritate Apostolica revocamus, & annullamus quaecumque consuetudinem, aut privilegium quomodolibet praetentum, aut in contrarium exillemus.

Mandamus infuper, ut singulis diebus non folemnibus cujuslibet hebdomadae: per totum annum lectioni mensae inferatur lectio de laevis Conclinationibus, & quater in anno Acta Capitulum Generalium coram toto Conventu publicentur, & cum aliis scripturis exemplaria eorum ad eum modum conferverint; ut unum exemplar sit penes Priorem, alterum in deposito communi, tertium penes Magistrum Novitiorum. Romae 1532. 1580. 1589. 1601. 1608. & Barrinon 1574.

(r) Non habeant vim Conclinationis, nisi per tria Capitalia Generalia continua in modum aliarum Conclinationum, scilicet per viam inchoationis, & confirmationis continue fuerint approbata. Declaramus, non sufficere ad constitutionem faciendam, ut sint tria Capitula Generalia continua quomodolibet idem ordinantia, & confirmantia: ideo oportere, ut primum Capitulum id ordinet per viam inchoationis, & alia duo immediate subsequantur, eandem inchoationem confirmant, ut aperte fluit textus Constitutionis infirmus.

(s) Priores tamen possunt aliquos determinatos casus peccati mortalis sibi reservare. Denunciamus fel. rec. Clementem VIII. Apostolicam Constitutionem circa reservationem casuum edidit. In hunc modum: Sanctissimus Dominus Clemens VIII. qui jam pridem accurate perpenderit, quod reservatio facultatis absolvendi Religiosos poenitentes a quibusdam gravioribus delictis, nisi moderata fiat, nonnullos infirmiores in sternam damnationis periculum, & desperationem inducere posset: ideo decrevit, ut nemo Superior Regularis peccatorum resolutiones sibi reservet, exceptis his, quae sequuntur: aut aliquibus illorum, prout in Domino expedire judicaverit.

Veneficia, Incantationes, & Sortilegia.

Apostasia in Religione, live habitu dimittere, five retento; quando eo pervenerit, ut extra septa Conventus fiat egressus.

Nocturna, & furtiva e Conventu egressus, etiam non animo apostatandi facta.

Proprietas contra votum paupertatis, quae sit mortale peccatum.

Juramentum folium in iudicio reguleri, five legitimo.

Procuratio, auxilium, five consilium ad abortum faciendum positi animatum /cetum, etiam effectu non fecuto.

Falsificatio manus, aut sigilli Officialium Conventus.

Furtum de rebus Conventus in ea quantitate, quae sit peccatum mortale.

Lapsus carnis voluntarius opere consummatus.

Occillo, vulneratio, seu gravis percussio cujuscumque personae.

Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum a Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.

Si quod aliud peccatum grave pro Religionis conservatione, ac pro conscientiae puritate reservandum videbitur, id non aliter fiat, quod Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia matura discussione, & assensu. Non liceat Superioribus Regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum commiserint; aut ipsi subditi sponte id petierint. Superiores in singulis domibus duos, vel tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero majori, vel minori designent: lique sint docti, prudentes, & charitate praediti; qui non reservatis eos absolvunt, & quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit: in quo casti debere committi, ipse imprimis Confessarius judicaverit. Tam Superiores pro tempore existentes, quod Confessarii, qui postea ad Superioritatis gradum assumpti fuerint; caveant diligenter, ne ea notitia, quem de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur. Licebit tamen Superioribus determinare poenitentias graves, quibusdam peccatis etiam non reservatis, a Confessariis imponendas, quae subditi ab illis cohibere possint. Et ita mandat servari ab omnibus, non obstantibus &c.

Librum autem istum diligenter conscripimus, in quo duas Definitiones adnotavimus.

Explicit Prologus cum suis Declarationibus.

CAP. I. DE OFFICIO ECCLESIAS
PRIMA DISTINCTIO

Continet viginti Capitula.

I.	De Officio Ecclesiæ	XI.	De Rafurd.
II.	De Inclinationibus.	XII.	IV Silentio.
III.	De Suffragiis mortuorum.	XIII.	IV Recipiendis.
IV.	De Jejuniis.	XIV.	IV Novitiis, & inflrutione,
V.	De Cibo.	XV.	IV Profectione.
VI.	De Collatione.	XVI.	IV leui Culpa
VII.	De Infirmis.	XVII.	IV Culpa.
VIII.	De Minutione.	XVIII.	IV graviori Culpa.
IX.	IV Ledis.	XIX.	De gravissima Culpa.
X.	De Vestitu.	XX.	IV Apoflatis.

SECUNDA DISTINCTIO

Continet nondecem Capitula.

I.	IV Domibus concedendisconfruentis.	XI.	ZV Visitatoribus.
II.	IV Electione Prioris Conventuæ, fe? infuturione Supprioris.	XII.	IV Paedicatoribus.
III.	IV Electione Prioris Provincialis.	XIII.	IV Itinerantibus.
IV.	IV Electione Magistri Ordinis.	XIV.	IV Studentibus
V.	XV Electione Diffrinorum Capituli Provincialis, Generalis.	XV.	IV Conventis.
VI.	IV Capitulo Provinciali.	XVI.	IV Conflitutionibus Capituli Perpiniani.
VII.	IV Capitulo quotidiano.	XVII.	IV Capitulo Biennali, *ur/ Triennali.
VIII.	IV Capitulo Generali	XVIII.	IV Conflitutiombus Bonifacii Papa IX.
IX.	IV (oletum celebratione Capituli.	XIX.	IV Conflimiont Alexandri VI. de Electione Alagiftri Ordinis.
X.	De Capitulo Generalissimo.		

CONSTITUTIONES FRATRUM
ORDINIS PRÆDICATORUM.
PRIMA DISTINCTIO.

Caput I.

De Officio Ecclesiæ.

CONSTITUTIO I.

(a) \ Audito primo figno, furgant Fratres tres > (^) & liando dicant Officium de B. Virgine, (c) pro tempore; (d) Matutinas autem & Missam, & omnes alias Horas Canonicas simul audiant Fratres nostri > (O) nili cum aliquibus Prælatibus aliter difpenfare voluerit.

(a) ^Audito primofigno) Declaramus, quod ad Horas Canonicas non debemus regulariter habere nili duo Ggna. Primurn debet effe breve, quo audito. Fratres debent fe præparare, ik occupationes, in quibus tunc vellantur difmittere, nec novas affumere. Secundum autem Cod. Regul. Tom. //<

lignum debet effe iti prolixum, ut ante ejus terminationem, poffin Fratres de omni remotiori loco Domus, fecundum exiftinationem pñfntic, nd Ecclefiam convenire. Inter primum autem, & fecundum lignum debet effe tantum fpaciuiu, ut Fratres fe polline præparare.

(b) F.tflando dicant Officium de Beata Virgine.) Declaramus, quod in Matutinis, audito primo figno, debent in Dormitorio Fratres itndo dicere Officium de B. Virgine, quando pro tempore eft dicendum: uno incipiente, & dicente unumverfum, & aliis respondentibus, & dicentibus oliuin verfum: & poit fecundum lignum debent Officium de Tempore in Choro devoti, & dillincle enntare. Veriuncamen, ut majori quaporeft pierare, & devotione erga B. Virginem, (pedalem Ordinis Advocatam, Officium illius in Dormitorio recitetur, in Dormitoriis Conventuum, locorumque noftrorum, debet effe erectum Altare cum imagine ejuldem Beatis. Virginis, ficuc fuit ordinatum Burdnona.

1574. & Valentiae 1596. In quibusverid Horis debent potius fecundum lignum in Choro ante Officium de Tempore, flando Officium Beatae Virginis promittere: nili in Communiplorio, ubi poli Officium de Tempore, Officium Beatae Virginis dicitur, illeue flir ordinatum Metis 1+21.

(c) Pro tempore.) Declaramus, quod Officium B. Virginis certis diebus in Dormitorio, & in Choro intermittitur, & nd ipfun dicendum Fratres non obligantur: videlicet in Feitis Duplicibus, & lupra: & in Octavis Soleninihus, & quando de Beata Virgine fir Officium, five in Octava ipflus, five extra Octavam; Sc certis nliis diebus in Ordinario adnotacis. Ec propter hoc dicir Coufliturin, qu6d Fratres audito primo ligno dicant Officium de Beata Virgine, pio tempore, 8t non femper: propter illos dies, in quibus intermittitur; quamvis Sc illis diebus ex devotione in privato, Femper dici debeat, eo pnterrim, quod bearo: memoria? Pius V. illud devor6 recitantibus quando non tenentur, concedit centum dies indulgentiarum litteris ApoUolicis.

(d) Matutinas autem, O' Mijfam, C7" omnes Horas Canonicas fimul audiant fratres.) Declaramus, qu6d omnes Fratres Clerici fimul in teclia Minam Conventualem debent audire, Horas Canonicas dicere; quia Ecclelie noflra fimi Conventuales: nifi Praslatus cum aliquibus propter honellns, fclegitimas occupationes voluerit difpenlare, ut privatas Milias audiant, & in privato Officium dicant.

Declaramus autem, qu6J Fratres Sacerdotes, li a celebratione Srcrofanrii Sacrificii Mida fm legitime impediti, debent illi alias cum magna devotione intereHe: St qua: a Sacerdote in Milia dicuntur. quantum fieri poterit, attendere audire, ficur fuir ordinatum Barrinome 1574. & Roms :58v*, quia valdfe irreligiofum cft, quidil Frater quotidie, maxime quando elt in dpmo, non audiat MifTam. Nec fuper hoc debet Prolatus de ficili difpcnfare, feti potius per penitntias debet Fratres nd audiendam quotidie MifTam compellere. Si qui autein lint, qui vel lenio confecti, vel aliqua infirmitate, vel quocunque alio impedimento detenti celebrare non polluit; reneantur lallem in qualibet Generali Communione faernm Eucharifmiam fmne, conflellione farramentali premiffa. Communionem vero Generalem haberi volumus tempore Adventus, & Quadragelima lingulis diebus Dominicis: reliquis vero temporibus ad minus de quindena in quindennni, & aliis quibusdain folemnitatibus, arbitrio Prslaci determinandis. ficur fuit ordinatum B.minona: 1574. & Roma: 15. Hora; autem Canonicae, quando in privato dicuntur, taliter recitari debent, ut ille qui dicit, nifi lit luruiis, vocem propriam polfit audire.

Debet etiam quilibet difflinle, traffim, & cum debitis punriis se attente tain in Choro, quam extra Chorum, Divinum Officium perfolueie. Non requiritur tamen ariualis attentio per totuiti Officium, nec fuiffic fola habitualis: fed requiritur virtualis attentio, qua: ex primo propolim per torum Officium continuatur; quando iciicet quis ponit fe ad dicendum Officium cum intentione attendendi ad illud, vel faltem folvendi fuum debitum, quo obligatur ad Officium recitandum: etiamfi frequenter intra iplum Officium ex quadam infirmitate & liegligentia dillraharur: dum tamen con-

traria intentio (fciiicet nullo modo volendi attendere) non interveniat. Sed ii quis dicendo Officium, per magnam ejus portem occupet le in aliquo exercitio manuali diltrs&ivo, talis non continuaret virtnnlem attentionem, nec praecepto Ecdefiff fatifaceret.

Fratres autem Converil, quia vocati flvnr ad officia corporalia, & ut in fudore vultus lbi ve fceantur pane (iio, ad producta non tenentur: fecel fufficit eis audire Miffim privatam fine nota, & loco Officii, fua Pater nofter, & Ave Maria dicere. Nec debent propter particulares devotiones opera corporalia dimittere, led in iplls fe debent continui exercere. Ad Completorium tainen, & ad Salutarionem B. Virginis, nifi eos magna excufer neceffitas femper cum oliis debent venire. Item declaramus, quod ficur Clerici feculares, qui non fiuu »ll facris, fi fint Beneficiati, tenentur & obligantur dicere Officium; ira & quilibet Religiofls Clericus, qui ex Eleemolyni*» vivit, & nb Ordine provihonem victus, & vdlitus habet, renctur dc licccffirare falutis Officium dicere. Nec in hoc pqtet cum eo Prsplerus difpenfnre, nifi forti' fit Novitius, qui non elt adhuc Religioni obligatus, nec forti frit Officium recitare. Debet tamen aliquas orationes pro (btisfariione loco Officii dicere. Et debent Fratres libentius in Ecdefin Officium dicere, quam extra, propter devotionem ioci, propter prsfentiam Diviniflimi Sacramenti Corporis Chriti, propter Reliquias Sauriorum, propter Angelos alflfentes, propter focietatem Frntrunf, & denique propter majorem diligentiam, qua: in Officio dicendo folet ibi apponi quam extra. Ideo non fune querenda: occafiones, vel licentia? de facili recedendi a Choro: fed omnes fimul ad Officium dicendum, debent in Eccliefia, & Choro convenire. Quapropter in Cap Placentino 1310. fic dicitur: Volumus, & ordinamus, ut nullus Frater, etiam prseecxru Prolationis, vel leriuro praeterita*, feu alterius officii cnjufcumue, d communibus Fratrum obfequiis, & officiis, feu a Choro aliquatenus lit exemptus. Gratias aurem quibuscumque fuper hoc hadicinus per Priores Provinciales, vel inferiores eis conceffiffi, ordinatione prsfenti penitus revocamus. Et in Capitulo Avenionen. 1561. ftatum fuir: Nullus Frater noltri Ordinis, ratione paternitatis, aut alterius gradus exemptionem protendere polfit a fequela Chori, aut nliis gravaminibus Ordinis, Magiftris in Theologia Provinciarum, Lectoribus ariu legentibus, & Praedicatoribus ariu pradicantibus, dumtaxat exceptis. Circa quos nmen legitime concluetudines Provinciarum obferventur. Predicatores autem ariu pnedieantes illi inrelligimtiu*» qui in aliquo Conventu defignati fiint ad conciones habendas per totum anniin. ealque continuo diebus Dominicis, & fetiivis habent; ficur fuit declaratum in Cap. Avenion. 1561. Lugduni 1516. Veneriis 1542, Valentia: 1574. vsc confirmatum in Cap. Generali Parilien. 1611. Quod fi in aliqua Provincia mos cil, ut nec etiam Praedicatores ariu prardicautes fint exempti a Choro; obfervetur circa eos hujufmodi confuetudo, ut in eodem Capitulo ordinatum elt. Additum dt crim illud Venedis 1572. Reliqui ver6 tam Lectores, quam Pi«dicatores nullis prorfus gaudeant privilegiis. & exemptionibus, fed ad fequelam Chori die, noriue, & ad aerera communia Fratrum officia, ac gravamina, nec non ad Hebdomadali ani reperiivfe teneantur: nec eis exemptionibus gaudere illos permittam Pvslaci, fub pecua ablblutione

nisa Tuis officiis, & privatione vocis a&iva». & pafliva.

(e) Nift cum Alijuibui Pr.nlitus diter difpenfare voluerit.) Declaramus, quod PiaHati licui poffiint Fratres ex caufa rationabili difpenlare a Choro, ien poffiint eos difpenlare quoad proprietatem, officii, quae indutta elt ab Ordine: non tamen potTunt eos difpenfare quoad fubltantinni Officii, quin illud dicant Fratres quoquo modo, utpote, quando deberer fieri de fena, poiliint ex aliqua honelta, & devora caufa difpenfare, quod ficeret de aliquo Sancio Officium trium le&ionum. vel novem, vel finit fir de fello Duplici, & fnpra. In quo cafii Fratres, qui non dixerunt Officium Beatae Virginis in Choro, tenentur illud dicere in privato. Item declaramus, quod Fratres tenentur ex preecepto femel in Hebdomada totum Officium Defunctorum dicere, cum dici debet infra Hebdomadam in Choro, omni antiqua coi fucnidine rationaliter prffteritTa Nam in Capitulo Salmanricen. 1551- auctoritate Apofolico ftatum fuit tam de Officio Defun&orum, quam de Litanis hoc modo: Abblvimus tam Chorum, quam MiniCtros Altaris ab obligatione recitandi Vigilias trium Lectionum pro mortuis, prout hactenus obfervntum elt. Et in recompeiffationem, pro debito iuftitiae, & charitatis, ordinamus, & ira fervvri volumus, ut nullis Fefiis aut Octavis etiam Solemnibus obftantibus (prserer Octavas Pasch&ae, & Pentecoltes) totum Officium iro ipfis Definitis cum novem Ie&tionibus quater Hebdomada femel ab omnibus, & Lingulis Fratribus tam in Choro, quam extra exiltentibus perlolvatur. Er man& lequenci, pro ipfis una Miffa de Requiem cantetur, fi non fit dies multum folemnis: alias cantetur Miffa ordinaria, cum Oratione: Omnipotens fempiternae Deust qui vivorum dominans tTc. 8c cum aliqua proceffione per clauftrum, vel per Ecclefiam, cum Relponforio, vel Helponlbriis &c. & hoc inviolabiliter in omnibus Conventibus Ordinis noftri obfervetur: lupre quo tam Fritlitorum, quum Cantorum Conclieutias oneramus. Qui etiam curent, ut tali die. & hora, prsedicla fiant, quibus omnes pollint melius interfere. Ad quae omnes, & finguti teneantur, etiam Magiftri, & actuales Lectores» fuis dilpciilacionibus non obilantibus.

Item declaramus Litanias debere dici in Choro quando fit de feria, prout hactenus factum elt; led in eis non repetatur a Choro nomen alicujus Sancti, fed foluin refpondeatur: Or&t pro nobis. Neque dicantur poft Matutinas, fed in fer& procedenti poft Completorium, ubi melius omnes Fratres conveniunt. Qui autem non convenerint, vel extra Conventum fuerint, ad eas minime teneantur. Item qu&d in ipfis Litanis nomina Sandtorum, qui non habentur in Ordinario a nemine apponamur, & appolita deleantur.

Pro lingulari autem Ordinis noftri erga Bearam Virginem, ejufdem Ordinis Patronam devotione, & ut pro innumeris ab ejufdem Virgineis manibus acceptis beneficiis aliquales gratias rependamus, & Ordo nolter(cujus lingulari favore, ac beneficio procreatus elt) ipfius patrocinio protegatur: volumus, & ordinamus, ut in omnibus noftri Ordinis Conventibus, locis, domibus, ac Monaferiis, etiam Moninlium, ejufdem Deipars Virginis Litanias fingulis diebus Sabbati, prout in multis noftri Ordinis

Coci. Regul. Tom. I k7.

Conventibus, pie fieri jam confueverat, poli Salve Regina decantentur. Item ut Octavie Ib-lemites fciti Sandiffimi Rolarii mente Otlobri celebrentur, ir& tamen, ut Felium Angelorum non praetermittatur.

Ur aurem cultus erg& Divinifluntim Euch&arifciar Sacramentum magis elucefc&nt, confirmamus illam jam in multis Capitulis Generalibus faucitam Ordinationem: ut videlicet in diebus Caena? Domini. & Parafeves ante lepulchrum, ubi Sacra&iiTimum Chrilli Corpus a(fervatur, a noltris Fratribus cum devotione, & religiofa grrvitore, vigilia fiant: quod & fieri, ac diligentiffime obfei vari volumus. quoties San&fliifimu in Euch&arifia: Sacramentum publice adbrandum proponitur. Praprimus edain omnibus Conventuum noftrorum, & Provinciarum Ptefid&tibus, ur lingulis feptimanis Sacrofan&Qi Euchariftiss Sacramenti forma, feu particula, etiam illa?, qua fecularibus porrigi folent qua par elt reverentia, infpe&iorie, ac munditia, prout tantum Sacramentum decet renovetur. Er quoties Sacerdos ad thurificandum Altaria cappa, feu pluviali indurus procedit. H&lam deferat. Bononia: 1615.

I I.

UOra? omnes tk diei, quam nodis in Ecclefia breviter, & fuccin& taliter dicantur; ne Fratres devotionem amittant, & (ludium eorum minimi impediatur. Quod ira dicimus ede faciendum, ut in medio verius metrum cum paula fervetur: non protrahendo vocem in paula, vel in fine verfus; fed ficut difflum elt, breviter & fuccin&d terminetur. (£•) Hoc autem magis, & minus pro tempore obfervetur.

(f) Breviter, & fuccin&fie) Declaramus, quod Divinum Officium debet cantori devor&e cum quadam dulcedine, & luavitate vocis, non cum rigiditate, nec cumaiperitate, nec nimis alte, fed voce mediocri. Breytfer. hoc elt, di&tin&te, expedire. & non nimis inoroffe. Debet etiam dici fuccin&fte, hoc elt fine caudis, & protractione vocis in paulis. vel in fine verfum: tk hoc ne Fratres devotionem amittant, fi feltinanter, confufe, & fine paulis: & non tradim, & di&tin&te dicatur, & ne etiam ludium eorum impediatur, li nimis morale, & c&nm caudis, & protractione vocis in medio, vel in fine verluum decantetur. Et quando verfus elt longus, debet fieri duplex caufa inter principium, Sc fine in verfus; una brevis, feu minor & alia major iil medio verius: ik hujusmodi pnufae fiunt propter refumptionem anhelitus, & propter decentiam, decorem palmodis. In fine aurem verluum non debet fieri paula inter verluum, & verillm, quamvis non debeat incipi frequens verfus, anefe terminationem verfus praecedentis. Pulchritudo enim Officii confiltir in paulis, 6c deturpatio ejus confiltir in feffinatione, & confufione, quae caufatur per remotionem paula?. Prolixitas autem Officii caufatur ex protractione vocis in medio, vel in fine verfus. Et ideo ut Officium tra&iivi, & diltin&et, & devoti dientur; paufst funr faciend&?, & cauda: amputanda:.

C a

(g) Hoc

(g i Ffoc autem magis , <y minus pro tempore obijetur.) Declaramus , quod pro varientre dierum ell major , vel minor folemnitas in Officio Divino observanda. In diebus enim festivis est Divinum Officium cum majoribus pnfus celebrandum , quia runc Fratres funt mitis in studio , & letionibus occupati; & ecinm feailares in praffntis diebus folent magis ad Divinum Officium convenire; & etiam illis diebus magis renemur Deo vacare, quia ad hoc rales fellivitates funt infitura?. Ideo illis diebus devote ,alacriter, & folcmniter Divinum Officium decantandum est : aliis vero diebus poterit minus lolemniter, <& ctim minori paula, cratlim tamen & diilin&fc . ac devote celebrari.

III.

T^Empore quo bis reficiuntur Fratres, ('b') legatur ante Completorium in Ecclesia le&io ; Fratres fobrii eftote, &c. (/) & facta confeffione , & difto Completorio , der quiprxest benedictionem; (£) & Hebdomadarius aquam afpergat benedidam , (/) poftea dicatur Farer nofter, & Credo in Deum; quod etiam fieri debet ante Primam, & Matutinas.

(li) Legatur in Ecclefia* LeSlio : Fratres fobrii ejote , CSFr. | Declaramus, qu6d quando in Fedeia ante Completorium legitur leclio : Fratres fobrii ejote CTc. debet praemitti: Jube Vome benedicere ; & Hebdomauaniis fubjimgercbcllediQionem ; n.l quam omne» Fratres inclinare debent ufque ad genua , lient ad benedictionem, qua? datur ante Lectionem in Refe&orio, in prandio , & in corna. Sicut declaratum fuit Salmantica 1551.

(i) Et fifla confeffione , & ditio Completorio , det tjui prae/i benedictionem) Declaramus, quod quamlo plure? Prafiati funt in Choro , ille qui prxeli aliis loco, debet dicere Confiteor , & dare benedictionem : & in fine Hors Fidei/urn dicere , cum gravitate , & tali voce, ut poffit ab omnibus aiidiri. In domibus autem , ieu Viemiatibus locorum, fi Prior C011-ventualis fuerit piEefens, procedere debet Vicarium, & dicere Fidelium , etiam iplo Vicario pi-sfente : ficuc fuit ordinatum Barcinone 1574. Illi abfentia autem Praeiatonim, & \$upprioris. Hebdomadarius omnia illa proditia facere debet. Qui eifi 11011 prtefir aliis ioco , preeft tamen eis pro tunc officio , & autloritate. Item deckranuis, quod in fine cujuslibet Hora; , quando poli ipiam 11011 elt immediate alia Hora , neque Milia dicenda ; debet dici Fidelium , & flttim polt Pater nofter, Hexis genibus, debent Fratres dicere : Salve Regina CTc. Pie Farer Domine , CTc. cum verlibus , & orationibus notatis. Qiismlo vero Millia Convencualis dicitur polt aliquam Horam . & alin Hora non feOuitur ; debet immediate polt Mifiam dici Fidelium, & Salve Qegina. Si vero Milia fuerit de Mortuis, dicto qiyteicjeanc mpae , & relponlo , ^Atnen , debtr dici Pater nofter, & falve , ut fuprn: ficuc fuit ordinatum Bononia: 1252. Cc r.pud Lemovicum 1384.

(k) Et Hebdcmxdi.rius aquam afpergat benedici un.) Declaramus, qu6d in feltis Duplicibus. 6c lupra , & quando fit de B. Virgine, & infra Octavas Solemnnes , & quando in Choro non recitatur Officium quotidianum B. Vir-

ginis; flarim poft Completorium de Tempore, hora populo opportuna , debet cantari Antiphona. Salve ftegina. Cujus in Ecclesia proceffionaliter decantanda iuHtutio cura ipfo Ordine a Sancio Patre noltro Dominico ortum habuit: fient fuit denunciatum Barcinoni 1574. In aliis ver6 diebus, quando in Choro recitatur Officium quotidianum Beatiffima? Virginis, pra?clifU Antiphona poft Completorium ejufdem Virginis Beatiffima? decantari debet. Ad quam fime proceffionem omnes Fratres, etiam quocumque modo d Choro exempti debent convenire; tum propter devotionem erga facrofanelam Deiparam fpecialem Ordinis noltri Advocatam, tum propter Indulgentiam ducentorum dierum , omnibus non lolum Religiolis, fed etiam fecularibus , qui adiiint in Ecclesia dum pratdida Antiphonti cantatur,i Paulo Quinto conceiram : ut fuit deitunciatum Roma 1609. Quando autem Fratres proceffionaliter procedendo fuerint Illi Ecclesia laicorum, debet Hebdomadarius aqua benedifta Fratres omnes afptrgere, incipieudod Choro dextromifi major Prselatus, qui loco omnes alios Fratres procederet, dlct 'm Choro linifiro: quia tunc ille primo effiet alpergendus , & poftlea Clorius dexter. Et idem faciendum elt in thurificatione , nt felicet poil eum , qui facit officium , & Acolythos, & Cantores , Prafiatus , qui fuperiorem locum inter alios Fratres cenet, fi fuerit in finiltro Choro prius thurificetur , & deinde Chorus dexter. Si auren Prolatus, qui elt in linifiro Chorohaberet aliquem Fratrem Magiltrum fupra le , time afpergendus, & thurificandus effiet prius Chorus dexter. Sed fi Magilter Ordinis (qui in fua lemper fede manei'e debet) fuerit in Choro, thurificato eo qui fecit officium exiftente in Choro fmiltro, debet thurificari ipfe Magilter Ordinis, deinde Acolythi , ac pollremo alii per ordinem.

(I) Voflea dicatur Pater nojler, £7ⁱ Credo in Deum.) Declaramus in Capitulo Bononicnfi 1544. & in quamplurimis aliis Capitulis ordinatum fuifie. Ilr polt Pater nofter, CE' Credo in Deum, recitata in fine Completorii , Frarres in Choro periliient ad orationem mentalcun laltem per quartam partem hors. Qia: lone Orario poft Completorium lingulis diebus, & polt Martiinas hyberno, poli Nonam vero aftivo tempore habenda elt. Curent igitur diligenter Praelati, ut tam lalubris 'mftiutio , ubi jam ell iuducfa fervetur: ubi vero intermiUa elt, omnino refituiatur. Quod fi in ea re fuerint negligentes, a luis Provincialibus, vel a Vilitatoribus corripiantur j fient fuit ordinatum Roma: 1571. Barcinoiv£ 1574-

I V.

HTOtum Officium , ram diurnum , quam nofturnum , fecundum correctionem , Sc ordinationem Venerabilis P. F. Humberci Magiflri Ordinis noltri confirmamus, <Sc 'Volumus uniformiter ab omnibus obfervari : (://) itu quod nulli liceat aliquid de extero innovare. (//) Fratres noltri non habeant in domibus nottris , nili unam Campanam ad omnes Horas. Solus Hebdomadarius olm in Choro, quam in proceffione capapa ferica utatur.

(m) ^Aliquid de extero innovare. (Declaramus. quod Magiaer Ordinis aon poteft aliquid innovare circa Divinum Officium ad durandum perpetui) per modum Conlirurionis , vel confuerudinis generalis: ficuc non poteft tollere confuenidines communiter approbatas, & obfervacas in Ordine , neque novas inducere. Potelt tamen ex devotione, vel ex alia caufa rationabili in aliquo Conventu, vel aliqua Provincia difpenfare, quod ad horam aliquid immutetur circa proprietatem Officii , induflam ab Ordine: puta, quod fiat de aliquo Santlo felium Simplex, vel Duplex(obtento tamen prius Sacra? Rituum Congregationis confenfu): ferrato quoque ordine fecundum corregionem Magiftri Huinberti indu&o : videlicet li fit ConfelTor, dicantur Pfalmi. Hymni, Verficuli, & Relponforia de ConfelTore ; li verd fuerit Martyr dicantur Pfalmi, Hymni, Verficuli, & Relponforii de uno Martyre, Sc fic de i-eliquis. Snlmantnr etiam 1551. Apoltolica auctoritate fuit ordinatum Officium commune unius San&t* nec Virginis, nec Martyris, ficut in noftro Breuiario habetur, & Bononiae indururum 1615. quod fequitur : Unanimi omnium noflrum voto , prbennibus nollris Provinciis llatuimus , ut felium de Angelo Cultode lub Toto Duplici (Officio B Virginis Marur non prsetemrifo,) lingulis annis celebretur, hem S. CarolL Boiromari feltum 4. Novembris volumus a Fratibus nollris, & Sororibus fub Toto Duplici celebrari. Circumciflonis quoque Dominica feftivitas lub Toto Duplici in poitenim celebretur , ibidem Bononia; 1615. & SS. Virginis nd Nives die 5. Augufti, & S. Francifci 4. Octobris, utrumque lub toto Duplici ; ficut & Feflum Cathedralis S- Petri fub Duplici. Vallifoleti 1^05. Ill omnibus autem Conventibus , ubi viget Rudium Artium limul, & Theologis; Ungulis quarrisFeriis fiat Officium de S. Thuma Aquinate; eodem modo, quo in tertiis Feriis fit Officium de S. Dominico ; excepto fit in Feria quarta occurrat Feltum 3. lectionum, quod ad quindecim dies differri non polfir, quia tunc de eo fiet Officium , cum memoria de S. Thoina Aquinate. Parilius ioi i. Neque etiam in Officio quotidiano B. Virginis memoria S- P. Dominici unquam intermittatur, etiam fi de eo in Choro agatur; ibidem Parifiis.

Modo ver6 ha:c Fefta fuperiits recentita celebrari debent fecundum illam folemnitatem, quam habent iiiKalendario a Sacra Rituum Congregatione , & Summo Pontifice recenter approbato.

(n) Fratres nojlri non habeant in domibus nottris nifi unam cxmpantm.) Declaramus, quod in principio Ordinis in domibus nollris non habebamus , nifi unam Campanam , ut notatur in cap. Aimis primo > Extra de excelf. Prarlac. Si in caP. Fxtentib. de Privilege fecundum Holtien. & Panormitanum. Sed huic Gonllitunoni derogatum elt, per contrariam confuerudinem quafi generalem non quidem temerfc indu&am, l'ed ad excitandam Chrifti.auri populi devotionem ; que cum jam pr@fcipferit, vim line dubio legis obtinuit. Servatur tamen heec Conllitutio quoad hoc , quod in diebus non foiemnibus, unam tantum campanain pullamus ad omnes Horas. Ill feftis autem Duplicibus , & fupra , ad excitandam populi devotionem pullamus Campanas in Matutinis, & ad Miflam Conventualem.

Item declaramus. qu6dInnocentius XI. Pontifex Maximus, per Breve , quod incipit: Exponi nobis nuper/ccit &c. Darum Roma- die 12. Februarii Anno 1685 conceffit; ut Fratres noitri in fuis Conventibus , live Ecclefiis ubicumque locorum exiftenribus , plures, & quotquot Magilter Generalis pro tempore exiftens, live Prior Provincialis cujuslibet Provincia: refpcQve determinaverit , Campanas habere , illasque ad excitandam populi devotionem, libeit, ik licite pullare valeant.

Ordinamus etinm , & ubique ab omnibus prorfus obfervari volumus, ut Sacerdotes in nollro Ordine poli Miifam legant Evangelitum: In principio erat rtrbum &c. & etiam ubique in ficro Mifis facrificio , etiam non folemni , vel majori accendatur cereus in conlecratione , & elevatione Sanctiflimi Sacramenti Corporis Chrifti, Sc aliquot ictibus campanulff admo- neatur populus , quo devotiis tantum Sacramentum adorare polliir ; ficut fuit ordinatum Roma; 158?- Ne autem dum nimium feculari- utn devotioni indulgemus, inordinatusd nobis cultus Deo Optimo Maximo reddatur , cum prsfertim paupertatis, & inftituti noflri memorie elfe debeamus, utpote divina Officia ex praecripto noflrarum Conititutionum, cantu Choralis breviter , & luccintte pro qualitate tamen, & varietate folemnitatum taliter penolvamur > ne Fratres devotionem amittant . aut eorum filidium impediatur: diitriac pratipimus confidentiam Prarlatorum aggravantes, ut muli a: in Ecclefiis nollris, quam moderatWTim<e finnr, neque liceat eifdem Muficis, feriem noltri Officii contra praeferiptum Ordinarii noflri innuere , aut immutare. Cumque domum Dei deceat fanctitudo, acindfc nedum profana, fed etiam religiofa fpectamla, five reparable rationes arcenda llnt ; pnefertim cum pio illi loco, qui Domus orationis efi, miniufe congruant : idcirco ab Ecclefiis . & Omereriis nollris lub pcena gravioris culpa?, thn Praelatis , quam libditiis eliminanda prfcipimus, quacumque iu contrarium conllitutine , qu\$ potius abufus efi, non obfiante. Bononia? 1615.

Cstertim , ut in Divinis obfemndis, recitandifque uniformitas , juxta prafcriptum nollrarum Conftitutionum ubique ub omnibus fervetur , plurima § Capitulis Generalibus circa Ecclefiarum veneradonem , Altarium ornatum, Sc facrificii Miflk celebrationem ordinata fuerunt, pratter ea, qua in Ordinario, fit MilTall praeferipra liiir.

1. Imprimis in Ecclefiis Fratres , nec inter fe, nec cum fecularibus cunfabulanres deambulent, maximi in profipefilu San&liflinu Sacramenti, & prffifertimcoram fecularibus. Romae i<71. Barcui. 15 74. Rom<e i 580.

2. Ecclefice ad eum modum mudentur, & ornentur; ut in eis nihil fit, quod domum Domini dedecet: vel adveniendum oculos offendat.

3. Alearis confecrari menfa decenter firata, ornata, munda fic: tribufque mappis lineis, & mundis cooperta; qn\$ etiam habear coopertorium coriaceum, vel ex craffiori, & colorata tela, ut a pulvere, 5t aliis immundiciis mappae: prEeferventur.

4. Altaria portatiliaex perpolito lapide, intergra , longitudinis unius palmi cum dimidio, latitudinis vero unius palmi ad minus, non computato ornamento ligneo , in medio menfa AI

DISTINCTIO PRIMA.

taris apte inferta fuit: ut non nihil emineant in superficie mentis, quo Sceniciis tunc pertine dignos.

5. Corporalia latitudinis duorum palmorum, longitudinis sex duorum, & dimidii ad minus tunc tela candida, lineata, pura, & limpiet; nihil elaborati, aut ferico intexti habeant. Hinc vero, & purificatoria, & lrophiola ia?pius laventur.

6. Burse Corporalium ex ima parte crucem, vel imaginem aliquam faciam, ex altera vero verba consecrationis in lcheda deicripui (ubi tabella? non iit in Altari eadem continentes) intiiifecus ferico, aut tela renui fulciantur.

7. Ampulla nonnisi 6 vitro, non depi&o. fcd perlucido, opercula itanea, vel argentea, vel alia habeant.

8. Coufessionaria ii lateribus Ecclesia? extra Chorum, locis decentibus cum feneitellis crante aliqua dillinfis apti? collocentur.

9. In Sacristia quaaior Tabulz appendantur: in quarum prima, Proceflus anniverfarius Bulla? Carnae Domini; in fecunda Cafus t&m Epilcopo, qu&m Summo Pontifici refervati; in tertia Anniverleria, ad qua: Conventus obligantur, in quarta Miftrum quotidianarum mimerus iepgrlemetur.

10. Divina? Laudes flaturis horis diurnis, noQurniique debita aim attentione, reverentia. ac devotione a Fratribus omnibus: Matutina? ver6 Preces noimili noCtu perfolvantur. Veneriis 15P2. Koms 1535.

11. Sacerdos celebraturus antequam induat fuas vestes confiteatur, ledence Confertore, & illo genuflexo, & capite dilcooperto.

12. In introitu Mitia ulque ad inceptionem C/oria in excelfis, ubi deponuntur munus, & poilea ulque ad ejus terminationem inclusive: deinde in Gradu Aii, Ojferlorio profecutione Cre&do, in principio Canonis ulque ad Communicantes, prxmiflis benedictionibus &c. manus conjungantur. Ad Dominus voticum, Oremus, Ojferitorium aperienda? primum, deinde claudende funt: in reliquis attendatur forma ab Ordinario prsleripta. Roma? 15^?

13. Mi(Ta nec celeriter, nec morose, voce mediocri, devota, qua a fecularibus audiat: Secreta ver6, & Canon, & prsfercim verba consecrationis, iibinitfe dicantur. Valentis 15^6. Roma? t\$6p.

14. JQrie, Sacerdos cum ferviente alternarim dicat. Valentia; 1 yj6.

15. Illi Mifla rim privata, quam communi, neque inter XJrie, neque inter Gloria in excelfis quidquam quod in MilTali defcripmm noneft, interponatur: in reliquis etiam, nihil quod illi Ordinario notatum non ell, mifceantur. Salirantica? 155**

16. Quando pulfantur Organa in Mifla - Gloria in excelfis a Choro &. Organis nrematis: Credo aurem line Organis, totum a Cl1010 dextro. & fmifro » vel a Cantoribus, & Choro, alternatis videlicet verlibus decantetur. Salmonties 1551. Ad Gratias agimus tibi. Fratres ufque ad genua inclinent. Roma; 158^

17. Prophetiam in Mifla majori Acolytus, Epiltolam Stibdiaconus facris indutus, nec ullo modo alius non ordinatus dicat. Bononia? 1564.

18. Epiffolam Sacerdos manibus fuper Aleare, vel fuper Librum cancellatis reciter. Valentia: 155*6.

ip. Ad verba in Symbolo: Et fformofaflus ell. omnes genua flecianr. Conitit. iufd Cap. II. Text. 4.

20. In consecratione, & elevatione SS- Sacramenti cereus accendatur, & aliquot ictibus Cflmpatuila populus admoneatur. Roma: 15S0. confiiin. 16. &. 158?. ord. 4.

21. Poft. consecrationem HofUe, & Calicis quoties Sonftoffimum Sacramentum manibus tralandnm fuerit, Succrdos ante acceptionem, & poft depolitionem illius genua flecat. Parifiis 1611. ord. 3. 8c Roma? 1612.

22. Poft fumprionem Sacramenti a Sacerdote dido, Quod ore jumffimus: neque O Sacrum. neque Nunc dimittis dicatur. Salmanrica? 1551. Bino ablutio & Sacerdote fumatur. Neapoli 1600.

2g. In Mi(Ta DefimQorum BenediQJo 11011 detur. Roma? 1600. & Perifiis 1611. confirm.3.

24. Poft Miflam Sacerdos Evangelium in principio dicat, exceptis Dominicis, & feiialibus diebus, fi in eis Milio, vel votiva, vel de Sancio celebratur: tunc enim Evangelium diei recitabitur. Roma? 158?. ord. 3.

25. Corporale, nonnifi poft Evangelium in principio, & non ante complicit Sacerdos. Salmant 1551.

26. Illi omnia ifta ferventur, Provinciales ii vigilent. Roma? 156^.

Decimamus inluper ordinatum fuille in Capitulo MediollnnCnli 1622. ord. t. tir PP. Sacerdotes ad Altaria, ubi Corpus Chiilti afleryatlr Sacrum facientes, didluri Dominus vol?cum, paulifper ad finillnim cornu declinent, ne SanQifiimo Euchariltia? Sacramento terga obvertant. Similiter in coufessione, quz fit in inchoatione Midi, ubi dicitur Confiteor Deo, addatur Omnipotentii. B. Maria?, addatur jemper rirgtui. Roma? 1625. ord. 4. Beato Dominico, addatur Patri nofiro, ibidem 1644. ord. 2. 8c in Mifla pariter Beati Dominici in Feriis Tertiis, poft ultimum Alleluja, debent dici poltremit Verfus Sequentia ejufdem: apud Nurimbergiam 1405 Reliqua, qua? vel ad integritatem, vel ad folemnitatem Mills Sacificii pertinent, in Rubricis Miifalis, vel Ceremoniario Ordinis videnda funt.

C A V U T II.

De Inclinationibus.

OOjflnitis Matutinis de B. Virgine, quando Fratres in Chorum venerint y inclinent ante Altare profunde: & cum ad fedes Tuas venerint, facio figno a Praelato (I) flexis genibus, Sc pro-(Irati luper formas 9 (r) vel inclinati profundi pro tempore, dicant Pater nofter, & Crodoin Deum. Iterum facio ligno a Prolato furgant. Hora itaque devote incepta, verfi ad Altare muni- ant fe figno crucis, & ad Gloria Patri inclinet Chorus contra Chorum profundd y vel prollernanc fe pro tempore ufque ad Sicut erae. Hoc etiam faciendum ell, quoties Pater nofier, & Credo in Deum dicuntur: nili in Mifla, 8c ante Ledliones, & in gratiarum adtione, in quibus inclinamus folum ad utrumque Pacer nofter, & ad orationem Retribuere. Idem etiam faciendum eft ad primam Collcilam in Mifla, & ad Poftcommunione, fimiliter ad Orationem pro Ecclesia, & in Ungulis Horis ad Collectam, & ad Gloria Patri, quoties in inchoatione Horae dicitur.

CAP. II. DE INCLINATIONIBUS.

(a) Finitis Matutinis C^o.) Declaramus , qu&d quando primum Fratres Chorum intraverint , vel praMentaverint l'e ante DivinilTumim Eucharilli» Sacramentum , eriam nanfemulo ; non folum profunda inclinatione > led etiam genuflexione reverenter illud adorare debent : tum propter majestatem Dei , tum propter praelentiam Sacrolim&i Corporis Chrlti , tñm etiam propter l'anclitatem Altaris. Roma? 156?. ord. 2. Et Barcinon» 1574. confirm. 4. idem fuit confirmatum illis verbis : Item confirmamus , & otñnind obfervari volumus , quod jam ab univerfo Ordine ell receptum , & in multis Capitulis decretum , & approbatum fuit de adoratione Diviliiflimi , & Auguitiflimi Altaris Sacramenti , non folum profunda inclinatione , fed etiam genufleNione.

(b) Flexis genibus , ZT profirati fuper formis.) Declaramus, illam genuflexionem , & proitracionem fuper formas efle , quando flexis genibus cum cubitis , & eoipore procumbimus , & prorternimur fuper formas , vel fuper genua quando non habemus formas : quae faciendae elt quotielcumquefic de leria extra Tempus Pafchalend Fucer nofier , quando recitatur ante inchoationem cujuslibet Hora ; & ad primum Glori* Putri polt inchoationem Hora: , & ad primam Coliedam , & ad proces , qua dicuntur ante ipfam. Et quotiefeumque extra MilTam Pater nofier , & Credo in Deum , & Confiteor recitantur , five conjun&im , five difjimttim , live in principio , live in medio , five in fine Officii : praeterquam ad luter nofier , cum recitatur ante leffiones , & inter VrMioj* , & gratiarum a&iones , ubi folum inclinamus profunde. Item eodem modo genuflexi proltrationem facimus ad pater nofier , cum dicitur poft Fidelium : in Gratiis quando extra Tempus Pafchole fit de Feria , fi ad Horam immediate procedentem proltrationes fint faci». Et eodem modo fit proltratio ab eo , qui legit lectionem in Matutinis : poft finitam lettionem , inter pulpitem , & gradus presbyterii : nifi in die Animarum , tibi inclinant folum profunde. Eadem proflratio extra Tempus Paichaie fit , in omnibus diebus Ferialibus in Milia de Feria , pro Defunctis ad primam Collectam , qua? l'equiur polt Dominus vobisjeum , 6c ad Orationem pro Ecdefia , & ad Poltcommunionem : fimiliter per totam. Quadragelimam in fefto cujuslibet Sancti , in Mifla de Feria , poltrñriones eodem modo fiunt. Irem Feria Quinta in Cena Domini , & Feria Sexta in Parofceve , Cc Sabbato SanFto finiris Matutinis poft iQrre , Perficvlos , Mortem autem Crucis , proltrationem faciant Fratres fuper formas , quouque recitaverint Pater nofier , & Mferere , & Orationem Rejpice. Irem in Parafceve , 8c Sabbato Santto , eodem modo Fratres proltrationes faciant , fient in aliis diebus fetialibus , & etiam ad Mjercere , quod recitatur polt Antiphonam cujuslibet Hora?. Item quotiefeumque recitatur Oflicinm Mortuorum extra Tempus Pafchale , & fir de Feria , Fratres in Choro jaceant proltrati: ad Paternofier , cum recitatur poft Antiphonam ad Magnificat , & ad totum Plahmun Lauda anima mea det. in Velperis Defunclorum. Sc ad primam Orationem , & ad Pater nofier poft Rejuicfant in pace. Et idem fien debet in Laudibus poft Antiphona ad Benedttus , & nd Pfalmm Deprfundis. Item eodem modo fit proiLatio , quotiefeumque dicuntur Litaniae in Choro : a principio Pfalni Deus in adjutorium , ufque ad ultimam Orationem.

Similiter quando fit difciplina , d Confiteor ulque ad finem Orationis. Similiter in die Cine-

rum , & in dieCcEn» Domini ance Miflñm Fratres in Choro proltrarionem fuper formas faciant , dum recitantur Pfalni Pcenitentiales. Similiter quotiefeumque Prolatus facit generalem abfolutionem , Fratres proltrarionem faciant dicendo , Confinior. Similiter quando Diucomts ante Communionem , vel polt defert pixidem , in qua elt Corpus Chrlti ; 6c quotiefeumque alias Fratribus exirtemibus in Choro , hoc Salamenrum defertur. Similiter dum fit Communio , Fratres in Choro exiflentes. proltrationes fuper formas faciant. Item in Parafceve in Mifla aut adorationem Crucis , quando Prolatus detegens Crucem , & elevans incipit Antiphonam , Fcce lignum Crucis : in ipfius inchoatione omnes Fratres genua fleftendo proplemant fe fi:per formas. Et idem faciant , diun poft adorationem elevans ipfain incipit Antiphonam Super omnia : quouque Cantor profectionem Antiphon» incipiat ; fimiliter quando ille , qui legit Paffionem prommeiaverit emifit jpriritum , Fintres profirationem faciant fuper formas , Deo devote gratias agendo ; quouque Sacerdos fignum fecerit. Item Ferialibus diebus omni tempore in Mifla jacemus proltrati fiipcr lonnas , poltquam cantatum cil Saniiuj , ufque ad ^Agnus Dei exclufivk. In feftis vero trium , St novem Lectionum » poft elevationem Calicis , uique nd Pater nofier exclufiy6.

(c) Pel inclinati profunde ,) Declaramus tres efle differendas inclinationum. Prima dicitur profunda. Secunda ufque ad genua. Tertia dicitur inclinatio capitis. Prima efl quando corpus & caput tantum inclinantur , q :antiim cubitus potelt genibus inhaerere : & ha:c faciendae elt aure Altare , quando Fratres intrant Chorum vel exeunt , ut dictum cfl : & quando dicitur Pater nofier ame Le&ioues , & infra gratiarum actiones , & ad Orationem Retribuere , tam in Choro , quam in Capitulo ; & quotiefeumque recitatur Juter nefier , Credo in principio , vel in medio , vel etiam in fine Horarum : & polt gratiarum a&iones , & in Velperis , & in Matutinis Defunclorum , & ab eo , qui legit , poft finitum Lc&ionem in Matutinis inter Pulpitem , & gradus Presbyterii ; Sc in feftis trium Leclionuin , & fupra , ad primam ColleCtain , polt Dominus vabis cum ffive in Horis , five in Mifla , & ad Orationem pro Ecdefio , & ad primum Gloria Patri in inchoatione Hora? , Tempore videlicet Pafchali , & profaris feltis. Irem faciendae elt profunde , quoties proltrñriones intermittuntur : videlicet in omni Sabbato , in Vigilia cujuslibet ferti novem Lefiionum in Nona , praeterquam in Quadragefima ; nam tunc etiam in Nona , pra?di&is diebus proltrationes funt faciendae? , irem intermittuntur in Velperis Sabbati , & Vigili» felti novem Le&ionum , & deinceps ufque ad Completorium Dominica? , vel Felti , ubi per totum annum ad Horas , & Orationes in MilTa , nulla? fiunt proltrationes. Similiter in fefto trium Lectionum 3 primis Velperis ufque cd Nonam lequencis diei inclufivfe , proltrationes non fiunt , nec etiam polt Gratiarum actiones , quando difium Felium in die jejuniu evenerit : fimiliter quando in Velperis cantatur Antiphona O , per feptem dies ante Vigiliam Nativitatis Domini , imermiruntur proltrationes. Item in quarta Feria Dominica? iu Ramis Palmarum in Vefperis , & in Completorio proltrationes dimittuntur : & etiam in Cena Domini ad Matutinas , & Horas , & ad Orationes in Mifla pro Irarioncs non fiunt. Iccm&Feria fecunda poft Octavam Pilch» , uique ad fextam

DISTINCTIO PRIMA.

ram Feriam post Oftnvm Corporis Chrifti , intermittuntur prultrnones nd Orationes iu Milia* ad Matutinas * & ad alias Horas. Item in die Animarum ad Matutinas , & ad Horas , & ad Orationes in Mida , prothneiones no» fiunt. Item quotieftumque aliquod Felium in jejuniis. Quatuor Temporum venerit, intermittuntur protratioies : & in MiTa de Feria, prxterquam in Qiudragefima Item quando in Profeitis diebus celebratur Mijjk Domini: ali s qua? in Dominica non fuit celebrata, vel MiJjk de Cruce, vel de fpiritu Sanffo, vel de Bcxijfima rirqine.vc\ de aliquo .fanclo , intermittuntur profrationes ad Orationes. In praedictis autem diebus, in quibus protratioies interitiituncur, debent Fratres in Choro vice profracLonis inclinationem profundam facere.

I L

AD omnia autem alia Gloria Patri , & ad extremos verius Hymnorum ¶ & ad pculcimum verfum Canctici Benedicite, (</) inclinamus ufque ad genua. Similiter quando cantatur Gloria in excellis , ad Sufcipe deprecationem noftam : & quotieicumque nomen JEFu in Prcefatione , in Colleda , in Anciph. Salve Regina , & in Gloria in excellis nominatur. (?) Quando vero nomen JEFu alias in Choro nominatur , eidem Fratres reverentiam faciant capite devotius inclinatu. Item inclinamus ufque ad genua in benedidione ledionis, & in Capitulo ad Orationem S. Maria , & in omni Oratione , quando nomen Beatae Virginis in Anciph. Salve , & in Praefatione nominatur. Idem fiat in qualibet MiTa Conventuali, dum dicitur in Praefatione , Gratias agamus Domino DEO noftro : & (imiliter ad verfum , O Crux ave , Fratres reverenter in Choro inclinent, ficut heri debet, quando nomen JEFu, aut B. M. Virginis Matris ejus inColle&a nominatur.

(d) Inclinamus ufaue ad genua.) Declaramus hanc clfe fecundam inclinationem, qua: dicitur ufque ad genua , quando videlicet tapur taliter inclinatur, quod lit per directum ad genua oppolmim. Er htec faciendae elt ad omnia, ad quae Conlirutio prxfc&iM.r: & au bewedi-Eliouem, quae datur polt Completorium. Er nd Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam , quando dicitur. Gloria iii excelsis: Cc ad inchoationem Hymni , maris ftella. Barcelona? 1574- Declaramus ramen rufus ordinatam fuiffe in Capitulis UlilTiponen. 1613-inchoat, i. Mediulanenli iri22. confinn. i. Cc Romano i6zp. ordin. 3. ut loco inclinationis rofunds in prounintione Hymni >yfvc maris elU , maneant Fratres gcuudexi, ufquequo ablblvatur prima itropha.

(e > Quando vero nomen jEJu alias in Choro nominatur. eidem Fratres reverentiam Jaciant, capite devotius inclinatu.) Declaramus hanc elTe tertiam inclinationem, qua dicitur inclinatio capitis, quando iimul caput cum corpore aliquid inclinatur; & heec faciendae elt. quando

etiam nomen JEFu cxnA Chorum nominatur. Romte 1553- Item quotieftumque dicitur. Sit nomen Pomini benedictum, balamanricE 1551. Item declaramus , quod etiam devotius inclinamus capite difeoperto ad verba in Symbolo , Qui cum Patre, & Filio Jimul adoratur, ut Roma? 1580. inchoatum, 6c iterum ibidem 1533. confirmatum , tk tandem in CojiUitutionem rednttum fuit Rmme 158P- Item caput inclinamus, quotieftumque vel aliquid veltimenti, vel quodcumque aliud Fratri tribuitur ; 6l quando Piarlatus aliquam commemorationem injunxerit, vel aliquid facere, vel dicere impotuerit. Similiter quando Cantor , vel alius Frater Pfalmum, & Antiphonam inchoaverit, debet caput reverenter inclinare. Similiter quando quis eraniit juxta Pradanim, vel Superiores luos , reverenter caput inclinet. De inclinatione porr6 ad O Crux ave, m lequeuti declaratione dicitur.

I I I.

ILTora itaque pcedido more incepta , postquam ad Gloria Patri polt Venite inclinaverint, Itcc Chorus contra Chorum. Deinde ad primum Pfalmum ledeat unus Chorus, & ad fecundum fimilicer ftec, & alius fedeat , & fic alternent ufque ad Laudate Dominum de cclis : & fic faciant ad omnes Horas. Finita autem le&ione in Matutinis , nifi fiat Officium pro Mortuis , ille qui legit inter Pulpitum , quod eft in medio Chori , & gradus , inclinationem faciat , vel prothernac le pro tempore. In inclinationibus conformemur moribus eorum , ad quos declinamus.

I V.

(£)pOrro ad Salve fanda parens , & ad Salve post Completorium , & ad Veni Sande Spiritus , 6c ad Veni Creator Spiritus * in die Pentecolles, & per totam hebdomadam , & ad Credo in MiTa ad , Ex Maria Virgine , & Homo fadus eft , fledimus genua : In Perialibus quoque diebus jacemus profrati, a Sandus ufque ad Agnus : In fefto vero triuin , & novem iedionum jacemus profrati ab elevatione calicis, ulque ad Pater nofter. In profrationibus idem fervamus , in felto trium lectionum , vel novem. Quando Prorlatus injunxerit aliquam communem Orationem , inclinent omnes. Similiter omnes faciant , quibus aliquid facere , vel dicere injunxerit. Si aurem aliquam obedientiam , vel officium, vel mimfterium aliquod cuivis injunxerit > (</) humiliter prothernens fe (ufeipiat , quod injundum ei fuerit. Quando etiam Fratribus quidpiam veftimemi tribuitur , inclinantes Bencdidus Deus dicant.

(g) Porro ad Salve Sani?a parens.) Declaramus hanc elle genuflexianem rectam , quando videlicet curvantur genua, tucu corpore exiiteute.

CAP. ri. DE INCLINATIONIBUS

te ercclo. Et hse eft facienda, ci'im in Cho-
ro cantator in introitu MilTx, Saive Jane fi pa-
rens: Et toties pariter, quot es eam facien-
dam elTe flartiit Confiitutio. Pr.recrca fieri de-
bet ad Salve Hfg»-» p»tl Horas. Et cum in pro-
ceffione, quor fit Dominica in Ramis Palma-
rum, ilicutinr i:la verba ,Avc /(ex CPc., &
deirque in die Panifceve, quamio inchoatur
Suadius Deus CTc. Iterum declaramus novirer
ConMitutionem elle fiClam, quod genua fle-
ctant Fratres ad illu verba Evangelii Epiphania:
Et procidentes adoraverent cum; vk iu Cantico:
7c Orum; ad verficiuUn, Te erpp qtufmt/s;
& i:i Hymno Corporis Chrfii a.i verficiun Tan-
rjm crpo 'Sacramentum, ut RnmX i\$Bu. inchoa-
tam, iiteliciar, i. & iterum ibid. 15^, coafirm.
I. confirmatum, & noviflimi* etiam Roma? l<:Sp.
confinn. 2. in Conftirutionem reda&um luit.

Declaramus inluper in Capitulis Romano
1^44. ordin. 16. & Vnlenrino 1^47. melinarum
Eiiflc, quatenus ad demonArandam exteriorem
humiliationem, interne? animi fttbmiilioni re-
fpnndenrera; ad illa verba Invintot.i, Penite
adoremus, (T procidamus ante Deum, Fratres
iu Choro genua fleclanr: cantamus vero, vel
verirances pole expletum veritim reverenter in-
timem. Idem d cendtim efl de iliis bvangelii
verbi: , Et verinm carjfacit/m cjr. juxta ordi-
nationem Capituli Valentini 15^6. Tum & ad
illum Hymn. de SS. Trinitate: w.Adjumus £7'
ras cernui, te adorantes famuli, libi Ecdelia?
fecularium ita facere Solent: & hoc fuit ordina-
tum Rom® 1634 ordin. 16. Similiter in decan-
tando Salve fepina pod Completorium, ad il-
la verba: Eja ergo advocata nof/ra, ufq;ie ad
illa f*fl boc exitium afiende gcnuflexi rmmere
debemus. Valenti® 1/S47. Hoc idem obfervari
fidet inMifiis de feria tempore Quadras-
ad illa verba Trattus, <Adjuv4 nes Deus Jaluiaris no?
iter CPc. Romffi 1^5^ & 1^5/. Paviter ad Peni
Sancie Spiritus, iu MilTa de Spiritu Saufito.

Parifiis quoque novilTime i^rt. ordin. 3.
ordinatum fific, ut in Sacrificio Mifi® deinceps
farte confecnuione. tum ante, & pofl ele-
vationem tam Hottia? quam Calicis; tumeftam
quotideumque cantum Sacramentum manu cra-
ctndum venit, Sacerdos anrfe ejus acceptio-
nem, & poit ejus depolitionem lingulis vici-
bus (emina profunda venia) genua fieflar.

Porro ut memoria Pafiionis Dominic® tanto
rriagis ill veiteratione habentur, quamquam an-
tiqua Conitimirio aliter di'ponebat, nimirum,
\t cantum inclinaremus: nunc autem in Hymno
Palfionis ad verfum illum, O Crux ave [pes uni-
cx, fleetimus genua, quod eli in Cnpitulo his
verbis decretum Veneriis 159;. Confirmamus
id, quod in Capitulo Generali Rotna? 1583. in-
choat. 2 inchoatum, & in Capitulo Roma; 158P.
pariter confirmatum fuit: nempe, quod in Hym-
no Paffinnis cum pervenerint Fratres ad verfi-
culum illum, o Crux ave, C^c. omnes devote
genua flectant; & hoc jam habet vim Cntititu-
tionis Item genua fleClimis nd Antiphonam:
Sub tuum Tvajhlium, quot elcumque in Choro
dicitur. Bononia 1615. ordin. 3.

(i J Humiliter proflernens [e.) Declaramus
pvarter inclinationes, St proitrariones, ac ge-
iiilflexionesprajdidtas, aliam effie proltrationem,
qua? dicitur venia: & eft extenfio totius corpo-
nis fuper terram; non liiper ventrem, fed lii-
pet latUs, tibiam unam fuper aliam tibiam te-
nendo: ck hac facimia elt ab omnibus Fratri-

CW. Rcgul. Tum. IV.

bus in Vigilia Annunciar onis, quando r.b eo,
qui legit in MortyTolngio pionuiuinnn-
nuuciAlio Dommiea: & in Vigilia Neri vitatis Do-
mini. quando dicitur, 7Ejus tbrifius Filius
Da in Bethlebem 'ud<f najcirur, quoulqne Pri-
or fecerit lignum. Similiter h*c prnfratio
eum roro corpore fuper unum larus in longum
facienda eli nb omnibus Fratribus in Capitulo,
quando Prarlatus dicit: l>tei jr reos /cudunt, f*.
liant veniam Justm. Item quando Fratres di-
cunt luam culpam in Capitulo, vel ubicumque
rep.vehenfi fuerint h luo Prolato, debent per
inoduin venite humiliter roro corpore fe in la-
tus profternere. Similiter quanao exituri do-
mo, linit plu* quini unfi nocte moraturi: &
pariter quando revertuntur, debent fc praedi&o
modo profternere, tk bcnediflioacm i Pra-
lato luteipere. Similiter, quando Frnter quo-
vis modo fratrem Ilium fcandalizaveMt, vel of-
fenderir, debet ante pedes ejus pradicto modo
proihncus jncerc» quouique placatus cum ere-
xerit. Similiter turgentibus Frarribus de men-
fa, proitrario prsdicto modo facienda tft ab
his, qui ferviendo, vel comedendo, vel le-
gendo, vel aliud faciendo, in aliquo oiende-
l'int: qiioufque Prcdanis figmim fecerit. Simi-
liter fi quis in Choro mnle legendo, vel can-
tando offenderit. debet poU Officium prodi-
cto modo humiliter fe profternere i quoitfque
Prirlarus lignum fecerit. Ca*erum a Prolato,
& Sacerdote, ac Minillrts in die Cinerum, &
in Cama Domini, quando recitantur Jepeera
Pfnlnai Peruicenciaies iu Choro, non veniu, fed
prodrario iuper gradus Altaris facienda elt:
quemadmodum in Ordinario Itatuicur. Porro
declaramus, quod proltrationes, 6: gemiflexio-
nes, nd quos Conftitutio in Officio recitando
obligat, inceiliituntur efle faciend® in Choro.
& non extra Chorum :i Fratribus, quando in
privato recitant Officium. Ubicumque Conven-
tus cfc congregatus in Capitulo, vel in Refec-
torio, iu Gratiis, & hujufinoriis debent Fra-
tres loco proltrationum, inclinationes uique
ad genua facere, fient fuit declaratum Cares*
foiUE 1378. & in multis aliis Capitulis.

Caput IIF.

De Suffragiis Mortuorum.

I.

A Fello Sanfli Dionyfli 9 ufque ad
^ Adventum Domini pro Anni verfario
Fratrum, Sororum, & Familiarium re-
ceptorum per literas ad beneficia Or-
dinis, Clericus Pfallerium, Sacerdos
tres Midas, Laici quingenta Pater nofter
dicant.

O) Idem faciat quilibet Frater pro
defuncto Fratre fui Conventus; & idem
fiat per totum Ordinem pro Magiftro
Ordinis, & a Comprovincialibus pro
Priore Provinciali defun&o. Idem
etiam fiat per totum Ordinem. (^) pro
DiAinitore Capituli Generalis, vel So-
cio ejus, & pro Elefroribus Magi(Iri
Ord. & Socio Prioris Povincialis euntis
ad Capitulum Generale; fi aliquem eor-
um in via, vel in ipfo Capitulo moti
D wir

contigerit. Idem etiam fiat pro Procuratore Ordinis, si in Curia Romana in Procuracionis officio decedat. Idem etiam hac pro Vicatore, a Domibus quas visitare debet, si in visitatione moriatur.

(c) Quilibet Sacerdos celebret triginta Missas in anno pro Fratribus, & Sororibus nostris defunctis: & quilibet Clericus triginta vicibus septem Psalmos, (d) & quilibet Conversus triginta vicibus centum Pater noster dicat: (e) & quilibet Conventus viginti Missas, in communi. Anniverfarium Patrum & Matrum, tertia die post Purificationem B. Marite Virginis: Anniverfarium vero Benefactorum, & Familiarium, fequenti die post Octavam B. Augustini: (f) Anniverfarium vero Fratrum, & Sororum, fequenti die post Festum Sancti Dionysii est faciendum: Anniverfarium demum omnium sepulchrorum in Cimiteriis nostris ubique fiat duodecima Julii. Qr) Fratres vero nostri numerum Missarum non admittant.

(a) idem faciat quilibet Frater pro dejuncto Fratrem: (e: Conventus.) Declaramus Roma? 1498. fuisse ordinatum; ut quotiescumque in aliquo Conventu aliquem Fratrem mori contingerit, Venerabilis illius Conventus infra fratrum sex vicem reneatur omnes fuisse? Provincia? Praefidentes tunc morte Fratris certiores facere: quod fuit confirmatum Vallisoleci 1605. & tandem Roma? 1613. coiff. 4. {k infuper ordinatum, ut pro illius anima quilibet Sacerdos ejusdem Provincia celebret unam Missam; Clerici vero non Sacerdotes recitent sepe Psalmos, & Conversi Rosarium Bencifunx Virginis. Item Romae 1580. ord. 5. ordinatum fuit, quod quando aliquem Fratrem, dum est Prior in aliquo Conventu, cujus non est filius, mori contingerit; etiam ipse nec Conventus, in quo erat: Prior, ad fu(tragium pro eum anima teneatur: non oblitare, quod omnia ejus bona ad eum Conventum, cujus erat filius, ibidemmodo spectent.

(b) Pro Diffinitore Capituli Generalis.) Declaramus. quod ista suffragia debeant fieri pro Diffinitore Capituli Generalis, etiam si eum in via, seu Utero eundo, vel redeundo mori contingerit. Roma: 1532. dedar. 5.

(c) Quilibet Sacerdos celebret triginta Missas in anno.) Declaramus, quod praedicta triginta Missae debent esse de Requiem, licet communi dici possint. Ubi autem propter multitudinem festivitatum, & alias obligationes hoc commodi fieri non possit: licet in quomodocumque dicantur: & quod Fratres numerum praedictarum non omittant. Roma? 1501. dedar. 5.

(d) Est quilibet Conversus, triginta vicibus centum Pater noster.) Declaramus, quod Fratres Conversi quoties dicunt Pater noster in Honoris, toties Ave Maria dicere tenentur. Tere veris. Quot autem Pater noster & Ave Maria lingulis diebus pro Divino Officio recitare teneantur, decernitur infra diffinitum. 2. cap. 15. Texte. 1. & 2.

(e) Et quilibet Conventus viginti Missas in communi.) Declaramus, quod istae 70 Missae diliguntur praeter Missas inordinatim generales, quae dicuntur qualibet Hebdomada, quando totum Officium Mortuorum dicitur. Ideo debent Ipecliter celebrari, & debent esse de Requiem, si commodi fieri possint: aliter sufficit, quod quomodocumque celebrentur. Nnn? neris 14.53.

(f) Anniverfarium vero Fratrum, Sororum.) Declaramus, quod circa hoc Anniverfarium faciendum, debeat observari Rubrica illa, quae in Breviariis, & Diurnis noviter impressis ad diem 10. Novemur, adferipra est.

(g) Fratres vero nostri, numerum Missarum non admittant.) Declaramus, quod in primis Conventibus editis per Magistram Iordanem, producta clausula polita erat in Capitulo de Domibus concedendis, ubi lic dicebatur: Poffefferes, live redditus, nullo modo recipiant Fratres nostri, nec Ecclesias, quibus animarum salutis annexa est; & numerum Missarum non adnoscant. Sanctus antem frater mundus reportavit hunc clausulam in hoc Capitulum. tuncquam in proprium locum. Ex quibus patet, quod per illum clausulam intendebat Conflitutio prohibere certum numerum Missarum in perpetuum, ne posterius ex hoc iniis gravarentur: vel ne redditus perpetuos propter hujusmodi Missas recipere cogerentur. Unde in Capitulo Pardiensis. 125. sic ait: Prohibemus ne Fratres, se obligent ullo modo ad Anniverfaria perpetua. Non autem intendit prohibere, quin possimus numerum Missarum, quae a laicis quotidie penitus pro peccatis, five pro vivis, live pro mortuis accipere: Dummodo hoc differet, & fine superfluitate fiat: quemadmodum Concil. Trid. praescribit his verbis: Quarundem vero rurn, candeurn, tertium numerum, nunc onagis a Imperfitione cultu, quam si vera Religio, ne inventus est, omnino ab Ecclesia removeant.

Item declaramus, quod non est rationabile, ut aliquis Prior cum Conventu, propter aliquam electionem quam de praesentibus recipit, obliget posteros ad dicendum certum numerum Missarum in perpetuum; nisi foret de mofyna oiteto ito pinguis, ik redditus illis annuntim ita in perpetuum durarent, quod merito numerus praedictarum Missarum in perpetuum libi assignari deberet. Quare prohibemus, ne de extero Praesidentes, hujusmodi Missas perpetuas acceptent, nisi cleomofyna fir perpetua. Quod ad praesentem fundationem attinet, revocanda est in memoriam dispositio Saui Concilii Tridentini, quae sic habet (T. 25. de Reionn. Cap. 4. Sancta Synodus, cupiens ad pios usus re-lilia quo piemus, Cl' utilius fiteft impiet: factatatem dat Episcopo, ut in Synodo Dicecejana, itemque Abbatis, Cl' Generalibus Ordinibus ut in ius Capitulis Generalibus, re diligenter perficienda fiant pro ius conjeclia in praedictis Ecclesiis, quas huiusmodi indigere cognoverint, statim circa hoc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Fratrum utilitatem viderint expedire, tamen, ut eorum jempere defundum commemoratio /ia/y qui pro Ju-arum animarum salutem, tamen legata ad pios usus reliquerunt. Praeterea eam Sacri Concilii determinationem, Bononite 1564. ordinarunt illud fuit: Quae circa Missarum numerum a Sancta Synodo decreta sunt exequi cupientes, illius audiolitute ioffro Generali Capitulo commissa in hac

CAPUT IV. DE JEJUNIIS,

liac parte fugientes imandamus omnibus Prioribus, & aliis Praefidentibus nollremnn Conventuum in virtute CaoStm obcdienria?, ut intra menfem a notitia prsefentium, major Pwektus cum tribus Pnribiis, qui & coiffiliis effefolent in Conventu, omnes MilTas, quae Defuntlorum Teftamentis reiffiy, & a Conventu fuerint ftitcepra?, tir perpetuo, vel lingulis, aut aliquibus diebus determinare dicerentur, in numerum redigant. Et ex alia parte perpendant limi Uter fummam ftipendii, five eleemofyna? . qua? pro qualibet Mills inficuca fuit: deinde ratione habita ftipendii, ac fuffentrationis, juxta quod pio morecujufc que patria pro una Mida, communi cxiftinwione ccnfebitur, ex illis omnibus certum aliquem Miflarum numerum in pofterum dicendarum ftatuant, quem inviolabiliter praeditli Conventus Fratres poffint implere: fuper quo eorum contriienrias oneramus, ut quantum fieri potell jegia fita? IVunario: cum ad eximendos Fratrum noftrorum fcrupulos, hoc remedium lit maxime necceflarium. Et nihilominus in quotidianis Capitulis, & aliis fufragiis, qua? extra ea fieri folent, Defunflis, qui ralia facrilicia petierunt, coram Divina tnericordia fubveniatur. At quo minus deinceps hujufmodi fufragionim, fc Miflarum gravamina noliris Conventibus imponantur, nulla in poterum perpetua obligatio, ad certas MilTas, vel fufragia admittatur: nili cui fuerit talis fuffentftionis annexum lithfidiuni, quod prudentum judicio fuifficiens a?ftimetur. Circa quod diligenter obfervari debent complura Decreta a Sacra Congregatione hoc in paffu emanata. Ut vero mnjori confideratione hsc omnia fiant, nolumus hujufmodi contractus ratos haberi, nifi Prariati, & majoris partis Fratrum confenilis acceflerit; & Prariati oppoficum facientes a fuis Officiis abfolvantur. Quod fi alicubi ea eft confuetudo, ut Provincialis ad hoc licentia requiratur, nolumus enim ullo patio in-termini. Praefidentibus quoque nofinirum Conventuum, & aliis, qui hujulmodi eleemofynis recipiendis deputati fuerint, dittiicife prscipimus: quatenus Miflarum per Ungulos dies advenkntium, cum numerum dumtaxat admittant, quem commodi poffint implere; ne ultra modum gravati, occurrentibus aliis necelfitatibus providere nequeant: & ne hac occasione Sacerdotes aut non admodum difpofiti, aur ex confuetudine potius, quam ex devotionis affeclu, ad tremendum Altare interdum accedant. Oeterum, ut etiam memoris Defunqomm confulatur, mandamus omnibus PP. Provincialibus. Prioribus, ac Praefidentibus noftrorum Conventuum, & locorum, ut diligenter invigilent, quatenus Sacriflar in omnibus Conventibus Patrum, & Frarrum Ordinis noftri, imo & fecularium fepultorum, five in Ecdefia, five in Claullris, nomina, loca, & tempora in certo libro ad hoc prparato defcubant. Bononia? 1^15. ord. 14-

Caput IV.

De Jejuniis.

I.

IV Pafchate ufque ad Feftum San&as x Crucis reficiantur bis Fratres: exceptis diebus Rogationum, & feftis Ferriis, & Vigilia Pentecoftes, & jejuniis Quatuor Temporum, & Vigilia S. Joannis Baptifta?, Petri, & Pauli, Jaco-

CW. Regul. Toni. IV.

bi, B. Dominici Patris noftri: Lauren-tii, AfTumpcionis S. Mariae, Bartholomari, ac Nativitatis B. Virginis, (a) A Fello autem S. Crucis ufque ad Pafcha, continuum tenebimus jejunium, & Nomina dicta comedemus, exceptis Dominicis diebus. Tn toto autem Adventu, Sc Quadragelima, & Jejuniis Quatuor Temporum, in Vigilia Afcenfionis, & Pentecofles, S. Joannis Baptifte, Petri, & Pauli, Jacobi, (£) & B. Dominici Patris noltri, Laurentii, AlTumptionis S. Mariae?, Bartholomaei, Matthaei, Simonis, & Juda:, & Omnium San&orum, Andrea» Apoftoli, &c omnibus feftis Ferriis, Quadragefimali utimur cibo: nifi in praedidis feftis Feriis, tantum cum aliquo propter labores difpenfetur; vel in locis in quibus in eifdem feftis Feriis aliter comederetur, vel etiam (c) nifi feftum pracipuum fuerit.

(a) Fello S. Crucis ufaue ad pficha continuum tenebimus jejunium.) Declaramus, quod Priores, & eorum vices gerentes in eorum abfentia, In jejunio b. Crucis non debent quotidie, nec cum omnibus Fratribus generaliter, & ordinant difpenfhre. PolTunt tamen aliquando, ut femel, vel bis in feprimana, non cum toto Conventu, fed rura aliquibus ex caufa rationabili difpenfare. Metis 1151. & Florentiae Z321. ordin. 6.

(b) Et in Vigilia Beati Dominici Patris noftri.) Hsc Conftitutio lic fuit declarata in Capitulo Generali Parifienfi 1286. ordin. 7. Declaramus, quod Conftitutio de jejunio in Vigilia Beati Dominici intelligenda eft, ficut de jejuniis Ordinis, in quibus Praelati ex caufa rationabili poffint cum Fratribus difpenfare. Et ob hoc Priores, & eorum Vicarii non debent exhibere fe difficiles ad difpenfandum in tali Vigilia cum Fratribus debilibus, vel aliis indigentibus: quando in Sabbato talis Vigilia fuerit jejunanda. Ex quo patet, quod jejunium feftis Feris ell magis friQum, quam jejunium Vigili® B. Patris Dominici.

(c) Nifi pneipuum feftum fuerit.) Haec Conitirucio fic fuit declarata in Capitulo Generali apud Saviliauum 1435». Praecipuum felium intelligimus illa fefta, quae fecundum juraYunt colenda: & que lecnndum nollrum Ordinem Duplicia, & fupra appellantur. Illi his enim feftivitaribus, poterit Praelatus, fi venerint in fena Feria, difpenfare cum Fratribus, & roto Conventu, ut ovis, & laiciniis vefcaro, dummodo tamen jejunent. Quod tamen in illis Provinciis intelligi volumus, ubi feculares Fei-iis feftis promifeu^ lafticinia & ova comedunt: & non in illis, ubi ex eorum efu fcandalizarentur. In Adventu autem, non poterit etiam in hujufmodi feftivitaribus cum toto Conventu, aut cum Fratribus difpenfare, ut ovis, aut laQiciniis utantur: nifi ratione infirmitatis cum aliquo Fratre. ficut & in Quadragelima.

11.

(c) Tinerantes tamen bis refici possunt: nifi in Adventu, & nifi in Vigiliis Nativitatis, & Purificationis B. Virginis, & jejuniis principalibus ab Ecclesia inflicis; & factis Feriis intus, & extra. Quando autem festum habens Vigiliam (in qua secundum Ordinem est jejunandum) venerit in secunda Feria, ejus Vigilia in praecedenti Sabbato jejunetur, contraria consuetudine non obstante. Feria secunda Sc tertia post Quinquagesimam tam intus, quam extra, Quadragesimali utitur cibo, & jejunamus. In Parasceve vero per totam diem in pane & aqua abstinemus.

(d) Itinerantes bis rejici possunt, nifi in Adventu CT /extis Feriis, intus extra.) Declaramus, quod tum jejunium Adventus in Ordine noliro (it Itrictiifumum, licet & jejunium Quadragesimae: nullus Praeficiens poceit in Adventu cum Conventu dispensare, nec etiam cum aliquo particulari Fratre; nifi propter infirmitatem aut debilitatem, sicut pollet & in Quadragesima. Itinerantes autem solum in Adventu, & festis Feriis debent jejunare, led etiam renentur jejunia, qua communiter fervantur in patria, & ipsi observare; sicut fuit ordinatum Buda 1254- In jejunio aurem sextae Feriae unius pocefi Prtelntus cum roro Conventu dispensare. Mediolani 1540 Florentia 1321. & Valentur 1364. Er ide6 Praefidentes, qui finit faciles ad dispensandum regulariter in jejunio S. Crucis, vel in lexm Feria, & duobus diebus immediati ante Cineres dispensant cum toro Conventu; cum abutantur potestati filii tradita, debent graviter puniri; a suis officiis abluvi. Fratres vero, qui sunt fani, & possunt jejunare, etiam non quotidie, saltem aliquoties in Hebdomada. & propter gulositatem solum, nec festis Feriis volent a cama nblinere quin potius nulla perita vel obtenta licentia, hujusmodi Conventuales de jejunio transgrediuntur, St in hujusmodi transgressionibus perireverare intendunt, aa damnabilem contemptum quam facillime di ponuntur.

Caput V.

De Cibo.

I.

(rf) XJOra competenti ante prandium, a Sacra paucis ictibus Campana pulsetur, ut fratres ad Refectionem venire non tardent. Poltmodum pulfecur Cymbalum, si cibus fit paratus; alioquin non pulsetur, donec paratus fit. Ablutis vero manibus Prior nolum Refectorii pulset, & tunc Fratres ingrediantur. Quibus ingressis, dicat Benedicite qui dicis Verficulos; & Conventus prolequatur benedictionem. (£) Servitores autem incipiant ab infe-

rioribus, usque ad mensam Prioris ascendentes*

(n) Ffor. t nmpete/iti, V^c. & infra: ^Ab-lutis vero manibus.) Declaramus. q»l6d pulla-to cymbalo pro refectione, debent Fratres cum (ilcnrio, & matura festinftione venire ad locum, ubi debent manus abluere. Quibus ablutis debent ire ad ferendum iecinrdium ordinem liliun, lupcr scamna extra Refectatorium parpaiaa: & quando Prior nolum Refectorii pullare inceperit; debent bini & bini, incipiendo à junioribus, ingredi Refectatorium. Er cum fuerit in medio, debent inclinare reverenter ad Crucem, vel imaginem, quae supra fedem Prioris collocata est; & postea ire ad sua loca ordinate: & facta beuedi&kme, ire ad Pendendum in mensa, & cum iilemio, & lectione fumere cibum.

(b) Servitores nutem incipiunt ab inferioribus.) Declaramus, quod in deferendis (Clientelis, vel pictamiis, fervitores fempei ab inferioribus debent incipere, & usque ad mensam Prioris ascendere: nifi forte in mensa Prioris Client aliqui viri illustres, sicut Episcopi, Comites, vel majores iris; quia tunc ab illis personis honorabilibus est incipiendum. Quando mirem fervitores deferentes scutellas, osee* tiendo venerim ad mensam Prioris, li siiper nferem aliquas femellas habuerint, debent illas porrigere bis qui finiri mensa Prioris, & non reverti. Illi auferendis autem femellis, vel mensa reliquiis, debent .l mensa Prioris incipere: & sic ad inferiores descendere.

I I.

VTUllus Fratrum pntsentium a prima mensa remanear: (praxer fervientes & custodes) nifi de licentia. Quotquot autem remanferint, comedant in secunda mensa: ita quod tertiam facere non oporteat. Nulla hac fervitoribus, vcl ministris picbancia, qua non sit Conventui: nifi sint infirmi, vel minuti. Frater non mittat Fratri pietantiam, excepto Priore, led sibi datum dare possit, a dextris, vel a finistris. (c) Priores comedant in Refectorio, & cibariis Conventus (int contenti. Similiter infirmarii, & iervitores hospitum, & alii Fratres: nifi Prior cum aliquibus dispensaverit ob aliquam causam, ut extra Conventum aliquando comedant.

(c) Priores comedunt in Refectorio.) Declaramus, quod nullus Frater debet in cella, vel in camera tenere mensam, led omnes Fratres tam Priores, quam alii, debent venire ad communem mensam in Refectorio: nifi forte Prior aliquando cum aliquo dispensaverit, ut extra Conventum in Hospitio, aut Infirmary possit comedere. Unde in Capitulo Lugdunen» »318- sic fuit ordinatum. Cuius ex eo quod Priores, & eorum locum tenentes, ac exteri Fratres 3 iequia communitatis se retrahunt, Religio plurimum relaxetur, & multi Conventus ad diversis Provinciis tam in spiritualibus, quam in temporalibus diffipentur, & de finiantur. injungimus, & mandamus Prioribus unversis a Choro, & Refectorio nui-

nullatenus fe abfentent. Illi ex canfa rationabi-
li & urgenti: & hoc 'dem hiciant a illis fuh*
ditis inviolabiliter obfervnri. Quod ti tecus fa-
flum flierir , per Provincialem , vel ejus Vic*.
i-ium , in peenam a fliis officiis abfolvantur. tt
hoc idem fuit ordinar im Cadurci 131?. & Co-
lonis 14-1«. Vbi additur, ur qtiocidie teneatur
Refe&Oium . & qi*°d in fecunda , & quarta
Feria minime cum aliquo Fratre dUpenfctur.
nili prqpier infirmitatem in loco infirmorum.
Er Ruma; 1553. & Paridis 1611. Itatutum fuit,
ut omnes etiam Mngilhi caveant, ne in cubi-
culis. leu cameris comedant, fed in communi
Refedorio; irritantes quamlibet licentiam fu-
per hoc indulrain , ac concelfam. Quodque fi
qui Conventus exiftant. ubi nulla fere lcrvetur
Communitas. ac prfcipue in comedendo
in Refectorio communi: hos privamus omni
facultate , Cc au&oritate recipiendi ad habitum
Ordinis.

I I I.

(i)pIlimenta noftra fine ubique fine
carnibus in conventibus noftris :
praeterquam in infirmariis. fratribus
autem noftris , nc fine hofpitibus onerofi,
pulmenta cofta cum carnibus comedere
liceat extra clauftrum. Fratres noftri
tam Priores , quam alii * in locis ubi
Conventum habuerimus ; nifi cum Epi-
fcopo , vel in domibus Religioforum ,
& hoc raro , extra Clauftrum comedere
non prsfumant. (O Singulis diebus
duo coda pulmenta , fi fieri puceft , ha-
beant. Poterit aucem Prior fuperadde-
re , prout opus c(Te judicaverit , & fa-
cultas permiferit. Si quis juxta fe Pe-
denti viderit aliquid dee fle de communi,
requirat a fervitore, (F) Si quis de fer-
vitoribus , vel comedentibus, fervien-
do , vel comedendo in aliquo offenderit;
Turgentibus Fratribus veniam petat, &
fado figno a Prxlato redeat ad locum
Tuum.

(d) Pulmenta noftra fint ubique fine carnibus
in Conventibus noftri i. Declaramus, quod Prae-
fidentes Conventuum non potiunt difpenlare cum
Fratribus, ut iu Refirturio cantes comedant:
nec extra Refectorium cum toto Conventu re-
gulariter , nec cum aliquo Fratre in Adventu.
Quod fi fecerint, funt graviſſime puniendi, &
in pernam a lliis officiis abfolvendi, ur fuic or-
dinatum Pavi* 1+23. Colonis 1428. & Vene-
nis 1487.

(e) Singulis diebus duo codapulmenta , fi
fieri poteR habeant.) Declaramus , quod Prffli-
dentes Conventuum , debent eleemofynas ex
Miſis, Officiis, Colleſtis, Redditibus, &
Proventibus Conventus taliter difponere. ut
fmgulis diebus Fratres piaantiam habeant cum
uno ferculo : & tempore jejunii , ultra piſUn-
tiam habeant duo fercula , ut jejunare poſſint:
ficut in multis Capitulis ordinatum fuit.

(f) Si quii de fervitorius, vel comedentibus
ferviendo, vel comedendo in aliquo offenderit
jurgentibus fratribus veniam petat.) Declara-
mus, quod finito prandio , lk faflo figno a
Prlato cum nola, leftio terminari debeat, di-

cendo : Tu autem Domine fTe. & Prelatus flan-
do debet pulfare nola , quouſque Fratres i-
menta furrexerilit. Terminata autem pullatio-
ne nola:, illi qui ferviendo, vel comedendo,
vel legendo , in aliquo OnCnderin. debent
flias venias facere modo fupradifilo in hac di-
ftinzione c. 2. Textu 4- Et tacto ligno a Praela-
to fingere debent , & pergere ad propria loca.

Caput VI.

De Collatione.

I.

HTEmpore jejunii , hora competenti

Sacrifia ad collationem fignum fa-
ciat , poſtea Refeſtorarius cymbalum
pulfet : deinde Fratribus (</) venienti-
bus in Refeſtorium , legat Lector , pree-
milfo Jube Domne benedicere ; & fe-
luatur benedidio Nodem quietam , &
nem perfedum ſ tribuat nobis omni-
potens , & mifericors Dominus. Infra
vero ledionem bibere poterunt, fado
figno a Prſelaeo , & dido Benedicite a
Lectore : d3raque benedidione ab
Hebdomadario : Largitor omnium bono-
rum benedicat potum fervorum fuorum.
Finita ledione (c) dicat qui pra?eft, adju-
torium noltrum in nomine Domini ; &
tunc cum filentio intrent Fratres Ecce-
lam. (d) Quicumque bibere voluerit
extra horam , licentiam petat a Prolato,
(e) & unum focium accipiat.

(a) renuntii*s in Hefeſtorium legat Lcflor.)
Declaramus, qti6d contra iftam Conltimionem
invaluerat ufus in multis locis propter concur-
fum fecularium ad Eccleſias noſtras, ur Com-
pletorium more aliarum Eccleſiarum inciperetur
in Choro per Jube Domne &C. Qui Ullis cum
non polTet line magna fecularifun admiratione
revocari, & adjudicaretur rationabile, ut ede-
mus conformes aliis Ecdeſiis; idcirco in Capi-
tulo Salmanticensi 1551. ira flatuitur : Dent-
ciamus ordinafle nos auſtoritare Apofiolica , ut
Completorium etiam diebus jejuniorum femper
in Chbio per Jube Domne benedicere incipiatur.
Et quando dicitur: Nodem quietam &c. omnes
Fratres, ficut in aliis benedictionibus inclinent.
Er quamvis hSc ordinatio Conſtitucioni contra-
ria videatur , tamen piorum . fondiffimorum-
que Patrum judicium fuit, antiquitatem Coulti-
rutionum noſtrarum rami efle faciendam , ut
textum illum a majoribus nolitis editum, potius
declarandum, quam delendum effe decreverint.

(b) Dataque benedidione ab Hebdomadario.)
Declaramus, qu6d in Refectorio benedictio dan-
da elt ab Hebdomadario: qui dum tlac benedi-
frionem non deber federe. fed fe elevare . &
itando benedictionem dare. Florentia 1257.

(c) Dicat. qui praefi , djutorium.) De-
claramus, quod nbſente Praelato, atque ejus
Suppriori & Vicario , Hebdomadarius in Refe-
torio debet dicere adjutorium : quia erfi non
prsfideat omnibus aliis loco , praefidet tamen
auCtoritate , St Officio. Quando nutem Pro-
latus dicit adjutorium , vel Fidelium , prſen-
te Conventu , debet illud dicere cum magna

DISTINCTIO PRIMA.

gravitate , & ita honore , quod clare ab omnibus audiat. Et quando funt plures Prolati fimul in Choro, vel Refectorio; ille, qui praeterea aliis Joco , debet Fideliam , & Adjutorium dicere • & benedictionem in Completorio dare.

(d) Quicumque bibere voluerit extra horam.) Declaramus, quod quamvis irreverentium videtur tempore jejunii poli Completorium bibere : & propter hoc aliis in Capitulo Ferrarienti 1290. fuerit ordinatum , quod Frater, qui post Completorium bibebat, tenebatur iterum dicere Completorium: tamen quia Constitutio inquit, quod de licentia Praelati Fratres pollint extra horam bibere; poterit Praelatus tempore jejunii, (quando dies breves linit) collationem uique ad post Completorium, finita oratione differre.

(e) Sorium accipiat.) Declaramus, quod causa honestatis & Religionis, nullus Frater debet bibere line licentia , & praefata Socii. Prolati autem faciant Constitutionem de jejuniis d Fratribus diligenter observari, sicut fuerit ordinatum in Capitulo apud Pelium 1273.

Caput VII.

De Infirmis.

I.

Irca infirmos caveat ne fit negligens Præsidentis > sic enim procurandi funt infirmi , ut citius releventur : sicut dicit noster Pater Augustinus. (b) Poterunt autem quidam vefci carnibus , prout eorum gravior exigit infirmitas, fecundum quod Prædictum fuerit, (c) In locis vero ubi Conventum habemus , extra domum nostram carnes non comedant, (d) Si quis autem talem habuerit infirmitatem, quare nec multum cum debilitet , nec comedendi turbet appetitum : talis nec super culcitram jaceat; nec jejunia confuetudinaria frangat ; nec cibos Refectorii mutet.

(a) Circa infirmos caveat ne fit negligentius Tralatus.) Declaramus , quod in singulis Conventibus debent ede aliqua camera; deputata pro infirmis, bene folcata lettis, & lintheamentis , & aliis necessariis pro infirmaria : & debet in illi unus Juratus principalis, discretus, qui provideat infirmis de cibariis, lettis , medicamentis , & omnibus aliis necessariis ad eorum releuationem : sicut fuit ordinatum Parisiis 1260. Saitntiis 1551. & in multis aliis Capitulis. Ur autem hæc facere possit, debet ei deputari aliqua pars pecunie, quare ad Conventum ex elemosynis venit: sicut ordinavit Joun. XXII. Praelati autem, qui in hoc inventi fuerim negligentes , in penam a suis officiis abfolvuntur.

(b) Poterunt autem quidam vefci carnibus . propter eorum gravior exigit infirmitas , secundum quod Prædictum fuerit.) Declaramus, quod in Constitutione de carnibus non comedendis , non debet Praelatus dispensare , nisi cum infirmis, vel evidenter indigentibus ; quumvis tamen

extra calidam infirmitatis , possit cum aliquibus ex rationabili causa dispensare : ut cum notabiliter antiquis , & cum Lectoribus, & debilibus. Non debet hoc tamen regulariter , & quotidie fatere ; sed aliquibus diebus , & cum diffinitione: sicut fuit ordinatum Florentia 1321. & Narbona 1194.

(c) In locis vero ubi habemus Conventum, extra domum nostram carnes non comedant.) Declaramus , quod licet in domibus Reverentiorum, vel Episcoporum, de licentia Praelati possint Fratres quandoque, Cerarum comedere: non tamen aliis extra Conventum, etiam si sint infirmi, licitum est carnibus vefci. Et qui in hoc deliquerint, graviter puniendi sunt: sicut fuit ordinatum Bononia 1240. & Narbona 1394.

(d) Si quis autem talem habuerit infirmitatem, eum nec eum multum debilitet, nec comedendi turbet appetitum.) Declaramus, quod illi Fratres, qui sunt iam, led tantum propter gularitatem, & fenialitatem volunt continui vefci carnibus: & tamen possunt aliquibus diebus abstinere, tamen nulla peccata, & obtenta licentia, carnes quotidie comedunt , & in hoc perfeversare intendunt; non culpabilem, & damnabilem contemptum quam maxime disponunt.

II.

(f) In domibus nostris non sunt nisi duo loca , in quibus comedant debiles, vel infirmi : unus carniarum , & alius aliorum ciborum ; nisi sit evidens necessitas. (icas , vel urgens infirmitas. Similiter nec alii Fratres comedant, nisi in communi Refectorio, vel Hospitum domo : nec Priores Provinciales, nec Magistri in Theologia, etiam a fratribus comedant in cameris, sed in communi Refectorio, vel in domo infirmorum , aut domo debiliarum. Si autem Priores infirmarii contigerint in Infirmary cum aliis procurentur. (fi) Fratres vero leprosi infra septa sui Conventus foris ab aliis procurentur : Conventus autem suus ille dicitur , cujus est filius. Quod si arctitudo loci illius , vel alia causa legitima non permittit; ad alium Conventum nostri Ordinis per Priorem Provincialem transferantur.

(e) In domibus nostris non sunt nisi duo loca.) Declaramus, quod Fratres fani, tam Priores, quam alii , debent in Refectorio comedere , vel in domo hospitum de cibariis Ordinis, debiles vero , & infirmi debent in Infirmary comedere ; & poterunt de licentia Prædicti carnibus vefci. Alibi autem comedere non licebit, nisi propter evidentem necessitatem , vel urgentem infirmitatem: sicut fuit ordinatum Parisiis 1269. & Mediolani 1273. apud Caciaugultam 1391.

(f) Fratres vero leprosi.) Declaramus, quod si contingat Fratrem quempiam laborare quocumque morbo contagioso ; debere in loco sepiario , & leoribus ab aliis infirmis ita curari, prout floruit Conflitum de leprosis : quare enim de causa foris leprosi curari debent ; ea etiam illi. qui quocumque contagioso morbo

laborant, curandi funt: ne videlicet contagio-
ne fui morbi alios infirmos inficiant.

Caput VIII.

De Minutione.

I.

(tfJVfIniKio quater in anno fieri pofit.
fit. Prima in menfe Septembri.
Secunda poft Natale. Tertia poft: Pa-
ficha. Quarta poft feftum San&i Joannis
Baptiftc. Prxter has minutiones, nul-
lus audeat fibi minuere: nifi dilcretio
Prioris propter aliquam caufam judica-
verit aliter efie alicui faciendum. Mi-
nuti extra Refectarium cum lilentio co-
medant, ubi commodi poterit obferva-
ri: & fecundum quod facultas domus
permiferit, commodius procurentur.
(^) Caufa vero minutionis carnes non
comedant.

(a) Minutio quater in anno fieri pofit.) De-
claramus, quod Fratres non reneantur uti mi-
nutione. nili de confilio Medici. Qui autem
fine confilio Medici voluerit minutionem facere,
teneatur illis quatuor temporibus eam facere.
Quod autem Religiofi licite poffint minutione
uti, textus elt, de flatu Monachorum, cap. cum
ad Monaflerium, g. Porro.

(b) Caujd vero minutionis carnes non come-
dant.) Declaramus, quod minuti cum propter
extrnfionem languinis in quo vira conflit,
debilitari foleant i debent extra 'Refectarium
commode, & frugnluer procurari: quantum
facultas ipfius Domus penniferir. Quod fi Pri-
ori videbitur. 6c non aliter, poterunt vefei car-
nibus, juxta quod eorum complexio, vel de-
bilitas pullulaverit.

Caput IX.

De Le8is.

I.

(rf)CUper culcitras non dormiant Fra-
tres nuftri, nifi forte flamen,
vel aliquid tale, fuper quo dormiant,
habere non poffint. Super ftramina, &
laccones laneos dormire licebit. Extra
domum vero dormire poterunt, ficuc
luerit eis ffratum; ne hofpites mole-
ftentur. Qui autem culcitram petierit,
jejunet una die in pane, & aqua, (h)
Cum tunica 5c caligis cindti dormiant.
(c) Nullus (MagifroOrdinis excepto,) qui
in communi tolerari polTic, habeat
fpccialem locum ad jacendum, nifi prop-
ter rerum cuftodiam; Le&oribus tamen
fecundum diitletonem Prioris providea-
tur.

(a) Super culcitras non dormiant Fratres m-
firi.) Dei Uramus, quod licet Fratre® fani non

debeant dormire fuper culcitras infirmi ramende
licentia fuorum Superiorum poffunt fuper culcitras
dormire. Unde in infinnariis nollris folcmus
habere culcitras pro infirmis. & lute confuetu-
do laris rationabilis efie videtur.

(b) Cum tunica, CT caligis cinili dormi-
ant.) Declaramus, quod cum Conftitutio ifia
non dicat, qudd debeamus dormire cum fca-
pulari, quod eft habitus Ordinisnofhi; & quod
femper debeamus illud deferre, quando proce-
dimus in publicum, cum fit proteftativum
iollra! profeflionis: non peccat Frater noftri
Ordinis fi fine fcapulari dormiat. Ideo poffiui
licite Fratres noltri fine illo dormire. Debent
tamen cum tunicella, cingulo, & caligis dor-
mire, quia tunicella videtur pertinere ad habi-
tum noltruin de nocte, qui lemper deber oili-
bus nofhis adhirrere. Narbona? 1394. Et ideo
illi, qui nulla fubfifieme cauli», lbd ex lola
fenfualitate fine* runicella, & caligis dormiunt,
maximi quando hoc habent in confuetudine:
ita ham tranfgrediuiuir Conftitucionem, ut ad
damnabilem contemptum qui non elt fine cul-
pa, dtfponanttu*.

(c) Nullus, Migifro Ordinis excepto CTc.)
Declaramus, quod omnes Fratres noltri (Ma-
gifro Ordinis, & infirmis, ctque holpirihus
dumtaxat exceptis) debent in communi Dor-
mitorio dormire: quod quidem taliter debet
efie dilpofitum, ut frfc claudi poffir: cla-
ves debent apud Priorem, vel aliam pcrfoiwt
feturam remanere. Qui autem extra Dormito-
rium line licentia dormire pradumplerir, debet
a liio Pradaco graviter puniri. Narbona i3y+-
& in multis aliis Capitulis.

Caput X.

De FeJlitu.

I.

(a)X/rEltes laneas non attonfas ubi fer-
vari poterit, deferant Fratres
noftri. Ubi vero fervari non poterit,
utantur vilibus: & potius utilitas in
cappis fervetur. (^) Lineis non utan-
tur ad carnem, nec etiam infirmi.
Linteamina in infirmariis noftris conce-
dimus, quod haberi poffint; & fimili-
ter in cameris hofpitem. Nullus habeat
plures tunicas, quam tres cum pelliceo
in hyeme: & quatuor fine pelliceo,
quod femper tunica coopertum defera-
tur. Pelliceis filveftribus, aut etiam
coopertoriis quarumcumque pellium Fra-
tres noftri non utantur, nifi in infirma-
ria. Nec tamen utantur ibidem coopet-
toriis pellium filveftrium. [c) Tunicce
circa cavillam pedum inclulivd, & non
plus deflendant: Scapularia circa coo-
perturam genuum: Cappa vero fit bre-
vior tunica, & etiam pelliceum. Cali-
gas, & foccos habebimus, ut necelle
fuerit, & ut facultas penniferil (d)
Ocreas non habebimus, nec Chirotecas.
Butae extra fepta Monaftcrii non porten-
tur.

(a) reflex Uncas &c. & infra : tñficius utantur vilibus.) Declaramus*, quod Fratres nollri cura fint Mendicantes, non debent uti pretiofis, ied vilibus veitibiis: nec debent habere corrigias, nec cultellos curiosos deferre. Bononia; 1285. Unde illi qui habent tunicas & cappas magni precii, Sculna numerum a Con- iturione praeteriptfin, & in hujufmodi transgreffione Cunfcti-ucionis perleverant. ac perleverare intendunt; debent graviter puniri, & talibus vellibus privari. Colonia; 1428. & Veneriis 1437. Item declaramus, quod Prtefidentes Conventuum debent (ludium & diligentiam adhibere, ut ex elemofynis. & redditibus ad Conventum pertinentibus, provideatur Fratribus indigentibus de veltibus. Er li alicui Fratri & parentibus, vel ab amicis dentur pecunia: pro veltibus, rales pecunia? dentur Prnairaio-ri Conventus, qui pannum emat pro illo Fratre: ut licit pulcimus ex imo cellario, ita induamur ex uno velliaro. Tololix 12.j8.fcc »304. & Janus 1305. & Placentia? 1310.

(b) lineis non utantur ad carnes, nec etiam infirmi.) Declaramus* quod qui nulla lubfiftentecauca, lineis iitunur ml carnem, & in hujllinodi transgreffione intendunt perfe verare; ad damnabilem contemptum difponuntur. Idem intelligiUnus de canapo, & bombice.

(c) Tunica circa cavillam pedum Scapularia circa cooperturam penem ZTe.) Declaramus, quod habitus Ordinis noQri elt tunica alba, & prsfertun Icapulare album quoad Clericos: & nigrum quoad Converfos, & cappa nigricoloris. Atque hunc habitum, & prxferrim Icapulare, debemus patenter deferre, quando procedimus in publicum; cum lit proreftarivnin nofine profeflionis. Narbome 1394- Er in Concilio Tridentino jejj'. 25. de PpguUnb. cap. 17. prohibetur, iic cuiquam Regulari concedatur licentia occulte ferendi habitum liia* Religionis. Ft quia brevitats veflum levitatem quandam lignificare videtur, longitudo vero honeftatem, fcv gravitatem defignant: non debent tunica; noftr@ elTc notabiliter breves, led debent ulque ad cavillam pedum inclilive defeendere, & ante, ac retro confuta; eife. Infra vero tunicam, non debemus caligas, vel alias veltes alterius coloris, quam alibi habere. Cappa vero debet faitem quamor digitis brevior, quam tunica effe, Scapulare vero propter honeftatem non debet e(fe notabiliter breve, nec edam nimis lliclum, nec nimis latum, fed fufficit ut cooperiat coimiffliram manicarum & cunica; & debet caputhun cappa; cum ipfa cuppa elfe confutum. Et quando in publicum procedimus, vel in Choro fumus, debemus femper habere caput coopertum caputio. Ft quando procedimus extra Conventum, debemus cappatn deferre ic pvoptei- Ordinis honeftatem. Iamis 1305.

Item in Capitulo Salmnticen. 1551. ordinatum fuit pro uniformitate nollri Ordinis, ut cuppa; in Conventu a Pafchate Refurrexionis ulque ad Felium Omnium Santtorum, nonnifi in communionem, & a fervioribus Milfarum portentur. Inhyemevero, in Provinciis ubi con* fueum ell » portari poilint, praeterquam iu ttenla.

Item Veneciis 1592. ordinatum fuii, ut nemmo ConfelVariorum audeat lub pcena fufpcnfionis :ih audientia confeiTiomim, mulierum confefTiones nili ad fencltrellam cratis ferrex, vel lignea?, auc alterius materia, 6c cum cappa

femper midie: quod iiteUigendum cft quando parenter in Ecclesia confeffiones audiunt.

Item declaramus, qu6d quotiefcumque Fratres, live nd Officium Miffa*; live ad alia Officia utuntur fupeipelliceis, debent defeire tcapillfie fub ipfi^: ira ramen ur cnputum icapularis lit extra Icapuln> ordinatum. Similiter Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi cum induunt facras vcfles, portent fcapulaaia cum capntio lub ipiis, nec ullo modo ea deponant. Kr hoc idem in Miffk privaris obfserverur, Pa- liliis 1236. Neapoli 1311.

(d) Ocreas non habebimus, nec chitotecas.) Declaramus. quod Fratres itinerantes polfunc ocreas, ik chitotecas portare, prout necelfitas poftulaverit: intra Claultra vero, fcc per Civitatem nullo modo deferantur.

Irem declaramus Veneriis 15p2. confirmatum fuiTe ordinationem alias fnflam, quod nullus Frater, aut Soror Ordinis nollri cijufcumque gradus, fcc conditionis exiit uti debet cochlearibus, fcc inllrumentis aureis vel argenteis, aut etiam ex lapidibus pretiofis: five in inenia, live m cingulis, live in cappis, cultris, vel eorum vaginis, live in quocumque alio genere rerum urenfilium. Qui autem traingrellbres reperti fuerim, iilciem inllumentis omnino privemur, & illa Communitati applicentur, & graviter prscerea tianlgrellbres puniamur.

Caput XI.

De Rnfiira.

I.

(*)T? Afura fit fuperius non ir.odica, uc Religiofum decec: lic nt inter ipfam, & aures non fint plufquam tres digiti. Tonfura quoque tiat defuper aures. Rafura vero fint a Pafchate ufque ad Feftum Omnium SanQorum de quindena in qumdenam, deinde autem femel in tribus leptimanis: ita tamen quod propter fcfta folemnia polTit per dies aliquot proveniri, vel retardari.

(a) pafura fit fuperiut non modica) Declaramus, qu6d Prxiati & Prelidentes Conventuum, debent diligentem curam & follicitudinem adhibere, ut Fratres omnes hnt uniformes iu capillorum rafura: & ut decentem. ac religiofam habeant »oronam. Nec ullo modo patiamur, quod Fratres, aut baibam nutriant, aut more fccularium capillos longos deferant. Dehet autem tonfura capillorum folum ulque ad fummitatem aurium defeendere, fcc inter ipfam, fcc raluram capitis defuper, non debent etle plufquam tres digiti. Poterit amem in regionibus calidis rafura fieri etiam in hyeme. uc quindena in quindenam, lecundum qu6d Pro- latus iudicavem expedire.

CAP. XII. DE SILENTIO.

Caput XII.

De Silentio.

1.

(ji) Clientium Frarres nostri teneant in ^ Claustro , Dormitorio , in Cellis , in Refectorio , & in Oratorio Fratrum : niti forte filenter aliquid loquantur , non tamen oratione perfecta. Alibi tamen loqui poterunt de licentia specialia. (/>) Omnes Frarres libique intus 6c extra , filentium teneant , in mensa tam Priores , quam alii : excepto uno , qui major fuerit inter cos , vel alio , cui pro se loqui commiserit : & tunc ipse taceat, exceptis Magistris in Theologia. Prior tamen Conventualis potest licentiam unum de fecum comedentibus ad loquendum. Si vero plures Priores Conventuales simul comedere contigerit, (c) Prior antiquioris Conventus loquatur , & uni loquendi licentiam dare poest.

(a) Silentium Fratres nostri teneant.) Declaramus , quod in locis supra nominatis , continentium debent tenere filentium , nec in predictis locis debet Prædicator dispensare cum Fratribus . ut filentium frangant. Er quidem cum Fratres transeunt per Chorum , debent Psalterium De Profundis , & alias Orationes pro Defunctis dicere. In cellis vero Dormitorii poluerunt faibere . legere, orare. & dormire. In Refectorio vero , dum sunt in mensa. debent continuiam lectionem habere. In Oratorio autem debent orare , & nihil aliud quam id , ad quod factum est, agere. In aliis nunc locis predictis poterunt Fratres loqui de licentia specialia. in signo autem quod fit cum parva Campana pati Completorium usque ad Primam ; & similiter a ligno quod fit in aritate post prandium usque post Nonam didam, nulli loqui licebit. fed omnes filentium servabunt. Tolosa; 1258.

(b) Omnes Fratres nostri uLic/uc intus CExtra CFe.) Declaramus , quod omnes Frarres simul comedentes , five in teira, live in muri, filentium fervare cenentur : excepto tunc , qui major fuerit inter eos , & exceptis Magistris in Theologia , qui extra Refectorium loqui possunt, utut fuit declamatum in Monte Pefulano 1271.

(c) Prior antiquioris Conventus.) Declaramus , quod quando plures Priores simul extra Refectorium, vel extra Conventum , vel extra Domum comedere contigerit : folius ille Prior , qui fupenorem locum tenet. loqui poterit de uni liceuriam loquendi dare. Prior , autem antiquioris Conventus , qui comedit cum aliis Prioribus, si nullus eorum sit Magister in Theologia , debet superiorem locum tenere.

I I.

Ullus aurem aliorum ibidem loquatur , nili de necessariis menia: , scilicet hoc per unicam orationem Lueviter <k Cotf. Regu/. 7w. iy

rubm/Oc; n.d de licentia Episcoporum , seu Luevorum , aut etiam majorum his: (eu etiam Regum , vel etiam Mumfiri Ordinis , aut Ministri Generalis Ordinis Minorum, (</) cum contigerit nos cum eis comedere. Prior autem Provincialis , absente Magistro Ordinis , Fratribus iecum comedentibus in (ua dumtaxat Provincia, poest dare O) licentiam loquendi : in alia auctem Provincia tantum uni. Si quis filentium fregerit ex propolico , vel licentiam loquendi deriderit ; in uno prandio aquam bibat , & in Capitulo coram omnibus unam disciplinam recipiat exceptis infirmis decumbentibus. (/} Ec in hoc non dispensetur, nili per Magistrum Ordinis, & Priorem Provinciale , & hoc raro , & ex rationabili causa. Infirmi vero non decumbentes , a prandio usque ad Vesperas filentium teneant: similiter (g) post signum , quod fit post Completorium. A minutis vero , post primam diem fu* minutionis idem observetur. (/> ! Fratres in Capitulo de silentio se accusent, sicut de aliis culpis ; & Priorum arbitrio puniantur. (*5 Sc quis tamen inter duo Capitula (epies filentium fregerit, in utroque prandio fedet in terra.

(d) Cum contigerit nos cum eis comedere.) Declaramus quod Magister Ordinis cum omnibus Fratribus fecum comedentibus extra Refectorium , videlicet in Hospicio . vel in Infirmaria , vel in laica camera : potest dare licentiam loquendi in camera. Quando vero ipse comedit cum Fratribus in Refectorio , talem licentiam dare non potest . quin ibi continuum habemus silentium : & idem dicimus de Priore Provinciali quod in absentia Magistri Ordinis, in laica dumtaxat Provincia , Fratribus iecum comedentibus potest loquendi licentiam dare; non autem in Refectorio , quando ipse cum Fratribus comedit.

(e) Licentiam loquendi.) Declaramus, quod licet fieri particulares Magistri Ordinis, vel Priores Provinciales, non habeamus flitioracem concedendi Fratribus facultatem ad loquendum in mensa ; nec ralem anctoritatem possit eis Magister Ordinis . vel Prior Provincialis conferre: sicut fuit declaratum Lucar 1208. tamen quilibet Vicarius Ordinis , qui mortuo vel amoto Magistro vices ejus obtinet; & quilibet Vicarius Generalis Provincia per quemcumque modum legitime fuerit iniunctus, hanc loquendi licentiam extra Refectorium iecum comedentibus dare possunt.

(f) Et ut hoc non dispensetur, nisi per Magistrum (c). Declaramus , quod Vicarii Magistri Ordinis , & Priores Provinciales , quamvis non possint licentiam loquendi in mensa Fratribus dare ; possunt tamen Frarres libi committos d. pona , que eis debetur pro fractione nieiuii absolvere : vel talem penam commutare , si eis a Magistro Ordinis , vel Priore Provinciali fuerit committum: sicut fuit aedictum Boupms 1302. Possunt enim Magi-

t

Det

fler Ordinis , & Priores Provinciales facultatem difpeufandi . iqu relaxandi , vel commutandi poenitentiam pro fraflione filentii in menfa taxatam , aliis concedere; au6lorinuem autem dandi licentiam loquendi in inenia, non poliunt aliis delegare.

(g) Tofi fanum , efuoi fit poti Completorium.) Declaramus, quod cum Ordo nofter refugiat tnnquam irreligiofum loqui poli Completorium , debent Fratres pofi lignum , quod fit poli Completorium , tenere filentium ulque poli Primam : quod etiam fuit in Capitulo Parifiis 16 ii. ftrictilfim6 commendatum. Quando autem Fratres cenant polt Completorium, fictit in Dominicis diebus in hyeme . non ert opus, qu6d tale lignum poff Completorium pulletur : led poterit differri ufque polt fecundam menfam compleram; & pnilea tenebuntur Fratres priordi6 filentium fervare.

(h) Frutres i» Capitulo de filentio fe aciuferent.) Declaramus , quod non folum Fratres in Capitulo de filentio fe debent acculhre . led etiam de aliis culpis, & tronfgreffionibus quarumcumque Conlirutionum fe Inllituttonuin Ordinis : fici6 habetur in Capitulis de levi & gravi culpa , ac de Capitulo quotidiano, 6i debent arbitrio Prelaci puniri.

(i) Si quis tamen inter duo Capitula &c.) Declaramus, quod Cedentes in terra pro fratilione filentii, non tenentur abltinere in pane & aqua : led lolum in terra ledere, & comedere , quod alii comedimr. Ec debent in pranodio , & non in cena linne pamirentiam facere : (icut Magilier Ordinis & Diflimrores coram roto Capitulo declaraverunt, quando ilta Coniti* rtitio fuit confirmata , de hoc declaratum fuit Tolola: 1258. admonit. 15.

Caput XIII.

De Recipiendis.

I.

<>TN quolibet Conventa tres idunei

L Fratres eligantur de communi confilio Capiculi, qui' recipiendos in moribus & (cientia (/>) diligenter examinent, 6c examinationem Priori , & Capitulo referant , eorum iudicio an recipi debeant, relinquentes. Qui dum adducti fuerint in Capiculum, profternant fe in medio. Interrogati vero a Prariato , quid quadrant ; relpondeant : Milericordiam Dei , & vefttram. Quibus ad iuiTum Praelati erectis , exponat eis aufteritates Ordinis, voluntatem eorum requirens. Qui (i refpondcant, fe velle cunfta fervare, dicat polt extera : Dominus qui incepit, ipfeperficiat, & Convencus relpondeat. Amen. Tunc depolitis fcularibus veftibus , & religiofis induti 5 in noftram fociecatem in Capitulo recipiantur.

(a) In uolubet Conventu tres idonei Fratres eligantur de tommuni confilio Capituli CCc.)

Declaramus , quod ifli tres Fratres eligendi, debent elle prudentes & difcrcri , ac de coniliu Patru. In quolibet enim Conventu noliri Ordinis drbent elle depurari aliqui Patres 4 conliiis , viri prudentia prodici, fine quibus non litent Prioribus graviora Conventus negotia tra6ore : nee poffunt Priores ad libitum hos Patres inltituere, v6M defricuere, ut fuit ordinatum Poma: 1565». Vocandi autem funr ad confilium , inprimis Magiftri in lui?. Provinciis acceptari , & qui fuerunt in aliqua Provincia Provinciales. Item Inquificores. Veneriis 1592. & Vallifoleti 1605. fet qui fuerunt Priores : in iplis tamen Conventibus . in quibus habetur conilium. Ruma: 1553- & 1555* & Vallifoleti 1605. Item qui aClualiter funt Supprimes ; deinde Baccalaurei, feu Praffenrari , LeElor.es primi, & Prardicatores Generules. Vcnctiis 1572. & qui per decennium inregra Quadregelima munus praedicationis gratiofe exercuerunt, in illo dumtaxat Conventibus, in quibus fuerunt cdignati. Barcinona* 1574. & Roma 1587. Magiitri etiam Novitiortim', ut ibidem . ncuion Pariiis 1611. confirmatum fuit. Vicarii nationum, vel qui per Magiltm Ordinis, vel per Priorem Provincialem, Patres a confiliis inflituti fuerint. Cxfaraitguflui 1391. & PapUe 14-23. Caterum hic numerus Patrum a conliiis , in nullo Conventu (excepto Pariftenfi. ob multitudinem gtuaduaronun) duodenarium numerum excedat: ad quem nullus minor quadraginta annis, his exceptis, qui Patres de iure iunr, admittatur. Itonus *555- & 1550- Capitulo enim Roma- 1587- Prioribus fub poma nbolutionis ab uffiebs , ipfo faflo incurrenda mandatum fuit, ne aliquem ultra prtcdictim numerum ad confiliutn vocent, aut admittant. Ec li fetus fecerint, cotum fit irritum & inane: & qu* in ipds confiliis decreta ab hujufinodi Patribus fuerint , nullius lunt roboris, vel momenti.

Quod vero ad locum eorundem Patrum artlner in prsefcripto duodenario numero , polt Priorem , Magiftri in Provinciis acceptati primo loco computari debent: deinde qui fuerint illius, vel alterius Provincia: Provinciales etiam non Magiftri, Inquificores , poltea Supprior : deinde Baccalaurei , deinde Le&or primus : & ad extremum fucceflive cateri , prout juris ratio pollulaverit. Neapoli 1600. Cfteri vero locum iuz profeflionis, etiam inter alios Fratres retineant, live fuit Patres, de iure. Uve ex gratia. Salmantica: 1551. Qu6 autem in confiliis traclabuntur . poffqum voce publica confulriva (li voluerint aliquid dicere ; fuerint dilculfa ; iubfequemer per vota fecreta approbentur. Neapoli 1600. & in libro ad here deputato , vel per aliquem ex Patribus, vel per alium Sacerdotem ex affignatis in Conventu ad officium Secretarii per voca fecreta clctum, deferibantur. Qui Secretarius confilii, li non erit ex numero Parium a confiliis . non habebit vocem decifivam, led tantummodo confultivam r ^ nihilominus ad l'cretum, ficut & alii tenebitur , ut in eodem Capitulo Neapoli 1600. dicitur. Qui amem ex Patribus fecreta confiUi in piujuditium iuftinae*, vel correctionis , vel edam pertona: cujufcumque quomodocumque revelaverit, privatus lic Paternitate d confiliis: neque unquam inrer Patres d confiliis cooptari poffit, nifi a Ma^iltro Ordinis , vel Generali Capitulo cum eo difpenfetur. Barcinon» 1574. 6c Roma: i^bo.

CAP. XM. DE RECIPIENDIS.

Potissime aurem Hic in Parram confilio pertractanda sunt: Introitorio Supprioris, quando fit a Priore, cap. de elecib Prioris. iEdificia notabilia in Conventibus. Komi f58>- Abfolurio Supprioris intrituri, (ive 'l Priore, five S Provinciali. Valentia! 1576. Infhmo & abfoluno Magillri Novirorum quando extra Capitulum Provinciale de hoc difcepratur. Ilccio Noyitiorum ab Ordine ance profeffionem. Veneriis i<5?2. Exra&io librorum S communi Bibliotheca, Neapoli 1600. Roma: idoi. & Vallifolcti 1605. Alienatio, five commutatio bonorum immobilium, eriam habita licentia Provincialis. Vallifolcti 160\$. ElecVio Depofitariorum Conventus, ibidem, 5tRomz 1608- Licentia itinrandi extra fines fui Conventus- Poma? 15*9. Conceffio litterarum rettimonialium de doctrina & moribus, Fratribus mittendis ex Conventu, in quo vixerunt, nd Collegia, feu itmliu generalia. Roras 15Rp- Dertinatio Przdicatoris ad inftituendam focieratem fanttiflimi Rofarii- Venetiis 15^2. Examen, & approbatio Fratrum ad audiendas confeffiones five Fratrum, five (ecularium; & inluper ea omnia, qua? a toto Capitulo Fratrum definienda funt, prius in Confilio Patrum proponenda, tractanda, & per vota fecreta concludenda erunt. Qui omnia, ut tanto amplius obferventur, in memoriam revocamus Leonis X. Pontificis Maximi Conltitutionem Salmanr. 1551. i Patribus acceptam, cujus ea eit panicula: Nihilominus mundamus elis, ut tIU, qut per ftffragia abjctie canonica eletione circa determinatas perfanas per vos concludenda junt collatione prius fati*, CT auditis omnibus volentibus aliquid in negotio, de <juo apicur dicere i cum ad vora pervenitur, per fabas* vel aliudJtmile, vota nonnifi frcrete dentur. Non obflantibus Conflitutionibus, CT Ordinationibus ^Apufolicis, ac difh Ordinis, catorijtuc in contrarium facientibus yuibujcum-

(b) Diligenter examinent.) Declaramus, qubd recenter in Capitulo Bononienti. 1f.15.fuic ordinatum, ut recipiendorum ad habitum clericali, tum ad probationis annum, tium adprofeffionem, a defignatis juxta Conflinationes notras Examinatoribus coram Pnrum confilio examen fiat: utque fimiirer coram Patribus praevio examine Fratres Converfi ad profefioiem recipiamur; & non admittantur, nifi fuerint in fide ChrUtiana, & Officio pro eorum debita fufficientia infirucli. In quo Praefidentium, & Examinatorum, ac reliquorum Patrum confidentias aggravamus.

Debent nucem prtedifli Examinatores, urbani. Icnitfer, & inprimis de impedimentis in Conflitutionibus expieffis inquirere: & omnium, qua: invenerint, fideliter Conventui relationem facere. Summopere nutem cavendum ell, ne recipiantur ignari, aut inepti ad litteras, vel qui habent quzdam vitia quafi infeparabilia, naturalia, licut ell innata iracundia, ebrietas, debilitas liaturs ex viriofa confuetudine. & difpofitio ad furorem, & hujulmodi, de quoram correcttione vix Ipse poceft haberi.

Item debent inquirere, quo fpiaitu, qua mente & voluntate, id regularis vitae genus elegerint; quem fibi finem propofuerint: numze lo perfectioris vitz, & ur Deo liberius famulari poffint, vel levitate, vel humano affeclu, aut inordinato animi motu ducantur. Clemens VIII. in Conflitur. Apofolica.

Prarcerea declaramus, qucd fel. recor. Sixcus Papa V. edidit Conftitucionem de non recipiendis nd Ordinem cruninofis⁹ *re ingenti alieno oppreffis, ratiociniis obligaris, homicidis, & reliquis fadttorofis: & fi fuerint tales recipri, receptionem & profeffionem eorum annulavit. Giegorius etiam XIV- decimavit, aliquam informationem recipi debere anre habitus fufceptionem, dummodo ante profeffionem plena, atque eo inodo. quo Sixrus V. difponebat informatio caperetur: fimulque declaravit fufficere, ut Superiores Conventuum, cum tribus aut quattor de Capitulo per vota fecreta captas informationes approbent. Tandem fel. recor. Clemens VIII. cafus in quibus profefio & Sixto V. nulla declarabatur, reduxit nd terminos juris: lallas ramen omnino voluit effe pomus contra Superiores, non fervames in reliquis formam prarditlaruin Coutitutorum, de triminofis & aliis ftipra nominatis non recipiendis ad Ordinem, decretas. Item declaramus in Capitulo Romz 158^ ordinatum fuiTc, & auctoritate Apofolica confirmatum i ur nullus ad habitum Clericalem in Ordine nollro recipiatur, nili qui calleat linguam Incinam, & fcia diittinctt & clare Iegere, beneque intelligat ac ilcilari ea qua: legit. Porro per callere linguam latinam intelligitur, quod fit in Grammaticalibus lufRcienrer intrudus: prout Veneriis 15*2. eadem Apofolica auctoritate fuit decimatum. Clemens etiam VIII. ica llatuic: Tantam vero Litterarum fufidentiam calleat recipiendus in clerico, ut illius addijcend/ejpetn indubitatampreJejerat,* quod minores CT juo tempore majores Orctines, juxta Decreta Concilii Tridentini fufcipere valeat. Sed fi quis annum vigefimum quintum excedens, nd habitum regularem admitti polulaverit, & talis eruditionis expers inventus fuerit; in Couverforum cantum numerum, quibus litterarum fufkieiua necefforia non eft., referatur.

II.

Verumcamen antequam ftabilicacem v communem vitam promittant, & obedientiam Przlato, & fuccefforibus fuis faciant, (c) tempus probationis eis aflignetur: (J) ut ipfi aufteritates Ordinis & Fatres mores eorum experiantur. Nullus recipiatur, nifi fit requifitus an fit conjugatus, (*) an fervas, (/) an ratiociniis obligatus, C^ an alterius profetionis, vel occultam habeat infirmitatem.

(c) Tempus probationis eis aflignetur.) Declaramus, quod tempus probationis efl unus annus completus, qui non potelt incipere ance annum qiiincumdeciniin completum. Ec ira nullus Clericus poreft profireri, nifi complero fexdecimo anno: juxea ConlVmnionem Concilii Tridcnr. felT. 25. cap. 15. Si quis autem infra annum probationis, vel infra ierarem a jure Taxaram aliquem nd profeffionem receperit, aut rali receptioni una cum effedu confenfierit: fufpenfus elt i receptione cujufcumque Novicii: donec a Magiftro Ordinis, vel Diffinitoribus Capituli Generalis, vel Provincialis fuerit reftitutus. Er przter harc peccat mortaliter faciens contra prceptum Ecclefiae?, deber puniri pttna gravioris culpa: ut habetur in cap. Non jolum, & cap. Conftitutionum de Regularib. lib. 6. & in Capitulo Cimailbnz 1312. ordin- 7-

DISTINCTIO PRIMA.

(d) Ut ipfi auferantur Ordinis CTc.) Declaramus, quod cimi aufencas Ordinis pricipue in continuatione confidat, debet aimus probationis integer eiTe, & continua. Et ideo ii qui? Itellfec in Religione noltra per lex menfes, & poftmodum egrederetur & tianfah> aliquo tempore reverteretur ad Ordinem: non pollet polt lex menfes recipi ad profectiunem, fed oporteret, ut annum integrum continuaret: quia non puller vere dici, quod eilet expertus auferitates Religionis, quar pro maxima fui parte in continuatione conti ftunr. Nmn aliquis potiet faciliter jejuna, & a carnibus abstinere, de cauitatem fervare per unum, vel duos menfes. qui non polTet piEedidn continuare. Et ideo ad veram probationem auferitatum requiritur continuatio unius anni integri: quae juxta decifioneni Romana Rota: inccrmnpiui etiam per fpariuni unius noEHs, vel unius diei; ac proinde talis non porelt recipi ad profeltionem Religionis. Nec ubltnc textus Conlritutiouis de Novitiis cap. 14. qui alias obiervobotuv ante Concilium Trideminum.

(e) An fervas.) Declaramus, quod fervus non debet recipi in Religionem, niti de licentia fui Domini, vel niti omnino factus lir liber: & li receptus, fecerit profeffioicm, & Monaltentum fuerit in culpn: pura, quia kiebat ipfum elfe lervum, vel fuir negligens ad hm invcitigandum: fofta profeltio tenvi, reneb tur tamen Conventus fatifacere Domino iuo.

(f) An ratiociniis oLligutus.) Declaramus, quod li quis Cii obligatus ad ratiocinia Republ tse. non poteft recipi in Religionem, nili prius de ratiociniis le expediat; imo nec qui ad ratiocinia pMvatorum hominum obligatus eit; quia, ut docet b\ Thomas 2. 2 q iJJ?. art. (». nd 3. argumentum. ille qui eii obligatus ad aliquid tertum, non poicit illud licite praetermittere, facultate exillente. Et ideo li aliquis lir obligatus, ut alii ui rationem ponat, vel ut certum debitum reddat: non porelt hoc licite praetermittere, m Religionem ingrediatur. Pra? octn s mioq.ic habenda eit Coiuttucio Clementis VIII. de receptione Noviciorum, qua lic haber: ifuod Attinet td recipiendorum Novitiorum forum, telini diligentem perquijttionem fu£ habentU erit de naturalibus uniucaujque corporis valetudine, moribus, ZX unteaflovit*: c7" praecipue verum, ejui annum]extum decimum exeeferine, an criminofit, u/n ure alienogr.vj.itt, vel reddenda rAtium obnoxii jirit: juxta Jormam Confiit. SixrJ r. &c. illud etiam Superiores perquirunt, ut nullus admittatur, qui ex huhefts pureunius nutus nonjit bcc. Er infra: Et nv eorum furentes, ope wjuljnho ipjorum indigentes dejerant.

De crimiiiofis porvft illud habetur in Capir. Romano 15Sq. Facinoroli & homicidce non recipiantur ad habitum, niti maximam fuurum errorum pccitenrinni otieiuierinr: aur ferventitimo fpiritu ducti. au Religionem venerint. Idque non line licentia Magiltri Ordinis fpcciali.

(g) An ultertm profeffionrs.) Sracuiinus, ut nullus in aliaReligione RrofelTus, vel ab ea ejequs, ad habitum Religionis notha? a quoquam recipiatur. Quod ti receptus fuerit, prarterqum quod recipientes gmvice puniamur, receptio, ticiir & profdlio, (li rumen poltmodnm fuerit fubfecuta) pro nulla habeatur, & ratis Ibcim ad IctuliIn remittatur. VaiwuiT 15^6. Roma: Iici. Valliloleti 1605.

III.

(Z»)XTUllus recipiatur in Fratrem Cle- ricum ad probationem, vel profeltionem, nifi a Priore Provinciali, vel ab eo, cui fuper hoc dederit licentiam Ipecialem \ vel a Priore Conventuaii cum aflenfus totius, vel nujoris partis Capituli. Converfum autem non recipiat Prior Provincialis, nec alicuius de ejus licentia, niti de confenfus Prioris, & duarum partium Fratrum, qui fune de Conventu, (i) quo proluerit induendus. Nec Conventus aliquis recipiat Converfum, tunc licentia Prioris Provincialis.

(h) Nullus recipfatur.) Declaramus, quod Supprior, vel Vicarius IVioris in ejus abiciuia non polliin recipere Fratrem ai! Ordinem, nili ex lommilione jpeciali, & exprellc tibi fmda per Priorem Provinciale, vel Magilthm Ordinis. Apud Verdtmum »35». & Infulis 12^3. Icoque in Capitulo Vallifoleri 1^05. inrerdictum cfi omnibus Piaoribus, in poiteriun ne ltiisSnp. prioribus, vel Vicariis licentiam comittant recipiendi quinquam ul habitum, vel profeltionem, fine licentia Provincialis: qui conna fecerim, in pceum ab officiis abfolvantur. Moruo tamen, vel amoto Priore, ciuti Supprior Vites Prioris iu cminbus plenarie gerac et 110- ltns Conitinitionibus, poreric Fratres ad Ordinem, vel ad prolctiionem recipere.

(i) Vro quo fuerit induendus.) Declaramus, quod Novuii ad illos Convenrus perperuo peronem. pro quibus fuerunt recepti. Lugduni i-34h. Nec debent in alienis Conventibus ad profeltionem recipi. nili de volunrate illorum Conventuum, pro quibus funt recepti ad Ordinem. Midtiliar 1300. Declarantes etiam. quod Priores Provinciales non poliunt determinare aliquem Fratrem pertinere ad alium Conventum, quam ad illum. pro quo eli pro?ellu\$, niti per timplicem altignanonem in Ordine noliro coniiietam. Viflorlu: 1331.

I V.

(ONU^« Converfus recipiatur infra decem & otio annos, (/) nec receptus tiat Clericus, nili de licentia Ma&iftri Ordinis fpcciali. Nulius Religio!us profdlus (/>/) cujufcuiique Ordinis Mendicantium, recipiatur ad Ordinem noftrum, tunc licentia Magiftri Ordinis, vel Capituli Generalis. (<) Nec quicumque illegitime natus, nili de Prioris Provincialis licentia fpcciali. Si autem talis illegitime natus ad Ordinem receptus fuerit, & difpenlatum fuerit cum eodem, quod polfit heri Prior; non propter hoc DIHiniior fiat Capituli Generalis, aut Provincialis, nec Pra*dic*cor Generalis: nec Ele&or Magiltri Ordinis, abique Magiftri Ordinis licentia fpcciali.

(k) Nullus Conventus redfixtur infra decem CT orta annos.) Declaramus, quod Fratres Conventi vocantur ad opera corporalia in Conventibus exercenda, ut in fadore vultus sui Yefcantur panefuo. Ec quamvis Juxta Constitutionem, decimo oftavo a'taris tunc anno recipi possim; tamen Clemens VIII. decrevit non esse recipiendos ante annum vigefimū, tunc niti doctissimi Christiani capita principalia ician. Tempore vero probationis elapso, qui religiofa: perfectioris capaces sunt, & ad laborem corporalem apti; dummodo teratis sua. annuū vigefimū prius egerint professionem emittant. Bononia quoque 1515. istud pro recipiendis Conventibus ordinatum fuit. Ubi est consuetudo recipiendorum Tertiariorum, Italicus, ut nullus ad habitum Conventuum recipiatur, nili prius per annos duos in habitu Tertiarii Conventui inierit: ut sic spiritus, atque vires, quibus praeceptum in Fratribus Conventibus Ordo noiter opus habet, probentur. Ubi vero consuetudo non est recipiendi Tertiarios, ordinamus, ut recepti ad habitum Conventuum, primo duobus annis integris habitum Conventuum deferant: quo biennio eorum vires, & obsequium videantur, & probentur, an idonei sint ad labores. Deinde vero post biennium, annus tertius in eodem habitu pro probatione illis assignetur: ita quod bene, ut par est. se gefierint, ad professionem post tertium annum recipiantur.

(l) Nec receptus Ut Clericus, nisi de licentia Magistri ordinis. Declaramus, quod Priores Provinciales non possunt dare licentiam, quod aliquis Conventus transferatur ad locum Clericorum, sed solus Magister Ordinis. Nullus etiam Conventui habitu albo in Ordine noitio, excepto Magistro Ordinis, induere potest. Quod si fecerit, totum sit irritum & inane: Prælarus contraveniens, in prestant ab officio abfolvacur, 11. cal. 11. vocem piam privetur. Bononia 1564. Barcinonap 574. & Roma: 1540. atque idem de Tertiariis observetur. Quicumque autem Conventus, Oblatus, vel Tertiarius inventus fuerit tunc Magistri Ordinis Uccia Clericalem habitum assumplisse; ipso omnino exuatur. Conventus per sex menses etiam, capulari nigro privetur, & in Conventu pro capere uno anno detineatur, & ad primum illatum redire cogatur. Romae 1540. & Bononia 1615. Si quis autem Conventus se ipsum tali habitu induere attulerit, & quod peius est Ordines sacros fraudulenter fulcoperit: ultra Conditiones Apostolicas de male promotis, juxta leges nostras levare puniatur, id est in publicum habitum Conventuum exuatur, atque 1010 habitu Tertiarii indutus, toto tempore illius virar ab executione dictorum Ordinum iis in fine, perpetuūque inhabilis, Isequē ab aliquo ad illum habitum restitui, nili d. Capitulo Generali. Neapoli 1600. Rointe etiam 160K. ordinatum fuit, ut Conventus, qui habitum Clericalem, vel jam suscepim, vel in pollerum cum licentia Magistri Ordinis susceperim; nullo pacto sine licentia Magistri Ordinis, lucris Ordinibus inittentur. Quod si Magister Ordinis cum aliquo d. p. d. averit, non poterit habere vocem in quacumque electione: nec ad eligendum eos, qui sunt mittendi ad Capitulum Generale, vel Provinciale, ante (ex annos completos, a die receptionis habitus Clericorum computandos: & nili erant fuerit Sacerdos, ut infra distinet. 2. cap. 2. de electione Prioris clarius explicatur. Er quoad vocem, & quoad locum ubique debet potest fratres Clericos, qui cum in statu Clericorum praecesserunt. Bifimtu 1303. & Burgis 1367.

Præcrea denunciamus Clementem VIII. f. t. r. ut qui ad Conventuum habitum recepti fuerint, ad Clericorum (latum, etiam durante probationis anno transire non possint. Et cum profectum emiserint, quemadmodum & Clerici in libro defigunt, professionem suam subscribunt. Qui autem liturarum ignari sunt lignum Cnicis in eodem libro professioni fine aliena manu defra pra opponant, & teiles ufficientes subscribant.

(m) Cujuscumque Ordinis Mendicantium. Declaramus, quod per Religiosos Mendicantes intelligitur Conventus non solum illos Religiosos, qui potestiones non habent, nec in communi, nec in particulari: sed etiam illos, qui de jure, vel ex indultu Apostolico sunt Mendicantes. Valentia 1337.

(Ad Ordinem nostrum.) Declaramus, quod quamvis de jure antiquo communiter porerant Fratres quoncumque Ordinum, live Mendicantium. five non Mendicantium ad Ordinem nostrum propter sui profectum cum licentia Magistri Ordinis transire: tamen pollea propter Constitutionem Bonifacii IX. Papa: nui. lus ex alio Ordine Mendicantium potest ad Ordinem nostrum, neque ex noitroad alium, nili de licentia Sedis Apostolicæ transire. Martinus quoque V. sub poena excommunicationis lata? lenceitit prohibuit, ne ullus Religiosus quoncumque Ordinum Mendicantium, cumque Icaais, conditionis 6cc. virtute quarumauque facultatum conceitit etiam auctoritate Apostolica &c admitti, vel recipi possit per quocumque Superiores Monachos in Monachum cujuscumque Ordinis Monastici (Carthulieitit dutmaxat excepto,) sub poena excommunicationis lata? fententi: quam incituit ipso facto receptores, &c recepti, d. qua ablovi non possunt extra arciculuni mortis, nisi a Romano Pontifice.

(11) Nec quumque illegitime natus. Declaramus, quod nullatenus illegitime natus potest recipi ad Ordinem sine licentia Provincialis, vel Magistri Ordinis, & si fuerit receptus, non poterit esse Supprior, nec Vicarius Prioris in aliquo Conventu, etiam Priore illius Conventus mortuo vel amoto: nili cum eo fuerit dispensatum. Apud Podium j. 144. declaratum fuit, quod illegitime natus non potest heri Prior, nec Supprior, nec Visitator sine dispensatione. Et si licet & cum fuerit, quod potest Prior: non poterit tamen proprius hunc Vicanus Provincialis, aut Provincia: nec Diffinitor Capituli Generalis, nili in dispensatione de predictis facta fuerit expressa mentio.

Item denunciamus Sixtum V. olim prohibuisse, ne illegitimi quicumque ad Religionem recipiantur. Clemens tamen VIII. ejusdem in sci. ci Constitutionem ad terminos juris reduxit: potest illegitimos recipi indultit; cum hac tamen clausula: ut hi, ad quos ipestat hujusmodi receptio, praeter alia, qua inquirere debent, diligenter viram, inores examinent, & illos recipiant: si tamen bonam indolem, & virtutis specimen praferant, ut merita implicant natalium defetum, & illorum receptio Ordini profutura esse videatur. Duimmodum tamen in eodem Religione illius, in qua pater profectus fuerit, vivente patre non admittatur. Voluit etiam idein Summus Pontifex licere Generali, aut Provinciali, ad quos ipestat dicta dispensatio juxta privilegia illis concessa diffi

DISTINCTIO PRIMA.

penfare pofle cum illegitimis, fuffraganneibm meritis ad gradus, honores, & dignitates obtinendas.

V.

pRohibemus autem ne aliquis de exterioro (o) aliquam mulierem tondeat, vel induat, vel ad profeflionem recipiat. Pueri intra quartumdecimum annum, aut non recipiantur, aut fi in aliquibus Conventibus oporteat eos communiter recipere, recipiantur de confenfu Capituli Conventus, a Priore, & non alias. Nec retineri poffint in aliquo Conventu, (/>) ubi non eft Novitiorum fimilium congregatio cum proprio dormitorio & Magifiro: ica quod alibi non recipiantur, nifi ftatim mittantur ad hujulmodi Conventus, in quibus profitebuntur: pro Conventibus tamen, in quibus receperunt habitum, & a quibus Conventibus de veftimentis provideri eis debet.

(o) «fliejuam mulierem tondens vel induat» Declaramus Salmantica 1551. ita ordinatum fuit. Stricte inhibemus Praelatis, <k Conventuum Praefidentibus, ne de extero aliquam mulierem ad habitum Tertii Ordinis recipiam, quae iit minoris ietatis quam annorum quadraginta, & qm non habeat unde de victu, & velitu libi (ufficieirer valeat providere quod intelligimus de Illis, qua: in propriis domibus habitant, & non de his. quae funt in Monasteriis collegiatis.

(p) vhi non efl Novitiorum fimilium congregatio-) Declaramus, quod hujulinodi Congregatio debet eTe ad minus in numero lenario. Sflmanticx. 1551 & Roma: 1553. & 1557. & Avenione 1561. addite funt hae verba: Qusc ordinatio cum jam habeat rria, & quartior Capitula, & admodum neceffaria fir, proripimus, ut inviolabiliter obfervetur ab omnibus Prolatis. Declaramus etiam, quod Roma: 15By. Sixtus V. dato viva: Vocis oraculo fel. record. Cardinali Alexandrino Ordinis noftri (ex quo fuit alfumptus) Protectori, decrevit, & perpetuis temporibus obfervandum in univerfonofro Praedicatorum Ordine procepit, ut de extero Novitii, qui in minoribus Conventibus habitum Religionis aHumpferinc, ad Conventus majores & Idigiofos transmittantur, ubi in Dormitorio communi eorum, cum debita claufura, & lallem in numero fenario educari poffiit fub diferto & religiofo Magifiro. Quod li quis Prolatus in pofterum profeflionem alicujus Novitii recipere praHimplrit. qui juxta tenorem hujus Decreti non fuerit inllruus, ac educatus, vel intra menfem fcienter Novitium non tranfmittit ad Conventum (ut dictum eft) in quo religiofe. ut liipra inffruartir: ipfo fnefto fit excommunicatus Sc gradu atque officio Ordinis indiffenfabili ter privatus. Ut autem hec ordinatio debiti obfervetur, eadem Apoitolica auctoritate in virtute Spiritus Sancti, & fub fanflarobedienniar formali procepto Provincialibus, feu Vicariis praecepit*. ut in fuis Provinciis, vel Congregationibus intra fpatium duorum menfium a notitia prolentium, Conventus aliquos religiofos delxgent, ad quos ttanfinictantiu*, qui in mi-

noribus non aptis ad eorum inffluionem funt vctfiri: ubi annum probationis peragant, & fuo tempore profeflionem laciunt: pro illis tamen Conventibus, pro quibus habitum Ordinis fufceperunt, & fic profefli ab illa religiofa, Sc confimili focietate, & cura Magiltri Novitiorum ad minus poft biennium integrum ab emiffa profeflione non amoveantur. NoH tamen prohibuit idem Sixtus V. quominus longiori tempore fub cura Magiftri Novitiorum remaneant: quemadmodum poftea Roma? 1608- Sc farinis 1A11. ordinatum fuit illis verbis: Ordinamus, nt Novitii illi pofterum poft eraiffam profeflionem maneat in domo Noviciorum, & fub cura lui Magiltri ufque ad Sacerdotium: nec ante id tenipii9, vel extra dumum Novitiorum, vei fi cura lui Magiltri iibduci polline. Cancrum Veneriis 1552- eadem Apoitolica anthoritate declaratum fuit, proditum fenarium munerum • ut in pluribus requiri: Provinciis autem defolatis, fufficere dumtaxat quaternarium. Item declaramus in Capitulo SalmoHricenfi 1551. acceptatam fuiffe Conititurionem Leonis X. in qua ilatutum eft, ut in juvenum fufeepeione ad habitum & profeflionem, luftro per vota fecreta, feu per fabas in Capitulo ab omnibus feramur: quod idem in Capitulo Valentis 1575. Ordinatum luit. Neque etiam in cellis, aut locis privatis, fed in Capitulo ad habitum & profeflionem Novitii recipiantur; non obtantibus in contrarium quilibetumque. Roma: if.oi. & Vailifoleri if.05. Item, ftas illorum & tempus, in quo vel habitum recipiunt, vel poltea votum profeflionis emittunt. adnutectu. Roms 1585. & infra Cap. de Profeflione.

Caput XIV.

De Novitiis, eorum inffluionc.

I.

(^)DRior Novitiis Magiftrum diligenter

L tem in inffruSione eorum proponat; qui eos de Ordine doceat, excitet in Ecclefia, & ubicumque negliger fe habuerint, verbo vel figno quantum poterit eos ftudeac emendare. Neceffaria prout poteft debet eis procurare. De apertis negligentiis cum ante eum petierint veniam, poenitentiam dare: vel eos in fuo Capitulo proclamare. Humilitatem cordis, & corporis doceat eos habere, juxta illud: Dificite a me, quia mitis fum, & humilis corde.

(a) Prior Novitiis Magiftrum diligentem proponat.) Declaramus, fel. recor. Clementem Vili, Itatui fle, Novitiorum fimplicium Magiftrum no» debere vacare officiis, & oneribus, quae Noviciorum curam poffint impedire.

Item ftatuit Magiftrum debere elle Sacerdotem, qui expleverit crigeftimum quintum annis fu» annum; & decimum lufe profeflionis: doQrina; & anteaflx viti exemplo proflantem: orationi proterea & mortificationis operibus addictum: prudentia, & charitate prodtum, affabilem, gravem, zelum Dei cum manlietudine profefferentem: ab omni cordis, & animi perturbatione, prolextiu indignatione, quam lon-

CAP. XIV. DE NOVITIIS &c.

longum nefe alienum: St talem denique qui in omnibus bonorum operum exemplum se prebeat, St potius amari appetat, quam timeri. Froiommunibus autem, & propriis uicibusque ne cellatibis, que accidere possunt, unusquisque Novitius a rante, & moribus provehi deputetur: qui, Magistro permittente, omnia prout opus fuerit agat; cui etiam porro Novitius in tota, & rerum levioris momenti pmissio intra Novitiarum potent committi. Porro auctoritate Apollonica a Sixto V. in Capitulo Romano 1587. sub pœno abfolutionis ab officio ipso laeto incurrenda fuit inhibitiu, ne Prior Provincialis ieu Convencualis possit ad nunc infirmare Magistrum Novitiorum, vel jam in utrum ab officio amovere: nisi ex consensu Diffinitorum, de hoc tractatur in Provinciali Capitulo; vel ex consensu majoris partis Patrum a consensu filii illius Conventus, in quo Magister Novitiorum etiam institutus vel amovendus, quando de tali re tractatur extra Capitulum. Ne autem Patres a tam nece (Talia cura juvenum refugiant, Roma) ifc. ord. 13. fuit ordinatum: ut recufantes officium Magistri Novitiorum sibi a Provincialibus vel a Capitulo Provinciali, vel Prioribus de consilio Patrum impositum; non potest eligi per unum annum in Priores. ^A Magistris. ¹¹ Theologia, Patribus Provincia, ^{8e} Lectoribus actu legentibus dumtaxat exceptis.

Ur amem illud officium tanto libentius inficiant, in eodem Capitulo ordinatum, & Patriis 16n. confirmatum fuit: ut Magistri Novitiorum simpliciter sint Panes & confis, St ab onere hebdomadalia exempti.

I I.

(^)[h] R-egnetur, pure & diferere, (r)

A doceat eos confiteri, (</) line proprio vivere, propriam voluntatem deferere, pro sui voluntate, Praelati (<r) obedientiam in omnibus voluntariam observare: quomodo ubicumque & in omnibus se habere debeant, ipse debet instruere; & quod locum ubi positi fuerint, ubique teneant. Quomodo sibi danti aliquid vel auferenti, male, vel bene dicenti inclinare debeant: quomodo se ad cameras contineant, ut oculos sublimes non habeant; quomodo & quid orent, & quam ficiant, ut aliis rugitum non faciant. Quomodo in Capitulo venia, vel ubicumque reprehensi fuerint a Praelato, fit facienda: & quod si quis Fratrem suum aliquo modo scandalizaverit; tamdiu ante pedes ejus prostratus jaceat, quousque piacatus erigat eum.

I I I.

Instruendi sunt etiam Novicii, ut cum nemine contendere possint, & in omnibus Magistro suo obedunt. In Professione (ocum libi collateralem attendant) nec loquantur locis & temporibus incerti: neminem penitus judicent; sed si aliqua ab ullo neri videant, licet mala videantur, bona suscipiunt, vel

bona intentione fada: fepse enim humanum fallitur iudicium: & quod non loquantur de absente, nisi qua bona sunt. Disciplinas frequenter suscipiant: cum duabus manibus bibant, & (edendo: diligenter libros, & veltes, & res alias Monasterii custodiant. Et quod si quid petatum fuerit ab uno Priore, non petatur ab alio, nisi causa expofita: (ed nec si a majore petierint, vadant ad minorem.

(b) Frequenter, pure, & discrete doceat eos confiteri.) Declaramus, quod Magister Novitiorum debet esse vir prudens, discretus, zelator Religionis, & ceremoniarum valde peritus: qui Novicios de his instruat, quos profecti facere tenemur; prater ea, qua hic in Constitutione expresse habentur, & doceat eos fervore illa qua: sunt substantialia Religionis: ut paupertatem, castitatem, Sc obedientiam: Sc quod habitum Religionis, dum in publico apparent, ubique deferant. Similiter debet eos docere de jejuniis certis temporibus fervendis, de abstinentia ab usu carnis: de lineis non portandis ad carnem, de culcitris 11011 tenendis; de dormiendo cum tunicis, cingulo, Straligis, de silentio certis locis & temporibus fervendo. Qualiter in Oratorio se debent habere mature: & praefertim juxta Altare reverenter, juxta Reliquias timorate, in mensa Sc in Capitulo compositae. In comestione religiose: & quod ita per eam non effundant, munde comedant, ne abominationem illis faciant, & quod non sint verborum, sed linguam retrahant; oculos sublimes non habeant, neque circumvolvant. Illi dormitorio quiete se habeant, 6c nec otiose difcurrant: tunc ubicumque fuerint, non otiosa, sed utilia dicant. Debet etiam eos docere de ceremoniis, maxime circa ministerium Altaris: videlicet de inclinationibus & prostrationibus faciendis, & dealiis ad Religionem pertinentibus: ut fimit inores discant & icientiam. Et quia ex fencia ac probata Novitiorum educatione, magni fructus in Religione proveniunt, St regularis disciplina mirifice propagatur: multa in Capitulis Generalibus circa eorum eruditionem ordinata sunt, videlicet: instruendi in cantu, & in Divino Officio, quod nili prius letant Divinum Officium recitare, ad professionem non recipiuntur. Ouen Tona 1311. Item ut in loco ab aliis separato educantur. Venetiis 1542. Er prater Magistrum & Pzsdagogum, nemo nec etiam ipsi Lectores habeant elavem domus Novitiorum, quocumque usu, vel potius corruptela in contrarium non obtinente. 110m£ 1608. Er Lectores Novitiorum, nullo pacto eorum negotiis, aut gubernationibus se immisceant, aut ipsos contra suos Magistros defendant, aut peccantias illis impositas impedire conentur: neque ullo pretexto, nec alia quacumque causa, vel occasione etiam repetendi legiones, aurdubia explicandi, domos Novitiorum ingrediantur; nec cum eis extra Icholam, etiam de rebus ad ludium pertinentibus, sine licentia Magistri Novitiorum loquantur. Qui autem contra fecerint, & officio Lecloratus, & voce activa pnfivaque priventur. Valliolen 1605. In anno autem probationis, Novitii in (ludiis Artium (præcerquam linguarum) 11011 occupentur, sed tantum in spiritali profectui, in humilitate spiritali & mortificatione carnis: & in lumen in his qua ad summam perfectionis (præsertim ex lectione vitarum Saciorum uoistri Ordinis, & opusculis spiritalibus, qua.

qijales funr Divi BemarJi, S. Viicentii Fenerii.

Humbert inper Regillam , & Ludovici Grannren. pcmiire cognoverint , mltrnantur. Pofit emUTam mitem profeffionem, ad literarum Ituaia poterunt admitti Roma: 1608 & Pariujs 1611. Irem Rnirre 1601. ordinatum . 6c Vallilberli confirmatum, atque utrobique praeceptum fuit : ut Praelati omnem adhibeant curam , lub pcena abfolutionis ah officio , ne ulla de caiffa Novitios , aut ProfeiTns , per domum Noviciorum , vel per Monafierium vagari permittatur , picEtrquauii in evidenti urgeutique neceffitate.

Irem Novitii nfque ad Sacerdotium imiifpenfabiiliter iint fub cura Magiftri Noviciorum : fub pcena abfolutionis ab officiis. Prolatis quibulcumque m contrarium agentibus , vel permittentibus*. Barcmona: 1574. Quod Roma 1608. declaratum fuit, id ede obfervaiium in unvcrio Ordine noftiu , nulla excepta Provincia : ita tamen , ut Novicii qui annum probationis nondum expleverunt , in Noviciorum domo , leu loco a locietate & contriuerudine Piofcionuntempurato, detineantur. Ad Ecdefiam, Oratorium, Chorum, & Refe&orium, & alia publica loca . tum opus fuerit, tum puri Novitii , tum Profelfi fimul incedant, & conveniant. Pono Novitns ad remotiores Conventus mittendis , aliquis Pater bouie aequae integri fama , comes itineris adjungatur. Barcinon* 1574. Nullus autempurus Novenis ante Profeffionem d Provinciali, vel Priore Conventuali, vel MagiCtro Noviciorum line conilio Paertim , caufn mature diricufla, habitu Ordinis exuatur. Romae 1552. & Veneriis 1561.

(e) Doceat eos confieri.) Declaramus, quod fratres nolh-i non poliunt lua peccata , ulli Sacerdoti etiam Fratri Ordinis nolh-i , abique fuorum Praelatorum licentia confiteri : ut liipra in Prologo , prsefertim ex Apoitolica Conltitucione Clementis VIII. rii&um eti Quilibet tamen Prior in uo Conventu , cum habeat iuridictionem quali Epiicopsilem > poceft quemcumque Fraciem Ordinis noftri, etiam hofpicein od filium Conventum vementem, a quocumque peccato, & ab omni lentendajuris , & iudicis generaliter, & non in particulari prolata abfolvere : nili forte talis eller exceffas , ut merito Sedes Apoitolica edet conlulenda. Porelt erim Sacramenta Eucharillia-, St Excrema Uctionis Fratribus ad futim Conveium venientibus miniflrare i licet diclum eit in Prologo ; atque declaratum Perpiniati 1327 Tolofe 1328. & Vakncenis ig?7. Poteit autem praedicta ornnia Prior facere per privilegium , quod dicitur Mare magnum. Nec otell quoad hoc Priorum auihoritas i Priore rovinciali diminui, atque arctari: quia quoad Superiore conceditur , revocari ab inferiore non poteit. Prarcerea Prior Fratri fuo liibdiro concedere poteit , ut confiteatur Priori, vtl Fratri alterius Conventus (alias legitime ad Confeffiones audiendas expoico) ted non Sacerdoti alterius Religionis. Tolofe 1723. Ciim vero Magilter Ordinis curam animarum omnium Fratrum noltri Ordinis plenfe, & libere habeat, lplolque Fratres authoritate propria ligaie , & abfolvere poteii , ut pacet per Privilegia; omnes Fratres Ordinis ab omnibus exceflibus . & cenluris , eriani Sed Apoioica? refervatis poceft abfolvere: nili edent harretici relapfx, vel fchifmatici, aut litteras Apoitolicas faUificantes . vel ad infideles prohibita attuliflenc. Poteft etimn ex legitima caufn Fratribus licentiam dare, ut confiteantur Sacerdoti feculari, vel Regulari

(nltas legirimfc expnfito) alterius Ordinis, quando copiam Confeffpris Ordinis noltri habere non poliunt. Ex privilegio autem Inno centri VI- quod in compendio Privilegiorum nolh-orum concinetur , poceft Frater in r nere politus , ntr quomodolibet ex Pitriaci obediuntia extra Conventum mifliis, fua peccata feculari Sacerdoti , vel etiam Confefflari alterius Ordinis confiteri. Quod idem uiis ipte confirmat , & conceffnm inliiper efl a Leone X. ile jn Compendio Privilegiorum Mendicantium imprellb Neapoli 1565- declaratur. Qua: fane concelno factu elt fpecialiter Fratribus Ordinis nolhii: hac tamen condicione, ut talis confettio fine fraude fiat, & Prslato figuificetur.

Item declaramus Salmantica: 1551. fic haberi: Denimciamus omnibus Fratribus, reliquialle non privilegiis omnibus, prafertiin Ordinis Minimorum , quoad illud , quod fpeclat ad Fratrum confeffiones audiendas. Ronix quoque idoi. Conititutio Clemencis VIII. in materia de Cunfcilionibus acceptata fuit, cujus eit dilpolitio iltis verbis concepra : Confeffionem S. Cruciatu, & aliorum indultorum particularium, quantum ad praditlum articulum eligendi Confelforem, & ablblvendi a cafibus relervacis, cum Fratribus , 5c Sororibus Oidinis prodidi (fodicet Carmelitorum) ac aliorum quorumcumque Ordinum . Si Congregarioium cujufvis Illituti Mendicantium , & non Mendicanum, tam Provinciae Hilpauie, quam extra eam ubi libet , locum minime habere . neque cenleri : leti nolUfe intentionis extnere; quod iidem Fratres Sc Moniales, quantum ad Saciaiiuimn Pernitentia*, leu Confeffionis ndininillrationein. diipoiinoui fuoruin Prolatorum fubjefti iint , Apollulica auctoritate fenore prarienrium perpetuo declaramus Declaramus pi«cerea , quod & Novitii, & alii Fratres debent frequenter eonfitori: ac pr«cipue non Sacerdotes, lalecin femel in Hebdomada, eram ll latranienraiiis Communio de quindena iu qumdenam debeat ab eis fieri, ut liipra dictum eit. Snerdotes vero tenemur conticeri, quando celebrare debent , & qui in hoc fuerint negligentes u Superioribus acriter puniantur. Bononia? 1252. & 14;6. C^terum propter reverentiam pcciterni* Sacramenci , Fratres dum lua confitentur peccata . debent ante Cunfdforem genua flectere. Avenione 1561 de Roma: 1561. ubi oidinatim luit, ut Sacerdotes celebraturi antequam lacias veites induant, confiteantur.

(d) Sine proprio vivere .) Dzclaramus, quod tam Novitii , quam alii Fratres debent fine proprio vivere , licet mandatur iu Regula, ubi dicitur: Uec dicans aliquid prbprium, Jed jnt yo^ii omnia communia . Proprium autem dicitur quidquid celatur Pislato fuo, cel tenetur contra ejus voluntatem: & ideo Religiofus aliquod recipiens mobile , vel immobile , fme confenfu iiii Superioris, aut illud quod ex licentia Prariari recepit, li llloll eit paratus cocom ponere in manibus ejus nd placicum , Cx requilicionem ipfius Prariaci ; nur aliquid ablcondit ne videatur, auc accipiat d Pr*lato , proprietarius eit, & peccat mortaliter, nili tama lit parvitas inareri*, ut merito in mortali valeat excuriari. Et piupce-ea in diVCrfis * Capitulis riur riub pr*ceptis , cenfuris , pccenis prohibitum omnibus & lingulis Fratribus, ne aliqua bona temporalia , nifi ad urium tamum , & de licentia Ilorum Prolatorum reneanr: nec ea vendere, donare, pignerare. commutare, vel quovis modo alienare; aut pecunias , vel alia bona apud mer-

CAP. XIV. DE NOVITIIS &c.

mercatores ⁊ aut campfores, feu apud quam-
cumque perfoam extra obedientiam noſtri Or-
dinis conſtitutum tenere, ſeu murare, ſine li-
cencia Superiorum : aut quod gravius et, ne-
gotiariones, feu mercaturas, aut artem Alchi-
miſe exercere mttfuiuuu. Fuit etiam demanda-
tum ⁊ ut Fratres ſemel quotannis teneantur om-
nia bona ipſis ad uſum conceſſi, a-i pedes fui
Praelati re ipſa exponere, vel faltem omnia in-
tegraliter ⁊ fideliter, nihil occultando in ſeri-
pſa redigere, ⁊. ſuis Praefidentibus, quaſi ſe-
pſos omnium rerum proprietatem abdicates,
praſeneare. Papiæ; 1413. ⁊ in omnibus aliis
icquentibus uſque ad Capitulum Roma; celebra-
tum 1508. inclusive : ⁊ iterum Rom-æ 1518-
Et tandem propter Concilium Tridicum uſ
Capitulo Bononien. 1544. in virtute Spiritus Sau-
Qi, ⁊. Snnſe Obedtctis, omnibus Conven-
tuum Praefidentibus fuit praeceptura: ut infra
unum menſem privatas omnium (nullo exce-
pto) cellas ⁊ titarent ; ⁊ ſi quid flatui pauper-
tatis minus conveniens inveniffent, ouferrenc
atque communi utilitati applicarent: omnes ve-
16 Fratres quotannis ſua omnia Prudatis fideliter
exponerent.

Item declaramus, quod Religiosus de rebus
fibi concessis per Praelatum, ita habet ufum ,
quod non habeat ufumfruqu: ac ideo Reli-
giosus, cum illi debeat elTe proprietarius, nec
alicujus rei habeat dominium: nihil donare,
neque etiam eiemofynam facere potelt cx re-
bus ad ufum ei concessis , vel per mduitiam
a le acquirifis , vel quacumque ratione ei dan-
tis : quia omnia praedi£u funt MonaIterii quan-
tum ad dominium* Et ided Praelati tenentur la-
borare quantum eis poffibile clk, ut Frates in
fuo Conuento in comuni vivant, be proprie-
tarii non fint: & fubditi non debent in hoc fuis
Prodatis refiftere. Si ver6 rcfillentiam faciant,
quia de fuis rebus fecundum libitum propriæ
voluntatis volunt difponere, videntur efie in
tnalo Itatu.

(e) obediuntiam in omnibus voluntariam (CtC.) Declaramus, transgressionem obedientie peccatum esse mortale: ut habetur l. Reg. c. 15. ubi dicitur: quajijcelus idololatria eji nolle obedire. Sed non omnis transgressio ordinationis in Regula, vel in Constitutione polite, vel a Praelato facta est proprie inobedientia. Nec est aliqua Religio, in qua quis voveat le servatum omnia posita & ordinata in Regula, vel in Constitutionibus, sed aliqua ex ipsis, plus vel minus secundum formam professionis, in qua fit votum folemne. Quatuor autem modis agit quis contra votum obedientiar, ac proinde peccat mortaliter transgrediendo ordinationes Regula, vel Prolatorum. Primo per contemptum: quia quantumcumque illud, quod est ordinatum a Regula, vel a Constitutione: vel a Praelato, de se fit parvum; si per contemptum transgrediatur, committit peccatum mortale, sicut in Prologo dictum est Secundo agit quis contra votum obedientia?, ac proinde mortaliter peccat, quando facit contra praeceptum sui Praelati: factum sub piarscripta in Prologo verborum forma, de his, quae ad Regulam pertinent, vel ad Constitutiones; dummodo intendat Praelatus praeceptum facere, Scilicet obligare. Ut cum dicit: Obedienti ubi in virtute Spiritus Sancti, & facta obedientia: vel, Praeceptum sub pena «communicationis. Tertio modo agit quis contra votum obedientia, ac precepta contenta in Regula, vel in Constitutionibus, ubi est aliquid sub precepto

Rtgui Tum. 1 y†

mandatum in virtute fan&z obedientia , vel
fub perna excommunicationis. Quarto modo
Religioſus agit contra votum obedientia?, quan-
do transgreditur clleuialia , ik. lubftantialia Re-
ligionis , ex quibus Religio integratur: ficu-
ell paupertas voluntaria , oblcruuntia calticatoris,
formale color hnbitus, quem quilibet Religio-
ſus tenetur patenter deferre quando procedit
in publicum. Et ideo Religioſus proprietarius,
aut incontinentem vivens, aut habitum ſuar Re-
ligionis cum procedit in publicum non deferens,
vel obſque legitima cauti» occultans, ag e con-
tra votum obedientia & mortaliter peccat.
Transgreſſiones vero aliarum ordinationum, vel
admonitionum, qua ponuntur in Regula , vel
in Conſilicurionibu?, vel qua a Prſſato fiunt:
live ſlurata illa, & ordinationes ponantur affir-
mativi : live (impliciter, & negative ; non ob-
ligant de ſe ad peccatum, cum ſint tantummo-
do pura Conſtitutiones , nec alias Divina , vel
humana lege prohibita ; ad penam ſolum, &
non ad culpam obligant tranſgreſſiones. Nifi
forte fit cum eis precepuni conjunctum , vel
fiat tranſgreſſio ex contemptu, ſicut ſupra di-
ctum eſt : nam ex his duobus capiribus, tranſ-
greſſio em peccatum mortale , & ſi ex negli-
gentia, fiet veniale.

IV.

Tem confeſſiones Novitiorum an re profeſſionem rectpianantur , & diligenter de modo confdſionis , & de aliis inſtruantur. Item Novicii ante profeſſionem , de debitis Te expediant › 6t (/) omnia ad pedes Prioris ponant, uc (e ex coto abſoluant. Similiter omnes Fratres fingulis annis femel (^) omnia ſibi comiti(Ta Prioribus ſuis exponant , pariter & exhibeant, (*6) eorum diſpoſicioni relinquendo-

(f) Omnia ad pedes Prioris ponant, ut fe
ex toto abjolvant.) Declaramus, quod nullus Re-
ligioſus proprium debet in particulari aliquid pro-
prium poſſidere, fed omnia in communi pone-
re, ut in Regula dicitur. Quamobrem Urbanus Pontifex Can. 12. qu. 1. cap. Scimus, fi-
dicit: Quicunque veſtrum vi: cum communem iuf-
ceptam habet, CT voviſſe nihil proprium habe-
re: videat ne pollicitationem ſuam irritam fan-
at, ſed fideliter cuſodiatur: ne damnationem, jed
primarium fibi accipiat. Et extrav. de ſitu Mo-
naſt. cap. Cum ad Monachicum, dicitur: Pro-
hibemus diſcrimine in virtute obedientie, Jub obie-
ctione Divini iudicii: in iuris Monachorum pro-
prium alioquo modo poſſideat. Et Cap. Monachi
eodem Titulo, dicitur: Praefimus univerſis
Religioſis, ne pecudum, ſeu proprium habeant. Et
dicitur proprium, quafi a communicato ſeparatum:
& importat dominium rei iuſtis modis acquiſitum.
Quare Praelatus cum Religioſum diſpenſare non poteſt,
ut proprium habeat: ſcilicet: ut habeat aliquid ſim-
pliciter in ſuo domi-
nio, & eade eo facere poſſit propria auctoritate,
quidquid vellet ſine ſcitu, ſt voluntate Superi-
oris, quod ii Priores permittat, vel quod pe-
jus eſt, conſentiat ut Frater aliquid proprium
habeat, & qua habuerit, ad placitum dilata-
hat, diffuset, atque etiam in Monasterii detri-
mentum perdat: non excuſatur a gravi peccato,
cum ovem ſuam morti exponat. Si vero
Religioſus, ea quae ſunt ipſi ad uſum conceſſa,

fine voluntate, & confenfu fui Prioris, quali dominus rerum donat, vel vendit, mortaliter pectar, nifi forte in rati habitatione iiii Praelati fpetn poneret. Quapropter ne Fratres diffident res libi ad ufum concedas, Mediolani 1270. fic decernitur: Volumus, & didri&fe injungimus. ut quilibet Prior Conventualis, fingulis annis, & fpECIALICr initio fui regiminis, a quolibet Fratre diligenrer inquirar, quid habeat, quid debeat» quid etiam fibi debeat: atque bite omnino redigantur inferipra. Deinde cum de rebus Fratris lcrutinium fecerint, fi quid au&um, vel diminutum fuerit, inquirent, & faciant i ut Fratres, qui pecuniam nd aliquos ullis habent, illam expendant. & longo tempore non referent. Quam li Fratres infra tempus eis affignarum non expenderint, Pradati ab ipiis eam auferant, & dent Conventui. Et Pariliis 1276. ftatuatur: Ordinamus, & didriQe injungimus, ut nullus Frater pecuniam recipiat line lui Prstati lpciali licentia: & fi calii aliquo contingente fine licentia pecuniam receperit, teneatur Itatun luo Pradato eam repretentare. Quod ii facere neglexerit, ex vi pitEleutis Ordinationis, ipfa pecunia fit privata, & ad Conventum de quo fuerit devolvatur: nec talis pecunia poffic ei redditui & Priore, vela quocumque Vicario. Volentes. quod Conltitutionem de rebus Fratrum luis Prioribus quotannis exponendis, & de ratione reddenda pecuniarum, atque aliorum rerum, qua dilpenlatur per Fratres, teneantur Priores, & Vicarii obfervare diligenter, atque ut obferventur 3 Fratribus pariter efficere: & qui facere neglexerint, gravius puniantur. Et in Capitulo Romano 1601. fic habetur: Confirmamus, quod in duobus procedentibus Capitulis Va-
lentia?, aliifque firpius lanufe flaturum fuit: ut qui pealnia undecumque habuerint, teneantur eas fub pomis proprietariis debitis» infra terminum viginri quatuor horarum fuo Pradaio prafentare, atque ex ejus licentia ui communi depofito ponere. Quod quidem in modica pecuniarum quantitate, ad breve tempus, 6i ad certum ufum, attenta tamen perfonarum, & occafionum qualitate, permitti poterit, Prarlaticque gravius puniantur, li perruferint pecunias & Fratribus aliter expendi, qu&in eorum religiofa neceffitas, vel commoditas pofhilavaic. Si quis autem Frater (quod Deu*? averrar j lll proprietatis crimine mortuus effe repertus fuerit, talis beneficio Ecdefiastica? fepultus omliino privetur, atque in llerquilinio fepcliaur: juxta quod in quendam Monachum le fecifle narrat Beatus Gregorius Magnus in lib- Dialogorum, & ut habetur de flatu Monach. cap. Monachi &c. & cap. Cum ad Monaftrium.

Irem ordinamus, & didriQe injungimus, ne Fratres pecuniam teneant, nec habeant in depolito, nili ad cerros ufus ex iuoruin Prslatorum licenda depuratam: quam in alios ufus eis noii liceat commutare, eamque infra breve tempus, ipfis a luis Prioribus, vel eorum Vicariis flignandum, in prarditos ufus expendere teneantur. Alioqnin ex vi prafenris ordinationis, ipfa pecunia in omnibus commemoratis cafibus fine privati, & ad eorum Conventum fine recuperandi fpe, devolvatur, Volentes ut Priores, & eorum Vicarii exequi prsdicU liudeant diligenter, & li negligentes fuerint acrius puniantur. Priores etiam, & quicumque Vicarii ad eandem ordinationem fervandam de pecuniis eis datis fimiliter obligentur. Qua ordinatione, ur d Prioribus, & Vicariis diligentiflime obfervetur, Priores Provinciales diligen-

ter curent. Mediolani 1278. Er Carcaflons? 1311. etiam illud additur. Cum in quocumque Ordine proprietatis vitium execrabile fir, ac fumo ftudio evitandum: ordinamus, ut quicumque Fratres pecuniam aliquam, vel quaecumque jocalia in amo, Sc argento, icu lapidibus pretiolis, vel quafcumque res alias habentes extra cultodiam Ordinis apud quamcumque perfonam depolita, teneantur infra tinum inenlem d no titia ptrtfentis ordinationis, illa ad Ordinem reducere, quod fi hoc fncere neglexerint, ex nunc eos privamus prsdiclus rebus omnibus, atque Conventibus, fld quos ditli Fratres pertinent applicamus. Sub eodem etiam pceno prohibemus, ne sliqtiis in futurum quscumqne talia, nifi in communi Fratrum depofito, arque ex fuorum Prolatorum fpECIALi, & expreto licentia reneat. Fratres etiam, equirentibus Prioribus Provincialibus, vel Conventu di bus. juxta tenorem noltrarum Conltitutionum, omnium receptarum, atque expenfarum rerum, aedifpenlaciomun, & extentionis teflameutonim, rationem reddere teneantur. Quafcumque aurem gratias, feu exceptiones, quibufeumque a quocumque quoad hoc datas, prsfemi ordinatione penitus revocamus. Lugduni 1318. cum hac additione: Et nihilominus volumus, quod Fratres qui de hoc convicti fuerint, tanquam proprietarii puniantur: in quam pcenam fimiliter volumus incurrere omnes, qui hmufinodi depolita apud feculares habuerint in futurum. Idem flatutum elt Tolola? 1372. Narbona; 135*4. Papia: 1423. & Bononia: 1262. libi additum eft pro diuturniore pecuniarum in depofito confervatione: Ordinamus, ut nulli Fratri licentia concedatur de confervanda pro fe pecunia, nifi prolibris, feu fcriptis: neque fic recepta, & depoficata poffit in alios uius expendi. Item in Capitulo apud Montem Pefulanum 116\$. fiatntum elt: volumus, & ordinamus, ut Fratres, qui ex Magittri Ordinis, vel Prioris Provincialis licentia pecuniam receperint, teneamur fuis Prioribus quantum, & a quibus perfonis receperint, quantocyus exponere. Item in Capitulo apud Pelium 1273. habetur: Volumus, & mandamus, ut nullus Frater habeat velles Eccleliaftices, vel ornamenta, feu paramentra aliqua: nec cruces aureas, vel argenteas, vel cum lapidibus pretiofis: nec annulos, vel lapides pretiolos praeter Magifterii Infignia. Qui autem habuerint, teneantur infra tres menses de prsdiclis fe expedire: quod fi non fecerim, eos prsdiclis rebus privamus, & fuis Conventibus eas applicamus. Item in Capitulo apud Tolefam 1258. volumus, & ordinamus, ut Fratres non emant fibi pannum pro veftibus, fed per manus veltiarii omnibus ematur: five demur velles de communi provifione, five etiam de Prarlanti licentia dentur alicui pecunia, pro veftibus fpECIALICr.

(g) Omnia fili commiffa Prioribus fuis exponant.) Declaramus, quod Fratres, qui habent adminiftrationem honorum Conventuum, ur Procuratores, Librarii, Veltiarii, & Sacrifice, debent proditia tum utilitate, & non cum detrimento Conventus adminiltrare, & res fibi commiffas, folcxter, & diligenter fervore, vk neceffaria unicuique fecundum quod facultas permifciic ilifcretc diftribucrc» & miniftrare, & fideliter ad bonum commune omnia fibi commiffa traflare. Nec debent pro hujulmodi Officiis mercedem quferrere, cum omnia lua opera, etiam voluntates fuit in potefciace Prolatorum: nec poffiunr prsdicla vendere, donare» aut quovis modo diftrahere. Et fi quis Keligio-

CAP. XIV. DE NOVITIIS &c.

fos habeat ad fupeifiiratem nliquas res, etcon-
fenfu & licentia fui Pr*lati. & lit femper pa-
ratus tocmn quod habet rufignare in manibus
ejus, quamvis talis non poffitdiii proprietarius,
clt tamen peccatum: tum in difpenlbnte, tum
etiam in difpenftro. In difpenlante quidem pec-
catum eil infidelitatis. quin abutitur potefUre
fibi tradita, qua tum firici data in j*difitacii»-
nem, ipfc ea uritur in definitionem. In reci-
piente nucem, hujufmodi difpenfatio. pecca-
tum eit fupeifluUatts: quia illa minet ad re-
dundantiam, & contra llaruni paupcicans, &
fiuc rationabili caufo. Icem Bononia! {laturum
fuit 1252. Cum fecundum Conftmitiones Fratres
non debeant elTe difpenfarofores alienarum pecu-
niarum, nec exeeutores teltamemomm: caver-
ant ne hoc faciant line licentia fuorum Supe-
riorum, nec ullo modo hujufmodi exeditiones
fupra fcerecipianr, & de praedicis rationem fuis
Prolati reddant. Item Budse 1254. ordinatur
fuit: ntr quicumque Frater, five Prior, live ali-
us pecuniam in aliquo cafu dilucidaverit, five
illa pecunia iit Ordinis, live extraneorum > ter-
neatur reddere rationem. Illi Capitulo etiam
Pniifiefiifi 1277. decretum eft, ut nullus Frater
pecuniam mutuo det vel accipiat, fine fui Pri-
oris licentia fpECIALI. Priores autem feu eorum
Vicarii non fnt faciles ad hujufmodi licentias
concedendas, nifi illas petentes prius lignifi-
cent, & declarent eis, quomodo habere por-
terunt unde folvant. Ordinum etiam Valen-
tia! 1596. & Roma* 1607. ac poftca Vallioleti
1605. confirmatum fuit, quod fi aliqui Fratres
reperiti fuerint, qui alicui extra Ordinem fum-
matn pecuniarum per notabile tempus debeant,
vel de quibus debitores conquerantur: aftiva
palTivnque vocc per Superiores privari debebunt,
& nihilominus carceri mancipari iudicio Praelato-
rum, habita ratione debitorum. In Capitulo
etiam apud Infulas- 1297- itatutum fuit, ut ille
qui debitum contraxiffet, teneretur in pane &
aqua lingulis diebus quoufque latifaceret cre-
ditori jejunaie Item Csefuraugft. iqyi. iftuti
fuit ordinatum. Volumus, & ordinamus, quod
Priores, vel Vicarii, feu focii Priorum ad Ca-
pitulum Generale, feu Provinciale. quamvis
tamquam Procuratores negotia fuorum Conven-
tuum, gerere videantur; non poffini, nec li-
ceat eis ex rebus Conventus facere donationes,
vel alienationes: five in Ordine, live extra
Ordinem, live confenfu majoris partis Conven-
tus. In Capitulo etiam apud Infulas 1293. fuit
decretum; ne aliquis procurare prsliimat, ut
alius Frater poffi mortem libi in libris, vel ali-
is rebus fuccedat: nec hujufmodi gratia d Pro-
latis Ordinis ullo modo Fratribus concedan-

(h) Eorum difpofitioni relinjuendo.) Decla-
ramus, quod ficur in Condi. Tndent. decretum
elt, nemini Regularium tam virorum, quam
mulierum licet bona immobilia, vel mobilin
cujtiscumque qualitatls fuerint etiam quovis mo-
do ab eis acquifita, tamquam propria, aut etiam
nomine Conventus pondere, vel tenere; fed
litatim ea Superiori tradantur, Conventuique
corporentur. Nec deinceps liceat Superioribus
bona Habilia alicui Regulari concedere: etiam
ad illum fructum, vel ufum, ndminiltrationem,
vel commenilam. Adminiltracio outein bonorum
Monalterioruin, feu Conventuum, ad folos
Officiales eorumdem ad mitum Superiorum amo-
vibiles pertineat. Mobilium vero ufum ita Su-
piores permittant, ut eorum fiippeliex ilatui
Laupertatis, quam profeffi funt conveniat: ni-
ilque fuperflui in ea lit, nihil etiam quod fit
CW. Rtgul. To?n. IF

neceffarinm eis denegerur. Quod fi quis aliter
quidquam tenere deprehenfus, ntic convi&us
fuerit, is biennio acliva, & paffiva voce pri-
vatus fit; atque etiam juxta lude Regulff,
Ordinis Conifinitiuues puniatur. Quapropter
in Capitulo Romano ifsy admonentur Fratres
Ordinis nollri, qualiter Gener. Capitulum ce-
lebratum Bononia? 1564. innixum Decretis Sa-
cri Concilii Tridentini, incorporavit atque ap-
plicavit, five potius incorporata declaravit bo-
na immobilia omnia, & quofcumque annuos
redditus, vel proventus quorumcumqtte Fra-
trum, & unde quaque illis advenientes illis Con-
ventibus Ordinis noltri, quibus debentur fe-
cundum jura, ac notlms Conllitutiones. Quod
fi in hoc negotio dubium acciderit, cuinat
Conventui debeant applicari. Magifter Gene-
ralis, vel Superior Praelatus illius Provincia! »
aut Congregationis, quid in hac re faciendum
fit de maturo co. ifilio difcrecorum decernat,
quam citius. Et infuper idem Gen. Cap.
Romanum prsecipit, liujufmodi bona, atque an-
nuos redditus debere a Conventuum Procura-
toribus. feu Syndicis, & non d Fratribus par-
ticularibus exigi: Prafiari autem pro cuiufcum-
que indigentia ac neceffitate in ipforum Fratrum
Religiofos ufus in toto, vel in parte eofdem
redditus poceruiic convertere. Similiter in eo-
dem Capitulo Romano fiir ftri&iffime prece-
ptum, ut qui apud fe habent, vel nptid quof-
cumque quomodolibet retinent, vel quempiam
habere, aut rerinere feiunc livellaria inltrumen-
ta, feu conrraelus, aut pecuniarum (ut fertur)
inveltituras, live nomine proprio, aur in pro-
pria perfona, five nomine alicujus Conventus
quovis modo factas: infra fpatium viginri qua-
tuor horarum revelare teneantur, five refpe-
clive confignare, & effechialiter tradere Priori,
vel Praefidenti Conventus. Ipli vero Priores,
vel Prajlidentes, reneantur hujufmodi Icriptu-
ras eis traditas in Archtvio Conventus fideliter
collocare. Quamobrem in Capitulo Bononienfi
15*54. omnes generales licentia fufeipiendi, ane
expediendi pecunias, five quacumque alia abli-
que proprii Prioris requifito conleniti: vel reti-
nendi, aut confervandi pecunias extra commu-
ne depolitam, etiamfi a Reverendiflimo Gene-
rali Magiltro fint obtenta? i abrogata? decernun-
tur, atque declarantur, neque in poftermn hu-
julinodi generales licentia! abfque rationabili
caufa alicui concedantur. Qti vero a fuis Con-
ventibus abfunt, quamprimum ad cos reverfi
fuerint, propriis Prelnris, dati atque accepti
rationem reddere reneantur. Quod in Capitulo
Romano 1508. alias declaratum fuit: videlicet
Fratres omnes Ordinis noltri, ac Moniales, nili
hnbent animum in veritate paratum atl ponen-
dum omnia, quae habent ad pedes fui Prjflati,
tk funditer omnes qui mutuunt, aut quovis mo-
do dominium, vetulum pecuniarum, aur rerum
pro fin voluntate tamquam domini illarum re-
rum transferunt, abfque debita licentia, elTe in
flatu damnationis ztems: & nihilominus Con-
rrafacientes privandos fore per Pradatos rebus
ipfis, vel pecuniis. Conventibus propriis, jux-
ta Conftitutiones applicandis. Er in eodem Ca-
pitulo ordinatum fuit, ut in Conventibus vine
regularis, ubi in communi neceffaria > & fanis,
& infirmis exhibentur, nullus prster Inquifiro-
res, etiamfi Prior Conventualis fit, reneat pecu-
nias: nifi in communi depofito, atque de fui
Superioris licentia. Noviffime etiam in Capi-
tulo Venedis 15*2. ordinatum fuit, quaterni*
Frater debear fideliter fub pena proprietariis
debita, Superioribus fuis femper prefentare
quancumque pecuniarum iummam ad eorum

manus undecumque venientem : live pr. Ttexm Praedicationum , Lctionum , Confeifionurit , five Miflarum , live quolibet alio > etiam propria; per-fona? intuitu , a confanguineis , vel quibuslibet aliis , quod etiam ile qualibet olin re faciendam elfe , maiuiat S. J*ater ^Cupu/nnus :n Recula , nc jurs jiirti \udicio condemnetur. Eorismiiem porro Suferiorum officium erit , ne difflpitrores potius , quam difpenlarores fideles inveniatur , ira de profatis bonis pro nmufciuique filii fubdti neceffitate miniftrare , ut alius non egeat» dum alius abundat.

V*

(OO^cumquevero Frater pecuniam ,
vei alia quacumque receperit ,
vel habuerit , vel expenderit , vel difpenfaverit , vel difpenfari fecerit : (k) reddat lingulis annis , fuis maioribus rationem ; femel , vel pluries , fi fuerit requifitus. Videlicet Magider Ordinis Diftnitoribus Capituli Generalis : Prior Provincialis Diffinitoribus Capituli Provincialis , Prior Conventnalis Priori Provinciali , vel Vifitatori ; exteri Fratres Priori Conventuali.

(\) Quicumque vero Frater pecuniam , vel alia quacumque receperit , vel habuerit .) Declaramus , quod habere aliquid proprium in particulari > repugnat Religioni > lient fupeius ditium eR : habere ancem aliquid in communi» non minuit perfetionem Religionis . ficut probatur i. 2. qti. i. cap. Uli autem , ubi ProJpei* iit dicit : Satis oitenditur , Sc propria debere propter perfetionem contemni , & fine impedimento perfeUionis polle bona communia poffideri. In Religione veru illo , qua? ell ordinata ad tradendum aliis , contemplata per dottrinam & pradicationem , congruit quam maxime : illa paupertas , qus habet aliquid in comimini : moderate tamen ut polTir fufficere ad vitium , & vefitmn congruo tempore procurandum , lient docet Sanctus Thomas 2. 2 qu. irr. art. 7. Hr lioc neque peiffetionem Religionis , aequiperidctiom paupertatis derogat. Unde in Capitulo apud Tolofiiin r304.. fic dicitur : DiRrictie injungimus Prioribus , & eorum Vicariis . ur cui libet Fratri indigenti juxta ejusneccflitatem prouideant: quod ii non fecerint , per Provinciales in pastum a fui officiis abfolvatmtr; & Vilitntores anni illitis , quos invenerint in hoc delinquentes , fhideaut Provinciali Capitulo demmciare. Er idem ponitur m Capit. Januenfi i 305. nc mandatur pracerea Prioribus > eorunquc Vicariis . ut provideam infirmis de fervitoribus , & de medicinis , & de aliis necelTariis.thcundum fuarum infirmitatum exigentiam:&qui invetiti fuerint in hoc negligeiites , nblhlvonmr in pernam a luis» officiis , & pro illo anno finr ineligibiles.

(k) Reddat /infulis annis rationem .) Declaramus . quod Inquiritor* haeretica; pravtatis l'um fuis Prafideiiribus lubjefti (impliciter : & Priori liio Conveimiali , nec non Prioribus Provincialibus , lingulis minis omnium receptorum , expenfrumque omnium perfonalimn , vevas & ccttns fuh precepto tenentur reddere ratioies. Narbona; 1354. & apud Molirem Pclulanuni 12^4. cc florentia; 1321. At vero de pevinen-

tibus fui officium Inqmftionis , fervetur Conflitutio Pauli III. in iis omnibus , qua; flineita funt. Prior autem Provincialis tenetur reddere rationem fuis Dimnitioihus rerum omnium , qux pertinent nedum ad officium , fed etiam ad perionam. Florentia; 1321. Add rum fuit Roma *6oR. ui Provinciales Difflnitoribus Capimli Provincialis reddant rationem omnium datorum , & acceptorum , feti expenfarum . & receptorum m officio : & ea , qua fupererunt , ut in communi Provincia depolito reponantur. Et in hunc tiffiiti , & ad alias pecunias in unaquaque Provincia aliquod commune depolitum nd neceffarios fumptus . Sc expetlfes illius Provincia coiiltiriatiin*.

V I.

Ullus Fratrum , etiam Prior , recipiat depolitum cujufcumque , nili in communi depolito Conventus. Contrarium autem faciens , incurrat poenam gravioris culpa; . (/) Item Novitii intra tempus probationis , Pfalmodiae , & Olhcio Divino (tudeant diligenter» item infra annum ad longinquas partes , nifi ob cautam neceffariam Novitii non mittantur , nec in aliquo officio occupentur : nec veftes eorum ante profeflionem alienentur , nec ipfi ante profeflionem ordinentur.

VII.

JTem Novitii non interfint Capitulo * nec in Dormitorio cum aliis Fratribus jaceant , ubi hoc commode poterit obfervari: fed Magifter eorum extra Capitulum culpas eorum audiac , & ipfos diligenter quantum potcfl in moribus inllruat , & charitative corripiat.

(1) Neviti? intra tempus probationis .) Declaramus , quod intra hoc tempus probationis libera ell Religio in expellendo Novitio ex Ordine noltro : & ipfequoque liber ell in deferendo eundem Ordinem. Completo autem anno probationis , fi nulla ei facla fit praelatio , nec ipfe egredi ex Religione , nec Religio eum expellere pqtell. Denuntiamus , quod poli fel. record. Sixti V. de domibus N'oviliorum , de quoe eorum fepuram educatione , in Capitulo Romano l 58^ . acceptatam Coiillirntionem: Clemens VIII. hac obfcivanda circa loci qualitatem Itaruit. Locus hujufmodi , propria claufura ab ca parce Conventus , in qua degunt piofeffi , fegregatus lir : habearque rot cellas , quot erunt numero Novitii ; vel dormitorium ita capax , ut Pro filigiis . Ingu li leclni commodi Ilerni pol l, IU t in quo etiam fic cerrus locus pro Magiflro , & ejus Socio. In eo erim prteter alias communes commoditates , aptus locus adfit ad Epiriruales collationes faciendas , ac lefliones , inlhucliones Magiftrn audiendas : & in quem hyernis tempore ad calefaciendum i'e igne communi fe recipiant. Oratorium infuper live Capella , fl cqmmodfe fieri poterit , adiit , ad Novitios in fpintualibus cafiectioihis , & Eccliafialicis functionibus exercendos. Hortus quoque peculians ad honellam recreationem bene concitus illis afliguetur : fin minus hortum caceris Fratribus

bus communem ingrediantur. ^A Quibus in eum commeanibus, nullus alius illuc ingrediatur. Ad hujusmodi Novitiorum domum, nemini Regularium erim Conventus Officiali. ullo tinquain tempore lib quovis praetextu aditus parcat: nili Magistro, & Socio, ac etiam Conventus Superiori; quando libi necesse fuit putaverit: quo cuncti aliquem ex lenioribus Socium al-fumar. Hujus loci clausura? clavis, upud Magistrum femper afervetur: illique soli liceat alicui ingredi permicere. J: t fi quod 3 quempiam Novitiorum alloqui voluerit. Magistro praeferat, & non aliter loquatur. Et infra: Curam diligenter adhibeant Magistro Novitiorum, ut ipse in Regulari disciplina exerceantur: agnoscant Divine vocationis quo digni facti sunt praefatum, qua vera fit votorum solemnitas, & suarum Constitutionum observantia. Adfiant inodum in oratione tum vocali, tum mentali peritendi, illicitas passionis per sensum custodiam, & mortificationem compefendi: austeritates, jejunia, disciplinas, concieniarum puritatem, crebriam illius discipulationem, Sacramentorum praecipue confessionis frequentiam, exercitium humilitatis circa opera vilia, modelliam in omnibus operationibus, & diuturnum filentium.

Declaramus infuper residuum hujus Capituli infra ponendum, sub Reverendissimo Magistro Thoma Cajeton. Imue 1514, fuit inchoatum: Neap. 1515. probatum; & tandem Romae 1518. sub Reverendissimo Magistro Ordinis Garfianus confirmatum, atque in Constitutione in redactum.

VIII

X/ f Andamus universis Fratribus, quatenus Novicios volentes redire ad feculum, liberi permittant ire: (///) redditis sibi omnibus, quos fecum detulerant. Nec sint eis molesti propter hoc: exemplo illius, qui discipulis aliquibus recedentibus aliis remanentibus dixit: Nunquid & vos vultis abire.

Item nullus recipiatur ad professionem ut Clericus; nili Iciat plene & expedite dicere & legere Divinum Officium, Nocturnum pariter & Diurnum folus: (;) & fciat, vel fit habilis in proxima dispositione, ut fciat Grammaticam. Et per duos menses ante finem probationis. Examinatores teneantur examinare de his & referre Priori Scapitulo: Sc si inventus fuerit multum deficiens in praedictis vocetur in Capitulum Novicius, & ibidem ei assignetur certum tempus prolixius probationis. Vel declaretur ei, quod nunquam veniet probationis terminus, nisi postquam iterum in Capitulum vocato & pro sufficienti approbato, octo adhuc dies ad minus relinquantur.

(m) /Reidiris fuit omnia.) Declaramus, & demum, in Concilio Tridentino. sess. 25. tu. di /Regularius cap. 16 decretum esse, quod

abestibus ante professionem Novitiis, non folum omnino, quae lua erant, redimantur; verum etiam quod nulla incunctatione, aut obligatione antea fida, etiam cum juramento, vel in favorem cujuscunque pia? caufavaleat: nisi a iurisdictione Episcopi, vel ejus Vicarii fiat intra duos menses proximos ante professionem, & illi alias effectum intelligatur Juramentum fieri, nisi fequuta professione. Aliter vero facta. etiam si cum hujus favoris expressa renunciatione, etiam si iuramentum, fuit irrita, & nullius effectus. Er propterea in Capitulo Bononiensi 1544. finitum fuit, ut recipiendorum, five Novitiorum donationibus, five renunciationibus omnia ista sollicitate ferventur; & ad quocumque hujus generis contrarietatem faciendos, Ordinarii primum licentia requiratur, & folum intra duos menses aut profectum fiant. Er ante professionem nullum jus acquiritum intelligatur, praetextu Cujusvis donationis, aut renunciationis: cum praescripto sub poena anathematis ne quidpiam etiam sponte oblatum a Parentibus, vel Curatoribus Novitiorum, praeter eorum vicium, & velle Fratres nostri recipiant. Quod si iuramentum praestiterit Novitii ad Monasterium aliqua detulerint, praecipimus nollorum Conventuum Praetoribus, ut ea omnia in communi depofico fervanda reponant; & in libro ad hoc deputato contrahi faciant; addita subfcriptione ipsius Novitii, & aliorum duorum Fratrum. Noque etiam de Cuius licentia ante professionem expendi possim, aut alienari.

(n) Et fciat, vel sit habilis in proxima dispositione, ut Id. it. Gr. immutuat.) Declaramus, poli hanc editam Constitutionem, Apostolica autoritate mandatum fuisse: Cuius ad habitum, ac professionem recipiendum, debere esse in Grammatica sufficienter eruditum, ut superius in capitulo de Recipiendis relatum est.

IX.

TTLcra hoc autem, ne puerili recepto ad habitum inveniant le potius natos sub iugo Religionis, quam illud elegit, evicenturque inconvenientia trahunt: statuitur, ut ei, cui ante quinquagesimum annum Religionis habitus datus est, nunquam elebarur annus probationis: (quantocumque decurrente temporis spacio) nisi vocatus (o) post annum decimum sextum expletum, a Praelato in Capitulo coram Conventu, terminus ad minus trium mendum acceperit ad deliberandum an profiteri velit: ita quod annus probationis, cum taxato illo termino terminetur; ac per hoc ex tunc incurrat profectio tacita.

X.

Tf T ut hoc inviolabiliter observetur, praefenti statuto, cuilibet ante decimum quintum annum (pro tempore) recepto ad habitum assignamus annum probationis modo dictum. Mandamus autem sub poena absolutionis ab officio, & gravioris culpe Pradaco: ut

DISTINCTIO PRIMA.

quando vocatus fuerit Novicius ad terminum professionis suscipiendum, expressim procedatur eidem, quod professio sua eundem obligabit ad tria vota: paupertatis scilicet, castitatis & obedientie: secundum Regulam Beati Augustini, & Institutiones Fratrum Ordinis Eremitarum; & non secundum quod hodie hic, vel ibi fervatur. Et quod statim elapso termino sibi taxato, (nisi contra dictum ab ipso vel a Religione fuerit) incurrat professionem, etiam si aliter non profiteatur.

XI.

Novitios quoque recedentes line licentia cum habitu a Conventu, nisi infra octidies ad eundem redierint, pro reprobatis ab Ordine habemus: & si ad alium Conventum declinaverint, & fuerint in illo acceptati pro Novitiis; volumus annum probationis inchoari ab illo die, quo in ipso alio Conventu fuerint acceptati. Quod si nullibi acceptati pro Novitiis fuerint, post exitum sine licentia, pro reprobatis, & non Novitiis tales haberi volumus; quanto tempore sic permanferint.

(O) Post annum decimum sextum.) Declaramus in Concilio Tridentino sess. 25. tit. de regul. cap. 15. sic haberi: In quacunque Religione tam virorum, quam mulierum professio non fiat ante deimum sextum annum expletum: nec qui minori tempore, quam per annum continuum possit jure habere habitum in probatione feterit, ad professionem admittatur, fructusque antea futuri per nulla: nisi utrumque inducit obligationem de alio iure, vel Religionis, vel Ordinis observationem aut ad alios quovis effectus. Quamobrem Bononia 1564 fratribus denuciatum fuit, professionem ante annum decimum sextum expletum, deinceps fieri non posse, & si finis esset, irritam esse. Et Conventum Prandentibus mandatum fuit, quodcunque fieri posset, ne ad habitum recipiam pueros, ante dedecimum annum inchoarum. Et Clucumque Novitio, cum recipitur ad habitum, explicetur coram omnibus, professionem non nisi pnedicto tempore eire facientiam. Quod si pueri ante decimum quartum annum expletum fuerint al quando recepti, adhuc novitio Conventui observetur: ut ultra decimum sextum annum tres alii menses superaddantur, quibus de affumendo illic Religionis, commodius possint deliberare. Pemincimus autem fantor mein. Pium l'apam V. declinasse, professionem aliquis ad profitendum inepti, ad iustitiam: tamen modo mentem posse differri: id ramen ipse nliqua haberi possit, quod talis infra illud tempus sex mensium, habilem se reddat ad profitendum. Quo tempore elapso, si eum inhabilem Priariati repererint, ex Monasterio ejiciant: juxta Decretum Concilii Tridentini sess. 25. cap. 1C.

Denunciamus etiam in Capitulo Roma? 1585. pro recipiendis ad professionem monacharum fructus: quod inflante professione cujuscumque Novitii.

aliquot ante diebus Prior coram tribus (ad minus) procelletur eidem, quod liber est. & liberi dicat: an timore, coactione, aut violentia parentum, aut confanguineorum, ingressus est Ordinem: & si voluntarii in eo perseverat, & vult profiteri. Et de his omnibus, & ejus conditione fiat annotatio vel in libro confiliorum, vel alio ad hoc ordinato: cui annotationi tam Novicius, quam diffini Patres subscribunt. Et hoc ad tollendam interfectionem: ne aliqui cupientes se ab Ordinis disciplina subducere, praetextu, quod vi, vel metu fecerunt professionem, se non teneri ad Religionem perhibent. Propter eandem rationem sub poena abolitionis ab officiis omnibus Prædictis precipiunt: ut interrogatoria de impedimentis in cap. superiori expressis circa recipiendos ad habitum, & professionem, eodem modo faciant: & in eodem libro, responsiones recipiendorum ad professionem scribant: quae a testibus subscribuntur, cum professione juridica de utilitate professionis, quotiescunque aliquid in polteru compertum fuerit in contrarium.

Caput XV.

De Professione.

I.

(«) Votum faciendi professionem talis est. (b) Ego Frater N. facio professionem: (f) & promitto obedientiam Deo, (</) & Beata Maria; (o) 6c B. Dominico: (</) & tibi N. Magistro Ordinis Fratrum Praedicatorum, & fucelloribus tuis: (2) secundum Regulam B. Augustini, (</) & Institutiones Fratrum Praedicatorum; (</*) quod ero obediens tibi, cuiusque successibus usque ad mortem. Cum autem fiscalii Priori cuicumque, sic facienda est. Ego N. facio professionem: & promitto obedientiam Deo, & Beata Maria; & Beato Dominico, & tibi nostro Priori talis loci, vice N. Magistri Ordinis Fratrum Praedicatorum, & fucellorum ejus; secundum Regulam Beati Augustini, & Institutiones Fratrum Praedicatorum; quod ero obediens tibi, cuiusque successibus usque ad mortem.

(a) Modus faciendi professionem.) Declaramus, quoti professio est votum foemne, quod facit aliquem esse Religiosum, & ponit eum in statu perfectionis: ad quem nondupitendum, requiritur quiddam obligatio absolute facta ad modum homagii: sicut & in Cisterciensibus. qua: inter homines obtinent perpetuam firmitatem, quam Iohannes 5 adhibetur. Et dicitur proprie aliquis esse in illata perfectionis, non ex hoc quod habet aliquam dilectionis perfectam, sed ex hoc, quod obliget se perpetuo cum aliqua iblenitate ad ea, qui sunt perfectionis: & illo modo finit in statu perfectionis Episcopi, & Religiosi, quia non enim qua: percipit ad perfectionem, sunt obligati perpetuo, & cum solemnitate consecrationis ut professionis. Alii autem homines flatum perfectionis, non quasi proficere se esse perfectos: sed quasi proficere se ad perfectionem tendere. Unde Religiosi non

non committunt mendacium, vel fimmulationem, si ilatui perfectionis per professionem affimmentes, non sint perfecti: mentirentur cutem si ab intentione perfectionis animum revocarent. Quamdiu enim manet intentio tendendi ad perfectionem, etiam vere dici potest eade in Uatu perfectionis, quamvis non fu perfectus. Talis autem professio » qua facit aliquem esse Religiosum, subditur ordinationi Ecclesiarum, ut propter solemnitatem, quam habet annexam. Et quamvis per jura antiquiora, alio professionem facientem tempus pubertatis statutum fuerit (z. 2. qj). t. cap. 1. tamen post Sacrum Concilium Tridentinum fieri non potest, nisi anno decimosexco expleto. Nec oportet, quod addatur una dies; quia hoc nunquam legitur. Quare probationis annus debet incipere deamouimo explere. Si quis autem aliquem receperit infra annum probationis ad professionem, praeterquam quod professio est nulla. ita supra dictum est, ipse recipiens peccat mortaliter, & infensus est a receptione cuiuscumque alterius, & puniri debet poenae gravioris canonis. Quamohrem nomen Carcaffonam 1311. (statutum fuit: quod si forte aliqui de extero aliquem infra annum a Constitutionibus, & si jure taxatam receperint, xut tali receptioni conueniant ehectum; sint ipso facio voce privati in receptione Noviciorum, quomodoque per Magistram Ordinis, vel Priorem fimm Provinciale, vel Diffrimures Capituli Provincialis fuerint rellituti. Ille autem, qui sic receptus est, neque illi, neque alii Religionis per talem professionem manet obligatus; ut Tridentinum Concilium loco superius citato disposuit.

(b) ligo frater N. furio professionem.) Declaramus. quod quando quis proficitur, nomen profitentis. & ejus cui proficitur, & dies mensis, & annus debent in aliquo libro speciali conlcribi. Pnrfus 1246. Lt Clemens VIII. anchoritate Apostolica ita conllituit: ut Superior cuiuscumque Conventus, in quo noviciatus fuerint inllituti, librum habeat, in quo uniuersique Novitii professio regiitretur, illamque Novicius profectus manu propria, ac duo testes qui praesentes fuerint subfcribant. Conuersus vero litterarum ignarus, propria manu lignum Ciucis apponat. Er hic liber cum aliis Monasterii feripturis aftevetur. Idem etiam in Noviciorum professione fervandum esse censuit, Sacra Regularium Congregatio: audendo praeterea, debere proficentem sua maius in co libro «ratem suam feribere, & fponce seelfe* p'ofeffum. Quod fane antea in Capitulo Romano 1557. ordinatum fuit.

Item declaramus, quod Novitii recepti in aliquo Conventu, non debent pro alienis Conventibus ad professionem recipi: nisi de voluntate illorum Conventuum pro quibus ad Ordinem fime recepti. IVafillie 1300. Item Argentiue 1358. fuit declaratum » quod Novitii ad illos Conventus pertinent, pro quibus sunt recepti. Si tamen ad aliquem alium Conventum mitterentur, poliunt de licentia Superioris pro illo Conventu profiteri accedente confensu Prioris, & majoris partem Vocalium utriusque Conventus. Nec Priores Provinciales poliunt aliquem Fratrem profectum determinare. pertinere ad alium Conventum. quam ad illum pro quo est ad professionem receptus, nili per simplicem nllignotouem innitro Ordine confuetam.

Item declaramus, quod duplex est professio: videlicet vxpuna, qua; fit verbis ad modum ho-

magii cum quadam solemnitate, de qua superius dictum est; alia vero est professio tacita, qui fit in Ordine nostro. quando quis poit annum quietum deccursum completum, portaverit habitum Novitiorum per unum annum integrum, continuius. Et hoc idem evenit in quacumque Religione, libi non est diffinitus habitus. Nuvimmm ab hahin: Professurum, dillinctione patenti: videlicet iit iciflura, vel colore; quamvis etiam diffinitus diffinitione occulta, & talis professio tacita obligat proficentem illi Religioni in specie & ucternitate, cuius habitum per annum continuum nulla facili protestatione portavit: licuti habetur in demetit. En de Qij.tr.

(c) Et promitto obedientiam Deo.) Declaramus, quod internis vota principaliter & essentialiter Religionis est obedientia: tum quia per eam majus bonum Deo offertur, quam per alia, (offertur enim per obedientiam Deo propria voluntas, & bona anima: quae per alia vota Deo offeruntur) tum fecundo, quia votum obedientiae continet in se alia vota & non e converso (qui enim promittit obedientiam, promittit enite, & fine proprio vivere) tum tertio, quia votum obedientiae proprie se extendit ad adus proprios propinquos sint Religionis, qui est perfectio charitatis & dilectionis Dei. Quanto autem aliquid est propinquius fini, tanto melius est, & propterea ista professione nostra exprimitur solum votum obedientiae, sub quo continetur observatio castitatis, bi voluntaria: pauperitatis, & preceptum, quae in Regula, & Conditutionibus continentur vel quae a Prolato fiunt: & promissio deferendi habitum patenter, dum in publicum proceditur.

Item declaramus, quod professio exprimitur quam aliquis perficit, & proprie Religiosis efficitur, in diversis Religionibus diversis modis exprimitur: & fecundum hoc ardius, vel levius proficentes obligantur. Nam in alia Religione, promittit proficent in sua professione se iervare Pegulani, ut in Ordine Minorum. In alia vero Religione caurius proficitur, quia promittit proficent vivere fecundum Regulam: quod intelligitur juxta S. Thoma. 2. 2. tpi. nr. y. nd +. & quodlibet 1. qu. y. ar. 4. quod intendat proficent ad hoc, quod mores suos informet fecundum quoddam exemplar; & hoc tollitur per contemptum. Illi alia atque in Religione adhuc cautius quis proficitur: quia promittit proficent obedire fecundum Regulam, ita quod proficent non contrariatur, nisi id quod est: contra praeceptum Regulae. In aliis autem quae non habent praeceptum annexum, tianfgressio, vel omiffio obligat solum ad veniale. In Religione ramen Fratrum IVadicacorum, talis transgressio, vel omiffio, ex suo genere non obligat ad aliquam culpam, led ad poenam: quia per hunc modum aut talia observanda obligantur ex sua pmfitione. Quia tamen pollent peccare veniolire*, si ex negligentia vel libidine: vel etiam mortaliter, si ex contemptu illa transgrederentur.

Item declaramus, quod professio exprimitur cum mala intentione, vel cum expreflione alicujus illiciti facti. aliquando tenet, & aliquando non. Si enim profitendo quis intendit esse Religiosus, & se obligare ad vota Religionis: «ed cum hoc incendit callitatem, pauperem & obedientiam non fervare » immo intendit oppositum. vel ideo proficitur, & immodum esse Religiosus, ut possit

fieri Epifeopus, vel ut aliquod malum poffit nge-
ic ; talis profeflio tenet , quia ex quo intendit
clTe Religiofus , & Te obligare nd vora , licet
intendat non folvere quod promittit, ranteis con-
fentit piomiuendo. Solum autem obligatio ud
vots, non aurem irpletio votorum, efi de eden-
tia Religionis. Si veronem folumuon incendit ca-
ile , & fine proprio , & Itib obedientia vivere ,
ied nec etiam intendit fe cd prardidta obligare
tunc non elTet profeffus : quia ha?c intentio re-
pugnat effenri* Religionis. Similiter fi profi-
tendo exprime aliquid Religioni repugnans ,
pina fi dicat: non pretendo fervare caltitarem
promiffatn , quannimcumque illam promittam ,
non tenet profeflio : ha?c enim exprefla non
cent, non exprefla non nocent. Sicut enim in
matrimonio carnali , Ecclefia iudicat lecundum
«Sus exteriores . & non fecundum affectus inte-
riores , qui libi non poffunt innotefcere : & ob
huc qnnntumcumque non intendet quis contra-
here matrimonium, fi tamen exprimat verba con-
Uattus matrimonii qua: indicant contentum , ju-
dicabit Ecclefia illud efle matrimonium , & con-
get cum illa habitare ; ita & in profeffione ,
quantuincumque quis non intendat fc obligare
ad vota Religionis , ex quo tamen fponte pro-
ficirur , & non proteflatur aliquod in contra-
rium , Eu lefia coget illum fervare profeffionem,
quia prfsumtim* iolemnirei* voviffe. Unde fient
exiomumcac eum , qui eit tacite profefliis ,
ad hoc ut remaneat in Clnullo , ita & hunc ex-
cominimicabit , ut fervet , quod per profeffionem
promiffit. Si vero in ipfa profeffione exprimeret
aliquid contrarium , utputa , quod non iutendit
fe obligare ad caltitatem , 6c ad alia vota , vel
quod non intendit fervare caflitotem quam pro-
liitit: tunc profeflio non teneret. & Ectlefia
talem proleffionem non valere iudicaret. Si
vero in ipfa profeffione exprimat concido con-
tra particularem aultericatem , ut quod liceat ei
comedere carnes, vel uti lineis ; liicir teccon-
tiner: in Regula vel in Conftitutiombis quas
profitetur , tenetur illa fervare.

r d) Et Urat* Muri.e.) Deciuramus , quod
Ordo Prsdictonum inter alios profitetur Beata
Virgini Marite: quia mulrores , ac multiplici-
ter compertum eft, quod ipfa fpccialdei Omi-
nem noftrum protegit & defendit. Ipfa enim
imperravit a filio fuo irato contra mundum , ut
Ordinem noftrum inftitueret, qui homines a
peccatis & ab erroribus fitis revocaret , & nd
Dei cognitionem , & dilefUonem reduceret.
Ipfa etiam Beatum Reginaldum corporaliter vi-
firans , ad ingreffum Ordinis monuit. & indu-
xit : & habitum , quem nunc deferimus indu-
tum offendit dicens : En ijle habitus Ordinis
tui: ipfumque habitum B. Reginaldus a B. Do-
minico Potre nofiro primus tam feliciter . quam
erfeversinter accepit . & ex nunc tam Beatus
ater Dominicus, quam taceri Fratres, illo
lifthu a Beariffima Virgine coclitus ofteufo , vi-
delicer tunica , ik fcapulni albo & cappn ni-
gra ufi funt. Efr etiam Regina cceli Beatiffima
Virgo Angularis noftri Ordinis advocata , & pi-
jllir.a parens , & patrona : lempei pro nobis
apud Deum exoratrix, qua* ipfum pluries a di-
veris n-ibiilationibus . & angufliU protexit &
liberavit; ficur patet in libro de Viris Fratrum.

(c) Et Beato Dominico.) Declaramus , quod
ideo profitemur Bearo Dominico Patri nofiro ,
quia ipfe fuit primus Mngiffer, Inflitutor*, ac
Fundaror Ordinis Przdicaromm; quem Beatif-
lunn Virgo tamquam fidelem , & ducem llren-
num ad impugnandos errores, & vicia extir-

ponda , filio fuo przfentavit : quem Apoitoli
Petrus , & Paulus ad Praedicationis officium a
Domino Deo efle pratdefitiatum , fignis evi-
deatiffimis offenderunt. Cum enim ipfe in Ec-
clefia San&i Petri.Horna? attentius oraret, appa-
ruerunt ei prtecli&i Apoitoli . & Paulus dedit
ei librum, Petrus vero baculum, addentes:
r*dc CE prxdica , fjuia i Domino ad iftud effi-
cium eleftus es. Quem etiam gloriofi Confcflo-
res AugufUnus, & Benediftus, regularibus dif-
ciplinis iufluxerunt , & ad praedicationis offi-
cium magis idoneum reddiderunt. Sicut enim
fuit Canonicus profeffione , ita fuit & Mona-
chus converlacioie : in jejuniis , abftinentiis ,
in veftitu, in difciplina filencii, atque in cace-
ris obfervantiis contentis in Regula Beati Btsne-
difli , quas fere omnes, & alias etiam ipe-
ciales obfervavit , & Filiis filijs cum Regula Beati
Auguftini in fuis Conftitutionibus obiervamlas
tradidit. Fuit etiam Apoftolicus officio prxdica-
tonis : que/n Innocentius III. Divina revela-
tione edodiis, quod ipfe, & fiaues fui illumi-
nare debebant, ac defendere Ecdclkm. in fan-
cto prOpolito de Ordine ad praedicationis offi-
cium inUitendo , confirmavit, eique locum
lancii Xiiti in Urbe tradidit , ac piam ejus in-
tentionem de zelo folutis animarum laudavit,
commendavit, & approbavit. Quem etiam Ho-
nor.us III. Innocenni fuctiflbr benigni: lufce-
pir Ordinem fiuim liberaliter confirmavit:
6l facultatem libertatemque praefticandi, & con-
feffiones audiendi, dato Apofolico Diploma-
te , libi & Fratribus fuis autoritate ApultoUa
concefliti ac Angulos labores, quos in dilur-
rendo ad priedicoiidum fubirem, eis in remiffio*
nem ouiniui! iiorum peccatorum injunxit. Qnem
clam venerabilis Abbas Joachin». Florenlis Ordinis
initurur (qui B. Dominicum multo tem-
pore piarceffit) in habitu, quem non primo Ca-
nonicus tulit, fed quem a Beatiffima Virgine
Fmrreni Reginaldum innngeme rceple, IYntri-
bus fuis oltendit ^ & in Florenfi Mojiallerio fui
Ordinis in Calabria in tali habitu depinxit, di-
cens cis : Citojurreiturus rji in Ecclm pei Or-
do novus docentium , CE prudieuntium cum tu/i
hui-itu , cti fruerit unus major , CT cum eo , ut
Jub eo erunt duodecim Ordinem prjdiciu-
tes. Qui* Jhut Patriarcha Jacui cum duodecim
jtiis inqreffa e/f Epytum , Jic CE ipfl cum it/rs
duodeam ingreditur , CE illuminabit univer-
fum mundum. Cum igitur Fratres pradiHi Or-
dini* ad vos venerint, cum omni honore ac reve-
rentia illos recipite. Quod ut filii obediutee
fecerunt : nam quando primo Frarres Ordinis
ioltri ad illos venerunt, cognocentes ex habi-
tu eos efle , quos Puter eorum prgdixerat; exi-
erunt cis obviam cum crucibus, & canticis fpi-
ritualibus , & omnibus locis fuis , ficut Fratres
proprios benigniffime receperunt, arque huma-
niffime pertrstaveiunt.

At vero Parer ifle Saucius Dominicus fuit
Jacob praedicando, & Ifrael contemplando : ut
ncc Lia actionib' neque Rnchel conremplario-
nis in hac vira libi defuerint. Multiplicavit au-
cm Dominus meritis Beati Dominici Parris no-
lui Ordinem noltrum, & dedii ei viros excel-
fos in verbo gloriar, quorum nlii fuerunt Do-
dere? illullrts , qui profunda fluviorum, & ab-
dita divexiarum frieiiriarum ferutautes, obfcura
produxerunt in lucem, & diverfos libros,
commentarios od corroborationem fidei, ik
ardificationem EctKliff , 6c od Sncta? Scriptura?
explanationem, diverfis locis, & temporibus
ediderunt. Alii ver6 fuerunt infignes Summi
Pontifices, Cardinales , & Epifcapi. Alii for-
tes

res lumina conflantia ufque ad fmiguiam pro fide decertantes , & pvo ea itrenufc martyrium furtinentes. Alii Praedicatores celebres, qui ad iuftitiam erudientes inultos , illuxerunt in firmamento Ecclefie , & iliverfas mundi panes verbis atque exemplis illiilh-avenint. Difpergente namque Beato Dominico Patre Noltro fratres fuos ronquflm quofdam radios, immd tamquam quadam lumiuarin : ubique terrarum cceperunt homines fubmittere corda , & corpora iuaviffimo jugo Chriti, indueruntque habi- tum Ordinis nothi Frslcti. Decani, Prspofiti, Archidiaconi, Abbaces , Piores Monachi, Canonici regulares, diverforumque facultatum Do- Qores; & alii viri illuftres ac Principes, vita & fcientia eminentes : qui veluti filii Ifrael germinantes creverunt, & multiplicati fune ac roborati nimis , & intra breve temporis lpatium per totum mundum diffifi Provincias omnes ci- tra , & ultra mare Fratribus Ordinis impleverunt, ac Urbes, Civitates , Oppida, Ecclefias, Collegiis, & Conventibus ornaverunt. Hunc etiam Sanctiffimum virum Gregorius IX. Sanctorum catalogo adfcipit, qui tellimoiuuni <le ejus fimftirae perhibens, coram Cardinalium Collegio dixifle fertur: Tantumde hujus viri fanditate dubito, quantum dejandiute ^fpofiorum Petri, CT rauli. Ideo in litteris Canonizationis illius fic dicit: A-tare crtjiente crevit CT gratia in hoc Sanfijfimo Piro Dominico; quandoquidem inexplicabile gaudium de zelo contipiens animarum, ad Dei eloquia dedit .mimum : GJT per Evdngelium cbrijli multos generant, in converjatrone tam ftrenua multitudinis, Euangelica, dignitatis ojijuum, CT Prodicatoris nomen, Cr opus in terra meruit habere majorum, Pafl* CF Dux in populo Dei fidus, novum Pradicatorem Ordinem injhtuit, rueritis CF exemplis ornavit > nec conjirmxre dejtut miraculis evidenti- bus, CF approbatis. Hsc ille.

(f) Et tibi N. Magifiro Ordinis.) Declaramus, qudd ut habetur in Capitulo apud Caliras 1352. quod in ipfa profeffionis forma, qua: 110 ftris Conrtiturionibus efl inferta, fi tempore quo quis profitetur. Ordo Magiitrum habuerit, tunc nomen proprium Magillri exprimitur in ipfa forma profeffionis. Si verb illo tempore Ordo Magiftrum non habuerit, talis prontens obedientiam Praefidenti promittat vice Magiftri Ordinis : abfqne expremone nominis cujufcumque, videlicet dicendo : Et tibi N. Priori talis Conventus, vice Magillri Ordinis Fratrum Vrzdicatorem. Item declaramus, quod ideo foli Magiftro Ordinis, vel alcen nonnecjus fit profeffio, ik promittitur obedientia : ut unicas Ox- dinis. & profeffionis fervetur, quz ab uuitare unius capitis, cui omnes tenemur obedire dependet : qui elt proprius St immediatus Prelatus omnium Fratrum, & Conventuum rocius Ordinis. Et porefl omnes Pra: latos, & Officiales ejusdem Ordinis infricuere, & deftituere : eorum officia, (k autoritates limitare. Qpi liatim poltquam eii ele&us, curam omnium animarum Fratrum ipfius Ordinis pleni: habet, & libere gerit, ipfolque Fratres auchontae propria ligare poteft, & abfolvere : iidemque Fratres fibi tenemur devorf, & humiliter obedire, ficut patet in privilegio, quod dicitur Mare mapnum Alexandri IV. Clementis IV. Bonifacii Vili. Benti&i XI. Grcgorii XV. Murtini V. Eugenii IV. & Sixci IV. ubi omnia pra* difta exprelle coiitinentur.

(g) Secundum gcguUm Beati Aaguflini.) Dedarutnus, quod iviter multas St vaiias Regu- Cod. Regxtl. Tom. IV.

Us, fub quibus diverfi Pcligiofi militant Deo in Ecdeixn occidentali : Regula Beati Auguilini multum videtur excellere. Prim6 . ratione fui exemplaris tmde fiir alTumpta, qua: fuit Regula Aportolica. Unde Ecclefia de ipfo cantat: Ca- pit vivere fecundi/>» gegtiUmJ//bjandis ^cpojlo- /rs ; conjiitutam. Et ipfa in quodam fermone di- cit : sApcjoCica vita optamus vivere. Secundo, ratione amiquirntis, quia non folum modernas Regulas, fed erisim mulco tempore Regulam Beati Bencdicli prcceflir. Nam Saucius Augultinus obiit anno Domini 425. Beatus Benedicius obiit anno Domini 50?. & fic paret, qu6d Beatus Augurtinus preeceiTit Beatum Benedi^um annis 84.. Terrio, ratione tondirionis fui Auchoris : qui fuit amhoritate Epifcopus, vita fnutlifltmus, fdenria doftiffi- Tnus. Quorro ratione moderohonis, & Uif- crecionis. Nnm Saucius Augulhnus in lua Regu- la fic fervat mediocritatem, quod nec multitudine, nec paucitate, nec obfcuritate, nec gravitate mandatorum cadit in extremum. Quinto, apparet laus Regula: irtius ^ materia ejus ; quia maxime vertatur circa fpiricuales actiones : fime elt dilectio Dei & proximi, unitas coidium, conformitas morum, callitas corporum, com- munitas rerum, Rudium Scripturarum, corre- ctio vitiorum, obediennn PraHarorum, & limi- lia, ut patet per rotam Regulam. Sexto, ratione auchoricatis, & antiquitatis. & mnlrur- dinis Ordinum, & locorum, in quibus praMi- eta Regula obfervatm*. Sub hac enim Regula Sancti Auguilini militant Deo, Ecclefia: Cathedrales, Feiigioneque diverte. Nam pnerer illas, qua communiter Canoniconim aoel an- tur. fub ea militant quainpluhmi Sani Ordines tam Regulares, quam Militares ab Ecclidia ap- probati.

(h) Et injlitiones Frairum Predicatorum.) Declaramus, quod Coiiftitucioncs noftiie conti- nent rntura dilcreta. & valde conform/a fini Religionis, qua: quidem renentur Fratres fervare eo modo, quo illi eis continentur : hoc eft pcepta, & fiacum fimpiicia, ucUatura ; dato quod Prolatus fuus non mandet, nec dicar eis, quod ea fervent, quia quilibet cenetur fervare ea, qua* pertinent od llattim fuum. "t licet in profdfione non permittant principaliter fervare Conflirutiones, (ed tantum obedire lecundum eas, tamen co ipfo, quod aliquis profitetur Ordinem Fratrum Prsticsronnn, promittit ex Cunlequenti, & iimplicich fervare fpcciantia ad ipliimOrdinem ; licet in rali profelfione hoc non promirtatexprefse. Nam cx fua profelfione, ut dicit San&us Thomas, tenetur quilibet Frater Ordinis nufiri principaliter, dinicle, & abfol- lure fervare fubilanriaia Religionis, & pr\$ccpto In Regula, vel Conrtitunonibns polita, aut ^Frslaco facla : ad oblervandum vero alia ita- tuta non obligatur ex fua profeffione abfolute, i'ed fub rali conditione, quod ii ommitteret, vel tranfgrederetur illa, non incurreret culpam, fed cantumpernam. Et ideo uanfgi tffiu illorum, qu» in fua profeffione Ueligiofus abfolure vovit. &proinilit, obligor eum ari peccatum morrole. Tranfgiefno verd illorum ltatutorum, qua: nen ablohit^, fed fub illa coincicicie in liia profelfione fervnre promifit, non obligat ad culpam, fed ad pomum. Prsedittle autem Conlirutiones, quia tiou continetH nifi illacuta honetla, & rationabilia, funi per Sedem Apoltolicam confirmart? . ficut parer in privilegio, quod dicitur Mare magnum Alexandri IV. Clementis IV. Nicolai IV. Bouifacii VIII. Benedicti XI. joannis XXII. Gregorii XI. Marcmi V. Eugenii IV. & Sixti IV.

DISTINCTIO PRIMA.

(i) FrAtrum Eradicatum.) Decimamus, quod hoc nomen Prodicatum fuit impolitum Ordini no(Iro ab limocentio III. qui dum scriberet Bearo Dominico, & Fratribus luis, impalulfierque Scriptori, nr (cnberet hoc modo: Fratri Dominico, & Sociis: flatim revocavit, & dixit: Scribe hoc modo: Fratri Dominico, & cum eo piaditantibus. Sratunquualiquantuluni plus confiderans: Noli, inquit, fic dicere; fed fcribe hoc modo: MagiftroDomimco, & Fratribus Prodicatoribus. Et ex tunc ipse Beatus Dominicus Pater nofer, & Filii ejus cteperuii fe Fratres Prodicatores vocare, cccpcmrque in Curia, & ubique ab omnibus lic vocari, juxta illud Ifnia? : /ocabit/r tibi nomen novum, <fuod os Domini nominavit. Fuit etiam hoc nomen ab Honorio III. approbatum, & po- lles k Gregorio IX. in Bulla Canonizationis Beari Dominici confirmatum, & ab eodem Sancio Patre Dominico longe ame ardentiflimis delideiis, orationibus, lacrymis, & multiplicibus meritis feliciter obrentum. Et vere hic Ordo re, & nomine dicitur Prodicarorum, quia principaliter ad proclanationem, & falurcin animarum eit inlitutus. Eft autem hic Ordo ardior, qunm apparent, & ejus auferitates magis in exiitencia, quam in apparentia confiihm. Proreiea hic Ordo ratione inlitutionis antiquioris, & approbationis, alios Mendicantium Ordines antecedit. Nam procedit Ordinem Minorum, ut exprerte ponit GloITa in cap. Quorundam, in verbo Eradicatum de elefition lib. 6. & glollit 21. cap. tit. depace Cr treuga; & Joan. Audi*, in cap. annes de Tejiamentis, dicens: quod Ordo Praedicatorum excedit Ordinem Minorum rariore antiquioris inlitutionis, ficur lirero in prazdiClis iuribus dicunt. E: hoc notae Petrus de Angar, affignans tempus inlitutionis prodiflemm Ordinum. Nam Ordo Prodicato-iun, quantum nd lui exordium, capit fub Beato Dominico in partibus Tolnlanis anno Domini i 203. ubi Tolofam adveniens, hofpirem fum haereticum convertit ad Fidem. Poltea fuit confirmatus ab Honorio, anno Domini 1216. xi. kalendas Januarii apud SanQam Sabinam, Pontificatus lui anno primo. Obiit autem Beatus Pater Dominicus Bononia anno Domini imi. 8. Idus Augidti. Fuit autem Canonizatus Reatse per Gregorium IX. anno Domini i 234. 8. Idus Julii Ordo aurem Minorum, quantum od fui exordium ccrpic fub Beato Fiancilco in partibus Thulcis anno Domini 1207. poltea confirmatus fuit ab Honorio III. anno Domini 1225. Pontificatus (iii anno ofhvo. Qua; tem- pora ponit etiam Joan. Audi*, in cap. Quorundam, & fequitur eum ibi Dominicus, dicens, quod per illam gloffam haberi potelt, qualiter Heligiofi debeant ordinari in proceffionthus, in aliis nelibus, quibus interfuit. Secundo, Ordo Prodicarcrnm inter reteras Religion- nes praltnniiflimus efi, propter perfectionem finis; quemadmodum fupra di&um eft.

Prateia Ordo Prodicaroruni prollar inter alios Ordines, ratione majoris aidlitudinis, & afericatis. Efi eniin arctior omnibus Religionibus mendicantium, propter parcatem cibi, & longiora jejunia. Noli enim comedunt carnes, Sc jejunant a quarradecima die Septembris ufque ad feltum Pafciue Reliirreftionis, & alia pluia in Conitultionibus prsiertpcn jejunia obfervent. Quapropter ClernensV. interrogatus a quodam Milite, ut fibi confideret, quem Ordinem deberet intrare, an Praedicatorum, an Minorum, lic refpondit: Srfici taris quem tibi ex Fratrum Praedicatorum, vel

Minorum Ordinibus prodigendum e(Te declaramus; id protipne conficientia ma relinquitur. Magis enim tu feire poteris utriufque Ordinis obfervantias, qua? non finit pares in omnibus, & in diverfis articulis excedentes funt. & exceduntur. Alterius quidem illorum Ordinum leffus e(t durior, nuditas gravior, & ut nonnulli judicant paupertas profundior. Er alterius cibus elt parciore, longiori jejunia, & ut nonnulli autumant, fan&ior difciplin. Neutrum ergo alteri proferimus, fed iu una & nrcliciitna paupertate fundatos ad unum tendere finem credimus, talutem videlicet animarum. Et ideo iive hunc, five illum elegeris, arclaiTi viam ingredieris, & per portam intrabis angultam ad terram mellifluam, & pra reteris ipeciofoin. Sic ergo uni illorum adhaereas, lic amore ab altero non dilcedas: Frater enim Prodicacor reprobatu eII, qui Minores non diligit; & Frater Minoi* eft exeerabilis, qui Ordinem Prodicaroruni odit, vel contemnit. Hac ille. Ex pradittis omnibus patet dignitas, & excellentia Ordinis Praedicatorum.

(k) Quod ero thediens tibi, tuift/ue fuccefforilus.) Declaramus, quod ex voro noftra profeffionis, tenemur & obligimur calle, & line proprio vivere, & Regulam, ac GonfUrutiones mm contemnere, & precepto in Regula, vel in Conitrationibus contento, vel k Prolato facio, in liis quae funt lecundum Regulam 9 & Conftitutioneiri, ulque ad mortem indufive obedire.

Item declaramus, quod Religiofus non tenetur III omnibus obedire Prolato fuo, videlicet in his, quae funt contra proccpta Dei, & Ecclefia » vel contra Regulam, vel qua dilpemationem Prolati non admittunt: in dubiis autem tenentur omnes obedire, ut habetur 33. qu. I. cap. Quid culpatur.

Item declaramus, quod geligio » ut dicit Sanelus Bernardus, Vrojcjres Js/os Jimiles Angelis jacti, difjimtlcs hominibus, mimo imaginem Dei in homine adinfiar Baptijmi rejorm.it. Pro conflanti enim habetur, quod per profellionem tamquam per Crucis allumpnonciti, confequirit quis remiffionem omnium peccatorum, uc Saneftus Thomns docet 2. 2, q. ult. arr. 3. ad 3. itis verbis: Si aliquibus eleemolprisfilishomo poteft flarim facssfaccrepro peccatis liis, fecundum illud Danieli 4. Peccata tua eleemojynis redime, multo magis in fatifsa&ione pro omnibus peccetis, fufficit quod aliquis le totaliter Divinis obfequii mancipet per Religionis ingreffum: qua? excedit omne genus facisfnflionis etiam publici pernitentia, ut habetur in decretis 33. q. 2. cap. Admonere. Sicut etiam holocaustum excedit fncrificium, ut Gregorius dicit juper Ezechielem. Unde dicitur in viris Patrum, quod eandem gratiam confequuntur Religionem mtnmres, quam confequuntur baptizati. Igitur cum per profefGfionem det homo omnia bona exteriora qns habet, & habere pviret, vovendo pauperrarem; & omnia buna corporis, vovendo cailitarem: & libertatem voluntatis aim omnibus bonis anima; vovendo obedientiam, qua? excedunt quae& cumque eleemojynas: per eandem conlequicur remiffionem omnium peccatorum fuorum. Item profefBo liberat piofitentem ab omni voto limplici, five fic reaie, live perfonale, live mixtum: qui etiam ii vovifier arctiorem Religionem, ptofirendo latiore liberatur, ut habetur cap. pe nuit de Regularibus lib. Edicet malefecerit omittit ydo perfectam adimpletionem voci Amplius, quod

fubditum* in eodem Capitulo. Pro voto tamen non completo, erit fides pſnitencui imponenda. Non tamen profellio Uberat quempiam ab omni debito humano pecuniario, ex; delicto, vel quali ex contractu. vel etiam quocumque modo faſto; quia, ut docet Sanctus Thomas 2. 2. quæſt. 1. art. 6. aU 3- argumentum: Hic. qui c. t obligatus ad aliquid certum, non poteſt illud licite prſcermirre facultate emittente: & ideo fiquis obligatus, ut alicui rationem potiat, vei at cerrum debitum reddat, non poteſt hoc licite praeferaimere. ut vota Religionis profiteatur: quemadmodum ſuperius cap. de /Recipiendis num. 2. fuitis ditium elt.

I I*

(/) VTO-vinQrum veſtes hoc modo bene-
dicantur in profeſſione.

ir. Oftende nobis Domine milericordiam tuam.

Et falutare tuum da nobis.

ir. Dominus vobifeum &c.

OREMUS.

T^omine JESU Chriſte, qui tegimen-
noſtræ mortalitatis induere digna-
tus es, obfecramus immenſæ largitatis
tux abundantiam, ut hoc genus velli-
mentorum, quod fandî Patres ad inno-
centiam, & humilitatis indicium ferre
fanxerunt, ita benedicere digneris; ut
qui hoc ulus fuerit, ce indueremereatur
Chrillum Dominum nollrum. Amen.
Poſtmodum aſpergancur aqua benedicta.

In quolibet Conventu habeatur liber
particularis, in quo feribantur omnes,
qui faciunt profellionem: ibi notando an-
num, tnenlem, & diem, 6c nomen Pro-
lati recipientis ad profellionem; & ſub
quo Magiſtro Ordinis,

(1) Novinorunt veſtes in eorum profellione be-
nedicantur.) Declaramus, quod hæc benedi-
ctio veltiun ſumpſit eit ex cap. Statuimus, Ex-
tativ- dtr %egular, ubi lic dicitur: Statuimus, quod
in Religionibus, ubi non ell diltinctus patenter
liabitus Noviciorum ab habitu Profellbrum, in
profeſſione veſtes eorum, ſcilicet ilapulare, 6c
liujuicnodi debeant benedici: tit lic lic diltinctus
habitus Profellorum ab habini Novitiorum per
hoc, quod ille elt benedictus, habitus vero
Noviciorum illoil elt benedi&us. Ec ideo in Or-
dine Prædicatorum videtur, quod hoc deberer
fervari, quod Noviliis quando recipiuntur ud
habitum, non detur, li commodè fieri pocelt,
ſcapulare benedictum. Profellî autem quando
de novo ſibi faciunt ſcapularia, debent & Pro-
latis luis ea facere benedici i quia ſcapulare be-
nedidum elt habitus Profeſſorum in Ordine Præ-
dicatorum.

Caput XVI.

De levi Culpa.

L

(d) T^o Evisculpa eſt, fiquis mox ut ſi-
gnum ſaQum fuerit, non relidis
omnibus, cum matura feſtinatione dif-
Cod. Kegut. Tum. 1K

ferat (e prxparare, ut ad Eccleſiam or-
dinate, & compoſite quando debuerit
veniae; li quis ad Gloria primi Pfalmi
non adfuerit; ſi quis in Choro mafe le-
gendo 5 vel cantando offendens > non
ſtaciim ſe coram omnibus humiliaverit; Il
quis Divino non intentus otificio, vagis
oculis, (<0 & motu irreligioſo, levi-
tatem mentis oltenderit; fiquis in Eccle-
ſia, vel in Dormitorio, vel in Cellis ali-
quid inquietudinis fecerit; ſi quis in Cho-
ro riferit, vel alios ridere fecerit; ſi
quis lcttionem ſtatuto tempore non pro-
viderit; ſi quis aliud cantare, vel lege-
re praeſumpſerit, quam quod commu-
nis probat ufus.

(a) Levis culpa cft.) Declaramus, quod Capitulum
la de levi, gravi, graviori, & graviflima culpa
fuerunt edita ante primum Capitulum Gcnera-
liſſimum, & in ipſo, quod fuit celebratum Pa-
liliis 1228. fuerunt confirmata, & ordinata. Ec
tunc temporis non erat adhuc edita illa Con-
dictio, q; iſ declarat, Conſtitutiones noltras
non obligare nos ad culpam, ſed ad perniam:
ſed pollutodum ad coilukndum paci totius Or-
dinis, & removendum ſcnpulum a rtui.cienriis
Fratrum, qui timebam ne transgreſſio Conſti-
tutionum obligaret nos ad culpam; fuit poſtea
in ſecundo Capitulo Genealiflinio celebraro Pa-
liliis anno Domini 1236. facla illa Conſtitutio,
& in proemio poſita. Er lic ante prafntam
Conſtitutionein, transgreſſio Canſtutucionum,
quoad ea, qua: non fune elTemialia, nec habent
annexum praeceptum, vel contemptum, obli-
gat ad peccatum veniale: five talis riansgreſſio
eſſet facta ex negligentia, inadvertentia, obli-
vione, levitate, fragilitate, vel ex aliqua alia
confimili cauſa. Et propter hoc fuit politum
Capitulum de levi, & gravi culpa; quia pro
illo tempore faciens, vel omittens aliquid eo-
rum, quar continentur in prardiclis Capitulis,
incurrebant culpam levem, vel gravem. Poſt
vero illam Conſtitutionem edicam, transgredi-
eis productas Coultitutiones, licet ex vi Cun-
titutioinun nullam incurrat culpam, poteit ia-
men alias illam incurrare: ut ex Divo T^o ioma
2. 2. quæſt. 18^a. art. p. ad l. ſupm diflmi, eſt
Ad quod reſpiciens Conſtitutio dHlinx Capitulum
la de levi, gravi, graviori, & giaviſſima cul-
pa: & eadem de cauſa, Capitulum quotidiana-
rum, in quo Fratres de huiusmodi transgreſ-
ſionibusle accuſant, dicitur Capitulum de culpis.

(b) Et moſu irreligioſo / evitare mentis uſten-
Aerit.) Declaramus, q; iſd quamvis motus ine-
ligioſus levitatem mentis ollendens, Cc riuſdif-
ſolutus, & vagus, ac vanus oculorum atpeclus,
& otioſis feirao, & vaniloquus, & alia illi-
juſmodi, ſint peccata venialia: non tamen ideo
peccata ſunt, quia per Conſtitutiones illoſias
ſunt prohibita, led quia de ſe ſunt mala. Et
ideo ex Etanlgreflionibus prædidorum, non ſo-
lum obligamur nd pœuam taxaram, vel taxan-
dam, ſed etiam ad venialem culpam.

I I.

TTtm levis culpa elt, li quis ad pra-
dicacionem vadens otioſa locutus fue-
rit, vel egerit. Si quis diflolute riferit,

G a ca-

DISTINCTIO PRIMA.

cachinnis ve! ludis » diftis vel fa&is alios ad ridendum concitaverit- Si quis ocu-
los vagos per plateas vel villas eundo , ad vanitates frequenter direxerit. Si in vigilia Annunciationis> & Nativitatis Domini in principio Capituli per negligentiam non adfuerit: ut pronunciatis redemptionis noflrae exordiis (c) corde & qorpore gratias agat Redemptori. Si quis de via veniens eadem hora (fi fieri poteft) benedi&ionem accipere neglexe-
rit y vel abfque ea plus una noQe mora-
tus exierit. Si quis ad ledtiones dor-
mierit. Si quis temporibus ftacutis, cum aliis lectionem auditurus non adfuerit,
(i) Si quis libros interdi&os legerit.

(c) Corde (F corpore gratias agat.) Decla-
remus. quod in Vigilia Annunciationis, quando d Leftorc pronuueiatur ^Oinunciatio Damini-
cai 6c in vigiliis Nativitatis; Domini, quando di-
citur 3Ejus chritui tFc. debent Fratres humi-
liter toto corpore fe proilemere, eo modo ,
quo in Capitula de Inclinationibus ditium eft.

(d) Si quis libros interii flos legerit.) Decla-
ramus, libros interdi&os, de quibus hffc lo-
quitui Conftitutio , non elfe illos » quorum le-
cf»o ab Indice, & a Canone omnibus Chrilii
fidelibus prohibetur: tales enim iibros legere
giaviffima culpa elt , quandoque lub anathema-
tis prena ab Ecclefia incerdi&a; fed elfe alios
libros, qui concinent inutiles , ac frivolas, live
narrationes, live fabuias . live inventiones, aut
vanitates. Horum enim quoque lefcio dedecet
Religiofum Ipiritualibus rebus omniu6 aadittum.

I I I.

ITem levis cuipa eft, fi quis Ecclefiz ,
A vel Altaris ornamenta negligenter tra-
flaverii. Si quis vefles fuas , aut libros
in loco ftatuco honeflc non depofuerit ,
vel negligenter tractaverit. (>) Si indu-
menta , vel alia Fratri data, velconcefla,
fine ipfius licentia , per fe alius accepe-
rit. Si quis aliquid utenfilium fregerit,
vel perdiderit: Si quis cibi, vel potus ali-
quid effuderit. Si liber , in quo legen-
dum eft, cujuscurnque neglectu defue-
rit. Si quis aliquid dixerit, vei egerit ,
unde offendantur Fracres.

(e) Si indumenta , vel alia Fratri dataZFc.)
Declaramus, quod licet nobis fnt omnia com-
munia , ut habetur in Regula , non elt tamen in
poteftate cujulqne accipere , id quod alteri ad
ufum conceffum elt. Imm6 hac acceptio furti-
va in materia gravi , abfque licentia Pruriat!,
piopria Aiithoiirate, efiet peccatum movtafe.
Nec de hac loquitur Conftitutio, fed de acce-
ptione quarumdam rerum manualium, quibus
promifeue folent uti Religiofi : oriam abique fpe-
ciali licentia Frarlati, & lolum interveniente li-
centia ejus, qui naber rem ad ufum. Sicut in
eadem materia gravi non poiell Frater , quiha-
bet rem ad ufum, conceuere airci Fratri talem
rem abique licentia Prslati.

IV.

JTem levis culpa eft, fi quis cibum ,
vel pocum abfque benedictione fump-
feric. Si quis in Conventum hora qua
debet venire tiiftuleric. Si quis ad Ca-
pitulum , vel collationem non venerit ,
vel communi refectioni non interfuerit.
(/) Si quis commune mandacum dirni-
ferit. Si quis clamans in clamatione fua
jurgium fecerit. Si quis eum , a quo
proclamatus fuerit, eodem die (g-) quali
fe vindicando , clamare prxfumpferit.

(f) Si quis commune mandatum dimiferit.)
Declaramus, qudd commune mandatum dicitur
illud , quod nec habet praeceptum, vel excom-
municationem annexam, nec materiam gravem;
fed in communi injungitur & Prcelaco, attentis
iis, qua communirer accidunt- Hoc ergo man-
datum dimittere, eft levis culpa , fecus autem
in aliis mandatis.

(g) Quaji Je vindicando clamare prajumpfe-
nt.) Decimamus non fieri lermonem in prseien-
ti Conftitutione de vera vindiQa , h<ec enijii
plus quam levis culpa elt: fed de qunli vindifU;
q.ic feilicer pr^fefert aliquam apparentiam vin-
uiaa, & excufntur 3 mortali, vel ex obreptio-
ne, vel ex parvitate maceriae.

V.

ib)jTcm levis culpa eft, fi quis cum ju-
ramento (uc loquendo neri folec)
aliquid negaverit , vel affirmaverit. (/)
Si quis turpem termonem , vei vanilo-
quium dixerit , vel (quod gravius elt)
in ufu habuerit. Si quis eoruin , qui
officiis deputari fune, in aliquo negligens
reperens fuerit: ut (unc Priores in Lon-
ventu cullodiendo , Do&cies in docen-
do , Studentes in fludendo , Scriptores
in feribendo, Cantores in officiis fuis ,
Procuratores in exterioribus procuran-
dis , Vefliarii in vefiibus providendis ,
cuftodiendis & reficiendis : infirmorum
Cultos in infirmis cuftodiendis , procu-
randis , & reficiendis; & mortuis necef-
foria miniftrandis ; & exteri in officiis
fuis, uc injunctum eft eis. Clamatis ,
vel proclamantibus fede ffipradiftis , de-
tur pceniientia, fecundum quod Prala-
to videbitur expedire.

(ii) Si quis cumjuramento (ut lojuendojieri
jolet (Fc.) Declaramus, quod conlulro hic in-
terponitur parcnrhelis , feilicet , uc ioquendu
fieri lo!tt: ut denocctui juramemmn , quodelt
veniale.

(i) Si quis turpemJermmem tFc.) Decla-
ramus id quoque intelligendum effe de turpilo-
quio, quando non elt peccatummornle: & ttni-
verfalier de omnibus aliis fupentis in hoc Ca-
pitulo pofuiis. Idem imelligendu in elt, quod
fune levis culpa tunc , quando non accedunt ad
rationem peccati monelis : tunc enim deberem
puniri, pcena gravioris culpa\ ut in cop. degra-
viori culpa dicenir.

Caput XVII.

De gravi Culpa.

I.

OOfiRavh cuipaest , fi quis inhoneste
 ^ in audientia fecularium cum ali-
 quo contenderit. Si Frater cum Fratre
 intus vel extra lites habuerit. Si quis
 alicui Fratri opprobrium dixerit. Si quis
 mendacium de industria dixisse deprehen-
 siis fuerit. (/) Si quis Mentium non te-
 nere in consuetudinem luxerit. Si quis
 culpam suam , vel alterius defenderit.
 Si quis in illum , a quo proclamatus est,
 vel in quemlibet alium maledicta , seu
 verba inordinata , & irreligiosa malitio-
 se invexisse deprehensus fuerit. Si quis
 Fratri praeteritam culpam , pro qua latis-
 fecit , impropere verit ,

(a) Gravis culpa est.) Declaramus, quod
 quamvis in hoc Capitulo multa contineantur,
 quae de se culpa sunt, sicut dicere opprobrium
 Fratri, vel mendacium de industria dicere, vel
 maledicta. & verba inordinata, & irreligiosa
 malitiose proferre, mala sunt Patribus, & Fra-
 tribus evomere, jejunia ab ecclesia inlicita
 lineacula, & licentia frangere, & alia huius-
 modi; non rameu ideo culpa sunt, quia 3 Con-
 stitutionibus sunt prohibita, scilicet quia de le ma-
 la sunt; vela jure Divino, aut Ecclesiastico pro-
 hibita. Unde in consuetudine in talibus duplicem
 incurrit poenam: unam scilicet Sacramentalem,
 ex eo quod culpam committit, quae non po-
 test deleri, nisi per contritionem, & confes-
 sionem, quando culpam mortalitatis; aliam vero
 poenam incurrit, ex eo, quod transgreditur
 Constitutionem.

1b) Si quis silentium non tenere in consuetu-
 dinem eluxerit.) Declaramus, omnem Fratrem
 obnoxium ad quocumque defectum in isto Capitu-
 lo dumtaxat, & praecedenti enumeratos, de-
 bere puniri poena gravis culpa, cui vult Con-
 flitutio de affueris ad silentium fraquentem, sicut
 fuit declaratum Venetiis 1357. Nam gravior puni-
 tur, qui ex consuetudine, quam qui ex Uti-
 lity transgreditur offendit.

I.

(c) Item gravis culpa est, si quis maia
 de Patribus, aut Fratribus, vel
 domibus suis, vel Sororibus malitiose
 evomuerit, quae ultimomodo Fratrum fuo-
 rum probare nequiverit. (d) Si quis
 absque licentia, & magna necessitate
 equitaverit, (e) vel carnes comederit,
 vel etiam in via pecuniam portaverit, vel
 portare procuraverit. Si quis procedens
 ubi foeminae sunt, oculus fixerit (si ta-
 men hoc in usu habuerit) vel cum remi-
 na lolus non de confessionibus, vel ho-
 nestis locutus fuerit. Si quis jejunia ab
 Ecclesia instituta fregerit (ine causa, &
 licentia. (/*) Si quis litteras alicui mi-
 serit, vel sibi missas legerit, quas pri-
 mus suo Praefidenti non obtulerit;

Magistris in Theologia, & Inquistoribus
 haereticae pravitatis, & Prædicatoribus
 Generalibus dumtaxat exceptis.

(c) Si quis magister de Variis, aut Fratri,
 iustre.) Declaramus, quod evomere mala de
 Patribus, aut Fratribus, ex genere suo est grave
 delictum: & longe gravius, si talia mala testi-
 monio Fratrum probari non possint. Neque
 defuit illa polita in Constitutione, scilicet
 quod scilicet Fratrum fuorum probare nequi-
 verit. habet exceptionis rationem, firmantis
 regulam in contrarium, quasi levis sit: tunc
 non esse gravem culpam, quando illa mala, te-
 limonio Fratrum probare possumus, sed ponitur
 ad declarandam maiorem gravitatem culpa.

(d) Si quis sine licentia, magna ne-
 cessitate evomuerit.) Declaramus, quod cum
 equitare maxime repugnet ita Mendicantibus,
 qui ex elemosinis vivunt: nullus Frater Ordi-
 nis nostri sine necessitate, Et licentia (quando
 habet Praesentium promptu) vel sine magna ne-
 cessitate debet equitare, sed pedes vadat. Et si
 focus fadum fuerit, graviter puniantur transgressores
 fores, sicut fuit ordinatum in Capitulo Parisiensi
 1264. Et in Capitulo apud Ferrariam 1260. or-
 dinatum fuit, quod Constitutio de nonequitante
 do Itri & Hinc observari debent. & maxime per
 territoria, ubi Conventus habemus; Ecquod trans-
 gressores, per Priores Provinciales, St per Vikanos
 aenter Et graviter puniri debeant. Et idem fuit
 ordinatum Romae 156v. scilicet innovatum Venetiis
 1562 Ubipreterea fuit ordinatum, ne Converteri
 equitarent, nisi ex magna necessitate. Quod
 vero dicitur, de pecuniis in via non portandis,
 id intelligendum est. si quis sine licentia Superi-
 orum librorum eas portaverit.

(e) Si quis carnes comederit.) Declaramus, quod
 Phagati portum aut Fratribus suis etiam extra ca-
 sum infirmitatis ex causa rationabili, quantum
 ad elum carnium, diipenlare. Subditi aurem non
 debent sine licentia, vel magna necessitate car-
 nes comedere, sicut in Capitulo de Jejuniis di-
 ctum est.

(f) Si quis litteras alicui miserit.) Decla-
 ramus. quod in Capitulo Parisiensi celebrato 1234.
 sic fuit ordinatum: Volumus, & ordinamus,
 quod nullus Prior in hoc deferat alicui, quin
 litteras accipiendas, & mittendas legat. Et in
 alio Capitulo 1243. ibidem celebrato fuit ordi-
 natum, quod Fratres omnes mittant litteras, etiam
 non agiliares, nec recipiant sine licentia sui
 Praelati. Et in alio Capitulo ibidem celebrato
 1264. sic dicitur: Fratres qui miserunt. vel in
 polterum miserint litteras, vel memorialia non
 ollenia Praelato suo, vel sibi missas legerint,
 nisi habita prius licentia, graviter puniantur. Et
 in Capitulo Treverensi 1289. sic dicitur: Inhibe-
 mus diligenter, ne Fratres litteras, vel cedulas,
 vel alia quaecumque memorialia legant, vel rami-
 mittant, vel sibi mittant missas aperiant, sine eo-
 rum Superiorum inspectione. vel licentia specia-
 li. Et hoc idem fuit in divinis aliis Capitulis or-
 dinatum, praefertim Venetiis 1562. in hunc mo-
 dum: Nullus Frater nostri Ordinis, procer ex-
 ceptos in Constitutionibus nostri. nudent litte-
 ras aliquas ad aliquem, praxerquam ad Superi-
 ores mittere, nisi prius a proprio Praelato vel
 Ecclia fuerint; nec ad ipsum missas lege-
 re, vel aperire, nisi prius eadem Superiori
 suo legendas praesentarent, lub poma carceris
 sui incinerent, & aliis, Superioribus arbitariis.

DISTINCTIO PRIMA.

III.

(g) **PRO** hujusmodi culpis , & his fimi-
libus veniam petentibus, & non
proclamatis, eres correctiones in Capi-
tulo dentur: & tres dies in pane, & aqua
jejurent. Clamatis vero una dies , &
una corre&io luperaddatur. Pr&ter h&ec
autem, Pfalmi, & v&eni&fecundum quod
dilectioni Superioris vifum fuerit, pro
qualitate culparum injungantur. Eadem
pena digni (unt, qui poltquam mifli fue-
rint , line licentia reverti pr&fumpferint,
(i) vel ultra terminum (ibi alfignatum
moram fecerint fine rationabili caute :
vel li quis pro vidtu & vefticu , vel qua-
libet alia re murmuraverit. Caveat au-
tem quilibet frater (i) ne proclamet
aliquem in Capitulo de crimine , (edam
de auditu) nili ipfum crimen polfit pro-
bare. Quod fi accusatus negaverit, &
acculans in probatione defecerit, pena
acculato debita puniatur. (£) Ne au-
tem vitia occulcentur , Pradato fuo de-
nunciet, quod viderit, vel audiverit.

(g) Pro hujusmodi culpis , his Jtmiliis
ventam petentibus , <Fc.) Declaramus , quod
Fratres de his q&it& continentur in ifto , & in
Capitulo de levi Culpa renentur fic in Capita-
lo de culpis accuiare , & p&enicendam libi in-
junctam facere: ficut fupra in cap. de lilitio
dictum eft , quod fratres debent fe de filentio,
ficut & de aliis culpis in Capitulo acculare. Et
de Capitulo quotidiano dicitur , quod fructes
qui fe reos intellexerint> humiliter culpas luas
confiteantur. Hoc tamen inte ligeudum eit ,
quando perpetratio culparum gravium , ell talis
narurs piopter luam notorictatem , quod pol-
li& in iudicium deferri. Si vero talis perpetra-
tio fit occulca , non obligat Conltitucio pepe-
trantem ut le prodat.

(h) ultra terminum fibi affinitatum moram
fecerint.) Declaramus , quod Fratres exeuntes
a Conventu fine licentia , vel cum focio non fibi
a Prolato deputato : debent puniri eadem p&e-
na , qua puniuntur in Conltitucio&ibus» ii, qui
ultra terminum libi alfignacum , moram fecerint;
vel fine licentia reveni pr&efumpferiiu > prout
exprimitur in hoc Capitulo : ficut declaratum
fuit Rotue i 55 P. Immd quia gravius ell egredi
domo l ne licentia, quam ultra terminum alfignati
extra domum inoram facere: illud leveritis punien-
dum ell, quam iltud. Declaramus etiam pro hujul-
modi Conltitutionis obfervantia, illud quoque ice-
pius ordinatum, Roms i 4og. confirmatum eifenit
cuique fratri e domo exeunti, nomina ritu focius
alfignetiu- a Pralato. nec ulli detur licentia exe-
undi , nifi ei fimul locius delignerur. Fratres
vero cum in domum redierint, quamprimum fe
fillere debent Vrsefidenti Conytn&us » ut accepta
ab eo benedictione, iple l&iat quid de eis adum
fit. Id vero toties quoties exierint, redie-
rint , facere debent . Hona: i 4oi.

(i) Ne proclamet aliquem in Capitulo de cri-
mine.) Declaramus. quod hujulinodi procla-
mationes , qus in Capitulis Religiofomm fieri
folent , funt de q&itub&dain levibus qua* fanue
non derogant : & id&e6 potius funt quadam com-
memorationes obfolarum culparum , quam accu-

fationes , vel dei&unciationes : ac propterea fie-
ri poffiunt , nulla , etiam fecreta admonitione
live corre&ione fratrum , pramiffa. Si tamen
tal& dicat , ut ob illa frater infamaretur, con-
tra pr&ceptum Domini ageret, qui hoc modo
peccatum fratris non pr&mil&Ta corre&ione fra-
terna publicaret: ut docet S. Thom. 2. 2. qu. 33.
an. 7. ad 4. Quapropter dic&e&e proclamat&iones
regulariter loquendo , lucum habent in dis, qua:
continentur in Qip. de levi culpa , non tamen in
aliquibus culpis contentis in hoc Capitulo , nifi
corre&ione fraterna prannlffa. Et mulro minus
tenetur fe&ip&i&is quis acculare publice de cif&ein
culpis , nilimenlu fuprapolito notorietatis fa&CU.

(k) Ne autem vitia occultentur ; Praelato fuo
denunnet.) Declaramus , hoc quod hic pra-
cc&pir Conflimtio, prudenter c&fle inre Higendi&im,
Trlvo Ic&ilicet ordine corre&tionis frat&enue, quam
Dominus pr&cepit Matth. 13. verbis iltis : Si
peccaverit m te frater tuus , corripe eum inter te,
CT ip&um folum. Et hunc eundem ordinem ha&e&e;
noftra Confl&inrio fervondum e&fle Hipponi c, tum
hic , tum in capite lequenri tmm. p- initio l&ip&us
numeri , ubi hoc negotium d&arius explicatur.
Unde li frater qui commifit crimen, non indiget
corre&ione fraterna , quia jam clt emendatus :
q&ia&u& Limcunque adveniat pit&reptum Pra&ciati ,
quod loler in v&iracionibus communiter poni ,
nou p&nte&il quis ip&um denunciare. Secus aucem
fi i&u&quificio fie&er contra aliquem laborantem in-
fam&ia , et&iam&ij&am fit emendatus > quia in hoc
caf&u providetur bono communi. In duplicim-
inen calu, non renemur pr&zc&pm&rn privatae, &
fecrera* corre&ionis fervare u ut docet S. Thom.
loco nuper citato in corpore articuli: quando vi-
delicet peccatum clt publicum , vel quando el&e
occultum quidem , id&e& eit in nocumentum pro-
ximorum . vel corporale , vel f&pirituale. Nara
in his cafibus , qui fic peccat, non lu&um in le
peccat, led et&iam in alios, tr ideo om&ifl&ib& pri-
vata corre&ione , oportet ttac&im procedere ad
dem&e&iationem , ut hujuf&modi i&iocumen&ruin
imp&ediatur , nili forte aliquis firmiter c&tlunaret.
quod Itarim per fecretam admonitionem pollet
ht&ii&u&modi m&ln& impedire. Si autem peccatum
e&ft publicum , non eft tantum adhibendum re-
medium ei qui peccavit , ut melior fiat ; led
et&iam aliis , in quorum notit&iam devenit, ut
non fen&ndal&izentur. Et ideo tal&ia peccata funt
publice arguenda , fecundum illud Ap&olioli .
ad Timoch. 5. Peccantes coram omnibus arc&ete ,
ut caleri timorem habeant. Quod ficut d&icit An-
guli. lib. de verbis Domini cap. i 6. de peccatis
publicis intelligitur.

Caput XVIII.

De graviori Culpa.

I.

(O) fi TIRavior culpa eft , fi quis per con-
turnaciam, (4) vel manif&estam
rebellionem inobediens Pr&zlaco luo exci-
teric , vel cutn eo imus j vel foris (cr)
procerve contendere aufus fuerit. (J)
Si quis per&udor fuerit. (O Si quis cri-
men capitale , id eft, pecua mortis in
leculo puniendum commiferit. (Z) Si
quis procuraverit, quod ip&f&e , vel alius »
eximatur via non juridica a pote&ta&ie fui
Praelati. Si quis rem (ibi collatam rece-
pe-

perit, de his qua: prohibentur recipi. Si quis rem libi collatam celaverit, quem B. Auguftinus furti iudicio dicit effe condemnandum. (g) Si proclamatus convictus fuerit, fponte furgat, & veniam petens, fccleris fui immanitatem lamentabiliter proferat, & denudatus (ut dignam recipiat luis meritis fententiam) vapulet, quantum placuerit Praelato j & fit omnium noviffimus in Conventu. Uc qui culpam perpetrando non erubuit membrum Diaboli heri, ad tempus (uc refipifeat) fequefretur a confortio ovium Chrifti.

(a) Gravior culpa efi, fi quis per contumaciam.) Declaramus, qubd nangreflorihiis fcclenter praeceptorum, & obedtenriar Superiorum poteft. & deber imponi pro hujufmodi transgreffione per Praefidentem pena gravioris culpa: ficut fuit ordinatum apud Cfltras 1352* hoc tamen utelligendum efl fi ndfir contumacia atque rebellio. Nam ex vi hujus Conftmirationis non fufficit ad hoc ut quis incurrar pccetiam gravioris culpa? . quod fu rransgreifor praecepti politi a Pitelaro, Sc multo minus fimpUcie obedientie: fed requiritur, quod interveniar contumacia, vel manifeita rebellio, ut dicitur in textu.

(b) ~~ut~~ mani fiam rebellionem.) Declaramus, quod manifeita rebellio efi, quando ful> diras peninaciter verba lui Praelati contemnit: puta, cum Praelatus juxta praferiptum Conftitutionis, dicit: Volo omnino quod faciat hoc, & libdittis dicit: Nolo facere. Et iic obedientiam lui Praelati transgrediens, deber pcena gravis culpa puniri, ficut declaratum fuit Colonia; 1423. Unde S. Thoin z. z. qu. 3*. are. l. ad z. dicit, quod tunc aliquis dicitur cum rebellionem Prolato luo non obedire, quando pertinaciter ejus mandata contemnit, & iudicium lui Superioris jTubire recufat.

(c) Proterve contendere aufis fuerit.) Declaramus, quod proterva concentio, elt improba & perversa, feufuperba difceptatio, vel impugnatio verborum cum tumultu. Unde proterve contendere cum Praelato, nihil aliud efi. quam verba ipfius verbis tumultuofis, vel damofis improbi, bc perverffe feu luperbiimpugnare: & talis debet puniri pccetia gravioris culpae.

Item declaramus, quod nullus fnbpcena gravioris culpa: piamere debet aflerere Priorem fili Conventus, non effe Priorem, neque ab ejus obedientia fc fubtrahere, donec per Superiores, fi quid acciderit dubii fuerit declaratum, fient in Capitulo apud Valentiam 1364. declaratum fuit.

(d) Si quis percuffor fuerit.) Declaramus, quod fi quis aliquem quocumque inftrumento enormiter percuffor, fuper ejus abfolucioie Prior Provincialis confutatur, & iiple percuffor interim ab aliis fcquetretur. Poltquam autem fuerit abfolutus, perna gravioris culpa puniatur: quem faltem per duos menses perfecte, complete peifoivere teneatur, ficut fuit ordinatum in Capitulo Lcmdinis 4314*

(e) Sf quis crimen capitale, id efl, pcena mortis in Jeculo puniendum commiserit.) Declaramus in Capitulo Romano 151>. explicatum

finfle, & in Conftitutionem rcdafhim, quod propter crimen pteria mortis in l'ecnlo puniendum prarter pra?ditam pccetiam gravioris culpa: debet qui illud committit carceri mancipari: fiaetiam propter lapfum cornis. Propter quodeumque autem aliud crimen, quod fit peccatum mortale, & committenti adferac infamiam: ficut efbnfalium teftimonium, ebrietas afiidua, & horum fnnilia, ille qui peccat, poma gravioris culpa? puniri debet.

(f) Si quis procuraverit quod ipfi, vel alius eximatur via non juridica a peteflate jut Pralati.) Declaramus, qubd quicunqtic procuraverit corregionem (fcilicet, de deliciis in hoc capitulo contentis) de fe vel de alio ticlnm, vel afiignationem quamcumque per perfonas extra obedientiam noltri Ordinis lOnftitutos impedire, pcena gravioris culpa? puniatur: 6c omnibus gratis Ordinis lit privarus, nec nd ipfas redditui poffit, nifi per Magiftrum Ordinis, vel Capitulum Generate* Et eandem poenam volumus incurrere eos, qui per perfonas extra obedientiam noltri Ordinis conAitutas procuraverint, quod frater aliquo de Provincia, vel de Conventu aliquo expellatur: licut fuit ordinaram in Capitulo apud Cadurcium 1317. & apud Kothomagum 1320.

Item denunciamus, non cantum acceptatam effe ab Ordine nofiro in Capitulo Rome Gregori XIII. Conftitutionem, qua prohibetur fratribus, ne perperfonas extra obedientiam Ordinis confiticiuas, audeam fibi aliquid in Ordine, fub pcena inhabilitari* ad hsc & familia, (nili per Sedem Apoftolicam dilpenfaci fuerint) obtinenda, procurare: fed etiam fub pcena excommunicationis lurae fencentiar praeceptum fui lTe. nequifpam direct^, vel indirecte, per fe, vel per alium, pro fe, vel pro aliis ejufdera Ordinis profefibribus, apud perfonas extra nolhum Ordinem confitratas, & de noftro Ordine non aflumptas, gratiam aliquam, vel pcenarum remiffionem a Pra?latis noltri Ordinis obrinendam, procuret; aut ad huriceffeflum muvei a aliqua lecularibus fpondeat, vel exhibeat. QpeConAitucio, una cura ordinatione Capituli fupranominati, atque cenfuris, & pccenis in eo expreffis, cum poftea k Cletnente VIII. fucceffive a Paulo V. cofifirinata fuerit, & illa quidem in Capitulo Venetiis 1502. hsc autem Rouiff 160b- acceptata fuerit: ideo opera; precium elt, ur omnes Fratres meminerm ejus, quod Clemens VIII. cum prius per gratias, quas per emendicaros favores nollebat concedi* quofcnmq; gradus, honores, dignitates, officia, adminiQrationes, functiones, Pra;laturmfque Ordinis intelligi debere llnificaffet, exprelfe prfcepit iltis verbis:

Et propterea dilebtis Magiitro Generali, Provincialibus, & aliis Praelatis, ac Superioribus ejufderri Ordinis. non poithac aliquod prseiniilforum cuiquam ad initandam, feu regniitionem, vel contemplationem perfonarum fuperius exprefiarum q.mrumcumque quovis modo concedere i Religiofis vero ac Fratribus ejufdem Ordinis quibufcumque, non folum in prsmiffis omnibus feccularium favorem mmimfi procurare; fed nec etiam fponte oblatum, auc ab cis minime procuratum recipere: & fimiliter, ne ad hunc effectum munera aliqua lecularibus impendere, vel exhibere audeant, vel pr&lumant: authomate Apoliolica tenore prtcfentium in virtute fan&lt« Obedienriff, ac fub eifdem pccenis in diriis Gregorii litteris contentis prfcepimus, & exprelfe interdiciamus, & prohibemus. Eadem auhorltate fiatuentes, quod oinnes, & Anguli inpwtmiffis delinquentes, nulla alia monitione-

DISTINCTIO PRIMA.

tione prscedenfe & obfque procelTu deliiper habendo, fenrentias & panas piarmiflas irremiffibiliter co ipfo incuiiair: quodque ad illas fen* tentias, & pernas hujtilmodi damnabiliter inoir* rifle legifime probandum, & omnino convin* cendum; foie pro:milTariim perionarum ilitan* tis, favores, & preces, eriam oreceus por* rella, plenam, indubiam, & fufficiencem in judicio, & extra fidem fncianr, ne nd id pio* baciouis alterius adminiculum requiratur.

Item declaramus, qubd fi quis Frater lubdi* ins, vel Prslatus inducat (lcilicee vi, Ccmetu, vel alio quocumque illicito modo) aliquem fra* trem perfe, vel per alitim ad elctVioncm cujuf* cumque Fnrlati, aut Officialis noltri Oidinis: fi in fiocdeprehenliis fuerit, pcena gravioris culpie puniatur; & fit per triennium omni vote aftiva & pafiiva privatus, licut fuit ordinatum Parifiis i2fct. &Burdig:ilse 1287. & novitiime Bononia* 1615. ad memunain revocatur illud, quod in Decret. lib. 6. capit. Sciant cuntli, habetur illis verbis: Sciant eundi, qui eos, ad quos fpc* ftareicCtio, proeoquod rogati, vel uidutti.eum proquo rogabant, vel iudiuebnt eligere nolue* runt; ipoliane, vel injuite profequiuntur: iplo faflo fenteiuaiin excommunicationis incurrunt.

Item declaramus, Vatenrij: 151^6. & Koma* 1601. & 16^8- Uritlifilme lub ptruis Ill Capi* tulo gravioris culpa? contentis prohibitum fuifle; ne quis Religionis negotia, live Fratrum fiut » five Moniallum, quoquo modo deferre audeat, dire&fe, vel indiictlc, per fe, vel per nlios ad Tribunalii extra Ordinem; utijue id Icienees, Superiori infia 12. dies denuntiare, Superiores vero pr*miffis praemittendis, pouiam tranfgrel* foribus fupru taxatam infligere cciicontui- Or* dinantes. ut quicumque Prselmri fui iudicium re* cuiaveric, fecvcriftimf puniatur: fuper quocon* luendam Prolatorum aggravamus. Qui nec fe rccufatos judicent, fed reos pccnirentiam fibi in* junctam lubire cogant, bcinterimSuperiores de omnibus certiores faciant.

(g) Si proclamatus convictus fuerit.) Decla* ramus. quod licet fecundum jura conviQus pio* prie dicatur, qui per celtas in judicio convin* citur: tamen cunvidus erm:n dicitur, qui Prae* lato liio peccatum lumn fatetur, coactus pei ali* quam excommunicationem, livepev inrlufioneni, live per dilciplinas, & alias pauiteiitias, licher talis proprie Iit confeffliis. Umlc caliter convi* Qus illas eafilcin pomus Conftitmiunis incurrir, fictir fuit declaratum apud Toloiam 1328. Acci* fatus autem a pluribus non conrdlibus, ab uno detmoaelu, a fecundo de alio ejusdem fpc* cici; culis no|| cft conviclus, nec poteit leu* rentaliter condemnari; fed benepoteil adqua?* fliones poni. Similiter quando contra aliquem Fratrem habentur teltimonia ieoilarium fiue di* gnorum, poteit aretari ad dicendam veritatem, & ad quseltioncs poni; pociflrne quando infa* mia probata contra eum laborat, fic.it fuit de* claratum Ferrariut 1362. Ciuure li infamia pro* cedente. duo iciles feculares uepuuiint canna aliquem Fratrem, miis poteit ah ahii, leparari, & ventas ab eo extorqueri. Inmo infamia, Sc unus celtis, vel infamia, & una vehemens fut picio, fufficiuni ad fepanuionent aiictijus Fia* tris puniendi: & talis lic leparatus tenetur Ju* dici veritatem dicere de eo crimine, de quo in* famatus elt, non folum de le, icd & ac alio; fi tomen alius finuliter fuerit diffamatus, atque ab eo fic leparat petatur veititas jtixra ordinem juris. quia mentiri in judicio, elt peccatum

mortale. Eo autem ipib, quod propter unum crimen Judex in aliquem julte inquirir, Cccon* tra eum procedit, ex hoc ipfo non poteit in* quirere, 6: procedere contra ip;un. de alus cri* minibus occultis: adeo tic qui de uno crimine infamatus efi, non tenetur alia crimina, de qui* bus non di infamatus, etiamli de illis a Juice interrogatus fuerit, confiteri, fecundum Caie* tan. 2 2. qnoell. 6?. orr. j. & 2. Ideo caveant F>*- laii nb hujufmodi iniquifitione occultorum trimi* num, quia peccant ipfi piutipiendo, vel inqui* rendo, & iibiditi non renenrur obedirc; ion tamen poteit reus, etiam infamatus per lenten* tiani, ad pccnam ordinariam condemnati, nili fuerit per duos teltes, vel per propriam coii* fefflionem convictus.

I I.

poEena autem fequeftrationis tunc tan* tum locum habeat, quando propter peccatum mortale ad poenam gravioris culpa? quis eft damnatus. In Kefettono quoque ad communem menfam cum ca* ceris non fedebit: led in inedio RcicCtu* rii (!/) fuper nudam terram comedec \$ & providebicur ei feorfim panis grollior, & potus aqua. Nec reliqua prandii fui cum aliis mifceancur: uc cognofac, le ita efle (equeitratum a conlortio aliorum, quod privetur (nili per pccnjtenuair. re* deat; conforciis Angelorum: ad Ca* nonicas Horas, gratias polt come* flioncm, amc oftium Ecclefia: tran.eun* tibus Fratribus prodratus jaceat, dum intrant & exeunt: nullus aucem fe audeat conjungere illi, vel aliquid mandare.

(h) Super nudato Icrnm comedet. J Declara* mus, quod in Refectorio pio Icdcmibns in ter* ra pro graviori culpa, debet haberiniler aiiqms immediate juxia cennrn, fuper quem ponanrur cibaria, videlicet panis, & aqua: & ipli ucnent fcucic fuper «udam ivrrmn. Fio aliis vero, qui iedenc Ill terra pro fraftiont* filentii. vel p.o aliis defectibus: atbent haberi aiferes, fuper quos fedeanr; Cc aliqua meiuu, vel for* xna lignea, fuper quam comedant.

I I I.

pRaelatus tamen (ne in delperationem labi pollt) mittat ad eum, qui eit in graviori culpa leniores: qui commo* neant cum ad poenitentiam, provocent ad pccnicentiam, tovcanc per comp^fio* nem, horientur ad latisfaftionem, ad* juvenc per luam interceffionem; li vi* derint in eo humilitatem cordis. Qui* bus etiam fuflra&ecur tutus Conventus. (/) Nec renuat Prxiatus cum eo facere milericordiam: 6c (i videbiturei, denuo vapulet ad pedes Ungulorum primo Pro* lati » deinde utriufque latens lellorum. Talis quandiu erit in hac poenitentia, non communicet, nec veniat ad ofculum pacis. Si Praedicator e(l, praedicationis ofKcium non exerceat: non nocetur ad ali* quod officium in Ecclefia, nec ulla ei comit* ia-

CAP. XVIII. DE GRAVIORI CULPA.

tacur obedientia : nec vocem habeat (nifi in fui accusafione) (/) ante plenariam facisfactionem , (/) vel donec per Magiftrum Ordinis, aut Diffinicores Capituli Generalis, vel Provincialis fuerit re-litutus. Si fuerit Sacerdos , vel Diaconus, his Officiis non fungatur , nifi poftmodum religiofe converfatus fuerit.

(i) tVec renuat cum eo Tralatus facere mjeri-cordium-) Decimamus , quod quando Frater aliquis de gravi aliquo delido accusatur, ac per teites convincitur , vel ipfe in loco iudicii confiretur, Prasianis non potell ei parcere quoad put-«as privativas , qua? in noftris Conflitiirionibus conrmentur. Et li dicatur, aim confeffo efle mitius agendum. ac proinde tales ei poenas remittendas c(fc : refpondetur » quod in pccnis policivis , puta, quod mane.it in cflrre, quod comedat in terra in pane & aqua cum protractionibus tot diebus , quod dicat ror Plalteria , & accipiat tot difciplinas, fi fponte confitetur, cum eo mitius elt agendum : & quoad hujusmodi pccnas potell Pradarus ei parcere de cOnfilio dtererorum. Sed quoad poenas privativas, puta, quod fit privatus voce acliva , vel paffiva , vel gratis Ordinis , vel Officio przdicationis , & aliis hujusmodi, quae in notris Conflitutionibus continentur , & quae fiint Canonis Jatoe fententix non porell Praelatus , etiam cum iponte confello difpenfare; fed hoc pertinet ad Magiltrum Ordinis, vel nd Difinitores Capituli Generalis, vel Provincialis, ficur fuit de iuratum Tolofie 1328- & Coloni» i^ot. & Balilc» 1473. Ad cujus Conftitueionis obfervationem Valentia! ifptf. declaratum elt: pernas omnes privativas in nolfris Conftituitioinibz con-tentis , quando adelt claulula (ip'o facio) 16-la fa&i declaratione incurri : ita ur non poffk Iudex ipfas minuere in fententias ferenda.

(k) xsfnte plenariam fatistftfonem.) Decla-ramus, quod cum ad plenariam alicujtts debiti latifafqionem alterum duorum requiratur: vii delictet , aut debiti folutio ex parte ejus , qui fatistfacere renetur, quando videlicet lelvit debi-tum ; vel debiti relaxatio ex parte illius, qui poteft debitum relaxare, quando videlicet ille, cuifatistfaciendum elt, remittit debitum: ita in propolito, fi ille, qui eil in graviori culpa, fit adjudicatus ad faciendam talem poenitentiam ufque ad annum, meofem, vel ad alium terminum, & poenitentiam fibi injim&am facie, vel Prselatus qui potefti. talem pccnitentiain remittit, vel relaxati dicitur plene fatistfecitTe, ficur fuit declaratum apud Tololam 1328.

(l) Pel donec per MdQtJlrum Ordinis £7^c.) Declaramus circa hsec verba , quod licet anti-qua Conlitturio fafta apud Montem Pefulanum 1310. & in duobus Capitulis immediate praecedentibus inchoata , & npprobara fic dilponerec, ut legeretur conjunctive, fcilicet; (ac donec per Magiltrum Ordinis) poltea tamen in Capitulo Romano 1518. nova fuit edita Conlittutio per tri* Capitula immediate continua . juxta modum inchoationis, & approbationis, ac per eam luit decretum : ut copulativa mutarentur in dtsjun&ivam , & dicatur: (vei donec per Magiltrum &c.) ac propterea ille, qui elt in graviori culpa, eum primum fatistfecerit, poteft «llis officiis, quibus privatus fuerat, fungi, & voce activa, vel paiTiva potiri , abfque nova reftitutione a Magillro Ordinis, vel Diffinitoribus expeftanda ; nifi forte iu fententio pri-

vntionis effer c.tprefTum , quod illis non fmgatur, donec fuerit reftitutus. illi porrOi qUi de teCtero abjuraverint , ranquam de Hterefi vehementer fufpecti . non poffmtd quocumque eti-im Magillro Generali redditui , nut promote-ri nd aliquod ofluhim , aut dignitatem toto tempore vir» eorum : fed permittantur in hiitnilitatw dedere peccatum fuum ; irritum decernentes* quidquid in oppofiturnfa&um fuerit. Roma» 1558. & Avemone 1561. & Bononia 1564.

[V.

gl quis autem (quod Deus avertat) (vi) in peccatum Carnis lapTus fuerit, aut furtum commiferit, qrocl fit notabile Judicio difcrecorum : (O) vel litteras MagiUri Ordinis, vel Priorum Provincialium , vel eorum figilla falificaverit, vel fallificatis fcienrer ufus fuerit ; aut in Prcelatum fuum manus injecerit temere violentas, aut quemeumque lethaliter, vel graviter , & atrociter perculferit, aut infra fepta Monafterii fuper fe arma invafiva portare pr^fumplerit , ut aliquod pricdittorum fieri fecerit : (p') carcerali cuftodiac mancipetur.

V.

(ijr)CI quis etiam alteri Fratri Ordinis , vel ipfi Ordini crimen falfoimpo-fuerit, propter quod crimen fecundum noltrarum feriem Conflitutionum Frater aliquis carcerem mereretur : aut crimina quxumque hujusmodi Fratrum lecolaribus perloneis , & extra obedientiam noliri Ordinis conftitutis revelaverit , unde Fratri , ve! Ordini infamia , vel damna fuerint fubfecuta ; modoconfimili carcerali cuftodix mancipetur. Et nolumus , quod hujusmodi Ordinis deftrudtores , pollint (nifi per Magiltrum Ordinis , vel Generale Capitulum) liberari. Idem dicimus de Fratribus , qui inventi fuerint ad taxillos lufifie , (r) aut in fencentiam excommunicacionisa quocumque Judice noltri Ordinis rite latam , fcienter incidifTe : quos etiam pcense carceris volumus fubjacere.

(in) In peccatum carnis.) Declaramus, mi Capitulo Salmanfienfi 1551. iftud editum fuiife. Irem ordinantes, admonemus omnes Priores tam Conventuales , quam Provinciales , ur in ptynicenhis (praeimim ii» Conftitutioibus taxatis) imponendis fint feveriores : & in his maxime , quar ad honellatem pertinent, unde loler ex paucorum erratis tuta Religio infamari, & in aliis , qua in capit, de Graviori Culpa continentur.

(n) furtum commifent.) Declaiamus, in Capitulo Romano 1583. tuilTe ordinaram: ut qui iemel reperti fuerint furtum grave fecilfcde rebus Monallerii . (pr»ter alias pccnas) priventur olficio, & inhabiles reddantur ad quacumque admuiiitratioaem rerum ccroporalium.

(o) Fel litta AS AfAgiflri Ordinis, vel Priorum Provincialium c.) Declaramus, quod prafiei pccens hic contra falsificantes litteras Magiitri Ordinis, vel Priorum Provincialium conitruas, nlis fuperadduntur in Capitulo de sSCpofittis prope finem.

(p) Carcerali cuftadie m.tntipetur.) Declaramus, quod illi proprie carceri mancipati intelfiguntur, qui per diffinirivam fentenriam funt ad tarccrem condemnati. Qui vero ad inquirendam veritatem funt in cuftodia detenti, dicuntur feparati. vel nirritati: fient fuit declaratum npud Rorhomagum 1520. Item declaramus, quod Priores non pofitmt, nec debent proprio iudicio incaarcerare Fratres fine conlilio diferetorum: qui nutem per fenrentiam* fuerint incarcerati, fi inventi fuerint culpabiles, non debent inde extrahi, vel liberari fine licentia Provincialis, ficut fuit declaratum Parifiis 1326. & apud Tolofnm 1223.

irem declaramus, qubd Joannes XXII. ordinavit, quod Frater qui fuerit carceri iudicialiter mancipatus, femora omni crudelitate, fecundum quantitatem, & qualitatem filorum excellum debet in eodem carcere teneri, & etiam filiis difcsplinis, 6c abRinentiis puniri: ira quod rigor carceris exterminium non pariat, fed ad meliora provocet delinquentem: Irem declaramus, quod Bonifacius VIII. in Bulla, qua? incipit, ^Ad augmentum C^c. fiamit, & ordinavit: quod Praelati Ordinis noliri. ad quos punitiones, & corre&iones Fratrum deliquentium fpectant, pofTint liberi punire, & corrigere Fratres delinquentes, fecundum confuetudines approbatas, & inftituta iplius Ordinis generaliter facia, & erinm facienda, rimulis, & apicibus juris, ac etiam ordine juris poftpofitis; dummodo filibfiancilie juris ferventur, qua? precipue funt quatuor. Primum, ut contra aliquem illo procedatur, nifi accnfatum, denunciatum, aut infamatum: juxta tres modos procedendi a jure flatuos; per accufationem. denunciationem, St inquisitionem. Secundum, ut trites examinentur per praceptum formale. Tertium, ut abfens vocetur, & per duos ad minus telles vel conreltes per propriam confeffionem vincatur. Quartum, ut indefenus non condemnetur ad pernam ordinariam, nifi fuerit contumax. Nec licet eidem fratribus ab Ordinis punitionibus, & correctionibus aliquatenus appellare, nifi appellatio gradatim fiat: nt Capit Roman. 15. ex decrero Sac. Congregationis Regularium denunciatio, ftaticum eft. Kfi aurem decretum hujufmodi conformiter ad conflitutionem BonifaciiX. de quai. diffinfeap. 18. his verbis pronunciatur. Quoniam nonnulli vagandi ftudiofi, duin imminentes commiffionum criminum ptenas ex fuis Conflituriuibtis, aut nlias debitas fibi metunt; falfa, & commentitia gravamina caufaci, non immediate ad fui Ordinis Superiores > feilicet d gravamine Prioris ad Provincialem, A Provinciali. ad Generalem, & a Generali ad Pioce&orem, prout cujufctmque Religionis Conitituriionibus difpcmitur, fed ad hanc Romanam Curiam abfque licentia fugiunt potius quam recurrunt, ex quo Ordinum difciplina relaxatur, Pradcci contemnuntur, & ipfi in dies audaciorcs evadunt: placuit Sacra? Congregationi ex ordine Sanctiffiui fieri; ut li quis Regularium inpolterum temere, levifc ex caufa hanc almam Urbem, feu Curiam abique lui Superioris licentia, & lupradiEla forma prttermiffa adire pifefumpferit, ad fuos eofdem Superiores feveriori pcena plericudus remittatur.

Irem declaramus in Capitulo Romano 1558. decretum fuiffe contra facinorofos hoc modo. Denuncismus in noflro Diffinitorio fuiTe condum, Sc decretum: quod Reverendi Provinciales aini fuo Diffinitorio, vel cum quatuor Parnbus Provincia, aut qui fuerunt aliquando Diffinicores Provincialis Capituli, deliciis majoribus, & fheiuorofis hominibus pofliu adhibere pernas extraordinarias (etiam trirremium) in deliciis gravioribus apud fecitlsrcs notis. Qui aurem ad triremes etiam ad tempus fuerint condemnati iuridice, & fententia fuerit exeeurioni mandata, funt ipfo jure irregulares, & privati perpetuo exeeurione ordinum fnorum, cujus privationis mentio inferatur in fementia diffinitiva. Quod etiam non inferatur, illi tamen funt ea exeeutione de facto privati.

Item declaramus, quod Priores Provinciales debent facere, quod in omnibus Conventibus Aia: Provincia: line firmi, Sc fortes carceres, ubi puniantur criminofi, & rebelles: ficut ordinatum fuit Bononia* 1223. & Lugduni 1274. & apud Argeminam izy6. & iterum Lugduni 1536. Lc Roma: 1546. praeceptum fuit Prioribus in quorum Conventibus carceres deputati non funt, ur infra lex mentes eos conditui, atque aptari ac muniri faciant: quod fi renlter, & cum effectu non pnrititerint, careant iu Provinciali Capitulo voce ariivn, & nullo modo admittantur ad illam. Er poftea ibid. is^fic habetur: Admonemus omnes Priores Conventuales, ut ordinationes de muieiidis carceribus omnino mandent exeeurioni: qui infra fex mentes & notitia pratentium id illo prxfiteriur; A Priore Provinciali in vilitatione abfolvantur. Volentes quod ordinatio facla apud CarcafTonain 1^78- q^a? elt infraferipti tenoris, obfervetur: Firmiter mandamus obfervari, ur quicunque frater alium fratrem de carcere extraxerit, vel ad exendum, fen ad frangendum carcerem, inftumentum aliquod alicui incarcerato, vel per le. vel alium miniltraverit, carceri realiter, & de facio mancipetur. Et in Capitulo Lues 1288. & Tok>fs 1362- fic dicitur: Volumus, & ordinamus. quod quicunque Frater nofiri Ordinis ad liberationem alicujus Fratris incarcerati operam dederit efficacem, ex praKentis ftatuti ipfofta excommunicationem incurrat, & pcena: gravioris culpa? lubjaceat. Declarantes, quod fratres incarcerati, non funt ipfofta bonis, & rebus fibi concefOfprivati: fed debent confervaii ut poflin fuo tempore eis reficui, fi Superiores hoc expedire judicaverint; vel ad Conventus fuos. vel ad eos in quibus detinentur deputati, ficut fuit ordinatum apud Perpinianum 1327. 6c Burgis 136? Et in Capitulo Januclli 1513. ordinatum fuit, quod fuadeiis alicui fratri fugam ex carcere, aut quomodoiibet coadjuvans ad hoc: fit ipfo faflo privatus voce aciiva, Sepalliva, & pcena? gravioris culpat fubjaceat, per dies decem intra inenfem adimplenda. Frangens autem feram carceris. per tres menfes ad carcerem deputetur: ita quod elaplis tribus menfibus poterit a Prolato liberari.

Expensas porro, quas fieri contigerit, 8c pro captura, & pro carceratione Fratrum: A primo die detentionis, ulque ad diem educationis eorum; loL-vanc Conventus, quorum finc filii. Neapol. itioo.

(q) V** et*dm Fratri Ordinis, vel r/Ji Ordini crimen €^c.) Declaramus, in jure conuiuii ftatutum effe, ut non probantes objecta, maxime conna Superiores; ctinmfi fe non obligaverint adpcenam talionis, cadum iuiit puniendi, extr.de calumn. 1. In Capitulo

CAP. XVIII. DE GRAVIORI CULPA.

autem Romano iustitiam ex Capitulo Avenionensis. in 56. contra infamatores fratrum confirmatum VII. Clu. tunc mune decernitur. Fiarer nliquis. in iudicium gradus, & conditionis exiit, & iudicare primum per le, vel per alios litteras cum inolas, ad quod frunq; mius, vel extra Ordinem. fine proprii nominis subscriptione. Item ibidem est ordinatum, gravissime cōfepuniendos detractores, etiam illi vera dicerent, contra ordinem clericaliis: puniendus inquam usque ad penam gravioris culpa inlulive; si Pr. Taro de confilio Patrum, pro rei gravitate ita visum fuerit. Si quis autem de Superiori Inis filis, criminosa qua? probari non poterunt evulgare prafumpserint, volumus eos per triennium carcerali custodiæ mancipari. Et Roma: 1601. deman dato Clementis VIII. ordinatum, ac Valhfoleti 1605. confirmatum fuit, ut illi qui ram temerarii, & audaces fuerint, nec Deum timentes, nec homines reverentes, ut Santissimi aliaqua memorialia exhibere attentaverint, in quibus aliquid fauim contra fratres suos, & piccipue contra Prolatos iit contentum, ievenit Timpe puniantur. Item ut pena: & Gonstitutionibus taxata, deficienti in auctatione alicujus Fratris, addatur quod haic perenn omnino, & indispensabiliter infligatur, & quod perpetuo inhabilis fit ad quacunque dignitates, & infamis; nece* in tribunalibus fides aliqua adhibeatur. Quod tamen volumus intelligendum, quando delictum de quo alium accusat, erit grave, & non aliter. Ec Neapoli 1600. ordinatum fuit: quod feribentes libellos famofos, illi possint super peccatis libi in flictis dispensari: nisi per Magistrium Ordinis, vel Capitulum Generale.

(r) In sententiam excommunicationis V. c.) Declaramus, excommunicationem esse duplicem: altera est juris, & altera iudicis. Iudicis ea est, quae a Iudice, vel Superiore potestatem habente, inferipris, per verba in Prologo pneicripta, trina monitione canonica prtemissa, profertur. Juris illa est, quae in lege icripta, per eadem verba, exprimitur. Quarum numerum, pro notitia fratrum, in quantum eos attingere poliunt, volumus adjungere.

Illae sunt Excommunicationes a Constitutionibus.

Quicumque apofiataverit. Cap. de Apofiat. Litteras Magistri Ordinis, vel Provincialium, seu sigillum eorum falsificaverit, vel falsificatis scienter usus fuerit, ibidem.

3. Ut cura Monialium, vel quarumcumque mulierum Fratribus Ordinis, sine licentia Magistri Generalis committatur, curaverit. Cap. de Domini bus cencis.

4. His quae circa electionem Magistri Ordinis itatura fiunt contraire praeferunt. Cap. de Electione Magistri Ordinis.

5. Causam depolutionis Magistri vel Provincialium, vel eorum exceflum, aut contumeliam; vel fecrecum Capituli, diffinitiones diffinitionum vel Fratrum, male Oido pulfit turbare vel infamari, extraneis publicaverit. Ctp. de Capitulo Generali.

6. Ad divisionem Ordinis, verbo vel factum laboraverit, ibidem.

7. Si Provinciales diffinitionibus vel diffinitionibus Provincialibus, per suas diffinitiones praerjudicaverit. Ibidem.

8. Bullas pradicaverit, aut quosvis extraneos, vel periales fecerit, sine licentia Magistri Ordinis. Cap. de Pradictis.

y. Ad inferiorem dignitatem Episcopali, extra Ordinem electo licentiam acceptandi dedecod. ReguL Tum. IV.

rit, vel eandem dignitatem acceptaverit. Cap. de itinere.

Gradum Magisterii, nisi quatuor annos in aliqua Universitate legisset, acceptaverit. Cap. de Student.

11. Alii legandum pro forma, & ad honorem Magisterii, line approbatione Capituli promotus. Confitira. Bonif. IX.

12. Examinatores, illi ignarum linguae Latinae, & ad habitum vel professionem Capitulo propofuerint. Cap. de percipiend. ex Catift. Sixti K.

13. Pradari, qui non probata vita pro fufcipiendis Sacris Ordinibus, vel non in legitima auctoritate constitutos miferint, Capit de Itinerantib.

14. Praefati, qui non fufficientes, nec per quinque aut ad minus tres examinatores, aliquos ad predicationis officium, aut confessionis officium, vel Fratrum excipiendas admiserint. Cap. de Praedicatoribus.

15. Praelati, qui aedificium notabile, fmeaP fcllii majoris partis Patrum d confiliis, & Cunilio peritorum. ac licentia Provincialis inchoaverint; vel veteri derelicto, novum inceperint. Cap. de Domini. tunc. ex Conftit. Sixti r.

16. Gratias aliquas, vel pamm remissionem, per personas extra Ordinem condituras, non autem ex Ordine colluipcas pofuiverint. Cap. de Graviori Culpa.

Sequentes Excommunicationes sunt ex iure communi, quae pojjiait afficere Regniives.

1. **G**l quis violentam manum in Clericum injecerit. Can. Si quis fuadente 17. q. 4.

2. Sacramento Eucharistiae & extremae unctionis fecularibus extra crum neceflitatis, line licentia miniftrare, vel matrimonio lolemnizare line licentia Parochorum prafumpferit. dem. de Privi/. Rdigiol.

3. Ad vovendum, jurandum, vel promittendum ut sepulturam in Ecclcfiis Ordinis eligant, feculares induxerit. Clem. de patmt. Cap. Cupientes.

4. Interdictum S. Sedis violaverit. Cap. Si Dominici. depfenit. HIX remtff.

5. Pro ingreTu Religionis aliquid dederit vel receperit. Cap. Sane. de Stmonu.

6. Parrem ndverfamin materia de peccato Originali Beatae Virginis Mariae hcrefis, aut peccati mortalis damnaverit. Cap. Grave nimis, extra: de Reliq.

7. Miracula falsa vel incerta, aut prochet as in Bibliis non contentas, in Sermonibus publice pradicaverit; vel Episcopis, ik Itatui eorum detraxerit. Concil. Lateranen. feff. 11.

8. Eos qui rogati vel inducti, ut aliquem in Monasterio; eligerent, nolucnim eligere, Ipofia-verit, vel percuttis fuerit. Cap. Sciant cimtiti, de electi. in 6.

y. Decimas nd(e non fpcGantes, appropriiue fibi p^iimpfeit. Cap. Religiofi, de Deomis.

10. Ur Leges, vel Phycam audiat, extra claultra exierit. Cap. Ur pcculota Ne clerici in 6.

11. Nova loca vel domos ad habitandum receperit, vel recepta mutaverit, aut rranstulerit line licentia. Cap. Unicus, de exerO. in 6.

12. Ad curias Principum abique licentia, ut Prtelatis luis vel Munafierio damnum inferat, accitl*erit. Clericnl. Me in agro. Deflatu Mvnach.

13. Libros interdictos legerit. aut detimierit. Bulla Ctenec Domini,

14. Religionis habitum profeflus, temere dimiferit. Capit Ur perniciola. Ne Cleric. in f.

15. Matrimonium contraxerit. CXlem. de Ccn-

/*»»»»»»»»

DISTINCTIO PRIMA.

ii. A folutione decimarum auditores fuos re-
traxerit. C*f. Cupientes, depcenis.

17. Interdictum i matrice Ecclesia ferratum f
non fervaverit. Cap. Et frequentibus, de Jen-
tentia excommunreae.

ift. Abfque licentia SedisApoftolica? ad alium
Ordinem, excepto Corthuliano, tranlieric. Cap.
Viain ambiriolle, cxrn, de Regularibus.

19. Intra lepra Monaferii arma tenuerit. Cap.
ISJe in agro, de flatu Monach.

20. Libros fine licentia Ordinarii vel Inquifi-
toris imprdTcrir. Concit. Lateranen.

21. P,ona Ecclefiatica quoquomodo alienave-
rit, vel ulna triennium locaverit. Paulus II. in
Ex:rem. Ambitiolir.

22. A cafiblis in Bulla Ccens: Domini abfolvc-
rit. In eadem Bulla.

23. Licere Sacerdoti exiftenti in peccatomor-
tali. non pismilTa confeffioie, habita tamen co-
pia Confeffcris, celebrare defenderit. Concil.
Trident. felT. 13- cap. 1 i.

24. Monadem Monialiumfine licentia ineref-
fus fuerit, idem feli*. 25. cap. 5. Et abfque ne-
celTitfite. Gregor. XIII.

25. Mulierem ad fufeipiendum habitum Reli-
gionis, vel emittendam profciTionem coegerit :
vel alicui ex his a&ibus confcnferit, vel cuiniua
pva?fentia auctorizaverit. Il/idem cnp. i8*

26. Ne aliqua mulier Religionis habitum fu-
feipiat. vel profeflionem emittat, fine iulh cau-
fa impedimentum praeberit, ibidem, cap. 16.

27. A. Novitiis & Novirinbu«, vel curatoribus
eorum, aliquid praeter vicium & veltitum, an-
te profefionem f Superior Monalterii receperit.
ibidem, cap. 16.

28. Lector, fi non pratmiffa profemiojie Fi-
dei, Theologiam, vel Piiloiobphiam, aut Artes
liberales legerit. Pius ff*Cap. Inlacrofncta.

29. In Decreta Concilii Tridentini, line licen-
tia Apoholica commentarios, gloITas. vel anno-
tationes edere prarfnpferit. PiuTI F. Cap. Bene-
di&us.

20. Mulieres intra Conventum introduxerit
aut admiferit. Pies ir. Cap. Regularium.

31. Per litteras, aut intcmuncios Confisri,
vel abfolurionetn eodem modo recipere, f; quis
docuerit Clem. r/tl.

32. Officiales laudi Officii in perfoms vel re-
bus offenderit. Pm ir. Ctp. Si de protegendis.

33. Inquilirocs, & eorum Officiales, qui odii
vel amoris, lucri aut commodi temporalis cau-
fa, contra coulcienciam omiferinr procedere: aut
fallo contra aliquem de teretica pravitate pro-
ccfierinr. C*p. Multorum, de hareticis.

VI.

(/)CI quis autem tale quid extra Mo-
nafterium commiferit, Frater qui
cum eo elt Audeatejus exceffum Prxlato
quantocius corrigendum intimare. Cor-
rectus vero ad locum in quo cale quid
commific, ulterius non redeat: nili ita
religiofe converfacus fuerit, quod per
Diffinitores Generalis, vel Provincialis
Capituli illuc reterfurus judicetur. Si
vero hujufmodi peccatum occultum lue-
rit» difquifitione lecreca fecundum tem-
pus & perfonam, condignam agat pce-
nitentiam.

(f) Si quis autem tale quid extra Monafcri-
vm tommijerit.) Declaramus, quod licet in Ca-
pitulo Burdigala: 1324. fuerit declaratum, hanc
culpam ad iapfum camis juxta Conltitutionis fe-

riem tantummodo debere referri: tamen eriatn
referenda elt ad alia crimina, qua; fuerunt pr£'
mifia; feilicer furtuin. percuffioicm gravem,
fen lethalem &c. Hebc enim crimina cum fcqj*-
dalum generent extra Monalterium Commiila,
indigent remedio in pccfenrt adhibito.

Item volumus, ut Superiores meminerint
Decretorum Concilii Tridentini pro delinquen-
tibus extra cli ultra. Primum ira habet jeffii.cap.
3. Nemo jjecuUris, Clericus, vel Regularis, ex-
tra Monafcrium degens, etiam fui Ordinis pri-
v Argii prxtextu, tutus crnjeatur: quominus fi
deliquerit ab Ordinario loci tanquain Jupcr h«c
a Sede ^Apofl. delegato, fecundum canonicas jan-
thones vijitari. puniri CE corrigi vile.H. Alter
rum elt fiflion. 25. cap. 14. hnjuftinodi. /(epula-
ris non jubditus Epifcopo, qui inter cUufira Mo-
nafterii degit, CT extra ea ita nator?e deliquen-
rit. ut populo fcandalu fit: Epifcopo inflante d
Juo Superiore intra icmpts ab Epifcopo prodigen-
dum /everc puniatur, ac de punitione Epifcopum
certiorem reddat. Sin minust d Juo Superiore
afficio privetur, CX delinquens ab Epifcopo puni-
ri poffit. Pro cujus decreti exeeutione, Clemens
VIII. iioc addidit. Calerum fi Superior in delin-
quentem Fratrem ut fitpra non animaverit, qum-
imo Ji illum impunitum ad alta fuorum Ordinum
loca extra Epifcopi Dicecrfm trammijerit: volumus
motu proprio, autoritaie ^Xpcoflica decerni-
musy ut St/perior inflante Epifcopo, infra ter-
minum ab Epifcopo praffigendum, jub pernisi indi-
gnationis nofirA, privationis officiorum O' digni-
tatum, ac inhabilitationis ad ilU CC alia,
privationis vecis activa CX paifiva, (ad qux non
mjt per Sedem ^Apodolicam rcliitui ptffit) ipjo fa-
bro incurrendis: ipjum peguUreir. delinquentem
i loco ad quem tr.i/Jmiljts fuit revocare, O' in
quo deliquit conflit.vere teneatur, ituod fihuJa-
cere prxterrnfcrn, (latuimus, rtt Ordinarius lo-
ci ad quem delinquens tranjivrfus ffuerit, juper
pramiffis ab Ordinario loci in quo deliquit requi-
fitcs, vel alias de illius deheio informatus, tan-
quam Sedis .Apfl. delegatus prididum Concilii
decretum omnino exeqir, CT in delmftcaitem pe-
gularem /everc animadvertere pojfit & debeat.

VII.

(f)CI quis autem de mala familiaritate
^ notabiliter fufpe&us fuerit, & po(l
admonitionem aPrcelato, de conliiio di-
feretorum Fratrum coram eiftlcu pluries
fibi fa&am fe non correxifle deprehenfus
fuerit: praecipiatu ei in virtute fandla»
obedientia per Prolatum, coram illis, co-
ram quibus monitus fuerat, fi praten-
tes fuerint; vel coram aliis decretis de
conliiio eorundem, ucatali familiaritate
defiltac. Quod fi tale preeceptum trar.l-
greffus fuerit, poAquam hoc legitime
confiterit, tanquam reus & convictus
de fufpecto crimine habeatur.

(t) Si quis dr niaU familiaritate.) Declara-
mus, quooi Rdigioii debent evitare conforrium
& familiaritatem mulieruin: tum propter pe-
riculum, quia mulri Lpilcopi & Clerici pofl
magnalia & ligna miranda fancilratis naufragari
nolcuntir propter muiit;n:in confortia, ur Dicir
Sauttus Aigudinus; tum propter infamiam,
quam ex tali familiaritate incurrunt, & bonum
nomen amirrunt quod debet magis conervaii,
quam

CAP. XVIII. DE GRAVIORI CULPA.

quam divitis : tum tertio propter notam talis exempli; quia cum viri perfecti interent predi&is familiaritatibus, dant occasionem minoribus idem faciendi. & cum sint infirmi, de facili in peccatum corruunt. Unde nec propter utilitatem temporalem, nec propter desiderium salutis debent Religiosi cum mulieribus conversationem aut familiaritatem habere, sicut dicit Santes Augustinus: prorsus quando mulieres sunt innuptae, scilicet maxime juvenes, vel quae continentiam fervant, sub specie vel habitu landitaris; de quibus Sanctus Hieronymus admonet: Ffsmittim, ejuam videns bene ctnverj-vicem, mente dilide, ftrlicet jecundum Uuem non corporali converjitione, ut habetur diit. 32. cap. ffjipitiolum.

Item ilenunciamus, in Capitulo Romano 1566. & 1571. & Barcinons 1574- sub pania gravioris culpa; per unum mensem pro prima vice, pro aliis vero vicibus ad arbitrium Przlati: ac deinde Roma; 1530. & 1583- sub eadem poena gravioris culpa; atque deinde Venenis 1552. sub poena privationis omnium graduum, dignitatum, five officiorum, vocis activae & passivae, aut carceris per femcitre respedive, prsceptum, atque etiam a Sacra Congregatione Regularium ex ordine expreflo Sixci V. ordinatum fuisse: ne aliquis, exceptis Superioribus, Vificatoribus, & Confessibribus ordinariis, & extraordinariis, in his dumtaxat, sine quibus officium suum exercere non possunt, extra calum necessitatis, sine debita licentia aut deat ad Monasterium Monialium cujuscumque Ordinis accedere: nec cum iisdem loqui, aut litteras, nuntios, vel munera illis mittere, vel ab eis accipere; etiam si pro sacro faciendo, conciones habendas, ad profata Monasteria missus fuerit. Admonentes A. A. R. It. PP. Provinciales, ut non nisi per vias state graves, maternas, aediferetas, regumque moribus ornatas, in Monasterium Confessorum praeficiantur, ut eorum salutem spirituali, & profectui in via Dei contumelare possint.

VIII.

(«) Cr quis per conjurationem, vel confpirationem, vel malitiosam concordiam adversus Priores, vel Prolatos suos manifeste se erexerint, fufpiciadito modo poeniteant; & de carcere in omni vita sua extremum locum sui Ordinis teneant; & vocem in Capitulo non habeant. Neque eis aliqua committatur obedientia, nili per Magistrum Ordinis, vel Diffriniores Capituli Generalis, vel Provincialis fuerint restituti.

(u) Si ejusper coniunctionem C7Y.) Declaramus, ad tollendas rebelliones, & coispirationes, ordinatum fuisse in Capitulo Romano 1525. ut nullus ad Superiores recurrat contra Provinciale pro ejus amotione impetrandas, aut pro impetrando Vifitatore nisi habeat commissum a majori parte Priorum illius Provincia: oppositum autem faciens ipso facto poena; gravioris culpe fit subiectus. Et in Capitulo Lugdunensi 1513. & Romano 1537. dicitur: Declarantes, quod subscriptiones litterarum, de consensu Fratrum non possunt fieri a Conventibus, nisi Patres, & Fratres subscribere iussus, & contentientes sint infimul congregati in aliquo uno loco: & hoc idem dicimus de Patribus Provincia; subscribere iussus, vel contententibus

in aliquibus litteris. Er quod videantur, & fruantur, quae litteris continentur, & scribuntur, & hoc sub poena gravioris culpa, declarantes, & determinantes, omnia quae in contrarium fient, esse irrita, & invalida, & nullius roboris, vel momenti. Admonentur etiam Fratres in Capitulo Romano 1557- ut fervent hanc ordinationem, cum jam ConRitutio facta fu. Item declaramus in Capitulo Valentino 1596. sic haberi; Ordinamus, & inviolabiliter observandum praecipimus, ut Fratres ad poenam gravioris culpe condemnati. in Conventibus parvis minime assignentur, sed in magnis, ubi suas poenitentias humiliter adimplere, & melius Observantia Regulari operari dare possint. Ordinamus etiam, ut in posterum defunctorum Fratrum processus comburantur, dummodo sine praepudio iustitiae, eorum qui vira superstities sunt, fieri possint. Quod etiam antea Romae 1576. fuerat ordinatum. Videntium aures proceltus, nulla ratione permaneant apud Fratres, sub poenis gravioris culpa, tam positivis, quam privativis, sed apud R. R. P. Provinciales (uc celfive tuto ferventur. Roma; 1580.

IX.

(•) Qui tamen Fratres non malitiose, sed in veritate adversus Praelatum suum aliquando habuerint, quod tolerari nec debeant, nec deceat: prius eum incere (e cum omni humilitate, & charitate de sua correctione admonent. Quod si frequenter admonitus se corrigere neglexerit, aut contempserit; Priori Provinciali significent, vel Vifitatoribus: ut cum ad eandem domum vilicandam venerint, causa manifeste judicetur; & Diffrinitoribus Capituli Generalis, vel Provincialis significetur. Aliter Praelatos suos subditi infamare non praesumant. Statuimus, quod si quis nefandum crimen concubitus contra naturam, homicidii, vel propinati (etiam effectu non subsecuto) veneni commiserit: perpetuo carceri sit addictus; & i quo nec per Capitulum Generale possit ante annos viginti liberari. Et nihilominus poenis aliis puniatur, secundum Praelati discretionem.

(x) Si tamen Fratres non malitiose C7V.) Declaramus, quod cum regio fratrum actus duritatis, quae se extendit ad squalos, & ad superiores: tenentur subditi ex praecepto charitatis corrigere Praelatum, ut admonere, si in eo graves defectus animadvertent, etiam si illi defectus non in damnum boni communis, sed tantum in detrimentum Prolati, tanquam privatae personae, cederent. Quod si etiam Communitati, propter illos defectus Prslatus noceret; non tantum ex charitate, verum etiam ex iudicia, renentur finguli, etiam cum periculo admittenda ejus gratis, illum corrigere. Correctione tamen, ut docet Sanctus Thomas 4. sent. dist. 17. humili cum mansuetudine, & reverentia, non autem correctione puniri, aut increpativa, juxta illud: Seniores non increpaveris. i. Timoth. 5. Ad hanc correctionem cum humilitate, & duritate factam, si mores inordinatos, scilicet publice scandalosos non emendaverit Praelatus; debent subditi Provinciali significare, quemadmodum Confutatio disponit.

distinctio prima.

Caput XIX.

De Graviffim Culpa.

I.

(/7)r^RavHITmaculpa eft, incorrigibili-
tas illius, qui nec culpas timet
admittere, & pœnas recn(at ferre: vel
ex earum fepius repetita inflictione, ju-
dicio diferetorum cognolcitur non profi-
cere. Talis de conlilio diferetorum,
carcerali cufodia? mancipetur, & ibidem
fecundum exigentiam culparum, juxta
diferetionem Prolati, jejuniis, & abfti-
nentiis puniatur, vel fecundum Regulam
Sanfti Patris noſtri Auguſtini, fi magis ex-
pediens judicatur, (h") per Magiſtrum
Ordinis, vel Capitulum Generale aut
Provinciale, exutus habitu Ordinis, de
Ordine noſtro expellatur. Quod tamen
mature fiat, ita ut appareant geſta cum
toto procelTu, & fenuentia in (criptis,
& cum debitis ſubſcriptionibus, & figil-
lis, & hoc ſi talis fani capitis, & integri
fenſusque ad illam horam extititſe co-
gnofeitur: Nullus autem cum habitu Or-
dinis, ob quamcumque cauſam crimina-
lem a ſua Provincia eiici poſſit, (impli-
citer, vel ad tempus: niſi a Magiſtro
Ordinis, vel Generali Capitulo, (c)
Si aliqui ſunt, qui iudicio diferetorum
fine gravi periculo, vel ſcandalo in com-
muni tolerari non poſſint: in carcerem
recludantur.

(a) Graviffima culpa eft.) Declaramus, lioc
Capitulum de Graviffima Culpa finlTe antiquitus
confirmatum Pariſiis 127<). poitea vero Avem-
oue 1561. c:c duobus Capitulis immediate pro-
cedentibus, per modum inchoationis, & con-
firmationis, quod aliqua fuſſe innovata iſtis
verbis: Confirmamus, quod in ddtinct- r. cap.
19. de grnviſſima culpa, ubi dicitur Gravilti-
ma culpa cſt iucomgibilitas» illius, qui nec cul-
pas timet admittere, & pa?nos recufat ferre,
addatur: Vel ex earum ſepius repetita infli&io-
aie, iudicio diferetorum, cognolliturnon pro-
ficere. Ei infra, ubi dicitur: Si magis expe-
diens jiidicub rur, addatur: Per Mngiſtrum Or-
dinis, vel Capitulum Generale, aut Provinci-
ale. Et poli verbum, expellatur, hſc addan-
tur. Quod tamen mature fiat, ita ut appare-
ant geſta cum procelTu, & lententia in ſcriptis,
& cum debitis (ubſcriptiombus, & figulis. Er
hoc ſi talis fani capitis, & integri fenſus, ul-
que ad illam horam extititſe cognofcitur. Lt
ha?c habent tria Capitala.

(b) Per Magiſtrum Ordinis, vel Capitulum
Generale, aut provinciale exutus.) Declaramus,
m antiquioribus Capirahs Pariſienſi 127P. Flo-
rentino 280. Pariſieuli 128^ . Argentiu. 1^07.
CcCforaugullano \$09. & apud Montem l'elulnn.
131/». ordinatum, & confirmatum fuiſſe, quAd
nullus Prior Conventnnlis, nec Supprior. nec
Vicarius potelſe aliquem Fratrem in Ordine no-
ſtro proſſum, habitu exuere, & ab eodem
Orduje licentiar, vel alias ex Ordine expelle-
re, fine licentia Generalis Magiſtri, vel Prioris

Provincialis; ficut etiam per Joannem XXII. in
quadam IJulla declaratum fuit, cum hac pecua
ndjefln: nt illi. qui contra hoc fecerint. finr
ipſo facio & filis officiis abſoluti. Sed poitea per
hanc ConUirutionem Avemone faciam, etiam
Provinciales prohibentur, foli abſque Provin-
ciali Capitulo aliquem habitu exuere, aut ex
Ordine expellere: neque hoc ell contra pra>
di&am Joannis XXII. determinationem. Nam
in ea dicitur, quod Provincialis poſſit habitu
aliquem exuere &c. non tamen dicitur, quod
ſolus, & line conlilio hoc poſſit facere: nova
autem Conſtitutio hoc decernit, quod faciat
id quidem Prior Provincialis, fcd non fine Pro-
vinciali Capitulo. Itaque Vicarius Provincia?,
non potelt aliquem Fratrem habitu exuere, r.tic
es Ordine expellere.

Quod nutem attinet ad licentiam ad alios
Ordines tranſeundi, fic (Intutum fuit Bononia?
1615. Quoniam vero interdum ex Ordine nollro
ad alios Ordines, non matura inſpe&ione piſc-
inilla, ab aliquibus noſtris Fratribus facilem
rranlitum fieri comperimus, unde polt brevem
lapſum temporis eoldem ad Ordinem noltrum
redire procurantes, & iillantiflime petentes,
ex fraterna pietate, & charitate recipere com-
pellimur: idcirco decernimus, & declaramus;
ut li quis Fratrum nottrorum ex noſtro Ordine
in alium commigraverit, & denuo eo relicto
ad Ordinem noltrum rediens receptus fuerit,
A tempore quo revertitur ad noltrum Ordinem,
numerus annorum, & antiquitas ratione loci
ilii computentur.

Item declaramus, quod non cſi etiam lau-
dabile dimittere habitum unius Religionis, &
tranſire ad aliam Religionem, niſi propter ma-
gnam utilitatem, vel neceſſitatem; tum quia
plerumque ſcandalizantur illi Religioſi, qui re-
linquuntur; tum etiam quia facilius proficit ali-
quis in Religione, in qua confuevit, quam in
alia, in uun non confuevit, citioris paribus.
Unde in collationibus Patrum Abbas Neltoris
dicit: Unicuique utile eſt, ut fecundum propoſi-
tum quod elegit, fitrmoJlttdio, ac diligentia ad
operis incepti perſectonem pervenire feſtinct\ C7"
nequaquam a tua quam elegit projeſtione diſcedat.
Er polkea rationem nflignat, dicens: tnpoffibi-
le namque eſt, unum, eumdenique hominem,
Jimul univerſa fulciri virtutibus: quas ſi quis
voluerit Jimul attentare, in ijlud incidere eum
neceſe eſt i ut dum omnemjequitur, nullam inte-
gre conjequatur. D/verjd enim geligiones prae-
minent, fecundum diverſa virtutum opera.

(C) Si aliqui ſunt, qui iudicio diferetorum,
fine gravi periculo, vel ſcandalo in communi to-
lerati non poſſint, in carcerem recludantur.)
Declaramus, qubd cum utilitas communis fir prae-
ponenda utilitati unius: quando aliquis elt ira-
lumdfloſus, & periculofus, quod ejus conver-
ſario nocet Communitati, nec alii poliunt ejus
mores pravos & perverſos ferre: & potius eli-
gerent e Monaitcrio exire, quam cum tali ſcan-
daloſo liare, debet talis ab aliis ſeparari, & iu
carcerem recludi, ut habetur 25. quaſt. 4. cap.
Reſecanda Si vero talis effet incorrigibilis, &
iioſi poſſet aperte corrigi, capi, vel detineri,
& recti faret poenitentias pro delictis iius impoli-
tas facere: poſſet modo ſupradicio exui habi-
tu, & ab Ordine expelli; li tamen elTet inte-
gri ſenſilis. Ille autem, qui propter culpam lu-
am expellitur a Prielaco, adhuc eil ſuus Hibdi-
tus; licet ovis morbida, licet ſic expulſa agre-
ge, adhuc ell paitoris. Unde taliter expullus.
non

CAP. XX. DE APOSTATIS.

non efl abfolimisabobedientU Pk1 <i. quoiifque
ti-nCeric <d aliam Religionem , & in ea fecem
profneffionem: lient ponit Magftr Huinberan
fiipfr Regulam. Et elt aduertendum. quod to-
cum illud Capitulum d< Crav/ffim* Culf*, luit
confirmatum in Capitulo Pariiliis 1276.

Caput XX.

De Slpojlatiſ.

I.

(¶) **Q**uicunque apostacaverit, ipso facto (it excommunicatus ; quam sententiam ferimus ex nunc prasenti Itacuco. (¶) Si vero milertus fui redierit > depolitis in clauftro vestibus, nudus cum virgis in Capitulum veniat, & prostratus culpam suam dicat, & humiliatus veniam petat: (**O** & quandiu Praelato placuerit, pcena gravioris culpe subiacet, & in Capitulo nudus se prefentabit, femel in lingulis (cptimanis.

(a) Quia tunc ApoflaUytrit C^c.) Declara-
mus, quod ille, qui per se Ordinem egredi-
tur, & fubito &c tlatim reuertitur, 11011 eit ju-
dicandus Apollan, nec incidit in prenas Contri-
mnonum. Quia tamen adum apoXUiir cora-
mifit, debet ab excommunicatione abfolvi, &
ad cautelam ad gratias Ordinis rcititui: fidi-
t fuit declaratum janua 1305. & ui multis aiii
Capitulis. Declarantes, quod quilibet Religio-
lii? renetur deferre patenter habitum fufe Reli-
gionis, cum procedit in publicum: quClIRique
aurem ternere habitum fu2 Religionis dimiferit,
peccat mortaliter, & elt excommunicatus de
jure. C. Ut periculofa, tit. de ^Apvfrtt.

Irem declaramus, quod ad refrenandum dam-
nositutem Apollitimi difeurum, Magifter Ordinis de Diffinitom confilio, & aflenii in Capitulo Parifienfi 1267. poteftatem conceffit prioribus Conventualibus» & Provincialibus, & eorum Vicariis : ut apoftaras, quos infra terminos lios invenerint undecumque venientes, poffint excommunicare, capere, ligare, & alias fubiicere Ordinis difciplina?. Infuper conceffit, & commiffit eifdem, ut fi aliquos ceperint, vel inceffaverint, ipfos ab excommunicatione poffint abfolvere. Et in Capitulo apud Montem Pffulanuin 1294. fic dicitur: Admonemus univerfos Priores Provinciales, & Conventuales & eorum Vicarios; ut juxta ordinationem Capituli Florentini celebrati anno Dom. 12ftl. diligentius laborent pro apoltatis reducendis; ex quorum prtffitu & difcuffu. Conventibus, & Fratribus fcandalum generatur, ubicumque infra fuos terminos poterunt eos invenire. Quod li facere non poterunt, fententia excommunicationis innodatos publici: denunciari procurent; ut fic laltam ab alia evitentur. Volumus autem, quod expeffie, qua? in ipforum captione, vel detentione fient, a Provinciis, vel Conventibus, de quibus fuerint, plene, & prompte ipfis capientibus, vel detinentibus refundantur; quod idem fuit ordinatum Palentia* 1291.

Item declaramus in Capitulo Salmanticense 1551. ordinatum fuisse Prslads, ut in recipiendis apoltatis, & iis qui per Brevia Apollolica plures annos habitum dimiserunt, quim dili-

gentilium^a attendant, ne totam moffam modico fermento corrumpant: & caveant ne ex nimia erga paucos miiercordia , crudeles in Communitatem inveniatur. Ubi etiam decimatur, quod illi, qui ad Civitates flilpe&as de hserci occelferunt, vel poithac accedent, nullo modo, nili tanquam npoltata: recipiantur, & detloramus , in Capitulo Bononienfi **15**fic haberi: Admonemus ER Provinciales, ut fi quando Fratres upoftatss, qui quondntn fcandalofe vixerint , receperint ad ordinem, eos ad illos Conventus minant, in quorum Terris minanifeta non fit eorum infamia ; etiamfi aliorum Conventuum finr filii, quorum filiationem non inteiligantur amiffiffe. Erpollen in Capitulo Romano 1571. fic dicitur ; Concedimus omnibus Provincialibus , ac etiam Prioribus Conventualibus, ut juxta tenorem noftramm Conitituronum poffint recipere apoflaras ad eos revertentes, etiam poft decennium in apoitafia dapliim: non obftante quacumque ordinatione, per quam aliter ordinetur.

(b) Si vero misertus fui redierit.) Declaramus, quod quidam praeferendens se non fuisse apostatas, quia de licentia Sedis Apostolicae habitum digne sumus, & propterea in Capitulo Koinono 155q. pro illis, sic ibidem 1558. probis, & aliis ordinatum fuit: quod qui de licentia Sedis Apostolicae, nostrae Religionis habitum dimiserunt; nullatenus de esetero recipiantur, nisi processu super eorum induito facto, diligenter examinato. Et si vera & rationabilis causa affligiata & probata fuisse inveniat, absque penitentia recipiantur: si autem causa rationabilis, & vera non inveniat, & consequenter Breve subreptionis, non nisi ut apostatus recipiantur. Ita tamen, quod qui per quatuordecim annos extra Ordinem, quovis modo sine habitu fuerint, non recipiantur, nisi de speciali licentia Mngistri Ordinis. Addeentes, quod huiusmodi sine habitu ad Ordinem revertentes, etiam non ut apostata, sed legitime dilapsum recipiantur; non tamen possint ante decem annos a iura receptione promoveri ad ullam Ordinis dignitatem. Quod autem attinet ad auctoritatem dispensandi Fratres, ut maneant extra Circuitum » servandum est Decretum Clementis VIII. quo constituit, ne de offitio, nisi in gravissima causa a Sede Apostolica probanda, facultates manendi extra Circuitum concedi possint.

(c) £t juindiU PfdUto pUcuierit &e.) Den-
claramus, quod hoc intelligitur propter fblam
spotlialiam : pro aliis autem deicTis, qua: in
ipla apoistafia , vel in Ordine cum habitu inven-
tus fuerit commiitTe, fecundum rigorem Ordini-
s & Conilatilium , pcena debita puniatur ,
ficut declaratum fuit apud Bilulimum 1353.

Item apud Narbonam iq54. sic dicitur: Declaramus, quod committens crimina, seu peccata in ipfa apositaia: puta, furta, adulteria, & liuufmodi, propter talia sic commiffa, pari pœnſ debet plecti, & puniri, ac fi di&acrimina in Ordine exiens perpetratTec.

Item in Capitulo apud Lugdunum 1318. fic dicitur: Cumapofiafia culpam non minuar, fed potius augeat, & pro quibufdam criminibus a Fratribus commiffis, circumfcripta omni apoiafia, eis debeatur cultodia carcealis: volumus, & Ordinamus, quod fi aliquis Frater ante apoiafiam aliquod tale crimen commiferit, de quo non fatisfecit, vel etiam in ipla upollalia; fi po-

DISTINCTIO PRIMA.

pollen ad Ordinem etiam sponte redierit, carcerali custodit mancipetur.

I I.

Infra hoc tempus poenitentiae, ubique * in Conventu novissimus erit: & duobus diebus in qualibet septimana per annum in pane, & aqua jejunabit. Et peracta poenitentia, (</) ad priorem, locum non redeat, nisi per Magi (Irum Ordinis, vel per Dirhutores Capituli Generalis, vel Provincialis cum eo fuerit dispensatum. Quia* dispensatio non tunc per eodem ante tres annos ad minus; ica tamen, quod anni, quibus fuerit in apostasia, non computentur ei, quoad locum, O) sed fit sub illis omnibus, qui habent plures annos in Ordine, quam ipse habuerit quando exivit. Quod si fecundo fugerit, & iterum redierit: supradicto modo poeniteat, & priori anno fecundus annus addatur. Si tertio tertius, si quarto quartus.

(d) „Atque priorem locum non redeat“ } Declaramus, quod Fratres * qui apostatarunt, debent tenere infimum locum infra omnes Fratres Clericos, licet in Clerici; & infra omnes Conventus. licet in Conventu poenitentiam, adhuc renebunt ultimum locum ubique, & redire seu relitui non possunt ad illum locum, quem prius renebant, quando receperunt licentiam, & dispensationem Magistri Ordinis, vel Diffinitorum Capituli Generalis, vel Provincialis. Res autem, si bona ipsorum apostatarum debent in Conventus illos, in quibus erant assignati, tempore quo apostatarunt libere pertinere: licet fuit declaratum in Concilio apud Tracentum 133°, sed postea in Concilio Florentino 1414. Et apud Argentum 1417. fuit facta Constitutio, quod huiusmodi bona dividerentur inter Conventum originalem, & inter Conventum in quo erat assignatus.

(e) Sed fit etiam illis omnibus, qui habent plures annos in Ordine, quam ipse habuerit quando exivit. } Declaramus, quod ex illa clausula manifeste apparet, quod Fratres debent tenere loca sua in Choro & alibi, secundum quod habent plures, vel pauciores annos in Ordine & professionem suam: seu secundum quod polt professionem tacitam, vel expressam. diutius habitum uosque Ordinis portaverunt; nisi sint Magi (Iri in Theologia, vel Baccalarii, qui sententias legant, vellegerint in aliqua Universitate. Et ideo illi, qui poli apostasiam recipiuntur ad Ordinem, & fuerunt dispensati per Magistram Ordinis, vel per Diffinitores Capituli Generalis, vel Provincialis, quod de infimo loco reducantur ad priorem locum, quem tenebant, quando habitum dimiserunt: nihilominus habebunt locum infra omnes illos, qui plures annos habent a professione sua. quam haberent ipsi, quando ab Ordine receperunt: qui videlicet possit profleuinem suam diutius habitum non fuisse Religionis portaverunt, quam ipsi poltati*. Unde non tunc non computantur spoliatis mini, quibus fuerunt in apostasia quoad locum, sed etiam anni, quibus fuerunt in poenitentia pro apostasia, quousque relituantur ad primum lotum.

Irem declaramus in Capitulo Romano 154°. ita disponi: Confirmamus, quod Fratribus excommunicatis, vel eis, qui quomodolibet extra Ordinem (id est extra obedienciam Ordinis) manserunt, non numeretur, nec computetur tempus illud inter alios annos profectis, si eos pollen ad Ordinem reverti contingat. Quod prius fuerat declaratum Romae 1542. Quapropter quando istis plenarie gratia? Ordinis redimuntur, non intelligitur propter tempus illud eis numerari, vel computari, inter alios annos suae professionis.

I I I.

Omnibus autem Fratribus, pro huiusmodi poenitentibus, humiliter in Capitulo deprecantibus, Prolatus cum eorum poenitentiam perpexerit, (</) eis indulgere videtur remittere poenitentiam quod fuit discretioni ipsius fuerit, vel placitum. Apostolice unius Conventus, non recipiantur a Priore alterius Conventus ad Ordinem in eadem Provincia, sine licentia Prioris Provincialis: nec apostolice aliarum Provinciarum, sine licentia Magistri Ordinis speciali. Si quis in apostasia ordinatus fuerit, vel post excommunicationem Divina celebrare praesumpserit in ea, executione officii perpetuo carebit: nisi forte polleat religioe conversatus fuerit, ut cum eo (g) auctoritate Sedis Apostolicae dispensetur. (/6) Qui autem in apostasia, (et tamen sine legitima Ordinis licentia ordinatus fuerit, ipso facto fit additus carceri, ad minus per quatuor menses; ibidem secundum arbitrium Praesentati, poenitentibus aliis puniendus. Et postmodum non permittatur exequi Ordines ipsos sine licentia Magistrum Ordinis.

(f) Eis inditigere, vel remittere potest. } Declaramus, quod in poenitentia, qui debetur apostolice pro apostasia, poterit Prolatus indulgere quoad penas politivas gravioris culpe, & quoad jeunia in qualibet septimana duobus diebus facienda, de quibus supralocum & alibi mentio: non autem quoad penas privativas, de quibus infra dicitur; ut etiam supra declaratum est in Lapis, de Craviori Culpa.

(g) „Auctoritate Sedis Apostolica dispensetur“ } Declaramus, quod Magistri Ordinis, & Priores Provinciales, a suspensione quam quis Frater incurrit suscipiendo Ordines in apostasia, vel celebrando Divina post excommunicationem, possunt auctoritate Apostolica dispensari: sicut patet in Bulla aurea Sixti, St in multis aliis Privilegiis Magistro Ordinis concessis.

(h) Qui autem in apostasia. } Declaramus, Constitutionem hanc fuisse delumpram ex Capitulo Vallisletano 1523. ex co. quod (ut in eodem Capitulo dicitur) habuit tria Capitula.

I V.

COOUi vero femel apostatarit, vel de lapsu carnis manifeste convictus fuerit, vel carceri sententialicer, &c legi-

CAP. XX. DE APOSTATIS.

Iceitime mancipatas: de extero non pro-
dicet, nec audiat confelTiones, nec ad
aliquam ele&ionem Ordinis, nec ad ali-
quem tra&atum eorum, quae mittenda
(uncati Generale, vel Provinciale Capi-
tulum admittatur; nili per Diritiuiros
Capituli Generalis, vel Provincialis, vel
per Magistrum Ordinis fuerit reitituius.
(£) Qu* reftitutio non liat per eodem,
ante tres annos ad minus. Ft li fuerit Præ-
dicator Generalis, dido oHcio (it privatus:
nec poflit habere officium Prioratus, vel
Supprioratus, vel Vicariatus, vel Le&ora-
tus: nec poflit fieri Diffinitor Capituli Ge-
neralis, vel Provincialis, nec Prædicator
Generalis, nec Magiftri Ordinis Elector,
fine licentia Magiftri Ordinis fpéciali. (/)
Quicumque litteras Magiftri Ordinis, vel
Prioris Provincialis, feu tigilla eorum
falſificaverit, vel eis ſcienter ufus fue-
rit, (ententiam eandem incurrat excom-
municationis laram, & privationum di-
ctarum ipſo f&cto.

(i) vero femel afoſi/ttverit, vel >le Upſit
carnis maniftfle convictus fuerit.) Declarandis,
quod qucuſque judicialiter de lapſu carnis,
vel de furto cond&us fuerit, nut carceri man-
cipatus: talis fit in perpetuum omni voce pri-
vatus, & officio Prioratus, Supprioratus, Le-
Uoiatus, & Prædicationis, Coufeſſionis,

nec poflit nd prsdidfl redditui. Nifi pev Magi-
Itum Ordinis, vel Capitulum Oeneiale. Ru-
tlioniagi 1320.

Item m Capitulo aptid Barciionnm 34p fic
dicitur: Qiiicumque de laplu carnis maniftftfc
convictus fuerit, de extero non prædicer, nec
midint confeſſiones, nec ad aliquam elettionem
Ordinis admittatur: nec ante triennium ullo
modo ad prædicta poflir rei;itui per quemcum-
que. Fr ii reſtituatur, rdlitutio nullo modo
valeat ume triennium.

(kl £tra reſtitutio non fiat per eodem ante
tres annos, j Dei lmninus, quod in Capitulo apud
Argencinarn celebrato 135B- prxd&s verba fic
fuerunt gloſſntn: Non fiat, id elfc, fieri non
poilir per Deffiniuiros Generales, vel Provin-
cialis Capituli aure tres annos: 5c iic reititu-
tus nullo modu valeat ante triennium.

Irem declaramus, in Cnpirulo Romano 1545;
fic haberi: Ordinamus, & omnino obſervari
volumus, ut ſpoitarx, qui polthac ad Ordinem
recipiuntur, eriamli ad oumes Ordinis gratias
admittantur, nunquam tamen aure 20. annos
ad Prſlarurx officium poffinr affumi, & fi fe-
tus facium fuerit, irritum omnino elTe decer-
nimus.

(I) QKHimcjMC litteras Mapffri Ordinis CTc.)
Declaramus, has pernas additas fniſſe illis, qua
iu Capitulo de Graviori Culpa taxantur, de qui-
bus ſuperius loco citato dicluui e(t.

SECUNDA D ISTINC TIO.

Caput I.

De Domibus concedendis, b3 covjirrendis.

CONSTITUTIO I.

(j) VſUa Domus concedatur, (b) nifi
a Priore Provinciali, 6c a Defr-
finicoribus Capiruli Provincialis
fuerit portulaca: nec conceſſa ponatur,
(c) nec polita transferatur; nifi ubi præ-
didti viderint expedire. (d) Fratres au-
tem novis domibus deputati, Conven-
tibus de quibus allumuncur, & ipſi Con-
ventus eildem quantum ad fuffragia, (i-
cut tuis Conventualibus mutuo tenean-
tur: quouſque Conventus ibidem luerit
aſſignatus. Quantum vero ad omniaalia,
didh Fratres ad Domos pnedidas (impli-
citer pertinebunt.

(a) NuU Domus concedatur.) Declaramus,
qudd de jure antiquo communi, Rcligioſi Men-
dicantes non poterant novas Domos, vel nova
loca ad habitandum recipere. net recepts mun-
tare, alienare, aut relinquere; huc ſpevinli
licentia Sedis Apoikolics, plene atque expref-
ſe, de prohibitione hujufinodi mentionem fa-
ciente; alias fuiſſent txcommunicati, ut habe-
tur de excetſ&us PraUtor. C4p. ranco, ltb. 6. &
in Clement. Cupientes de panis. Catenim polt
diverſa Privilegia hac in parce Ordini noltro con-
cella. Concilium Tridentinum decrevit iulſicere

CW. fteeu/. Tum. I

iolius loci Ordinarii licentiam, ad hoc, ut
Conventus St loca nova Mendicantes recipiant;
dum Itaruir iltud lltT. 25. de Regular. cnp. 3. De
extero (unilia loca non erigantur, ſine Epifco-
pi in cujus Ditrceſi erigenda limt, licentia pri-
us obtenta, Sc ideo ab omnibus Concilio Tri-
demino Itandum el*.

Irem demmeiamus, quod Clemens VIII. in
quadam (lia Conilitucionc motu proprio præce-
pir. 7ie Epifcopus licentiam dare poffit, ut no-
vi Conventus cujucumque Ordinis Mendicanti-
um erigantur nifi vocatis, ſec auditis aliorum in
eildem Civitatibti: & locis, ubi erigi debent,
exilicmiuiu Conventuum Prioribus, leu Procu-
ratoribus. & aliis intere(Te habentibus & co-
gnita cauſi, quod novi, qui erigendi limt Con-
ventus fine aliorum denimeuro commodè fulten-
uri polline. Itaque in ere&ione, vel accepra-
tione novorum Conventuum, quorum incei-
ell, meminerim, m ab Epilcopo licenciam per-
tant: quod ſi non obtinuerint, Reverendiffimum
Magiſtrum Oidiiiis, vel ejus Procuratorem ad-
moneant.

(b) Nifi ll priore Provinciali.) DecUramrs,
quod nuUus Fratei cujuſaimque llatu, vel con-
ditionis exiliut, fine licentia Generalis Capitu-
li, vel Mdgiilri Ordinis, ffdificandorum Con-
ventuum cauſa, poreſt ullo modo loca recipe-
re. Quod li fetus fatVum fuerit, cali*- receptio,
ipſo fadio lit irrita, & inanis: ac hujufuodi
receptores fine penitus oiiiâi voce. partci qtjam
in fui flecuariatione privati; qua: cis a nemine.
prxterqiHui a Magiltro Ordinis poflit redditui.

Et caveant quam diligenter Priores Provinciales, ne Domus aliqua cum incongruis COUDITIONIBUS, & gravibus oneribus recipiantur. Mandantes, quod Domus a Generali Capitulo concelebrari, vel concedenda, non ponantur in locis ita propinquis aliis Domibus, ut oporteat Fratres illarum Domorum occupare terminos Conventuum. acquiranturque serventur illideant limitare, sicut: ad pacem Fratrum, & salutem animarum viderint expedire, fient fuit ordinatum Pariliis 17.46. Oxonio 1280. Florentia: j 28i- & Ferrari*

Item declaramus, quod Provinciae, quae Domos petunt a Generali Capitulo, debent nominare Civitates, & Oppida, in quibus ens petunt. & exprimere causas, quae movent eos ad Domos huiusmodi faciendas. Diligenter prohibentes ne Priores Provinciales, & Definidores Capitulum Provinciale, aliquem locum nihilominus recipere audeant: nisi prius eis consiliter, eum locum esse idoneum ad Conventum aedificandum, per Fratres idoneos ad huc inquirendum specialiter delimitatos: factum fuit ordinatum Barcinon* 1261. & apud Pelium 1273.

III Capitulo autem Vallisoletano. 1605. sic dicitur: Ordinamus, ut nulla unquam Domus, five Fraternitas, live Munialium (etiam ad petitionem aliquorumque, etiam Principis) deinceps constituitur, in qua nova ceremonia, leges, ordinationes, pecus, poenitentia, modus vendendi, vel vestimenti, vel alia quaecumque, inducenda, & observanda sunt; quae disponantur quid praeter nos rationes Constitutiones, vel Ordini nostro contrariae, & ne eo aliena esse videantur. Quod si fecus recipiantur, receptio ipso facto nulla fit, & nullius roboris; sicut de facio ex nunc pro tunc nullam decernimus, & declaramus. In Capitulo etiam Neapol. 1515. ordinatum est: nullus recipiatur Conventus, qui liber Superiorum dispositioni non relinquatur, conformiter ad id, & Constitutiones nostras; & si fecus fuerit, totum fit irritum, fr. inane.

(C) Nec postrum Transferrantur.) Declaramus in Capit. Barcinon*. j 57 » R. R- Provincialibus mandatum fuit: ut si quae repereantur loca, vel Vicariae, in quibus Religio minus apte fovetur, quin potius otii, & dissipationis disciplina: Regularis fomena, & frandaloniae occasiones afferantur; consiliter gravioribus Panibus, quo melius fieri poterit reddant, & relinquunt omnino, cum ex his graviora mala sequantur, ac maxima patiatur Religio detrimenta. Advertendum tamen etiam, quod Fratres Praedicatores, cum a pristinis locis ad alia loca cum licentia fuerint transfenint, pulchrum fecum deferre omnium aedificiorum materiam (dedicatis Ecclesiis dumtaxat exceptis) libros, calices, paramenta, atque alia bona: & possumus edam ipsa aedificia cum loco & aliis ad ea loca pertinentibus, priusquam Ecclesias vendere, & eorum pretium in suam utilitatem convertere: non obliuiscere quorumcumque Praedicatorum contradictione; sicut habetur in Bulla, quae dicitur Mare Magnum.

Item declaramus Roma: 157r. ordinatione 11. preceptum fuisse omnibus Praedicatoribus nostris lubrica ablutionis ubi officio, ut iota Conventuum Fratribus necessaria. vel quaecumque officina ulla de causa secularibus concedant, nec etiam sub praetextu cuiuscumque Fraternalitatis. Si autem aliquid usque modum concessum fuit, antea itate nolite revocamus: irritam pr*.

fenti flatu decernentes huiusmodi coeffectio nem. Et hac ordinatio confirmata fuit Barcinon. 1574. & Itome 1580.

(d) Fratres autem novis Domibus deputati,) Declaramus, quod Fratres tam ad loca nova accepta, in locis eisdem omnino, & simpliciter assignati: feci quoad licet fragia Conventus, ex quibus fuerunt allumpri, & ipsi eisdem Conventibus munio tenebuntur; quodque Domus illarum fuerint in Conventus cuncti*. Volentes, quod ad nova loca mittantur soluti Fratres exemplares, graves, & maturi: finit fuit ordinatum in Capitulo apud Moieui Pelulaniun 1265. apud Pelium 1273.

Item declaramus, Roma? 1571. ordinatum, & declaratum fuit, & Barcinon* 1574- confirmatum: quod Fratres qui sunt in Vicariis, aut in Conventibus Monialium, cedentur quoad fragia assignati in Conventibus, quorum sunt finit iii: ita ut ipsi inter se vicissim ad eadem teneantur. Et idem ceniendum est de Fratribus, qui ex Praedicatorum legitima licentia, cum Episcopis, vel alibi extra Ordinem commorantur. Quia quidem ordinationes procedunt de Vicariis jam per le constitutionis. non autem de novis Domibus, quibus Fratres deputantur, juxta id quod disponit Constitutio.

I I.

(?) Conventus citra numerum duodenarium Fratrum profectum, quorum decem (ad minus) sine Clerici, sine licentia Generalis Capituli, & absque Priore, & Doctore non admittatur: nec postquam admittus fuerit, dictus numerus Fratrum minuat. Et si aliquis inde substractus fuerit, loco illius alius assignetur. Ille vero Conventus, qui pro illo tempore profectus duodenarium numerum non habebit, ab ea quae tractanda fuit in Capitulo Provinciali, five in electione Prioris Provincialis, quoad Priorem & fratrum, & electores Provincialis, nullatenus admittatur. Nisi forte illo anno, per Fratris obitum dictus numerus fuerit diminutus. Quod si oppositum factum fuerit, totum fit irritum & inane: Provinciis Hierosolymica & Graecia; dumtaxat exceptis.

(C) Conventus citra numerum duodenarium » Stc.) Declaramus, quod cum Ecclesiis nolite sint Collegiales, & in ipsis debeat Divinum Officium in Choro perfolvi, & Milita Conventualis: numerus Fratrum Clericorum, (line quo Domus tanquam Conventus recipi non debet,) intelligendus est de Fratribus Cientis, tam vocalibus, quam non vocalibus. Ac debet habere Doctorem id est Lectorem, qui Fratribus legat: alios Conventus ille non admittatur ad ea, quae in Provinciali Capitulo tractanda sunt; nisi forte illo anno propter obitum Fratrum numerus ille fuerit diminutus. Et in tali casu debent Praedicatorum Provinciales. & Conventuales operam dare efficacem, ut per Fratrum receptorum multitudine, numerus ille sufficienter possit reparari: licet fuit declaratum apud Bifuntium 1353. & apud Januam 1413- Decimantes, quod

Capitulum Romano 1558. sic flatum fuit: Confirmamus declarationem factam in procedenti Capitulo 1553. videlicet quod Conventus, qui Fratrum vocalium numerum figite in denarium nunquam habuerunt, tanquam non Conventus scilicet: & quod ab eis subtrahatur titulus Prioratus, quem ex vi praeferentis licturi subtrahimus; si ramen sine scandalo fieri poterit. Qui autem aliquando intergrum numerum habuerunt, & modo ad huc redacti sunt, ut quatuor Fratres vocales cum Prioratu non habeant: titulus Prioratus gaudere interim permittantur: si ceterum vero ad electionem Provincialis, vel in Provinciale Capitulum nequaquam eligant. Quod si fecerint facium fuerit, totum sit irritum, & intine. Praeterea detrahimus Valentis 1575. & Roma: 1601. Vallifoletum 1605. item Roma: 1608. ordinatum fuisse: ut possibilibus fratribus digne gentia, ne in Conventus, & Prioratus erigantur loca, quae postea taxatum numerum Fratrum iuxta nostras Constitutiones litemarc nequeant. Quare in posterum nulla Domus in Prioratum erigatur, aut erecta in cellam. V. quantumcumque concessio quaelibet facta fuerit, nisi per animum integrum antea duodecim Fratres Religiose aluerit; & pro Indignis necessitatibus plene providerit, ut in iisdem Capitulis ordinatum est. Quod quidem iudicium Provincias non attingit: tum quia ex antiquiore Privilegio Clementis VII. poterant earum Conventus cum numero & prerogativa: cum etiam quia Salamanca: 1551. declarat. 5. declaratum fuit, in Provinciis iudicium numerum Fratrum ad Conventum conueruendum sufficere, prout eis auctoritate Apostolica conceitum est.

Item deinceps confirmatum fuit in Capitulo Romano 1601. ordinationem Capituli Valentini is: 6. qua omnibus Provincialibus Provinciarum, Congregationum, & Vicariatuum in Provinciis, & Conventibus, ubi commode fieri poterit, mandatur, ut curent certam notitiam habere de redditibus tam certis, quam incertis, omnium Conventuum, & locorum suorum: curamque iudicant; & conformiter ad ipsam Ue graviorum Patrum consilio, ipsis lingulis determinatum numerum Fratrum praefigant: ultra quem aut praefatos Conventus plures transeant, ipsi Praedictos non mittant. Nec Religiosis necessitatibus eorumdem Fratrum lemper provideri possit, & multa videntur incommoda. Quod idem a Gemente VIII. in Scapulo V. constitutum est.

I I.

Item nulla Domus transferatur de Provincia ad Provinciam, nisi per tria Capitula fuerit approbatum. (/) Mediocres Domos, & humiles, Fratres nolite habere: nec hanc, aut permittantur fieri (g) in Domibus nostris curiositates, & superfluitates notabiles in sculpcuris, picturis & pavementis, & aliis similibus, quae paupertatem nostram deformant. In Ecclesiis tamen permitti poterunt. Si quis vero contra fecerit, pene graviore culpa: debita subiacet. (/) Item pollefiones, (eu redditus nullo modo recipiantur; nec Ecclesiae quibus animarum cura commissa est. Item, nullus audeat infare, vel rogare pro beneficiis confanguineis suis obtinendis.

Cud. Regul. Tum.

(fi) Mediocres Domos, CT humile* CT.) Declaramus pio huiusmodi Constitutionis observatione: nisi si quibus cura aedificandorum. vel reedificandorum Conventuum incumbit. prius exemplar ratiustificationis faciant, fecundum quod lode Conlitione inferius difinit; illud Provinciali omnino ostendam, abique cuius licenda nihil omnino incipiam.

(g) In Dormites nullo modo (C7Y.) Declaramus Veneris 1572. ordinatum fuisse, ut omnes Fratres, (uelctimque gradus, & conditionis sint in communi dormitorio, non in fempacis sediculis, vel cameris habitem, unica tantum paupere cella contenti: Pradaro, & graviori aliquo Patre exceptis, quibus dua* ad fummum concedi poterunt; si hac-uns tot habere, abique eo, quod novcor neciwnodentur, maxime cum aliorum incommoditate. Ab his vero luevriuites omnes. ornamenta vana. pretiola quaque, & omnia tandem qnse religiofin paupertatem lillu fiapiunt. omnino auferantur; fittper quo Superiores omnes ipeci* aliter invigilabunt.

Item ad observationem, ne curiositates feni (im introducuntur, & ut in mdufcla? eradican- tur: Decimamus Bononiz 1564. prietepuini fuisse: ut oriniuni luiditorum numine excepto, privatas celias Pr&lati vifitarent, eomm fupellettilia confiderent. Quid si aliquid invenimu, quod llatui pauperratis non conveniat, auferant, & applicent communi utilitati. In Capitulo erum Romano 1575 auctoritate Apostolica Fii V. fiiu pena* ablutionis ab officiis Pr&lati\$, (ic amiffiotes aiiultumque, nec non privationis vocis adhvar, & paffivf, mandatum finit: ut camera, & habitationes a communi Peligiofamm cellarum forma recedentes auferantur, & vel ad coalueram Regularium formam redigerentur, vel si id fieri commode non poterit, in communem ufum reducantur, & unusquisque tali cella in communi Dormitorio, nullo apparatu ornata contentus fit. In Capitulo eriam Romano 1608. ordinatum est, ut a cel- lis Fratrum omnes imagines, quae non fune fiesg nue p'X, item ille qua propriam Fratris, vel alterius non Sancell, aut Pii imaginem expriimr, amoveamur. In Cnp-rulo quoque Sal- manticci. 1551. illud liabetur: Reprobamus abuiiul quorundam clailirniuin live Conveirualium de vendendis, aut etiam teltandis poit mor- tem cameris; irritantes quaelcumque concessio- nes, si qua; fune luper his hacleir. is facta*, & ordinantes, ut si de carero ufus illarum concessus fuerit viventibus. lemper ponatur in liti- teris concedentis, ail beneplacitum nostrum, & noftrorum fuceffbrum. Quod iplinnfiit po- flea Venedis 1571. ordinatum, tum hac addi- tione: quod valebunt Superiores ipli, etiam immediati, dum expediens illis videbitur, pro- vitio proprietatis a cordibus fubdicorum eradi- cando, eoiinet ab una cella ad aliam transfer- re, & mutare.

(h) Item pollefiones, fete redditus nullo mo- do recipi-entur.) Declaramus, quod quamvis Or- do nolter nb Honorio III confirmatus fuerit cum polTeffionibus, cafiris, & redditibus, quos tunc habebat, & in polterum erat habiturus, ficut patet in Bulla fuperius memorata: pafiea tamen in primo Capitulo Generali Boiuiua* ce- lebrato fubB. Patre Dominico AnnoDom. 1220. totus Ordo piafidis polTeffionibus, & red- ditibus non foluni praeferentibus, fed etiam futuris renuntiavit, & per Conlitionem hic poli tam, &

fucteffivfein Capitulo Generaliflimo Pariliis fub B- Jordano MagillroOrd. Anno Dom. 1223. confirmatam, ne Fratres in poltrum polfelfiones, & redditus recipiant, flaturum fuit Carerum, quia habere poflefiones & redditus incommuni, non eft conrm votum pauperratis; quia multa Religiones Monachorum jproficntes pnuptntem redditus hahem in communi: neque etiam cfl comta Regulam Snnti AuguUini, quam profitemur; neque minuitperfcfliuueu Religionis, cum paupertas non fit ipfii perfe&io, fed perfe&ionis infrumentum. Cum autem inltrumciium non propter fe appetatur, fed propter finem, non dicitur dic tanto melius, quanto elt majus, fed quanto magis fini elt accommodatum: ficur medicina non dic rur elfe melior qua eft major; fed qua? magis ad expulfionem morbi, &introducVnmem limitatis elt aptu Ht propterea non oportet Religionem, qui in omnibus par, & aqualis eft aliis, elfe tanto perfetliorem. quanto majorem habet paupertatem; fed quanto magis paupertas eius accommodata cit cd finem tori Religioni communem, qui elt incumbere in Divina ubfequ a: vel ad finem fpi* ritualem ipfius, qui ett Divina contemplatio, aut proximorum inltruo&io. Quod Cane perficitur ner illam paupertatem, qv.x modica humantevita: ncccllaria congruo tempore line itif, p.na lollicitudine procurata, in communi conervae, qualis elt paupertas Ordinis noftri. Quanobrem Sixtus IV. per Bullam qua? incipit, Nuper CFc. cum toro Ordine difpenfavit; omnibusque, & Cingulis Conventibus, ac lucis Ordinis nollri, ut pofleifiones, iccidirus, & proventus, & alia bona immobiliia libere pcfuit iu communi, & non aliterhabere, emere, & recnere, cancellir: Non uMtantibus Conitutionibus Apollolicis, atque Indituris Regularibus dicti Ordinis, fecundum quas Mendicantes appellantur, 6i fine proprio ex incena mendicite vivere/debent: aliis quoque Ordinis atque eius dumorum ftacutis, & cunfwenuiniluis, quibus omnibus fpccialiter, & exprelfe fuaSanftitas derogavit. Denique ad omnem ferapulum tollendum Conci!. Tiidenc. Sefi*. 25. ut. ile Fcf». capit. O. lic ordinavit. Concedit Sanci4 Synod. omnibus Monafteriis, CT domibus tam virorum, quam mulierum dum Mendicantium (exceptis domibus Fratrum Sindi Francifci Caputeinorum, CF eorum qui Minorum de ol/rvantid vorantur) etiam quibus, aut ex Conflitutionibus furi er.ttprohibitum, aut ex privilegio .MpoJfoliCO non vrat conceffum, ut deinceps bona immobilia as licent poffidere. i/uodfi xliquo Lea ex pmdicdis, quibus ex authoriute ^dpofiolica permijTum erat) eisjpoliataJint, eidem omnia illis reJitueir.U eff: decernit. Quapropter cum tam univerfus Ordo prafdicliu Privilegium, & Decretum Concilii recepeiit, detundamus quod nullus Prflatus puteft bona immobilia, pullefiones, mit redd tus perpetuos Conventus, fub pamn excom.nunicationis vendere, nnc quovis inodo alienare: quanadmndum Paulus II. in llia Conflitutione his verb s prartepit: Omnium rerum, CF binorum Ffcitfifitorum alienationem, omneque pacimn, per qr-d ipj rum dominium transfertur, comejjiuieui. hypothecam, locationem, CF conductionem ultri biennium fieri prohibemus, hac perpetua valitura Conflitutione, nifi xn rafibus 1 JJ'e exprijfii †, <FF lunem EccUjarum evid nrsem utilitatem. V/ quis item contri h:us prohibitionis friem alienaie prafitmplerit, aima(io coneffl, hypotheca, locatio, conduflit, nullius fit roboris: CF jui alienant, CF qtti recipiunt. fentemi tm excommunicationis incurrant. Item denunciandis in Capitulo Barcinonenfi 1574.. ordinatum, & Ronur 1539. nec non Venetiis

1592. confirmatum fuifleordinationem, qua piat* cipitur omnibus Pradatis noftri Ordinis fub pccna abfolutionis ab officiis: ut bona Habilia, aut fundos (quos vocant; alienare, 6i aliqua pecunia? lumina recepta, rationes, & pra?ceniiones Convencum extinguere audeant. Ca?rerum, quia^ fffpe contigit, propter evidentem utilitatem Conventuum, bona elocare, Reven-dere, meminerim omnes Praefidentes Conventmin, uta Magiltro Ordinis licentiam prius in feripris obtineant. Huic euim pro tempore, LeoX. Scpolta Clemens VII. nuthontate Apoltolica indullit: ut pofit dare licentiam bona Convenruuin, Rt locorum libi in toto Ordine fubjeciortim. ad cerrum tempus. ac in perpetuum locandi: vel in emphiteilim ad liaenin mafculinam concedendi, ime commutandi, aut vendendi, vel quocumque alio ticulw alienandi bona immobilia, & preticla mobilia minus utilia, qua nunc habent, &in poRerum jufto tir.iloha-bituri lutu; tam pro latifacbone debitorum, aut pro utilitate, aut necelTitate Conventuum fine locorum picedicloiui n contractorum, anc etiam utilitate luggerentecontrahendorum, quam alia evidenti utilitate. Provilio tamen, quod pretium bonorum immobilium fi vendantur;u* quovis modo alienentur, centum ducatorum auri de Camera, lecundum communem ceilimaionem valorem annum non excedat: in emptionem, repa-atlonem, aut augmentum aliorum bonorum immobilium, leu profatorum debitorum realein folurionein, cum effectu convertatur, & accedar alfenlus majoris partis vocalium Conventus.

IV.

TN virtute fandbe obediencia: , & fub

Excommunicationis pcena didridle prohibemus: (O ne aliquis Fratrum noftrorum labore, vel procuret de citcero, uccura vel cnftodia Monialium, feu quarumlibec aliarum mulierum Fratribus noftris committatur, nifi de licenda Magilttri Ordinis fpcciali. Prohibemus d>ftri-Elc, ne aliquis curam recipiat predictarum, nifi per tria Capitula Generalia continua fuerit approbatum: vel nifi cura per Dom. Papam Ordini committatur; vel per alium qui polTic facere commilHonem prEeditam. Si quis vero contraire prElumpreric,pcence graviori culpa? debita?, fubjacebic.

(i) Ne aliquis procuret ut cur.t, vel cuftodi4 Mortalium.) Declaramus, quod Monalteria Sororum cura? Ordinis commiltii, Rc in poitenon committenda, juxta Privilegia Apofloica lub cura iimt ac regimine, & Magilleio Magilttri Ordinis, & IVtonun Provincialium; feu aliorum Fiatrum didi Ordinis, quibus eam turain ipli commienn. Atque idem Magiller, & Provin-ciales prxdicli, per fe, vel per alios debent, poflunc eadem Monalteria juxta Conlirutiones prirditli Ordinis regulare, vk gubernare, arqrie ea tum in capitibus, tum in membris vifitare, & corrigere, ac reformare: Sorores, Prioriflas, Supprioriflas, 5c Officiales, necnon Converfos, ik familiares ibidem intlicuerc, defiruere, mutare, transferre, & alia ordinare: arque etiam fub pcems, qua; e>s videbnmur mandare, Cc ftatuere, prout fecundum Deum viderint expedire: juxta id, quwd Bonifacius IX.

in Balla» quae incipit : Sacrx Religionis, qua: infrn Capitulo 18- inferta eft, nrqne Alexander IV. in alio Privilegio decreverunt.

Irem declaramus . qnftd Fratres, qui nd curam Monialium constituti fune, nuu poffnt ingredi elauturam iplimim, niti propter evidentem necedirncem : nec debent permittere , ut alii ingredian ur illuc, niti ex legitima, & rationabili tuufa, & in privilegio Bonifacii IX. iic dicitur: KulU perjhia . rthgiuja vel fecularrs , jub peen* excommunicationis lata lententia poteft ingredi in Mtmxflai.i Monilium , tjua jtent f/<b curx Ordinis Pradicutorum , fine /icenda Magtfri Ordinii. nji in c. filus in t. trum Confi[titionibus expreffn , CT a tali excommunicatione non poj Junt abfolvi) nifi per Magiftrum prxdttum , vel per alios ijteit/es ipfe commijerit. Ec in Concilio Tridentino feff. 25. de Regularibus cap. 5. fic ftatuir : Ingredi autem intra jepta Monajjerii (Monialium fericet) nemini lice.it, cu'ujer:m fue generis > aut conditionis, jexus , aut autis fuerit; fine Epifcopi . vel Superioris licentia m jcriptis obtenta, fui excommunicationis pcena ipfo fallo incurrenda. Dare autem licentiam tantum EpifcopoU, vel Superior debet , in cafbus necceffariis; neeque alia; ullo modo poffit , etiam vigore cUvjcumjue facultatis, vel induit ha,denus conijfij vel in poffum concedendi. Hactenus Concilium Tiideudiuin decrevit. Cui decreto inhaerens Sacra Congregam Cardinalium Concilii Tridentini interpretum , centiir, licentias ingrediendi intra fepta Moniclium, ex vera tantum necelitace concedendas , quoad Monattm Regularibus fubjefbi . pertinere ratitum ad ipios Superiores Regulares. Qiamobrem pott Decretuu ConciliiTrident. Bononia 1564. illud habcm : Admonemus Reverendos Provinciales, ur circa ingrelTum ad Monafteria Monialium , magnam cuitodiam adhibeant; & quando gravis neceffitas pro lui exeeutone officii intrare compulerit ; unum tantum aut duos ut plurimum fwcios, eofque graves fecum adducant. Inferioribus autein Monialium Prarfeffis, ipli Provinciales lege; priTcribam, quando eis, & cum quibus lociis ingredi licear, liiper quo eorum concientias oneramus. Cxreruim quia multE etiam pertona: Illultres , ratione quorumdum privilegiorum protendere folent iugvelliun intra lepta Monafterii Monialium; denuntiamus» Gregorium Xlil. in Bulla . quae incipit, Iibi grati x 6lc. & Paulum V. in alia , cujus initium eit Meni Atium fatui Sct in Capitulo Romano lgi 2. acceptam , omnes licentias, oirmilvus mulieribus, etiam Mnrc'h'urnali, & Ducali dignirace fulgentibus, hactenus coticfflas, ingredi Mcmafteria Monialium revocalTe : & fub perna excommunicationis lata* fencencss mandalTa, ne quas earum ingredi in ea audeat. Neve eas Prioiitfa, aut Superiores introducant, fub eadem excommunicationis lata; lententis pcena prohibitum eit: aqua nonnifi a Romano. Pont pro tempore exiltente, praterquam in mortis articulo abfolvi pofflnc ; & fub poena privationis iliorum officiorum qmē obtinent, & inhabilitacis ad illaimpoHetum obtinenda , ipfo facto Ime ulla declaratione iucur-lendis pernīs.

Irem declaramus, qubd Fratres in Monaftciis Sororum continue per modum Collegii lub cura lui peculiaris Prioris, vel Vicarii relident, (licur quodam iu Monalievio San&l Sifti, Cc nunc etiam in Ccenobio Erulliano % & pcciertimnovifllme in Monafterio Sancti Scbaltiam-Neapoi commorantur) non pertinent nd alium Conventum, nid luum quoad lutiVagia: eorumque

bona, live libros, five res alias Prior Provincialis pofft eorum obitum Conventibus eorum originalibus reddere debet, ficur habetur in capitulo de Studentibus. Er idem dic entium elide aliis Fratribus reficientibus in aliis Munalteriis, & de iplortim bonis : quod videlicet nd finis originales Conventus debeiu pertinere , ficur fuit ordinatum in Capitulo Venetiis 12yy Metis l vj%. fic iterum Veneriis 14^7. Volentes, quod Piores Provinciales tam Monialibus, quam Tertiariis» conflruant peculiare Confeflbres dilcretos, 6c maturos, Ci itatuanc tempus, quo confiteri debent , juxta prfcriptutn Contlicucionum : nec permittant a Fratribus eadem M< nailei'a irequentari; licur fuit declaratum apud Londonas 1^50.

Metis 1251. Tandem in Concilio Tndent-no feff. 25. cap. 10. habetur, quod prsrer ordinarium Confeflorem. alius exciaordinarius ab Epifcopo , 6t aliis Superioribus , bis nur ter iu anno offeratur. Qtiod etiam in Capitulo Romano idoi. piMrceptum fuit, & additum: Confeflbres poli triennium amovendos efie . heut etiam fuerat antea ominatum Rom& 15fiq. Atque rerum Roms l 5sy. fub pcena gravioris culpa: mandatum luit, ut Confeffiores Monialium , qinlcumque elemofynas pro MifTis libi datas, ac illatum numeium, infra unius diei terminum ab earum recepuone luis Pritlaris inanifeliaie tenentur. Declarantes , quod Vicarii Magilhi Ordinii . vtl Priorum Provin. mlimn, de vilirandis, vel ordinandis Monaftenis bmorum nullo modo poliunt fe ingerere, nifi eorum litteris fppecialiccr lœ expulTuin; ficur fuit orttuatium apud Argentiuun 1107.

Irem declaramus, quod Modus eligendi Priorillus juxta tenorem Conii r. Bonifacii VIII- ralis erat : quod videlicet Conventus Monialium debeant compromittere in tres Fratres . qui audierent, & confaiberent vota Sororum ad eligendam illam, quam maior pars ultra medietatem 110-minnfl.ee. Quo facio ik audids vocibus onmium Sororum in fecreto. publicarent fcruiiiiim; & facta collatione numen ad numerum , li major rem partem omnium eligentium in unum crmvcuiffe iiveuillenc>debebar ille qui primus erat inter imitatores , formare eieffionis decretum hoc modo. Ego Fr. N. vice mea, & Fratrum Fi. bJ. CompromiHariurum , & Sororum clculricuin mccum confditiendum ; ciigo Sororem N. calem in PiioriiThm Mnnafterii ralis Si vero omnes eunfeniilfenridicere debebar. Sc omniun Sororum electricum lnecum confennennium. Piioriffa autem fic eletla pureiut pc» Magiftrum Ordinii, vd P' ioreui Provim ialetn, vel per eos quibus ipli commilllllcnr (li cis videbatur) confirmari. His mmt-n 11011 obflauribns , dechiamus , propeer Coitcilium Trideticinuni debere ferVari modum , qui in fequeuri capitulo de electione Prioris politus clt ex Capitulo Bonouienfi 1564.

V.

(*)MULiErc» Clauftrum , vel Oratorium, vel alias officinas noftras nunquam in^retliantur • nili in die confecrationis Ecclefi* : & tunc liceac eis ingredi Choium, Sc Clauftrum. In Parafceve vero tancum Chorum poterunt intrare,ufque ad officium.

(k) Mulieres CUuflritm , vd Oratorium.) Declaramus , quod in Ecclefix noflris debent e'le intermedia , qua; dividant Chorum a leculari-

bus, & debent ubique sic esse disposita; ut Fratres ingredientibus Chororum non possint videri a secularibus, nec eos videre; poterunt tamen aliqua fenestra apturi, ut tempore elevationis Corporis Domini possint aperiri, & Sacramentum a Secularibus adorari, ut fuit ordinatum Treveris

Item declaramus, fidei rector. Pius V. in Concilii incipiente: / {egui-triumphe fontem &c. revocasse licentias quibuscumque mulieribus concessas ingrediendi Monasteria, in loca quorumcumque Ordinum Regularium: ac precepit Prioribus, & aliis Prædictis, quocumque nomine vocentur, erant Mendicantibus, libere pennis privatis officiorum quæ obtinent & inhabilitatis inpolierum ad alia omnia, & in possessionis n. Divinis ipso facto ablegare alia declaratione incurrendis; ne quaquam mulieres etiam Comitibus, vel Marchionibus, intra Monasteria, vel Domos, introducere, admittere preffint: quod Gregorius XIII. in alia sua Constitutione, incipiente: *uligratissimum* &c.

Item declaramus, quod in Capitulo Romano 1571. licet habetur: *Dentibus; m. s. i. s. i.* N. Pio V. motum proprium in anali, circa magisterium mulierum in Conventus nostras, quem Sua Sanctitas viva voce declaravit; quod per dicitur: litteras non præludetur aditus mulieribus in Monasteria, & Claustra, quando in eis Ministeria celebrantur, ac alia Divina Officia, aut etiam quando processiones fiunt, vel cadavera fidelium in eis sepeliuntur. aut etiam pro eis flagrantia fiunt: sed eis concedit, quod quando hæc fiunt, ad ea accedere possint. Similiter, quando verbum Dei in Ecclesia proponitur, vel ob quancunque aliam causam tantus est concursus populorum, quod commode ingredi, vel egredi per portam communem non possit, concedit idem Pius V. ut mulieres, una cum aliis personis secularibus, ingredi, vel egredi possint per portam Conventus Claustrarii, dummodo recto tramite accedant ab Ecclesia. Janua uero uictam Claustrarii portam, qua exitui a Monasterio &c non obstatibus &c. Datum 1568. Ut id viva votis oraculum fuerit factum Illiurissimo, ac Reverendissimo Domino Caidin Alexandro Cribello anno Domini 1568. cui etiam declaravit sua Sanclitas, in careris Ferendum esse luum Modum proprium in omnibus Conventibus nostri Ordinis, sub penis ibidem expressis.

Vf.

(C) Tatuatur semper aliquis Frater Clericus, vel Conversus discretus, maturus, & securus, qui (sic porcarius, & diligenter ea, quæ ad officium porcarii pertinent exequatur. Poterit autem aliquem Fratrem, vel secularem honeste conversationis habere in adiutorium, cum necessitas hoc requiret.

(1) Statuatur semper aliquis Frater Clericus. Declaramus Valli Folci 1605. ordinatum iudicium, & in Capitulo Romano in conspectu. confirmatum fuit: ut in omnibus Conventibus, maxime in præcipuis, semper adorium Ccenobii Curios affiliet aliquis Sacerdos, vel Conversus discretus, & morum probitate insignis: qui Feciales adventantes benigne recipiat, & de rebus spiritalibus colloquendo, eos detineat iuterim, dum Frater

ab eis portulatus, ab alio juniore Oratorio fieri Iodum lenior ille, & primarius OAiarius in eo officio semper habebit) vocatus adveniat. Nec permittat seculares per Conventum diffundere, ne ad cellas Fratrum accedere, nisi fuerint perfuna? graves. Offitium autem in introitus semper sit ordinatum, ut nulla ratione foris venientes possint aperire. Ut vero facilius introitus innoceat, qui Fratres foris, qui vero domi: mandamus libere perna gravis illa: ne quis extra Conventum egredi audeat per portas Ecclesie, vel per alias; sed solum per unicum commune officium domus. Ad introitus vero introitus, tabula loco apte affigatur, nomina. & cum introitus Fratrum Conventus continens: in qua Offitarius aliquo ligno notet Fratrem domo egredientem, vel regredientem; ut licet de quadis Fratribus rationem reddere queat. Prædicti vero, qui in horum cura fuerint negligentes, de suis officiis abluamur.

V II.

OOV^o, umus auctum hat cum maturo confilio peritorum in arie, (considerato loco illo) in ligno, vnde in alia materia, formula totius Domus confinienda, quam non liceat transgredi pio voluntate varia Fratribus; sed iuxta illam aedificetur. In Domibus autem confutis, mandamus nullam fieri confusionem, aut arduam notabilem in fabrica a Prioribus, vel Iocutore; nisi de licentia Prioris Provincialis, & confilio, atque assensu Patrum. Oppotitum autem facere præsumens in penam absolvacur: (sic quod per triennium nec ibi, nec alibi pradi.

(m) Nolumus autem quod fiat cum naturæ confilio. Decretum, in Capitulo Salmiceno. 1551. sic determinari: Ordinamus ne fiat aliquod sedacium, vel constructio notabilis in aliquo Conventu, nisi de assensu Patrum cum licentia Provincialis, & cum confilio Peritorum: & quod taliter per unum Priorem inceptum est, per subsequenter continuetur, Cuius purius nova edificia inchoentur. Et qui his contraventionibus, penam? gravioris culpa? incurrere inrelligantur. Ex inter alia, qua in Capitulo Romano 1587. ex mandato beati V. sub penis excommunicationis lata? sententia: ordinata referuntur, istud tertio loco habetur. Sanctitas Fua confirmat, & ordinat (si opus erit) de novo, id quod alias in Fupadito Ordine fuerat ordinatum: videlicet, quod non fiat edificium aliquod, vel constructio notabilis in aliquo Conventu. (notabilis inquam respectu juxta Conventus quantitatem & qualitatem) nisi de assensu majoris partis Patrum & consilii; & cum confilio peritorum, inuicem etiam cum licentia Provincialis. Rursus, quod ab uno Prolato inceptum est, subsequenter prosequatur: ita quod non possit nova edificia inchoare, si priora non sint finita. Præcipit etiam, idipsum observari in Monasteriis Monialium; ita quod non possit Prioris edificium notabile imboare, line assensu majoris partis Matrum consilii; imul cum licentia Provincialis, & cum peritorum consilio; nec ullo modo edificia nova aggrediantur, quousque inchoata sint finita. Prior autem Provincialis, vel Conventualis, vel Prioris, si contra ordinationem istam agere præsumpserit, ipso facto excommunicationem incurat, & officio privetur. Vi autem hujus prohibitionis non

interdicitur * quin possint inchoari illa edificia, quibus reparatur aliqua pars Conventus collapta, vel quae in ruinam remittitur: nec etiam ceteris illis, quae extra Conventum fiunt, quibus annuus redditus crescit, & promouentur; dummodo in illis etiam conditionibus (si lineae notabiles) praecedant consensus, & licentia iuxta supradicta.

Item declaramus in Capitulo Romano 1569. praeceptum fuisse Reverendis Patribus Provincialibus, ut in visitatione Conventuum lequebantur aliquas pecunias annuales, pro reparatione fabricae Conventuum, qui praefiniuntur: & ut etiam provideantur pro loco infirmorum, & hospitalium necessaria; adhibitis gravioribus precibus ne huiusmodi pecunia in alios usus distraherentur, licet per quo Provincialium consilium in diem Cheloni oneramus. Et in Capitulo Bononiensi 1564. fuit ordinatum, quod in nostris Conventibus certus aliquis locus itatuatur, in quo privilegia, & necessaria, & tribus clavibus conferrentur, id est si quando inde pro necessitate Conventus producitur; fuerint, quam citius reponantur, nec in cella Prioris, aut Syndici, nisi pro necessitate tempore retineri possint. Et in Capitulo Komnensi 1605. dicitur: In omni Conventu locus tutus cum armariis (ut vulgo dicitur) live capis habeatur, in quibus feri prurir, privilegia, & concraclus, infirmeria, libri orationum, Framim, & omnia iura ad Conventum pertinentia cum suo inventario, seu indice afferrentur. Similiter inventarium bonorum mobilium, seu immobilium tam Conventus, quam Ecclesiae, conferretur, duplici authentico exemplari: quorum alterum in Archivio illius Conventus, alterum vero in Archivio primarii Provinciae, vel nationis Conventus diligenter custodiatur.

Similiter in Capitulo Vallisolei 1605. magis exacte, confirmando disponitur: Confirmamus, & omnibus Prioribus, Conventimque Prelatis diltnde iungimus: ut quae poterunt brevitate faciant memorialia, quae vocantur mementoria, tum in Depolito de omnibus feri prurir, tum annuorum reddituum, quae censuales vocantur, tum aliorum privilegiorum, & similiter in quolibet officina Conventus. Ad quae inventaria conitruatur liber in Depolito in quo ponatur Primo: inventarium privilegiorum, & aliarum scripturarum pertinentium ad fundationem, & Itami Conventus. Secundo, ponatur inventarium scripturarum censualem perpetuum, & pollen scripturarum censualem temporalium. per ordinem meum uocum aliquo signo tam in inventario, quam in ipsa scriptura, ut possint facile reperiri. Et in alia parte ponatur inventarium omnium scripturarum pertinentium ad annuos redditus frumentum, vini, & olei. Illi alio autem libro ponantur ligillatim inventaria omnium bonorum, quae reperiuntur in qualibet officina Conventus: » in quibus quoscunque bona, quae de novo ponuntur in aliqua officina, addantur inventario illius officinae; maxime aurem in inventario Sacristiae ponantur omnia localia, & quae offeruntur: quae teneantur Sacristiae quamocunque accipiantur, praefentate Patri Priori, seu Principali Praevidenti Conventus, ut ponantur in inventario. Ex quibus inventariis decui tranfui. p. m. cuilibet Officiarii talis officinae, subscripti a Patre Priore, seu Principali Praefideure, Depofitariis Conventibus, & Officiali quocunque cuilibetque officinae: quae omnia teneantur adimplere Praelati, sub pena abolitionis ab officiis eorum. x. Addit. quod nullo modo extrahantur aliquae scripturae a Depofito, nisi in praesentia Praelati: taliter, quod in Depolito moneatur aliquod memoriale semper ipsius scripturae, donec restituitur.

Item in Capitulo Romano 1568. inveniuntur! Confirmamus ordinationem illam Capituli Vallisolei immediate praecedentis, de his, quae pertinent ad commune Depoliti Coiueus: nimirum ut in quolibet Conventu, vel Domo, deputetur aliquis locus fortis, & securus, qui Depofitum commune appelletur; in quo elavem habeat lempe Prior, vel principalis Praefidens Conventus. In quo continuatur arca fortis, & valde compacta, quae tribus feris claudatur, quarum claves habeant finguli singulas; Prior, vel principalis Praefidens Conventus, & duo Patres Depolitae, moribus, & fidelitate probari, quos major pars Patrum a consiliis ad hoc minus aptiores esse iudicantes elegerint. Et in praedicta area omnes pecuniae Conventus deponantur & custodiantur.

III administrando aurem Depolito hae leges servabuntur.

I. Unde. Singulis hebdomadibus, vel mensibus ad praedictum Depoliti conveniant Prior, & duo Depofitarii: quibus Syndicus, Procurator, Sacrista, & alii, ad quos ratiocinia Conventus quoquo modo spectant, rationem reddant de receptis hebdomadae, vel mensis praeteriti.

Secundo. Sacrificia nihil eorum, quae recipiunt, expendere audeant, neque etiam sub praetextu adornandi Ecclesiae. vel in utilitatem. vel alia occasione, abique licentia Prioris

Tertio. Fratres quaecumque elemosinarum pecunias, tam ad Milias celebrandas, quam quavis alia ratione pro Conventu eis reddendas infra spacium viginti quatuor horarum. Sacrificia ad Depoliti contineant, nec apud se retineant.

Quarto. Ecce quoniam longa Syndicorum in hoc officio perduratio, Conventibus damnum fiepe esse solet: ordinamus, ut nullus Syndicus possit in Synuicatus officio perdurare, praefertim per biennium, quo completo, ipse facto a praedicto officio liber abluatur, nec ad illud ante biennium eligi possit sine licentia Prioris Provincialis, & praemissa nova electione majoris partis vocalium Conventus consensu actedente.

Quinto. Syndico nunquam concedatur facultas acceptandi pecunias, quae ad extrinsecos censuum erogari solent. Qui etiam teneatur lingulis hebdomadibus, vel mensibus ad fructum, rationem reddere Priori, & Depofitariis, de omnibus receptis, & pecunias omnes deferre ad Depoliti; inibi in arca deponantur, & custodiantur; unde non poterunt extrahi nisi in praesentia Prioris, Depofitariorum, & ipsius in libro majori scribat diffinitio, & clare, in quos usus expenduntur. Volumus aurem, quod Syndicus nullus pecunias expendere possit, nisi prius portaverint fuerint ad Depoliti, & inde libi fuerint consignata; a Priore, & Depofitariis. Quam si aliter fecerit, pecuniae proprietarii ipso facto subiacent.

Sexto. Liber magnus in arca Depofiti custodiatur, a quo non possit extrahi, nisi in praesentia Prioris & Depofitariorum: nec inde alio ullo modo, vel per breve tempus possit extrahi, praeterquam tempore visitationis Prioris Provincialis: & tunc ad ejus cellam poterit deportari, ut omnia ratiocinia possit imeri. In quo libro ex una parte inscribuntur omnia recepta cum Syndici, quam Sacrificia, quam aliorum; ica ut nihil in Conventu recipiatur quod in praedicto libro non scribatur. Ex alia autem parte omnes » penf referantur, ut hoc tempore ratiocinii collatio fiat recepti, & expensi, cognoscatur, an bona Conventus recte fuerint administrata. Praedicta: iuxta in administrando Depolito leges, & ordinationes diligenter, & inviolabiliter observentur.

Haec ordinario fuit etiam confirmata in Capitulo Privilegii 1611. cum hac additione: ut in quolibet Conventu fiat liber (si jam factus non est) in quo delcribantur omnes redditus certi, territoria, sylva; vinea\ praedia, five pofioffioes Cpnvenmmcum luis confinibus, terminis, & limitibus; od evitandos in pofterum lites, & depellendas injurias occupantium bona Ordinis. Idque prardpitur tam Provincialibus, qum Praefidentibus, & Procuratoribus Conventuum, lib pena abfolutionis ab officiis filis, nili intra annum exeeurioni mandentur. Et quia multa Privilegia noftro Ordini, ejulique Provinciis a Summis Pontificibus conceduntur, & lingularia pro iisdem Provinciis, d MagUtris Ordinibus per neceffaria proricribunt: ut Inijufmodi littera?, vel Apotolic®, vel Magiltrouun Ordinis perpetuo confervemur; ideo in Capitulo Bononienfi 1615. mandatum ell omnibus PP. Provincialibus, quatenus de confilio Patrum Iliarum Provinciarum, prour neceffilras expolcer, unum vel duos Conventus primarios, pro hujufmodi litteris confervandis, defignent; in quibus Conventibus omnes Provinciales, finem (uis officiis imponentes, de fcitti Patrum Provincia?, cales litteras reponere tenebuntur.

Csererfim, quia magis bona fpirimalia, quam temporalia in Conventibus uoftris conleryari debent: dederamus pro reformatione Obfervantiae Regularis, illud 3 Bonifacio Papa IX. & u Beato Faymundo Capuano Geneali olim Magiltro flatutum, & poli in Capitulo Salmanricenfi 1551- Romae 1558- Bononienfi 1551 Roma & Vallifoleti if^5- ilntlifiimt mandatum efl omnibus RR. AA. PP. Provincialibus; ut unufquifque illi fia Provincia, unum, vel plures Conventus, juxta qualitatem, & numerum Fratrum depuret, in quibus Regula, & Conflicuriones Ordinis noftri cum omni rigore ab omnibus illic degentibus ad unguem obferventur; nec cum aliquo ibi commorante in carnibus, vel aliis Regulari vies repugnantibus quoquo modo, ane quovis prartexu, vel colore, nifi propter actualem infirmitatem dumtaxat, difpenfari poffit. In quibus Conventibus, & locis nemo invitatus cogatur manere, nec aliquis nolens a illo retrahatur fervore, nili quem jnm arrepti propolin, & capta? obfervantia? pceituerit. Ne vero contingat, ficOt plerumque maligni fpiritus fuggeftione folet evenire, ut quifpíritu ceperunt, pollinodum carne confutuantur: & qui ud meliora accendi videbantur, aliquando luperba elatione, & aliorum contemptu ad deteriora trahuntur, & unde quarum meliores fieri, inde inobedientes, & luis Superioribus rebelles efficiuntur: volumus & praefenti flaturo in perpetuum ordinamus; quod omnes in prft. fatis Conventibus commorantes, in omnibus, & per omnia luis Provincialibus cenleantur, & fiat fubditi, qui eos vilicare, affignare, & removere poffint, licut antea confueverunt, & omnia alia tam in diclis Conventibus, quam Fratribus facere valeam, quod di&o vivendi modo, & Regulari Obfervantia? non repugnent, Difirique etiam mandamus, ne Fratres in talibus Conventibus commorantes, quovis modo poffint habirna, vel formam ejus rranimutare, l'ed tali uti, quali in Capit. Romano proximi prfcerito, & in hoc Capitulo fuit decretum. Nec polleiriones, carteraque immobilia, 6: pretiola. ubique fpecisli Reverendiffimi licentia alienare audeant. Hortamur nihilominus diQos RR. AA. PP. Provinciales, ut prarfatos Patres foveant, & adjuvent, neque illis in fuo fervore

fint impedimento: curentque, nfc Domini Iphitus in aliquo extingatur, moicantque eos. qui in tali obfervantia? arcitudine morantur, ne csereros de Hia Provincia fpernant, nec allicui detrahn.it, nccaliis fedfe meliores judicent: fed animadverrimr, quod quanto quis perfectior efl, tanto humilior ede debet, & tanto magis Superioribus obediennor; illius exemplo, qui ulque ad mortem fnftus efl obediens, inortein 110- firam fila morte deflritxic, ut in omnibus humilitatem, & ohedientiam nos doceret. Quare Reverendiffimim Patrem Generalem obnixe rogamus, ut in Piovinciarum vificationibus, omnia tollat hujufmodi vivendi modum adjuvare judicaverit, pro fua lingulari providentia, & follici tudine curet ordinare.

Eam Capituli Vallifolecani fanftiffimam ordinationem. Capitulum Romanum 1608. confirmavit, cum demmciarioie, quod jam in pluribus Provinciis exeeurioni mandata lit, & cum admonitione, uc in iis Conventibus Fratres notinifi fpoutanei. & vohmrarii affligentur; quibus etiam non liceat aliastaremonias, & obfervantias, quam in Ordine receptas, & approbatas inducere, aut fe ab obedientia Pr2li- deitis Provincia? fubducere ullo pacto.

Caput II.

De Eleftione Prioris Conventualh
inftitutum Supprioris.

h

(/OpRiores Conventuales a luis Conventibus fecundum lormam canonicam eligantur, videlicet (b) a majori parte ultra medietatem omnium eligentium: (c) vel per ferutinium, vel per compromillionem, vel percomunem infpirationem; aliis fubcilitatibus juris relegatis. Quod fimilicer in eleftione Magiftri Ordinis, & Priorum Provinciarum obfervetur. Cum nutem per difquiltionem, & ferutinium voluntatum procedit eleftio, vota eligentium recipiantur, & confcribantur (J) per Suppriorem, vel ejus Vicarium in abfentia Supprioris: & duos Fratres, (e) qui primitus Habitum noftri Ordinis fufceperunt § G tamen poft profcllTonem d noftro Ordine nullatenus difceifcrunt, nifi per Magiftrum Ordinis, vel Generale, vel Provinciale Capitulum cum eis fuerit difpenfatum.

(a) VrhresConventuMes fecundum formam Canonice mclig<tuur.) Declaiamus, quod Fratres noftri. fient jma volunr, non poffunt fibi ellgere, vel poftulare Priorem, nifi ille qui praeli in tali officio, fit penitus amotus. Nec etiam poffint eligere fub conditione, (i eum contigerit amo veri, ficuc fuit declaratum Parifiis 123^.

Irem declaramus, quod ad cleftionem canonicam infraferipta requiruntur.

Primum elt, quod mortuo, vel amoto Piore, Eleftores abfemes vocandi lint, fi nimius ad eos pedelter per unam diem commodi* puffice acce

accedere, tir infra mun. (. amplius declaratur. Item in Capitulo Romano 1601. fuit pro his qui ad Capitulum Provinciale proficifctnuur, ordinatum : quod quando Priores tempus lui Prioratus (m Capitulo Provinciali dumtaxat) expleverint; renentur filcQores prsiolari fboos eorundem Priorum . qui ad Cap rulum Provinciale piofe&i fuerint, ufqne nd Sabbatum Pntecoftes excludivfc : & tunc procedere poterunt ad electionem Prioris; nifi forte ante talem diem illi, qui ad Capitulum Provinciale accellerant, reverfi fuerint.

Secundum efl, quod vocaris, & cxpC&atis abfentibis, «Sebent vocales ad locum elcclionis per Ionum campanuls convocari, prscmiſſo traſtaru, faltem in communi (fi viliim luerit) de perfona idonea eligenda, debet eligi hora, ik locus pro ele&irme facienda. Quodli maior pars Ele&orum petierit a Supprior, ve! Vicario (li non adiit Supprior) ut congreget Cnpirulum ad electionem, ik ipſe renuerit: tunc antiquior ex omnibus EleQoribus, polt tertium aut quicum diem 0 notitia carentis Prioris, poterit congregare Capitulum, & ad electionem procedere. Quod li ille noluerit, alius antiquior poli ipſum . & fic de careris, donec nd electionem procedatur, ut iplis iifdem verbis fuit declaratum Roma* 1601. declarat. 3. & Pailiis 1^11.

Tertium eſt. quod determinatis iam hora, & loco eleQionis, praefenribus ad Ionum campanam vocalibus, debet in Capitulo a Praefidente electionis fieri proteſtatio : quod non intendit admittere aliquem de jure non admittendum, nec excludere non excludendum.

Quartum elt, quod ille qui prſeſt, debet ad cautelam generalem abſolutionem facere ab omni cenſura.

Quintum elt, quod debet invocari gratia Spiritus Sancti.

Sextum eſt, quod ille qui prſeſt, debet fciam duos Scrutatores afflimcre, qui habitum noſtra: Religionis polt profeſſionem diutius portaverunt : & cum eis ud fcammum prſeparſum mire oftium Capituli deher accedere. Quibus Conventus potelt addere quartum, quem deflores eligant in Capitulo per lchedulas, tribus primis ſcrucatonibus exhibendas : ik qui A pluribus fuerit nominatus (quamquam vora non exceſſerint medietatem) ille quartus ferutator habendus erit. Quod li duobus ecqualia vora collam fuerint, ille qui fu&iit antiquior in Ordine, praefendus erit: ita ut ex primo lcrucinio, quartus ille ferutator pro ea dumtaxat-electione lemper habeatur.

Septimum eſt, quod poſtquam prſuicli eres, vel quatuor ferutatores in menſa coram omnibus fuderint, debent primo iia, deinde aliorum vota, per involutas lchedulas in aliquo vafe, vel urna recipere: nihil aliud relpicientes, quam quod una nutum ab unoquoque exhibeatur, ik in urnam mittatur. Quod ut retle, & line aliqua fraude fiat; nullus eligentium manum cum ſchedula in urnam mittat, led eam ſiolum ex aere pendentem, ita ut ferutatoribus viſibiliter cadens appareat, intromittat. Similiter, ut omnis fraus auferatur, omnibus ac lingulis eligentibus in Capitulo Bonon. 1^15. ltrifliifim& prſcipitur; ut in omnibus Canonicis electionibus, nullus electorum audeat lchedulas, quibus detlioncs hujufmodi perturbantur, multiplicare.

Octavum eſt, quod ferutatores receptis ſinguloim votis, debent lchedulas involutas in menſam eſtuliulere, & numerare, atque conferre cum vocalium numero: & fi numerus earum

CuJ. ReguL Tum. IV.

non fuerit ſqualis numero eligentium; flarimens non explicando neque legendo, comburant. Si autem tequalis fuerit . eas explicent. legant, diligenter ferutentur, & in feripeis redigant.

Nonum eſt. quod faſto ferimnio votorum, debent iirutnrores conferre numerum cum numero qui fuerint ele&i : & li invenerint, quod aliquis exillens extra Collegium, aut extra munerum eligentium fuerit eleſtus a maiori parte ultra medietatem omnium eligentium; ejus elcflio rara, ac legitima habeatur. Si quis vero de numero ipſorum eligentium ele&us fuerit, ut illius eleflio mra, & legitima fit, ne fraudi locus adfir. neque polTir aliquis feipſum eligere: duo vora ultra medietatem collara eſſe oportet. Declarantes tamen fatiſicri huic ſtatuto de duobus votis, li conflct illum eſſe eldnm a maiori parte, ſecluſo ſuo voto, fi forte illud libi comuliſſet. Ld autem tunc faris conflabit, quando aderit unum votum, & dimidium (quod dicitur) ultra maiorem partem : utpote li eligentes ſint quinque, maior pars fluit tres; requiritur ergo, & fuſclicit, tttdettus, qui eſt de numero eligentium, habeat quatuor vota, ut ejus eleflio rata, vk legitima habeatur. Ut fuit ordinatam Bonon. 156+.

Irem declaramus inCapiniloBardnonen 1574. confirm. 14. & puflica Ruma? «5S0 6ti\3. jftud haberi: Ordinamus quod alias fuerat confirmatum in Capitulo.immediate praecedenti: ur li quis propriae vocisremmeiatione medietatem eligentium exccucrit, in quacunque electione, ram canonica quam alia irrita, cenſeatnr eieclio; ik hoc habent quatuor capitula, quantum ad electionem canonicam. Adjicienres quod totuin hoc ordinatum cadit ſuper eie&ione ipſa, & illoſ ſuper electo, ira quod non poſſiedemioeligi. Quod in Capitulo Romano 1589. confirm. 5 fuit confirmatum, & additum: quod ſi quis, nec propria: vocirenuntiare, nec fuum vocum conferre voluerit . ied dixerit, netitalicer le velle habere; tanquam li voci ſua: renuncialTet cenſendus erit. Et quod qui contra Hujus tenorem quempiam elegium confirmaverit; iis pectus ſubjace.it, qua: conſtitio confirmantes illoſ legitime eleclos, ſtatuta? funt» ac talis confirmatio nulla fit & invalida. Item in eodem Capitulo Roma? 1589. declarat : 6. fuit ordinatum, quod ille qui elt aflignams in aliquo Conventu . ik electioni revera adede potetl : five tali elegioni cum aliis in Capitulo inter fit, live non interiiit: debet neceliario habere duo vota ultra eligentium medietatem, ad huc ut riſte . ik canonice tenſearur eleclus Sicut* etiam de illo qui propria voci renueiar, jam ſiepe declaratum elt.

Decimum eſt, quod habito ſchedulnrnum numero & Collatione facta muneri ad numerum, debent vota in feripeis redigere . deinde ltheſduas coram eligentibus ante publicationem feritinii comburere. Tandem in medium Capituli veniendo, ferutatores nomina publicent eorum, qui fuerunt eleſti: atque exprimam numerum votorum, qua? unuſquilque habuit: quod etiam faciendum eſt, etiam ſi nullus fuerit a maiori parte ultra medietatem eledus, urad ſecundum lcrufmum poſſint dirigi electores. Si autem eleilio mra fuerit; ille qui prunam vocem habuerit inter electores, tenens in manibus librum Conttiturionim . debet vice omnium prſcdi&orum eligere, & decretum eleſtionis formare, dicendo : Eeo Frater N. vice mea . &. omnium eligentium prſfenſmm, eligo Fratrem N. in Priorem talis Conventus. Quod ſi prius ſeru«
tacor

raror fuerit ele&us . fecundus fcrurator m publi-
cando fenirinio, & formando decretofuccedac:
Sc ea Iblum qure in Capitulo publicantur, in
decreto ele&ionis mitemlo ad Confirmatorem,
feribenda fune i fubfcriptis nominibus ferntoto-
rum. Clcufum vero, & figillo coram omnibus,
antequam a loco ele&ionis recedant, munitum,
ad Confirmatorem mittatur quantocius. Et
idem modus eligendi fervetur in electione Prio-
ris Provincialis nc Magiltri Ordinis, & Diffini-
torum Capituli Generalis, & Provincialis, &c
Socii Prioris Conveiuualis, cumis ad Capitu-
lum Provinciale.

Declaramus prtererea, ut in illis Provinciis,
in quibus, vel ex Apoftolico induito, vel ex
approbata, & jam diu recepra conluerudine,
folenr piseter nomen eleCii apponi in eadem fche-
dula nomina eorum, qui fimul poLlulantur, ca
confuetudo deinceps confervetur. Nomina ve-
ro eorum qui poffiilantur, &c numerus eorum-
dem . fimiliter in Capitulo publicentur, atque
in decreto fcribancur, & mittantur, ut in Ca-
pit. Bonon. 1564. ordinatum ett. Quod au-
tem ad claufuram fenitini attinet, iftud Roma?
15jq. declarat. 3. ordinatum elt : ut fi contin-
gat ferutinium ipfum debere transferibi poftquam
transferiptum fuerit, l'crutarores ipliim coram vo-
calibus iterum legant, & in oculis eorum ligil-
lo claudant.

(b) maiori parte ultra medietatem om-
nium eligentium.) Declaramus, quC>d nullus
Frater irregularis, & qui non efi in Sacris Or-
dinibus conllitutus, vocem habet in quacum-
que Ordinis uoliri electione, licut fuit deriara-
tuiu apud Narbonam 1354. Nec uifiac ad hoc
quod elegio fit canonica, ur eleflus habeat
majorem partem quam alii, led oportet ur ha-
beat majorem partem ultra medietatem omnium
eligentium.

(c) *r<l per ferutinium, vel per cemprom/j-
fionem, vel per communem inpirationem. J De-
claramus, hanc antiquam eligendi formam per
Concil. Tridentin. jnm abolitam elTe, Sc. iti om-
ni canonica noftri Ordinis ele&ione, fervan-
dum ede Decretum Sacri Concilii Trident. Sdf.
25 de Regularib. ubi ice decernit. In eiectione
Superiorum (juorumcumque, ^Abbatum tempora-
litum y aliorumque Officialium Generalium, (T
^AbbatijJarum, ac aliarum Prapofitarum, quo
omnia rerle, ZT fine ulla fraude fiant : in pri-
miifinlla Synodus difricile precipit, omnes pra-
ditos eligi debere per vota ferrer4. ita ut eligen-
tium nomina nunquam publicentur. Neque in-
poffierum liceat Abbates Provinciales, Priores,
aut alios titulares quojeumque ad effitBum eleBio-
nis faciendae conjhruc, aut voces, <T luffira-
gut abjecitium Jupplere. Sr vero contra h/nus De-
creti Conflitutionem aliquis eleflus fuerit, eleclio
irrita fit; IT is qui adhunc effectum, je in Pro-
latum creari permiferit; deinceps ad omnia Ofi-
da in Relipione obtinenda inhabilis exifiat, fia-
cultatefque Juper his conce/Ja, eo ipfo abrogata
cenjeantur y ZT fi in pofterum alia: concedantur,
tamquam Jubreptitix cenjeantur. Et propterea
in Capitulo Generali Bononienfi 15^4. fic habe-
tur: In hujus ergo decreti videlicet Concilii)
exeeutionem, praecipimus univerfis Fratribus
noftris: ur in futuris electionibus infraferipra
forma deinceps oblcveufr, & fi fetus faclar
fuerint, irrita* prorfus habeantur. Singuliele-
Qores in fcheuula lcribant eleflum nomen, vel
feribi faciant; eligentis autem nomen nunquam
feribatur, nec fautatoiibus, nec confirmatori

unquam revelent*. Abrogata igitur elefVioiepr
communem infprrationem, & per compromil-
fum, femper per fcrutinium faciendaeft etefcio.
Quod etiam Roma 1571. dmunc. f. ita difpofi-
tim fiir: Denuntiamus, in nofiro Capimlo Ge-
nerali diligenter fupet forma ele&ionis per
fchedulas faciendae fi patribuscfle traflarum, de*
crctuinque fui fle eam formam nullatenus efle im-
mutandam: de quo re San&flinuis Dnm Nofter
Pius V. etiam confultus in eadem fenreucia fuit.
Quapropter praecipimus omnibus Fratribus Or-
dinis noftri, tamPiffatis quam fubdiris i nc de
cattero ulla ratione eam immutare contendant.
Declarante? tamen (crutinia, qua? fiunt lirper re-
tentione, vel ahlblurione Priorum, morehatte-
nus confueto lacienda elte. Socii etiam Prioris
Provincialis euntis ad Capitulum Generale, live
Socii Dilfinimris Capituli Generalis, eodem
modo a Diffimtoribus Capituli Provincialis eli-
gantur, ac defignencur; fiait antea conliievit
fieri. Ill receptione quoque Noviriorum ad ha-
bitum, five ad profeflionein, & in prsltando con-
fenlii in conrraeVibus, qui circa temporalia nego-
tia fieri folent nihil innovatum iciifeanir: Ill fuit
ordinatum Bonon. 1564. quia illa quatitor, vel
uinque relata, per electionem cronicam non
unt; atque ideo, nec in Decreto Concilii,
quod taurum de eleflione canonica procedit,
comprehenduntur.

Item declaramus, in Capitulo Bononienfi
1574. ordinat. 5». ordinatum fui fle: ne quis Pa-
ruin eligentium in quavis electione per fchedu-
las. audeat, vel prselumar iplius fchedulis no-
tam aliquam, chaiaderem, vel (ignum quodli-
bet, & quovis modo, 6c cujufvis rationis, unde
poffic nomen, vel perfona eligentis cognolci,
& ad notirimm venire, imprimere, inh-ibere.
vel alins smieftere; privatos ex nunc declaran-
tes utraque voce tam inducentem ad hoc, quam
facientes. feu contentientes. Ubi item ordina-
tur, & Roma? confirmatur! <fto. quod in om-
ni eleftione c.ijnfcumque Prioris. live Provin-
cialis, live Conveiuualis, & Prioriflz, tenean-
tur omnes vocales. priemHfa(fi opus habuerit)
Sacrfimenrali Confefltone. Divinimtm Euchari-
ftia? Sacramentum fufeipere ante celebrationem
eletlionis, liib perna privationis vocis ipfo fafto.

(d) Per Snppriorem, vel ejr/s Ficarium.)
Declaramus, quod mortuo, vel amoto Priore,
amovetur etiam & ejus Vicarius: finit fuit de-
claratum Aveniomr 1367. & Ranis 1501. de-
clarat 3-

Item declaramus, qudd quamvis Supprior
abfeure Priore non poffic Vicarium inlftimere,
ficut apud Brivam 1347. & in multis aliis Capi-
tulis ordinatum fiiit: tamen mortuo, vel amoto
Priore citiu vices eius per legem plenarie gerat in
omnibus i porefi Vicarium inUituere, ficut hsec
habet Conllitutio. Potelt etiam Fratres ad Or-
dinem, & profeflionein recipere, & confeffio-
nes Fratrum audire, aliofque exponere ad audi-
endas eorumdem Fratrum confeffiones. Et harc
eadem facere potelt Vicarius elettus a Patribus,
mortuo vel amoto Priore, & ablente Supprior-
e: quia in tali cafu non iunt amplius delegati,
led uterque habet poteftatem, Ccjuriflditioneru
ordinariam per legem libi duram, ik. concedam,
ut amplius infra littera S- declarabitur.

Item declaramus, qubd per Vicarium Sup-
prioris inrelligit Conllitutio Vicarium illum, qui
ui Conventu ab ipfo Suppriori inilirucue ell,
vel etiam a quocumque alio, eodem Suppriori
abfente, & mortuo, vel amoto Priore ejufdem
Conventus: ficut fuit declaratum Veneriis 1325.

Item

Item declaramus, quod Vicarius ele&us \ duobus, vel iribus antiquioribus c Conventu, abfente Supprie, & momio, vel amoto Priore, fi Domus non habuerit Vicarium Supprioris, vel alterius Superioris; vota eligentium potuit recipere iicur fui: declaratum Cadurci 13 iy.

Irem declaramus, quidd ll in Convenm habente Supprtorem, mortuo, vel amoto Priore, aliquis per Capitulum, vel per Priorem Provinciale datus fuerit Vicarius difVi Conventus fuper Suppriorum, & um:ie Fratres: Vicarius in tali cahi debebit convocare Fratres ad electionem. Supprior autem cum duobus antiquioribus tenebit fertitium: & prJcclig Vicarius habebit vocem in tali electione, ficut extexi Fratres, ut fuir declaratum Avenione 1367.

Declaramus praeterea, quod Provinciales, aut Vicarii, non poliunt Vicarios pro ele&ione Prioris facienda mittere ad Conventus: nili in caufa magna: diflenfionis elcQorum: Uve cum in veritate Conventus adeo elt virismidon*is defintus; ut nullus ineo fit, qtti lciat electionem eligere. Et nihilominus, qui fic mitius fuerit, carent voce pailiva in eadem electione: quod fi tecus fa&um fuerit, totum lit irritum, & inane. Er htvc ordinatio fiifcla fu't primum Roma: 1553. deinde fuit confirmata ibidem 1558. & Ayemonc 1561. & Bononiae 156+.

(c) Qjfl primitus Habitum nofiri ordinis [it- (ceperunt.) Declaramus, quod illi efl debent fervatores, non qui prius Habitum liiceperunt, fed qui poli profelfionem diutius fufcepniiri Habitum pultaverunt, ficut luit declaratum upud Carcafcinfim 1324. Unde illi, qui per apollafiam a 110lro ordine recedemur, cum fnt omni voce privati, nec ad aliquam Ordinis electionem polline admitti; non poffimt cftc ferutatores, nec etiam vocem in electione habere, nili per Magiftruni Ordinis, vel Generale, vel Provinciale Capitulum fuerint difpenfati; quod fieri non potet! ante tres annos. Ita ramen ut anni quibus fiierint in apollafia, non computentureis quoad locum, fed fnt fub illis omnibus, qui habent plures annos in ordine polt proteffionem, quam ipfi haberent quando exierunt, & ita illi, qui diutius Religionis habitum poti profelfionem portaverunt, dicentur e(Te antiquiores filis, qui prius profelfionis Habitumreceperunt, fed illucir poltea per opollalam dimifenmr.

Declaramus tandem, quod praefati ferutoves non debent effe caeci, neque iurdi, fed debuc dic tales, ut videre poffint eligentium vota, vila feribere, & legere. & lefla in publicatione ferminii audire.

i f.

(./)Jpiblicato aucem ferutinio in medio, & (g) expreffis nominibus eligentium, & eiegorum, & (/?) facta collatione numeri ad numerum fi major partem medietate omnium eligentium in unum conveniffe invenerint, & minor pars interrogata majori confenfic: (/) ille, qui primam vocem habuit inter ele&ores, furgens dicat: Ego N. vice mea, & omnium electorum pratenium > eligo N. in Priorem talis Conventus, vel talis Provinciae; fi Prior Provincialis CW. Aegut. Tow. Ifr

lis eligatur. Si vero non omnes contentferint, (ed major pars ultra mede tatem: tunc fient prius, qui primam vocem habuerit dicat: Ego N. pro me, & his qui merum contentiunc, eligo N. in Priorem, &c. ut prius, (k) Quod fim lirer in deftione Magiilri Ordinis, &c Prioris Provincialis oblervetur*

I I 1.

DRiores autem Conventuales fupradifto modo dedi, (/)a Priore Provinciali (fi ci vilum fuerit) confirmentur, (m) Idem etiam fiat fi aliquis & major p rte ilorum, ad qnos pertinet ele&io, de alio Conventu fuerit poftulatus.

(f) Publicato Jerutinio) Declaramus, quod anre publicationem icutinii, tam ipfi Icuratores, quam ceteri vocales (dummodo omnes confevtianr) poliunt voces mutare; fed poft ejus publicationem illas mutare nullo modo poffunt.

(g) Ex) >reffis ruminibus eligentium, & 7" electorum.) Declaramus, hanc antiquam Conftitutionem de uxpreffione nominum eligentium, poli Tridennum (Concilium, de quo lliperius meino facta eff, quemadmodum & illamaliain; Et minor pars interrogata majori conienlerir, in defuetudincin abillfe.

(h) Farta collatione numeri ad ntemert/m.) Declaramus, quod cum inxm tenorem noilianun Conflitucionum. eieaiones nofira* faci> 3 majori parte ultra medietatem eligentium fint canonica; nec aha collatio. quam numeri ad numerum requiratur: ut gravibus, Sc periculis diimminibus obvietur. prohibexnus. ur pra*er talem electionis formam, feu poit decretum talis elettionis formatum, nullus prariumat ad aliam cle&ionem procedere, vel aliud ele&ionis decretum formare: fub perna privationis vocis a&ivte, & paffivie, quam ip.o facio incurrat, & aJ earn non polfit reitkui, uifi per Magiftrum Ordinis, ut fuit declaratum apud Loudonas 1314- Qliando aurem concorditer aliquis ab omnibus eligitur, non oportet ut fiat collatio numeri ad numerum; fed iuffirit ut ille qui pcccf!, dicar, Cum limus tot cle&orca, omnes elegerunt calent.

(i) Ille qui primam vocem habuit inter eleflora.) Declaramus, quod ille cenlendus ell habere primam vocem Inter electores, qui primus eft inter Icuratores, & primus fchedulain in vas mittit: rafs debet formare decretum de glionis, ficut fuit declaratum Perpiniaui 1327.

(k) Quod fimi liter in elctione Magifiri Ordinis, C7" Prioris Provincialis oljervtur.) Declaramus, quod qiiQido eligitur Magilter Ordinis, vel IVioi* Provincialis vel Conventualiis, publicato ferutinio dehet unus vice omnium eligentium formare eledionis decretum, ficut fuit ordinatum Floreatis 1272.

(l) y/C Priore Provinciali, fi ei vijum fuerit, confirmentur.) Declaramus » quod in Ccpiulo apud Verdunum in Provincia Francis celebraro 1536. fic dicitur: Imponimus imi vertis Provincialibus, eorumque Vicariis, lub pcejjia abfnliiuru-

ris : quatenus cleslos In Priores quentumcum* que unanimiter , non prziimanr confirmare , uifi fine fufficientes in fcientia » & moribus , & nili verifimiliter praffumont , quod correctioni , se honeflaci , & reformationi Ordinis operam dabunt efficacem. Er propter hoc Conftitutio dicit : quod Provincialis Priorem electum fi ei vifiun fuerit confirmabit. Quod verbum non defignat liberam poteliatcm , fed difculfionem rationis , & arbitrium boni viri , atque ideo non debet Provincialis fecundum libitum iiii? voluntatis , fed fecundum iudicium rationis Priorem cleQum confirmare. Quamobmn in Capitulo Romano 1530. fuit confirmatum , ut Provincia- les in confirmandis Prioribus Convenualibus , Patrum difcretionim confilium adhibeant : eorum aures fententias , & vora , quos ad confilium capiendum vocaverint , per fuffragia lecrera feu fabas fufeipiam ; quo liberius fuam poffint fecuc fenteittiam. Quod etiam fuit ordinatum Barcuiois 1574.

Item declaramus , quod fi Prior Provincialis Fratrem aliquem electum , vel pollutarum non confirmaverit , fed ex aliqua rationabili cauta , eleCtionem caflaverit : non pofTunr poflea Electores cum fecundo eligere , vel pollutam line licentia Provincialis. Quod fi caflata electione , fine ejus licentia denuo illumeundem elegerint , vel poltulaverint , electio illa nulla lir , & potestas providendi de Priore ad ipfiim Priorem Provinciale devolvatur , ficur fuit ordinatum apud Montem Pefulanum 1271. 6c Florentis 1272.

Item declaramus , quod Priores Provinciales electionem canonice faflam non debent nili ex rationabili caufa calTare. Quod fi electio aliqua , de aliquo canonice facta , ei fuerit prefentata , & ipfe dixerit : Ire & eligite vobis alium , quia hunc nolo confirmare , & non dixerit : Cafio illam electionem » non poterunt Eleflores alium eligere. Si vero elefione non caflata degeiiu alium , eietlio illa erit nulla , donec prima calTata fuerit. Item fi quis Frater habens litteras Magiilri Ordinis , quod non poffit cogi ad ftificiendutn officium Prioratus , eligatur in Priorem alicujus Conventus , & a Priore Provinciali confirmetur : ii talis Frater confirmationi fatla? non confenferit , non elt abfolvendus ; fed lufui elefionem caflari , ut EleQores libere alium eligere poffint . ficur fuit declaratum Janus i ; 65.

Item declaramus , quod ille qui elt canonice eleftus in Priorem alicujus Conventus Ordinis nofiri . non potefi fiatim pronunciata ele&ione ceuere juri fuo. Primo , quia taliter electus in Ordine noftro , ex tali electione nihil juris acquirat. Quod patet , quin quumcumque ob omnibus eligatur , nullam tamen habet adminiftrationem ; & tamen elefli inquibufdam Ecclefiis fiatim habent adminiftrationem , & gerunt quali vicem Prfflati.

Secundo , quia Heligiofus quicumque , cum obedientiam fit profeflus , non habet velle , aut nolle : ac proinde fi Piftatus' aliquid ei pricipiat , oportet eum obedire , nec ell in eo diftinfire , bene tamen in Praelato precipientis , d cujus voluntate , fubditi voluntas dependet.

Tertio. Quia quantumcumque aliquis a majori parte , vel ab omnibus eligatur , in poteltate tamen Superioris efi ipfum confirmare , vel non confirmare : quia Conitutio dicit . quod Provincialis poterit talem eleftum confirmare fi ei videbitur expedire. Et quamvis illum non confirmet , non tamen reflat nli cleflo locus appellandi , vel aliqua caufa profequendi , five aliquid in foro conteuciofo repetendi. Apparet ergo ex

pi l dictis : talem non habere jus aliquod in tali electione . ac proinde non potfecedere juri fuo , quia ex vitalis ele&ioms nullum jris d-gnofcitur flCquifivilTe. Si quis aucem amajuri parte eligitur , & tamen contradicatur nli electioni ; ele&tiis non debet confirmari quouique tales cmria dictiones audiantur , & removeanrur , fcut fuit declaratum Valencenis 1^37. Declaramus etiam , quod quauuncumque lir aliquis canonice electus . & confirmatus , eique pricepm de acceptatione fin- Qum lit : ipfc tamen non conientiar ; nimquain elt Prior , nec Prslatus , neque , jus aliquod fibi acquirit.

(mi hiem erumjut , fi ahjtis « majori parte fuerit pojhr Utus.) Declaramus , quod quamvis olim quando quis erat ex alieno Conventu , vel alium Prioratum obtinebat , non eligeretur , fed podulnretui' : nimen potten in Capit. Placentia : celebrato 1310. fiefuit declaratum : quod ui omni electione canonica Ordinis undecumque , vel in quocumque itatu peifona eligenda exilia : iemper in formatione decreti dicidebet : Eligo , & nunquam foluin , Pofitulo.

I V.

(/fJ^Onvventus autem y petit ele&i confirmationem : numerum , & nomina feribat eligentium 3 cum formatione decreti , & exprelTione eorum , qusc in electione fa&a fune.

(n) Conventus amem CTc.) Declaramus , quod Conventus qui mittit ad Provinciale pro Confirmatione Prioris eleCti , debet in fcripds narrare tottim electionis proceffum , & feribere numerum eligentium , & quot vota tameleGus , quam non elefti habuerum : ciqwc lignificave , nihil eorum , qua* nd canonicam requiruntur electionem . fuifle omiffum.

Item declaramus , propter Decretum Concil. Tridenr. fiiperiv. s i-elntum , in eleQiombus Priorum tum Conventualium , mm etiam Provinciolinm . fervaudmn effe in toto Ordine flatutum Capituli Generalis Bononien. 1564. fimiliter etiam Vallifoleti 1^05. quod quidem efi hujuimodi. Quia elefionum Ubertati quam maxiufe lanCta Synodus confultum effe voluit : admonemus in primis RR. Provinciales , & alios Superiores , quibus potefias dirigendi , & confirmandi eletYiones commiffa ell ; ut ea quam modellfe utantur. Qucre ubi non fuerit fpccialis neccffitas , nullus Electoribus proponatur. Quod fi neceffarium efi exiffimabunt , non pauciores quam tres in fingulis elefionibus proponant. Ceterum fi Electores . alioquin dignum (quamvis non de propofitis) elegerint ; eam tamen elefionem Confirmator , Divini judicii memor , (nifi iufta libellit caufa) confirmare non differat.

V.

(o) CI vero infra menfem non elegerint , vel poftulaverinc j Prior Provincialis provideat Conventui de Priore , (y>) qui compecenter feiae in fuo Conventu proponere verbum Dei. Nullus eligatur , aut confirmetur in Priorem , nifi ficiat Grammatice loqui abfque falla latinitate : « Sclic jtaintrudtus(falcem in moralibus Sacra : Scriptura :) uc (ciat proponere compe-

petciYter verbum Dei in fuo Conventu. Quod (i fecus faftum fuerit, in Conventibus habentibus integrum numerum Fratrum; Confirmitor abfoiuatur, & per triennium omni officio Ordinis priuetur.

(o) Si vero infr. t. menfem non elegerint.) Declaramus, quoti fi Eleilores llatuerint aliamquam diem ad eligendum Priorem infra menfem, & in illa die (latura non elegerint: potuerunt nliitm diem infra ipfum menfem ad elcQtiOnem faciendam co» diluere, ficut flit declaratum Toiofe 1304. Declaratum edam fuit in Capitulo Romano idet. declarat. 2. menfem ele&ionis incipere debere a die. quo de carentia Prioris 01 Couvcmu conlliterit: infra quem menfem debent Electores canonice aliquem eligere. Q^iod fi 11011 elegerint, Ctinmfi actus nliquos electionis, vel ad ele&ionein pertinenresfecerint; llatim tranlato illo primo menfe; devolvitur jris ad Provinciale. Quod fi canonice aliquem elegerint, & contigerit ut ciffetur electio; incipiat denuo alter menfis electionis, a die quo canonice condicent Conventui pnditta caftado. Quod fanfe inteUigendum eft habere robur quomodocumque cefutur electio live propter defe&nm in ipfa commiffum, five propter aliquam aliam rationem. Et fi in illo eniti Ppovinciniis Priorem providerit, ille talis non erit Prior. Et quamquam Conftitutio Provinciali terminum non praeftigac nd providendum de Priore, fed abfolutk dicat, quod fi infra menfem non elegerint, Prior Provincialis Conventui provideat de Priore; non tamen propter hoc intendit derogare juri communi, quo cavetur, ut ille ad quem potestas devolvitur, debeat infra eres menfes Ecclelie viduat® providiffe; tit habetur in cap. Ne pro defcHu, extra de cluitone. Et ideo fi Provincialis, vel ejus Vicegerens in pridiclo calu infra tres menfes Conventui de Priore non providerit; elapfis tribus mcnlibus non poterit providere, & li providerit, provifio non valebit. fed ad Magiftrum Ordinis potestas providendi devolvetur: ut habetur extr. dej.<pplen. negligent. Pr&Utorum, cap. Licet. Ubi dicit glolfii, quod mora in cle&ionibus non potelt purgari.

Item declaramus ex Capitulo Valentio 159^, declarat. 5. quod quando contigerit Priorem aliquem non aliam ob caulam a Prioratu, quem tunc hnbet abfolvi, quam ut poffit in Priorem nlrerins Conventus confirmari: fi confirmatio quacumque de caufa fum non fortiatur cfeftum, nulla cenfenda erit ahfolutio; porerirque ih primo fuo Prioratus officio perfeverare. Item Romi 1580 admonentur Patres Provinciales, quod li Inquifitores eligi in Priores contigerit, non eos confirment, nifi confulto Mugiltro Ordinis, atque lacra Congregatione folitti Officii: ne forte fandum Officium Inquifitionis impediatur.

(p) Qui competenter [cint in [no Convente*, proponere verbum Dei.) Declaramus, quod ille qui ncicitcompetenter proponere verbum Dei, nec eligi pocelt in Priorem, nec confirmari: quia fetunum Conftitutiones videtur ineligibleis. Quare in Capitulo Veneriis 1357. fit dicitur: Volumus, & ordinamus, quod nullus decuero confiimetur in Priorem, nifi lic fufficiens, Provincialis iudicio, ad proponendum verbum Dei: mandantes ltrid.flinife Prioribus Provincialibus; quod omnes Priores infufficientes a fuo offiis indilate tbfolvant. Er in Capit. apud Toloiam

Q72 fit dicitur: Ordinamus, quod nullus Frater poffit eligCrC in Priorem cum, qui ncfi.it ccjmpetenrer proponere Verbum Dei: nec etiam poffit eligi, qui non poreftfequiChorum, Dormitorium, Refedotium, & communia > prout decet; St idem fuit declaratum Cenomanis 14.pl. declarat. 7. 6tin multis niis Capitulis; potiffime nutem Koir.2 1571. ndmonic. 3. admonentuiPP. Provinciales, Cx univerfi Fratres, ad quos pertinet electio: ut in Conventibus, ubi vigetSrtidiuii Generale, dent operam ut viri graves, & quo magis fieri poierir in luteris periti, in Priores eligantur, ut fcientinrum ltv.dia, quit* maxime Ordo nofter profitetur, in dies augeantur.

Item declaramus, quod elcflio debet effe digni, & idonei viri: & ideo nullus poreil eligi in Priorem, qui 11011 habet conditiones a lacis Canonibus requifims. Nullus autem uebet excludi a quacumque elettione, priorem alicujus criminis, vel deiifti, nili ientialiter lic condemnatus, & per fententiam voce privatus: quamvis ad electionem non debent r.diruti ille, de quo nianifeftum fit incidiffe in excommunicationem lnts lententia?, etiam nulla aia dd latioe luhiecuta; cum fufliac aperte conflare eum conimililfe aliquid, per quod revera ipfo facio in excommunicationem lata: fentenris inciderit.

Item non poffunt eligi Fratres, qui rrorennr extra claufura, etiam li Cntheclrali Ecclelia? inervianc: ut declaratum fuit Roma? 1601. declarat. 5. Multo minus eligi poffunt, qui extra Ordinem beneficia obtinent, ut inferius in capit. de ItinerAntibus, dicitur. Et qui Provincialis fuit, non poffit infra ocio annos immediate ejus abiblutionem fequentes, eligi in Provinciale in ille Provincia: & qui fuit Prior infra quadriennium in eodem Conventu, in quo fuit Prior, ut conftituit Julius II. Quod quidem intelligitur ubi Provinciales durant per quadriennium. Priores vero per triennium. Duo etiam Fratres germani non poffunt libi immediate fuccedere in officio Prioratus, aut Provincinltus; quod li fecus facium fuerit, electio fit irrita, ik. nulla; ficut de facio irritam, & nullam decernimus. & declaramus. Pomi 1608. ordinat. 16. Sc confirmatum Parifiis i(ir. confirm. 10. ineligiblees quoque linit ii, qui per feiuentiam condemnati funt nd pernas gravioris culpa?, donec difpenfentur; quin etiam poft difpenfationem, vel fatifattionein non adeo facile eligantur; nifi forte poli: inultos annos mores in melius Cumnu: calle ita clare conditerit, ut merito non indigni aliqua grana cenfeii poline. Romi 158P- ordin. ulnna. Item Roma? 1569. ordinat. 12.. habetur: Apodatas in pulleluin recipiendos ad Ordinem non pulle admitti c,d PriElacuras ante vigimi annos: & irritum decernitur, li fecus facium fuerit, tir etiam fuperris in cap. de ^ipojiat. diftum elt. Et Rom* 1558- ordin. 3. definitur, ut qui abjuraverint tanquam de hcerfi vehcmcnrer liifpecli; non poffint a quocumque etiam Magidro Ordinis re&itui, aut promoveri ad quodeumque officium, live dignitatem toto tempore vita: fua: irritum decernentes quidquid in oppoficum facium fuerit. Q^iod etiam confirmatur Bononia? 15^+. confirm. p. nulla facfamentione illorum verborum: Ertum .i Mngjro Ordina. Eligendus etiam in Priorem debet hnbere '2. annos a profeffione completos, tirfilit authoriare Apouolica ordinatum Valentis 1576. ordin. io. Cc eadem«iutlioritace confirmorum Neapoli iCqo. ordin. 13. ScRumar 1601* ordinat. 5.

DISTINCTIO SECUNDA.

VI.

(?) **F**ratres autem P⁰ quatuor annosi
* professione sua, (i tamen fine
in lacris conflicti) ad electionem Prioris
Conventualis admittantur. Infra vero
idem tempus in Socios Priorum Con-
ventualium ; vel in Electores Priorum
Provincialium , vel in Priores nullatenus
eligantur, (r) Si veto de aliena Provin-
cia fuerint, poliquam per annum conti-
num in aliquo Conventu aliena? Pro-
vinciae adignati morari fuerint, admit-
tantur ad electiones in illa Provincia , fi-
cut alii : & hoc tam si ad tempus , quam
si (impliciter ad alienam Provinciam quis
assignetur. Infra vero idem tempus non
admittantur ad electionem Electorum
Prioris Provincialis, nec ad tractatus eor-
um , quae ad Generale , vel Provincia-
le Capitulum fune mittenda.

(q) Fratres autem po⁰ quatuor annos a pro-
fessione sua.) Declaramus in Capitulo Romano
1608. ordinat. 4. ita fuisse ordinatum : Cum in
Capitulo Generali Valentiae anno Domini 1596.
celebrato, ordinat. iu. auctoritate Apostolica
Ita totum fuerit; ut nullus haberet impollerum
vocem tunc activam, quampassivam in ulla ele-
ctione canonica, nisi post expulso⁰ duodecim
menses a professione sua : quae ordinatio rece-
pta , & confirmata fuit in duobus immediate
sequentibus Capitulis Generalibus, Neapolitano
14to. & Romano 15to. (ubi declaratum fuit,
eadem nunc horum Apostolica interveniente, hanc
ordinationem extendendam esse ad electionem
Sociorum Priorum euntium ad Capitulum Pro-
vinciale) nunc propter julias, & legitimas cau-
sas, habito viva⁰ vocis oraculo a SS. D. N. Pn-
cipio Papa V. de ejusdem Apostolica auctoritate,
non obdante praefato Capituli Valentini ordina-
tione . ejusdemque per illos Capitula frequentia
confirmatione , hanc in⁰ , & ordinamus : ut
deinceps Fratres noster in quacunque electione
canonica habeant vocem activam ; dummodo
expleverint sex annos integros a sua professio-
ne . & fuerint Sacerdotes. Conventu nostro
Praefati dumtaxat ob certas causas excepto ,
in quo praefato Capituli Valentini ordina-
tionem volumus, & declaramus, in suo robore
permanere. Item eadem auctoritate Apostolica
cum eadem moderatione confirmatum fuit Prae-
fatis 1611. & declaratum : per hanc moderatio-
nem , circa Menses quidem nihil omnino in-
novatum : circa Fratres vero nihil quoad passivam
vocem mutatum fuit.

Quod si contingat aliquem Convertum pro-
fessionem admitti ad Habitum Clericalem, habeat
vocem in electionibus Canonicis post duodecim
annos a receptione Habitum Clericalis, ut Val-
lisoleti 1605. declaratum est. Declaramus etiam
quod cum dicit illa ordinatio : Dummodo ex-
pleverit sex annos, hoc esse intelligendum de
expressis, vel tacita professione : juxta decla-
rationem factam in Capitulo Barcinon. 1574.
ita exponentem Constitutionem, quae quatuor
annos a professione requirebat. Declaramus
praeterea, quod si in aliquo Conventu non re-
peliantur, nisi duo legitimi vocales (Sacerdo-
tes videlicet, & qui habuerint sex annos & pro-
fessionem) tunc adjungantur ulque ad quinarium

numerus ex his, qui habent quatuor annos de
professione, luvique in Sacris, incipiendo ab
antiquioribus : quod si tot non sufficiunt, ad-
dantur item usque ad numerum ternarium, 6°
sic poterunt ad electionem procedere. Si au-
tem tot non rependantur : tunc devolvitur ele-
ctio ad Provinciales * qui de consilio quatuor,
ad minus, graviorum Patrum, maxima cum con-
sideratione providere debebunt; eorumque con-
sensus super hoc aggravamus : fient fuit auctori-
tate Apostolica declaratum Romae 16to r. circa
explicationem ordinationis quae 12. annos pro-
fessionis requirebat.

Item Poma⁰ 1583. ordinat. 6. fuit ordinatum,
quod Fratres . qui ordinarie permanent extra
Conventum quacunque occasione, pietatis,
(praeterea pro Officio sacrae Inquisitionis,)
non censeantur assignari in Conventibus ad vo-
cem habendam in electionibus , quacunque ra-
tione illis illis assignentur : sed omnino excludi
intelligantur, quoad electiones faciendas. Quod
etiam Roma 1583. confirmat. 4. confirmatum fuit,
cum declaratione ; quod tantummodo vocem
activam non habeant in electione , in Conven-
tibus in quibus fuit assignari Et iterum Roma
16to r. ordinat. 4. ordinatum fuit, ut Fratres ex-
tra Ordinem commorantes , etiam si alicui infer-
viam Cathedrali Ecclesiae, vel ibi fuisse Le-
gationis, nec passivam, nec activam habeant vocem.

(r) Si vero de aliena Provincia fuerint, post-
quam per triennium continuum 0° c.) Declaramus,
quod Fratres qui fuit de una Provincia, si assignentur
in aliquo Conventu alterius Provinciae,
live pro luto , Cive quocunque modo, si
non sine ibi totaliter translati, non habent vocem
in illo Conventu : nisi post ralem assignationem
trierint per unum annum continuum in aliquo
Conventu Provinciae. Er intelligitur, quod lue-
rit continuatio assignationis, & majoris par-
tis unius anni; ut declaratum fuit in Capitulo Ro-
mano 15to r. declarat, ultima Si vero fuerint to-
taliter translati , & illi Provinciae incorporari:
tunc potquam fuerint in aliquo Conventu illius
Provinciae assignati, ubique aliqua dilatione ha-
beant in praefato Conventu vocem ad electio-
nes faciendas ; si tamen compleverint sex annos
a sua professione , & Sacerdotes fuerint, pro-
fit supra dictum est. Quia ille intransit, fuit de
illa Provincia ad quam fuit totaliter translati , &
non de alia, licet fuerit declaratum apud Brugas
1336. declarat. 1. & Colonia: 142°.

Item declaramus, in Capitulo Romano 1567.
sic haberi : Concedimus Fratribus Provinciarum
ludiarum, v. Congregationum, ut quamprimum
Fratres ad illos ex partibus Hispaniarum decli-
naverint, & ad Conventus suorum assignationem
netesleant, habeant vocem etiam in electione
Priorum: si alias habiles fuerint, elto quod per
integrum annum in aliquo Conventu enrum
Provinciarum non fuerint, & si quid in hac
parte lapsus fuit, ita, fluthotitate Apostolica
luppletum est.

VII.

(/) **F**lectio autem tam Priorum Pro-
vincialium , quam Conventuali-
um, ad illos rarium pertineat electo-
res ; qui personaliter praesentes in electio-
ne extiterint : sicut fuit in electione Ma-
gister (Iri Ordinis.

CAP. II. DE ELECTIONE PRIORIS CONVENT.

(F) VJeflio aurem Um Priorum Provinciali, lini : jtttfn Conventudlium.) Deilaramus , quid litet fecundum ,ura , illi qui fum abfentes, pol- fuitinditueueProcuratorem ad eligendum, quan- do eleftio ell facienda : tamen in Ordine no- fro in quacunque cleftione non poflunc electo- res ahfenres per litteras , aut per Procuratorem eligere ; led oportet quod ipli perfonalirer, & pittfenciaUcerin loco electionis cxiflani, m<i *» eodem Conventu eflent infirmi decumbentes : quin tunc Imitatores debent ad cos accedere. Initante tamen elefhone Prioris in Conventa , vel traelatu de fodo faciendo : fi aliqui ex c-le- rioribus exrra Conventum infra dietam fuerint; debent Pnelidences Conventuum ad eos nunci- um mittere. Quod fi noluerim, vel non potu- erint venire , vel in loco tibi verifimiiter pu- tabamur debere eflle, facto diligenti inquifiriouc inventi non fuerint; poterunt eieclores ptaslen- tes, poltqum hoc eis legitimi conficcerir . in eorum abfemifl, canonice ad electionem proce- dere: ficut fuit declaratum in Capitulo apud Bi* fundum 135?. EtRoma: 13(10. ordinat 2«. autho- litace ApottoVica Itacucum fuit, de Provincialibus, StDiffinitoribis : (cilicet, ne finr duo Provinci- ales unius ejufdemque Provincia; item dicen- dum de Dimnitoribus, qui od eleftionem Ma- gUtri Ordinis conveniunt, per dietain autem in- telligicur iter, quod poteit facere unus pedeiter in una dic.

Item declaramus , quod in diverfis Conven- tibus feparatis , quorum unus ab alio mm de- pendet, non poteit aliquis Frater habere vo- cem: nec Prior in uno Conventu poteit habe- re vocem in alio, nifi forte ibi infituereturVir- carius ad tempus; ut habetur in cap. ConjlUu- lis de eletione &c capir. ultim. de i<elig. & cnpit. Cum finnuL. de Prxben. lib. 6. ut etiam fuit in multis Capitulis ordinatum. Et novifltme Ulyf- fiponar 1618. ordinat, ultima ordinatum fuit; quod nullus Frater ratione nova; aflignationis poteit eodem anno duos eligere Priores, nec locios pro Capitulo Provinciali ; exceptis Re- gentibus , Lectoribus, & Studentium MagiUris, qui Rudiorum promovendorumintuitu aliis Con- ventibus fifitgnoti fuerint, & etiam Suppriori- bus de novo inltitutis. Qua' exceptio non intelli- giu de Lectoribus Callium Confcientia.

Item declaramus, quod cum ex inductioni- bus , & pratticis indebitis Ubertati electionum Ordinis plurimum detrahatur, fic turbationes , & fcaminln plurima confequantm , & fim. cli- ras flatus Ordinis noltri multipliciter lffidatur: propter hoc in multis Capitulis fuit fridiliine prohibitum: ne aliquis prece , pretio, promi- fione, comminatione, ex certa fcientia, & ex animi deliberatione prsfumeret nltim ad eligen- dum aliquem inducere. CItii vero contrarium feccevit, lit per triennium omni voce privatus , & nihilominus panis aliis acriter puniatur. Et eandem penain incurrat ille , qui hoc foverit, nili ltatim habita opportunitate debita, Paria- to fuo ipfum induflorem revelaverit; ficut fuit ordinatum Parifiis 1286. Burdigals 1287. Lucae 1288. Treveris 128?, Placentia; 1310. Neapoli 1311. Carcaffongr 1312. Similiter propter ean- dem rationem, ur eleftiones nofh*a? libere fiant, in cap. 16. infra de Ordinationibus difponitur : quoa infra menfem ante ckdiones quacumque, uov® aflignaciones , & mutationes Fratrum 11011 fiant; nili in cafibus ibi exceptis. Et de hoc fuerunt admoniti Provinciales in Capitulo Bo- ionienfi 1564. admonir. 8. per hac verba: Ad- monemus RR Provinciales , ut cum celebra- tis eleQionis in Conventu aliquo tempus initat,

etiam fi Priori menfis imus fuperfic fui Officii, maxiinfe abltineant \ mutationibus Fratrum in di- do Conventu , in quo initat eledio: nifun his cafibus, qui in noihis CoiuVifjtioiribns expii- nuutiir ; ne propter hoc eligentium libertati aliquod praejudicium fieri videntur. Er Roma: 158?. declarat 5. fic habetur: Declaramus, ad tollendam quitumcumque fraudem , & d«»li fiif- picioncin , & quatenus opus ell detenumus , Sc (latuimus, quod ad hoc ut aliquis in al-qua ele- ftionevocem habear, non fillicit. quod ante ele- ctionis men em in Conventu ubi eligere debet, fuerit affigimus ; nili de nffiguatione ipfa , & Prselaro, & Conventu" in quo de novo elt al- fignatus, revera ante tnenfem conllirerit Quod Veneriis 1572 fuit umfirmatuiii , &. additum; quodexcipiatur cniis mort*; iplin. Prioris; quan- do jatri nulla fraus prsfiuni poteffc. Tandem in Capitulo Roma.' 160 . acceptata fuit Clemen. VIH Contlicutio , ne duobus menfibus ante tun- pus cieclioifis Prioris, ulla; fiam oiTignoriones , vel revocationes Qua: etiam fuit acceptata Val- lilol. 1^05. acceptat, 2. & additum; quod fi fa- cta: fuerint, Fratres fic offigneti non habeant vocem in quavis ele&ione illius Conventus, do- nec aliquis fuerit confirmatus.

Item declaramus in Capitulo Roma: idi2. declarat. 2: fuifle ordinatum ira : Declaramus, quod cum in Conlriuitlonibus noliris dicitur, quod infra nicnfem electionis, numerus eligen- tiutn non augeatur; non debec intelligi qian- do quis intra tunpus eleftionis complet lexan- nus fnoe profeffionis, li ell Sacerdos, vel fa- cium Presbyteratus Ordinem liiiccpit, 6: ex- plet fex annos. § prufeftione : poterit enim in 'profatis cafibus vocem habere in eleftioive. Et idem dicitur, ti contingat Priorem mori ; juxta declarationem Veneriis 15^2. fodiam, quia tunc nulla fraus przfiuni poteit.

Item declaramus ordinatum fuiTe Parifiis t611 ordinat. 10 ad tollenda inconvenientia in electionibus , quod non fiant alienatione» dolois ac ficlitia?, fed ml illns tniituiTi peirine- at electio , qui realirer & bona fide in illo Con- ventu a(lignati lunt. & in eodem 'altem per Un- os ineides resilirer & bona fide Conventui in- fervientes ante deftionem Prioris permamerunt. Nec etiam poilinc vocales ab eodem Conventu removeri infra Luem templis electionis, aieuequin Priur electus fuerit, & tonfirmifitus; nili pro officio Prioratus, vel Leflorutus, vel ratione icandali. Item Volentis 159^ . prohibetur, ne de elcclione peraaenda aliquis tiaclare amicat (niu cute diem unam naturalem cietlioms per fe , vel per alias verbo , aut Kripto, tub pecna gravioris culpa: i live is vocem habeat in ele- ftione . live non. ErPislari talem pomarii tnmf- grefibribus infligere tenemur. Er in cap. Sci- ant cuncti, de eiectione lib. (. habetur tummane Decretum hoc : Sciant eundi , qui tos ad quos fpettat electio , pro eo quod rogati. vel indu- ai, eum pro quo rogabamur, vel induceban- tur eligere noluerunt , lpoliam , vel iiiiilte perfcquuncur 4 ipfo fafto lententinm excommu- nicationis incurrunt. Qiiod in Capitulo Bonou. 1615. fuit ad memoriam revocatum.

VIII.

(/)DRior autem Conventualis , de con- filio di(cretorum Fratrum fui Cor- ventus inftituat Suppriorcm ; cuius oiH- cium erit habere diligentiam circa Con- ven

ventum ; & corripere delinquentes , Sc in aliis quantum Prior ailTgnaverit, vel ei permiferit. Idem autem («) Supprior mortuo Priore, vel amoto, vices ejus in omnibus plenarie obtineat: quoufque Prior ejafdem loci fuerit ele&us, (x) & in Domo prjcfens extiterit; (j) nili Prior Provincialis aliter ordinaverit. In quotidianis vero Capitulis non accufctur Supprior: nifi aliquando pro aliquo majori exceflu, fecundum quod Priori vifum fuerit, proclametur.

(c) Prior autem Conventualiis de conjilio dijcretorum.) Declaramus, quod Prior Conventualis, non poccit inftituere Suppriorem. nifi de confilio& alTenlu fpccialiter ad hoc congregato, majoris, vel fanioris parcis Patrum illius Conventus, qui juxta morem iolenr ad confilia vocari: & oportet, quod ille Frater, qui iieber Supprior inftitui, iit in eodem Conventu alfignatus, ficut fuit declaratum Veneriis 1375. Ad confilia autem vocandi funt iij, qui delignati fiint in Capit. de Recipiendis.

Item declaramus, quod Priores Provinciales, in qua Provincia dumtaxat poffunt inftituere Supprieores: quia in Ferioribus ellentialiter ordinatis, quod inferiori conceditur, fupenori nullatenus denegatur; nili fiuper hoc pcuaKs fiat exceptio, ficui fuit declaratum Bifuntin 1353.

Item declaramus, quod in quolibet Conventu, Supprior carente, Priores fecundum modum in Conftitutionibus politum, tenentur infra lpatium unius menfis Supprieores inftituere. vel inftituendos perere: & qui in hoc inventi fuerint negbggenfuis officii»abfdlvantur, fii ut fuicordinatum Neapoli 1311. ordinat 14. & Valencenis 1337. Declarantes, quod imminente tranatu eorum, qil&? ad Capitulum mittenda iime, non debent Priores ullo modo Supprieores abfolvere: quod fi contrarium fecerint, inpanam* Prioratus officio abfolvantur, fient fuit ordinatum Avenione 1341. ordinat. 9.

Item decimamus, quod quamvis Prior Conventualis non poffit inllituere Suppriorem, nifi Fratrem in fuo Conventu ndignarum, potefi tamen inllituere Vicarium in Conventu fuo, Priorem. vel Fratrem alterius Conventus: licet hoc non debeat facere, nifi in calli neceffitatibus. Nam fecundum jura, unus Ordinarius porell committere vites luas alteri, cujwlumq; alterius Diceretis, & propter hoc cum Prior fit Ordinarius in fuo Conventu, poterit vices fuas Fratri cujiifcumque alterius Conventus committere. Item declaramus, quod nec Supprior, nec Vicarius inllitutus a Priore, pnrefl in nbfenrifl Prioris alium Vicarium lubllituere, nifi libi fpccialiter committatur per Priorem, dicendo in fuo recedu: figo inllituo in Vicarium illum. vel illos, quos inllituendos duxeritis; ficur fuit detlnratum Tolofa? 1328. Item cum abfentia Supprioris iit Conventui valde damnofa, nullo modo debent Supprieores in iocios Priorum eligi: qui autem «ppolmtm fecerint. debent graviter puniri, ac voce privari, ficur fuit ordinatum Bononia? 1275. ScTolofa? 1304. Si tamen Supprieores Conventuum fuerint Prædicatores Generales, quia habent vocem in Capitulo Provinciali. poffunt ire ad Capitulum Provinciale: ut fuit declaratum Fomat 1608- declarat. 1.

Item declaramus, quod Supprieores, & Vicarii Priorum in atuentia Prioris, non poliunt recipere Fratres ad Ordinem, vel profeffionem. neque etiam ad facrus Ordines promovere: Hcut fuit ordi-

natum apud Montem Pefulamim 1394- poffunt tamen abfentibus Prioribus, per Privilegium, quod dicitur Aure mdgnum, omnes Fratres fuomm Conventuum, vel ad eoa declinantes, ab omnibus exceflibus, & cemuris a jure, vel a iudice generaliter promulgatis abfolvere, ac Sacramenta buchantticE, & Extrema? untionis eis adminiltiare. Londini 1335. & Valencenis 1337.

(u) Supprior mortuo priore, vel dmoto, vices ejus in omnibus plenarie obiint. it.) Declaramus, quod per Conllitutiones noftras, mortuo, vel amoto Priore, cum Supprior vices ejus plenarie in omnibus abnueat, poterit in tali calci agere quidquid Pnor jure ordinario pocelt: & ideo poterit Vicarium inllituere, Fratres ad probationem, vel ad profeffionem recipere, Confefibrem eligere, & alio mm Fratrum confefloites audire, & alios pro audientia Fratrum exponere. Quia cum iit in talicafli quali ordinarius, & poteflatem, ne jurifdittionem ordinariam habens, poterit praruidla, & qucumque alia facere, qua Prior jure ordinario potelt. Non poterit autem Fratres pr*elencure Epifcopis pio confeffionibus fecularium audiendis, vel Ordinibus luicipiendis, vel alia hujulmodi facere, qua Priori competunt, non de jure, fed ex commiffione. Et hxc eadem poieft Vicarius electus a Panibus mortuo, vel amoto Priore in abfentia Supprioris: quia in tali cafli Vicarius non efi delegatus, fed habet jurifdittionem ordinariam per legem fibi datam.

(x) Et in Domoprafens extiterit) Declaramus, quod Prior Conventualis noviter clecfnus, & confirmatus, antequam veniat ad luum Conventum, non potelt Suppriorem a fuo officio remove: quin per legem, ficu per Conflitutionem, vices ejus plenarie gerit in omnibus, quoufque ipfe Prior prariens in Domo extiterit. Pofiquam vero lemcl in Conventu prsiens fuerit, 6c poftca 3 Conventu recelferit; poterit etiam exiensi extra luum Conventum, Suppriorem, vel etiam Vicarium a Patribus elettum abfolvere: & alin qtitr adliiam juriidittionem pertinent, quoad Fratre? liii Conventus exercere. Similiter poterit Priore Conventualis Suppriorem inllituere a Priore Provinciali abfolvere, ur declaratur in Capitulo Barcinona? 1574. declarat. 12. Sed hoc de nbfolutione Supprioris iuelligendum efl juxta declarationem Capituli Valentini 1596- declarat 7. quod poffit abfolvi a Priore, de Patrum tamen confilio per vota fecreta.

Item decimamus in Capitulo Barcinona? 1574. declarat 1. fuiffe declaratum: Supprieores non habere locum extra Conventus, quibus pramunt, neque etiam iuper Baccalaueros fubditos fuos, quos fblrntprscederetn fuo Conventu; fi contin-gar Suppriorem, ScBat caluureum ejufdem Conventus, ad alium Conventum fimul declinare.

(y) Nifi Prior Provincialis aliter ordinaverit.) Declaramus, quod mortuo, vel amoto Priore, Prior Provincialis potelt Suppriorem a fuo officio abfolvere, vel authuntacem ejus limitare: etiam antequam Prior eleEhis fuerit, vel confirmatus. vel pratens in Domo extiterit. Er poterit in eodem Conventu Vicarium inllituere Fratrem alterius Conventus, qui habebit vocem in electione, & aliis negotiis, & rrarinnhns illius Conventus; fu ut fuir declaratum Cadurci 1319- Non potefi tamen in illa electione vocem pafiivam habere in eodem Conventu: quod li lecus facium, fuerit, totum fit irritum & inane, ut fuit ordinatum Roma? 1553- ordinat. 2. & 1558. & Avenione 1561. 6: Bononia 1564.

CAP. IT. DE ELECTIONE PRIORIS CONVENT.

IX.

(§) CI vero mortuo Priore, vel amoto, vel abfenee, Domus Suppriorum pñefencem > (//) vel Vicarium Prioris (in ejus abfentia) non habuerit; tres Patres illius Conventus praeſentes, & vocem in eledlionibus habentes, qui primitus Habitum noſtri Ordinis fuſceperunt, ſi tamen poſt profeſſionem a noſtro Ordine nulla-tenus difcelTerunt, nili per Magiſtrum Ordinis, vel Provinciale, vel Generale Capitulum cum eis fuerit diſpenſatum (/) aliquem Fratrem de Conventu illo, in Domo praeſentem antequam comedant, & bibant eligere teneantur, renuntiatio- ne qualibet non obſtante. Qui vices fu- pradi&as Prioris obtineat, quouſque Do- mus ipla Priorem praeſentem habeat, vel Suppriorum, vel Vicarium Prioris in ejus abfentia: vel Prior Provincialis, vel Conventualis aliter ordinaverit. Quod (i) praeſentis tres non concordaverint, duo- rum lententia ad providendum, five de uno ipſorum trium, five de aliquo alio Fra- tre Conventuali praeſente, praevalerit.

(Z1 Si vero mortuo Priore, vel Amoto CT/-.) Declaramus, quod mortuo, vel amoto Priore, ii Domus non habuerit Suppriorum, vel Vicarium ejus, vel alius alterius Superioris, tres Patres antiqui» qui diutius Habitum noſtrae Religionis poſt profeſſionem portaverunt, & adignari fune in praeſentem Conventu, tenentur eligere unum Vicarium: qui in tali caſu poterit in electione cum aliis duobus voca recipere, & omnia facere, qua: poſſunt Supprior mortuo, vel amoto Priore, ſicut declaratum eſt Cadurci i 319*

(a) Vel Vicarium Prioris.) Declaramus, quod cum mortuo, vel amoto Priore, Vicarius ab eo inſtitutus etiam removeatur, & non re- maneat amplius Vicarius, iicue de Urarum iuit Burgis igi>. & Roma 1601. illud verbum (vel Vicarium Prioris) non debet referri ad illud, mortuo, vel amoto Priore; ſed ad illud ver- bum, vel nſente Priore: & in tali caſu, vide- licet in abfentia Prioris, ti Domus Suppriorum, vel Vicarium ejus, vel Vicarium i rſiſi? non habuerit: tunc tres Fratres illius Conventus. Qui diutius Habitum noſtrae Religionis poſt pro- feſſionem portaverunt, tenebuntur aliquem Fra- trem de illo Conventu in Vicarium digere; qui vices Prioris in omnibus plenarie obtinebit, quouſque Domus ipſa Priorem praeſentem habe- ar, vel Suppriorum, aut Vicarium Prioris; vel Prior Provincialis, vel Conventualis aliter or- dinaverit. Ex quo parer, quod verbum illud, vel Vicarium Prioris, refertur ad abſcutiam, & non ad remotionem Prioris: quia Prior re- motus ab aliquo Conventu, non poſſet de illo aliquid diſponere, vel ordinare; quod tamen poſſet in lua abfentia facere. Et propter hoc in Capitulo Barcinon. 1261. cum in praeſentia clauſula: Si verò mortuo, 6tc. nulla fieret men- tio de abfentia Prioris, nec de ejus Vicario; ſine iiatucum, & confirmatum, ut lic diceretur: Si verò mortuo Priore, vel amoto, additur, vel *biente. Et infra: Et domus Suppriorum praeſentem non habuerit: addatur, vel Vicari- um Prioris. Et infra, ubi dicitur, vel Prior Provi- 6W. Re&tL Tum,

cialis, addatur, vel Conventualis aliter ordi- naverit. Et ita bene apparet, quod praeſentia clauſula, qua* folum ſc exrenrebar ad eligendum Vicarium in caſu mortis, vel remotionis Prioris; nunc per illas tres dupliones additas, etiam ſe extendit in caſu abfentia? ipſius Prioris. Item declaramus, quod Priores abſoluti a filiis officiis, ad illos Conventus, de quibus fuerunt alium- pri, pertinebunt; nifi per Superiores de illis aliter fuerit ordinatum.

(b) liquem fratrem de Conventu illo, C7V.) Declaramus, quod aliquis Frater proprie dici- tur eſſe de aliquo Conventu, qui eſt in illo a(lignatus per Priorem Provinciale, vel per Magiſtrum Ordinis, vel eorum Vicarios, vel per Capitulum Generale, vel Provinciale. Ec- talis proprie dicitur eſſe Conventualis illius Con- ventus, «iamſi non fuerit in illo profeſſus. Non poſſunt ergo illi tres Patres aliquem Fra- trem eligere in Vicarium; nifi fuerit in illo Con- ventu; alſignatus lic enim poterit dici eiſe de illo Conventu, vel Frater Conventualis illius Conven- tus, ſicut fuit alias declaratum Tolofc 1328.

X.

fyXJT Illi autem Praefidenti Ordinis lice- at alicui extra obedienciam noſtri Ordinis exiſtenti, curam committere ſu- per Fratres, vel Conventus Ordinis quo- modocumque: nifi Pradacis ex Ordine noſtra aiſumptis ſupra Socios eis depura- tos, & quamdiu eunt eorum Socii; & nifi ſupra apoſtacas, & vagos, hoc eſt fine Ordinis licentia extra Ordinem com- morantes, quamdiu (ic extra manent. Super quos volumus, quod non ſolum Magiſter Ordinis, ſed etiam Priores Pro- vinciales, & eorum Vicarii poſſunt po- teſtatem concedere omnibus Eccleſiaſticis perſoni&. Quod (i) fecus fa&um fuerit, fit irritum, ſc inane. Fratres vero no- ſtros, tam in Epilcopatu precife titulari, vel alias infra Epilcopatum conſtitutos, & beneficiatos, vel exemptos ab Ordine, (exceptis Magiſtro Sacri Palatii, & Pce- nicenciariis perpetuis D. Papae, qui fe- quantur Romanam Curiam, eorumque Sociis,) nolumus ſi noſtris Conventibus ultra triduum retineri: abſque licenda Provincialis cum conſenſu (ud minus) dua- rum partium Conventus obtenta. Alio- quin ſuſpenſionem d ſuis officiis incurrant Praefidentes, ipſo facio contrafacientes.

<7* Nulli nutem Vr.ſiſenti Ordinis lue At C77.) Declaramus, quod cum Ordo noſter lic imme- diate ſubje&us Romano Pontifici, & exemptus ab omni potefiate, & iuridiſtione quorumcum- que Prolatorum, qui non ſunt de Ordine; & cum etiam nullus Pſa:ſidens, vel Frater Ordinis poſſit renunciare cuicumque privilegio no- ſtro Ordini conceſſi, abſque aſſenſu Capituli Generalis, propter hoc hic prohibetur, ne ali- cui Prſſſidens Ordinis liceat cuicumque extra obedienciam noſtri Ordinis exiſtenti commit- tere curam, vel nurhoritatem dare iſuper Fratres, vel Coiivencps Ordinis ndltri: quod li iecus fa- dmn fuerit, irritum fit, & inane, & illi qui ta- lem authoritatem hujusmodi perſonis dederint,

I.

vel

vel alicui privilegio Ordinis renunciaverint, debent poena gravioas culpa: puniri, a qua «on oltunt, nili per Magistrum Ordinis, vel Priorem rovincialem, vel per Generale, vel per Provinciale Capitulum dilpenlari.

Item declaramus Vnlliloleti 1^o5. ordin. 12. ordinatum fuisse. ut in Provinciis, in quibus hactenus patentes litterae confirmationis Priorum in Capitulo legi nullo confueverunt, deinceps legantur coram Fratribus in Refectorio, vel Capitulo: notando in eisdem litteris diem, & horam, quibus fuerint intimatae.

Caput III.

De Electione Prioris Provincialis,

I.

(*) Statuimus, & ordinamus, ut mortuo vel amoto Priore Provinciali, vel ipso, & eo cui vices suas commiserit, extra Provinciam existente; Prior Conventualis illius loci, in quo primum Capitulum Provinciale fuerit celebratum, vices ejus obtineat; quousque Prior Provincialis illius Provincia fit electus, & confirmatus; & ipse, vel ille, cui vices suas commiserit, prudens in Provincia exciterit. Quod si Capitulum Provinciale ex aliqua causa, ad Conventum alium transferatur, (qua: translatio fiat per Priorem Provinciale, vel ejus Vicarium, de consilio differendum) post translationem, Prioris Vicarii potestas expiret, & Prior loci illius, ad quem Capitulum fuerit translatum, vices Prioris Provincialis, in omnibus obtinebit.

II.

Item dicimus, si Capitulum Generale contigerit ad aliam Provinciam transferri: videlicet, quod autoritas Vicaria ad Provinciale illius Provincia cum Capitulo transferatur. Si autem Conventus ille, cui Capitulum assignatum fuerat, vel translatum, Priorem non habuerit, vel, vel cum intra tempus Vicaria sua mori, vel amoveri contigerit, vel extra Provinciam esse: durante ejus absentia Prior illius Domus, ubi Provinciale Capitulum antecessens fuerat celebratum, & vices Prioris Provincialis in omnibus obtinebit; & sic deinceps retrocedendo, quousque Conventus ille, in quo Provinciale Capitulum fuerit celebratum, Priorem habuerit: qui vices Prioris Provincialis in omnibus obtinebit, donec Prior illius Provinciae fit electus, & confirmatus: vel Magister Ordinis, vel Generale Capitulum in praedictis casibus aliter ordinaverit; vel ipse Provincialis, vel cui vices suas commiserit, prudens in Provincia extiterit.

(a) Statuimus. Ceterum infra: Pices ejus et tincti.) Declaramus, quod ille qui amoro, vel mortuo Priore Provinciali ex vi Conflitutionis gerunt vices Provincialium in omnibus, nullam habent ex hoc fupe Sorores nostri Ordinis potestatem: sicut fuit declaratum Vifloria 1331. & Argentrina 1307. Verumamen Julius Papa u. per suas litteras in forma Brevis, Fratri Thomae de Dio Cajerono tunc Vicario Ordinis, & omnibus Vicariis pro tempore. Ordinis, Provincialium, Conventuumque ejus, mortuis, vel amotis, Magistro Ordinis, Prioribus Provincialibus, vel Conventualibus omnem potestatem, & facultatem, tamen Apostolica autoritate, quam quomodolibet aliter concessam, & in posterum concedendam, Mngilho, Prioribus Provincialibus, vel Conventualibus praefaci Ordinis (exceptis illis, quae in Constitutionibus dicti Ordinis specialiter illis inhibentur) refoetvfe concessit de gratia speciali, die 7. Decembris, anni 1507

III.

§1 vero Prior illius Conventus, ubi Provinciale Capitulum fuerit celebratum, in Provincia praefens extiterit, fed aliqua ex causa Capitulo Provinciali non interfuerit; simili modo Prior illius loci, ubi fuerat praecedens Capitulum celebratum, vices Prioris Provincialis (in ipso tantum Capitulo, durante absentia praedicti Prioris) in omnibus obtinebit. Finito vero Capitulo, Prior Domus in qua Capitulum illud fuit noviter celebratum, vices Prioris Provincialis (eo modo quo supra didum est) in omnibus obtinebit. (^) Si autem Priorem Provinciale in Capitulo Generali, vel medio tempore usque ad Capitulum Provinciale, vel in ipso Capitulo Provinciali mori, vel amoveri, vel quocumque casu infra illud tempus Provinciam aliquam Priore Provinciali carere contigerit, vel carentia ipsa duraverit, ad ipsum Capitulum Provinciale ejus electio pertinebit: qua perada Capitulum Provinciale celebratur.

IV.

(QUod si nec ipse in ipso Capitulo electus, nec alius fuerit confirmatus; vel post Provinciale Capitulum Priorem Provinciale mori, vel amoveri contigerit: qui ejus locum obtinet, teneatur convocare quantocius poterit Electores; & in die ad eligendum assignata Prior Provincialis eligatur, vel postuletur, & Provinciale Capitulum celebretur; nisi prius celebratum fuerit. Quod si in die flatuta non elegerint, vel postulaverint, qui debent eligere; ad Magistrum Ordinis potestas providendi transferatur. Quod si Fratres cujuscunque Provincia, infra annum postquam cis confiterit, quod Provincia caret suo legitimo Provinciali, nun degerint, vel

non

CAP. III. DE ELECTIONE PRIORIS PROVINC. &c.

non postulaverim Provinciale ; ipso fe-
ele&io , & provifio de Provinciali >
fic ad Magiftrum Ordinis devoluta.

(b) Si / itutem Priorem Provinciale in Capi-
tulo Generali CTc.) Declaramus , qd circa
initium Ordinis 11^{ve} ad annum 1357. ubi fuit
illa Conftitutio confirmanti Cingulis annis fiebant
Capitula Provincialia poft Capitulum Generale.
Edi Prior Provincialis , poli Provinciale pipi-
rulum moriebatur , vel amovebatur : aure Ge-
nerale Capitulum convocabantur Electores . &
in die illatur. eligebatur Prior Provincialis : &
tum non celebrabatur Capitulum Provinciale ,
quia jam erat celebratum. Si ver6 amovebatur,
vel moriebatur Prior Provincialis in ipfo Capi-
tulo-Generali , vel poli , ufque ad diem liatu-
tam pro Capitulo Provinciali i convocabantur
Electores , & in die flatuta eligebatur Provincia-
lis : & pollea Cflpitulum Provinciale celebra-
tur , in quo recitabantur aQa Capituli Generalis
illo anno celebrati. Sed poitmodum ad evitan-
das expenfas , ad tollendam confufionem ,
qua loqui videbatur , fuit facla illa Conflitutio:
per quam liatutum fuit : fi contingeret Priorem
Provinciale in Capitulo Generali, vel medio tem-
pore ufque ad Capitulum Provinciale , vel in
ipfo Capitulo Provinciali mori > vel amoveri,
vel quocunque cafu contingeret infra illud
tempus Provinciam aliquam Priore Provinciali
carere , vel ipfam carcnriam etiam ante illud
tempus inceptam , infra illud tempus dura-
re . tunc electio pertinere deberet ad Ca-
pitulum Provinciale , & non ad Electores :
lioc efi ad Priores cum lingulis Sociis , &
tui Magifros in Theologia , & Prdicatores
Generales. Er facla electione in die flatuta ,
Capitulum Provinciale debet celebrari. Ubi efi
adverrendum , quod fi etiam ante Capitulum
Generale Provincia inceperit Priore Provinciali
carere , ftd non potuerunt forte Electores ante
Capitulum Generale congregari , nec electionem
facere , vel fi potuerunt , & electionem fecerunt,
electus non init confirmatus , & fic carentia du-
ravir ufque ad Capitulum Generale : tunc & eo
cafus electio Prioris Provincialis pertinebit ad Ca-
pitulum Provinciale , & non ad Electores . licut
declaratum fuit Valentia? 1°, & 4. Janua: 13^{ve} 5. &
Avenione 1367 Er demum in Conflitutiones re-
dactum in Capitulo Romano 1558° quod imbo-
ratum fuerat Salm 1551. & approbarum Ro-
ma: 1553.

(1) Quod fi ne(ipfe in ipfo Cdp/ftitlo electus ,
nec alius fuerit confirmatus.) Declaramus , quod
tum per privilegia iit nobis concedum , quod
quando in aliquo Capitulo , vel Conven-
tu noftri Ordinis , de Provinciali , vel Con-
veimiali Priore occurrerit electio facienda , fi ex
aliqua caufa electio nem faciam contingat forfi-
tan non confirmari: Superior ad quem confir-
matio talis electionis pertinet , auctoritate Apo-
logeta concedere poterit , & in Priorem con-
firmare , aliquem de illa Fratribus , quos ipfi
Electores , vel major pars eorum per litteras
ab eo petierint , quando id ipfum pro ele-
cti confirmatione tranfmittunt. Et propter hoc
dili! hic Conflitutio : quod fi nec ipfe in Capi-
tulo electus , nec alius (icilicet pollulatus) fuerit
confirmatus , ille qui locum Provincialis obtinet,
ineat ut convocare quam citius poterit Electores.

V.

Olamus aurem quod electio prxdicta
(qua- non in ipfo Cupiculo Provinciali'
Cod. RepuL Tum. IV.

fed poft Capitulum debet celebrari) tan-
tum fpedet ad Priores Conventuales , &
ad Pradicatores Generales: & unum Fra-
trem de quolibet Conventu , ad hoc idem
pro, qualibet electione de Priore Provin-
ciali ficria (fi pluries fieri contingerit)
noviter electum ; (Roma iff.) nifi
Confirmator parrens fuerit , vel in tam
parva diftantia , quod ante difolutionem
Prioris Congregationis , potuerit de caf-
fatione electionis prius fada (fi eam cal-
fari contingat) nuncius pervenire. Tunc
enim & fecunda , & tertia (fi opus fue-
rit) electio , ad eodidem pertinebit. Qui
Elector , a majori parte medietate Con-
ventus , <V> per difquiltionem Suppri-
oris , vel vices ejus gerentis , & duorum
Fratrum , qui primitus Flabicum noftri
Ordinis fu(ceperunt , nec poft profeciKo-
nem fuam ullatenus a nofiro Ordine di-
cefferunt (nifi per Magiftrum Ordinis ,
vel Generale , aut Provinciale Capitulum
cum eis fuerit difpenfacum) omnibus Fra-
tribus ad Conventum illum pertinentibus
convocatis : (fi infra unam dictam ad
eos pedit nuncius pervenire) eligi debet.
Et hoc idem in electione Prioris Conven-
tialis, 0*) & tractatu eorum qux mitten-
da funt ad Capitulum Provinciale , ob-
fervetur. Qui fecundum formam infe-
rius in electione Magiftri pofitam , cle-
fitionem hujusmodi celebrabunt : hoc ex-
cepto ; quod eos includi , licut in ele-
ctione Magiftri , non oportet.

W Ier Superioris. JDeclaramus,
quod in deQione electarum Priorum Provincialiu,
Prior Convcjtualis dehet habere primam vocem :
neq; ohfhnte illa Conflitutione , quadicit: quod
in electione pra?diQa Supprior cum duobus Pa-
nibus debet vota Fratrum difcutere , ficuc fuit
declaratum in Capitulo Luca: 1288. & Argenti-
ntc 12>j6.

(e) Et tractatu eorum ^emittenda funt ad
Capitulum.) Declaramus , quod ad Priores Con-
vencuales non fpectat ordinare , vel le intromit-
tere de tempore , vel die infituendo , five de
quocunque alio eorum , que ad tractatum Pro-
vincialis Capituli , vel electionem locii pertinent:
fed a(Egnatio diei, in quo traQari debent ea qua-
ad deditionem locii Prioris , & ea qua
Capitulum Provinciale mittenda time , pertinent ad
Suppriorum ; nec Priores electioni locii inccr-
ellededeheiu. licut declaratum fuit apud Montem Pe-
lulanam 1271. & Lugdini 1274. & Barcinon*
1223- Er tractatus eorum qua mittenda lum ad
Capitulum , non poliunt ultra unum diem pro-
longari.

Irem declaramus , quod focii Conventuum
elecrt ad Capitulum Provinciale , vocem cantuin
habeant in Capitulo Provinciali illius onm , pro
quo fuerunt electi. Si autem ex cama , vel
impedimento , a Capitulo Provinciali , illo anno
fuppefedeciuii , ad tractatum Capituli Provincia-
lis anni fequeitis . ex vi nllis electionis non i4-
murunt : ficut fuit declaratum Ferrori*. 1362.
In Capitulo etiam Bononia* 15^{ve} 4. ordinatum
fuit , quod qui in uno Conventu fuerit electus
itmel in focium Prioris Conventualis. euntis ad
Capitulum Provinciale , in eodem Conventu non

post eligi in focium Prioris pro Capitulo Provinciali immediate frequenti : & ii feciis fieri, irrita electio censetur. Ubi etiam fuit declaratum, quod Provinciales qui suum officium expleverint, aut etiam fuerint absoluci, ad idem officium in eisdem Provinciis, non post eligi, nisi post tempus, quo duonin Provincialium officium durare solet : ut etiam superius ex Constitutione Julii 11. diQuin est. Similiter si ante mortem, vel amotionem Prioris Provincialis, aliquis Conventus de electione fodi Prioris tractatum fecerit, & aliquem Fratrem in Socium elegerit : si confirmata publica electionem ipfius Provincialis fieri per electores, & non per Capitulum Provinciale, non erit talis Frater electus verus focus; sed operirebitur mortem ipfius Provincialis, vel amotionem, aliquem in iudicium de novo eligi, five numerari, licet declaratum fuit Brivsr 1346.

VI.

Quod si Magister Ordinis, vel Capitulum Generale, aliquem Fratrem illius Provincia* Vicarium instituerit in eadem; volumus ipsum Vicarium in electione praesedita vocem habere. (/) Tres autem Priores Conventuales, qui primitus Habitum nostri Ordinis suscepunt (quum electio per ferutinum facienda est) voluntates Ungulorum figillatim, & leorfim aliquantulum in eodem loco coram oculis omnium disquirant, & feribant : deinde scripturam in medium publicent, expressis nominibus eligentium, & electorum. Et facta collatione numeri ad numerum, si omnes, vel major pars ultra medietatem omnium eligentium in unum concordaverint, & minor pars interrogata majori consenserit; ille, qui primam vocem habuit in electione, Turgens dicat : Ego Frater N. vice mea, & omnium electorum praefentium, eligo Fratrem N. in Priorem Provincialem talis Provincia?. Si vero non omnes consenserint, & tamen major pars ultra medietatem (ut didicimus) unum degerit; tunc (sicut prius) qui primam vocem habuit, dicat : Ego Frater N. pro me, & his qui mecum consentiunt, eligo Fratrem N. in Priorem talis Provincia.

VII.

Ille autem supradictus Elector, illo anno fit Socius Prioris Conventualis euntis ad Capitulum Provinciale, si tunc fuerit celebrandum. Quod si cum impediri contingat, antequam iter ad eundem ad electionem arripuerit, Conventus alium possit eligere loco ipfius. Idem dicimus de Socio Prioris Conventualis, euntis ad Capitulum Provinciale, electo. (g) Initante vero Prioris Provincialis electione. Priorum Conventualium absolutionem (nisi ob causam criminis, vel gravis scandali, vel ipso Priore petente,

vel in Capitulo Provinciali a Diffinitorio illius tunc post electionem Prioris Provincialis factam, licet pendente quoad confirmationem) fieri totaliter prohibemus. Inflare autem electionem Prioris Provincialis dicimus, quandocumque Provincia non habet Priorem Provincialem praefentem, vel absentem.

(f) Tres autem Priores Conventuales (Stc) Declaramus, quod in electione Prioris Provincialis, tres Priores Conventuales qui diutius post Professionem Habitum nostri Ordinis portaverunt, debent vora electum recipere : juxta formam in Capit. Bonon 1564. traditam. & iuxta in Cap. 2. de electione Prioris Conventualis positam.

(g) Inflante vero Prioris Provincialis electione. Declaramus, & volumus, quod sicut imminere electione Priorum Conventualium non debent fieri mutationes Fratrum infra duos menses. Cur supradictum est ex Constitutione Clementis VIII. ante electionem praeseditam, nili in casibus expressis in Constitutionibus: simili modo declaramus, & volumus quod non fiant mutationes Fratrum, privationes vocum, absoluciones Priorum, i tempore notitia? carentia? Provincialis in aliqua Provincia, usque ad notitiam confirmationis ejusdem; nisi in casibus in Constitutionibus contentis i iis fuit declaratum Veneris 1357- Bnigis 1347. & Colonice 1301.

VIII.

Prior autem Provincialis supradictus modo electus, (/6) poterit per Magistrum Ordinis confirmari, vel ejus electio cassari; si ipse Magister (pro videbitur. Quod si Ordo Magistrum non habuerit, ipsum electum confirmandi, vel infirmandi, & ad diffini officii suspensionem compellendi, Vicarius Ord. habeat potestatem. Si vero post confirmationem, per Magistrum Ordinis factam, antequam ad electum ipsa confirmatio perveniat, Magister Ordinis mori, vel amoveri contigerit, confirmatio suum fortiter efficitur,

IX.

(z) Ceterum autem, ut Prior Provincialis in Capitulo Generali a Magistro, & Diffinitoribus Capituli (prae-missa diligenti examinatione) confirmetur, vel amoveatur.

(h) Poterit per Magistrum Ordinis confirmari. Declaramus, quod Magister Ordinis per privilegia Bonifacii VIII. & Clementis VII. potest omnes, & singulos Fratres diffini Ordinis biquifnos, ac Priores Provinciales, & Conventuales, & alios quoscuque Officiales diffini Ordinis, ac Prioribus Monasteriorum in dicto Ordine, & per Sedem Apostolicam, vel per quoscuque, & quavis auctoritate deputatos. quoties Cui videbitur revocare, & a suis Officiis remove : etiam si eis per Sedem Apostolicam fuit concessum, quod a suis prolationibus, vel Officiis remove non possunt; & loco ipforum alios, vel alias substituire, ac officia ip-

CAP. III. DE ELECTIONE PRIORIS PROVINC.

ipfa limitare , ac in Curia Romana Procuratorem inducere , & inditurum ab ipfo Officio removere quoties libi , & luis lucefloribus videbitur expedire. Item declaramus Bunon. 1615. illiul ordinatum fuiffe : Ad expenias in Provinciis , & alia varia inconvenientia evitanda , electionis Provincialium femtina ad Magillruin Ordin. per Tabellarios , aut Fratres Converlos fve Tertiarios mittantur. Si vero aliquando per Panes graviores ex caufa urgentilTunu , hujuFmodilcrutinia mitrere necelfe fuerit ; hoc arbitrio Magillri Ordiii. probandum , vel improbandum relinqui-mus. Caveant aurem Fratres Provinciarum , ne facile lefe ele&ionibtss Provincialium opponant , aurproteitationes de itivaliditate carum faciant ; alioqui pro luis aulibus temerariis a Magilfro Ordinis gravillm& puniantur.

Item declaramus . quod fi Piores Conventuales , in Provinciales eletli fuerint , flarim ut Provuiualatus confirmationem acceperint , ab officio Prioratus cernuantur abfoluti ; et tamli talis abfolutio in lireris confirmationis non fuerit expreffa. Bononie 1564. declarat. 1.

(i) Statuimus autem , ut Prior Provincialis in Capituli. Generali Crc.) Declaramus , hoc ita efie iueliigendum , fi tunc in proximo Generale Capitulum celebrabitur : alias per Magiftrum Ordinis de confilio Patrum debet confirmari , pro-ut iuperius diclum cll.

Item declaramus , Roma? 1546. fuiffe ordinatum , quod fi pendente confirmatione Provincialis in aliqua Provincia , & finito Capitulo Provinciali , electum mori contigerit , Vicariatus ejmdem Provincia: pertinecc ad illum Priorem , in cujus Conventu fequens Capitulum fuerit alixgiatum.

X,

J)Rior autem Provincialis eandem habere beat poteftatem in fua Provincia , quam & Magifter Ordinis: (k) & eadem fibi reverentia , & obedientia a Comit provincialibus exhibeatur , qua? Magiftro Ordinis , nili Magifter prxfens exciterit. Item Prior Provincialis totam fuam Provinciam per fe (fi poterit) vel Vicarios idoneos teneatur fingulis annis vificare , quibus authoritatem luam cmnmittac , pro-ut libi videbitur expedire.

XI.

jpRiores autem Provinciales quum fuerint abfoluti , ad illos Conventus pertineant , de quibus fuerunt alTumpci : nifi per Superiores fuos de eis aliter fuerit ordinatum. Si vero in Provincialatu decefferinc libri , & alia qua? habuerunt per provifionem Ordinis a Provincia , vel etiam ab aliquo Conventu antequam elTent Provinciales , vel in ipfo Provincialatus officio 5 ad Provinciam , vel Conventum , unde habuerunc (impliciter pertinebunt. (/) Ea vero qua? aequiviverunt tempore Provincialatus ; ad Provincias quarum erant Piores fpedlabunc pro medietate , & pro medietate ad Conventus fuos quorum funt filii. Alia vero omnia

fint Conventuum Tuorum quorum funt hlu. Lc idem dicimus de bonis Procuratoris Ordinis. Relicta autem Magiltri Ordinis , qua acquifivit in Magifterio J pro medietate fint fui Conventus originalis , alia vero medietas ad commune Ordinis bonum pertineat.

XII.

CTatuimus autem , ut in fingulis Provinciis Piores Provinciales , vel eorum Vicarii , & Deffinitores Capituli Provincialis , Provincias fuas per Vicarias diftinguant , fecundum quod eis videbitur expedire. Quibus fingulis. Vicarios proficiant , qui non fint Piores , vel Lectores actu legentes , nifi prius a fuis officiis abfolvantur § < Srequifico confilio Fratrum prafentium ad dictas Vicarias pertinentium , qui fint de corpore Capituli Provincialis. Qui Vicarii in Domibus fibi alfignatis , Prioris Provincialis plenarie vices gerant : exemptis dumtaxat inflitutione , & deftitutione Priorum , & Ledorum ; & ubique loca fua teneant , nifi in Capitulo , dum officium fufe Vicaria? exercent ; quorum poteftas in die immediatd praecedente electionem Deffinitorum Capituli Provincialis expiret. Hos autem Vicarios , Prior Provincialis corrigere poffit , & ex caufa rationabili amovere.

(k) F.teadem fili reverentia ZFc.) Declaramus , quod Piores Provinciales extra luas Provincias debent procedere Piores Conventuales tam in loco , quam in proceffionibus , tk. in dicendo Fidelium. Similiter illi Rceflorio habebunt locuin nola* , abfente Prslidente Provmcix: cum ille illi fit locus iudicii , led dignitatis ; ut habetur inferius cap. 13. In Capitulo autem , cum extra Provinciam fiatn nullam habeant iurisdictionem , habebunt locum immediatamadextris Prandiciitis Capituli , licut luit declaratum Roma? 1468.

Item declaramus , nonnulla jn diverfis Capitulis ordinata olle pro officio Provincialium. Imprimis , ne mulca ill Provincialibus provila , & memoria elabantur , urque fallificationibus lierelorum oltum omnino occludatur , ut librum habeant , Regeltum nuncupatum , in quo preecipua: res , & aiiU coriun annotari debeant Valliloleti 1*105. ordinat 13. Item nullus omnino Provincialium , inconfulco Magiltro Ordinis , contributiones pro illi officii lilii , & neceffitatibus in Provincia augere valeat. Expenlas vero extraordinarias pro communi bono Provincia: , ue confilio Capituli Provincialis , aut Provincia , id dt , Magiltorum Provinciae , & eorum qui fuerunt Provinciales , cojiltitueic poterit. Bononia: 1615. ordinat. 13.

Item ad tollenda omnia Fratrum fubditorum gravamina , vera , vel praecenta: ordinatumell Valentia: 1 ordinat. 23. quod Provinciales quarumcumque Provinciarum & Vicarii Congregationum , live Vicariorum , explero officio illi regiminis , debeant fubire iudicium lua? adminiftracionis , hunc in modum videlicet. Quatuor Deiffiutores Capituli electionis fua? luccello*

DISTINCTIO SECUNDA.

ris , vocabunt ad Deffinitoriumex vocalibus illius Capituli . primo Patres qui fuerint Provinciales ejuldem Provincie : deinde antiquiores Magistros in Capitulo exillens , ita ut fenerius munus compleatur; cui addito quaternario ipsorum Deffinitorum, refulabitnumcriisdennius. Hi itaque decem tenebuntur iungi duos Praefatos de praefatis in Capitulo , ad id maius apud , & idoneo* , in ipsorum conficiendum , lecreto , & per schedulas nominare. Ille autem omnes istos vult in vias aliquot mittentur ; inde forte una extrahetur , & in illa nominatus Pater, Judex erit ad querelas audiendas , & examinandas comia Provinciale praeiitum. Extrahentur , & alii clia? , in quibus nominati Pulres , praefati Judicis confultores habebuntur , pro lententia dumtaxat ferenda , cum affinitia Provincialis novit elcfl : & pro discernendo: an ultra tempus Capituli quandoque durare debent per nominari iudicis nurhoitas , cotila capiendi aliquas informationes extra locum Capituli; quae autem iudicis Tariofmdcbenut ne , attenta negotii qualitate , videbunt ipsi una cum Provinciali electo , ut supra : pariterque iudici terminum praefigunt , intra quem eas acceperint debeant , & ad lententiam venire. Excipiuntur ab hoc modo iudicii , Superiores quilibet absoluta autoritate Magistro Ordinis , vel ejus Vicario, Apollitico etiam interveniente induito, dati, ut instituti : quibus Magistro Ordinis , nunc illius Vicario iudicem praeferere eripotestas , cui rationem reddere teneantur.

Verum in hac ordinatione, fuit poltea revocata in copiam Romano i601. revocatione 4. ubi flectitur: Revocamus ordinationem 23. Capituli Valentini 1596- qua praefiguntur modis, quo subire iudicium tenentur RR AA. PP. Provinciales , & Vicarii Generales Congregationum. Terminato tamen officio , de datis , & acceptis, seu expensis . & receptis in officio , Deffinitorio Capituli Provincialis reudant rationem: & ea quae luparemur reponantur in comimini Provinciae depolito ; ficut fitur ordinatum Roma? i608. ordinat. »S-, & Pariflis confirmatum 1611. confirmat. 10.

Caput IV.

De electione Magistri Ordinis.

I.

Constatuimus , ut fi ante factum Sancti

Michaelis » vel in ipso festo , Magistrum Ordinis mori , vel amoveri contingit; Prior Conventualis, vel Provincialis » qui propinquior illi loco extiterit , ubi Magister decesserit , Parifienfis , vel Bononienfis Conventui (fibi videlicet propinquiori) cum festinatione denunciare. Alteruter autem illorum duorum Conventuum , cui primo denunciatum fuerit, teneatur fimiliter reliquis nunciare. Parifienfis Conventus, Provincialibus Hispaniae? , Provinciae Tolofanae , Angliae , Scotia , Leutoniae , Daciae* , Aragoniae* , Provinciae Provinciae , Portugalliae* , Bithyniae* , & Germania: interioris , Sanctae Crucis , Hiberniae? , S. Joannis Baptista? , S. Jacobi , S. Vincendi , & S. Antonini. Bononienfis vero Ungariae , Romanense Pro-

vinciae , Regni Siciliae* , Poloniae? , Terrae fanQae /Graeciae , Bobemiae , Dalmatiae: » Lombardia , Saxoniae* , Trinacriae » S. Themas , & Calabriae , reneantur quantoocius intimare. Si vero post diu factum decesserit, vel amotus fuerit, ipse obitus , vel amotio nihilominus nunciatur , ut fupradecatur illo anno a Capitulo Generali.

I I.

Aufortuo igitur Magistro , vel amoto huius Magisterio, Prior Provincialis illius Provinciae , ubi fequens Capitulum fuerit celerandum, vices Magistri Ordinis in omnibus obtineat, quousque Magister Ordinis (it electus ; exceptis abolutionibus Priorum Conventualium aliarum Provinciarum , exceptis translationibus Fratrum de Provincia ad aliam , de quibus le nullatenus intromittat; nisi forte aliquis Frater, non Prior Provincialis existens , pro Provincialis officio petereatur. Si autem illa Provincia tunc Priorem Provinciale non habuerit, vel infra tempus Vicarii* fu* eum mori , vel amoveri contigerit; Prior Provincialis illius Provinciae ubi immediate praecedens Generale Capitulum fuerit celebratum , vices obtineat fupradictas ; & fic deinceps retrocedendo, donec in aliqua Provinciarum , illo modo valeat Vicarius inveniri.

I I I.

postquam vero illa Provincia, in qua fuerit Generale Capitulum celebrandum , Priorem Provinciale habuerit confirmatum , ipse Prior Provincialis vices obtineat fupradictas- (a) Priores autem Provinciales triginta unus Provinciarum , (b) finguli cum duobus Fratribus in Capitulo Provinciali electis pluribus medietate omnium eligentium , ad Capitulum veniant Generale. Si autem in aliqua Provincia , Provinciale Capitulum fuerit celebratum , & in proximo festo Pentecostes electio Magistri fuerit facienda. Definitor Capituli Generalis in anno Deffinitorum , & Socius ejus sint illo anno Magistri Ordinis Electores. (c) In anno autem Priorum Provincialium , vel quando ex alia quacunque causa , Deffinitor , & Socius, vel Electores praedicti, non fuerint electi , neque suppetat tempus, ut eligantur, propter quodeumque (iudicio discrecorum) legitimum impedimentum: tunc duo de Deffinitoribus immediatè procedentis Capituli Provincialis, qui primitus Habitum nostri Ordinis fulceperunt, (J) qui tunc fupreflices fuerint, ad electionem

nem Magistri Ordinis admittantur; quorum antiquior in Ordine sit illo anno Generalis Capituli Definitor. Qui si ad Capitulum non venerit, aut praecedentis Capituli exciderit Definitor, tunc ad definitionem Elector alius admittatur.

(3) Priores metem Provinciales tripartiti unius Provinciae.) Declaramus post factam hanc Constitutionem, auctum fuisse numerum Provinciarum. Unde in Capitulo Ranis 1557- sic habetur: Declaramus conformiter ad ea, quae in offiis vultiffimorum Capitulum Generalium reperta sunt; quod deinceps in Capitulis Generalibus, & ubique Provinciae noverit Ordinis ferveat debeant infraferri primum ordinem juxta quem tenebunt loca sua.

- I. Hispania.
- II. Tololans.
- III. Franux.
- IV. Utrumque Lombardie.
- V. Romana,
- VI. Regni.
- VII. Hungariae.
- VIII. Temonis.
- IX. Anglia.

- X. Polonia.
- XI. Dacia.
- XII. Gnetia.
- XIII. Terra fanthe.
- XIV. Aiaonia.
- XV. Bohemia.
- XVI. Provincia Provinciae five Angelorum.
- XVII. Saxonis.
- XVIII. Dalmatis.
- XIX. Trinacria.
- XX. Porro gallia.
- XXI. Scotiae.
- XXII. Bethica.
- XXIII. Germania inferioris.
- XXIV. Apulia S. Thomae.
- XXV. Calabria.
- XXVI. S. Crucis ludiarum.
- XXVII. Hiberniae.
- XXVIII. S. Jacobi de Mexico.
- XXIX. S. Joannis Baptista dei Peru.
- XXX. S. Vincentii de Chiappa.
- XXXI. S. Antonini de novo Regno.
- XXXII. Occitania.
- XXXIII. S. Dominici Veneriarum.
- XXXIV. Naxosiovensis in Armenia.
- XXXV. S. Catharinae Martyris de Quito,
- XXXVI. S. Laurentii de Chile.

Post factum vero hunc Provinciarum ordinem, & in Capitulo Romano 1558- confirmatum, traflu temporis, accessit libere frequens numerus (benedicente Domino) diversorum Provinciarum, quae juxta antiquitatem suam refertur, & ita litronis hoc Ordine disponuntur; videlicet:

XXXVII. SS. Rofarii Philippinarum, erecta Veneciae 1722.	XLII. Parificensis, stabilita, sic confirmata Valentis 1647.
XXXVIII. S. Hippolyti Martyris de Oaxaca, creati Venetis 1511.	XLIII. Lithuaniae, S. Angeli Custodis, erecta ibidem Valentis 1447.
XXXIX. S. Petri Martyris, instituta Romae 1411.	XLIV. S. Maris de Candalaria alias Canariarum creati Roma 1458.
XL. S. Caroli in Senensis Aprutina, erecta ibidem Roma 1508.	XLV. S. Ludovici, instituta stabilita Roma 1670.
XLI. S. Hyacinthi in Rufina, instituta Roma 1612.	XLVI. S. Roia, creati, sic stabilita novissimum Roma 1636.

(b) Singuli cum duobus Fratribus Capituli.) Declaramus, quod si in aliqua ex relatis Provinciis, antequam mors, vel amotio Magistri Ordinis ei fuerit commissa, Provinciale Capitulum fuerit celebratum, sic in proximo festo Pentecostes electio Magistri fuerit celebrando; non erit opus aliud Capitulum Provinciale celebrare pro electione Clericorum Magistri Ordinis: Sed in anno Definitorum si electio Magistri fuerit celebranda, Definitor Capituli Generalis, & Socius ejus in Cupitulo Provinciali conveniunt praecedentes electi, & in illo anno Magistri Ordinis Eleitores. In anno autem Priorum Provincialium duo ex Definitoribus immediate praecedentibus Capituli Provincialis, qui diutius poliproferantur, Habitum nostri Ordinis portaverunt, qui nuper fuissent fuerint, ad electionem Magistri Ordinis admittantur; quorum antiquior in Ordine erit illo anno Capituli Generalis Definitor. Si vero in profatis Provinciis, aucta notitia mortis, vel immortis Magistri Ordinis, Capitulum Provinciale non fuerit celebratum: tunc celebrabitur Capitulum Provinciale, sic in eodem duo Electores eligentur a pluribus ultra medietatem omnium eligentium; quorum unus ad hoc electus, erit Generalis Capituli Definitor.

(c) In anno autem Priorum Provincialium.) Declaramus, quod metis hujus Constitutionis est; quod in anno Provincialium, si celebrandum sit Capitulum Generale in proximo festo Pentecostes, ubi electio Generalis deberet fieri,

sic contingent mori Generalem poli Capitulum Provinciale, nullo modo debent celebrari Capitula Provincialia, ad constituendos novos vocales, & omni Definitoribus Capituli Provincialis procedentis, fuerit jam jus acquiritum; nec illa cunctula interpolata (vel quando ex alia quamcumque causa fieri) huic rei fore negotium, cum tuta sit rejicienda in annum Definitorum, nulloquomodo pertineat ad annum Provincialium, sicut fuit declaratum Roma 1583. itidem ipse verbis Ubi etiam sic habetur: Item declaramus, verbum paulo infra in eadem Constitutione, ubi agitur de duobus Definitoribus mittendis ad Capitulum Generale pro electione Generalis quod habet locum in aliis duobus Definitoribus: adeo ut si deficiat primus aut secundus, aut infirmitate, aut alio impedimento, suffragetur fecundus, fecundo tertius, tertio quartus. Quod si omnes defecerint, recurrendum est ad Capitulum immediate praecedens; si quidem retrocedendo quovisque huius Provinciae possit gaudere suffragiis.

(d) Qui tunc fuissent fuerint.) Declaramus, quod si quis Definitorum in Priorem Provinciale electus, sit confirmatus; fuerit: talis quantum ad auctum Definitorum debitum, cum ratione officii Provincialis in tali alii electionis Magistri definire habeat, reputatur non superfluous: & ideo si definitionem alius Clericorum admittitur, sicut fuit declaratum Lugduni 1348. & dinat. 5. & Barcinona 1345.

I V.

(OQUE postquam congregati fuerint in
 ^ Vigilia Pentecostes, a Prioribus
 Conventualibus illius Provincia? & i
 Fratribus praeentibus in loco» ubi fienda
 est electio, in uno conclavi firmiter in-
 cludantur: ita quod inde egredi nullatenus
 valeant; nec eis ullo modo aliqua ali-
 menta ministrantur, quousque Magister
 Ordinis secundum formam Canonica-
 m electus. Hoc autem rati ab Electori-
 bus, quam a recludentibus praecipimus
 firmiter observari. Quod si quis contra-
 ire praesumpserit, ipso facto fit excom-
 municatus, & poenam graviore culpa?
 debitam sustinebit.

V.

Pro forma autem electionis haec est. Ele-
 ctoribus supradicto modo introitis,
 cum per disquisitionem, vel (crucium
 voluntatum procedet electio, tres de Pri-
 oribus Provincialibus, qui inter alios tri-
 ginta, & unum Provinciales primitus Ha-
 bitum nostrae Religionis suscepunt, vo-
 luntatem singulorum figillatim, & seorsim
 aliquantulum in eodem Domo coram
 oculis omnium disquirant, de conferant:
 deinde (scripturam publicent in medium
 expressis nominibus eligentium, & Ele-
 ctorum. Quod si Dei gratia inspirante
 in unum aliquem omnes unanimiter con-
 cordaverint, ille verus Magister Ordinis
 habeatur. Si autem in partes iniquas
 dividiverint, ille in quem plures medie-
 tate omnium eligentium confecerint y
 (/) ex vi talis electionis, & huius Con-
 stitutionis firmiter Ordinis Magister. Quod si
 aliquem, vel aliquos de Electoribus con-
 tingerit non venire: nihilominus tamen per
 eos, qui advenierint, electio Magistri
 Ordinis celebretur. Hoc autem ita fiat,
 ut semper in fecunda feria Pentecostes Ca-
 piculum habeat Magistrum antiquum,
 vel novum praesentem, vel absentem;
 quia tunc incipit flemmicer celebrari,
 ne acephalum iudicetur,

(e) Qui postquam fuerint congregati in
 gilia lentescunt.) Declaramus, quod ante ele-
 ctionem Magistri, debet Vicarius Ordinis con-
 gregare Electores in aliquo loco, & cum illis
 habere tractatum de fucum Magistro eligendo.
 Er in die electionis debet cantari Missa de Spi-
 ritu Sancto, cui ipse cum Provincialibus, Sc ali-
 is Electoribus debent interesse. Finita missa
 Mida, debet ad sonum campanulae cum Electro-
 ribus, & aliis Fratribus intrare Capitulum: & ibi
 fieri sermo exhortatorius ad eligendum in Magi-
 strum Ordinis virum prudentem, discretum,
 maturum, doctum & virtutibus ornatum, ze-
 latorem Religionis, & non ignarum vitae, & Ob-
 servantiae Regularis. Finito vero sermone, debet
 accedere ad Sacrificium, vel ad alium locum, in
 quo electio est facienda cum Provincialibus, &

Electores, Sc ibi debent in ntio conclavi fir-
 miter includi: ita quod ingredi, & egredi non
 valeant, nec eis ullo inodo aliqua alimentum
 administrari; quousque Magister Ordinis se-
 cundum formam Canonica[m] electus. Prodi-
 ctus igitur Vicarius, Electoribus congregatis,
 postquam illi acceptaverint diem, locum, Sc
 horam electionis; debet lemell, iterum & rei-
 tio protestationem facere, quod non intendit ex-
 cludere ab electione non excludendum, nec ad-
 mittendum: & abfolutione acen-
 titis ad cautelam facta, invocata Spiritus San-
 cti gratia, debet ipse Vicarius duos ex Prioribus
 Provincialibus aflumere. qui inter omnes Pro-
 vinciales diutius poli profectorem Habitum no-
 lira: Religionis portaverunt. Pollea cum ipsis
 duobus Scrutatoribus, seorsim aliquantulum
 in eodem conclavi coram oculis omnium vota lin-
 gularum figillatim, & secreto disquirere; ex-
 pretos nominibus eorum, qui fuerint electi. De-
 mum facia fula collatione numeri ad munus,
 si omnes, vel major pars ultra medietatem om-
 nium eligentium, in unum concordaverint; tunc
 ille, qui primus vocatus inter Scrutatores habuit,
 vice omnium eligentium formabit electionis De-
 cretum, dicendo Ego Fr. N. vice men, & om-
 nium eligentium, metum contententium, eligo
 Fr. N. in Magistrum Ordinis Predicatorum.

(f) Ex vi talis electionis, Cr' huius Confliti-
 tionis, Jit Ordinis Magister fieri.) Declaramus, quod
 secundum privilegia Apostolica, Magister Ordinis
 postquam fuerit electus, eo ipso curam ani-
 marum Fratrum omnium ipsius Ordinis plenarie
 habet, & libere gerit: ipseque Fratres auti-
 oritate propria ligare, & absolvere, necnon in
 eodem Ordine ea agere potest, quae ipse,
 praefati Ordinis Definidores, juxta Constitutio-
 nes ejusdem Ordinis, secundum Deum viderint
 expedire. Tenenturque omnes Fratres fidei de-
 vote, & humiliter obediendum Regulam, & Con-
 stituciones obedire: poceatque ipse non omnibus
 officiis removere, & ab omnibus excusibus, &
 censuris. etiam Sedi Apostolicae reservatis absol-
 vere, atque in irregularitacibus dispensare. Er
 porcum quascumque tunc lex perfonas, ex-
 tra Curiam Romanam fidei confiteri volentes, ab
 eorum peccatis, excessibus, & casibus, in qui-
 bus minores Apostolica* Sedis poenitentiarum po-
 tuit, absolvere. & Milfam eiam, antequam
 dies illucescat, per se, vel per alium Sacerdo-
 tem idoneum celebrare.

VI,

(ig) Illi vero omnia, quae circa ele-
 ctionem Magistri statuta sunt,
 absque contraditione volumus, & praeci-
 pimus firmiter observari. (b) Quicum-
 que autem ausus fuerit contradicere per-
 tinaciter, vel rebellare; canquam ex-
 communicatus, & schismaticus, & de-
 fructuofus Ordinis habeatur: & (quo-
 usque non satisfecerit) a communione
 omnium fit penitus alienus, & poceat
 gravioris culpe subiacere. Praecipimus
 autem in virtute Spiritus Sancti, ut
 nullus ante electionem Magistri Ordinis,
 circa statum Ordinis aliquid audeat im-
 mutare.

VII.

CTacuimus autem , quod nec Magifler ^ Ordinis, nec aliquis Prior Provincia-
lis, aut quovis modo Praffidens in noſtro
Ordine , aliquid accipiat , direſſe , vel
indireſſe etiam fponte oblatum , a qua-
cunque perfona , live prſdata , (ive ſub-
dita , pr&ccetu litterarum , figilli , re-
giftri, licentiae, confirmationis, & uni-
verſalicer cujuſcumque gratia: , aut judi-
cia: conceſſie, aut concedenda: fed quilibet
(it communibus contributionibus, & vifi-
tationibus contentus. Priores autem Pro-
vinciales, & alii inferiores contrafacientes,
in pœnam a ſuis officiis ablſvantur in-
difpenſabiliter. Magiſter vero Ordinis ,
ſi in hoc exceſſerit, a Deffinitoribus Ge-
neralis Capituli corrigantur; & ſi obſti-
nate reſtiterit, deponatur.

(g) fixe vero omnia , tux circa eleſtionem
Magiſtri, ſtatuta ſunt &c.) Declaramus, quod
omnes Fratres, lub prœcepto renentur ea ob-
ſervare , quar circa ele&ionem Magiſtri ſtatuta
ſunt, & maxime electores.

(h) Quicumque autem auſus fuerit contradi-
cere pertinaciter.) Declaramus, quod qui his ,
qua? circa priedit&am ele&ionem itatuta ſunt ,
pertinaciter contradicere , ycl rebellare auliis fue-
rit ; ipſo facto ellexcommunicatus: & tamqum
deluclor nollri Ordinis carceri eſt mancipan-
dus*, & quouique non ſatiſfecerit, pana gravio-
ris culpiE puniendus eſt.

Caput V.

De Eleſtione Definitorum Capituli Ge-
neralis , Provincialis.

I.

OOQTatuimus , quod ſingulis annis, in
ſingulis Capitulis Provincialibus ,
Hiſpaniae, Tolofana: , Franciae, S. Do-
minici , Romana, Provincia:, Regni Si-
cilia , Hungariae, Teutonice, Anglii,
Polonia?, Dacia ,Gr*cix, Terne Sandar,
Aragonia?Bohemia:, Provincia Lombar-
dia:, Saxonis , Dalmatia:, Trinacrice, Por-
cugallix , Scotia: , Bethicx , Germania:
inferioris, S. Thomae, Calabriae, S. Cru-
cis, Hiberniae, S. Jacobi, S. JoannisBa-
ptiſtae, S. Vincentii & S. Antonini &c.
quatuor Fratres dedi(cretioribus, & magis
idoneis > a Provinciali Capitulo per dif-
quifitionem Prioris Provincialis, vel ejus
Vicarii: & Prioris, Sc Supprioris ejuf-
dem loci, ubi Capitulum celebratur; vel
ſi unus defuerit, per difquifitionem duo-
rum , quod ſi duo defuerint , loco ipſo-
rum per difquifitionem duorum antiquio-
rum in ordine praſentium in Capitulo ,
hoc modo eligantur.

Cod. ReguL Tum. IV.

II.

pRxdiſſi ſiquidem tres vel duo , ſi ter-
tius defuerit , voluntates ſingulorum
figillatim , & feorfim aliquantulum in ea-
dem Domo , coram oculis omnium di-
ſquirant, & conferbant fideliter. Dein-
de in continenti loco eodem , antequam in
Fratres diſcedant , & ad invicem collo-
quantur, (cripturam publicent in medi-
um , expreſſis nominibus eligentium , &
Eleſtorum : ſc in quibus plures concor-
daverint, illi pro Deffinitoribus habeant.
Si autem partes fuerint a-quaes, tunc eo-
dem modo per diſquifitionem voluntatum
unus de Fratribus , qui vocem in prſedi-
ſta eleſtione non habuerit, eligatur, &
cui parti ille conſenſerit, illi pro Diffini-
toribus Capituli recipiantur. Quod ſi in
eleſtione ipſius adhuc diſcordaverint ,
alius eligatur per eundem modum : & ſic
deinceps, donec in parte altera major poſ-
ſit numerus inveniri.

III.

(^)pRsedi&i igitur quatuor Deffinitores
eligantur in die proximo, pra:ce-
dente diem affignationis Capituli Provin-
cialis, & ex tunc incipiat autoritas eo-
rumdem. Quod ſi aliquem de ditiis qua-
tuor Deffinitoribus, durante Provin-
ciali Capitulo , mori contigerit, vel alia
legitima cauſa impediri: Ele&ores ſupra-
ditli , ſecundum ditium formam poſſint
ſtarim alium Deffinitorem eligere ditli
Capituli : qui mox eleſtis , eandem ha-
beat poteſtatem , quam ceteri Deffinito-
res habent, & loco mortui , vel impedi-
ti, omnia Capituli negotia , cum aliis
pariter deſſinec, & tradabit.

(a) Statuimus C7c. & infra. Et in quibus plu-
res concordaverint.) Declaramus , qu&d ad hoc,
ut aliquis ſit Deffinitor , non ſolum oportet ,
quod habeat plures voces, quam alii i led opor-
tet» quod habeat plures uln a medietatem, juxta
Capit Bonon. 156+ declaratoncin ; ubi po-
tiam de ele&ione Prioris Provincialis praemiſe-
rar, quod fieri deberet per vora lecreta , & ul-
tra medietatem omnium eligentium, ſubdit lura
verba : Er idem modus eligendi fervet in ele-
ſtione Prioris Conventualis, & Magiſtri Ordin-
& Deffinitorum Capituli Generalis, & Provin-
cialis , & Socii Prioris euntis ad Capitulum Pro-
vinciale.

Item ordinamus , ut in omnibus Provinciis ,
in quibus Deffinitores Capituli Provincialis eli-
guntur per Nationes, examinatores Icrutiniſſorum
Patrum Vocalium Eleſtorum pro Capitulo Pro-
vinciali , eligantur etiam per Nationes a PP Pro-
vincia? tantum : qui ſerutatores in Natione Prioris
Provincialis proponantur ab eodem Provinciali;
in aliis autem Nationibus a PP. Magiſtris antiquio-
ribus ſecundum profeſſionem. In Provinciis
vero , in quibus Deffinitores non eliguntur per
Nationes, proſati examinatores lauriniſſorum pro-
ponantur a Provinciali, ſeu Vicario Generali Pro-

vinci* de coiifilio Pl*. Provincia: prscipicnres omnibus ram Prsrllris . quam fuhdiciis , fub pce-
nn privationis vocis afliva: , vkpaffiv* i nequid-
quam in contrarium attentare audeant ^quarum-
que conluecutiine non obftiite. Pr.rifiis
ordinat. 11 Porro per Patres Provinciae ram in
Conftitutoriiibus,qt;nm in declarationibus inrelli-
gunmr non modo illi , qui fuere ipiitis Provincia:
Provinciales »verum etiam Magi Ati in Theologia
vite iiftiniti: qui n Provincia fuere acceptati,
& potiuntur gratiis , & privilegiis Magillrorum.
Valentia i\$96. declarat. 3.

Declaramus ct'am , quod ante ele&ionem
Deffinitorum , a&U Capituli Generalis , & litem-
ra» Magiftri Ordinis debent legi omnibus voca-
libus in iplo Provinciali Capitulo congregatis :
& ille , qui fuit Deffinitor prarcerientis Capituli
Generalis , debet iu ipfo Capitulo Provinciali ,
caufos Conflitutiomim inchoatrum , & appro-
batarum , & admonitionum exponere; fictu fuit
declaratum Iflorentis 1257- & Argentina? 1 if>o.
Item Parii. 161 l. concedunt fuit , ut 11 qua cir-
ca nfta Capituli Genialis immediate celebrati dif-
ficultates , nut dubia Juboriantur ; Definitores
pofit Capitulum Deffinitorum , Provinciales
pofit Capitulum Provincialium , ea explicare ,
& declarare poiTim ; quorum explicationi , 6c
declarationi dandum erit , quonfque a Magiftro
Ordinis aliter fuerit determinatum.

(b) Prxdicli igitur quatuor Definitores eli-
gantur m die proximo procedente CTc.) Decla-
ramus , declaratum fuille in Capitulo Romano
1553. declarat 4. quod prardi Qi Ueffinitoresom-
ies ipla die limul eligi debent,non autem iigil-
Intim , nili per WationCs eligantur ; Provincia-
lem verfe pollen in ip:o Capitulo eligi debere :
iplos autem Deffiifrores llarini poli limm ele&io-
nerri habere locum fuper omnes Fratres , inter
fe autem fecundum ordinem fuoruxn graduum ,
vel Conventuum dignitatem.

I V.

CTatuimus etiam , ut per duos annos in
O diftarum tnginra unius Provinciarum
Capitulis , aliquis de magis idoneis , (<r)
a majori parte Capituli eligatur , perdif-
quifitionem Prioris Provincialis , vel ejus
Vicarli,& Prioris , & Supprioris illius loci,
ubi Capitulum ce!ehratu:& fi unus defue-
ritſper difquifitionemduorum;quod fi duo
deluerint , loco ipforum per difquifitionem
duorum antiquorum in Ordine prafen-
tium in Capitulo , qui fit Generalis Ca-
pituli Deffinitor fecundum formam fupra-
diftam in electione Deffinitorum Capitu-
li Provincialis , Cui Socius competens a
Priore Provinciali , & Di ffinitoribus at
fignetur; (J) qui Deffinitor , & Socius ,
folum de fuis Provinciis quarum funt filii,
aflumantur. Quod etiam de Ele&oribus
Magiitri Ordinis , volumus inviolabiliter
obfervari. Socii etiam Priorum Conven-
turum ad Provinciale Capitulum , &
Eleclores Prioris Provincialis , tantum de
Conventibus , in quibus fune affignati ,
eligantur-

V.

Q Uod fi fuperfedeat in illo anno h
Capitulo Generali : qui in frequenti
Capitulo Provinciali eledtus fuerit , ha-
beat Generalis Capituli Deffinitor. Val-
lifoleti ifi?. Si vero nullus alius legiti-
mus eledtus fuerit , ille qui in Capitulo
procedenti fuerit ele&us , legitimus fit
Deffinitor. Ecidem dicimus de illius So-
cio , quod valeat , & fit eodem modo
legitimus Socius , & in anno eleftionis
Magiftri Ordinis fit Eleftor , fi non efl:
alius Eleftor eledfus. Et tam Deffinitor ,
quam Socius , habeant litteras teftimo-
niales , non tantum a Priore Provinciali ,
leda toto deftinitorio ; alias nullo modo
admittantur , neque ad deffimtionem ,
nec ad eledtiunem Magiftri Ordinis in an-
no electionis; nifi aliter de jure confiterit.

VE

jS^Olmus tamen,quod is , qui in praece-
denti Capiculo electus fuerit , (>> ad
idem officium eligi valeat in anno Deffi-
nitorum proxime lubfequente: fi verome-
dio tempore decefierit , vel in Priorem
Provincialem eledtus fuerit , & confir-
matus , vel aliquo modo fuerit impedi-
tus , quod venire non poffitad Capitulum
Generale ; ipfo j'ure Socius quſ loco ip-
fius Deffinitor habeatur , rvifi tunc fuper-
veniac Deffinitor , qui non obftante deffini-
tione incepta per Socium,ipfe illa vice def-
finiat , & Socius illius cedat. Quod fi
alterum iplorum fupradido modo impe-
diri contigerit; primus Conventus , ad
quem declinaverit , teneatur ei cie compe-
tenti Socio itineris providere. Fratres ,
qui in uno anno defti fune in Deffinito-
res Capituli Provincialis , frequenti anno
ad idem officium non eligantur. Idem
dicimus de Deffi.itoribus Capituli Ge-
neralis.

(C) ./Crru iori parte Capituli eligatur , per Jif-
quifitionem Prioris Provincialis f velemus Ficarii ,
Prioris,Supprioris CTc.)Declaramus fuiffepro-
hibitum,ne vocales in Capit. Provinc. commirrant
Priori Provinciali & Deffiniioribus Provincialis
Capituli,deditionem DeffinitorisCapituli Genera-
lis , nec etiam Electorum Magiftri Ordinis:fed tam
Deffinitor , quam ElcFlores pradiidU,debent eligi ,
fecundum formam in Conflirutionibus exprefTam ,
a majori videlicet parte ultra medietatem omnium
eligenrium;iiciir fuit declaratum Florenti* 1257.
ordinat. 3. Ik Argentinar 1260. confinn.8.

(d) Qui Definitor , CT Socius [alum de fuis
Provinciis , quarum Junt filii ajjuntantur) De-
claramus , quod Frater de illa Provincia proprie
dicitur , pro qua profetius eft ; vel ad quam 3
Generali Capitulo . vel a Magiftro Ordinis , non
folum affigimus , fed (Impliciter translatus , feu
incorporatus eft ; ficut fuit declaratum Coloni*
14^8. Et ideo quamvis Frater , qui eft ex aliena
Provincia pofitquamlleteric per unum annum cori-

CAPUT VI. DE CAPITULO QUOTIDIANO.

(e) ssfd idem Ofetum eligi valeat.) Declaramus . quod Deffinior. qui in aliquo Generali Capitulo deffinivic , non potent aliquo modo in alio Capitulo immediate frequenti ad idem officium eligi , aut quocumque modo deifinire: fixcut exprcile in nostris Conltitutionibus continetur , fuitquedeclaratum apud Caftras 1352. Hoc aurem ita fuit declaratum Roma? 1546. declarat. 2. ad eum moelum, quod qui in Capitulo Provinciali fuerit eleflus Capituli Generalis Deffiliior, poffit in frequenti Capitulo rceiigi, Il non deffinivic.

Caput VI.

Di Capitulo Quotidiano-

1

(O*p*nitis Matutinis, teneatur Capitulum, vel aliquando post Primam, vel etiam intermittatur | ne studium impediatur; secundum quod Preselato videtur. Ingresso Convencu Capitulum Le&or pronunciet Lunam, & quas de Calendario pronuncianda sunt: & Sacerdos prosequatur, Pretiola est &c. Deinde relidentibus Fratribus Lector pronunciet lectionem de Institutionibus, vel de Evangelio, pro tempore: praemisso, Jube Domine: & Hebdomadarius subjungat benedictionem: Regularibus disciplinis, vel Divinum auxilium, pro tempore. Et facta absolutione pro Defunctis, dicat, qui cenet Capiculum, Benedicite, &c responso, Dominus; inclinent omnes. Deinde recitatis beneficiis, & dicto a Priore: Retribuere dignare &c. dictis etiam a Convencu Psalms. Ad te levavi &c. & De profundis &c. Kyrie eleison, cum Pacer noster: subsecutus etiam tribus versiculis, Oremus pro Domino Papa; Salvo fac fervos tuos, & ancillas tuas; Requiescant in pace; Dominus vobiscum, ai) Hebdomadario dicent

dis ; cum his tribus Collettis , Omnipotens fempiterne Deus, qui facis &c. Pro-
tende &c. fidelium Deus &c. refedeant
Fratres.

I I.

"pUnc Prolatus poterit dicere brevis ,
li quid ad honeftatem Ordinis, &
correctionem Fratrum viderit expedire.
Poſt hxc autem egrediantur Novitii, qui-
bus egreſſiTs dicat , qui praeſt : (^) Fa-
ciant venias fuas , qui ſe reos exiſtimant.
Continuo , qui (e reos intellexerint, pro-
fratri veniam petant. Deinde (urgentes,
(O humiliter confiteantur culpas fuas :
& quorum culpa talis eſt , qua: digna fit
correCtione , prxparent ſe ad correptionem ;
quam Prior faciat vel ille cui in-
junxerit.

I I I.

JN Capitulo vero Fratres , nifi duabus
de caufis , non loquantur ; fcilicet
culpas fuas , vel aliorum dicendo (impli-
citer , & Prolatis fuis tantum ad inter-
rogata refponriendo. Uno etiam Fratre
loquente , alius non loquatur. Nullus
faciat proclamationem (uper aliquem ex
fola fufpicionc. Item nullus accufet de
auditu, nifi dicat, a quo audierit, &
ille fit praeſens in Domo. Auditis vero
culpis dicatur Pfalmus, Laudate Domi-
num omnes Gentes,cum verficulo, Often*
de nobis Domine &c. Dominus vobifeum,
& Colle&a. Actiones &c. In hnc dicat Pri-
or, Adjutorium nottrum in nomine Do-
mini , 6c lic folvicur Capitulum.

(a) Finitis Maff/tinis teneatur Cxpitulum.)
Declaramus, quod Capitulum de culpis, fi non
poffit teneri quotidie propter Ibidium, vel rlias
occupationes , debet tamen falrcmfemel in qua*
liber Leptimana . vei ad ftimmum lemel infra
qumdenam haberi: ut beneficia recifenrur,&. £e-
nefaclores Fratrum orationibus commendem.rvj
ficutfrmdcelniaiumSaviliani i^y.Riniar 15U1.&
in multis aliis Cnpiculis. Er novilTime Roma: l fo l.
confirm.2.&. Valliol.cn i<jo5.confirm i.confirma-
ta fuit ordinatio deCapittilo habendo nd minus de
quindena in quindenm^t. iiiiq; inter reliqua re-
nuebunt Prarlidentes ctilpas iuhdirorum midue,
unius ialrem Chori;& Provinciales,quos in hoc in-
venerint negligeures , a luis cfttais ablolvant.
Summopere autem Piidatis cavendum elt , ne
ira perciri Frarres corripiant , fed omnem beni-
gnitatem , CcReligioium erga eos pietatem olien*
dant, fient luit ordinatum Venetus 15>>2.

(b) Faciant venias suas , <fui fe reos exiflimane.) Dedarainus , quod venia efi rorius corporis fuper larus xtlenlio , ficut fuperius cap. 2. de inclinationilis ditiun et>. Hanc igitur veniam Frarres , qui fe reos effe intellexerint , debent in Capitulo fi'ere proltrati fuper tennum , fignificando fe veniam petere fimrum culpaxum .

(c) [Irtmiliter confiteantur culpis suas.] De
claramus, quod Capitulum de Culpis . ideo
de Culpis appellatur, quia Fratres in eo de
M 2 Coti-

DISTINCTIO SECUNDA.

Conflirationum omiflione, & tranfgveflione fe Uebene accufare. Que quidem oiniflio, ac «anigreffio dicitur elle culpa, non elfentialiter: fed folum anrecedenr. vel confequemer» liene fuperius Capit, de Levi, ZT Cravi Cui explicatum elt. Debent ergo Fratres fe acainfrede defectibus mfnifeftiscommiffis contra Regulam, & Conflitutiones. Quod ii non fecerint, vel pa-nitemias taxans, live taxandas non fecerint i dilpumt fe ad aliquam culpam. & eam incurrunt: vemniem quidem ilex negligentia, vel levi malitia, mortalem vero, fi ex contemptu pccarentias illas omiferint.

Caput VII.

De Capitulo Provinciali.

I.

(Of^Apitulum Provinciale poffi Capitulum Generale (quando, & ubi Prior Provincialis, cum confilio Deffinitorum degerit) celebretur. Conventuales cutr. lingulis fociis, a pluribus de Capitulo fuo nitra medietatem eligentium ele&is, per difquiltionem Supprioris, vel vices eius gerentis, & duorum Fratrum, qui primitus Habitum noftri Ordinis fufeeperunt, & Pndicacores Generales. Si qui tamen, qui non fune de Capitulo, in Deffinitores eligantur, ad omnia affa ejuldem dumtaxat Capituli admittantur. Pcedicatorcs aurem Generales dicimus Magiflros in Theologia, (/£) & qui per Priorem Provincialem, & Deffinicores Capituli Provincialis fuerint inffituti. Cr) Quos inffituenti nullus Vicarius, (etiam cum Deffinicoibus) habeat poteftatem. Didii autem Prsdicacores Generales, didto officio non lunganr, nili in Provincia, in qua luerint inffituti.

(a) dptulum Provinciale, poffi Capitulum Generale O-c.) Declaramus, quod antiquitus, quando lingulis annis celebrabatur Generale Capitulum. ninc Capimhim Provinciale celebrabatur polt Capitulum Generale: & in illo recitabantur acta Capituli Generalis, ac pro futuro Generali Capitulo, Deffinico eligebnrur; ik fic non erat nifi unum Capitulum Provinciale inrer duo Capitula Generalia. Sed poffea in Capitulo Florentino 1374- cx autoritate Gregorii XI. ftatutum fuit, ur Generale Capitulum de biennio in biennium, vel de triennio in triennium celebraretur: Capitula aurem Provincialia elTent biennalia: & ita inrer duo Capitula Generalia debent mediare duo Provincialia Capitula. Quorii primum polt Generale Capitulum quanto citius fieri potelt, celebrandum eft; in fecundo autem. quod erit pofttauos annos & primo, debet eligi DcfEnitor Generalis Capituli: & ferutinium fieri. fuper amotione, vel retentione Prioris Provincialis nd Generale Capitulum deferendum, per Deffinirorem Capituli Generalis in anno Deffimtorum, & per Socium Provincialis in anno Provincialium, bt licet tunc itatutum illud editum fuerit, tamen non fuit poficum iii praxi, nili polt annum Domini 1411.

(b) Et efuiper priorem Provincialem, CC Dtpfnitores Capituli Pro-jifictalis fuernt inffituti.) Declaramus, quod line Prioris Provincialis nffienfu. Deffinitores Capituli Provincialis non poffunt Praedicatores Generales inffitui: licite fuit declaratum in Capitulo nptid Montem Pefulanum 12y4. declarat, unica. Prior autem Provincialis, pocelt cum duohus Deffiniroibus praTatos Praedicatores generales inlituere.

(c) Quos inffituenti nullus Piedrius, (etiam cum De[finrtion]us) lul>eatporc/ldtem iDeclaramus, qudd quictimque hactenus inter Deffinitores conititutus, feiplum deadenfu duorum, aliisdilTeutientibus, Praedicatorem fecerit generalem; pro non Praedicatore habeatur. Prohibentes diftri&e, ne fuper hoc de c<etero aliquid attentetur; ac fine confenfu Prioris Provincialis, nullus Pr^dicaror Generalis inffituatm*, licitir fuit declaratum apud Londonas 1265. ordin. g.&apud Montem Pefillauum 12^5. &apud Perpignanuni 1327. Item declaramus, quod Praedicatores Generales, quando inffitueudi funr, debent in atlis Capituli Provincialis promulgari, non per litteras fieri, bt fi qui hactenus per litteras facti funr, pi o Mpn factis habeantur, ficut fuit declaratum Florentia» 1321. Bnrcinonfe >323- de* car. 4 & Pampilonfc 1355.

II.

N^! as Prior Conventualis ducat fecum plures Fratres ad Capitulum Generale, vel Provinciale, fine caufa legitima. Quod li Priorem Provincialem abellecontigerit, nec vices fuas alicuicomiferit, vel ille cui commiferit, aliquo cafu abiens fuerit: Prior illius loci, ubi Capitulum fuerit celebrandum, cum Deffinitoibus Capituli, in celebratione procedat ejufelem. <V> Quilibet autem Vicarius Generalis Provincia (per quemcumaue modum fuerit legitime indicatus) locum Provincialis teneat: Fidelium dicat, licendam loquendi tribuat, & pedit concedere litteras de beneficiis illius Provincia, durante Capitulo Provinciali dumtaxat. Vicarii vero particulares, five Nationum, five Conventuum, nec Fidelium dicant: nec locum luuimutent: nifi in Capitulo dum ibidem fuum officium exercuerint.

III.

DRxdicti igitur Deffinitores tradlabunc omnia, & definient cum Priore Provinciali. Quod fi in fuis definitionibus in partes aequales fe divilerinc, illorum fententia pra:valebit, in quorum parte Prior Provincialis concordaverit; alias enim fententia plurium pcevalebit. Si autem per adunflionem, vel abfenciam Prioris Provincialis, vel ejus Vicani, vel calu aliquo contingente, partes fiant aequales; unus abeifdem de Capitulo eligatur: & in quorum partem declinaverit, illorum fencentia pnevalcbic. Illi autem qua-

CAP. VII. DE CAPITULO PROVINCIALI.

quatuor Deffinitores , exceſſum Prioris Provincialis confedi, vel proclamati in Capitulo Provinciali Coram Fratribus audiam, 6c emendent, ei pœnitentiam injungentes. Si aucem (quod abſit) incorrieibilis exticerit , ipſum ufque ad Capitulum Generale fuſpendant ab officio Prioratus , aliquem idoneum loco ejus ſubſtituentes : & ejus exceſſum referant ad Capitulum Generale, feripto communer ligillato.

i y.

Capitula Provincialia deinceps fiant biennalia , ſi, & in quantum Provinciali, & Deffinitoribus in ſua Provincia videtur expedire. In lingulis autem Capitulis Provincialibus , auditis culpis fiat ſecretum ferutinum in conſpectu omnium ſuper retentione, vel abſolutione Prioris Provincialis ſum expreſſione nominum , & officiorum Fratrum experimentum vota ſua , per Deffinitores Capituli Provincialis. Et hoc ſecretum non publicetur, nec alicui ollendatur ſed ſtatim Tigillis omnium Deffinitorum in conſpectu omnium ligilletur, & per Deffinitorem Generalis Capituli, vel ejus (ocium, vel per focium Prioris Provincialis (in anno Provincialium) ad Generale Capitulum deferatur. Et hoc eadem forma ferutini faciendi de Priori Conventuali , per Suppriori, vel ejus Vicarium, (in abſentia Supprioris) & duos antiquiores in Ordine de Conventu præſentes in Capitulo, in tradatu eorum , quas mittenda ſunt ad Capitulum obſervetur : & ſigillo Conventus figilletur , & per focium Prioris, ad Provinciale Capitulum tranſmittatur.

(d) Quilibet aucem Vicarius Generalis Provincia, Cte.) Declaramus, quod licet quilibet Vicarius Generalis Provincia, per quemcumque modum legimè fuerit inſtitutus docui Provincialis debeat tenere, Fidelium dicere, licentiam loquendi ſecum commedemibus, in illa Provincia dare, & eadem litteras de beneficiis concedere: Vicarii tamen Magiſtri Ordinis, vel Priorum Provincialium, non generales, ſed particulares, ſive Nationum ſine. Ubi Conventum, ſive in illi ad aliquam Provinciam viſitandam; debent ubique fuiſſe locum tenere, nili in Capitulo , dum officium correctionis exercuerint. Gcut fuit declaratum Londonis 1263. ordinat. 2. 8c apud Montem Pefulanum 1265. Nec debent eſſe de viſitandis , 8c ordinandis Monafteriis Ordinis, quovis modo intromittere , nifi in eorum litteris hoc ſpecialiter expreſſum fuerit, ſicut fuit declaratum Argemini 1307. ordinat. 3*

Item declaramus , Vicarios tam generales . quam particulares , ita ex ordine eſſe collocandos. Primus elt Vicarius Generalis Ordinis , qui mortuo , vel amoto Magiſtro Ordinis , ſumve Religionis adminiſtrationem habet. Secundus elt Vicarius Generalis Magiſtri Ordinis . ab ipſo Magiſtro Generali inſtitutus. Tertius elt Vicarius Generalis nlicujus Provinciæ, qui ſcilicet milhiſ elt a Generali Magiſtro , ad aliquam ,

vel aliquas Provincias. Quartus elt Vicarius Provincia . videlicet Prior Provincialis , vel pœnitentium confirmationem Provincialis noviter eleat ; vel novus electus ante fui confirmationem, juxta privilegia , & conſuetudines diverſarum Provinciarum. Quimus Vicarius Provincia: elt, qui mortuo, vel amoto Provinciali, cuius, de jure gerit illius Provincia. Sextus Vicarius Provincia elt , qui a Provinciali abſente , præſtititur rori Provincia. Poli hos Vicarios ſunt Vicarii Congregationum. Deinde Vicarii Notionum ubi Provincia: ſunt diſtinſta? per Nationes. Poſtea Vicarius, qui quandoque conſtituitur in capite ſuper Priorem , vel abſente Priore. Ultimi ſunt Vicarii locorum, ſeu Domorum.

Item declaramus, quod Vicarii Congregationum , extra ſuam Congregationem non habent locum ſuper Magiſtros : Vicarii autem locorum, in Domibus ſuis præcedunt quidem lubdicos, debent habere ſuperiorem locum , non mirentur ſuper Magiſtros ; ut fuit declaratum Barcinonæ 1574. declarat 15. Ubi etiam expreſſum elt . quod ſi contigerit ut Prior Conventualis veniat ad illam Domum, debet Vicarium ejusdem Domus præcedere , & eo præſente Fidelium dicere ; quod 6c Romæ 1586. confirmat, p. confirmatum fuit.

V.

J) Idem aucem Scrutatoribus voluntatum in virtute ſande obediencia? præcipimus , quod dictum ſecretum alicui per modum aliquem non revelent. (*) Quod ſi aliquis , vel aliqui de prædictis Scrutatoribus Prioris Conventualis impedimentum haberent , judicio majoris partis , medietate Conventus , ad audiendum, vel videndum, ſive feribendum ea, quæ in ſecreto deponuntur, unus de Fratribus ad ipſam electionem pertinentibus , (quem, ut dictum elt, major pars Conventus nominaverit,) loco illius, qui impeditus fuerit, ad recipiendum dictum ſecretum admittatur, & tunc ad fervandum ipſum ſecreti ſecretum , ex vi præcepti teneatur, ut alii. Et hæc eadem forma circa ſecretum Electorum Prioris Provincialis , & electionis Prioris Conventualis , in omnibus obſervetur.

VI.

Conſuetudini vero , & correctioni, præſcriptæ poſt triennium ab ingreſſu Ordinis potuerunt intereſſe. (/) Infra vero quinquennium ab ingreſſu Ordinis , Fratres alii non admittantur ad diſcuſſionem eorum, quæ ad Capitulum Generale , vel Provinciale ſunt mittenda : nec ad electionem Socii Prioris Conventualis, nec ad electionem Eleſtorum Prioris Provincialis. Priores cum ſuo Conventu , Capitulo Provinciali lingulis annis feribant debita Domus ſuæ, & cauſas etiam debitorum, Similiter etiam Provinciales, & eorum Deffinitores , ſuarum debita Provinciarum , cum ſuis cauſis Capitulo ſcribant Generali. Item nulla petitio

distinctio secunda.

offeratur Capitulo Provinciali, nili 1 Conventu, nec Generali, nili a Capitulo Provinciali fuerit approbata. Nullus vero Religiosus alterius Ordinis, vel professionis, nulliusque particularis cuiuscumque conditionis, vel dignitatis, vel vite; lecretis, vel tractantibus Capituli aliquatenus admittatur. (g) Prior autem Provincialis, & Definidores, in quolibet Capitulo Provinciali determinent tempus, ante quod Fratres ad Capitulum (equens non veniant.

(c) Quod si aliquis, vel aliqui de predictis Scrutatoribus Prioris Conventualis impedimentum haberent. J Declaramus. quod si inferunt faciendo circa resolutionem, vel retentionem Prioris Conventualis, vel Provincialis, vel circa electionem Electorum Prioris Provincialis, vel electionis Prioris Conventualis, vel Socii ejus, aliquis ex predictis Scrutatoribus impedimentum habuerit, vel furtivitatis, vel cecitatis, vel alterius infirmitatis: tunc ea occasione ad audiendum, vel videndum. seu feribendum ea, quae in fructu deponuntur, admittendi fiunt, non ille, vel illi, qui potest eos, qui impedimentum habent, antiquiores iis; sed ille, vel illi, quem. vel quos major pars vel medieta-tem omnium Vocalium elegerit, qui tamen limit ex eorum numero, qui pertinent ad predictam electionem.

f) Infra vero quinquennium ab inceptu Ordinis (Tc.) Declaramus, quod quando hanc Constitutio fuit edita, Priores libere pena absolutionis a suis officiis, non poterant aliquem ad Habitum Religionis, ante quinquennium annum recipere: ideo potest quinquennium ab inceptu Ordinis habebam quatuor annos in sua professione tacita, vel expresse. Quomobrem non omnem solendam ambiguitatem, in Capitulo apud Valencenas 1337- declaratum fuit, illud quinquennium ita esse intelligendum; ut in ipso semper quatuor anni a tempore professionis computandi fuerint: ita ut omnes anni professionis praecedentes (quod dicitur tempus Novitatus) etiam si plures anni fuerint, pro uno cum anno computentur; & post quatuor annos in praefensione, & non ante, admitti debent ad praedicta omnia, licet etiam declaratum fuerit apud Bifonium 1353- Verum ut tepius dictum superius, nunc requiruntur lex anni & professione, quod sint Sacerdotes, juxta ordinationem Romae ordinat. 4. & Parisiensis 111.

(g) Prior autem Provincialis, Definidores in quolibet Capitulo Provinciali determinent tempus (c.) Declaramus, quod Priores Provinciales, vel Vicarii Generales Provinciarum, & tempore, quo Definitoris Provinciarum iter arripuerint ad Generale Capitulum, non possint Capitula Provincialia de loco ad locum, vel quoad tempus murare, neque Priores Conventuales, vel Praedicatores Generales abfui vere in quovis que de ipso Generali Capitulo certiores facti sine a suis Definitoribus, vel a Sociis eorum jam reverlis: sicut fuit declaratum Bononis 10&0.

Irem declaramus in Capitulo Parisiensis 1611. concessum hiis omnibus Provinciis habentibus Provinciales quatuordecim annos, & non habentibus Capitulum intermedium (si tamen hanc consuetudinem totius Province in primo Capitulo Provinciali congregata; proposita placuerit, & ab omnibus fuerit acceptata) ut possint convocare Congregationem ex Prioribus praecipuorum Conveniunt, & Magistri antiquioribus, & Pacioribus qui fuerunt

Provinciales: in qua fieri pollent Definidores ad inflor Capituli Provincialis, & haberi fructum de retentione. vel amotione Prioris Provincialis; eligi Definitoris Capituli Generalis, si in procedenti Capitulo non fuerit electus: denique tantam habeat hanc Congregatio auctoritatem, quantam haberet Capitulum intermedium formaliter convocatum.

Caput VIII.

De Capitulo Generali.

I.

(z) Capitulum Generale, una vice ultra montes, altera vice citra montes* alternarim (Avenione i. 1.) de triennio in triennium celebretur: nili Magistro cum Definitoribus, vel cum discrecorum maturo consilio, ex legitima & urgente causa causa illud alibi assignare, aut assignatum transferre, vel per annum praevinire, aut etiam prorogare neceffarium videatur: & nili obitus Magistri Generalis acciderit. Quo eveniente fiat, licet Capitulo quarto de Electione Magistri Ordinis est decretum. Praedicti autem triginta unius Provinciarum Definidores in duobus Capitulis, triginta & unus Provinciales in tertio Capitulo cum Magistro Ordinis omnia decernunt, constitucne & tractant. Quod si in partes aequales se dividerint illorum fencentia praevalerebit, in quorum partem Magister Ordinis declinaverit. Si autem ita partes insquales; obtineat sententia plurimum. Si autem per adjunctionem Magistri partes fiant squales, unus eligatur a Definitoribus, secundum quod in electione Definitorum Provincialium est statutum. Quod si ad Capitulum aliquo casu praepediti non omnes venerint, illi, quos ex ipsis venire contigerit, cum Magistro Ordinis omnia pertractabunt.

(a) Capitulum Generale (Tc.) Declaramus, quod ista Constitutio a principio Ordinis, scilicet ab anno 1220. sic habeat: Uno anno Parisiensis, alio anno Bononia celebretur. Et servata fuit usque ad 1244 in quo fuit ordinatum, quod etiam alibi posset Capitulum celebrari: celebratumque fuit Colonia, ac lingulis annis celebrabatur usque ad annum 1370 in quo celebratum est Capitulum Valentis in Provincia Aragonia, ubi assignatum fuit Capitulum Tolosa: post biennium celebratum, & in Florentia etiam post biennium. Florentis vero auctoritate Gregorii Paps XI. in Concilicatione redactum est, & positum infra Capite de anno septimo de Capitulo Cenerdii, biennali, vel triennali Deinde in Capitulo Romano 1557. inchoaram, & Roma 1558 approbatum, & demum Avenione 1561. in Constitutionem redactum eo modo, quo ponitur hic textus: & Capitulum decimumseptimum de biennali, vel triennali Capitulo abrogatum ac deletum est; nec in hoc deluit auctoritas Julii Paps III. quando inchoatum est, prout infra loco clarius dicitur.

CAPUT VIII. DE CAPITULO GENERALI.

11.

(E)Cf vero Magiftrum aliqua occafione abefle contigerit, unus de Deffinitoribus ejufdem Capituli, ab ipfis Deffinitoribus, vel majori parte eorum affliimatur in Magiftri Ordinis Vicarium: qui durante Capitulo, vices Magiftri gerat in omnibusdumcaxat, quæ ad tradlatus A Acta Capituli pertinebunt. Qui etiam locum Magiftri ubique teneat» fidelium dicat, licentiam loquendi tribuat, & pofficconcedere literas de beneficiis Ordinis, ut Magifter; indeffinitionibus unam tantum habeat vocem. Quod (i in ejus alfumptione in partes aquales (e diviferint, unus de pradenribus Fratribus eligatur ab iplis: & in quorum lententiam ifte declinaverit, ille pro Vicario habeatur; cum quo Vicario, exteri Deffinitores in deffinitione procedant. Quod fi in ipfa deffinitione iterum in partes xquales fe diviferint, forma fuperius polita teneatur.

(b) Si ver» Magiftrum alijua octajione abeije contigerit, unus de Deffiniioribuj ejufdem Capituli affe/maur in /Icarium.) Declaramus, quod li Capitulo Generali Magider Ordinis, ex quacumque caula imeretre non poterit, poterunt Deffiniioies tinum ex ipfis in Vicarium Magifiri Ordinis eligere: non autem aliquem extraneum ab ipfis poterunt ad illud officium affumere. Talis autem Vicarius poterit in mlicentiam loquendi (ecum comedentibus tribuere.

III.

jSti autem Deffinitores habebunt plenariam poteftitem fuper excelfu Magiftri Ordinis corrigendo, vel de eo penitus removendo: ipforum vero fententia tam in Li? 9 quam in aliis inviolabiliter obfervetur; ita quod a nemine ab illorum lententia (^) liceat appellare, & fi appellatum fuerit, frivola, & nulla appellatio habebatur. Appellationem enim intra noftrum Ordinem, fub interminatione anathematis heri inhibemus, (./) cum non venerimus contendere, fed potius ddiffulta corrigere.

IV.

JTem ne delifh maneant impunita, & obedia in noftro Ordine per appellationes frivolas infringatur: ftacuimus, quod quicumque Frater noftri Ordinis contra obedientiam appellare prxfumpferit in futurum; nifi ipfi appellationi infra duos menses renunciaverit, vel etiam mira annum profequi non inceperit, aut ab incepta profecutione deftiterit, vel in ipla luccubuerit; adjudicatus carceri fit ipfo fatto: nec poffic cum ipfo, nifi per Capitulum Generale, ante annos duodecim dilpenfari.

V.

Appellans autem ab abfolutione facta, vel facienda ab officiis Prioratus Provincialis, vel Conventualis, aut Vicariatus (etiam prxeextu gravaminis,) ipfo tado fit abfolutus ab illo officio. Volentes quod in iltis ratio gravaminis tam proprii, quam communis, non habeat locum quoad appellandum. Item ad nullum Judicem extra Ordinem, nifi acidem Apoftolicam (cui immediate Ordo fubditus eft) aliquod membrum Ordinis, illique fubditum, pro iuftitia recurat: fub pcena abfolurionis ipfo fadto, fi eft Prxlatus; & privationis vocis adivae, & paifivse etiam iplo facto, quoad alios.

(c) Liceat appelle ( ) Declaramus, quod licet appellatio fii de jure naturali, nihilominus modus, & ordo utendi hoc jure prafciibitur i lege pofitiva, ne irrepat abuius. pro ufu rei licitor. Unde in Capitulo CarcalTona* 1312. lic dicitur: Volumus, fic ordinamus, quod quicumque Frater repertus fuerit iudicio ejus ad quem (pectat) fine rma rationabili & quocumque liio Superiori appellatie, carcerali cuttodiamancipetur. Demmciantes Fratribus univtfis, quod de jure communi, & ex (pedali Ordinis privilegio, milii Fratrum licitum eft a correptione, vel ab offiunoniii amotione appellare; licut fuit declaratum Cenomanis 1491.

(d) Cum non venerimus contendere, jedpotius deticla corrigere.) Declaramus, quod Religioi appellatio a corre&ore juxta fui Ordinis dilciplina, videlicet fecundum Regulam, & Confiruriones, & approbatas conlieniidiii non valet: urhabetur m capit. Cum fpcciali. extra de Officio Ordinarri; nili forte corrigens modum in corrigendo excedat. Er propterea flonifacius VIII. in fuis Conflitutionibus fic dicit: ^Cuthoritate ^ipojlolice tenore prajentium ex certa Jlientia indufeemts, tjtod pradiHus Magfrier, CJ' alie l'raJieUntes in 'dilio Ordine, ad ejieos id pertinuerit pro ternoore, in corcthonibus Fratrum ejufdem ordinis, 'juris ordine pojlojto fecundum confuetudines approbatas > ZT inpituta Ordinis aniedi ^i, procedere libere, <J- licite poffint, Z? valeant. Quodetut nullus ex Fratribus. CT Sororibus F'adicatorum Ordini jubjetits, alUjucm ex Frxiribto, vel aliquam ex Sororibus bujufmodi, coram ^uc: f/nrjue iudice, aui non Jit de dicio Ordine, ex 'juacuncjue cateja convenirej nec a correctione fieacitnppte, jeu alias ab ali reo Pralato, vel Fratrediti i Ordinis, <Jki vis occajient appellare, aut tonera tosquere Umproponere valeat: nijiprius coram Conventuali, jeu Provinciali Priore, jeu Magijiro Ordinis CT jucefjiuc in Generali Capitulo ditli Ordinis cauJam, CT auercldm Jt/am propojuent verbo, vel jcripto. Ha?c autem Conftitutio Bonifacii explicata, & ampliata fuit a (icra Epifcoporum, & Regularium Congregatione, quemadmodum fuperius dijhnt. l. capit. iR. fol. t ^6. lelatum eft.

Item Julius II. conceffit Breve Fratri Vincentio Bandello Magiftro Ordinis, infrafrirpti tenoris: Julius Papa II Dilefle Jili jalutem, Cr sipojlicarn beneuiFiiontm. Jide dignis accepimus, ejud nonnulli Fr.itrej Ordinis lui, <T notmille Maiales Ordinis Jancit ^Augujiini, jub Habitu, ZT cura Fratrum tua cura fulje Uorum degentes, ut elebit Mn correptionem, CSC abfolutionem *Juiseffient jubterftegunt, ad CdiutiUrum /enionen/em,

et alias curias ficulares vel Ecclesiasticas, a tuis, et altitum Praetorium ordinationibus, mandatis appellare non erubescimus. Quo circa hujusmodi subterfugiis obviare quantum cum Deo posuerimus cupientes Fratribus, et Momalibus antedictis, ne appellaciones hactenus interpositas projiciamus, aut vi posuerimus mandatis hujusmodi appellaciones iudicibus vero quarumcunque Curiarum, ne appellaciones hummodi recipere, aut illas cognoscere quocumque modo impediant; sub excommunicationis partem, diffinitur inhibemus. Irritum quoque et inane decernimus, quidquid jecus a quocunque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac diffini Ordinis statutis, et catens in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque Ceteris.

Item declaramus finalem Constitutionem editam fuisse Roma? 1558- contra Fratres, qui alicui quodcumque tribunal, aut iudicem extra ordinem recurrerint. Et Barcinose 1374- confirmat. +2. confirmamur, et innovantur omnes penitus, tumperfatras nolkras Confitimones. tum per ariam Capitulum Generalium inflictas, contra appellantes ad quodcumque locale tribunal.

VI.

Effinitores itaque praedicti, postquam fuerint accusati, quando eis videbitur expedire, excessum Magistri Ordinis seorsum corrigant, et emendent. Qui coram ipsis humiliter se prosternens veniam faciat, et fians de suis excessibus seaccuset, et Deffinitores audiant accusantem. Auditis vero accusationibus, recedat, et eo ablente Deffinitores de ejus correptione conferant, et disponant. (c) Quod si praevericator Ordinis fuerit, aut contemptor, aut adeonegligens, et remissus, quod Ordinis dissolutionem, et destrudionem inducat: moneatur a Deffinitoribus, ut Magistratui cedat, et aliquem locum ad manendum sibi eligat; ut possit honeste conversari. Alioquin amovendi eum ab officio Magistratus, liberam habeant facultatem.

VII.

(Effinitores autem Magistri a Deffinitoribus non admittantur, nisi propter aliquod praedictorum; aut defensionem, aut impotentiam, quae ipsum ab executione officii Magisterii perpetuo impediret. Perpetuum autem dicimus, quod Deffinitores de rudentum consilio perpetuum judicant. Magister vero Ordinis cedens, vel amotus, post Magistrum Ordinis in Deffinitoriis Capitulum Generalium, et Provincialium, et in absentia Magistri post Provinciale, in ejus Provincia fuerit; et in absentia Prioris Provincialis, post principalem Praetorium, primam vocem, primumque locum ubique, et in omnibus obtinebit.

(e) Quod si praevericator Ordinis fuerit, contemptor.) Declaramus, quod Deffinitores Capituli Generalis, non habent potestatem removere

Magistrum a suo officio, nisi in casibus expressis in Constitutionibus: videlicet si fuerit contemptor, hoc est si ita spernit, et nihil curat de Regula, et Constitutionibus, ut pro nihilo reputet transgressas illas, et ejus voluntas renuat subiacere Regulae, et Constitutionibus; immo nulla subfidence caui eas continue transgreditur. et habet firmum propoficum in hujusmodi transgressionem perseverandi. Vel si fuerit praevericator, hoc est, si frequenter, et quali ex habitu Regulam, et Constitutiones transgreditur: nam praevericator dicitur ille, qui praeter aliis plusquam debeat legem transgreditur. Similiter si fit adeo negligens, et remissus, ut Ordinis dissolutionem, et destructionem inducat; quando videlicet non hortatur Fratres verbis, litteris, ordinationibus, et exemplis, ad honeste, religioseque vivendum. Si defensionem non corrigeret, et nullo modo puniret: si nunquam celebraret, et neque ad Chorum, neque ad Refectorium accederet. Si autem nihil horum haberet, quamvis quandoque Constitutiones transgrediretur, (non tamen ex contemptu, neque plusquam alii) essetque aliquantulum negligens circa Divina, et ea quae ad communitatem pertinent; non pollet ab ipsis Deffinitoribus deponi.

VIII.

Effinitores autem Capituli Generalis,

Dominica infra Octavas Ascensionis Domini, vel Sabbato procedenti, locum Capituli intrare teneantur. Et ex tunc in Choro, et alibi ordinate sua loca teneant; quousque tempus suae diffinitionis expiret. (f) Provinciales quoque absoluti, loca in Provinciis, in quibus praefuerunt, super omnes alios ubique habebunt: (Roma: 1558-) et similiter vocem in omnibus electionibus Provincialium, et Deffinitorum, et electorum Magistri Ordinis; dummodo Magistri in sacra Theologia, non Magistris ex hoc minime postponantur, nec aequalium Praefidentium locis minime derogetur. (g) Magistris vero in sacra Theologia, immediate post Priorem, in ejus Conventu fuerint, locum damus. (4) Baccalaureis, qui legitime incorporati in Universitate sententias solemniter legerint, aut legunt, post Superiorem ubique in toto Ordine locum damus.

(f) Provinciales quoque absoluti, loca in Provinciis, in quibus praefuerunt super omnes alios ubique habebunt.) Declaramus, quod Priores Provinciales, si fuerint Magistri sacrae Theologiae, postquam fuerint absoluti, habebunt locum super omnes Fratres Magistros, et Priores illius Provinciae, infra tamen Priorem illius Conventus in quo se repererint. Si vero non fuerint Magistri, habebunt locum immediate post Magistros, infra tamen omnes Fratres, et Priores non Magistros: et hoc in Provincia cui praefuerint, non autem in alia Provincia. Hoc autem de illis Magistris Provincialibus intelligendum est, qui antequam eligerentur in Provinciales, erant Magistri Provinciae. Sed si per aliquod eorum Provincialium, vel in Provincialatu promoveantur ad Magisterium, locum non habebunt ratione Provincialitatis, super omnes alios Magistros, qui

qui non fumint Provinciales; fient fuit decUfatum Neapoli i400. dedarar. 7 & confirmatum Rom» 1601. declarat, ubi edam ditium fuit, fic eireinzelUgendomhaic ConUitutionem. Item in Capitulo Romano 155°. declarat. 6. fic dicitur: Declaramus conformiter ad ea, qua? jam a duobus Reverendill Magittris Ordinis declarata linit: fi in aliqua Provincia contingat, inferiorum Magiftium prius fieri Provinciale, & poffea antiquiorem, debere umimque completo Provincialatu renere locum inter fe fecundum Ordinem Magifterii eorum. Similiter fi duo non Mngiftri Provinciales fiant, inter fe locum fice profeflionis tenebunt pofit Provincialatum, etiam ii junior ante antiquiorem Provincialis fuerit.

(£) M-igi/Iris Vtrh inJacra Theologi* &c. heum damas. I Declaramus, quod Magiftri in Theologia ubique tam in Conventibus, quam in Capitulis locum habent fuper omnes Fratres, & Priores Conventuales non Magiftros: infra tamen Priorem, dumtaxat illius Conventus in quo repeririur. Priores vero Conventuales li non funt Magiftri in Theologia, ubique teneant loca fua, fecundum antiquitatem Conventuum quibus prsfunt; infra Priorem illius Conventus in quo fe reperiunt, & infra Magiftros in Theologia.

Icem rirta locum, & vocem Magiftiolum, Rom» 1547. fic declarat: quodgraduati aliter quam per viam Ordinis, aut per Breve, aut per falutem, non habeant locum quoufque approbentur per Capir. Generale & ex tuncratio lui loci incipiat: quod fuit etiam confirmatum Roma? 1546. confirm. 7. & Salmant. 1551. confirmat. 3. Et Roma: 153°. declarat, quod Magiftri, qui primo fuerint laureati via juridica, & fine dolo in Ordine noftro procedant Priores profeflos laureatos tamen pottea; ita quod non habeantur refpectus ad profeflionem i fed ad coronam primo iuridice accepram. B011011. etiam 1564. declarat, quod Magiftri in Theol. qui in eodem Capitulo acceptati fuerint, aut approbati, inter fe locum obtineant fecundum antiquitatem, quum in Ordine habuerint, quod fuit confirmatum Roma* 1539. declarat. 10. & it>c8. Illi quorum ultimo fic habetur: Declaramus juxta declarationem 10. factam in Cap. Rom. 1565. quod Magittris in Theol. qui flatim in fua Provincia gaudent folent loco, & voce, & aliis privilegiis Magifterii: quamprimum promoventur, antequam uiam acceptentur i fua Provincia; computanda efi eis antiquitas loci, & Magifterii, tam in illa Provincia, quam in toto Ordine, a die promotionis eorum. Magiftris vero qui in fua Provincia non gaudent loco, & voce, Sc aliis privilegiis Magifterii. antequam acceptentur k Provincia; (ubi ufus efi acceptandi Magiftros ex privilegio Apoft. fpcciali) etiamfi ante fuerint promoti, non ed computanda iu iuu Provincia antiquitas loci, & Magifterii eorum, nifi a die acceptationis in fua Provincia: in aliis vero Provinciis computabitur iplis k die promotionis eorum. Nec in ordine loci Magiftorum, attendenda ell antiquitas profeflionis, vel Habitus * fed promotionis, vd acceptationis refpectu, uti dittum ell, quomodoque gi adum Magifterii cum voce, & loco in Provincia lun obtinuerint: Sive per acceptationem, five per promotionem ad Regentatum in Iludio Generali Provincia. Sic tamen, ut qui fimul promoti, vel fimul accepturi fuerint, habeant locum fecundum antiquitatem illa? profeflionis. Idem profufervari volumus iiiiBaccalaureis, five Pitituratis.

Irem in Capitulo Parifiem i 6t 1. fic habetur. Confirmamus, id quod in declaratione 3. Generalis Cap. Koms 1608. circa procedentium

CoJ. Regul Tovu IK

MngiArorum habetur: videlicet qn6il Magiftris in Theologia qui flarim in fua Provincia gaudere folent voce, Stloco, & aliis privilegiis Magifterii; cumprimum promoventur, antequam etiam k lua Provincia acceptemur; computanda elt antiquitas ubique a die promotionis eorum. Declariantes pridifh verba (a die promotionis eorum) ira intelligi debere: ideft a die, quo Uibfcripta? funt littera: parentes a Reverendiffimo Magilho Ordinis, vel a die quo Reverendiffimus fua manu aliquem gradu Magifterii Iolemniter decoravit; fi littera: patentes ejutiem Magifterii non fuerint ance expedita. Si autem in eodem Capitulo fint promoti, aut extra Capitulum eodem die fubfcripta? littera patentes, tunc locum inter fe teneant fecundum antiquitatem profeflionis.

Irem declaramus, quod li Priores fini Magiftri, fua loca teneant inter fe juxta Magifterii rationem. Cateri vero Fratres lora tenebunt lecondum antiquitatem lufe profeflionis: ita ut illi, qui pofit luam profeflionem Habitus Ordinis diutius porravenim, eo\$, qui non tanto tempore pofit profeflionem Habitus prsedictum portaverunt pcedere debeant. Declariantes, quod nullus Frater noftri Ordinis, Magifter in Theologia exiflens omilfo nomine Fratris. pronuncietui Magifter, dicendo, Magifter talis, fed femper dictio Irater, praeferatur nomini, & cognomini: & fubfequi poterit in nominatione hxc dictio Magifter dicendo, Fr Antonius de Florentia, Magifter: fient fuit declaratum Florenti» 1321. ik Tolofe 1371.

(h) Baccalaureis, qui legitime incorporati CtC.) Declaramus, juxta ea qu» in Cap. Romano i 530. & 1552. declarat. 4. declarata funt: quod nullus Baccalaureus ordinarius incorporatus locum Baccalaurei teneat; nifi a&ti legat Sententias, vel Bibliam, vel legerit in aliquo Studio ordinario, in quo per annum folemniter leSsmam fecerit. In Ccp etiam Romano 1542 dicitur: Confirmamus quod Inquifitores non Magiftri, teneant primum locum poli Supprioem, & Baccalaureos in Conventibus.

Poffea tamen ex 5 Congregationis decrero, fupra Supprios illum obtinere. Immo ex nova ejufdem Sac. Congregationis conceptione, illum fuper omnes Magiftros: immediate autem fub Prioribus Conventuum, in quibus reficient, intra luam iurifdictionem confequuntur.

IX.

ITerc in virtute SpiritusS. & fanda? obedientia?, percipimus firmicer obfervari: ne quis caufam depolitionis Magiftri, vel Prioris Provincialis, vel eorum exceffum, vel correctionem, (/) t l fecretum Capituli, feu diflenciones Deffinitorum, vel Fratrum, unde Ordo nofter pollic turbare, vel infamari, audeat fcilicet extraneis publicare. Si quis autem ex deliberatione contra fecerit, tanquam excommunicatus, & fchismaticus, & deftru&or noftri Ordinis habeatur; & (quoufque latisfecerit) a communion communium (it penitus alienus; & pcena graviori culpa: debite fubacebir. Eadem diffridione p>ccipimus, (/*) ne quis verbo, vel iadto ad divifionem noftri Ordinis audeat laborare: quod (i fecerit, pa-nie fubjaceat fUpradi<a>.

DISTINCTIO SECUNDA.

(i) **De**secrētum Capituli.) Declaramus , quod fecerā Capitulorum Generalium, & Provincialium revelare, nos intelligimus perfonis extraneis : ex quorum revelatione Ordo nolter, vel perſona? Ordinis ſedi potēte, vel infamari.

Unde in Capitulo Btmonienſi i 235. admonit. 4. & Placentino 1510. admonit. 9. & apud Carcaſſenam 1312. ordinat. 8. fic fuit ordinatum : Cum ex revelatione criminum viſorum, vel auditorum, indebita, & incaum fequatur Fratrum infamir. contra ordinem charitatis, & nihilo minus de ruii revelatione multiplex ſcandali, & turbationis materia miniltretur; volmnus, aediffictēc injungimus; ut quicumque viſam, vel auditum de Ordine, vel de Fratribus Ordinis, exprimendo Fratris perſonam, vel nomen, ſciēter Stexpropoliſo cuictimque perſona? alias neſeienti revelaverit, ad quam pndi&orum correptio non pertinet, vel qui non creditur probabiliter in illocaſti poiTeprodeſſe; per Priorem Provinciale, vel ejus Vicarium, vel per Provinciale Capitulum (poſtquam legitime conſtituerit : pcenn criminofa debita de Deſtiniormncon* lilio puniatur, ſi tamen alias de talibus fit notatus.

(k) Ne (juts verbo, vel fuſlo, ad diviſionem noſtri Ordinis audeat laborare) Declaramus. quod ille dicitur ad diviſionem Ordinis laborare, qui verbo, vel fa&oper perſonas extra obediēſam noſtri Ordinis comittrns, mutationem quzric generalis itacus noſtri Ordinis, & Conventu ab Obedientia MagiUri Ordinis liintrahere : cum mutas Ordinis ex unitate uniti*: profefſionis dependent; qua ex iolcinni voto tenentur omnes Fratres uni Generali Magiitro in hip.qtia? lectndum Regulam, & Conſtitutiones ſunt obedire. Quapropter in Capitulo apud Ferrariam i 290 dicitur: Volumus, ordinamus, ac mandamus, ne quis verbo, vel fa&to ad diviſionem Ordinisnoſtri audeat laborare, vel ad abſolutionem cujuscumque Prilati, vel etiam mmaciones generalis flatus notti Ordinis, verbo, vel ſcripto, vel quocumque alio modo direſſe, vel in direſſe, mediate, vel immediate. per perſonas extrnejuſdem Ordinis obediēſiam conſtitutas pnfumat procurare. Quicumq. ie vero ſcieiuei contra hoc fecerit, ipſum ex nunc prout ex tunc omni voce, pnrerquam inſuiaccularione; omnigradu, Prilatura, Dodoratu, aliifque omnibus gratiis Oidinis privamus : nec ei polline redditui, nifiia Magilho Ordinis, vel Deffinitoribns Capituli Generalis; & nihilominus pauiam fubeat culpe debitam graviori

Itein declaramus, quod Provincia?, vel Conventus. Prioribus Provincialibus, vel Conventualibus fatiſfacere teneamur, pro impeuſis ſolis cnula impugnandi appellationes malignorumque turbationes, iſc i dCt.tudis leditioniluis, & ſcandolis perverlotnm Fratrum, propter Ordinis tuitionem, & juſſitiam, & famam defendendam : ſicut fuit declaratum Tolofic 1372. Item Rom\$ 1383. ordinat 5. ſic dicitur : Ordinamus de communi totius Ordinis conſenſu : & prohibemus, quod nullus procuret Ordinis diviſionem, iub perna excommiimentionis laſs lententia*, ac aliis pumis grevuns culpi : a quibus non poſſit ahſolvi, nili a Magiitro Ordinis. Mandamu*. quodque iub eadem perna, quod nullus procuret inſtitutionem Vicarii Generalis ludiarum. Quani ordinaiiucm valere volumus, quali haberet tria Capitula. Qjiinl idcm Homa. i 589. toniimiir. 7. Venetiis i 592. conſinnar. q. & iterum Rumi i 60\ & Pariſiis iſt l. his verbis confirmatur, confirmamus ordinationem, in quam; plurimis Capitulis Generalibus repetitam, quod nullus liib pcenis iu Capitulo de Craviſiori culpa contentis, ac etiam

fub pcena excommunicationis loci ſenrentli, ac una pro trina Canonica monitione primUla'cujus abſolurio Magillro Ordinis refervacm*) direſſe, vel indireſſe diviſionem Ordinis, aut inſtinctionem Vicarii Generalis ludiarum, quovis prarretu audeat, vel pradiimat procurare Quam ordmionemfub eifdem pomis volumus obſervari.

X.

CTatuimus; ut ſi in anno Deffinitionis

Priorum Provincialium, eledtio Magiſtri celebretur, illo anno(/) unus de Fratribus Eledloribus de qualibet Provincia, qui in Provinciali Capitulo aci hoc eledtus fuerit, ad deffinitionem cum eis pariter admittatur. Quod ſi ad Capitulum non venerit, tunc ad deffinitionem Elector alius admittatur. Si vero in anno Delfinorum Priores Provinciales conveniant, utiorumque dcifinitio fit communis.

XI.

gTatuimus autem, & in virtute Spiritus

San&i & landta* obediēſie, & ſub interminatione anathematis prohibemus difſtritte; ne Priores Provinciales Fratribus, vel Deffinitoribus, vel Fratres Deffinitores Prioribus Provincialibus, per ſuas Deffinlonos 7 (te) prcvjudicium aliquid audeant generare. Quod ſi facere accentavennt, eadem difſtritione prohibemus, ne in hoc aliquis pneſumat eis obedire. Priori vero Provinciali eunti ad Capitulum Generale, detur Socius a Deffinitoribus Capit. Provincialis(Romi i ſy8-) Qui (ſi Priorem Provinciale impediri contigerit, quod ad Capitulum Generale in anno Provincialium non accedat) loco ipſius cum Prioribus Provincialibus admittatur ad omnia tra&anda, & deffinienda.

X I I.

CTatuimus infuper, quod omnes Priores Covencuales cum Sociis ſuis, & Prcedicacores Generales illius Provincia*, in qua Generale Capitulum celebratur, illo anno veniant ad Capitulum Generale : nec eodem anno in illa Provincia ad celebrandum aliud Capitulum Provinciale teneantur; & quod idem faciant Provincia propinqua?. (/) Licenciandi, & mandandi Magiller Ordinis liberam habeat facultatem.

(l) Ilus de fratribus fictioribus) Declaramus, quod quando eleſtio Magiſtri Ordinis in nno Provincialium celebranda eſt, tunc imus ex duobus Eleſtoribus, qui in Provinciali Capitulo nd hoc eledtus fueit, in deſtmiionem una cum eis dehet mſmiri. In anno vero Deffinitorum, Priores Provinciales cum eis deſtiniēnt; vk quilibet Deffiniror, cum alio Kledtore ad electionem Magiſtri Ordinis pafnci admicetur. Lt intelliguiirm* pridicta, quando m.jis . vel

CAP. IX. DE SOLEMNI CELEBRAT. CAPITULI.

vel amotio Magiftri Ordinis lumciata fuerit ante Provincialis Capituli celebrationem : quia fi poli Capitulum Provinciale nunciata (inflet, tunc, & in eo calu, in anno Definitorum, Generalis Capituli Definitor, & ejus Socius ad electionem Magi (iri Ordinis erunt admittendi. In Anno vero Provincialium. duo ex Definitoribus Provincialis Capituli immediate procedentis, antiquiores in Ordine, ad electionem ejusdem Magi (hi admittentur; quorum antiquior in Ordine erit illo anno Generalis Capituli Definitor.

(m) Pnjr/dieium aliquod audeant generare.) Decimamus, quod tunc foimn Definitorum Prioribus Provincialibus, & Priores Provinciales Definitoribus per suas definitiones praejudicium generarent : li infuis definitionibus ftatuerent aliud, per quod Provincialium auctoritas, vel tolleretur, vel minueretur, vel etiam limitaretur, & 6 contrario. Hoc autem fieri non potest, nec per tria Capitula, nec per unum Generaliflunuuu fied luum auctoritate Papee. Non autem praedictum aliquod generatur, fi quod ordinatum, vel Itatutum in uno, vel pluribus Capitulis per Priores Provinciales, potest in alio, vel aliis Capitulis per Definitorum ex causa rationabili revocetur : & t contrario, licet quotidie fieri confuevit.

(n) Licentiandi, (T mandandi Magiftri Ordinis liberam habeat facultatem.) Declaramus, quod illo anno, quo Generalis Capitulum in aliqua Provincia celebratur, debent vocales illius Provinciae ad Generale Capitulum venire, ficut futun Provinciale Capitulum celebrare. Atque idem facere debent propinqua? Provinciae, quae illo eodem anno aliud celebrare Capitulum non tenentur. Magiftri tamen Ordinis liberam habebit potestatem mandandi eidem Provinciis, ut ad Capitulum accedant : & etiam concedendi, ut possint ad idem Capitulum non venire, atque alibi iuxta Provinciale Capitulum celebrare.

Caput IX.

De solemni celebratione Capituli.

I.

(^)^f^Apitulum Generale(quantum ad auctoritatem Definitorum) incipiat celebrari in Vigilia Pentecostes. Cum autem in fecunda Feria post Penes* coetum, vel in ipso eodem Festo, Fratres in Capitulum venerint ; primo omnium devote invocetur Spiritus Sanctus, a quo filii Dei aguntur, & dicatur Emitte spiritum tuum, &c. cum Colle&a de Spiritu Sando. Deinde relidentibus Fratribus, & loca sua tenentibus omnibus (ut verbo Dei celi firmentur) Verbum Dei in communi fiat. Sermoni autem interesse poterunt, qui ad aedificationem interesse voluerint.

I I.

J^Inito fermone, quia indigentibus quantocyus subveniendum est, obitus Fratrum post procedens Capitulum Definitorum in communi recitentur, & fiat eis communis absolutio: & dicatur pro Cod. liegul. Toni. IV.

eis Pfalmus De profundis, & Kyrie eleison. Pater noster. Cum y. A porta inferi, &c. cum Oratione Absolve &c. Postmodum, fi littera; legenda; fune legantur; & eis suo tempore cum consilio respondeatur. Perlevis autem litteris, & facta recommendatione Virorum, dicatur Pfalmus : Ad te levavi &t\ Kyrie eleison. Pater noster cum ir. Salvos fac fervos &c. cum Oratione, Prartende &c. & tunc omnes, qui non fune de Capitulo, egrediantur. Quibus egressis, qui missi sunt ad excusandum eos, qui non adfunt, ad quid venerint loquantur; deinde culpa? audiantur.

I I I.

(^)^CI qui vero fine licentia ad Capitulum Generale, vel Provinciale venerint., primo culpa? eorum audiantur, & recepta poenitentia a Capitulo excludantur. Ut autem modus in eundo fervetur, nullus exeat fine licentia, & necelfitate. Egreffus autem non difcurrat; sed expleta neceffitate, citius revertatur. Qui autem in praefenti anno visitare debuerant, & non licet oportuit fecerunt; culpam suam dicant, & dignam vindictam subiaceant. Tunc etiam absentibus, qui adesse debuerant, & his qui peccaverunt, & non satisfecerunt, poenitentia (criptamittatur.

(a) Capitulum Generale.) Declaramus, quod licet Generale Capitulum quannrhm ad auctoritatem Definitorum incipiat in Vigilia Pentecostes celebrari. tamen quoad solemnitatem celebrationis Fena fecunda post Festum Pentecostes habeat initium : quia tunc Capitulum dicitur habere Magiftrum antiquum» vel novum, praeentem, vel fubfentem. ne neceffarium judicetur. Tunc erunt Fratres locum intrent Capituli, & Spiritus Sancti gratia invocetur : & tunc ore pro vivis, & defunctis, & verbum Dei per imius ferino» nem omnibus explicetur.

(b) Si qui vero fine licentia ad Capitulum Generale O'c.) Declaramus, quod Fratres fine ipeciali licentia Magiftri Ordinis, vel Prioris Provincialis Capitulum Generale, vel Provinciale adire non possunt. rtfolus Magiftri, & Provincialis ejus Provinciae in qua Generale Capitulum celebraretur, licentiam ad idem Capitulum veniendi potius concedere; videlicet Fratribus fuis Provinciae. Opi autem venerint fine licentia, graviter puniri debent: ficut fuit declaratum apud Treverim 1257. ordinat. 2. & apud Tolofam 1304. & 1404. ordinat. ultima.

IV.

r^Onventus autem, qui mittit accusantes ad Capitulum Generale, vel Provinciale, fcribat numerum, & nomina accusantium; & fi accusantem viderit vel auditu. (J) Accusatio aurem unius tantum ad Capitulum Generale, vel Provinciale non mittatur; & tractatus eoruro.

rum , quæ mittenda fune ad Capitulum, ultra unam diem non prolongetur. Qui autem habent facere proprias quæstiones, vel communes ad Ordinem, vel prædicationem pertinentes ; proponant Fratribus a Magistro , & Definitoribus ad hoc statutis , ut pro loco, Sc tempore fulvantur, & terminentur.

(c) S-rifat numerum , et nomina arere[antium.) Declaramus. quod Ubi, qui accusationes mittunt ad Generale , vd Provinciale Capitulum , debent modum exprimere , quo fitiunt crimen illud fuisse commissum ; urrum scilicet ex ; viti, vel ex auditu. Et si ex auditu, urrum per aliquem qui illud vuicir, sciant: ficut fuit ordinatum Lugduni 1274. Et nullus debet aliquem accusare de re criminosa , quam audivit » nisi probare possit: non tohira le timn adivitTe, fed etiam veramelTe; ficut fuit ordinatum Tolosa 1258-

Item declaramus, quod quando contra Fratrem Habentur iocularium teituiunia, talis Frater arfuri pote/t nd dicendam veritatem, &ndque- stiones poni potissimum quando ipse laborat infamia, non tamen potest per sententiam condemnari, nisi convictus, auctoritatem confertus fit » ficut fuit declaratum Tolosa? 1304. Similiter licet a pluribus non cuiuslibet, ab uno quidem de uno actu, ab alio vero de alio actu ejusdem Ipsius; talis non est convictus, aequè sententia condemnari potest, led bene ad quatuor iliones poni, ficut fuit declaratum Perpignan 1327. & Ferrara? 1362.

(d) Accusatio autem unius tantum) Declaramus, quod, ideo accusatio unius non videtur die mittenda ad Capitulum Generale , quia ea adeo nulla censetur et tunc ex ea folens sententiam aliquam procedi non possit: nili procer acculatoiem, vel proponentem, duo faltem idonei testes scilicet testes advocentur, ficut fuit declaratum Biluncii 1353.

Item declaramus » quod li quis Frater de aliquo occulto crimine accusetur, quod iudice probari non potest, vel quod negatur, nisi ab accusato, & nesciatore, non propterea Prælatos ac curaro præcipere poterit, ut eam accusante, vel coram aliis, live in Capitulo, live extra Capitulum, vel feoium libi loli dit at veritatem: & si pia: cip*ot 3 graviter petent » quia si bicam. quam non habet auctoritatem ut irpar. non enim est iudex occultorum ; quia occulta Divino iudicio relinquuntur; manifestantur autem humano. Et in tali tali; » accusatis non cunctis dicere veritatem, nec seipsum infamare. nec prodere. Si tamen pister accusantem infamia contra scrofarum urgeret, portet Præfatus e' praeipere, & illum nd qualiionem ponere i atque ipse tenetur veritatem dicere, de eo tamen folo crimine, cuius ipse laborat infamia.

Item declaramus, quod si accusator deficiat probatione illius criminis, de quo aliquem accusavit ; eadem poenā puniri debet, qua puniendus fuisset accusatus ab accusatore convictus ficut fuit ordinatum Vallisoleri 1605. confirmat. 34. prout jam li: purius png. 59. ditium est.

Item declaramus, quod si aliqua sint Aliqui commissio iublecreto, ex quo ita retentione imminet periculum {caudali, vel tuinx, vel grave præiudicii illi nlii ujus. vel magnum damnum cumimmirntis. cui potest obviari per revelationem leceri. Prælato præcipienti in genere: tenetur subditus t* » le lueretum revelare ; quia ficut iuramentum non est vinculum iniquitatis; sic secreta commissum, vel promissum, non debet esse

vinculum, aut velamen scandali, ruina, & maximi damni proximi, vel communicatis. Non tamen tenetur de illo crimine sibi sub secreto commissio illum accusare, nisi polii: hoc sufficenter probare, quod pertinet ad officium accusatoris : quia nullus tenetur ad id, quod nequit perficere. Negotium autem accusationis non perficitur, nisi accusatus leghime puniatur. Non autem punitur legitime, nisi in iudicio fuerit legitima probatione convictus. vel confessus. Si autem ex observatione secreti non imminet scandalum, vd periculum aliquod predicationis ; nisi pnceflerit infamia, non potest Prælati præcipere, nec subditi tenetur tale lecretum Prælati prapipienti revelare. Unde in Capitulo Generali Parisiis 1277. ordinat. 5. licet fuit ordinatum: Quia licet sub secreto pallio plerumque vitia occultantur, & per confessionem correptione enervatur: monemus, & districte omnibus Fratribus injungimus, quod nullus eorum fulcipiat aliquid sub lecreto, quod licet impedimentum correptionis, seu quod quovis modo vergat in præiudicium, vel periculum Ordinis, seu personarum particularis.

V.

CI quæ verodifflensio inrer Fratres nostri ^ Ordinis (quod abiit) emerferit de libris, vel de aliis : cum proponenda sint spiritualia temporalibus, non inde agatur in Capitulo ; sed disti Fratres extra Capitulum difficulta veritate dii Tenfionem dirimant, & inter Fratres pacem reflituant. De solutione autem, & cerminatione questionum, de correctione Fratrum, de modo poenitentiarum, & de Prædicationibus ad prædicandum, Sc studendum mittendis Prædicator major cum aliis qui ad hoc statuti sunt, rra&abunt. (f) Ecquidquid inde Spiritu Sandlo didance ordinaverit Capitulum; universaliter, unanimiter, ac devote fufeipiant : nullus murmuret, nullus reclamet, nullus contradicat. In fine fiat communis confectio, Sc absolutio, Sc perfe verantibus benedictio. Et hæc eadem forma in Capitulo Provinciali similiter observetur.

VI.

ODDOro Magister Ordinis, aut Priores Provinciales non mutant Afla Capituli Provincialis, aut Generalis; nisi forte in Ipcciali ex causanecelfaria, & utili. Item Generale statutum Ordinis, vel consuetudinem diu obtentam, Sc communiter approbatam in Ordine, nec Magister Ordinis, nec Priores Provinciales aliquatenus audeant immutare; nisi per tria Capitula fuerit approbatum. Ea vero, quæ de Capitulo Generali distat a fune, in Vigilia Pentecostes debent inchoari.

VII.

(^Apitulum autem Generale ultra Sabbatum infra Gavam Pentecostes non prolongetur: nili ex causa rationabili Magistro, & Definitoribus videatur: quod per

ner unum diem, vel duos ad plus debeat prolongari, (g) Capitula edam Provincialia eodem modo infra taxatum numerum dierum terminentur. Necefficate vero urgente, Magifter Ordinis, vel ejus Vicegerens, cum affenfu Prioris Provincialis, in cujus Provincia Capitulum Generale celebrandum fuerit, de confilio diferetorum ad alium Conventum ejufdem Provincia: pollic illud transferre. Quod fi in eadem Provincia commode celebrari non valeat, eodem anno Magifter Grdinis, vel ejus Vicegerens, «pfo mortuo, vel amoto, diftum Capitulum ad aliam Provinciam mutare poterit, (i expediens judicaverit de Fratrum confilio Diferetorum.

(c) Et quidquid inde, Spiritu SanSio dimittite ordinaverit Capitulum, universaliter, unanimiter, O^o devote fulcipiant.) Dedaranuis, quod in Capitulo Romano 158V declni-at. 12. ficfuit ordinatum: Conformirer ad en quae in pluribus Capitulis Generalibus fancita fuerunt, non elfe in potellare alicujus Provinciae praetextu cujufvis privilegii, aut conlietudinis, Generalium Capitulorum lfentutj, vel atta non acceptare¹ feci Provincias omnes, & lingulas, decretis, & ordinatis faiVtis in ejnfdem Capitulis, ita efTe fiibje&as; tir tinaqueque illarum eadem acia in Conventibus lingulis publicare, acceprere atque in violabiliter obfervare tenentur, urpore qua; pro communi FrattUTn.Convennuim.Provinciarumqie bono fada funt. Et quatenus opus effer.aurhoriate Apollolica confuerudinetn quamcunque anr privilegium quomodolibet prrtenfnn, nut in contrarium exiltens revocamus, & annullainns: & hoc confirmatum fuit in fubfequenribiis Capitulis, Paridis 1611. admonit. 2. UlyITlpoiia 161«, adxonit. nltima, & Mediolani 1622. admonit 5.

(f) Porro Magifter, aut Priores Provinciales non mutantCapituli) Declaramus, quod Magiilei Ordinis quamprimum c!edus fuerit, Itatim plene, & libere curam gerit animarum Fratrum totius Ordinis; eofque propria autoritate ligare, & abolvere potelt: nec nc.i in iplo Ordine eo agere valet, quae ipfe, & Dcfinitores Generalis Capituli juxta Ordinis Conltitutiones, & fecundum Deum Fratribus, & Religioni viderint expedire; ac Fratres omnes in iis, qua; fecundum Regulam, & Conltituiones funt, tenentur ei devote, atque humiliter obedite, ficut habetur in Mari magno. Er quamvis ordinationes, nique Acia Capirulgrtim non debeat mutare, illa tamen quoad aliqua in particulari ex utili, vel neceflaria caufa limitare vel tollere potelt. Similiter quamvis Generale daturum Ordinis, vel confueeudinem diu retentam» 8t communirer in Ordine approbaram non poffic auferre; potelt tamen ex rationabili, utili, vel neceflaria caula in przdiciis omnibus dilpenfare.

Item ex commiifioie.qua: a Defini corio Provincialia Capituli concediturPriori Provinciali, ut poffic facere omnia, qua? portet & ipfum Definitonum; Prior Provincialis non potelt Fratrem aliquem abolvere i pomis gravioris culpa, & ab aliis panis, qua alias Provinciali ex vi Conltitutionum non conceduntur; ficut fuit deUranun in Capitulo Romano 1518. declarat.3.

(g^ Capitula etiam Provincialia eodem modo infr.% taxatum numerum dierum terminentur.)

Declaramus juxta Bononienfis Cdpituli 1564. declarationem, qu6d Definitores CapituliProvincialis luam autoritatem ultra duos filios dies prorogare non poliunt: ac propterea a die cle&ionis eorum, nfqtie ad diem quo eorundem expirt authoritns, nunquamfinr nili decem dies; cum in Conltitutiombos noltris hic dierum numerus Generalis Capituli Definitoribus afignetur, & habeatur ibidem, quod Capitula Provincialiainfra prsetsxflum dierum numerum terminentur.

Caput X.

De Capitulo GeneraliJJimo

I.

^Apitulum Generaliflimutn non convocetur nifi quando major pars Provincialiarum petierit; vel Magiftro cum media parce Provincialiarum vilum fuerit expedire. Provincia vero, qua petunt, feribant caulas, quare petunt. De his tamen Capitulum Generale non habebit judicare, utrum fufficientes fine> vel non; fed tamen (cribancur, ut Fratres de his ante Capitulum conferre valeant. Priores autem Provinciales finguli cum duobus Sociis a Capitulo fiio Provinciali eleflis a pluribus medietate omnium eligentium, caleCapituium celebrabunt. Duobusautem annis ante pronuncietur, nifi urgens fuerit neceellitas.

I I*

(/z) A NnoablncarnationeDomin? 1228. conveneruntParifiis in Domo Sandii Jacobi, Priores Provinciales, una cum Venerabili Patre Fratre Jordano bona memoria Magiftro Ordinis noltri, finguli cum duobus Deftinitoribus Capitulis Provincialibus deputatis: in quos Fratres omnes vota fua unanimiter tranftulerunt § eisdem poteftatem plenariam concedentes, ut quidquid ab eis fieret, fiveinconftruendo, fivein deftituendo, mutando, addendo, vel minuendo, de catero firmum 9 ac flabile permaneret: nec liceret alicui quantxcunque authoriratis, aliquid eorum immutare, qua ipfi ftatuerat perpetuis temporibus permanfura.

I I I.

rjRioreS igitur prafati cum fuis Deffinit^l coribus, gratia Spiritus Sanfti involata, quafdam Conltituciones ad ucilitatem, & honeftatem, & confervationem Jrdmis, (pramifla diligenci exaininatione) unanimiter, & concorditer edicrunt; quas in fuis locis inter Conltituciones alias inferere procurarunt. (£) ncer alias autem, quafdam voluerunt iniolabilirer, & immutabiliter in perpetuum obfervari: videlicet de pollellionibus,

bus, & redditibus nullatenus habendis, vel recipiendis, de appellationibus remouendis; & quod non possit per Fratres Definitorum Prioribus Provincialibus, neque per Priores Provinciales Fratribus Definitoribus, in suis Definitionibus in aliquo praeiudicium generari.

I V.

Quotdam vero voluerunt sic immobiles permanere, ut non nisi a Confamilibus Capitulis, novis emergentibus articulis, calibus, vel negotiis, de ipsis pollit aliquid pro tempore immutari: videlicet de Constitutionibus non faciendis, nisi per tria Capitula Generalia continua fuerint approbata: de non equitando, de expensis non portandis, de carnibus (nisi causa infirmitatis) non comedendis; ita tamen ut in his pro loco, & tempore Prælato liceat dispensare.

(a) Anno ubi Incarnatione Domini 1227. Declaramus, post hoc Generalissimum Capitulum, de quo licet Constitutio fermonem habet. Nunc Capitulum Generalissimum Praefert itidem libere eodem Reverendi fratri Magistro Jordano Anno Domini 1236. fuisse celebratum, de quo supra mentio facta est. Nullum autem aliud Generalissimum Capitulum talique ad nunc tempore celebratum fuit, etiam si bis, tempore videlicet Magistri Vincentii Biondelli, & demum tempore Magistri Sixti Fabri Lucentis, nec non prius, tempore Magistri Nicolai Rodillphii Quatuor fuerit; neutrum tamen celebratum fuit, sed utrumque factum Generale Capitulum: & in uno quoque duobus electis Delentoribus pro Generalissimo Capitulo nunc quoque poli longam discussionem, fuit ad definiendum adinstitum.

(b) Inter altas autem quasdam voluerunt inviolabiliter, & immutabiliter in perpetuum observari; videlicet de possessionibus, & redditibus nullatenus recipiendis. Declaramus, quod propter illam Constitutionem multa dicio, & scripta funt, a quamplurimis viris doctis, Sepiis, de quibus mentio supra facta est. At in primis in Tridentino Concilio omnis scriptus removetur, dum in 15. titulo de Regularibus capit. 3. Sancta Synodus concedit omnibus Monasteriis, & Conventibus tam virorum quam mulierum. etiam Mendicantium, exceptis Conventibus Fratrum Sancti Iuliani, & eorum qui Minores de observantia vocantur, etiam quibus, aut ex Constitutionibus iuris erat prohibitum, aut ex privilegio superius dicto non erat concessum, ut deinceps bona immobilia eis pondere in ea, & quodlibet aliqua loca extradictis quibus auctoritate Apostolica familia bona populi depermissum erat, transpolia fuit: eadem omnia illis restituenda esse decernit. De quo supra in hac 2. distinctione diffusum est pag. gg. colum. 1.

Caput XI.

De Visitatoribus.

I.

(z) Statuimus, ut quatuor Fratres ad visitandam Provinciam in Capitulo Provinciali, a Priore Provinciali, St De-

finitoribus affignentur; vel plures, fecundum quod Capitulo Provinciali videbitur expedire. (i) Qui exedfus Priorum Conventualium, & Fratrum audiant, & emendent, absque constitutione, St immutatione flatus Domus, Loca vero ubique tenebunt, nisi in Capitulo, dum ab eis officium fuce correctionis exercetur: (r) quod in tribus diebus continuis terminetur. Si quis autem gravia, & periculosa invenerint emergere a tempore Visitacionis ultimo facta per Visitatorem procedentem, licet coram eis fuerint, nihilominus cum rellimonio majoris partitis Capituli studeant denunciare Magistro, & Definitoribus Capituli Generalis, vel Priori Provinciali, St Definitoribus Capituli Provincialis, si ibi Generale Capitulum non fuerit celebrandum.

I I.

Visitatores praesentes verbo, absentes scripto, referre debent Definitoribus Provincialis Capituli, vel Generalis (cum in sua Provincia celebratur) de his quos visitaverint Fratribus: si in pace continui, in studio assidui, in praedicatione ferventes; quod de eis fama, quis fructus, si invicti, & vestiti, & aliis fecundum tenorem institutionum Ordo fervetur. Priores autem, five Lectores, & Supplices, in Visitatores nullatenus eligantur. Quod si quis Visitator antequam visitet, vel in ipsa visitatione in Priorem fuerit electus, & confirmatus, vel mortuus, vel alias impeditus, provideat Prior Provincialis de alio Fratre qui visitet loco ejus.

(a) Statuimus, ut quatuor Fratres (Te) Declaramus, quod Constitutio Fidei Bononia* fuit edita 1243. sed postea Bononia? pariter 1275. facta fuit alia Constitutio, qualis supra de electione Prioris Provinciae lishneun: quod videlicet Prior Provincialis totam suam Provinciam per se visitet; vel per idoneos Vicarios tenentur quotannis visitare &c. Ex qua Constitutione pater, Priorem Provincialem polle per se, line Definitoribus consilium Visitatores, eisque committere auctoritatem suam, juxta quod judicaverit expedire.

Item declaramus, quod Visitatores illi finendi, non debent esse juvenes, sed antiqui in Ordine, graves & maturi, qui moribus, & vita probati sint. Qui in suis Visitacionibus de juvenum, ad indentium profectum quomodo in moribus, & scientia se gerant, & an Fratres calle, & sine proprio vivam, si filentium, jejunia, abstinentiam a carnibus & alia regularia in Urura observent, debent quam diligentissime inquirere: & omnia Priori Provinciali, vel Definitoribus Provincialis Capituli, fideliter exponere; sicut in pluribus Capitulis Generalibus fuit ordinatum.

Item declaramus in Capitulo Lugdunensi 1536. ordinat. 1. licet fuit ordinatum: Quoniam per negligentiam Visitatorum maxime declinat Regularitas, si reformatio retardatur; ordinantes precipimus sub pena abolutionis ab officiis, omnibus

CAPUT XI. DE VISITATORIBUS.

rubus RR. Provincialibus nollri Ordinis ; quatenus femel in anno infallibiliter per fe iplos , vel per alios idoneos Parces experientia , & zelo Religionis proditos, vifitent oinnes Conventus , & loca fuarum Provinciarum : & quantum poffunt obfervantiam nollrnm Conftitutionum inducant. Prsferim vero infraferipra , in quibus, (ur vidimus ») valde Religio infirmatur , volumus toto conatu inviolabiliter , & penitus obfervari.

In primis, ut dicV Vifitatores ftudeant diligenter reparationi Divini cultus , debita claufura?, & communitati Conveituis ; pcenis etiam , & praeceptis adhibitis. Diligenter etiam anent ut uniformitasvellimentonmi, celebrationis Miflarum , Divinorumque officiorum , & cunda- rum Ordinis canemoniarum ubique teneatur. Item facient, ut ciun noli defit infirmis, quemadmodum habetur lupra, capite de Uifirmis.

Item inhibeant vagationes inutiles. Et Rom. 1571. ordinar ig.licdicicur:Ordinamus,&prscipimus omnibus Provincialibus, & Vicariis Generalibus Congregationiut,& Vicariarumjut infra quadriennium reneantur Provinciales quadriennales fuas Provincias,feuCongregaciones.vcl Vicarla?,&clingulos fuos Conventus,laltem bis per feipfos, nili legitimum impedimentum habuerint, vifiraie. Quodnam tamen impedimentum fit legitimum . adiferetis Provincialibus iudicandum eit. Si autem eorum officium fuerit biennale, faltem femel Provinciam , vel Congregationem per feipfos vifitare teneantur. Quod fuit confirmatum Barcinone 1574. confirm. 26. 6c in utroque Capitulo nuper relato. Ac Roms 1571, & 1580. ordinatum , & Itri&e piateptum eft omnibus PraUtis , & Vifitatoribus Ordinis nollri : ne vel pecuniam , vel pratiosa munera a Fratribus , vei Sororibus accipiam; maxime vero ab iis , qui aut gratiam , auc iultitiam ab eis expeclant , fed oblerverur ab illis conllitutio Clementis VIII. de largitione munerum. Contra hoc autem facientes autoritate Ordinis privamus eos largismimicribus, qu&f Divino cultui (quacunque fuerit) harum ferie applicamus. Declaramus tales Prolatos in crimen proprietatis incurri (fe , & pcenis a Sacro Tridentino Concilio, & 3 nollris Conltitutionibus Itaturis fubjettos efie; prerer alios pernas qua; iu Conflitutione Clementis VIII- continentur.

Item declaramus, quod Vifitatores, & multo magis Provinciales , in vifitatione admone- re debent, & operam dare, ut ordinatio facta in Capitulo Bononienfi 1544. executioni mandetur: videlicet, quodcarremonis omnes, qns ad Divinum minifterium , atque ad nlia divina officia in nollris Ordinariis notntip lunt , prorfus oblerverur ; & quod earum exeeutioni juvenes incumbam, ita ut eas optime addifcanc. tt quoniam ex Rubricis nollris maxima dubia oriri folcm , curet Reveremiiffimus Generalis, ut a tribus ah ipfo defigimdis , omnia explicentur , qio in fuero illo Altaris minifteria maxime uniformitas inter Fratres nollros ubique appareat. Sacrarum quoque veRium , & corporalium, quoad fieri potefi, eadein fit fonna , & cn mundities , qvar tantum decet faaifkium. Erprsfertim in Capitulo Jar.uenfi 151^ & Neapolitano 1515 ordinat. 6. mandatum fuit univerlis Fratribus, ut exhibeam reverentiam debitam in Mif- Sacramento languinis Domini nollri JIfn Chriiti: ut fcilicet ante oris nblfeifionem, digitoiutque ablationem, fumant ablationem calicis . faciendam cum vino , & poRea digitos abluant 8cc. Atque ut hoc omnino oblerverur. t relati id publicent. & contrafacientes a Vifitatoribus graviter puniantur.

(b) Qui exceffus rnorum Onvmtudium, CT Fratrum audiant , CT emendent.) Declaramus v quod ViGcatores in fua vifitatione pnffint omnes Fratres ad fuam vifitationem pertinentes ligare praecepto, & in eos ferre excommunicationis fententiam, quando prxeepto non poffiint veritatem extorquere; ficut fuit declaratum Perpininni 1527.

Item declaramus, quod omnes Fratres fuus Prolatis,ScVifitatoribtis prticipicnfbis, tenentur Ctiam fecreta fibi commiffa qn\$ in periculum communitatis, vel aliarum perlonaum vergunt, revelare. Quapropter in iuramento fidelitatis continetur , quod fervi debeant hujufmodi fecreta Dominis revelare. Praelati ergu pra?cepto Religiofus obltringatur ad pandendum tale fecretum , etiam fi promiffet fe non revelaturum , dicentibus Augultino , & Ilidoro: In male promiffis rejeinde Jidem. Quare in Capitulo apud Montem Pefulamim 1283. ordinat. 4. fic dicitur: Severiffime inhibemus Fratribus nollris , aliquid Jub fecreto recipere , quod vel correptionem impediatur, aut vergat in praejudicium , vel periculum Ordinis , vel quarumcunque perlona- rum. Quod fi quis tale fecrecum receperit, teneatur illud itio Przlaco, ipfo requirente, fideliter revelare Et hoc etiam ordinatum fuit Paridis 1277. ordinat 5. Si autem fecretum illud in confeffione Sacramentali audivifet , non tenetur , immo nec potelt ex Pracepro IValari illud ullo modo revelare. Quare in Capitulo Mediolanenfi 1278. ordinat. 10. fic dicitur. Stridiffime prohibemus , ne Fratres fecreta in confeffione Sacramentali accepta, directe , vel indire&e, nutu , vel figno , vel quovis alio modo aliis revelent. H&ec ibi. Si vero fecretnm eis commiffum non vergat in prtejudicium communitatis , aut alterius perlona*, & tale fit quod abfq; peccaro celari poffit j nullo modo tenentur , nec debent Prslato percipienti , illud revelare: fi enim revelarent , peccarent frangendo fidem; nam lege natura, & promiffione in Baptifmo fnlba obligantur ad fervandum ea , qiff lunt fidei, & charitatis ; qualia funt illa , quae & nulli nocent, & fub fecreto fidei committuntur.

Irem declanrmus , quod fi Vifitatores , vel Pradati prjecipiant Fratribus , ut quacumque crimina a Fratribus commi(Ta revelent , & crimen illud fit omninb occultum , & nullo modo ad multorum notitiam pervernerit) ac tale fic , ut nulli noceat nifi committenti ; ille, qui tute peccarum ocailtum fcir, ad hoc folum mentem debet intendere, ut peccantis Fratri faluti propficiat , fervaco ordine correptionis fratenu: utfrilitti priuseuin fecre* to corripit inter fe , & ipium folum . poftea adhibent duos , vel tres Fratres, & tandem fi fe non correxerit, dicat Ecclefiae , id cft Prslato. Iit tale crimen occultum ance correQionem fraternali, non tenetur fubditus Prslato prscipienti revelare, quia potius Deo, quam hominibus obedire oportet. Ille tamen qui fcittale crimen , fi firmiter credit, quod ille correptus non fe emender , immo ex adverfo in ipium indiget, & preterea exiftimet correptionem illius multo facilius efie futuram ex admonitione Prslati, qui pius, diferetus , & fpirtualis fit, non habens indignationem , (eu odium contra illum fubdicut: tunc poffet etiam non accedente praecepto, crimen illud occultum ei tanquam Patri denunciare: & tunc non dicirEcdcrfis, quia non dicit ei tanquam Prslato , & Judici ; fed fieur peribns intendenti ad corre&ionem , & emendationem proximi , nd quam femper debet voluntatem intendere ille , qui denuciat. Secus

denuntiando peccabit, quia facit contra praeceptum Evangelii: Si autem peccatum emeris, non ita hic occultum quin aliquibus suspicantibus innotescat multis, ex qua notitia multum scandalum humanum; tale quidem peccatum non solum nocet committenti illud, led etiam multis. Et quoniam multitudinis bonum praefertur bono unius, debet Prelatus inquirere veritatem, ut vel per poenitentiam peccantis, vel ejus purgationem, & excommunicationem, scandalum a multitudine auferatur. Et in tali casu libdatus, qui fecit Fratris crimen, tenetur Prelato praecipiente obedire, peccatum illud ei manifestando» ut docet Saucius Thomas Quodlibeto primo, articulo 6. & 17.

(c) quod in tribui dietus ctnunvis terminetur.) Declaramus, quod Visitatores primum debent Priorum, Fratrumque excessus audire, atque illa, quae eis manifestantur, si alicujus fuerint momenti, in feriptis redigere. Nec potest eis praefiniri tempus amlicendi defectus hujusmodi, sed Latus eorum, ut cum diligentia, & sollicitudine Fratres audiantur ab eis, ut tempus inaniter non conteratur. Ut autem audierint Fratres, eos leoriam, vel in Capitulo debent corrigere, & hoc corrigendi officium post tres dies continuos terminare. Ea autem, quae in sua visitatione corrigenda invenerint, debent Magistro, Generalis Capituli Definitoribus (in quo illo in eorum Provincia celebratur; verbo, vel feriptis denunciare: si vero alibi celebretur. Priori Provinciali, & Definitoribus Provincialis Capituli denuntiabunt.

Caput XII.

De Prædicatoribus.

1.

(7) Deinde provideant diligentissime Priores, ne committant Praedicationis officium, nisi Fratribus ad hoc idoneis & ac moribus, & scientia approbatis: ne eorum in diffidentia, Praedicatorum Ordo veniat in contemptum; & vergat in periculum animarum.

Statuimus autem, quod in qualibet Provincia a Prædicatione, & Definitoribus inflicuantur aliqui viri docti, & zelum Religionis habentes & examinatores, & approbatores omnium eorum Praedicatorum, & Confessorum, quos non constat manifeste esse doctos: ita quod nullus calum (nisi approbatus a duobus eorum in feriptis, vel declaratus a Definitoribus in feriptis, sufficiens, & idoneus ad praedicandum, vel confessiones extraneorum audiendum, & praedicet populo, etiam in villulis; aut audiat confessiones extraneorum sub poena carceris: Scilicet nihilominus Praefidentes hoc permittentes ab officiis suis absolvantur.

1 I.

KJ Illius auctor ad Praedicationis officium extra claustrum, & Fratrum confortium, infra viginti quinque annos:

nec praedicet populo, (£) nec confessiones audiat extraneorum (ine licentia Prioris in Capitulo de confilio Discretorum ibi data. Illi vero, qui apti fune, cum in praedicationem exire debuerint, eis Socii dabuntur a Priore, secundum quod moribus eorum & honestati judicaverit expedire. Qui accepta benedictione exeuntes, ubique (tanquam viri qui suam, & aliorum salutem procurare desiderant) religiose, & honeste se habeant, sicut viri Evangeliei, sui frequentes visitigia Salvatoris: cum Deo, vel de Deo, fecum vel cum proximis utiliter loquendo, vitantur (officioli comitatus familiaritatem. Placitis, & causis (nisi pro fidei negotiis) non interfint.

I I I.

¶ I I M Fratres nostri Dicecesim alicujus Episcopi ad praedicandum intraverint, primo (si poterunt) vilicabunt Episcopum, ut secundum consilium ejus in populo faciant fructum, quem facere intendunt. Et quandiu in ejus Episcopatu fuerint, ipsum devote obedientes erunt. Praedicare vero non audeat aliquis in Dicecesi illius Episcopi, qui ne praedicet, interdixerit ex causa rationabili: nisi litteras, & mandatum habeat Summi Pontificis, (c) Caveant etiam Fratres nostri, ne (ponendo os in cecum) in suis praedicationibus Religiosos, & Clericos scandalizent, sed ea, quae in ipsis emendanda viderint, obsecrando, ut patres, emendare procurent. (</) Socius autem datus Praedicatori, ipsi ut Priori suo obediat.

(a) Prov. De jnt diligenti (sime Priores.) Declaramus, quod cum praedicationis officium in Ecclesia praecipuum sit, multumque privilegiis donatum, ut habetur in cap. Ex in jnt? extra tU Hdretid Sy & cap. priino & secundo, extra. De Bxcrfilus Prolutorum; Praedicator in primis, ut digne praedicet, debet habere ardentem dilectionem, aequam in omnibus suis Rudis, & operibus animarum salutem, & ad eam suas vires intendere. Deinde loris debet praeferre mores Religiosos, vitsque honestate, & Christianae pietatis exemplo populos adificare. Tandem scientia, atque intelligentia sacrarum scripturarum fatis eruditus esse debet, & utilia potius, quam curiosa docere, sicut in multis Capitulis ordinatum fuit.

Item declaramus, quod in III Capitulo B0110-nien. 1564. ordinatum fuit, ut in exponendis, & examinandis Praedicatoribus, & Confessoribus, magna diligentia adhibeatur: Scilicet quod non nili in matura arate ad audiendas secularium confessiones aliquis exponatur; & quod juvenes non lacerdotes ad praedicandum etiam in villulis non mittantur. Et Prolati qui contrarium permiserint, gravius puniantur. Et idem fuit confirmatum Roma* 1566. & 1571. & Barcinone 1574. Et Roma* 158P- inter alias ordinationes auctoritate Apollulica confirmatas, una est, in qua licet cernitur: Ordinamus & sub formali eodem precepto, eademque ceniurn; videlicet Ints lentinis) praecipimus; ut nullus ritulo, vel officio Praedica-

dieftorls donetur, fen Praedicator mltiatur; nili inire per completum triennium faciam Theologiam audiverit, & a quinque deputatis examinatoribus (qui ipfum concionanrem audiverint) nedom de litteris, & moribus, fed deejtfdcm ad praedicandum aptitudinc judicium facere polt fine) idoneus fuerit judicatus. & approbatus. Cui ordinationi additum fuit, (quod & confirmatum fuit Roma: i>oi. confirmat. 5. & Vallilolcri 1605. confirmat. 3.) ut Paedicatores per vota fecreta approbentur. Venetiis vero 1592. ordinat i2. flaturum fuit, ut inqualibet Provincia, Congregatione, live Vicaria teneantur Priefidenses illarum vefpe&ive, de graviorum earutndem Patrum confilio infra unum menfem ab harum Conlhtntionum publicatione, depntalTe unum, vel piures Conventus, in quo, vel in quibus, a defignlndis Patribus idoneis erudiantur juvenes deprsdicationis offitioiprarferim ii, qui ad tale munus exequendu l'unt aptiores; qui debito tempore ad Dei gloriam, faluceinque animarum praedicaices, jufte libi nomen Praedicatorum vendicaturi videantur. Et nullus in potterum Praedicatoris titulo donari poffit, nili confecerit curium Artium, facramque Theologiam per triennium audiverit, cafibus conicienrise operam dederit, & in modo condonandi in aliquo Conventu ad id conflituendo, judicio examinatorum per votafecreraferenda in Generali Audio, non parum profecerit; & morum fir denique religioform, ut virum decet Evangeicum. Similicernullus admittatur adfegularium confeffiones audiendas, nili pariter d quinque examinatoribus (& ubi to: non fuppetunt idonei Fratres, faltem a tribus) aptus atque ideonetis fuerit judicatus. Prarcipientes iplis, Pusdicatorum, live Confotorum examinatoribus refpective > fub eodem formali pr\$cepto, endemque excommunicationis lata? fententise pecua; ut per vota fecrera fua dantes fuffragia, exclufo quolibet particulari affetlu, ineptos excludant, & aptos admittant.

(M Nec ecnfeffiones Auii. it extraneorum.) Declaramus, quod ad confeffionum audientiam nullus exponi debet, nifi fit invita, Sc moribus, & fcientia approbatus, maturus, diferetus, fecurus, & in cafibus Sedi Apoflolice, & Epifcopi\$ refervatis, ac etiam aliis adfalutem pertinentibus animarum, fatis eruditus: licut fuit ordinatum Bononia! 1235* ordinat. 1. Parifiis 1236. & ibidem 1239. Nec feculariutn confeffiones, maxime mulierum, ance trigefimum annum debent audire*, licut fuit ordinatum Bononix 1244. & Neapoli idoo. & nili habeant fpecialem licentiam ab Epifcopo, & a iilo Prselato: licut fuit ordinatum Buda? 1254- Nec ullo modo debent implicare fe negotio cafutum cie jure Ordinariis refervatorum, vel quos prtefati Ordinarii ex rationabili caufa duxerint elfe refervandos; nifi ex eorum beneplacito, & licentia. ficui fuit ordinatum Vienna! 12&2.

Item declaramus felicitis memoria: Gregoium XIII. viva: vocis oraculo, & etiam de confilio Congregationis fuper Concilium Tridentinum dedaraffe> ac (lacuifle; facultate per Mare magnum, & per alia privilegia conceffa, 11011 poffe Regulares abfolveie & cafibus Epifcopo refervatis. Ec Sacra Congregatio Epifcoporum, & Regularium de fpeciali mandato Sanctiffimi Domini noftri Clementis VIII. jubet omnibus ConfefTariis, catn fecularibus, quam Regularibus, otiorumcumque Ordinum etiam Mendicantium, & Societatis JEFu, ne quis eorum fub prztexu quoruincuniqu privilegiorum a Sede Apoftolica duCto xura, quibufcumque, etiam fingulanhirs perfonis, ab ullo cx cafibus dubie, vel clare contentis in Bulla

GW. ReguL Tom. IV.

Ceense Domini, vel filias Sedi Apoftolic* refervatis, nec etiam d calibus Ordinariis refervatis, vel refervamls qnocnnq; calu. nili in mortis articulo, fine nova licentia a Sede Apoftolica, vel ab Ordinariis refpetlive obtenta, nblolucio nis beneficium impendere audeat. Quam licentiam \fuii&n Sede Apoftolica obtentam, teneantur Ordinarii ofleudere, etiam liib pccna excommunicationis, privationis officiorum, & dignitatum, & tnhabilitationis ad audiendas confeffiones, & ad qtuueumque officia, & Prolaturas, ipfo fallo incurrenda abtque alia declaratione &c. A quibus nonnifi a Romano Pontifice ablblutionem obtinere valeant, ikqtia reus opus fit Sanfticas fua rales facultates nullas elfe voluit. Sed pottea eadem Congregatio fpeciali mandato ejufdem San&iflimi Domini noftri Clementis VIII. fimiliter vivar vocis oraculo fiiper ea re habito, ipfum Decretum ita moderatur, & declarat etiam liib eadem prohibitione: eos tantum comprehendendi colus, qui in Bulla Ceente Domini legi confueta continentur; ac przterea violationis immunitatis Ecclefiaflica: in terminis Conltitutions Gregorii XUI. violationis claufura? Moninliuin ad malum finem, provocantium, & pugnantium in duello. juxta Decretum Concilii Tridcentini, & Conftitotionem Gregorii XIII. injicientium manus violentas in Clericos, juxta Canonem. Si ejuis &c. ac juris dlipoficionem: Simonis realis fcienter contraflae, ac etiam confidentia benefcialis. Item omnes caftis, quos libi Ordinarii locorum refervarunt, ac impolte unni lciervabunt. Iu quibus omnibus enumeraris cafibus dumraxar, & fublata etiam pena inhabilitationis audiendi confeffiones, eadem Sacra Congregatio vult, & mandar dichim Decretum in fua firmitate, & priflino robore permanere. Er pitereren declarat eos Sacerdotes, tam feculares, quam Regulares, qui aliquo privilegio in difto Decreto expreifo fuffulti fuerint, poffe juxta eorum privilegia, indulca, St facultates nfu aure idem Decrerum receptas, & quo? fub aliis revocationibus non comprehenduntur, tantum, St non aliter abfolvered cafibus in pnrfenti declaratione non cotnprchenfis: aliis vero Sacerdotibus talia privilegia non habentibus, nihil de novo concedit.

Item in Capit. Rom. 1569. admonit. 1. juffu San&iffimi Domini nollii Pii V- debent omnes Provinciales facere, ut ex eorum mandato publicetur in Conventibus Bulla Coma: Domini, St omnes Confeflani penes fe habeant exemplar illius, & ejufque tenorem fideliter obfervent: & fi qui illam non habuerint, confeffionum audientia priventur. Et Roms 1571. confirmat. 13. id confirmatur, Sc additur, ui bis anno legatur coram roto Conventu, & in Sacrifitia affixa manear. Ei Barcinona? 1574 confirmet. 11. & Veneris 1592. ordinat. 1. flatuitur: ut in lingulis Sacriiliis loco patenti pendeant diif tabella, in quarum lina fu Bulla Cornee Domini; in alia vero lit nota cafinn Summo Poncifici, Epifcopis quovis modo refervatorum. Et Roma: ifoft. ordinat. 21. flatuitur, ut cum in nflu confeffionis, vel proximo, pccnitens deecnolyyiam dare voluerit, eam non accipiet Confeflarius, fed ei fignificet reponendam elle in communi arca Ecclefis: & qui contra hoc fecerit, ipfo facto fit privatus officio Confellarii per triennium, 6c idem confirmatur Patifii3 Itiii.

Item declaramus in Capit Bononienfi 1564. ex Tridenc. Concil. fic fliffle liacum: Prarlato Ordinis diligenter attendant omnia, qux circa Reverendiff. Epifcoporum obfervantiam a Saucia Synodo fuerunt flatra. Er fi expolitos nd confeffioes, aurpromovendos ad Ordines velint exami-

DISTINCTIO SECUNDA.

minare . humiliter pareant; neque ipfis contra-
dicentibus , etiam in Eccleſiis noſeſ praedicare
præſuſant. Et ſi in aliquo horam durius aliquan-
do cum Fratribus noltris ngt-rc videantur, xquo
animo fufhneant : ncc de ea re qtiættiones ha-
beant . ut lites intentent. Captenimu non feren-
da gravamina interun occurrant. confnlanir Rc-
verciuiſſimus Generalis Magilter, vel illius Pra-
vinc* fuperior Praelatus, & fecundum eorum
confilium de opportuno remedio providentur.
Item declaramus in Capitulo Roma: i61 %. admo-
vit z ordinatum fiuillTe . ut Praſidenres noſtro-
rum locorum non permittant Clericos ſeculares
habere concione; in Ecdeliis noltris tempore
tum Adventus , tum etiam Qtmdrageſima: . Si-
militer nec permittant Regulares alterius Ordinis,
tempore, vel Adventus, vel Quadrageſimar, vel
infra annum regulariter habere conciones in Mo-
naſticiis Fratrum, & multo minus Monialiutn.

(c) Caveant etiam Fratres r.oftrt CTc.) De-
claramus , quod omnes Fratres noſtri. tum Tri-
eres, tum Prardicatores , tum etiam alii , erga
Dominos, & Praelatos Ecclcfix, & verbis, &
fadis debent obitrvantinm habere , & quoad
polſunc lites in Clericos inferendas vitire : nec
qufffliones, aut caulas contra eos agere , a qui-
bus kandalum . & perturbatio potiet oriri; lient
fuir ordinatum in Capitulo Bimonienli 1252. &
Viterbii 1268. ordinat . 2. & Florentia' 1222. or-
dinat. 2. 6c Talentice 12yi & Parifns 1306. or-
dinor. ultimo. Er cum caufa lervandi. vel non
fervandi interdictum contingat . ut inter Fratres,
& Clericos difeordia , & diflemio oriatur : de-
bent Fratres omnes , integris Dei honore . &
privilegiis Ordinis, matri Ecclcfix morem ge-
rere: liem fuit ordinatum apud Cxfar-Auguftam
igoy. ordinat. 11.

(d) Socius autem datus Pradicatorfi c.)
Declaramus per hanc Canftituciuem non dari
aliquam iurifdictionem Prædicatori fupra Socium,
ſcd i» lum intelligi Socium debere ei ramquam
Superiori fervire: atque in his , quæ ad perſo-
nam , & ad officium pertinent, fponere, ac liben-
ter parere , & obedire . ficut fuit declaratum
Vi&ori* 1231.

I V.

CTatuimus etiam , ne Fratres noſtri in
O prædicationibus fuiſ (e) dari, vel col-
ligi pecuniam admoneant pro domo, vel
aliqua perfona ſpeciali. Nullus Frater au-
deat quteſtus facere ; aut Bullas aliquas
praedicare, nifi de licentia Magiltri Or-
dinis ſub pcena excommunicationis latte
fencencix , quam ſedentes pro tribunali
proferimus in his feriſtis; & ſub pcena
privationis omnium bonorum eis ab Or-
dine concelTorum , & communitati ap-
plicandorum.

(c) Dari, vel colligi pecuniam O*c.) Decla-
mus , qubd cum Prædicatores debeam ſe tam-
quam veros Heligiolos , & viros Apoftolicos in
omnibus exhibere , & nulli materiam ſcaudali
præbere , & abſtinere ſe ab omni ſuſpicionem cri-
minis : ideo nullo modo debent permittere ,
ut dum ipii nttu prædicant , pecunia , five
pro Domo , five pro alia quacumque per-
fona colligantur: ne cupiditatis, & avaritia
crimine notentur , & prædicationis officium cõl-

temnatur. Idem fuit ordinatum Paridis xi]6. &
proinde in multis Capitulis præfertim Saviliani
i43y. ſub pcena excommunicationis fuit prohi-
bitum omnibus Fratribus , pretextu cuiuſcumque
extranei quſtus , & indulgentis prædicanda ,
vagari extra fios Conventus; vel pretium , auc
mercedem caufa hujufmodi pi-xdicationum acci-
pere i vel ad hoc Fratrem alium inducere. Et
nihilominus tales Divini verbi corruptores , qui
labe cupiditatis, 6: quſtuaria ilhifione fplendo-
rem iioflr* Religionis offiifcanr, officio prædi-
cationis , & bonis ad ufum eis conceſſis, Itati
privati fine: & per annum nd carceres deputen-
tur- Poterunt tamen Prædicatores Conventus,
& Fratres Populo commendare, & eis paupertæ-
tem , & neceſſitatem illorum exponere : atque
ut tempore opportuno eis elecmofynas largian-
tur , hortari.

V.

CTatuimus etiam, ut (/*) nullus fiat
^ Prædicator Generalis, ancequam The-
ologiam audierit per tres annos , & nifi
fit maturus, & difcretus ad negotia Or-
dinis pertraftanda in Capitulis : & nifi in
Provincia illa glorioſe prædicet; ita quod
falcem per tres quadrageſimas in aliqua
bona Civitate, ſcu rerra, ſeu aliquibus
bonis Civitatibus, ſeu terris prædicaverit.
(g) Idem dicimus de Tnquifitoribus hæ-
retica: pravitatis non inſtituendis qui fuffv
cienter in locis fuce Inquifitoris neſeiunt
prædicare. Quod ſi fecus faftum fuerit,
nullius ſic roboris , vel momenti.

(f) Nullus fiat Prædicator Generalis.) De-
claramus in Capitulo Lngduncnfi 1536. ordina-
tum fuifle , ut Provincialis Capituli Deſſinitores
per ſe , vel per alios reneantur examinare erudi-
tionem , tempus, & locum illius ; qui petit ut
fiat Prædicator Generalis : quantum ſcilicer, &
tibi Theologiam audierit. Quod ſi tempus a
Conſlrationibus taxatum non compleverit ,
& idoneus minus leperiat ; illum præteri
flaruto & promotione prohibemus , & pro-
morum de ca»rero tali privamus officio , &
Salmantiez 1551. dicitur : Ordinamus , ur in
creandis Prædicatoribus Generalibus debita con-
ditiones contente in Conſtitutionibus obſerven-
tur ; quibus & hanc addimus , quod fit itatis
falcem triginta quinque annorum. Quod ſi con-
trarium fiat, vel faftum fuerit, totum decerni-
mus e(Te irritum , & inane Er Roma? iſſſſ-
ſſiichoritate Apoftolicæ ſub formali præcepto man-
datum fuit , ut nullus polluletm Trædicato Generalis,
qni aDus legitimos non lecerit . ac re-
quiltas conditiones non habuerit , locuſque va-
caverit : & flantibus aqualibus ineritis , & ieqna-
li idoneitate , antiquiores junioribus præleran-
tur, m quorum petitionibus exprimi debet quot
annis prædicaveriuiſ-Sc an .atque ubi vacet locus;
fecus petitiones illorum non admittantur. Item
declaramus , quod Prædicatores Generales nu-
merum Conventuum non polluoꝝ excedere , ur
conſtitutio infra cap. v6. difponit, & in Capitu-
lo Veneto 1552. declarat. 5. fuit pariter ordi-
natum : ita fitne » ur in numero Conventuum ,
domus Vicariatuum non comprehendatur, ut hæ-
betur in Capitulo Roma 158?. declarat. 2. Et
ſi qui modo ultra prædificatm numerum re-
periuntur inſtituti , decernitur eos non ef-
fe Prædicatores Generales , «c eorum gratiis.

CAP. XIII. DE ITINERANTIBUS.

& privilegiis non portenti. Hi wmen iudcedenti-
um locum gradatimliccedentfecundum ordinem
fuarum infimtionum , femper tamen habitis rc-
quifitis. Item Roma 1537-habctunOidmatmis
in toto Ordine , ut Lepores , & Bnccalaurei ,
vel Prasfentnti fieri non poflint Praedicatores Ge-
nerales : & qui modo tales exiltunt volumus
eos tali munere elfe privatos : quemadmodum
re ipfa* ac de fatlo privamus.

(g) idem dicimus de Innui(itoribus-) De-
dnramiis, quod Inqtiiroris officium non dt
cottimitecduin , nifi Fratribus maruiis , Wcli-
giolis , diferetis , erudicis.cnilibet negotio ido-
neis , atque ad tam falubre officium exercendum
apris» ficut fuit ordinatum Argentins 155P.II>
quifitores autem, non exercentes aftu Inquifeio-
nis officium, vel non aflu occupantes fe in illo,
lobjaceant poteftati > & obedientie fuonim Frio-
nimConvenriialium, quorum obedientias teuen-
tur rc ipfa adimplere eo modo, quo alii Fratres:
atque etiam frequentare Chorum . & alia officia
more csterorum Fratrum exercere ; nec debent
a Conventu abfque licentia Prolatorum exire.
Praefidentes etiam Conventuum renentur ipfisIn-
quifitoribusdare Socios diferetos, providos, ho-
ndlos, atque idoneos,adeorum officia excquen-
da. Et Inquifitores tenentur ficut exteri Fratres
accedere ndCapitula , ficut fuit ordinatum Bo-
iionis 1275. & 128?. Quod fi quis Inquifitor
fuerit elc&us Prior, confirmari non potell, nifi
Sacra Congregatio Sanfti officii confutatur. Item
tenentur de perfbnalibus, lingulis annis reddere
rationem fuo Priori Conventuali, uti jam liipra
pag. ^5. columti. 1. di&um eft.

Caput XIII.

De Itinerantibus.

I.

(/??)I?IIntes ad Praedicationis officium
exercendum , vel alias icineran-
tes : aurum, Sc argentum, pecuniam ,
aut munera (excepto vi&u, & necefiariis
indumentis, & libris)nec accipient, nec
portabunt. Si quis autem aliquid acce-
perit de prsedi&is, teneatur Pradato (uo
cum redierit libere prsefentare. Fratres
autem non recipiant a mulieribus munu-
fcula , nec dent : maxime ConfelTores.
Icem (£) Fratres non fint difpenfatores
alienarum rerum, nec pecuniarum ;nec ex-
traneorum depofita recipiant, nili libro-
rum, aut peramencorum Ecclefiafticorum.

(a) Euntes ad Proditionis officium exercen-
dum > vel alias ititierantes, aurum, «T argen-
tum Declaramus, h;ec omnia ita elfe in-
telligeiida; ut non fiant fine licentia Praelato-
.ljm, juxta id quod fupra cap. de graviori cul-
p* diQum eft : ficuti fuit declaratum Roma*
1558. & ibidem 15S9. fic fuit difpofitum. Ad-
monemus omnes, & fingulos Fratres ex Provin-
ciis ludiirum advenientes* ut rationem femper
habeant Apoftolki Brevis editi & Pio IV. die
y- AuguRi Anno 1562 infra fcripri tenoris Mand-
*mus juofsa:na excommunicationis lata lententia,
PC. cenirafacientes eo iffo incurrenda, ejuod nul-
lus Frater, vel religiofus cujufvis dignitatis, gra-
dus, vel conditionis exidat , al Indiis , aliisque
tod. fagui Tom. IV.

partilus regrediens . Pecunias ultra quam viatico
Juo verifimiliter necejftria fuerint, afortare pra-
Jumat: omnefjuepecunias per eos afortandas, an-
tequam naves a/cendant Superiori fuo in partibus
illis exifienti denunciare , oftendere , litteraffue
taxationis viatici hujajmodi ab eo recipere tene-
antur.

(b) Fratres non fint difpenfatores alienarum
rerum c.) Declaramus , quod (ficut jam
fupra in Prologo Conii, pag. 31. infinitatum
elt) Fratres non polTmr fufeipere commiffiones
coniorum, arbitria, five judicia, live execucio-
nes teftameiuorum, vel difpenfationes aliarum
rerum, nifi eis nuthoritate fui Ordinis, vdl ali-
cujus Superioris commiffa fint, ut dicit Santtus
Thomas rjuodlilcto 3. quffft. 6. art. 1. cum quo
conlemit glofla in cap. Non dicatis 10. qu. r.
ubi dicitur, ge/inio/os ntn habere velle, netjue
nolle, nifi juando eis alius aliejttis a lege , vel
a Superiore permittitur. Et de hac re fuerunt
exprefie prohibiti Fratres noliri inCapitulo Pa-
nfiis 1254. ordinat. 2. & Bononia 1252. ordi-
nat 6. & Colonia 1301. & in multis aliis Capi-
tulis. Atque hoc ideo , quia ex talibus odia,
damna, st fcandala Ordini, ac Fratribus oriri
folent. Hac etiam re prohibentur de jure com-
muni Keligiofi omnes 16. quarft. 1. cap. Mona-
chi , & cap. de pra?fentium; ubi dicit glofla,
grligrojum , nifi ex Superioris licentia judicem,
vel arbitrum, vel ^Advocatum ejfe nonpojfe. Ab-
bas autem , five Fnelatus , bene liare facere po-
tell line licentii , ut fenht glofla prima in de-
mentina Religiofus , & Bonifacius VIII. in pri-
vilegio concedit, ut Magifter Ordinis, & Prio-
res Provinciales, ac etiam dicli Ordinis Fratres
inferiores, ex licentia eorum, ultimas volun-
tates, & tellamenta quonimeunque , qui ab eis r&c
requilierint, ac eos delignaveri III , exequi pof-
finr, & debita: excucioni mandare. Item cum
ex lirigiolis , & arduis, ac perfe odiolis caulis
frequenter perturbationes , ac fcandala orian-
tur : volumus, ac diftritle prohibemus aliquem
Fratrem de cftero hujufmodi caufas alTumeie ,
neque matrimoniis procurandis, feu etiam ma-
gnis aiduifque negotiis perciadandis ullo mo-
do implicari line Prioris Provincialis fpECIALi li-
cemia. Contrarium autem facientes a Priori-
bus Provincialibus acrius , & feverius punian-
tur , ficut fuit ordinatum npud Treverim 126^.
Argentin* 1307. ik. Metis 1313.

II.

DRsedicatores , vel itinerances , cum in
* viaexiftunc, officium fuum dicant ,
prout fciunc, & poliunt: & (int conten-
ti officio Eccleliarum, ad quas quando-
que declinant. (c) Fratres autem viato-
res litteras tellimoniales fecum deterant,
& in Conventibus ad quos declinaverint,
de exeeflibus fujs corrigantur. (J) In qua-
cumqueautem Provincia Fratres icineran-
tes deliquerint, Prior Provincialis, vel Con-
ventualis, feu eorum Vicarii, Supprior* &
Vifitator, & exteri, in quorum terminis in-
venti fuerinc; corrigendi ipfos ficut I racres
fuos liberam habeant facultatem, (e) Prior
in Ordine, fir Prior in via 5 nifi forte Prae-
dicatori adjungatur, vel cum egrediun-
tur , Prior aliter ordinaverit de eis.

(c) Fratres tute viatores litteras testimoniales jecur» deferant.) Declaramus, quod cum ex nimio, & inordinato Fratrum difcurii, difpen» dia, & perturbationes, ac diftra&iones plurim» oriantur, regularisque obfervantia plurimum relaxetur: Patres nostri hujusmodi difcurfus inutilis, atque vagos compeicendos, & (ubtrahendos curaverunt; atque id in multis Capitulis voluerunt, ftatueruntque debere inviolabiliter obfervari. Ec Priores Conventuales, eorumque Vicarii, Fratres eorum Conventibus assignatos, ultra terminos eorundem Conventuum, idell ultra dietum (ut declaratur in Capit Romano 1565*) licitari non audeant: nili caufa gravis infirmitatis ipforum, vel filorum parentum, vel etiam evi audi grave fcaidatum Ordinis, vel propter evidentem neceffitatem, vel utilitatem Conventuum, live etiam fingularium Fratrum; Scitunc ex diferetorum confilio colis licentia concedatur. Qui vero hujusmodi licentiam obtinent, constitutione in de litteris teffimomaliibus deferendis, & prselendis obfervent; in quibus & caufa ipfius licenti» generaliter, vel peculiariter, & terminus itineris exprimantur. Quicumque autem Prior, vel ejus Vicarius praedicta non pervade repertus fuerit, teneatur infra quindenam in pane, & aqua triduo ablinere; ira fute ut talis pamentia fit Conventui manifeih: quam fi \ abque caufa infirmitatis) non peregerit, \ Provinciali, vel ejus Vicario ftatim", utipfi de excef fu legitime conltabit, a fuis officiis abfolvatur. Fratres vero, qui ad quocumque Conventus fine hujusmodi litteris testimonialibus porrexerint. 3 Prioribus, & Stipprioribus eorundem Conventuum, ad quos pervenerint, noftra auctoritate ad unum annum voce priventur, & poena gravioris culpe eis imponatur: & Conventui de quo fui, quod talis perna eis impofita fit, litteris peculiaribus fignificare teneantur: & ii hoc facere neglexerint, a fuis officiis abfolvantur, & port abfolutionem lim ipfo fafto ad unum annum voce privari; fic ut fuit ordinatum Placenti» iaio. & apud Cavcaflbnam Iziz.&apiid Montem Pefulanum 1316. ordinat. 2. Et in Capitulo Romano 1558. ordinatum fuit, ut nullus Prior Provincialis, vel ConvcucuaUs, nulliusque Pseudens fub poena gravioris culpa? Fratres recipiat fugitivos, & vagos line illorum Provincialis licentia: nili quantum, non quidem lpecies fitte piccencis, fert vera neceffus infirmitatis religionem exigit ehaiutem. Item declaiamtis in Capitulo Lugdtmenfi 1536. ordinatum fuiife, ut fi ieineiantibus domos fecularium adire, ik iu eis commorari opus fuerit; nunquam eis nifi tlm Religiofo focio. & adire liceat, & commorari.

Et in Capiti. Romano 1589. ordinatum fuit, ut Fratres exeuntes de terminis fuorum Conventuum litteras testimoniales temperdeferant, alioquin non recipiamur. Quod & fuit confirmatum Bononiae 1564. ordinat. 3. & additum; quod Pralati litteras reftimoniales Fmrum ad eos pervenientium legere teneantur. Similiter, quod nullus fine lui Pudori licentia a fuo Conventu recedar, etiatu caufa eundi ad Superiorem, fub poena gravioris culpa; quam tamdiu peiolvet, quamdiu extra Conventum fine licentia fuerit commoratus. Et in Capitulo Romano 1580 ordinatum fuit, quod nullus Frater Ordinis noftri, e fuo Conventu, vel Provincia fine dimiffionis litteris egredietur; & quod Superiores, ad quos hujusmodi Fratres fine licentia litteris venerint, eos in carceribus includant, & penitus ad fuas Provincias, fuosque Conventus redire compellant. Quod fuit confirmatum in frequenti Capitulo Romano 1583. hoc iufuper addito; quod Præfidentes Conventuum fubpee-

na abfolutionis ab officio tales fugitivos retinere non audeant. Et tandem Romae 1589. fic dicitur: Admonemus etiam, qualiter San&iffimus D. N. Sixtus Papa V. fua constitutione, Sc declaratiõe anno fuperiori edita, prohibuit exprecire, ne quis Regularis ex uno Provincia ad aliam, five ex uno ad aliud ejusdem Provincia Monafterium, Domum. vel locum ad habitandum, vel tanqnain holpes recipi, autod medicum tempus divertere poffit: nili a Superiore illius loci, ubi refidet, exprefiani licentiam difcedendi iu feriptis deferat, & exhibeat, vel nifi ita lit cognitus, ut nulla omnino de ejus perfoua dubitatio, vel fufpicio oriri poffit. Er illi, qui hujusmodi Regulares fine licentia in feriptis advenientes etiam ob caufam pieraris, vel hofpualicacis receperint, eo ipfo ab eodem San&iffimo D. N. privantur, & in perpetuum privari declarantur voce aQiva, & paffiva: necnon officiis, gradibus, honoribus, & dignitatibus quibufcunque per eos obtentis, atque indigni, ik inepti lint ad alia in pofterum obtinenda: practer id quod fitpius in multis Capitulis ordinatum fuit, nequis Frater adveniens fine licentia, poffit dPrElaEis recipi, vel detineri, nifi in carceribus, m punitus ad fuum Conventum, & Provinciam remittatur. Quod quidem omnibus Prolatis, & Conventuum Fraffidenribus fub perna abfolutionis ab officio mandnm fuit. Ordinamus prfferca mandantes omnibus Fratribus Ordinis noftri lub pania gravioris culps, ne quis extra terminos fu» Provincia, vel Conventuum prodicet, aut in noftris, meim Ecclefiiis ahenis, & ne etiam quadum faciat, fine licentia Magiftri Ordinis, aut Patris Piovindalis, auc Prioris locorum, in quorum terminis praedicare, aut qiffitum facere voluerit. Quod ordinatio alias fatta in Capitulo Avinionenii 1561. ik Bononieifi 1564. confirmata fuerat.

(d) /« tiUacumfue autem Provincia Fratres itinera, ires deleverint (Tc.) Declaramus, quod Fratres viatores, ikbolpites. Praefidentibus Ordinis, ad quos perveniunt, ratione jiiirilditionis fubjucuntur: qui & eorum malefacta nolum ibi, fed erim alibi commiffia caftigare, & punire poffimu, & debent, quia in fuo crimine pletUcurquis, ubi invenitur, Con. ul?i de enmtne aE' oportet, lib. i. ubi gloffiaallegm illud: u?i te invenero, ib: te iudicabo. Et de hoc habetur glofa 3. quEft. 6. cap. r. fic ut fuit declaratum.

Capitulo Romano 1335. quod exiftentes in pcena gravioris culpa in una Provincia non poffiunt in alia abfolvi, etiam in illa fuerint affignati.

(e) Prior m Ordine fit prior in vU.) Declaramus, quod per hanc Constitutionem Priori in Oidme, (nili Piarlarus fit) nulla datur in via fupra iimm focium iurisdiftio, fic ut fuit declaratum Vitlori» 1331.

III.

OO^IIIus Frater vadat ad Curiam, nifi de licentia Magiftri Ordinis, vel Capituli Ceneralis: fed mittatur nuntius ad Fratres; qui funt ibi, vel per aliquem alium (prout melius fieri poterit) negotium procuretur. (g) Prior Priorem fupervenientem honoret: led & hofpes per Civitatem fine confilio ejus non difcurrae, nec moram faciat.

(P) tfullui Frater vadat ad Curiam.) Declaramus, in Capitulo Primifini 1245. sic fudle ordinatum: Caveant diligentissime Fratres nostri, ne quis eorum accedat ad Curiam licentia Generalis Magistri: qui vero ex licentia ipsius iverint, vadant pedes, secundum litteras Ordinis & litteras fecum deferant, causas, & negotia. propter quod vadunt plene contentes. Et in Capitulo Placentino 1310. sic illicur: Praecipit Magister Ordinis in virtute iustitiae obedientiae ex Definitorum consilio, & assensu: ut nullus Fratrum ad Curiam Romanam vadat, vel e suo Conventu cum intentione eundi ad Curiam iter capiat, etiam causam procurandi negotia Ordinis, absque ipsius Generalis Magistri peculiari licentia. Quod ordinatum fuit in Capitulo Romano 1601. & ibidem 1608. denotat. p. fuit clausula: felix recordationis Clementem VIII. exemplo Decreto Superioribus itandis, ne permittant Fratrem quempiam Romanam venire; nili prius a Generali dumtaxat licentiam in scriptis impetaverit. Si quis autem in huiusmodi facultate Romanam venire praesumpserit, voce activa, & passiva ad biennium privatus exiliet; lubricus etiam alias, arbitratu Superiorum infligendas penas. Quia: licet omnia advertas eas, qui supradictos admiserint, & receperint, sine ulla exceptione locum habeant, inter penas autem arbitrarías hanc idem Sancti funus expreffit, ut huiusmodi Fratres in carceribus per sex menses detineantur; prohibetque huiusmodi penam posse ab eorum Superioribus remitti; cum carum dispensationem iuxta rationem Sanctitas sibi reservaverit. Similiter in Capitulo Placentino 1310. ordinat. 12. praecipit Magister Ordinis in virtute fandi obedientiae ex Definitorum consilio; ut nullus Frater accedat ad Curiam Regum, seu Dominorum, Legatorum, fedi fecliarum Principum, Potestatum, vel baronum ob causas litigiosas, & propter negotia quacumque procuranda, quae per se fecliaribus occurrunt; qui autem contra hoc fecisse comprehensus fuerit, privetur omni voce; & praesentia penam fliis gravioribus puniatur: & hoc idem fuit ordinatum Carcal Fons 1312. ordinat. 13. & Sononite 1285.

Item Perpiniani 1317. & apud Ciaromoiitem 1337. declaratum fuit: quod quilibet Frater ad locum Provinciale line licentia sui Prioris, vel quod Magidrum Ordinis line licentia sui Provincialis accedens, nili recto tramite, fed ex adverso folus vagando, & hinc & inde committendo itei habear, tanquam apostata iudicandus, ik in carcerem includendus est.

(g) Prior Priorem fupervenientem honoret, CTV. J. Declaramus, quod tum Prior, tum alii Fratres, qui hofpites lunt, & peregrini, fub iurisdictione, & obediencia illius Prioris lunt, a quo in suo Conventu hofpites recipiuntur; neque adeo ejus ordinationibus, & mandatis fube fubjetti, nec debent absque illius licentia e Conventu exire, feu per villam, vel Civitatem peregrare; ut Valentia 1576. confirmat. 5. ordinatum fuit, & Romie 1601. confirmat. 3. confirmatum, ut hofpites legi Depofiti ira fubjetti fit: tunc polt fextum diem in Conventu aliquo moraturi funt, teneantur quamlibet fuinmam pecuniarum in communi Depofito illius Conventus imponere, nei fine licentia Pralati illius. prout gotiis quibuslibet expendere. Debet etiam advenientem Priorem humane benignitae recipere, cumque pre Eteis honorifice tractare i quia qui bene prafunt, duplici honore digni funt. Sed & fi contingeret ahense Provincia Priorem

Provincialem in Pefloio comedere, absente Pefloio Provinciae, Prior Conventus debet dare locum noli: cum ille non fit locus iudicii, fed dignitatis, nude ik Abbatibus, & Episcopis datur, fiait fuit derin. ui. m iu Capiat lo Jannerili 1513.

Item in Capitulo Vieunefi 1182. sic fuit ordinatum. Cum ex in Initiatione terminorum, limitum aliorum Conventuum, & Provinciarum perturbationes, tunc scandala oriri folent: Magister Ordinis ex confilio Definitorum Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ceterisque Fratribus ftrifle injungi; ut limitationes faqas inter unam Provinciam, & aliam inter Conventum & Conventum finma, & exacta diligentia obfervari ftudeant: & Fratres quoties oppofitum fecerint, toties pena gravius culpa fubiiciantur & quidquid infra limites alterius Provinciae, vel alterius Conventus acquifierint, teneantur ftatim Conventibus, in quorum praedictum quafum fecerint, absque ulli dilatione reftituere. Et Treveris 1247. sic dicitur: Stride prohibemus Fratres unius Provinciae audere infra terminos alterius Provinciae quafum facere, vel ibidem (nifi forte tranfeundo, vel iter agendo) praedictum, absque licentia Prioris Provincialis, vel Conventualis, ad quos fpedant praedicti termini; quod fi contrarium fecerint, gravius puniantur. Et hoc idem fuit confirmatum Romie 1605. ordinat. 23.

I V.

(i) Praetres Minores, fient & noftri charitative, & hilariter recipiuntur; & fecundum facultatem Domus pie, & honeste procurantur. Quicumque autem Prior Provincialis finelientia Magistri Ordinis, vel Frater alius quicumque, fine licentia Prioris Provincialis (i) Archiepiscopatum, vel Episcopatum receperit; (nili per talem obedientiam conatur) quam transgrediendo peccaret mortaliter) ipfum pridenti ftatuto fuffragiis, focietate & ac omnibus beneficiis Ordinis, tam in morte quam in vita privamus.

(h) Fratres Miforti, ficut 1777 noftri chdritiv, Cr hilariter recipiantur.) Declaramus, quod Priores, & Fratres noftri omnes diligentissime curare debent, ut amorem inaximui erga Fratres Minores femper, ubique habeant, iuxta corde confervent, ore eos laudem, opere benigniffimeque recipiam, humiliffimeque tractent; & de pacc cum eis habenda quantum potiunt folliciti iint, qui autem contrarium aufi fuerint, graviter puniantur. Et caveant Fratres, ut neque inter fe, neque cum aliis quantumcumque familiaribus, de ipfis mimis bene loquantur. Si qui vero amicitia, & familiaritatis fpecimen praeferentes, mala de praedictis Fratribus retulerint, Fratres noftri non fint faciles ad credendum: quin potius eos quantum poliunt excafare conentur. Quod fi forte ipfi Fratres Minores de nobis male loquendo, nos quandoque provocaverint; tamen nullo modo publice cum eis contendamus, ficut fuit ordinatura Parifiis 1156. & Valentia 1647. Ordinatio nat. IS

Item in Capitulo Mediolanensi 1255. & Prioriensi 1258. ordinat. 16. sic fuit ordinatum : Fratres Polliciti sint , ut humaniter excipiam hospitales , & charitative tradent , praderim venientes ex Provinciis extraneis . quibus omnia , quare eis opus fuerint , ut necessitates itineris postulabunt , provideant . St admittantur ; eisque conlilant , & ferant auxilium , quod ad alios Conventus cranlire possint , maxime ex his locis , in quibus fu tranieundi difficultas .

(i) Archiepiscopatum , vel Episcopatum receperit) Declaramus , quod foliis Magister Ordinis , St Prior Provincialis , non aures eorum Vicarii licentiam dare possint recipiendi Episcopatum , non obtineat ordinat . Capit . Generalis Treverensis 1278. declarat . 2. ubi etiam Vicarii Magistri Ordinis , & Priorum Provincialium tribuitur , quod possint dare licentiam recipiendi Episcopatum . Tamen hic facultas , ex auctoritate Apostolica folis Magistris Ordinis , & Prioribus Provincialibus fuit reservata ; prout Innocentius IV . Clemens IV . & Nicolaus IV . in privilegio concello Ordini nostro lic dicunt : Prohibemus , ne quis Frater Ordinis vestri » fine speeiat / licentia Magistri Ordinis , aut Provincialis , - Ut mandato Sedis Apostolica , e / cilionis , aut postulattont ad quamcumque dignitatem extra Ordinem de Je facti audeat confecture . decernentes irritum , CP inane quicquid fucus contigerit attentari .

V.

Ratres , nostri Ordinis Episcopi , vel aliis quibuscumque personis extra Ordinem assignatos , qui in jejuniis , & abstinentiis , victu , & vestitu statuta Ordinis non fervant ; suffragiis , & beneficiis Ordinis tam in morte , quam in vita privamus : quousque super huiusmodi exce(Tuadeo digne atisfecerint , quod per Magistrum Ordinis , vel Provinciam (uam ad huiusmodi suffragia reflicui mereantur .

(k) Fratres , nostri Ordinis Episcopi tTc .) Declaramus , quod Priores Provinciales in filiis Provinciis debent Episcopos ex Ordine nostro alTumptus admonere , ut fecundum Ordinis inditura . vestitus , calceamentis , jejuniis , & abstinentiis aliisque rebus utantur , quos Episcopali officio non inferunt impedimentum , alioquin eis non concedam Fratres in munus Socii , con certo ? revocent ; fient fuit ordinatum in Capitulo apud Montem Pefulnum 1247 . ordinat . 2. Er in Capitulo Metis 1513 . ficur fuit ordinatum : Cum ex Fratrum Ordinis nostri promotio ne ad incertos . & vagos titulos Episcopatum , idem noster Ordo in contemptum adducatur ; diligenter caveant Priores Provinciales , ne propter cuiusvis preces , & petitionem , alicui Fratri liceat dare prslium ; Magistro Ordinis , vel Provinciali Capitulo inconfulto . Nec talibus Episcopis , vel aliis quibuscumque , ullos ex Ordine nostro Socios nisi diferetos , & maturos , inoribulque probatos concedant . Si qui autem Episcopi Ordinis nostri inventi fuerint , qui minus honeste in detrimentum , & praejudicium Ordinis vivant ; Socios eis artignatos studeant , quamprimum ad Ordinem revocare .

Item Bifuntii 1353 . ^c habetur . Declaramus , & deinceps univertis Fratribus nostri

Ordinis , Dominum Papam nostrum publice , St : mniffelle demerfaffe , quod Capellani honoris Domini Papa , aliorumque Prolaturum nullam exemptionem habent a Superioribus suis : fed Magister Ordinis alique Prelati possunt contra tales Capellanos procedere , illos corrigere , ad cluflrum reducere , & si opus fuerit , arreflare . Item dicitur de Fratribus , qui Regibus , Proclatis , Domiciliis , atque aliis Ecclesiasticis personis assignari iunt ; qui cum deliquerint , ac minus honeste se gesserint , & filiis Pradatis pena plectantur , & reducantur ad Ordinis disciplinam : & in eorum locum eidem Ecclesiasticis personis alii maturi , atque honesti Fratres tribuantur . Et Bonifacius IX . in privilegio Ordini concessio , fic dicit : Statuimus , < T ordinamus ut omnes , & singuli Fratres Ordinis Praedicatorum Apostolica Sedis Capellani praefentes , CT futuri , perinde Jkis Superioribus , eorumque correctioni in omnibus , CP per omnia Subjefli sint ac si pradi fla Sedis Capellani non ejfint ; non obstantibus exemptionibus , alii fine quibuscumque privilegiis , indulgentiis , gratiis , Cf litteris „ Apostolicis Capellani difla Sedis conjunflim , vel divifim Jub quavis Jorru , vel expreffione verborum a difla Sede concessis , vel in posterum concedendis . Haec ille . Et in Capitulo Bononiensi propter Concilium Tridentinum , lic statutum fuit : Nullus Fratrum nostrorum alicujus Principis , vel Epifeopi , vel Communitatis , live etiam cuiusvis alterius perfoniie obsequio Pe subijcitur , vel legendi live prsdicamii officio , fine fili Pnelaci licentia fuas operas locet ; Pecus tanquam inobediens , & proprietarius pania plectatur . Neque cuiquam liceat abfque licentia Praefidentis recedere a Conventibus suis , etiam causa aduudi Superiorem , nili cum ab illo fuerit evocatus . Quod li quis contra hoc fecerit tamdiu pcens gravioris culps Pubjaceat , quamdiu fine licentia extra Conventum fuerit commoratus . Illi vero , qui studiorum causa ad Universitates mittuntur in quibus Pum Conventus Ordinis nostri . In ipfis dumtaxat habitem . Pecus omni gradu acquirendo habeantur indigni , & in super Prolato ejulitem Conventus causa iuste Cognita , panna plectantur .

VI.

"CRatres vero nostri Ordinis , cum fuerint A ad aliquam Ecclesiam , vel dignitatem extra Ordinem ad fui initandam a Sede Apostolica pronunciati , (O ipfi) fatto fine ab omni praefidentia , officio intra nostrum Ordinem fibi commisso ab (oluci : a quibus eodem tenore prafentium , abfolutos efte decernimus . Alii vero , qui fine fui infantia , funt fimiliter pronunciati , nisi infra quatuor dies & notitia diftae pronuntiationis fibi faftae > ipfi publice renunciaverint , Sc per publicum instrumentum ; firmi modo , ut prscfcturabfoluti exiftant . Precipientes omnibus , & fingulis Fratribus praefentibus , & futuris , quatenus nulli praedictorum obedire praefumant , vel audeant quoquo modo . Fratres nostros beneficiatos , vel etiam habilitatos (olummodo ad beneficia , inhabiles reddimus ad promotionem , feu fuperioritatem in Ordine nostro . Nec aliquis eorum paffivam , vel attivam vocem quomodolibet in Ordine

CAPUT XIII. DE ITTNERANTIBUS.

dine habere poffit, nīd ante beneficio , & habilitatiōi renunciaverit: ita quod refuñciacio fit legitima acceptata inſtrumento teltante. Renunciatio autem cum regrdTū , aut quacumque refervatione frufluum, nili hujufmodi fru&us mere & integraliter proveniant ad noſtrorum utilitatem Conventuum, & non tantum aticujus particularis perlbñce; non accep-tetur, nec alicuius momenti habeatur.

(1) Ipſo fīnt 6mñ* t**fiknt** l officio intra mſtrum Ordinem fibi commiſſo , abſoluui.) Declaramus , quōd non ſolum illi » qui live nō fui , five 3ti aliorum infantium pronun-tantur defignati ad aliquam dignitatem extra Ordinem, linit ipſo fatlo ab omni piarlidciua & oflido Ordinis nbtoluti ; verum etinm illi . qui per litteras Apoitolicas, quodeumque Ecclē-iiaſticiū beneficium, vel Capellaniim aliquam obtinuerint; nec activam, vel paſſivam vocem habere, nec in Conventibus relidere, nec in eis cameras obtinere poſſunt line licentia Mogiltri Ordinis. Et idem dicimus de aliis piovedis ad Eccleſias titulares , vel ad quacumque Ecclēiallicas dignitates: fient Sixtm Papa Quar-ins in Bulla aures declaravit. Item in alio Bre-vi ejusdem Papie Sixti recepto in Cap. Peruſino j478. lic habetur: Nos, qui <TjcandaU amfu* t.trc , quietem difli Ordinis Pretdirectorum prd-jervsre defideramus : dee Uramus, quod Patres pra-diū Ordinis ad beneficia habilitati , donec benefi-cia ſint conjectui, activam tantum vocem in dicio Ordine halent: quamprimum vero aliquod benefi-cium obtinuerint. etiam activam vocem amittant, & T neutra in dido Ordine , uti poſſint, nō ob-ſtantibus quibſecumque contrariis. Hac ille. Et in praedio Capitulo fic dicitur: Statuimus, dt ordinamus, quod Fratres, qui licentiam habent exercendi Diſina officia extra Ordinem, quam-diu exrra Ordinem lic exercuerint* ncc cellam, jiec aſſivam , vel paſſivam vocem in Conventi-bus ejndem Ordinis habere poſſim. Nec Con-ventus lit eis in aliqua reobliganis , nili futfra-tiis in morte : & .110C idem fuit anrea ordinatum Venenis 1557.

Item in Capitulo Pomo no 1525. fic ſtatutum fiUC-Ordinamus, itt Fratres manentes extra Or-dinem fine Supeiununlicentia. li poſtea ad eun-dem Ordinem » etinm ex Superiorum licentia redierint ; non poſſint habere infra decennium aliquod prolationis , vel Vicanatus officium, fine exproſa licentia Pevercndiffimi Mfigiltri Ordinis in ſcripris obtento, Et in Capitulo Romano. 1508 lic habetur. Fratres aliarum Provinciarum nili per tri-ennium fuerint in Proviicio; aut nli a habemrui* co-gniti, Conventibus, nue locis non proficiantur nec Mſgi Itri Novi tiurum, nec Sacri (te finnr, nec fimiles adminiſtrationes eis committantur ErRomaM 553. fic dicitur: Admonemus omnes, & lingtilos Fratres Ordinis noſtri. prarfertm Pralſtos. eifqire in virtute fanſte obedientia: prſcipimus: ne eos, qui curata, aut non curata beneficent acceperint, retineant ad manendum in Dornibns Ordinis: nec ad vocem flēlivam , vel paſſivam abſq̃uc Magifiri Ordinis diſpenſatione admittant, nili pius re ipſa eifdem beneficiis renuntiaverint. Etirenim Roma: 1585. fic habetur . Ordinamus, ut Fratres , qui quacumque de cutifa . & quomodocnmq̃ue extra Conventum peufianeni, (prxcerquam (i officio lanete Inqui&fionis inferviant) non cenſeaiur in Conventibus alſiſjiari nō vocem quacumque ratione habendam : fed omnino .l» cle&innihus faciendis, licui diſtumeſt, inreUigaiitureiccluſi; quod Roma! 158? pariter conſtitutum fuit.

VI I.

PRa?cipimu\$ aurem in virtute SpifitUS

Sancti, & fandae obedientiae Priori-bus Provincialibus , & Convencualibus , ac eorum Vicariis: quod nulli Fratri ele-fto, feu poſtulado extra Ordinem ad quam*, cumque dignitatem, perſonacum, vei gra-dulnſra dignitatem Epilcopalem, Licentiam concedant hujufmodi ele&iiones, (eu poſtu-lationes acceptandi, vel alio quomodoli-bet proſequendi. Eodem prxeepto pro-hibentes | ne Fratres aliqui propter li-cendam fibi datam contra prohibitionem hujufmodi , prſemiſſas ele&Lones, leu poſtulationes aliquatenus , vel per ſe , vel per alium proſequantur. Si quis au-tem in pramiſſis fecus fecerit, incurrat excommunicationis ſententiam ipſofaQo; quam lentendam ferimus pradenti ftatu-co : & nihilominus (://) omnibus gratiis Ordinis fic privatus; ad quas reſtituonon valeat, nili per Magiſtrum Ordinis, vel Capitulum Generale.

VIII.

quis Frater noſtri Ordinis per ſe^ vel per alium pro ſe , vel pro alio ordinationem de ſe , vel de alio fa&am , vel obedientiam fibi , vel alii Fratri in-junſtam per quacumque perſonam ex-tra obedientiam noſtri Ordinis conſtitutam quocumque modo procuraverit revocari: vel in aliqua Provincia , aut Conventu , aut officio, five etiam ſtudio generali po- ni , vel remanere 5 vel inde ſmoveri : jpſo facito ex vi pra>(entis ſtaruti in pce-nam incidat gravioris culpa: j in qua, vd a qua cum tali diſpenſari non poſſit, nifi per Magiſtrum Ordinis , vel Capitulum Generale.

(m) Omnibus gratiis Ordinis fu privatus.) Declaramus , quod prime Fratern omnibus gratiis Ordinis, eſt ipſum privare Prioratu, Sup-prioratu, Leftura , Pr^dicarione generali, on> nique gradu , & promoriDne, qua? in Ordine noltio occurrere poſſent. Et volumus, atque ordi-namus , ut nllis Frater amnibus gratiis OrdinU fic privatus , omni etiam voce privnrus fir: Se bonis omnihtH. ad proprium ufuri ei conceſſis; qua? ad Conventum illius applicanda erunt ; fi-Ctit fiutdedaiaatnni apud Narbonam i 9-54. & apud Rorhomagtun. ordinat. 3. Q<& quidem gratis non poſtunt reſtitui , nili i Magiſtro Or-dinis , vel a Generali Capitulo.

(n) Si quis Frater noſtri Ordinis per ſe, vel per alium <J*c.) Declaramus , quid ſi quis Fi*a-ter Ordinis noſtri per ſe , vel per alium, pro le , vel pro alio ovdinarionem de ſe . vel de alio FaQam , vel obedienvam fibi , vel alteri Fratri impolitam , quocumque modo per quamlibet perſonam extra obedientiam noſtri Ordinis condi-turam revocari conſenſerit : vel in aliqua Pro-vincia , feu Conventu , five etiam ſtudio gene-rali poni. aut reomnvrej aut inde amoveri

DISTINCTIO SECUNDA.

vel cum perfonis extraneis commorari, vel in aliquo officio elTe removerit, ipfo facio ex vi pteelentis Itatuti incidat in pccnam gravioris Culpa?, a qua, vel in qua cum tali difpenfari non poilit, nili ii Magiftro Ordinis, vel * Capitulo Generali. Talis nucem quomdiu erit in huc pernitentia. (i Praedicator cft praedicationis officium non excquatur, neque ad j^Lqilod officium Ecclcfis admitti debet, neque ei aliqua obediencia committatur * nec vocem hahear. mfi in lui accularione: & fi Sacerdos fuerit, vel Coitfefarius, his officiis non fungatur, atque adeo celebrare. sk confeffiones audire non poterit i fcd omnia debebit Sacerdotis officia praetermittere, ficut fuit declaratum Ferrari® 1362. Atque animadvertendumefi.prffdi^amConltituonoiem correctain fuit apud VerduuiUti 13 Tt*. iicuc fupia confcripta efl.

Item in Capitulo Lugdunenfi 1318. ordinat. 7. fic dicitur: Cum fratres aliqui in confufionem Ordinis, & damnationem animarum litarum. correctionem de eis, vel aliisfactam, five etiam faciendam impedire, & perperfonas extra obedientiam Ordinis conliituras aliis» Fratribus gravamen facere contendant: volumus, & ordinamus, ut quicumque repertus fuerit effectalis, pena? gravioris culpa? liibjacear, & omnibus gratiis Ordinis privatus fir: qua: ci non poliinr relititni nifi ii Magiftro Ordinis, aut per Definiores Capituli Generalis. Et Pome 1571. ordin. 7. fic dicitur: Ordinamus ne Fratres Ordinis noliri ad iecularcs cujufcunque conditionis, ont dignitatis confugiant: vel ad evadendas pccnas a luis Prarlatis impolitas, veladrejiciendum aliquid quomodolibet ob eis mandatum, vel nd obtinendum qucmcunque gradum, vel dignitatem. Declarantes pifcenri Itatuto Fratres nollros effe inhabiles ad quafctimque Ordinis dignitates, nifi a Magiftro Ordinis fuerint refiituti. Praecipientes inluper Prsiatis, ut Fratrem quemlibet hujufmodi, tamquam pr®repti mnsgrefforem pomse gravioris culpa? fubjiciatir. Quoa Bononia? 1574- SLRotna: 1580. confirmatum fuit.

Irem decimamus in eodem Romano Capitulo 1580. publicatum fui fic Breve Gregoni XIII. in quo ipie Summus Pontifex Pra?latis omnibus Ordinis noltri in virtute limei® obeaienti® mandabat, ne ad infanciam, & peririonem qunnimcumque perfonarum live feculariur., hveEcclcfijficariim extra eundem Ordinem coiiftitutarum, etiam Cardinalacus honore, vk quancumque feculari dignitate, ik excellentia, etiam Ducali, Regali, ik Imperiali fulgentium; cuilibet difli Ordinis Religiofo ulla gratiam concedere, vel pccnas aliquas remittere audeant. Quinimmo quofeumque difcti Ordinis Fratres, ik Religiofos, qui contra decreta fuarum Conllitunonum hac via, & his mediis per conquifitos favores, & fnffragia aliquid libi procuraverint, ad talia, & fimilia, ac etiam majora in eodem Ordine conlequenda perpetuo inhabiles declaravit Quapropter in Capitulo Romano 1589* poftquam leveGregoriiiad verbum relatum ell/» §. Quamobrem, fic habetur: Qitamobrem fmgulos noltri Ordinia Praelatos admonemus, ut fcienes ie nnn poffe abfqe peccato mortali quidquam ad fecularium, vel perfonarum extra noftrum Ordinem conftitucarum iuftautiam concedere, abfineant prerfus, neque id unquam fcinnt. Subditos vero pariter monemus, ut conliderantes fe inhabiles fieri ad munera omnia, caveant ne aliquid hoc modo procurent. Et quoniam ex hujulmodi mendicatis fuffrogiis Religionis rui-

na patenter exoritur, ac ejufdem ilacus, atque tranqiiiitas fummpere perturbatur. dilhibiti- v® jultiria? aditus intercluditur, ambitioni via aperitur, ik demum indigni (urpote audaciores) virtute praeditis, at benemerieis in fna ic humilitate, ac modeftia continentibus, interdum pr®feruntur, idcirco ad hujufmodi abtiffis tollendos, in virtute Spiritus Sancti, & fanet® obediemi® fub formali praecepto, nec non fub perna evcomimmkationis Inr® fententur * hac una pro trina cauonka admonitione pramiffa, praecipimus, ne quifquam direfte. vel iudire&e, per fc, vel per nlium, prole, vel pro aliis ejufdem Ordinis Fratribus apud pertonas extra noltrum Ordinem condituras, & dc 110Uro Ordine non aflumptas, gratiam aliquam, vel pecnarum remiffionem a Pradatis noltri Ordinis*obtinendam procuret. Et fub eodem formali praecepto eademque cenfura prohibemus, quemlibet hac de caufa aliqua mu- nera lecularibus piomittere, vel exhibere.

Item declaramus, quod cum a nonnullis dubitaretur, an iuh gratiarum nomine, quo Gregorius XIII. in fua Conftitutione ullis fuerat, gradus, honores, dignitates, officia, & munia pra-ditti Ordinis comprehendantur, fel. rector. Clemens VIII. per alias limiles litteras datas ad diem 23. Maji priores Gregum Conftitutiones quoad omnia confirmavit; ik quoad quoficumque gradus, honores, dignitates, officia, adminlrationes, funfliones.Prffilaturas ejufdem Ordinis perpetuo amplificavit, atque amplian-das elle decrevit. Et univerfis Ordinis Fratribus non iulum in praediQis omnibus favorem fecularium minime procurare, led ne quidem fponte oblatum recipere: ik funditer ne propter liant cautam numera aliqua feculanbus elargiri, vel exhibere audeant, in virtute lanii® obcdienrue, ik fub pccnis iu dictis Gregorii prsedecessoris lictoris contenris prxeeptis, interdixit, & expieffe prohibuit. Item qusecumqie contenta tum in Gregotii XIII. litteris, tum in illo G Quumol/-rem, Romani Capituli 1589- his paanae verbis ill perpetuum confirmavii: Aroi Ordinis f®rxUi-fh quieti, de ficligiozorum illius Jaluti opportuni-us conjulere, .tlidique in pr.emijfti providere vo-lentes, <td litterarum profatarum, necnon De-creti Capituli Generalis ejufdem Ordinis, in ex- ditionem earumdem litterarum falli quod incipit: Qnamobrem, Ungulos noltri Ordinis Praelatos admonemus &c. veriores, CT totos tenoresprafen-tibus pro exprejjis ac ad verbum ir/Jertis habentes, motu proprio, ex certa que mflra /cientia, aede ^sCpOjtolica potejiatis plenitudine. Ittteras, ac De-cretum hftiujmodi, ac in eis contenti ^Cpohlic* autbotitate tenore prafentium perpetuo confirma-mus, O' approbamus, Cf illisperpetua., Of in-violabilis firmitatis robur adjicimus, omnefqe, ac fingulos tam juris, quam falli, <T alios Ae- feffus, fi qui in eis intervenerint. jupplemus. Tandem San&iffimus D. N. Paulus Papa V. in alia Conflicurione ad diem 7. Januarii 1£08. motu proprio, 8t ex certa lacinia praedi&as Gregoni ik Clementis litteras atque etiam in eis contenta in perpetuum confirmavit & appro-bavit, & perpetua firmitatis robur adjecit. Quam poftca Pauli. V. Cuoftituonem, Patres Ordinis noltri in Afliis Romani Capituli 1608. infer-tam effe voluerunt.

CAPUT XIV. DE STUDENTIBUS.

Caput XIV*

De Studentibus•

I.

(rf)/^Hioniam circa ftudentes diligens efl adhibenda cautela , aliquem fpECIALem Fratrem habeant, fine cujus licentia non (cribant quaternos , nec audiunt ledtiones : & qua; circa eos in ludiis corrigenda viderit corrigat; & fi vires ejus excedant , Praelato proponat. In libris Gentilium , & Philofophorum non fiudeanc, & fi ad horam infpiciant. (/) Saeculares fententias non addifcant, neque arces, quas liberales vocant ; nifi aliquando circa aliquos Magifter Ordinis, vel Capitulum Generale , vel Prior Provincialis , vel Capiculum Provinciale voluerit aliter difpenfare , (c) fed tantum libros Theologicos , tam juvenes quam alii legant. Ipli vero in ftudio taliter finit incerti, ut de die, de nofte, in Domo, in itinere legant aliquid , vel mendicentur ; & quidquid poterunt retinere cordetenus nitantur.

(«0 Quoniam circa ftudentes diligens efl adhibenda cautela tTc.) Declaramus, quodftudium faciarum fcieniarum Religioni nuftræ quum maxime congruit. Imprimis, propter illud quod vice contemplativa; proprium cjt: nam contemplatio ordinatur r.d rerum Divinarum confiderationem , qua rede ftudio dirigitur. Erellum Rudium liberat contemplantem & periculis, qua lum errores i in quibus fiepe verfannir ii, qui contemplantur, cum mnen Scripturas lucras ignorent. Quapropter Greg. lib. Moralium dicit: Nonnulli dum plus exquirunt contemplando quam capiant, ufque ad perverfadogmata trunp-
Secundo, ftudium Religioni nuftræ neccellarium eft, quoniam ipfa ell inlituta ad traendum alus contemplata per doctinam; quolane res fieri non poteft line ftudio (cripturatum, earumque contemplatione. Qiiare Hieronymus ep. 16. quft. .. dicit: Multo UmPore diieas, quod pofica poffis docere: nefis miles ante-

TvTn^fV T £*fotr *»?»*«>» diicipulus. E: Apoflphs de tp.feopo , ad quem p^rtinem

,n Jtflnna ffy , er dicit: y*/con!r.,du«n, cre. Quamobrem diftmcl. dicitur : w !L tu ?y nuter tf ,Unfl.,um trrtm, ^U)hrtn vn.,mL tji , cr nux,me *b his qu, officium donund, ,npopulojuccperunt. Terdo litterarum n«duin Keligion nuftræ convenit .quoad illud.quod e. cum omnibus Religionibus elt commune- valet cmm pruno ad profligandam carnis Infernam ; quapropter Hieronymus inquit; fiudu litterarum , CT carnis vitia non amabis, de confectione diffinitione 5. cap. Nunquam Dein de valet ad comprimendam, otque reftreineendam divitiarum cupiditatem- quia ut dicit Philofophlis; Me ,us ffi pk,Ljo.,h,ri, Au.ir.,

z IP^mrif/ , 'Cr''vmUS: Cr4,a & TheUnus, fondus <6,en, u. qu*ft a. capit. Gloria. Tantum deum valet ad exequiidum ea. de quibus

fe~ ^ Ar~ dixit: ,li, f'fnn, notu obtemperare, ,u, p~ verfius eff
Lod. Xegui. Tom. IV.

nuo vacare facra etiam Scriptura docentur homines de modo, atque ordine ubediendi , ut habetur s. ejuarit. i. capit. Sciendum.

(b) SdcuUres /dentias non addifiani.) Declaramus, quod quamvis liceat Fratrihus nuftris Hudere fcientiis feciilaribus , non tamen diu in illis verfari debent, & omne ftatis liis tempus coniumere, fed potius feripturarum ftudio , atque eis quibus confuere polfumfaluci animarum, debent fe affiduc f ac lollicite exercere; a curiofirare, & inani gloria cavendo, atque ex illis non libi folum, fed etiam aliis ad benefantleqie vivendum documenta capere, ficut fuit in plurimis Capitulis ordinatum.

Admonemus etiam, ne per fpECIem bonarum, ut ferunt humanarum artium, & excultioris, atque ornatoris lingua , libros maxime a Canone prohibitos legam; ex quibus corruptos mores , & dogmata perverlh facile poliunt imbibere , ficur fuit ordinatum Roma; i 5^ . & i 571.&confirmatum Barcinon» 1574. Verumpoftea quoad Hebraicam, & Gracam linguam, Ham» 160H- ordin. 9 lic jultis de canfis fuit difpofimim. Ordinamus , ut polt fex menses d pr» . lentium notitie. Priores Provinciales linguli in liiis Provinciis , teneantur Rudium linguarum , prsiertim Hebraicæ, & Græcæ initituere, perquirendo doctiflimos horum artium Præceptoies: quos ii u» Ordine habere nequiverint, ex leculo acceriant, difciplifque prsficiant ; decernendo illis annua flipemha , ex communibus fuinptibus liiontm Conventuum. Ec hoc idem poltea non lulum ordinatum Parifiis vS(I- deminc. 3. verum etiam a SS. D.N. Paulo V. Apoftolica auctoritate Inturum fuit.

(C) Sed tantum libros Theologicos tTc.) Declaramus, in S. Conci Trident. ScT. 4.. editum fuiffe Decret ad haric lbeftans ConlVitutionem, his verbisrSS. Synodus ad coercenda petulanti a ingennia , decernit; ut nemo Jua prudentia innixus , in rebus fi dei, & morum ad xdc.ttionem doflritu Cbriftian* pertinentium , S. Scripturam ad Jttos jenus contorquens, contra eum jenium quem tenuit, CT tenet S Mater Ecclrja (cujus efl judicare de vero jenu, CT interpretatione S. Scripturarum) aut etiam contra unanimem conjenjum Patrum, ifjam S. Scripturam interpretari audeat. etl.*rufi hujumodi interpretationes nullo ttin-
quam tempore in lucem edenda forent ; q/n contra fecerint, per Ordinarios declarentur, CP panis d juribus fiat utifpuniantur. Et Rom» 1567. hebetur : DiltrlEle præcipimus lub pecua privationis cujufcumque gi'adus, ultra pernas f jure ilatutas: ne quis Magifter , our Regens , aut Lector, aut quivis nottri Ordinis, audeat aireiere, vel defendere publice, vel privarim, ullum articulum pugnantem cum Decretis Sacri Concilii Tridentini ; cum afiertionibus ad dogmata fidei, vel ad bonos mores attinentibus: pñerit vero cum Canone illo de faerafenraH C011-
feffione, ante fumptionem SacratilTnii Corporis Chrifti neceflnr» j premittenda, etiamfi aliquem ex noltris DoEtoribus infignioribus , nempe Durandum , Cnjetanum, fen quamvis alium pntrocinanrem habuerit. Quod quidem confirmatum fuit Roma; 1571 confirmat. 5. & Barcinona 1574 Inlijpei prohibemus latres omnes recitare, aut confirmare lingularem aliquam opinionem oppofitam communi Doctorum fententia , in his qua? ad fidem , nut ad honelto mores pertinere nolcuntur ; nifi reprobando, at itaciin objectionibus recondendo. Qui autem in hoc deliquerint, a Priore Provinciali ,
p vd

vel ah ejus Vicario in penam Audio arque officio Leporariis privemur; licit itit ordinatum apud Carfarougtam i 30?. ordinat 3. & Metis 1^13. ordinat.g.&apud Ciftericum r \$2?. Pra*cerea diitinfte injungimus Lecloribus omnibus, St Sub* letloribus , ut praffntitifiimain nollri Angelici Do&oris Sana» Thoma do&iinam femper le- gam, difcont , & doceant: & juxta eam omnia quxfira, & dilpurata determinent, St definiant, luoi que dildpulos in ipfa erudiant, & faciunt uc Audentes in eam toro animi impetu diligenter incumbunt. EA enim excellentiffima hac do&rina , lana prae careris , culta a doctioribus viris , Ordini noltro utilis , falutaris univerfe Eccleliat , & toti terrarum Orbi admirabilis , ac denique ChriAi Salvatoris uoAri iudicio comprobata. Leniores ergo atque Audentes eam in le&ionibus atque difputationibus non priftermittant , led in ea verfentur , enmque explicent St exhibeant: ipli denique in fine Aiarum difputationum , rationibus contrariis follitis , St fractis, firmiifllnie adhsreant, ftrifle prohibenres ne Fratres legendo, dererminando, refpondendo, aplerere audeam ex propria fencenria oppolitu ejus, quod communi omnium iudicio creditur affercum eHeaSanSiUTPrasceprore.

Irem in Capitulo apud Carcaflbnam 134.2. fic fiic ordinatum: Cum prsdariflima Dodloris Angelici S. Thoms Aquinatis Uodrina , in toto Orbe terrarum tanqnain lux folis eluceat, & ut firmiffimn , ac folidiilima do&trinarum omnium , a Sede Apoitolica , St a principalibus Ecclcfia: Ductoribus , cum tcltimonio Epilcopi, atque Univerfitaris Parilienfis honorifice approbata fuerit, St Divinis laudibus ornata: imponimus Lettoribus, & Studentibus, ut fpretis, & poltpoliis vanis, Stcuriofis, ac frivolis do&lrinis, quarum plurima i veritate abducunt, eufdem fanctiffimi Do&oris do&ctrina! omnino dent operam, 6: nfiidue Audeant, juxta quam qu@ltvoncs omnes , & dubia determinent. Item in Capitulo Salimmicen. 1551. ordinatum fuit, in lectionibus Theologicis legatur totus artic. S. Thom®, St ex eo declaretur , & manifeltcmr veritas. Quod Pariliis it>ir. confirmatum. & ampliatur fuit, ita tamen, ut ordinatum fuerit, articulum Sanfiti Doctoris legendum die non compendiofe, St confufe , fed diffinde. & articulate effe declarandum, St exponendum; rationem habendo non fctenris folum , fed etiam ordinis , atque connexionis textuum , & curando, ut dilcipuli ha'c eadem omnia faciant, & memoris mandent. atque de eis in difputationibus , & collationibus illos informant. Er Rom® 1553. Ct 1558. & 156?. ordinat. 5. St 1371. confirmat. 6. Avenione 1561. confirmat. 5. & Bononia* 1564. additum fuit, ut quicumque i foيدا do&rina S. Thoinae reccAciit , & vel verbo , vel feripto aliquid contrarium dixerit, officio Le&orarius , St quocumque alio gradu , & dignitate iu perpetuo privatus fit, Sc eifidem panis plectendus eff quicumque aliquid contra S. Thomx do&Qrinam praedicaverit; ficut fuit ordinatum Valenti® 1596. admonir. t.

i f.

^Urec Prior Provincialis, (V) fi habuerit aliquos utiles ad ftudendum , qui poffunt in brevi apti efle ad regendum , mittere ad ftudendum ad loca ubi vigeet (ludium,(Y)exera luas Provincias, de Definitorum Capituli Provincialis, vei majoris parcis eorum confilio, & affenfu. Si ve-

ro aliquem miliorum (ludentium infra fert menses a tempore celebrati Capituli mori contigerit, vel alias legitime impediri , Prior Provinciali loco illius poftu alium fubrogare* Et in aliis, illi, ad quos mittuntur , non audeant eos occupare, neque ad Provinciam fuam remittere, nili fuerint revocati. (V) Poftquam autem in aliquo ftudio per tres annos, ad plus, fuerint commorati , ipfo fafto fine ab ipfo Itudio abfoluti: nili de Magiftri Ordinis licentia fpcciali. Et hoc idem circa (ludentes ejufdem Provinciae obfervetur.

(d) Si hihucrit alijuos utiles ad ftudendum.) Declaramus, quod Priores Provinciales debent diligenter exquirere juvenes ad ftudium aptos, qui brevi tempore poffint proficere ; St eos Conventibus, in quibus vigeat Audia, assignare. Ec Fratres non mittantur ad Studia Generalia, nili qui bonis moribus proditi , atque ad proficiendum apti lint: & juvenibus ad Andium aptis non permittantur inanes vagationes extra Domum, & alia* vagationes , qua» eis in Audio impedimentum inferunt. Nec concedatur illis licentia exeundi t MonaAcrio , nili ob maximam neceffltatem : quae li contingat detur eis Socius cum quo pergant , ficut fuit ordinatum Valliloleti 1605. Nequaquam autem moleAi, atque inepti Fratres mittantur ad Rudia : & fi quos tales milerint, line dilatione Audeant revocare. Nec imperiti Fratres , ut Audentes in aliquo Conventu aflrgnemur: ne Audii locum aliis, eripiant, ficut fuit ordinatum Meris 1251. ordinat. 7. Valencenis 125?. St apud PeAum 1273. ordinat. 1. & Lugduni 1274. ordinat. 5. ac demum Pariliis 127<?. ordinar. 2.

(e) Extra juas Provincias.) Declaramus , quod Fratres miffi nd Studia Generalia extra fuas Provincias , ex illis Conventibus finit, ex quibus erant, antequam recederent. Fratres vero qui confuunrur comires peregrinorum , nd eos Conventus, & ad illas Provincias pertineor, ex quibus Superiorum juffii profecti funt , atque ibi vocem habent, ficut fuit declaratum Ferrari® 1362. St Januar 1513. & Neapoli. 1515.

(f) ToftoUitm autem in alijuo ftudio per tres annos tXc.) Declaramus, quod ille Audens, qui ex ea Provincia eA, in qua eff Andium , poffit triennii fpatium , pr@fcipuum ci a ConAitutioibus noAris, remanet Convenrualis in ipfo Conventu In quo fuit Audens : at vero Audens ex ulia Provincia poA elapfum fuum triennium , remanet Conveiuualis illius Conventus, iu quo manebat tunc, cum in Itudio fuit aflignattis ; ficut Perpiniani 1427. St Perufii 1478. declaratum fuit. Irem declaramus in Capitulo Romano 1571. fuifle Lectoribus praefinitum tempus Dialectic®, Philolophiae, uc Metaphylicar legend®. Et Valliloleti 1605. fic fuit Ancutum : Confirmamus , quod Audii tempus formalium Audentium At triennium expletum : quo elapfo non poffint nmphus in eodem Audio permanere» uc detur locus aliis, ficut illa Conftitutio potulare videtur. Sin autem fine legitima caufa extra Conventum, cui ad ftudendum fuit nflignatus , ultra quatuor menses fuerit commoratus*, ad Couvencutu fuum remittatur oxrufino; ficut fuit ordinatum Roma: 1530.

CAPUT XIV. DE STUDENTIBUS.

11 I.

TB. cs Fratrestantum mittantur Parifios ad ludendum de Provincia : exceptis Provinciis , Hispania , Tolofana » * Provincia S. Dominici , Teutoni®, Lombardise, Saxonis , Dalmaci® > Dacis , Polonis, Grscis, TerrsSandts, Aragonis, Bohemis, Provinciae: de quarum qualibet duo tantum mittantur. Quolibet autem Provincia (exceptis Graeci®, Dacis , Terra: (ancis) provideat , ut femper in Conventu aliquo idoneo fit Generale Studium : & ad illum locum quilibet Prior Provincialis potellacem habeat mittendi duos Fratres idoneos ad ludendum, (g) Quod si in aliqua di-tiarum Provinciarum Lector (ufficiens pro tali ludio non fuerit, Magister Ordinis de Le&ore provideat competenti.

IV.

CTatuimus autem, ut qualibet Provincia Fratribus suis miliis ad ludium ad minus in tribus libris Theologis teneatur providere : videlicet in Biblia , Hifloriis , & Sententiis , & ipfi in his tam intextu, quam in glollis, praecipue ludeant diligenter, & intendant, item nullus faciat feribi libros de rebus Domus, nisi ad communem utilitatem. Nulli etiam certus ufus librorum concedatur , nec dedignetur a quocumque auferantur, nec in cu/us custodia dimittantur. In diebus Dominicis, & in Fe(lis pncipuis , a quaternis feribendis se contineant.

(g) Quod si in dlicjud diciarum Provinciarum Letlorjuffiaens pro tali ludio non fuerit.) Declaramus, quod cum ex Rudiorum profectu dignitas Ordinis, & animarum utilitas propagetur. Priores Provinciales, & Conveueunles debent dare operam quantum potiunt, ut itudiui femper vigeat, & Rudentes diligentiflimi fuit in lectionibus audtenuis, nec a Gymnafio abfint, nisi ex rationabili caufa, & ex peculiari licentia. Et Lectores legant textum S. Thoma?, difpucentfidufc, & continent le&iones : qui vero in his reperti fuerint negligentes, merita pecuaple&aiirur. Curent autem inprimis Przlati, ne Fratres propter Itudium artium, facr® Theologia: ftndium omittant: 6c si in aliqua Provincia non fit copia Le&orum, Fratres, & praecipue juvenes, bonis moribus ornati, & ad Itudium apti , mittantur ad loca in quibus Letiorum copin fuppetat. Nec Ledores iis officiis, & negotiis occupentur, quibus impediamur. Et si non invenerint LeQores, qui fine idonei ad le&iones publice habendas, faltem inveniant qui vel facr® Scriptura, vel Summa Cafuum r vel alicujus hujufmodi rei privatas leQiones habeant, ne Fratres marcefcant otio, & tempus inaniter perdant. Volumus autem, ut in Studiis tam Generalibus quam particularibus, aliqui Le&ores, qui fine pr® c®teris ad legendum viagis idonei, nequaquam in officio regiminis occupentur : donec per aliquot annos Lectoram officium exercuerint. Lectores autem aflUi legentes nullam habeant libertatem rccc-CocJ. ReguL Tom. /[^].

dendi & Refe&orio, fcd volumus, ut Priores pro ipforum laboribus, poffint aliquando cum eis in abitinriisdifpenfare. Erhsec omnin fupradicla ordinata fuerunt in nollris Capitulis, Bonon. 124.0. Valencenen. 1259 apud Montem Pefulamim 1265. Mediolani 1278. Parifiis 127[^]. & Londonis 1314. Tandem Roma? 1559- & 155[^]- fuit ordinatum, & Avcnione 1561. Bononia 1564- & iterum Rom® 15[^]p. fuir confirmatum: ut fi Le&ores qmmuncumque facultatum, etiam Cafuum Confcienri®, lectio nesreipfn, quacunque de caufa prseteimitant, aut a dofrina SanQi Thomse recedant, munere legendi omnino priventur.

Trem declaramus, in Capitulo Bonanicnfi 1564. ordinatum fuifle, ut in Conventibus, in quibus Rudia mnjora non vigent, habeatur Letio de Cafibus Confcientia*. Ubi autem non vigenr fiudio Theologi®, habenda eft lectio de Calibus ex Summa Cajetani, vel fimilis huic ; iicur fuit ordinatum Roma: 1671. & Barcinon® 1574. Ad quam faue leQionem convenire debent Sacerdotes omnes, & ConfelTarii, prater quatuor Gradunri, & Leflores; fient fuit ordinatum Roma? 1580. & hujufmodi lectiones rem® per lingulas hebdomadas efle debent, ubi hoc commode fieri poterit. Ubi vero ob Fratrum paucitatem fieri non poterit, curent Superiores, ut pro le&ione Fratres fimul commorantes aliquem Confcientia: Cafum interfc conferant, ut fuit ordinatum Roma? 156P.& confirmatum 1[^]71. & Barcinon® 1574., & iterum Roma 1601.

Item declaramus, in Capitulo Romano 15[^]. declarat. 6. fic fuilTe ordinatum : Quoniam fia-piflime, ea qn® ad ftndium pertinent, vocantur in controverfiam inter Praelatos, & ejus officiales fiudii, Jicreflarimn efic duximus decimare. quid ad Regentis, quid ad Baccalaiirei, quid ad MagiUri Studentium fpe&er officia : eo pr®cipue quod de nullis iltis officiis quidquam ordinaverint Conftitutiones nollrffi, neque in Ordinario Religionis ulla fiat mentio de eis.

Er primo declaramus, qubd in omnibus Univerfitatibus Jioilri Ordinis, Regens cft caput Seudii : & non modo fiudenres cujufcunque facultatis, fed etiam omnes alii officiales fiudii, & Lectores, fubdici funt ei in omnibus illis rebus, qu® ad ftndium pertinent, cujufmodi fune le&ione*, difpurationes publica?, circuli quotidiani, Cafus Confcienri®, & quicunque alii attus litterarii.

Item declaramus, maxime pertinere ad enm erminare, refolvere, & definire quaslibet uffiiones in dilpuationibus propofitas, lilcnium imponendo omnibus : hac lege ut poft datum ab eo lefolucionem, nulli omnino, exceptis RR. Provincialibus, liceat quidquam in medium adducere. Item declaramus Regentes habere praecipuam Theologia: le&ionem, alufque «cloribus przfcribere debere quid legere deant : ipfe vero legat hora, qua maluerit, inique le&ioni teneantur intetetic non lolum tudentes formales, fcd etiam dantes operam fletaphyfica?. Alii autem Leaores legant hons b iplo Regente confiuturis. Declaramus etiam, d ipfum primario pertinere illa omnia, qu® C Magifiro Studentium, tum in Conflurioribus, tum in Ordinario Religionis, Capite de officio Magiftri Studentium, fcripra iimt. Cum utem ei in Generali, vel Provinciali Capitulo iifputandum efic, in ejus libertate omnino lit luficum, hunc > vel alium libi eligere in re-pendentem.

p ^

Detn

Deinde declaramus, fecundum locum in (lu- diis (quantum attinet ad litteraria exercitia) Batcalaiiretim.five fecundum Leclorem Theolo- gia? tenere ; pra?terquam in illis Univ-ersitatibus, in quibus fum duo , vel plures Hegebenres: volu- mus enim in iplis ito le Regentes habere , ut al- teralterum juxta futim oidinem,& omnes Bacca- laiireumjlve fecundum L.eftorem Theologia? ante- cedam. Et proinde abfentibus tt;m primario , tum aliis omnibus Regentibus,ad Baccalaurciim Ipetlac, omnin Regentis munia modo jam dicio obire. Praterea declaramus tertium locum pertinere ad Mngiitrum Studentium , quoad pra?di?as litte- rarias exercitationes. Prctei illa vero , quæ de ipfo in locis commemoratis dicla funt , declara- mus, ad eum peculiariter fpeQare conclufiones in quotidianis circuliſclipmandas proponere, & reſpondencibus aflittere > Colus Conſcientice op- portunis temporibus , ac dubia fuper Epiitolas, & Evangelia proponere , ac rationes adducere pro utroque parte, ipſi Regenti ultima determi- natione relitita. Debet etiam ex Regentis con- ſilio faibere litteras dimillorias Studentibus , poRquflin fuuui fiudium expleverint; curando , uc illis Regens, & Baccalaurus una fecum ſub- ſcribant. Infuper declaramus eundem Magiſtrum Studentium exemptum dfe a fequcla Chori , iitur alii Regentes, rametli nulla lectio legenda ad ipſum pertineat. Debetecicm habere librum Regitri , in qao praelcribat continuare lenem Officialium , atque Illidentium omnium , eo- ruinque receptiones & remifiiones: nec non or- dinationes edicas, circa ibidium. Er hxc omnia confirmata fuerunt Roma? 1571. Barcinon 2 1571 . & iterum Roma? 1570. ubi fuit additum: quod quamvis pſcepituo Prſlato Conventus, primus locus in Icdendo conveniat , in proponendis ta- men , examinandis , recipiendis , & nominan- dis Studentibus convenit ipſi Regeiui . cui etiam & Defin- corio commemorati Capituli hoc fuit coucefluſjn , & tributum.

Item declaramus Ranis 1571. ordinat. 4. ordinatum fuiſſe , ut Regentes , Bac- calaurci , MagiUri Studentium , aliiſque Le- cttores, illi fiant, non qui funt majores na- tu, fed qui ad difcipulos edocendos linit aptio- res: n@c pro his officiis ad determ narum tem- pus funt jffignandi, ita ut illi in primis, qui in hoc docendi munere fuerint egregii, erinm Prſlatpia? caulis , a ftudio non removeantur. Et hoc fuir confirmatum Barcinon# 15-4. Ro- ma- 1ſtto. & iterum Rnnicti i58y- Ill quo ultimo Capitulo fuh prena excommunicationis praeceptum fuit , ut omni peculiari affectu depofico, non nili idonei ad ha?i exercenda litterarum officia eligantur. Item declaramus Neapoli 1600. fuiſ- ſe ordinatum, nr nullus fiat Magiſter Studenti- um, qui non legerit curium Artium, & ad le- gendam Theologiam idoneus per examinationem prſviam non fuerit judicatus. AU legendum autem Logicam, Pjilololbpriam, & Metaphy- cam, nullus admittatur, nifi per tres annos eaf- dem difciplinas audierit. & per tres alios curium Theologia? confecerit, atque infuper a Theolo- gia? Lectoribus , ot Magittro Studentium aptus ad tale officium fuerit judicatus.

Item declaramus, Barcinons 1564.. fuiſſe or- dinatum. ut nullus admittatur ad legendnm Theo- logiam, nili prius artibus Iluduerit, curiis non interpolaro ted continuaro, ab ipla Dialec&icadu- ſto exordio. Item declaramus, quod tempus habendarum leQionnm , Roma? 1571. lic fuit liatutuin: Ordinamus, quodfialremdecem men- ſes quotannis ad lectiones habendas confutuan-

tur: & neque Rudentes , neque Leftores nd prffdlcanduH mittantur; fed in fludiis omne tempus confumant, nili quandoque aliter ipſe Prior Provincialis judicaverit. Quod etiam luit co 1firmatum Barcinon* 1574*Valliloleti 1605. fuit ordinatum , ut nulla ratione intermittantur Icttiones , & litteraria exercitationes , & Feito Sanfh? Crucis , tifque ad Feltnm San&ar Maria Magduleuar, exceptis hebdomada ante Adven- tum , & duabus hebdomadibus ante Quadra- gelimam: dummodo eo etiam tempore lingu- lis diebus una leftio habeatur. A Dominica au- ten. in Ramis Palmarum, ulque ad Dominicam in Albis , cellare poterunt omnia. Et Roma Ujoi. & Valliloleti 1605. fuit ordinatum, ucLe- cttores Artium tempore Quadageſima? non poſ- ſint condonari : ita ut ob conciones habendas conlucta: leſlioucf omittamur; & quod ambo Theologia? Letlores eodem tempore concioni- bus 11011 dent operam, fed lemper alter eorum, fit qui in legendi munus incumbat, liem in utro- que Capitulo ordinatum fuit , Ut quotidie le- uionmh omnium qua: habentur, conclufiones fiant, (qua: Circuli vulgari nomine appellari ſolenr > nili actus magis principalis impedimen- tum afferat.

V.

JgOna Fratris defundi, quod ad illa , qua? ab aliqua Provincia , vel Con- ventu habuit , fine illius : <J\X vero ali- ter acquiſivit , iint Conventus , cujus elb filius ; ſi in alio Conventu non eft af- ſignacus in perpetuum , fed ad tempus propter (ludium , vel officium aliquod. Qua? vero hereditario jure obtinuerit , vel ei obvenerunt, erunt Conventus fui originalis; (Z>) etiam li alterius Conven- tus factus fit filius. (/) Si vero eit all- gnatus in aliquo Conventu (impliciter , ac pro taliibiciem pra:(entialiter receptus : & Conventus ille confuevit (prout tene- tur) providere talibus de toto victu, ve- (titu , & aliis hujufmodi , tam tempore (anitatis, quam infirmitatis: dividenth^c taliter acquiſita mobilia , aquis portio- nibus , inter Conventum in quo e(t af- ſignatus , Ck Conventum cujus eIt filius. Alioquin quarta pars tantum erit Con- ventus , in quo (Impliciter eft affignacus; immobilia vero non hereditario jure ob- venſentia, femper erunt Conventus , aijus eit filius.

VI.

JN utroque autem cafu(five affignetur (impliciter, fivead tempus) Conven- tus cui aflgnacus fuerit , ipſe eidem Conventui ad fufiragiateneatur. Si au- tem ex quo alii Provincia: allignatus fue- rit , ipſum mori contingat, (£) ante- quam certo Conventui deputetur; Prior ejufdem Provinciæ provideat eidem de Conventu, qui fibiad fufiragia teneatur, ne confuecis defundtoruin lublidiis de- fraudecur.

(h) Etiam (i alterius Conventui fidus fit filius.) Declaramus, in Capitulo Romano 1547 ordinatum fuisse, ne filiationes intra eandem Provinciam ex uno Conventu in alium transferantur; nisi procedente consensu Provinciali, & majoris partis Capituli ejusdem Conventus. Et in Capitulo Romano 1553. ordinatum fuit, ut non fiant nisi ex consensu maioris partis omnium in Conventu profertim Fratrum nativorum utriusque Conventus respectivè, congregatorum simul in Capitulo: & si fecus facium fuerit, totum sit irritum, & inane, prout in Provincialibus Graciarum, Terrarum Sanctarum & exurris defolaris. Kt hoc fuit confirmatum Roma 1558. & fuit additum; quod hujusmodi translationes filiationum non fiant nisi ex consensu Provincialis. Idem habetur Avenione 1561. Bononia 1564. Et postea Romae 1580. sic dicitur: Ordinamus, quod in posterum non fiant in Ordine nostro translationes filiationum ex uno Conventu in alium, nisi per vota fecerint. Nolumus nutem Praedictos polle recipi nunquam filios in illis Conventibus, quorum funi Prolati, quumdiu funguntur prolationis officio etiam si habuerint omnia vota. Quod Venerabilis 1592. fuit confirmatum. declarando, hanc ordinationem vim suam habere etiam apud Vicarios Domorum. Tandem Romae 1601. ordinatum. 2y. ex Clementis VIII. Decreto, hujusmodi filiationum translationes fuerunt omnino prohibita.

(i) Si vero efficitur natus.) Declaramus, quod huiusmodi Consecratio in hoc vii versatur; quod si quis Frater in aliquo Conventu simpliciter assignatus sit. bona omnia post ejus mortem apud ipsum inventa, quae vivens ab alio Conventu non habuit, in duas partes dividantur: quarum altera datur Conventui originali illius, altera vero Conventui, in quo moritur assignatus. Ei Barcinonens 1574. sic illatum fuit: Declaramus, & declarando omnino praecipimus, ut in disputatione bonorum defuncti Fratris, ferventer Consecratio: videlicet, si contingat, ut aliquis non simpliciter, sed ad tempus tantum causa (ludii, vel alicujus officii assignatus moriatur; ex vi Consecrationum Diffinitione Cap. 14. bona ejus line illius Conventus, cujus erat filius: tunc facta contingit de Fratribus, qui ex suo originali Conventu, vel ex alio, in quo sunt simpliciter assignati, fide Prioratus transferuntur. Declarantes, quod si quis professus Conventus, fiat polle ex consecratione Magistri Ordinis filius alterius Conventus; bona immobilia ad Ordinem pertinetia per talem Fratrem, debent ad primum Conventum pertinere, illa vero mobilia erunt fecundi Conventus, ad quem aggregatus est, si in eo assignatus moriatur; sicut fuit ordinatum Perfrictum 1478. ordinatum. 11. Si quis autem Frater unius Provinciae inoratur in alia Provincia, dimidia pars bonorum, quae ibi acquiritur, pertinebunt ad eam Provinciam, in qua moritur: dimidia vero ad (num Conventum originalem, nisi Magister Ordinis aliter ordinaverit; sicut fuit declaratum Venerabilis 1387. Et in Capitulo Romano 1530. facta fuit infrascripta declaratio circa acquisitionem bonorum in Fratribus defunctis relictorum: quod ferventer Consecrationes in his, de quibus ipse planè, & aperte loquuntur; quemadmodum de his qui sunt assignati in Conventibus, & Provincialibus. De his autem qui commorantur extra Conventum, nullam habentes assignationem a Provinciali, aut sunt extra Ordinem; omnino declaramus, dimidiam partem litorum post eorum mortem ad Magistrum Ordinis, dimidiam vero ad Provinciale pertinere.

(k) Antecessit tunc tertio Conventui deputetur.) Declaramus, quod, si quis Frater, vel Verbo, vel scripto, alicui Conventui assignatur dicendo: Ex nunc, prout ex tunc, live praefertim, live a Menrem, attiguo tali Conventui; flarim valet assignatio, & Frater ille ad hunc modum assignatus, sic ejus bona ad illum Conventum pertinent, cui ille assignatus est; non nutem ad illum cui prius assignatus fuimus; live ipse antequam recedat a priore illo Conventu, live in itinere, live intra Provinciam, five extra illam moliatur. Si vero assignetur alicui Conventui juxta communem formam, dicendo videlicet: Tenore praefertim deputo, atque etiam assigno tali Conventui: tunc non valet assignatio, donec litterae exhibeae fuerint assignato. Et propterea si inors ei contingat antequam in ejus manus pervenerint, (pedabunt bona illius ad Conventum, in quo prius erat Conventualis: non ad alium, cui fuit postea assignatus; finit fuit declaratum apud Tolosam anno Domini 1328-

VII.

(O) Circa eos amem, qui student, taliter determinetur a Praedictis: ne propter sollicitudinem, vel aliud, de facili a ludio retrahantur, vel impediuntur. (//;) Locus vero proprius fecundum quod Magistro Studentium videbitur, (fatuetur y in quo post disputationem, aut Vesperas, vel etiam alio tempore, prout vacaverit) addubitationes, vel questiones proponendas, vel collationes faciendas, ipsi prout conveniant. Et uno quatenus, five proponente, alii taceant: ne loquentem impediunt. Si quis autem inhonestè, vel confule, vel clamore, vel proterve quarrens, vel proponens, vel respondens, offenderit; (fatim ab eo, qui tunc inter eos praeli, corripitur. Gelis, quibus Magistro Studentium expedire videbitur, adiguntur, (n) Quod si quis infructuosus in Studio inveniat, cella ejus detur alteri, & ipse in aliis officiis occupetur. In cellis vero feribere, legere, orare, dormire, & etiam denotè vigilare ad lumen possunt, qui volunt propter Studium.

(l) Circa eos autem, qui student, taliter determinetur a Praedictis. Declaramus, quod Praefecti eorum Conventuum, in quibus est studium, studentes omnes, qui ad eos mittuntur, debent benigne recipere, & liberaliter, humaniterque eos tractare: & gratias omnes, immunitates, & privilegia Consecrationibus, vel a Magistris Ordinis five a Generalibus, vel a Provincialibus Capitulis eis concedenda. vel in possessionem concedenda; eisdem cum omni integritate servare: alioquin in Provincialibus, vel Visitatoribus debita poena prestatannir; sicut fuit ordinatum Roma 1172. & Viennae 1282. sic Claravogues 1300. & Mechliniae 1313. Declaramus, quod etiam Scuentes Generalium Studiorum, diebus Dominicis, & Festis solemnioribus, suum officio Toto Duplici celebratis, tenentur ad Chorum accedere: aequè ibi Horas Canonicas perolvere. & Missam Conventualem decantare; nisi tamen ipsi iisdem diebus in actibus scholasticis exerceantur. Ad Completorium vero, & ad Matinias quotidie debent accedere

Item etiam femel in Anno ad hebdomfndnriam, & legionem menf* notandi funr. Et ut Studentes non dfttMhaiirur S Audio, non pofitnc Praefidentes Conventuum Fratibus (ludio affignatis. dare licentiam egrediendi extra terminos fuorum Conventuum, fine Prioris Provincialis, vel ejus Vicarii peculiari licentia; ii ait fuit declaratum Argentillfi 1307. Padua: 1308. & Cxfaraiguda: 13°^.

(m) Locus veroproprius, /eeundum fuodMagifiro Studentium videbitur ffatuMur.) Decimus, qu&d MngWler Studentium, frequenter Studentes prscipue juniores* convocare debet, cofque examinare falcem fetnel in hebdomada circa quzfttoncs, & leSiones illas, giur eis per hebdomadam fuerint explicatae. Studentes autem cujufcutnque facultatis. teneantur aflidue fequi fcholas. & difputatione Sj Collutione Sy tum publicas* tum privatas: repetitiones, aliafque itiidioium exereirationes non omittere; fed in his omnibus diligenti (Time verfari. Qui in aliquo fuerint negligentes. a Magifiro Studentium acnifentur, & a Praelatis aequa poena pleftai\cur. Debent etiam Vifitacores in fuis Vilitationibus diligenter inquirere, quid, ficquas lectiones in anno legerint, & quoties deputaverint, & an Priores Itudium propagaverim, fic quomodo 'm ftudia Fratres incubuerint: & h*c omnia nunciare debent Priori Provinciali, ut eos, qui neglienger fe gelTerint, graviter puniar; licut fuit ordinatum apud Montem Pcfulanum 1165. Janus 1305. & Metis 1313.

(n) Quod fi aliquis infruftuofus in ludio inveniat.) Declaramus, quod Priores Provinciales non debent ad lodium mittere Fratres infolens, & moleftos; ied modellos potius, & Religiofos. Eos autem, quos invenerint inpra?diclis erratTe, atque in ludiis non profecitTe teneamur a ltudio revocare. ficut fuit ordinatum Pavifus 1256. apud Pelium 1273. ordinat. 1. Cadurci 1319 & CarcalTons 134.1.

VIII.

(o) Nullus fiat publicus Doctor, nec difpuceat, nili de licentia Prioris Provincialis, & Definitorum Capituli Provincialis. Nec aliquis habilitetur, feu alngnecur in aliqua Univerficare ad legendum pro forma, & gradu Magifterii in Theologia j nili fic fufficiens ad Lecluram hujufmodi folemnicer perficiendam. Nec aliquis fiat Magifler in Theologia (Roma: 15*42.) qui non fic statis ad minus triginta annorum, & nili (It fofficiens ad hoc, ut (it Regens in aliquo ludio Generali, ubi viget in veritate lldium Theologi*. (/>) Judicetur autem fufficiencia hxc (nili fit manifcfta) per examinadores, qui abfolute referant: cft vel non eft iudicio noftro fufficiens ad legendum folemnicer fencentias; vel ut fic Regens in ftudio, ubi in veritate viget lldium Theologi*. Et nihilominus (7) Jier fuae Provinci* Provinciale Capicum, vel illius Definitorium (it expolitus: (r) & a Magifiro Ordinis, vel Capitulo Generali tantummodo afilgnari, vel licentiarum poffic.

IX.

CI quis autem abfque diftae fufficiencia: O iudicio Baccalaureacus, vel Magifterii in Theologia gradum, etiam cum licentia Magiltri Ordinis, vel Capituli Generalis alTecutus fuerit, pronon Baccalaureo, vel Magifiro habeatur in noftro Ordine in omnibus, & per omnia. Dantes facultatem cuilibet Deffinitorio, confcio nocorie de infufficiencia promoti libi (ubdici > abfque iudicio, vel examine fuae fufficientiae hicftacuto; quod declarant ipfum pro non promotum in noftro Ordine habendum. Poterit tamen Magifter Ordinis; fi aliquem talem affignatum impediri contigerit; loco ejus illum deputare, cujus aftus valeant pro forma, & gradu Magifterii: dummodo per fequens Capitulum Generale fuerint approbati.

(o) Nullus fiU publicus Docior, nec difputet, nili de licentia* Prioris provincialis.) Declaramus, quod Conttirurio publicum DotioremitatitellTe illum, qui cft principalis Leclor: hujufmodi aurem principales Lectores non debent Lecloracum cujuicnmque faculratu obtinere; nili a Priore Provinciali, & a Definitoribus idonei ad tale officium fuerint iudicati. Et debent quotidie, vel faltem quaternas in lingulis hebdomadibus Icfliones habere, nili forte legitime fuerint impediti: alias omnibus gratiis Letlorum fine eo iplo privari, licut fuit ordinatum Narbona? 1394.. ordinat. 3

(p) Judicetur tutem jufficiencia hxc, (nifi fit manifcfta,) per ex initiadores.) Dedaromns, qu&d in qualibet Provincia, & Congregatione feu Vicaria OrJinis no(h i, debent 3 Provinciales, vel a Vicario ex confilio Pratum (quorum omnium conlcntias oneramus) iniftui judices dotli, & Dei timore atfetli; qui promovendos ad gradum examinare debeant, ficut fuit declaratum Romjp 154^*

Item declaramus, qu&d nullus promoveri poteft ad aliquem gradum, vel officium, urpote Praedicatorum. Lecloratus, Magifterii Studentium, Baccalaureatus, Magifterii foerfe Theologi*. nifi prius genufleltens coram Provinciali, vel Praefidente Conventus fidei Profeflionein fecerit: juxta Bullam Pii Papae IV., & Capitulum Vallifoleei 1^05. ordinat. 4. De cujus fidei profeflione fidem per litteras authenticas debet recipere: & fi lecus faflum fuerit, collatio illius gradus vel officii nulla erit, licut fuit ordinatum Neapoli 1L00. ordinat. 2.

(q) Per fua Provincia Provincitilt Capitulum, vel illius Dejinitorium Jit expojitus.) Declaramus, in Capitulo Romano 1580. finire ordinatum, ut nullus promoveatur deinceps ad Magiflerium Iners Theologi*, vel ad Baccalaureatum, nili lu* Provincia: petitionem habeat: qua etiam liabira, non nili rigurofa examinatione per quinque examinadores, & per vota fecreta, ad gradum hujumadi admittatur. Quod fuit confirmatum Roime 1583. & 1587. & fuit additum; quod li fetus ex quacumquetaufafiac, tauquam non factum habeatur. Er quod qui falfo petendo Provincia? nomine gradum quemcumque obtinuerint, cum vere Provincia non petierit: inliabiles fiaiu ad nunquam hujufmodi gradum obti-

obtinendum. Petitio aurem non solum a Provinciali, sed etiam a Definitorio fieri debet. Et in eodem Capitulo Romano 1587. fuit ordinatum, ut in Graduatorum, vel Prædicatorum Generalium petitionibus, fempe exprimat, quibus in locis & quot annos illi qui petuntur, lectioni» aur prfficationi operam dederint. Et declaratum fuit, ut quoriefcunque littera' patentes pro Magifterio conceduntur» fempei' claufula illa generalis (falvis fua: Provincia juribus) intelligenda ell, etiam ll in ipfis Jitteris non exprimat: ita ut generales claulula. qua videntur facere in oppofitum, nulli fuffragari debeant: nifi fiat peculiaris mentio de privilegio derogatione pro illa ycc. Et Roma; idor. ordinatum fuit, ut fi conceffa? fuerint alicui licet** patentes, llibreptiria; teftificantes cum legiue, vel egiffe alia hujufmodi, & carum vigore litterarum gradum aliquem fuerit confecucus, talis gradus a Provinciali Capitulo 11011 admittatur. Et hoc idem fuerit etiam ordinatum de Prædicatoribus Generalibus, æque amplificatum etiam ad eos qui faliam informationem Generali Capitulo, vel Magilro Ordinis exhibuerint, quos fuis officiis privari, & ad ea inhabiles declarari debere decretum ell. Quæ fane ordinatio fuit confirmata Vallifolieri 1605., & Roms 1^08. Er Valentia; 156</. fuit confirmatum, id quod de promovendis ad gradus dittum ell: fed Vallifoliet 1605. explicatum elt, non eTe intelligendum de Baccalaureis, & Magiliris, qui fua legendi munera exercuerint, ad tempus prsfmptum & Conlitutionibus noltris. Item declaramus Roms 1571. ordinatum fuifle* ut in quolibet Conventu, ubi viget Studium Generale. Magiltri omnes, etiam aftu non legentes, votum habeant in receptione (ludentium formalium, vel quorumcumque aliorum Fratrum, qui in Itidia admittuntur: tum & in remiffione eorumdem lndencium. quando eos ad luos Conventus reverti oportuerit; quod fuit confirmatum Barcinoni 1574. cum hac tamen conditione, quod eorum examinationi, difpurncionique illice fine.

(r) Et a Magiftræ Ordinis. vel Capitulo Generali tantummodo ajjigfiari > vel licentiari poffit.) Declaramus. quod licet Prior Provincialis, vel Provinciale Capitulum poffit Fratres omnes aflignare, & aliquos ad legendam Theologiam condireui-c; etiam tanquam LeCtores principales noftrorum Conventuum, in quibus non viget Studium Generale, (dummodo non ut Magiltri legant, vel doceant;) non rancii poliunt Fratres aliquem reddere habilem ad gradum Baccalaureat. is, aut ad legendam Theologiam pro gradu, & forma Magilterii: quoniam hujus rei porelta. in Definitoribus» Generalibus conditura ell. Nequeabilitas hujufmodi debet concedi alicui, qui (altem per tres annos Theolog. in aliqua Univerfitate non lfuduerit, & per quatuor annos artes non legerit: ficut fuit declaratum Roms 154/. & 1583. Avenione 15^1. & Bononia 1564. & tandem a Provinciali Capitulo non fuerit expolitus Capitulo Generali. Poltquam autem legerit, Se actus Baccalaureatus pro gradu. & forma Magilherii perfecerit; non poterit fieri habilis ad Magilterii gradum, ipfumque Magifterium fufeipere, nili ejui Lecturam, ac fcholaiticos aflus, quos per quatuor annos exercuit, Generale Capitulum, vel Magillei Ordinis approbaverit. Oppofitum vero faciens eo ipfo elt excommunicatus, atque officiis & gratiis Ordinis, & cunelis exemptionibus in perpetuum privatus. Neque cum eo poteft difpenfan, nifi per Generale Capitulum: uuh uMuntibus privilegiis, gratiis, & Confi-

tutionibus Apofololicis in genere, vel in fpecie quibufvis Fratribus, Provinciis feu locis, coii-cedis, aut concedendis flib quavis forma, & expreffione verborum: quemadmodum Bonifacius IX. decernit in Bullo. Et ficut pariter ordinatum fuit Londonis 1263. Colonis 1428. Venetiis 1437. Saviliani 143? apud Montem Pefulaniim 1456. Pemfii 1478. Roma; 14B1. & Cernomani 14y1. in quibus locis fic dicitur: Ordinamus, quod nullus Frater promoveatur, vel fiat habilis ad Bactalaureatum, five ad legendum pro forma. & gradu Magifterii: nifi prius a Definitoribus Capituli Provincialis Ius Provincia tanquam idoneus, Generali Capitulo fuerit exhibitus. Et poftquam Le&uram fuam, aliquid aclus fupra jam pofiros perfecerit, non poffit fufeipere Magifterium, nifi de licentia Magiltri Ordinis, qui LeCluram eius approbaverit. Declarantes eTe irritum, Sc' mane quiddid iu contrarium fuerit actematurri.

X.

VTEque aliquis Magiltrecur InTheologia,

(/) nifi prius attus exercuerit pro forma, & gradu prsedi&i Magilterii > per quatuor annos ad minus (/) in aliqua Univerfitate: oppofitum autem faciens eo ipfo fit excommunicatus, atque omnibus gratiis, & officiis Ordinibus, & exemptionibus perpetuo fit privatus: nec letum difpenfari valeat, nili per Capitulum Generale. Nullus Frater noftrorum legat in Prophetis, vel in Pfalmis alium fenlum litteralem, nifi quem San&i PP. approbant, & confirmant, (u) libri Ordinis, vel Fratrum non vendantur, nifi pretium eorum in alios libros, vel feripea convertatur.

(f) Nifi prius alius exercuerit.) Declaramus, in Capitulo Romano 1546. ordinor, y. ordinatum fuifle, ut nullus promoveatur ad Magilterium, nifi per quatuor annos Sententias legerit, St iu Generali, aut Provinciali Capitulo Theologicas conclufiones publice defenderit; exceptis his, qui fua fcholaitica munera exercent !!! Studio Parilienfi. Quod fuit confirmatum Roma 1558. confu-mac 13. & fuit additum, quod Sententias per illos quatuor annos debet legere in aliqua ex defignacis Univerfcatibus* Studio Lovanlenfi excepto: iu quo, ficut & in Parilienfi, promovendi ad gradus confueta exercitia ab Univerfirare ikruta fervare debebunt.

(t) In aliqua Univerfate.) Declaramus, quod in Capit. Salmaticenfi 1551. (klifbinde Kofitæ 1553. & 1558. & Avenione 1561. determinati fuerunt Univerfitates, in quibus atlns Scholaitici modo explicati exercendi funt; & extra quas in eifdem atlibus fe exercentes, ad gradus non funt admittendi. Sunt nutem infraferipr.

Iu primis Conventus noder Parilienfis.

In Provincia Hifpanii Conventus Salmantinus, Vaililoleranus, Segovienfis, & de Tajanof. Item Collegium fan&i Gregorii Vallifoliet, & Complucenfe, & Collegium Toletanum Snnfti Petri Martyris eiedum in Univerficacem, Fom® 1583

In Provincia Tolofana Conventus Burdigalenus.

!!! Provincia Francis, Conventus Biruricenfis, & Khemculis.

In

DISTINCTIO SECUNDA.

In Provincia utriusque Lombardia, Conventus Bononiensis.

In Provincia Romana, Conventus Penifinus, & Collegium Romanum.

In Provincia Regni, Conventus Neapolitanus Sancti Dominici.

In Provincia Theutoniarum Conventus Coloniensis, Rbm* 1553.

In Provincia Provincia, Conventus Aquisgranensis.

In Provincia Aragonum, Conventus Barcinonensis. Valentiniensis, Cæsaraugustinus, Luchinensis, & Illerdenensis, & Conventus Sancti Dominici in Insula Majoricarum, (dummodo in eo sint Lectiones, una Artium, & durescit Theologia: , Roma: 1574) & Conventus Calatinitanus Sancti Petri Martyris, Roma* 1580. Collegia Demifensis, Oriola, & Sancti Vincentii Quesadensis.

In Provincia Dalmatia, Conventus Jadrensis.

In Provincia Trinacris, Conventus Sancti Dominici de Panormo, & Conventus Sancti Dominici de Metana.

In Provincia Poenitentie, Conventus Ulyssiponensis, & de Bello, & Eborenensis, & Coinbricensis.

In Provincia Berhice, Conventus Cordubensis. Hispalensis & Gienensis.

In Provincia inferioris Germanie, Conventus Lovaniensis & Duacensis.

In Provincia Sancti Thoinar, Conventus Aldrichensis.

In Provincia utriusque Calabria, Conventus Lentiniensis.

In Provincia Sancte Crucis Iudiarum, Conventus Civitatis Sancti Dominici.

In Provincia Sancti Iacobi de Mexico, Conventus Civitatis Angelorum.

In Provincia Sancti Joannis Baptiste de Peru, Conventus Civitatis Regum, & Conventus de Cuzco. Neapoli 1600 & Conventus Sancti Dominici Civitatis de Hispania, Roma: 1574

In Provincia Sancti Dominici Veneriarum, Conventus Patavinus

In Provincia Sancti Petri Martyris, Conventus S. Eulogii de Mediolano.

In Provincia Sancti Antonini de Novo Regno, Conventus Sancti Marci de Rodano, Civitatis de Sancta Fe, Roma 1580. & Conventus S. Dominici de (unia

In Provincia Sancti Laurentii de Chio. Conventus Sanctae Maris de Rolano Civitatis sancti Iacobi.

In Provincia Sancti Petri Martyris de Guaxaca. Conventus Sancti Dominici de Onxaca.

In Provincia Aprutina, Conventus Aquilanus.

In Provincia Occitana, Conventus Tolosanensis, & Avenionensis.

In Provincia Rulmar, Conventus Leopoliensis.

In Congregatione Callicana, Conventus Nantensis.

Denunciamus autem scholasticos omnes live in Civitate extra hos Conventus, nequaquam in posterum alicui suffragari ad gradum Magistri consequendum; salva tamen Apostolica concessione, & aliis Universitatibus quibuscumque.

Et quia possumus legere Capitula, plures alite invenire & unum verumque libere frequentia alia Capitula Generalia; contigitque, quod aliqua ex his Provinciis noviter in illis, & eredis fuerunt incorporare, & uniti; proinde tinaque Provincia gaudeat in qualibet Universitate defigunt, iuribus, & privilegiis, juxta consuetudinem. & praxim quocumque Provincie respectu.

(u) Libri Ordinii, vel Fratrum non vendantur, nisi pretium eorum in alios libros, vel scripta convertatur.) Declaramus, quod cum Ordo noster propter persuasionis officium, & propter salutem animarum fuerit ab initio principaliter inditus; illa 1109 diligenter, ac follicite procurare debemus, quatenus non cunctis ad propagationem studiorum, & profectum fecerit scientia pertineret. Quoniam vero librorum copia, & ad hoc plurimum confert, & ad profectum incitat studiosos: ideo Frater Aymericus Generalis quondam Magister Ordinis, in Capitulo Generali Patavii celebrato 1308. ordinat. 15. ex Definitorum consilio, atque decreto, precepit omnibus Prioribus, Superioribus, Vicariis, & Fratribus universis: ut libros, qui per mortem Fratrum, vel titulo donationis, aut legati; five quocumque alio modo ad Conventum pervenerint, vendere, diducere, alienare, pignori dare, vel concedere alicui simpliciter ac vitam nequaquam perfundant: sed ad communem pertineant Bibliothecam: iis forte Conventus tales libros duplicatos haberet, vel iudicio Prioris, Superioris, aut eorum Vicarii, ac Lectoris, & Bibliothecarii, communi Fratrum commodo, minus illis viderentur. In quibus libris veniunt quidem poterunt: sed eadem obligatione precepti teneantur illorum pretium commutare libris utilioribus, ac melioribus, vel nec celebrationem Divinorum officiorum, vel ad utilia Bibliothecarum commodo. Verum si quidam libelli, vel quaterni, five commentarii edent non magni pretii, in parva avaritia: poterunt a Priore ex doctorum consilio, aliquibus Fratribus magis indigentibus, ad usum concedi. Et eodem precepto prohibuit Fratribus omnibus, ne vendant Theologicos libros perfructibus extra Ordinem conditis, sine rationabili causa, & Prioris Provincialis expressa licentia: qui autem contrarium fecerint a Superioribus acriter puniuntur, donec totum praedictorum librorum pretium, sine fraude reddiderint Conventibus, ad quos praedicti Fratres, & libri pertinent.

Item declaramus, quod libri ex communi Bibliotheca non possunt extrahi sine Superioris licentia, sub pena excommunicationis lata: lenitentia: licet fuit ordinatum Vallisoletum infirmis confirmat. 10. Et in Capitulo Romano confirmat. 5. fiat ut fuit, ut in posterum nullus liber typis excudi possit, nisi prius examinatus, atque approbatus fuerit a duobus, vel tribus Patribus in unaquaque Provincia Provinciali, & Definitoribus Capituli Provincialis constituendis: quibus sub formali precepto mandatur, ut totum librum diligenter perlegant, & examinent, atque perquirant, graviter, an ab eis scripturae forma, & an de magni, an parvi momenti re, imple liber compolitus sit. Declarantes non sufficere, ut nihil contra fidem, aut bonos mores in ipso contineatur, sed talis esse debet, qui decori, atque honori Religionis nostrae esse possit. Nec liber sit quilibet examinatus, & approbatus imprimi possit in Italia, antequam Romam mittatur ad Magistrum Ordinis, vel ejus Vicarium, ut ab eorum altero pariter approbetur: mandando sub formali precepto, ne in libro, postquam examinatus, correctus, & approbatus fuerit eo modo quo superius dictum est, possit addi quidquam, vel detrahi, nisi illud iterum examinatoribus, & Superiori, quod ab eis approbetur, vel reprobetur, iterum ostendatur. Et in Concilio Tridentino de editio. c. 1. ubi Jacrorum Librorum, licet dicitur: Nulli liceat imprimere vel imprimi acere utrovisque de rebus sacris sine nomine auctoris; neque illos in futurum vendere, aut etiam apud

fe relinere , ni/i primum examinati probatique fuerint ab Ordindrio fiti fana anathematis , pteris in Cenone Concilii novi fimi Laterunenfis , apfofitis- Et fi Regulares fuerint, ultra exami- natorum , & approbationem hujufmodi, limi- tiam quoque a fuit Superioribus impetrare tenean- tur , recognitis per eos hiris, juxta formam liti- arum ordinationum. Qui autem jcripto eos com- municant t r/el evulgant , nifi ante examina: i , proiatujtit fuerint, etfdem pxnis Jubjaceam, qta- itts Impreffores: CT 'jut eos habuerint, velelege- rint, nfi prodiderint authores , pro atnhoribus habeantur Ipja vero hu'ujrmodi librorum proba- lio in /criptis detur , atque adeo in fronte libri* velfcripti, vel impreffi authentice appareat: id- que totum , hoc eft , O* probatio, CT examen gratis fiat , ut probanda probentur, tT reprobent- tur improbanda.

XI.

00NUIU fcripca fafta vel compilata a Fratribus aliquatenus publicentur: nifi per Fratres peritos , quibus Magifter Ordinis , vel Prior Provincialis commi- ferit, dligenter fuerint examinata. Fra- tres extra Conventus, quorum lunt filii aftignaci ad tempus, (id eft ad exercitium, (eu officium certo tempore durans, & de- terminaco) completo illo certo tempore, (ex quo lunt abloluti ab aifignacione) intel- ligantur aflignati in Conventibus, quo- rum fune filii, nifi Superior eos aliter af- fignaverit. Aflignati autem (impliciter , nunquam intelligantur aflignati in Con- ventibus , quorum fune hlii, nifi reallig- nentur. (jy) Nullus ordinetur in Sub- diaconum, nili fciat Grammaticam , ita quod fciat lacine loqui, & feribere abfque falfalatinitate : < fi eft Subdiaconus, non hat Diaconus,!! eft Diaconus, non fiat Sa- cerdos. Pradatus autem quilibet expo- nens aliter aliquem , abfolvatur in pce- nam ab officio , & per triennium omni officio Ordinis privetur.

(X) Nulla /cripta fati a , vel compilata d fra- tribus aliquatenus publicentur ZTc.) Declara- mus, quod in Capitulo Metis 1313. ordinat 9. fic fuit declaratum : Inhibemus Fratribus Itriti- fiinc , ne crattorus, compilationes, feu com- mentarios editos , vel eilendus, quovis modo exrra Ordinem publicentur : quouque ab eis , quibus Magtiler Ordinis id commi Ierit, diligen- ter examinata fuerint, & corre&a. Qui autem contrarium fecerint, debita prena ple&mrur; juxta id, quod etiam apud Treverim fuit onii- natum 1266. ordin. 6.

(y) Nullus ordinetur in Subdiaconum C^c.) Declaramus in Capitulo Lugduienfi 1536. inno- vatum fuilTe : qubd nullus Frater promoveatur pd facros Ordines juxta feriem Conftitucionum noiharum. nifi ex confenfu R. P. Provincialis : qui nullum debet promovere , nifi omnia certa habeat de stare , moribus, & eruditione Gram- matica: , & nifi a Priore , Cc Patrum confilio exponatur, & prsletetiir. In Capitulo quo- que lanucnfi .5,3. ordinat. 3. flatum fuit, ur qud.bet promotus ad tacros Ordines, litteras habeat relhmomales, five ab ordinario Epifcopo, fiye a Prandente loci , ubi eft ordinatus . ac-

Coa. Regul. Tofli. ir.

ceprns, cum fubfcripilonibus tertium, qui ordi- nationi interfuerunt; qunsfi non habuerit, non permittatur txequi fufeeptos Ordines. Ft in Ca- pitulo Bononienfi 1564. pi-zeceprum fuit.omma decreta communia Concilii Tridentini de aetate , viro , & moribus ordinandorum firmiter obfer- vari : & fuit additum ; ut nemo poti fufeeptio- nem Minorum Ordinum, ante eUpfion annum ad majores promoveatur. Isec Subdiacomis in- tra (patium niterius anni ad Diaconatum allcn- dnt.nifi fit Mmirtronim necdfitas,qiLT Patrumcon- lilio judicerur fufuieis canlb ur aliter fiat : & ordinaturo hpifeopo etiam referatur, Sc renun- cietur: Item Barcinoni 1574.. ordinat. 18. fuit ordinatum, & Kuma* 1580. confirmarum,quod Priores non pofiint mittere juvenes ad facros Ordines, nifi cantandi facultatemjuxta Religio- ni; formam calluerint. FtRnmi 158*^ ordinat. 2. autoritate Apoftolita Prolatis omnibus fub formali prscepco, & fub pccna excommunica- tionis Intf fentenitE praeceptum fuit: ne quem- piam mittant nd Ordines nifi prnhar® vine, & bonorum morum , & litteris faris eruditus fit , & praeferrim , nifi clare , & diftincie legere fciat, St ea , qu® legit benfc inteUiget. Qui- cumque vero alias facros Ordines liiceperunt, Scdifintle legere nelcitint; decrero illo inter- dicuntur, & prohibentur in iplis Ordinibus mi- nidraie , quoufque didicerint: Prarhtifque llib pamn abfolucionis ab officio eo ipio incurrenda, mandatur, ne eos interim minitrare permitrant. Verum poltee in Capitulo Veneto 15^2 eadem Apofolien Authoritate fic IUtuitur: Declara- mus , ab illa fecunila ordinatione focla illi Capi- tulo ftommio 158ablatam effe excommunica- rtonem : oneramus tamen conicienrias Prfflato- rum, ut nonnifi Fratres eruditos , & bonis mo- ribus przdicos dimittam ad incros Ordines fufi- ripiendus. Itein in eodem Capitulo Romano 15tty. liib eodem formali prsecepto, eademque cenfura Pr®laris prscipitur ; mnnlltim dimittant ad Ordines , nifi prius per litteras fidem faci- entes, legitime illis conlliterit, eum legitima elfe «rtate: juxta decreta lacii Concilii Triden- tiui. Si autem polt publicationem Cunftimrio- nis SS. D. N. Sixti V. contra male promotos , aliquos ante legitimam starem nd Ordines ac- ceffilTe repercruat, eos in ccufurns, dc pernas in eadem Conftitutione flatutas incidifle declarenr.

Caput XV.

De Converfis.

I.

(OE)Odem tempore Purgant Converfi, quo & alii Fratres , & eodem modo inclinent. Cum furrexerint ad Matutinas dicant Pater nofter, & Credo in Deum ; quod faciendum eft ante pri- mam; & poft Completorium. In Matu- tinis dicto Pater nofter , & Credo in Deum , erigant fe dicendo : Domine la- bia mea aperies &c. Pro Matutinis in profertis diebus , dicant viginci odo Pa- cer nofter, & in fine tantummodo dicant Kyrie eleifon. Pater nofter &c. quodi- co dicant: Per Dominum noftrum &c. dicendo: Benedicamus Domino &c. In Vefperis vero quatuordecim Pater no- fter, in aliis horis fcptem Pater nofter dicant.

Q,,

II. In

I I.

JN fctis autem novem leftionum, in Matutinis (//) quadraginta Pater nofler dicant : & hoc lub filentio in Ecclefla , vel ubicumque fuerint. Loco Prc-tiofa, tria Pater nofler dicant. Pro benediftione menfe, Pater noder. Glo-ria Patri, &c. Pofl menfam pro gratiis , tria Pacer nofler. Gloria Patri , &c. vel Mifereremei Deus, qui Iciunt. (c) Indu-menta toc habeant, quot ca?teri Fratres , prarter cappas : loco quarum habeant [ca-pularia longa , & lata ufqucad jun&uram inter pugnum , & brachium ; quas etiam non fint alba licut & tunica? , fed fimi-lis coloris cappis Clericorum.

III.

pOflunc & brevica grifei coloris habe-re fcapuiaria , ad menfuram fcapula-rorum nollrorum. De jejuniis , cibis, abftinentiis , culpis , ^{5c} aliis omnibus , fic fe habeant fic & Clerici : in labo-re tamen cum eis Prolatus poterit dif-penfare, Soli non vadant, fed cum So-cio Clerico , vel Converfo ; Pfalteria non habeant, nec etiam aliquos alios li-bellos.

(a) Zoelent tempore Purgant Converfi, fjuo alti Fratres. I Declaramus , quod Frntres Con-verfi, quoties recitant Pater nofler perfolvendo etiam in luo modo Canonicas Horas , toties sEve Maria recitare tenentur i ficuc fuit decla-ratum apud Treverim non ramen tenemur Frarres Converfi perlolvere Horas Canonicas* . quamvis profefli line, ex clecmofytiis vivant : quia nd temporales , &c corporales exercitatio-nes recipiuntur, ut in fudore vultus fui vefean-tur pane fuo. Quapropter lufficier eis recitare Pater nofler, & Millam audire : ad Completori-um ramen vel falrem ad faurariationem Beatiffi-mip Virginis . nili magna eos neceffkas exciifa-verit . quotidie debent accedere Corrigendi etiam fxanc quando propter lias privatas devo-tiones opero communia & publicas exercitatio-nes pratermittunt. Quare in Capitulo Floren-tino 1284. ordinat. 7. & Pariliis 1286. ordinat. 6. fic fuit ordinatum : Ne Converfi torpescant otio, monemus Priores, eorumque Vicarios, ut curam adhibeant, quod in coquina, & ubique in omnibus excernis occupationibus teneantur occupati : & cogantur acidifeere arrem aliquam fahvam Conventibus utilem; ficut fuit ordina-rum apud Tolofatii 1372.

(b) Quadraginta pater nofler dicant.) De-claramus, in Capitulo Salmanticensi. 1551. au-thovirnte Apoltolien fic fuille Patitum: Vt 3 can-ta obligatione recitandi Pater nofler , fubleven-tur Conveili. tum Fratres, tum Sorores, qui potius ad corporalia munia pio communi utili-tate fuftmenda, quam ad alia officia exequendn-recipiuntur ; [latuimus i ut ad Maruriias loco vigintioQo, vel quadraginta Pater mfier , fuu-gulis diebus live trium live novem le&ionum liifficiaut viginti quaruor: pro Vefpens duode-cim, 4 ad cameras Horas fepeem Pater nofler licut

ufque modo fervarmn eli. Pro Pfalteria vero propter fufragiamortuorum* pto quingentis Pater noder , recitentur centum quinquaginta : & pro Pfnlmis Peniitentialibus ubi centum habeant , nfficianr viginti quinque. Er ad hunc modum Conftitucioiies in Gap. de Suffragiis mortuorum, IT de Converjis reformetur. Arque ha?c ab om-nibus obiervnnda funt , ac fi haberem tria Ca-pitula Generalia ; nam ex aurhorirnte Apolloli-ca habent vim , & robur perpetua Conflitutio-n s. Curent mitem quam diligentiffime Priores, & Prarfidentes, ut gravem aliquem , & opti-mum Clericum llaruant Converiorum Magiftrum: qui eos religiofa pietate, inprimis vero humili-tate , ac obedieuria imbuat ; quod confirma-tum fuit Vallifoleci 1^05. confirm. 4.2.

(c) Indumenta tot habeant, <Uot cateri Fra-tres.) Declaramus , quod Fratres Converfi tu-nicas albas, &c fcapulnria nigra nequaquam ve-ro albn, habere debent: licut in multis Capitu-lis ordinatum fuit , & pr&ecipue apud Monterti PeliiInuum i2j>4. ordinat. 8. Debent etiam Fra-tres Converli recipi in Capitulo Clericorum , ubi line cantu recitandus ell Hymnus ; Veni Creator Spiritus : nec poliunt fieri Clerici line li-centia Magi(iri Ordinis. Quod fi quis eorum Clericus fiat, debet fuum tenere locum infra omnes, qui priufquam ipfe Clericalem Habi-tum fhfceperunt ; ut fuit ordinatum Bifuntii 1303. ordinat. 10. Si quis autem clfet nobilis Lai-cus, litterarum ignarus, qui propter fuam cla-ritatem reciperetur ad Habitum Clericalem : ifte, non ail perlblvendas horas Canonicas, fed ad recitanda Pater nofler teneretur ; nec pofTer eli-gere, neque eligi , neque fini gratiis Clerico-rum, ptefertim fi ei pramunciarum lit 11011 obli-gari officiis Clericorum. Quomodo autem Con-verli admittendi non fint ad Habitum Clerico-rum ; & quomodo etiamfi admittantur fieri non debeant Sacerdotes : & rametfi fiant, a quo tem-pore vocem in electionibus poffiunt habere, di-flum efi fupra Cap. de ((cripiendis pag. 74.

ly(s Si quis aurem Frater Clericus effet faci-norofus, &c ad Clericorum officia ineptus ; pol-fet b liio Pratlato (culpa id pofhilame) Habitu privari, & gratiis Clericorum, & fieri Conver-fus; dummodo ad facros Ordines non effet jam promotus; fictu fuit ordinatum Bifuntii 1303. & Narbons

Ordinationes, & Admonitiones fattce in Capitulo Generali ad Perpiniatum celebrato} Armo Domini 1327.

Caput XVI.

De certis detraSionibus, (fJingula* ritatibus vitandis-

I.

(tf)OUicumque in publica prxdicacio-ne , vel in communi coram fe-culariummultitudine, ullo tempore fum-mum Pontificem dilfamaverit, vel ipfius procellus & facta , vel irreverentiam no-tabilem fecerit, carcerali cuftodia: man-cipetur ; nec inde liberetur, nifi per Ca-pitulum Generale, & cogatur (fi com-mode fieri poterit) in publico revocare. Qui autem in privato poflquam per teftes

legitimos confiterit* vel judicialiter confertus fuerit; poena gravioris culpe puniatur: & nisi per Provinciale Capitulum, vel per Priorem Provinciale, de maturo consilio deferentium cum eo minime diffusetur.

II.

Quandem poenam incurrat, quicumque Praefidens vel Frater Conventus, vel Provinciae, qui renunciaverit alicui privilegio nostro Ordini concessio, abque Generalis Capituli assensu; Sine cujus assensu omnem hujus modi renunciacionem qualitercumque factam nullius volumus esse roboris, vel momenti. In quo similiter casu similem poenam incurrant, quicumque Praefidentes aut Fratres, five Conventus, qui sine causa legitima, & urgente litigaverint, aut appellaverint, contra Decretanos quovis. Idem fiat de falso accusatore, vel teste legitime convicto, vel judicialiter confesso, in materia processuali. Praeterea vero, qui in corrigendo hujusmodi transgressores, inventi fuerint negligentes, per Generale, vel Provinciale Capitulum a suis officiis absolvarunt in poenam; & propter hoc poenis aliis gravius puniantur.

(a) Quicumque in praedicatione etc.) Declaramus, quod cum ex favore, & gratia Priariorum Ordo non solum fructu operum augeat & dignitatem, & utilitatem; valde illos venerari, colere, & officiose observare debemus, & nequaquam eis unquam detrahere, aut lites, vel controversias illis inferre; sed contra ut eorum famam conservamus, ac tuamur diligentissime curandum est. Populum etiam in eorum obedientiam, ac reverentiam debemus inducere, ut nequaquam Laicos ab Ecclesiarum suarum frequentia, vel accessu avertere. sicut in pluribus Capitulis ordinatum fuit. Qui autem oppositum fecerint, poena gravioris culpe debent puniri. Et si summo Pontifici publice detraxerint, debent carceri mancipari.

III.

Item quicumque in nostro Ordine inventi fuerint, (^) fingularem vitam quovis modo vitiosam ducentes, & contra communem modum vivendi diu ab Ordine approbati: primo moneantur, & si admoniti correptione non fuerint, fereantur, & in diversis Conventibus puniantur. Et si in eadem persistant, per Priorem Provinciale, vel Provinciale Capitulum carcerali custodiam mancipentur. Item quicumque crimen commiserint, pro quo in seculo poena mortis deberet place, in carcerem retrudatur; poenis aliis macerandis ibidem, plus, & minus secundum delicti, & personae qualitatem, & circumstantias alias alleviantes, vel etiam aggravantes: & nisi per Generale

Cod. Regum Tom. IF.

Capitulum non possit ab ipso carcere liberari. Quod si occulto recidiverit, carceri perpetuo mancipetur.

(b) Similiter vitam quovis modo vitiosam ducentes.) Declaramus, quod hi dicuntur fingularem & vitiosam vitam ducere, qui mercaturas exerceant qui arti Alchimiae student & dant operam; qui aleis, & taxillis ludunt; qui concubinas tenent; qui Monasteria sine licentia intrant; Habitum Religionis nocte dimittunt, vel occultant; qui venationibus, & aliis exercitiis hujusmodi frequenter incumbunt, quae Religiosis sunt prohibita; tales enim fiunt carceri mancipandi; sicut in multis Capitulis ordinatum fuit.

IV.

Item volumus, quod ordinatio Capituli in Burdigalensis 1342. de mutationibus Fratrum fervetur, quae est infra scripta tenoris: Cum electiones nostrae maxime libera esse debeant, & omni nota coactionis carere: districte injungimus Prioribus Provincialibus, & quibuscumque Vicariis: quod (*) infra mensem ante electiones quascumque, novas assignationes, & mutationes Fratrum non faciant in Conventibus, in quibus electiones hujusmodi fuerint celebrandae, nisi pro officio Legatorum, vel Priorum, vel gravi scandalo evitando; (<) vel nisi in Provinciali Capitulo, vel in loco ipsius Provincialis Capituli, sicut in aliquibus Provinciis est consuetum. Quod si contrarium factum fuerit, hujusmodi assignationes, vel mutationes (quod privationes vocis in Conventu; et quo fiunt ipsae mutationes, & quod ipsam vocem in Conventu, ubi fiunt assignationes) factum non fortiantur effectum, Priores autem Provinciales, qui in hoc inventi fuerint excepti, per Magistrum Ordinis, vel Definidores Generalis Capituli (cum legitime confiterentur) a suis officiis in poenam absolvantur. Vicarii vero omni officio Ordinis usque ad tres annos sine privati. Nec Fratres possint privari vocibus eodem tempore, nisi ob causas in Capitulo de graviore culpa contentas.

(c) Infra mensem ante electiones quascumque, novas assignationes, vel mutationes non faciant.) Declaramus, quod ut supra dictum est in Cap. 2. d. Elezione Prioris Conventualis etc. i. c. ex Conflituione Clementis VIII. duobus mensibus ante tempus electionis si nova assignationes, ac mutationes fieri non possunt. Cum autem tempus electionis sit mensis, qui incipit a die, quo nota fuit carentia Prioris, incipit, ut per duos alios menses, antequam iste mensis electionis incipiat, tales mutationes, & assignationes fieri non possunt. Vienna: etiam in Burdigala? 1287- & Bononia 1315. ordinatum fuit, ne a die quo fuit nota carentia Prioris Provincialis, tempus ad completum mensem, quod est tempus constitutum ad eandem electionem, assignationes & mutationes Fratrum non possint fieri.

Irem decimamus, quod ab anno 1504. quo per Bullam Julii Papae II. Priores rum Provinciales, cum Conveicuales, redacti iunt ad determinatum tempus. & jmn in toto fere Ordine, hax Bulla recepta est: ac proinde cum certo (ciri pollit tempus vocationis, icti abfolutionis cujuscumque Prioris, fieri non poliunt nova Fratrum assignationes infra duos menses eandem abfolutionem, seu vocationem antecedentes, ut supra diclunt e(t. Et de hoc admoniti fuerunt RR. Provinciales in Capitulo Romano itfoi. ex Clementis VIII. Conftitutione.

(d) rei nipi in Provinciali Capitulo CTe.) Declaramus, pradi&am claiifuhwi ita iuelligi, quod infra decem dies a Conftitutione conceffos propter Capituli celebrationem, tales Fraternum mutationes, & aflignationes poffinit fieri. Ante principium vero Capituli, vel poli ejus finem, mutationes hujusmodi fieri non poffiunt. Quidam Provincialis, vel ejus Vicarius Generalis ultra illos dies poli aliorum publicationem quamlibet facit mutationem, ipfa nullam habebit vim, neque ullum coiffequens effectum, ut fuit declaratum Brugis 1 a6y. Veneris 1357.

V.

Item ordinamus, & diftrictie prohibemus, ne fiat aliquis Praedicator Generalis, nili maturus, & discretus; & fufficientis litteraturae; & qui convenienter faciat proponere verbum Dei, & qui fit idoneus ad negotia Ordinis pertrahenda: (>) nec numerum Conventuum Provinciarum excedant. Et non fiat aliquis in aliqua Provincia habente numerum exceffivum, donec ad difflum numerum fint redacti, Magiftris in Theologia, & illius dumtaxat exceptis, quiratione antequitatis, vel infirmitatis ad Capitula Provincialia venire non poffunt. Quod fi (ecus factum fuerit, cotum fit irritum, & inane.

(c) Wer numerum Conventuum Provinciarum excedant.) Declaramus, quod haec Conftitutio cum dicit Praedicatores Generales non debere excedere numerum Conventuum: nomine Conventuum, Vicariatus, & loci Ordinis non comprehenduntur; fictitius declaratur Roma? 15P.7. declaratio. 3. & confirmatum Veneris 15^2. declarat. 5. Roma* 1612. confirmat. 3.

VI.

Item, quod arceantur Priores, qui male affociant Fratres: debet enim faltem alter illorum ede clara famet, & fufficientis tetatis, & de lingua patria? ubi hoc commodum poterit obfervari. Item, quod (f) Fratres quando recedunt de Capitulis, per Superiores combinentur, ne vagando difcurrant, fed Hirefte ad fuos vadant Conventus. Sciant omnes Fratres Ordinis noftri, quod omnes Conftitutiones prodicte vim Conftitutionum nostrarum habent auctoritate Summi Pontificis, non obtante quod non habeant, nifi praefens Capitulum Generale, & om-

nes in fine Conftitutionum nostrarum integre confcribantur.

(f) Fratres quando recedunt de Capitalis, per Superiores combinentur: ne vagando difcurrant.) Declaramus. quod cum inutilis vagatio Fratrum perturbationes Ordini, fcandala proximis afferat; & ex mala Fratrum confociatione difolutiones, & infolentia? oriantur, Staefcanc: derernimus. quod nemo omnium Fratrum. fine licentia Mngiftri Ordinis ad Generale Capitulum, & fine licentia Prioris Provincialis ad Capitulum Provinciale poffit accedere; fub poena privationis nttiva?, & pnfiva? vocis per annum. Quando vero e Capitulis, vel e Conventibus redeunt, debent Superiores prudenter» & diicece alterum cum altero confociare; & Fratres ad hunc modum conlbcint, non fe feparenc, ita ut mutuo fe videre non poffint, led contra limul ambulant, ut libi dare poffim mutuum teUimonium in quocumque loco, vel de quocumque negotio. Et fi quos tr«» Igreffibres invenerint, debent acrius. 2cievsrius corrigere, & punire. Debent etiam ipfi viatores litteras tellimoiales deferre, Praefcuribus Conventuum ad quos declinaverint, exhibere: vel Praefidentes ipfi ab illis exigere, legere, & diligenter inlpicere. Si autem eas non habuerint, viatores acri perna plectantur. Scilicet voce per unum annum priventur: licet fuit ordinatum apud Monrem Pelunnum 12574. Treverim 1 Placentiam 13 10. & iterum apud Montem» Pefulanum anno Domini 1512.

Caput XVII.

De Capitulo Biennali, vel Triennali.

Conftitutio nova facta est, in Capitulo Generali Florentino, celebrato 1374. de Capitulo biennali, vel triennali, auctoritate Gregorii XI. vim Conftitutionis habens, licet non» fuerit. mii unum Capitulum Generale Idcoque in Conftitucionibus noftris, cura Reverendi P. Fr. Vincendi Bandelli Generalis Magiftri editis, hoc Capitulum 17. fuit intercom: at quia in Capitulo Generali Avenione celebrato 1561. confirmat. 2. hoc Capitulum deleri polle declaratum fuerat; in editione Conftitutionum nostrarum, Harmona* facta 1620. fuit omnino iuppreffum. Craterum Paries noftri i» Capitulo Generali Romae celebrato declarat. 2. fancivmmt, ut hoc Capitulum, quod in Conftitucionibus noftris Barcinone impreffis omiffum fuerat, in iisdem Conftitucionibus reftitueretur; hocque decimatione fulti, illud in hac Romana editione reftitui.

L

Conftituimus, feuprafenri ftatuto de k cernimus, quod Magifter Ordinis, seu vices ejus gerens, & Definirores Capituli Generalis, ficut poffint ex caula legitima quoad locum mutare Capitulum; ira etiam quoad tempus prolongando, vel accelerando illud: ica dumtaxat: quod neque acceleratio fieri poffit intra annum prius assignati Capituli, neque prolongatio ejufdem ultra triennium, nifi Magiftri vocatio contingeret in Fefto, vel poffit Teftum Beati Michaelis in tercio anno triennalis Capituli, prout inferius explicatur.

CAP. XVII. DE CAPITULO BIENNALI &c.

Authoritatem autem accelerandi, vel prolongandi Capitulum, cuicumque Vicario concedi posse (impliciter prohibemus : adjicientes, quod quandocumque imminente biennali Capitulo, Ordinem Magistro carere contigerit ; nulla mutatio quoad tempus fieri possit nisi Magistri vocatio contingat in Februario, vel poli Festum B. Michaelis, in secundo anno : quia tunc superfederi debet illo anno a Capitulo Generali. Si vero anno primo imminens triennalis Capituli, Ordo Magistro caruerit: tunc accelerabitur Capitulum; ita quod inter vocationem Magistri, & Capitulum electioni, nisi unum Pentecostes intervenire non possit. Alias (i) post unum annum computandum a Vigilia Pentecostes exclusivae, Magistri vocatio contingat» nulla mutatio Capituli quoad tempus fiat : nisi contingeret ultimo anno in Februario, vel poli Festum Beati Michaelis; quia tunc superfederi etiam debet a Cap. Gener. ut expressum est de Capitulo biennali.

(a) Statuimus, seu prout in Statuto determinamus (Tc.) Declaramus, quod a me istud Statutum celebrabatur Capitulum Generale quolibet anno, ne poterat ultra annum prolongari: nisi comigisset poli Festum S. Michaelis, Magistrum Ordinis mori, vel amoveri. Post vero illud Statutum, usque ad Annum 1396. perleveravit prima confectio, & ex tunc caperunt Capitula Generalia esse biennalia, vtriennalia, eo modo quo hic fuit statutum ordinatum

I I.

TMYNinente autem biennali, vel triennali

Capitulo, (§) non eligatur Definitor Generalis Capituli * nec ei Socius adignetur : nisi in anno ultimo quo scilicet celebrandum est Capitulum Generale. Et (c) qui una vice electus fuerit ad praedictam Definitionem, ad eandem eligi immediate (equenti vice non possit. (d) Singulis annis nihilominus post Festum Pentecostes, fiant Capitula Provincialia, nisi per Magistrum ordinis in aliquibus Provinciis ex causa ad biennium fuerint prolongata. In quibus etiam fiant feruntur de Provincialibus, deferenda per Definidores, vel Socios eorum, aut per Socium Provincialis in anno Provincialium ad Capitulum Generale ; qui Definidores duabus vicibus, & Provinciales tertia vice definient, constituent, & tractabunt. Recitabuntur infuper obitus Fratrum, post praecedens Capitulum Defunctorum, & fiet pro eis communis abfolutio, ut moris est.

(b) Non eligatur Definitor Capituli Generalis, nisi in anno ultimo.) Declaramus, quod si aliquis Frater eligatur in Definitorum Capituli Generalis in aliquo Capitulo Provinciali, & postea pormorem, vel «notionem Magistri Or-

dinis, vd ex alia causa Generale Capitulum prolongetur i non poterit virtute talis electionis in Capitulo Generali definire: feto oportebit aliam electionem in ultimo anno Generalis Capituli celebrandi facere.

(c) Qui una vice ad praedictam Definitionem electus fuerit, ad eandem eligi immediate (equenti vice non possit.) Declaramus, quod cum per tria Capitula Generalia continua, in quibus Priores Provinciales una vice, & Definidores duabus vicibus habent definire, possit fieri Constitutio i non poterit unus, & idem Frater in illis tribus Capitulis continuis, plus, quam una vice definire : 6t propter hoc in hoc Statuto dicitur; quod ille, qui una vice ad praedictam Definitionem electus fuerit, ad eandem eligi immediate sequenti vice non possit. Et dato, quod inter primam electionem Definitoris, 2c secundam electionem medietat Definitorum Provincialium ; adhuc ille, qui in prima electione fuit electus, non poterit in secunda eligi. Et poterit secunda electio dici immediate iequens ad primam; quia inter ipsam, & primum nulla alia electio Definitoris reduit : cum Definitio Provincialium non fit per electionem. Sive ergo inter duas electiones Definitorum, intermedia Definitio Provincialium non poterit ille, qui electus in prima, postea eligi in secunda.

(d) Singuli annis nihilominus post Festum Pentecostes fiant Capitula Provincialia.) Declaramus, quod quando in initio Ordinis fiebant Capitula Generalia Ungulis annis, tunc etiam quolibet anno celebrabatur Capitulum Provinciale ; de quo plura declarata fuere supra Capit. 7. hujus diff. 2. quare ad declarationem hujus Textus diffidunt.

Caput XVIII.

Constitutiones D. Bonifacii Papae IX

I.

Enunciamus D. Bonifacium Papam IX.

Anno 1402. quinto Kalend. Maij, Pontificatus fui Anno XIII. Constitutione edidisse, quae per nollrum Ordinem nequeunt immutari, tenoris infra scripti. (7) Autoritate Apostolica, tenore praefentium, perpetua, & irrefragabili Constitutione fancimus, (tacuimus, 6c ordinamus : quod de extero perpetuis futuris temporibus, nullius ex Fratribus Ordinis Praedicatorum, absque licentia, seu assignatione Capituli Generalis, fecundum morem ejusdem Ordinis ad legendum pro forma, (eu ad honorem Magisterii in Theologia promoveri, vel gradu hujusmodi Magisterii fungi possit, ac debeat, nisi per dictum Capitulum fuerit approbatus vd promotus.

I I.

Contrarium vero faciens eo ipso excommunicationis sententiam incurrat. Et si per Capitulum praedictum reprobatus

tus extiterit, pro non Magistro habeatur : Conftitutionibus Apoftolicis , ac itatucis,con(uetudinibufquePi.ovinciarura & locorum didti Ordinis , ncc non privilegiis,&conce(IionibusApo(loIicibin genere, vel in Ipecie , quibufvis Fratribus, Provin- ciis, feu locis,concellis,feu Cadis; autcon- cedendis, vel faciendis; lub quavis tor- ma , & expreffione verborum (eciamfi de eis de verbo ad verbum habenda effec- in pratentibus mentio fpccialis, & alis contrariis non obftantibus quibufcum- que ; Nos enim ex nunc irritum decer- nimus, & inane, fificus fuper hisquo- quam quavis authoritate fcienter , vel ignorancer contigerit attentari.

(a) ^Authoritate ^o/r alica tenere frdfentium perpetua . CT* irrefragabili Confijutone (metmus C7Y.) Dedoramus , i Sede ApoHolica ikaeutuin atque ordinatum fuille t ur nullus Frater Ordinis nostri Baccfiaurentus gradum poftraHinneriuit a Generali Capitulo ad illum afliunendum fuerit promotus , &expofims, nec pariter gradum Maguteni alTumere poftra , nili ejus lefhla r.b eo-dem Capitulo fuerit approbata, & ipfe ad Magiiterium afliimcndum fueuc expoficus.tfc promo-tu?. Er li fecus facium fuerit, raliuaffimptlo graduum lic irrita , & inanis , atque u(Tumentes eo ipfo feiitenpamercoinnimicctionisInairrant. Et nac confliturio a noftris Capitulis Generali- bus approbata tuic . & renovata etiam Venetis i4?7- femhi 1473. Romae 1481. & Cenomanis

11 f

TTem (latuimus, & ordinamus, quod

(^) quorumcumque Mendicantium
Ordinum Fratres , hujulmodi Praedi-
caeorum Ordinis Fratres , aut Sorores
fubjectas eidem , in ipforum , aut di-
ctorum aliorum Ordinum Fratres ,
aut Sorores (etiam vigore quarum-
cumque litterarum Apoftolicarum (uper
hoc haenus forfan conceflarum , vel
in pofterum concedendarum , etiam
quod ad parem , vel arctiorem cran-
fire puHint Ordinem continentium ,
ni(i in eidem de Ordinibus , ex
quibus recedunt , & ad quos accedunt ,
& ad quos transferendi (e licentiam obti-
nuerint , necnon de pratentibus , & ea-
rum roto tenore , fpECIALIS , & exprelTa
mentio habeatur) recipere non poffint ,
aut debeant.

I V.

Uodque nullus ex Fratribus , & Sororibus Praedicatorum Ordini fuhje&is , aliquem , vel aliquam cx Fratribus , ac Sororibus hujufmodi coram quocumque iudice , qui non fit de didto Ordine , ex quacumque cau- (a convenire, feu facere conveniri: nec a corre&ione quacumque , feu alias ab aliquo Pradato, feu Fratre didi Ordinis,

quavis occasione appellare , aut contra
eos querelam proponere (nisi prius co-
ram Conventuali, feu Provinciali Prio-
re, feu Magistro , & fuceffive in Gene-
rali Capitulo didi ordinis, caufam , vel
querelam fuam propofuerit verbo , vel
in (criptis) pollit, aut debeat.

V.

r^Uodque Ordinis Praedicatorum con-
tra ordinis Minorum , nec ejufdem
ordinis Minorum Fratres , Inquifirores
hxretica pravitatis pro tempore existen-
tes , contra hujufmodi ordinis Praedicatorum
Fratres , aut etiam didi ordinis Prae-
dicatorum Fratres Inquifirores , fine li-
centia Magiftri , aut Provincialium Prio-
rum contra ipforum Confratres ejufdem
Ordinis inquirere nequaquam poffint , aut
debeant . Sed li quid Praedictores con-
tra Minorum , & Minores Fratres Inqui-
firores contra Prardicacorum Ordinis Fra-
tres pcedidos de pravitate hujufmodi per-
fenterint , id ad Sedem Apoftolicam , vel
praefatorum Fratrum Superiores deferre
teneatur . Item , que*d pradictus Magi fler ,
6c alii Pradidentes in dido Ordine , ad
quos pertinuerint pro tempore in corre-
ctionibus Fratrum ejufdem Ordinis , ju-
ris Ordine poftpofitio fecundum confue-
tudines approbatas , & inflicta Ordinis
antediti procedere libere poffint , & va-
leant ; eis autoritate Apoftolica tenore
prafencium ex certa (cientia indulgemus .

(b) Quorumcutnfsue Mendicantium Ordinem fratres*) Declaramus, in hac ConluntimtiOiiie Metidicantes cflir inrelligendos illosRdigioibsjquicrlipofTdTtoncs habent in comuni , non tamen polium fine mendicitate acquirere neceflaria ad vitluuii & venium ; aliaque neceflaria ad vitam fufficienrtr procurare. Qiiares» CapituloValencens 1357- fic dicitur:declaramus,qucul noftva Conflinitio Kcligiofos Mendicantes inrelligit. nui folim illos , qui polTefliones 11011 habent : led etiom cos, qiti erit polleffioiioshabeant. tamen propter earum exiguitatem confueverum coruinuniter mendicare.

V L

JTem nullus fecularis , vel Regularis ,
aliquod Monaſterium Sororum Praedi-
catorum Ordini (ubjedarum(ni(i in quan-
tum earum Conſtitutiones, & Statuta id
patiantur, vel de Sedis Apoſtolica, aut
Magiſtri diſi Ordinis licentia ſpecieſni)
intrare ; aut aliqua Sorores hujusmodi
exire indequoquomodoprafumanc. Con-
trarium vero facientes excommunicatio-
nis (entenua* (a qua praeterquam per Se-
dem, vd Magi(Irum memoratos aut ali-
quemex dicti Ordinis Fratribus, cuiMa-
giſter pradiſtus id commiferit , (e) ab-
ſolvi non polline) volumus fubiicere.

Item

VII.

Item (tacuimus, volumus, atque ordi-
 namus quod omnes, & singuli Religiosi
 quorumcumque etiam Mendican-
 tium Ordinum didar Sedis Capellani, qui
 fune, icerunt, perinde eorum Superioribus
 & correctioni ipforum in omnibus, & per
 omnia sint subiecti, ac si praecedidit ledi Ca-
 pellani non elfenc. Non obtineant ex-
 emptionibus, ac aliis quibuscumque Pri-
 vilegiis, Indulgentiis, gratiis, de litteris
 Apofolicis Capellanis diftate (edis, vel
 aliis conjunctim, vel divilim fub quavis
 forma, vel expreflione verborum A dida
 lede concedis, vel in pofterum conceden-
 dis etiam fi de illis de verbo ad verbum, &
 de ipforum Capellanorum nominibus, &
 cognominibus propriis, plena, ficexprefla
 mencio praetentibus lic habenda, quod (quo-
 ad hoc) ipfis in nullo volumus fuffragari.

(c) non peffint.) Declaramus, quod
 quicumque habent per Sedem Apofolicam gene-
 ralem licentiam abfolvendi quoscunque, a qui-
 bufcumque caufibus, ex vi talis facultatis Fratres
 Ordinis noftri nequaquam poliunt abfolvere; fi-
 cut idem Bonifacius declaravit in Bulla, & fi
 quis intro elaturam Monasterii alicujus, cura,
 & regimini Ordinis commiffi reperiatur fuerit; po-
 terit per diQi Ordinis Pradidentes, feu ex eo-
 rum mandato copi, & carcerari, & pccnaple-
 ti, fecundum eorum arbitrium, Cqualitatem delicti:
 ficut idem Bonifacius in commemorata Bulla de-
 claravit. Et fi quis Pecularis, vel Regularis in
 aliquod praedictorum fuorum Molitorum in-
 trare, vel Sorores aliquae inde exire fine licen-
 tia Magiftri Ordinis aufi fuerint; ipfo facio fen-
 tei in excommunicationis incurrunt: a qua non
 nili per Papam, vel Magiftrum Ordinis, vel ab
 aliquo Fratre, cui praedictus Magifter facultatem
 concefferit, abfolvi poffunt.

Caput XIX.

Constitutio D. Alexandri Papae VI. de
 Electione Magiftri Ordinis,

I.

(Oratio) Enunciamus, quod Dominus Ale-
 xander Papa VI. in Capitulo
 Generali Roma celebrato Anno Domini
 1535. Statutum, & Confutationem fecit
 infraferipti tenoris, quae tunc acceptata,
 & fervata fuit. Volumus & authorita-
 te Apofolica per praefentes perpetuis fu-
 turis temporibus statuimus, & ordina-
 mus: quod modernus Vicarius veftri Or-
 dinis per nos inftitutus, & quilibet alius
 in fimili cafti futuris temporibus per Se-
 dem Apofolicam inftituendus, ficut pri-
 mum locum in ipfo Capitulo, & ubique
 tenet, ita & in electione ipfius Genera-
 lis Magiftri primam vocem habeat: &
 cum duobus Provincialibus in difto Ca-
 pitulo exiftentibus, qui diutius poft ex-
 preffam profeflionem Habitum veftri Or-
 dinis portaverunt; ad inquirendum, &
 conferendum vota electorum ad ban-
 cum ferunt electionis praedictae, federe
 debeat. Ec hoc idem in quolibet Vica-
 rio Generali veftri Ordinis, quem futu-
 ris temporibus continget fecundum Con-
 flitutiones veftri Ordinis inftitui, volu-
 mus, & ordinamus debere obfervari; non
 obtinentibus Confutationibus praedicti Or-
 dinis, & Ordinationibus Apofolicis, & qui-
 bufcumque aliis in contrarium facientibus.

(a) Denunciumus, quod Dominus Alexander
 VI. Declaramus, hanc Domini Alexandri
 Confutationem in Generali Concilio Roma
 1535. auctoritate Domini Pauli III. nullum apud Ordi-
 nem noftrum obtrudere locum: & ab eo rem-
 pore, deinceps in Magiftri Ordinis electione,
 neque fmlle receptam, neque fervatam; quam-
 quam de huc nulla authentica littera; Apofoli-
 ca: exieit.

Finis Confutationum Fratrum Ordinis Eradicatorum, cum Declarationi-
 bus fuis jam otim ordinatis, ac emendatis per bo. me. P. F. Elucientium Bandellum,
 & Fr. Vincentium Jitlinianum ejufdem Ord. Magiftri Generales: nunc vero pre-
 rimis acceffimus locupletum, auctoritate ReverendiJJ. P. P. Seraphini Sicci Papt-
 enfis 5. T. Profef. ejufdem Ord. Gener. Magiftri, etiam accedente Decreto,
 approbatione Capituli Gen. Ulyffiponce celebrati, An. 1618. inepto RR.
 PP. Definitorum omnes fubferipferunt in hunc modum.

Approbamus has Confutationes, & Gloriam, Nos

Fr. Petrus de Herrera, Magiftri fir Definitor Hifpaniae*
 Fr. Joannes Tourne, Magiftri & Definitor Tolojanus.
 Fr. Guillelmius Dudouyt, Magiftri & Definitor Franciae.
 Fr. Jomnes Michael de Bononia, Magiftri Definitor Lombardiae.
 Fr. Michael Arvigus, Magiftri Definitor Provinciae Romanae.
 1. Ambrosius de Cardova, Magiftri Definitor Regni.
 Fr. Jo. Baptista de Capriata, Magiftri Provincialis, 6. Definitor Anglia.
 Fr. Jo. Bertram, Praefatus & Definitor Aragonia.
 Fr. Franciscus Papa, Magiftri Definitor Trinacria.
 Fr. Vincentius Pereyra, Magiftri Definitor PortugaUis.

Fr. fr*

Fr. yomnes de /os Angelos y Magi(ier 6^ Definitor Eethica.
 Fr. Jacolus de Rocourt , Magifler fV Definitor Germania inferioris.
 Fr. Irancifcus Sproverius d Monte alto , Magijier & Definitor Calabria\
 Fr. Ludovicus Barrofo , Magifler £r Definitor Mexicanus•
 /V. Raynaldus Poiffon , Magifler Definitor Occitania.
 Fr. Balthafar Feraugo , Eradicator Generatis cfDefinitor de Cbile.
 Fr. Archangelus de Dominicis , Lef/or , Eradicator Generalis, & Definitor Pro-
 vincia S. Catharina Senevfis.
 Fr. Gabnel Drohobicenfis , Magifier & Definitor Ruffice.

INCIPIUNT

CONSTITUTIONES SOKOKUM ORD. PRAEDICATORUM.

PROLOGUS.

Quoniam ex praecepto regula iubentur Sorores habere cor unum , & animam unam in Domino : iussum est , ut quae sub una Regula , & unius profectio- nis voco vivunt uniformes in observantia canonica Religionis inveniantur: cunctis unitatem quae; interius fervenda est in cordibus , foveat , & repraesentet uniformitas exterius fervata in moribus. Quod profecto eo competentius , & plenius poterit observari , si ea quae agenda sunt , scripto fuerint com- mendata : si omnibus qualiter sic vivendum scriptura teste innoteat; si muta- re, vel addere , vel minuere nulli quidquam propria voluntate liceat; ne si mini- ma negligent , paulatim defluant. Ad hoc tamen in Conventu suo quae praestit , di- spensandi cum Sororibus habeat potestatem , cum sibi aliquando videbitur expedire: nili in his in quibus Magister Ordinis , vel Prior Provincialis , vel eorum Vicarii ex causa aliter ordinarent. Prioris etiam utatur dispensationibus, sicut & aliae So- rores. Illi igitur unitati , & paci Sororum provideremus » librum istum quem Con- flictionum appellamus, diligenter confectum, per certa Capitula infra scripta diffin- ditum, ut quod quaeritur, facilius inveniat. Declaramus autem , quod Conflitu- tiones non obligent Sorores ad culpam , sed ad poenam tantum, nisi propter pra- ceptum , vel contemptum.

SERIES CAPITULORUM.

I. De Officio Ecclesi*.	XVI. De Alodo faciendi Professorem.
II. De Inclinationibus.	XVII. De levi Culpa.
III. De Suffragiis mortuorum.	XVIII. De media Culpa.
IV. De Jejuniis.	XIX. De gravi Culpa.
V. De Cibo.	XX. De graviori Culpa.
VI. De Collatione.	XXI. De gravi[ssima] Culpa.
VII. De Infirmis.	XXII. De Apostatis.
VIII. De Ahmitione.	XXIII. De Electione Prioris.
IX. De Lettis.	XXIV. De Alodo eligendi.
X. De Vestitu.	XXV. De Influtione Supprioris*.
XI. De Communitate rerum.	XXVI. De Cicatricibus.
XII. De Communione, & lavatura capitis, tonsura.	XXVII. De Cellaria.
XIII. De Silentio.	XXVIII. De Labore.
XIV. De Recipiendis.	XXIX. De Iudiciis.
XV. De Novitiabus , earum injur- ftione*	XXX. De Insuper » & tregressu domorum.
	XXXI. De Capitulo.
	XXXII. De Cimessione domorum.

Fr. Joannes de los Angelos › Magifler Sr* Definitor Betbicce,
 Fr. Jacobus de Kocourt , Magifler fV Definitor Germanice inferioris.
 Fr. Franciscus Sprovertus d Monte alto , Magifler ctf Definitor Calabria:.
 Fr- Ludovicus Barrofo , Magifler £r Definitor Mexicamis.
 Fr. Raynaldus Poifjon , Magifler Definitor Occitania.
 fr. Bafthafar Ferdugo , Prædicator Generalis Definitor de Cbile.
 fr. Archangelm de Dominicis , Leflor , Pradicator Generalis , £f Definitor Pro-
 vineice S. Catbarwa Senevfh.
 Fr. Gabnel Drobobicenfh , Magifier Definitor Rujfia,

INCIPIUNT

CONSTITUTIONES SORORUM ORD. PRAEDICATORUM.

PROLOGUS.

atToniam ex prarcepto regula jubentur Sorores habere ccr unum › & animam unam in Domino : juflum eft , ut qua? fub una Regula, <ſc unius profefiio- nis voco vivunt , uniformes in obfervantia canonica Religionis inveniantur: cjuatenus unitatem qua? interius (ervanda eft in cordibus , foveat * <ſc reprafencec uniformitas exterius fervata in moribus. Quod profecto eo competentius 9 & plenius poterit obfervari , fi ea qua? agenda funt , feripto fuerint com- mendata: fi omnibus qualiter fit vivendum feriptura teſte innotefeat; fi muta- re, vel addere , vel minuere nulli quidquam propria voluntate liceat: ne fi mini- ma negligant , paulatim defluant. Ad hoc tamen in Conventu fuo quæ preeft , di- ſpenſandi cum Sororibus habeat poteſtatem , cum fibi aliquando videbitur expedire: nili in his in quibus Magifter Ordinis , vel Prior Provincialis , vel eorum Vicarii ex caufa aliter ordinarent. Priorifla etiam utatur diſpenſationibus, ficut & aliae So- rores. Ut igitur unitati , <ſc paci Sororum provideremus » iibrumiflum quem Con- ſtitutionurr» appellamus, diligenter confeſijpſimus, per certa Capitula infraſcripra diſlin- ctum , ut quod quadretur, facilius inveniat. Declaramus autem , quod Conſtitu- tiones non obligent Sorores ad culpam , fed ad pœnam tantum , nifi propter pte- ceptum , vel contemptum.

SERIES C A P I T U L O R U M.

I. De Officio Eccleji*.	XVI. De Alodo faciendi Profeſſionem-
II. De Inclinationibus.	XVII. De le-vi Culpa.
III. De Suffragiis mortuorum.	XVIII. De media Culpa.
IV. De Jejuniis.	XIX. De gravi Culpa.
V. De Cibo.	XX. De graviori Culpa.
VI. De Collatione.	XXI. De graviflima Culpa.
VII. De Infirmis.	XXII. De Apofiaſis.
VIII. De /Minutiam,	XXIII. De Electione Priortjfx.
IX. De Leths.	XXIV. De Aiodo eligendi.
X. De Veſtitu,	XXV. De Inſtiitutie SnpriorijTa.
XI- De Communitate rerum.	XXVI. De Cicatricibus.
XII. De Communione, & lavatura capitum,	XXVII. De Cellaria.
tonfura.	XXVIII. De Labore.
XIII. De Silentio.	XXIX. De jEdificiis.
XIV. De Recipiendis.	De I, 'Sreffu » & tpefftt domorum.
XV. De Novitiabus , S& earum injlru-	XXXI. De Capitulo.
Bione,	XXXIU De Conceſſione domorum.

Caput I.

De Officio Ecclesiarum.

Audico primo figno furgant Sorores cum matura festinatione, religiosi, & honeste se prseparando : & ftando dicant in Dormitorio Officium de Beata Virgine> quando pro tempore est dicendum ; una incipiente , & dicente unum verbum , aliis vero respondentibus , & dicentibus alium verbum. Matutinas autem , & omnes Horas Canonicas simul audiant Sorores , nisi cum aliquibus ex eaula legitima fuerit dispensatum. Hora: Canonic® omnes in Ecclesia tra&im , & distindte taliter dicantur, ne Sorores devotionem amittant , & alia qua: facere habent minime impediuntur. Quid ita dicimus elTe faciendum , ut in medio versus metrum cum pausa fervetur , nun protrahendo vocem in paula , vel in hne versus. Hoc tamen magis , & minus pro tempore observetur. Horte vero de Beata Virgine , ante Horas Canonicas dicantur in Ecclesia , excepto duiauat Completorio, quodnonnifi post officium de tempore , vel de fello quocumque minoris solemnitate , juxta dispositionem Calendarii, dicitur. Tempore quo bis reliduntur Sorores legatur ante Completorium in Ecclesia ; Sorores forbia &c. Pollea dicto ab ea , quae preeft Auctorum nostrum in nomine Domini , & facta confellione , diCloque Completorio , Hebdomadalia aquam aspergat benedictam: poslea dicatur Puter noster , 6c Credo in Veitn. Post Completorium autem (receptis pro tempore disciplinis) , concedatur Sororibus Ipatium medice hora: ad clepsidram , ut facris meditationibus , orationi mentali vacare possint : similiter , & post Matutinas dum de nocte dicuntur. Si vero Matutinum in fero dicatur , prsedida mentalis oratio medietati horse commenfuranda , hac de mane ante Horas Canonicas. Facto autem ligno omnes egrediantur ab Ecclesia , & intrent locum dormitionis. Aliquis autem locus ftatuatur , in quo ad providendum officium divinum Sorores conveniant tempore opportuno , prasfente Prioria , vel alia cui commiserit.

C A P U T II.

De Inclinationibus.

pTniiis Matutinis de Beata Virgine, cum Sorores in Chorum venerint, inclinent ante Altare profunde ; & cum ad fedes suas venerint, fadlo ligno ab ea qua? preeft, flexis genibus, vel inclinata* profundepro tempore dicant Puter noster &c Credo in CW. Rtgul. Ttm. IV.

Deum: & iterum feflo figno ab ea quae praeft, Purgant. Hora itaque devote incepta , verfead Alrare, muniant leligno Crucis , ad Gloria Patn 5 inclinetChorus contra Chorum profunde , vel profternant se pro tempore , ufquead fuut erat. Hoc etiam faciendum est quoties Puter noster , & Credo in Deum dicuntur nisi Milia, & ante le&iones, & gratiarum attiones , in quibus inclinandum est folum ad uter nofter , & ad orationem Retribuere.

Idem etiam faciendum est ad primam colle&ain in Aliffa , & ad Postcomrnuniwm & fimiliter ad Orationem , pro Eccleji* , & in fingulis horis ad Coiledam , 6c ad Glori* P,mi, quotiefeumque in inchoatione hora: dicitur. Ad omnia autem alia Gloria Patri, & ad extremos versus hymnorum, 6c ad penulcimum verbum Cantici Bnieduuc> inclinent ufque ad genua : & quando cantatur Gloria in excelsis, ad Sufupe deprecationem mfram , & item in benedidllione ledlionis , & in capitulo ad orationem > Sancia Aluria.

Item quando nomen JEfn in Colle&a, & in Prsefadone , vel in Antiphona Salve, vel in Gloria in excelsis nominatur. Quando autem nomen jEfu alias nominatur in Choro, Sorores eidem reverentiam faciunt, capite cum devotione inclinato.

Item in omni Oratione , quando nomen Domini noftri JESU Cbrifti , & Beata: Virginis , & Beati Dominici , nominatur , & etiam quando nomen Beata Virginis nominatur ad Antiphonam Salve Regina , & in Miffa in Prsefatione, & ad Gratias agamus Sorores in Choro inclinent profunde ufque ad genua. Hora itaque pra?di&to modo devotd incepta , postquam ad Gloria , post Venite inclinaverint ufque ad genua ; Ilee Chorus contra Chorum : deinde ad primum Pfidmum ledeat unus Chorus , & ad fecundum fimiliter liet, & ledeat alter Chorus, & fTe alternent ulque ad Laudate Dominum de talis , & fic faciant ad omnes Horas. Finitis autem lectionibus in Matutinis , (dum in verbis dicuntur) illa qua? legit, inter pulpitem quod est in medio Chori, & gradus Altaris inclinationem faciat, vel profternat se pro tempore. Si vero Matutinae in Cantu perfolvuntur , qualibet ex Sororibus , finita Ledllione quam cantavit, faciat inclinationem , vel profractionem, modo quo fupra didtum est. Porro ad Salve fanclu parens , & ad Salve post Completorium ad illa verba nimirum Ej* ergo advocata noftra ulque ad post hoc exilium offende , maneant Sorores genuflexa: , verlovultu ad Altare. Idem faciant ad illa verba invitorii , Venite adoremus , & procidamus ante Deum : post expletum vero hunc verbum , illa: quae cantant, vel reci-

cieant Invitatorium, reverenter inclinent. Similiter ad Veni Sante Spiritus, ad Veni Creator Spiritus in die Pentecostes, & per totam hebdomadam, ad Ex Ataxia Virgine,

Homo factus est, ad illa verba Hymni de Palfione, O Crux ave ad verba Evangelii: Verbum Caro factum est, & in die Epiphania ad & procidentes adoraverunt eum: ad Verbum Hymni Corporis Christi Tantum ergo Sacramentum: ad Te ergo conuertimur in Cantico Te Deum: in processione Dominica; Ramis Palmarum, ad verba Ave Rex &c. in die Parasceves ad Sauttus Deus, ad Sicut tuum prae fidium, ad Ave Alarum /iella, ad Veni Creator Spiritus in Mida de Spiritu Sando, ac demum in Hymno Festi Sandiflimi* Trinitatis ad illa verba: Adiuvamus nos cernui &c. Similiter in Hymno, Cernui qui lux es, ad verbum quod finguine mercatus es genua flectant.

In feriis quoque diebus jaceant prostrati sanctus, usque ad Agnus.

In Feltis vero Trium, vel Novem Lectionum, jaceant prostrati ab elevatione Corporis Christi, usque ad Paternoster. Non tamen faciant iidem Feltis similes prolationes ad Horas Canonicas, quas faciunt feriis diebus. Quando Prælati vel illa qua: præest injunxerit aliquam communem orationem, inclinent omnes. Similiter omnes faciant, quibus aliquid facere, vel dicere injunxerit. Si autem aliquam obedientiam, vel officium, vel ministerium aliquod cuius injunxerit, humiliter se prosterne, succipiat quod ei injunctum fuerit. Quando etiam Sororibus quidpiam vestimenti tribuitur, inclinant Benedictus Deus benedictis, dicant.

Caput III.

De Suffragiis mortuorum.

A Felto S. Dionysii usque ad Adventum, pro Anniversario Fratrum, & Sororum, familiarium, & receptorum per litteras ad beneficia Ordinis, litteratae Sorores Pater noster, dicant.

Idem faciat qualibet Soror pro Sorore defuncta sui Conventus. Et idem fiat pro Magistro Ordinis, & pro Priore Provinciali defunctis.

Idem etiam pro Visitatore earum, si dum intendit visitationi Monasterii, eum mori contigerit.

Idem etiam fiat pro Procuratore Ordinis, si in Curia Romana in procuratoris officio decedat. Quilibet litterata pro Fratribus, & Sororibus nostris defunctis, triginta vicibus septem Psalmos Penitentiales dicat in anno. Non litterata triginta vicibus centum Pater noster. In

Anno quatuor Anniversaria fiant. Anniversarium Patrum, & Matrum, tertia die post Purificationem Beatae Mariæ. Anniversarium benefactorum, tunc familiarum die craftina poli Odavam Beati Augustini. Anniversarium vero Fratrum, & Sororum, in craftino Beato Dionysio. Anniversarium demum omnium sepulchrorum in cimiteriis nostris, ubique fiat prima die vacante post odavam Visitationis Beatae Mariæ. Porro circa hunc Anniversarium ferveretur illa Rubrica, quæ in Breviariis & Diurnis noviter interpretis, ad diem 10, Novembris adferipra est.

Caput IV.

De Jejuniis.

Post Paschate usque ad festum sanctæ Crucis, reficiuntur bis Sorores, exceptis diebus Rogationum, sex festis feriis, & vigilia Pentecostes, & jejuniis Quatuor Temporum, vigilia sancti Joannis Baptistæ, Petri, & Pauli, Jacobi, & Beati Dominici Patris nostri, Laurentii, Assumptionis Beatae Mariæ, & Bartholomæi, ac Nativitatis Beatae Virginis. A festo autem sanctæ Crucis usque ad Pascha continuum teneant jejunium, & Nona die comedant: exceptis diebus Dominicis (nisi dispensatio fiat interdictum, & ex causa.) In toto autem Adventu, Quadragesima, & jejuniis Quatuor temporum, & in vigilia Ascensionis, & Pentecostes, sancti Joannis Baptistæ, Petri, & Pauli, Jacobi, sancti Beati Dominici Patris nostri, in vigilia sancti Laurentii, Assumptionis Beatae Mariæ, Bartholomæi, & Nativitatis Beatae Virginis, Matthæi, Simonis & Judæ, & Omnium Sanctorum, Andreæ Apostoli, & omnibus festis feriis, Quadragesimali utantur cibo: nisi in locis in quibus in didis festis feriis aliter comederetur, vel nisi precipuum festum fuerit, vel nisi cum aliquo ex causa dispenseretur. Quando autem festum habens vigiliam, in qua secundum Ordinem jejunandum est evenit in secunda feria; ejus vigilia præcedenti fabbato jejunetur, contraria consuetudine non obstant. Feria n. & in post Quinquagesimam, Quadragesimali utantur cibo, & jejunent. In Parasceve vero per totum diem in pane, & aqua abstinerebunt.

Caput V.

De Cio.

In Ora competente ante prandium, vel cenam, a Sacrificio paucis idibus campana pulsetur, ut Sorores venire ad refedionem non tardeat. Postmodum pul-

ORDINIS PR^Dicatorum.

feturcimbalum ficibus fit paratus , alioquin non pulfetur donec paratus fic. Congregatis Sororibus in atrium Refe&orii , illa qua: praedi, incipiat Pfal. De profundis: illa dicente unum vcrfum, aliis vero omnibus refpondentibus,& dicentibus alium Verliim ; in line tandem fubjungatur Oratio Abfolve. Ablutis vero manibus nolam Refe&orii qua: prxeftpullet, & tunc Sorores ingrediantur ; quibus ingrelEs dicac Benedicite qaz dicit verficulos: & Conventus profequatur benedictionem. Seruitriccs autem in deportandis pi&anciis incipiant ab inferioribus ufque ad menfam Prioriffx afeendentes. Nulla Soror a prima menfi remaneat nifi fervicrices , & nifi de licentia , & ex cauta. Quotquot autem remanferint comedant in fecunda, ita quod tertiam facere non oporteat. Nulla hac pi&antia fervicricibus , vel miniftris, qua: non Ht Conventui: nili fine infirmx vel minuto:. Soror non mittat Sorori piftanciatn , excepta Prioriffa; fed fibi datam dare poteft k dextris , vel a finiftris tantum. Prioriffa comedat in Refectorio, & cibariis convencus fiteontenta: limiliter, & Infirmaria:, & alixqute miniftrant in officio quocumque, nifi cum aliquibus Prioriffa difpenfaverit ob aliquam caufam. Pulmenta fint in Couventufine carnibus, pnecerquam in infirmariis. Singulis diebus fi heri poteft <Sc expedierit , duo cocta pulmenta habeant Sorores. Poterit autem Prioriffa fuperaddere prout opus effe iudicaverit , & facultas permillerit. Si qua: juxta fedenci viderit aliquid decffe de communi, requirat a miniftra. Si qua: aliquam de Sororibus ferviendo , vel comedendo in aliquo oftenderit, Turgentibus Sororibus veniam petat; & fa&to figno ab ea qua: praeft, redeat ad locum fuum.

Caput VI.

De Collatione.

T^Empore jejunii hora competenti Sacristiffa ad collationem fignum faciat: poftea Refe&toraria cimbalum pulfcc. Deinde: Sororibus venientibus in Refectorium , ad lignum illius qua: prxeft , legat le&trix prxmiffo Jube Domne benedicere , & fequatur benedictio : Nodem quietum Iſc. facto rurfus figno ab ea qua: prxeft , & dicto Benedicite k ledtrice , dataque benedictione ab hebdomadaria, Largitor owniurn&c* infra lectionem poterunt bibere quae voluerint. Finita lectione dicat qua: praeft, Adjutorium Cfc. Et tunc cum filentio intrent Sorores Ecclefiam. Quxcumque extra horam bibere voluerit , licentiam petat, & unam fociam accipiat.

CM. RevuL Toni. TF

Cum tamen intrare Ecclefiam fa&a Collatione non fit amplius in ufum fatius eft ut Sorores lervenc illam confuetudinem quoad hxc, qua: pro nunc in Monasteriis obfervari folet.

Caput VII

De Infirmis.

^Irca Infirmas caveat ne fit negligens

Prioriffa: fic enim procuranda: funt infirmx , ut citius releventur , ficut dicit in Regula Beatus Auguftinus. Poterunt autem qucedam vefei carnibus, prout earum gravior exigit infirmitas vel debilitas; fecundum quod Prioriffx vifum fuerit. Si qua: vero talem infirmitatem habuerit , qua: neceam debilitet multum, nec comedendi turbet appetitum ; talis nec fupra culcitram jaceat , nec confuetudinaria frangat jejunia, nec cibos Refectorii mutet. In domo non fint nifi duo loca, in quibus comedant debiles infirmx, unus carniurn, & alius aliofumciborum : nifi fic evidens neceffitas vel urgens infirmitas. Si autem Priori Tam infirmari contigerit , in infirmaria cum aliis procuretur.

Caput VIII.

De Minutione.

nutio quater in anno fiat. Prima in menle Seprembri: fecunda poft Nativitate: tertia poft Pafcha : quarta circa feftum Beati Joannis Baptifte. Prseter has minutiones nulla libi minuat, nifi difcretio Prioriffa: propter aliquam caufam (praevio Medici confilio , & explorata neceffitatib; vcritate); iudicaverit alicui alicui effe faciendum. Minutae vero extra Refe&torium comedant cum filentio : & fecundum quod facultas permillerit commodius procurentur. Causa vero minutionis non comedant carnes.

CaPut IX.

De Le&lis.

QUper culcitra non dormiant Sorores ,

nifi in infirmaria : fuper ftramina, & laneos laccones dormire licebit. Quae autem culcitra petierint, jejurent una die in pane & aqua. Cum tunica, & velo , & capicegio, & cinctx dormiant: & etiam cum caligis in regionibus in quibus mulieres portare caligas conlueverunt. Nulla quae in communi tolerari poffic , habeat fpecialem locum ad jacendum; nifi forte propter rerum cuftodiam , cum neceffitas hoc requirac. In quocafu non minus quam tres jaceant in loco prxdicfo.

R %

CAP.X.

Caput X***De Veji i t it.**

‘XfEftes laneas honcftas , Sc non notabi-
* lirer precciofas deferant Sorores:& in mantellis vilitas potiusobfervetur. Lineis non utantur ad carnes. Pelliceum vero inter duas tunicas habere po(Tunt,quod ali- quantulum breviusfit tunicis. Linteamina autem non habeantur, ni(i forte Priorif- fa in infirmaria cum aliqua propter gravem infirmitatem judicaverit rtifpenfandum. Pelliceis, & coopertoriis (iivedribus So- rores non utantur. Tunica: ulque ad ta- los , (capularia vero fine quibus non va- dant , fint tunicis breviora. Soccos, pe- pla , & capicegia, & vela habeant ut ne- cefs£ fuerit , 6c facultas permiferit: chi- rochecas autem non habeant.

Caput XI.**De Communitate rerum.**

f^Mnes Sorores fingulis annis , vel plu-
ries (l eis dictum fuerit > omnia fibi commilTa PriorilEe fiice exponant pariter & exhibeant ; ejus di(politioni omnia re- linquendo. Nulla etiam fcyphum , vel vas aliquod, vel aliquid hujusmodi fibi appropriet. Item nulla habeat arcam vel aliquid quod cum clave firmetur, excep- tis illis quee propter officium fuum non poliunt non habere. Item nulla mittat vel recipiatfincllicentia litteras, vel fch- dulam feriptam etiam fine figillo , nec etiam feriprum aliquod in tabulis , vel in cera,nifi Magi (ler Ordinis, vel Priori Pro- vinciali,vel Vicario aut Priorifhe offendant: PriorifTaetiam cum duabus Sororibusquas elegerit, cum (ibi expedire videbitur, So- roribus abfentibus feruteetur (Tngulosledios Sororum. Etfi inveniant ibi aliquid quod Soror fine licentia Prionfta; habeat, illud accipiat , & eam condigne puniat. Item fine licentia, & exprefiione perfonarum quibufcumque viris nihil dent, nec ab ipfis recipiant. Quacumque autem con- tra fecerit, furti iudicio condemnetur.

a P U T XII.

De Communione h' 'S' lavatura cupi-
tum , C. tonfura.

QOmmunio poterit fieri in anno quinde-
cim vicibus, in terminis , in quibus vifum fuerit Fratribus curam Sororum ge- renribus: dummodo ad praparandum fe- poffint habere copiam ConfdTorum. In Capitulo tamen Generali Barcinonem Anno JJ74' ordinatum eft , uc Commu-

nio Generalis fiat qualibet Dominica Ad-
ventus , & Quadragefimae : aliis autem temporibus de quindena in quindenam fi- eri poterit. Septem vicibus in anno po- terunt lavari capita, & tonderi capilli So- rorum. Sit autem tonfura non modica , uc decet religiolas perlonas.

Caput XIII.**De Silentio.**

Clientium teneant Sorores in Oratorio, in Claufiro,in Dormitorio , in Refe&orio. Alibi vero loqui poterunt de licentia (pe- dali,prout,& quando fuerit eisconceffTurn. Si qua: tamen fubmifse aliquid , & brevi- ter de necelTarits protulerit, non tenea- tur de (ilentii frattione. Omnes autem Sorores ubique in- Menfa filentium tene- ant , tam PriorifTa , quamalke: excepta una qua: major fuerit inter cas , vel alia cui pro fe loqui commiferit, & tuno- ta- ceat. Nulla autem aliarum ibidem lo- quatur, nifi de neceflariismenfi , & hoc per unicam orationem, vel diclionein breviter , & fubmifse. Si vero hoc lilen- cium fregeritex propofico, vel licentiam loquendi dederit, in uno prandio aquam tantum bibat, & unam difciplinam in Capitulo accipiat cotam omnibus fine di- fpenfatione, exceptis infirmis decumben- tibus. Caveat autem Priori fla, nefitfa- cilis ad dandaslicentias loquendi fine cau- fa rationabili. Quatuor de Sororibus ma- gis Religiofts, «St diferetis aflignencur , line quarum una vel duabus , vel Priori!*- fa , vel Supprioriifa nulla licentiaecur ire ad feneftram locutorii fecularium. Nec aliquid loquaturibiSorornili in auditu So- cias , vel Sociarum. I(la autem Socia , vel Sociie debent accusare eam cum qua mittunrur, fi verbo , vel gellu , vel ali- ter in aliquo notaverint reprehensibilero. Prioriifa autem , & Supprioriifa cum ali- quibus in praedicto locucorio non loquan- tur, nifi in pradentia alicujus quatuor prxdidarum , vel alicujus antiquarum Sororum. Nulli detur licentia loquen- di in locucorio fecularium cum extra- neis , aut inrandi locutorium illud ; quamdiu horae , vel Mida dicuntur, vel quandoConventus dormit, vel comedit nifi ex caufa valde neceflaria. Ad fene- flras confdlionum nulla loquatur de aliis quamde confdlione (ciencer, & ex pro- polico , nifi forte de pertinentibus ad offi- cium Ecclclix cum exterioribus, & hoc de licentia , Sc fubmifse- Nulla confi- teatur alicui feculari , vel alicui cujus- cumque alterius Religionis etiam Fratri, nifi de licentia Magi(Iri Ordinis, vel Prio- ris Provincialis ; vel illius cui fuper hoc fecundum certam formam aliquis ho-
rum

ORDINIS PRADICATORUM.

m

tum commifericpoteftatem. Item ad rotam nulla loquatur, nifi alia J vel ilis, quae propter aliquod officium funt ipfi rota; deputata; & illa: etiam non loquantur ibi 3 niG de pertinentibus ad officium praedictum. Pro prima fractione silentii ex deliberatione commissa extra menfam, dicat Soror Pfalmum Miferere mei Deus: & pro fecunda recipiat in Capitulo disciplinam coram omnibus, pro tertia fedeat femel in terra, & hoc in prandio non in cena: computatio tamen ista, inter duo capitula fiat. Priori haec tamen potest dare aliquas licentias generales loquendi Cellaria coquinariis, five aliis officialibus, prout ratione officiorum visum fuerit expedire.

Caput XIV.

De Recipiendis.

“Nulla notabiliter juvenis recipiatur in Sororem. Non recipiatur etiam aliqua, niG cum diligenti examinatione facta (cogit de moribus, & vita, & viribus corporalibus, & induritia animi: & utrum fit conjugata, & non per Ecclesiam reparata a viro. Examinetur etiam diligentius utrum fit gravida: & si non pollit de hoc certitudo haberi expedandum est donec certitudo habeatur. Item inquiratur utrum fit ferva, vel ratiociniis obligata, vel alterius professionis, vel occultam habeat infirmitatem, vel alia impedimenta propter quae non expediat eam recipi. Haec autem examinatio k Priori Ta, & a duabus Sororibus diferetis de consensu Capituli ad hoc electis, fieri debet. Cum autem recipienda adducta fuerit in Capitulum, profernat se in medio. Interrogata vero ab ea praeest? Quid quarat: respondeat: Mifericordiam Dei, vestram. Qua ad iussu illius quae praestitit erepta, exponat ei austeritatem Ordinis, propositum ejus requirens, Quod si respondeat se proponere cuncta lervare, dicat post cetera: Dominus qui incepit ipse perficiat, & Conventus respon-
> dmen: Tunc depositis secularibus virtutibus, & Religiosis indutis, in focietatem Sororum in Capitulo recipiatur. Verumtamen antequam stabilitatem, & communem vitam promittat, & obedientiam, ac profectum faciat,* tempus probationis assignetur. Probationis vero tempus (latuimus unius anni, vel eo amplius? 1 Pr^oUC ^ ^ui Pr^eest > de prudentum consilio videbitur expedire: ut 6c ipsa austericares Ordinis, & Sorores moveat PHntenPeriantur Magister Ordinis, ^ —r Provincial's, penfatis facultatibus a iocem?US' qU* Pro tempore fuerint, angustiam certum numerum Sororum fta-

tuae: nitri quem non recipiatur alioquin in Sororem, nifi talis est persona, quae fine gravi damno, vel scandalo regulari non pollet. Ec tunc non niT de consilio Magistri Ordinis, vel Prioris Provincia, l. rec. piatur Nulla etiam fiat promissio de Sorore aliqua recipienda, antequam locus vacaverit. Licebit quoque aliquas recipere intus in Sorores Converteras, ubi hoc expediens videbitur: in numero tamen moderato, prout earum officiis, & adiutoriis alia; Sorores indigebunt, lix autem dicant in profectis diebus pro Matutinis 28. Parer nojler, in Fertis autem Is ovem Lectionum 40. pro Vesperis pro qualibet aliarum horarum (septem. Loco Praefata, crea: pro benedictione mensae: unum: post mentem pro gratiis, tria. In jejuniis, & vigiliis, & aliis quae earum statui competunt, (e aliis conformabunt.

Caput XV.

De Novitiis, & earum instructio

priori flamma Novitiis Magistram diligentem in ipsarum instructione proponat, quae eas de Ordine doceat: in Ecclesia, & ubicumque negligenter se habuerint, verbo, signo, quantum poterit studeat emendare: necessaria prout potest debet eis procurare. De apertis negligentibus cum ante eam petierint veniam, penitentiam dare, vel eas in Capitulo proclamare. Humilitatem cordis, & corporis doceat eas habere, frequenter, puri, & diferete confiteri, sine proprio vivere, propriam voluntatem deferere: pro voluntate majorum, obedientiam in omnibus voluntariis observare. Quomodo ubique, & in omnibus se habere debeant, ipse debet instruere; quod locum ubi fuerint posita ubique teneant. Qualiter (e ad cameras contineant, ut oculos sublimes non habeant. Quomodo, vel quid orent, Ck quam filencer, ut aliis rugitus non faciant. Quomodo in Capitulo, vel ubicumque reprehense fuerint ab ea quae praestitit, veui sic facienda; & quod si quae Sororem suam aliquo modo scandalizaverint, ad pedes ejus prostrata veniam petat. Instruendae etiam fune Novitiae, ut cum nemine contendere praesumant, & quod in omnibus Magistri & suae obtemperant. In processione Sociam libi collateralem attendant; nec Joquantur locis, & temporibus interdiciis, nec alias sine licentia: & quod neminem penittit. iudicent: fed si quae ab aliqua fieri viderint; licet mala, bona suscipiant, roei lana intentione iacta, sepe enim humanum fullum iudicium. Et quod non loquantur de absente miqui;* bona fune; quod disciplinae

CONSTITUTIONES SORORUM,

frequenter fufcipiant, & cum duabus manibus bibant, & fedendo : quod libros , vestes , & res alias Monafterii cuftodiant diligenter. Et quod fi quid petatum fuerit ab una earum quae praeſcrt , & negaverit , non petatur ab alia ; nifi negatio ne priore expolita : fed nec li a majore petierint, & negaverit : vadant ad majorem. Item confeſſiones Noviciarum antequam profeſſionem recipiantur, & diligenter de modo confeſſionis , & in aliis inſtruantur , & omnia alia ad pedes Prioriſſae ponant. Item Novitice , & aliae Sorores quae aprae fune, in Pfalmodia , & officio divino ftudeant diligenter : praeſter Conſervitas , quibus fuificiat ut ſciant vel addiſcant ea , quae debent pro horis dicere. Omnes vero in aliquo labore addiſcendo, vel exercendo occupentur. Item Novitice non interline Capitulo de culpis , fed in principio (e accuſent: vel Magiſtrae earum, extra Capitulum culpas earum audiatur , & ipſae quantum poterit diligenter in moribus inſtruant , & charitative corripiant.

Caput XVI.

De modo faciendi profeſſionem.

Profeſſio faciendi profeſſionem talis eſt. ¹ Ego Soror N. facio profeſſionem , & promitto obediſſentiam Deo , 6c Beatae Mariae , Beato Dominico , 6c cibi Sorori N. Prioriſſae talis Conventus 6c vice Fratriſ N- Magiſtri Ordinis Fratrum Eremiticorum , Ac Succeſſorum ejus : ſecundum Regulam Beati Auguſtini , & inſtitutiones Sororum quarum cura praedicti Ordini eſt commiſſa : quod ero tibi obediens , aliique Prioriſſis meis uſque ad mortem. Noviciarum autem veſtes in carum Profeſſione benedicantur hoc modo. V. Offende nobis Domine miſerteordium tuum. R. Et ſolutare tuum da nobis. ir. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor meus ad te veniat. Oremus. Domine Ieſu Gbriſte tui tegimen noſtra mortalitatis induere dignatus es : obſecro tuiſſe largitatis tui abundantiis ; tu hoc genus veſtrorum, quod fanit Patres ad innocentiam , immortalitatis indictum ferre finxerunt, ita benedicere digneris ; ut quae hoc uſus fuerit , te induere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. R. Amen. Poſtmodum aſpergantur aqua benedicta. Ad profeſſionem nulla recipiatur infra 16. annos completos , juxta Concilium Tridentinum ſeſſ. 2. de Regular. Cap. 12. Nolumus etiam quod aliqua Sorores benedicantur , cum Beatus Pater Dominiſſus hoc ordinari dicatur, circa illas quae fuerunt tempore ſuo. Et huiusmodi benedictiones ſoleat eſſe aliquibus occaſio, ut ſuper alias ſe extollant.

Caput XVII.

De levi Culpa.

1^a Eſt culpa eſſe , ſi quae mox ut ſignatum eſt faſum fuerit , non relictis omnibus cum matura feſtinatione ſe praeparaverit ; ut ad locum proquort tignum veniat tempeſtate. Si quae deſignatum ſibi legendi, vel cantandi officium , non attente complerit ; vel Reſponſorium , vel Antiphonam, vel aliud inceptura Chorum turbaverit. Si quae male legendo, vel cantando offendens, non ſtatim ſecoram omnibus humiliaverit. Si Liber in quo legendum eſt in collatione , vel in Capitulo , vel in Eccleſia , cuſquam negligentia defuerit. Similis culpa eſt , ſi quae ad menſam, vel collationem, vel fermonem, vel Capitulum, vel ad Horas in Eccleſia, vel ad laboratorium commune cito non venerit ; vel ad ledtionem menſae notata ad benedictionem ſe tarde obtulerit. Si quae in dormitorio, vel alibi in Conventu aliquem tumultum fecerit, vel orantes , vel legentes, vel laborantes in aliquo inquietaverit. Si pannus ad involvendum Calicem , vel Patenam , vel Corporale, vel Stola, vel Manipulus , vel fimilla, per negligentiam cuſquam in terram ceciderit : vel ſi veſtes luas ſuo tempore, ſecundo loco ſtatuto, honeſte, & ordinate aliqua non reſoluerit. Item levis culpa eſt 2^a quae cereum , vel aliquod utenſilium perdidit, vel fregerit, vel aliquod veſtimentorum (uorum deterioraverit , vel amiferit. Si quae in officio, vel fermone, vel laboratorio dormitaverit, vel oculos vagos habens per clauſtrum , vel domum ad vanitates ſuſcipere direxerit. Si quae verbis otioſis vacaverit, vel diſſolute rilerit, vel alias ad ridendum concitaverit : vel in aliquo geſtu , vel motu, vel flatu, vel habitu, vel verbo reprehendiſſe appaſuerit. Pro his unus Pfalmus, vel plures ſecundum quantitatem exceſſuum, prout videbitur Capitulum tenenti injungatur.

Caput XVIII.

De media Culpa.

2^a Media culpa eſt, ſi quae ad Gloria primi L x Pfalmi non adfuerit , & in medio Chori non (atiſfecerit, vel in vigilia Annunciationis , vel Nativitatis Domini in principio Capituli non adfuerit : ut pronuntiatis exordiis noſtra ſclutis , 6c redemptionis gratias agat corde , 6c corpore Redemptori noſtro. Similis culpa eſt, 3^a quae in Choro non intenta divino Officio, vagis oculis, & motu irreligioſe levitatem mentis offenderit. Si quae ledtionem tempore ſtatuto non praedixerit : vel aliud

ORDINIS PRAEDICATORUM.

legere, vel cantare praefumpferit, quam quod ordinatum est. Si qua in Choro riterit, vel alias ridere fecerit; vel in Conventu dissolutionem aliquam fecerit, huiusmodi culpa est, si qua a Capitulo, vel fermone, vel collatione, vel refectioe communi, vel laboratorio, vel hora aliqua ex causa minus rationabili remanserit. Si qua commune mandatum dimiserit. Si quid cibi, potus, absque benedictione aliqua impierit. Similis culpa est, si quae eam aqua proclamata est eadem die quali vindicando se proclamaverit, vel clamans in proclamatione sua iurgium fecerit. Si qua (ut loquendo heri (olet) cum iuramento aliquid affirmaverit, vel negaverit: vel vaniloquium dixerit. Si quas Sororem proprio nomine, omnino hoc nomine (Soror) vocare in usu habuerit. Pro huiusmodi culpis Pfalmi, discipline, & venite secundum differentiationem tenentis Capitulum imponantur, quantitate culparum pensata.

Caput XIX.

De gravi Culpa.

Ravis culpa est, si qua: cum aliqua litteras habuerit, vel inhoneste contentiderit. Si quae aliqui opprobrium dixerit, vel culpam pro qua fatistecit improperaverit. Si quas in proclamatione iurgium fecerit, vel in illam a qua proclamata est, vel quamlibet aliam maledicta, (eius verba inordinata, vel injuriosa malitiosius invenerit. Similis culpa est, si quae disordinas inter Sorores feminaverit: vel detraxerit, seu suffragatrix inventa fuerit. Si qua mala de Sororibus, vel domo malitiose evomuerit: vel culpam suam, aut alterius proterve defenderit. Si quas mendacium scienter dixerit, quae pro vestitu, vel vestitu, vel qualibet alia re murmuraverit. Si quae filentium non tenere, in consuetudinem duxerit. Item gravis culpa est, si qua: carnes absque licentia, contra necelitate commederit: vel jejunia (latura fregerit. Si quae in aliquem oculum fixerit, vel turpem sermonem protulerit. Si qua res aliquas alii deputatas, quamvis non animo retinendi, sine licentia acceperit: vel a Capitulo, vel Termone, vel communi dormitione sine causa aliqua, contra licentia remanserit. Pro huiusmodi culpis, & similibus injungantur tres dies in pane, aqua, & tres discipline, vel plures in Capitulo coram omnibus recipienda: & Pfalmi, & venia prout secundum excessum majores, vel minores videbitur esse iustum.

Caput XX.

De graviore Culpa.

Ravior culpa est, si qua: per contumaciam, vel inanis famulatum rebellionem

fuis majoribus inobediens extiterit: vel cum eis proterve contendere ausa fuerit. Si qua aliam malitiose percussit. Si qua res aliquas aliis concessas, vel de communi f animo celandi) acceperit, vel proprium habuerit. Similis culpa est, si qua: munuscula, vel alias res sine licentia dederit, vel receperit, vel receptas celaverit. Si qua litteras, vel aliqua in (eripio aliquo sine licentia miserit, vel receperit, vel legerit: vel (ibi legi fecerit. Si qua aliquid in bonefium domus, Sororum, vel fecerum aliquod extraneo cuiquam revelaverit: vel aliquod quodcumque crimen capitale commiserit. Pro huiusmodi culpis quae rea fuerit, veniam petens, sceleris sui immanitatem lamentabiliter proferat: & denudata usque ad cingulum vapulet ad pedes lingularum, primo Priori, deinde utriusque lateris Pedentium, & fit omnium novi (fima id Conventu. In Refectorio quoque ad communem mensam non comedat cum aliis, sed in medio Refectorii super nudam terram: & provideatur ei grostior panis, & aqua, nili qua praest ei per misericordiam aliquid impendat, nec reliqua: praedicti filii cum aliis misceantur. Ad Canonicas horas, & ad gratias polinefitionem, ante odium Ecclesiae transeuntibus Sororibus prostrata jaceat; dum intrant, & exeunt. Nulla vero audeat se conjungere ei, vel aliquid mandare. Talis quamdiu erit in hac poenitentia, non communicet, non veniat ad osculum pacis, nec nocetur ad aliquod officium in Ecclesia: nec ulla ei committatur obedientia. Priori vero ne in desperationem labi possit, mittat ad eam quae est in tali poenitentia Sorores: quae illam moneant ad poenitentiam, provocent ad patientiam, foveant per compassionem, hortentur ad satisfactionem, adjuvent per suam intercessionem. Quibus & suffragetur totus Conventus, si apparuerit in ea debita humilitas: nec renuat quae preceps cum ea facere misericordiam; & (si videbitur ei, de novo vapulet modo superaddito. Eodem modo debet pascere, si qua (quod absque) in peccatum carnis lapsa fuerit: quod gravius exteris puniri censemus, & pliusquam alia abominamur. Poterit autem ei qua talis fuerit velum nigrum auferri, quamdiu fuerit in hac poenitentia. Si vero huiusmodi peccatum occultum fuerit, disquisitione resecta secundum tempus, & personam, condignam agat poenitentiam. Si vero aliqua: per conspirationem vel conjunctionem, vel maliciofam concordiam adversus Priori (tam, vel Superiores suos manifeste se exerint, superaddito modo poeniteant: & de extero in tota vita (ua extremum locum sui Ordinis teneant; & vocem in Capitulo nili in fuis

accuratione non habeant, neque eis aliqua obedientia injungatur. Si qua: tamen non malitiose, sed in veritate adversus Priorifiam aliquid habuerit quod tolerari non debeat nec deceat: prius inter fecum omni humilitate, & eharitate, de sua eorrectione eam admoneat. Quod si frequenter admonita corrigere (e neglexerit, aut contempfecit: Priori Provinciali, vel ejus Vicario figoirtcecur.

Caput XXI.

De gruvijffiina Culpa.,

(II) RavijflTma culpa est incorrigibilitas illius, qua: nec culpas timet admittere, & poenam recusat ferre. Si quae igitur causs inventa fuerit, exuta Habitu Sororum, & earum fbecieace privata, recludatur in loco feparaco, ac fegregato ab aliis: St utatur cibis qui pro graviore culpa fuperius funt expreffii. Ad eorrectionem autem talium» habeantur aliqua loca apta: in quibus non folum prardirta: incorrigibiles; (ed etiam contagiofie, & fufpectx probabiliter, de nocumento inferendo in perfonis, vel rebus, vel de fuga, poterunt recludi. Pro culpis vero aliquibus minoribus iftis, poterit interdum in/ungi aliquibus, ut in eifdem locis morentur ad tempus fequeftratz: fcquodum quod videbitur expedire.

Caput XXII.

De fupofia t i s.

I quae inapoflafia, vel fuga deprehensa, invita dedurta fuerit: poenam quae fupra determinata est pro incorrigibili, fuftinebit. Si qua: vero fugitiva voluntarie redierit petens mifericordiam, nullatenus recipiatur in perpetuum, maxime fi de lapfu carnis commiffio fufperta fuerit: nili prius Magifter Ordinis, vel Prior Provincialis fuper hoc conlulatur; St nifi ab illis, quid in hoc cafu faciendum fit plene refolutum fuerit. Cum autem fuerit recipienda, denudata ufque ad cingulum cum virgisi in Capitulum veniat, & proflrata veniam petat: St pennis omnibus fupradirtis de graviore culpa, vel lapfu carnis, vel confpiratione fubjiciatur. Receptura tamen de oviferi cordiis ibi taxacis plus vel minus, citius vel tardius, fecundum exigentiam exceffus praecedentis, St fignorum pusnitentia: fubfequentis.

Caput XXIII.

De Elezione jPrioriff*.

pPrioriffTa eligi debet a Sororibus illis, quae jam annos duodecim a profefione sua expleverunt, Juxta ordinationes

Capitulum Generalium, confirmatas a Gregorio XV. Summo Pontifice per Breve quod incipit: Expone nobis tum Jiamx apud S. Petrum die 6^a Aprilis i y 23. St etiam Juxta praeferiptum Concilii Tridentini feli. 2° de Regular. Cap. 6. ubi dicitur: ut in Prioriffam non eligatur quaedragenaria minor, & nifi habuerit Ea Profefione annos duodecim; quorum orto polt Profeflionem expreffam, laudabiliter tranfarti effe debent. Quod fi in aliquo Monaferio non inveniatur perfona tanta: artatis: in tali cafu, cum confenfii Superioris eligatur aliqua alia ex Sororibus e/usdem Monaferii dummodo tamen habeat a:catas annos triginta completos, & a Profefione annos 12. pariter completos: in qua annorum duodecim, demonftrari debent falcem quinque honefte, St rehgiofe exarti.

Porro Coiiventus qui confirmadum nem elertte Prioriffae petierit, feribat numerum, fimul nomina illarum Sororum, qua in dertione nominata: fuerunt; & tunc Magifter Ordinis, vel Prior Provincialis, vel quicumque alius, apertominatis ad hoc fpECIALITER deputatus, legTime elertam confirmabit. Sorores Elertices vacante officio Prioriff*, habent tempus praefixum unius menfis quo ad elertionem accedere poliunt: (i vero infra illud fpacium menfis unius elertionem non fecerint; devolvitur omnis authoritas ad Magiftrum Ordinis, vel Priorrem Provincialem, providendi de Prioriffa huic, vel illi Monaferio.

C A P U T XXIV.

De Modo eligendi Prioriffhm.

J^oodus eligendi Canonice Prioriffae, juxta tenorem Conficutionis Bvini-facii VIII. hic antiquitus fervabatur: ut nimirum, vel per communem inpirationem, vd compromiffionem Prioriffa dingeretur: Jam vero nunc inhaerendo Decreto Sacri Concilii Tridentini, elertio fieri debet in hac forma, qua fequitur.

Poftquam SupprioriffTa cum conlenfu Vocalium diem facienda: electionis determinaverit, omnes Sorores vocem in elertione habentes Sacra Communione refici debent: juxta ordinationem Capituli Generalis Romae i y 80. celebrati. Superior vero illarum, cum afiis duobus Patribus, qui St Scrutatorum munus fiibire debebunt, ad Crates Locutorii convenient (abfque eo tamen ut Monafletium ingredi audeant) ibique collocati Juxta praefcriptum Concilii Tridentini & declarationem Sacrae Congregationis Concilii, recipient uniufcujufque Sororum Elerticum vota, ab rplis per involutas fche-

ORDINIS PR/EDICATORUM.

fchedulas porrefla, & in aliquo vafe
fcu urna ad hoc praeparata recepta: in
quibus fcheduiis exprimi deber nomen
Prioriflſr quſe eligitor, his verbis pra?ei-
fe : Ego Soror N. eligo calem N. in Prio-
riflam hujus Monaſterii : nec ulcra hoc
apponi debet nomen , vel lignum aliquod,
per quod polTic deveniri in cognitionem
eligentis. In reponendis vero hujufmodi
fcheduiis Vocalium, prima debet effe
SuppriorifTa , fic fic deinceps alix Soro-
res confequencer , fecundum ordinem
profefſionis illarum. Quod fi aliqua ex
Vocalibus infirma fuerit , ac proinde ad
locum electionis venire nequiverit : te-
nebitur SuppriorifTa cum duabus aliis So-
roribus antiquioribus , Cameram decum-
bentis accedere ; ab eaque fchedulam
involutam (uti Cupra dictum eſt) reci-
pere : qua: una cum aliis fcheduiis Soro-
rum Electricum commifceri , atque per
manus Scrutatorum in urna eadem repo-
ni debebit.

Poſtquam vero omnium Eleſtricum
vota in toto fuerint recepta , PP. Scr-
utatores fchedulas illas involutas in men-
ſam effundere , numerare , atque cum
numero Vocalium conferre tenebuntur.
Quod li numerus earum non fuerit aequa-
lis numero eligentium , (tatim Qmnes
comburantur , abſque eo quod legantur,
vel explicentur: adquefaciendam denuo
electionem procedatur. Idem fieri de-
bet, fi nulla ex illis quae in eleſtione nomi-
natur, habuerit duo vota ultra medietati:
rurfus enim nova eleſtio inſtituenda erit.
Vbi vero inventum fuerit, eledlam quam-
cumque habere duo vota falcem ultra
medietatem: ille, qui inter Scrutatores
major fuerit, ferutinium publicabit; fa-
ctoſque Decreto ferutinium Electionis ad
Confirmatorem tranſmitcecur.

Caput XXV.

De Inſtitutione SuppriorifTa*.

pRiorifla de confilio diferetarum So-
rorum , fic Prioris Provincialis, vel
Vicarii ejus inſtituat Supprioriſſam. Cu-
jus officium erit, habere diligentiam, fic
curam circa Conventum , ' fic in aliis
quantum PriorifTa aflignaverit ei, vel
permiferit. In quotidianis vero Ca-
pitulis non proclametur , nifi aliquando
pro magno exceſſu : fecundum quod
Prioriflas viſum fuerit. Eadem autem Sup-
priorifla, mortua PriorifTa vel amota, vi-
ces ejus plenarid obtineat : quouſque
Pn°n(Jt fuerit eletta, & confirmata :
& mfi Magiſter O.dinis , vel Prior Pro-
vinciatſ, vel ejus Vicarius aliter ordi-
naverit-

Cod. Regu/. Toi?i, IV-

Caput XXVI.

De Cicatricibus.

pRiorifla duas Sorores diferetas alEgnet
& ordinet Ordinis zelatrices , quas
fine follicita: , & intenta:, circa gcſtus,
& faſita Sororum. Poſt Completorium ,
fic de dic etiam interdum , clauſtrum, &
alias officinas circumeant: fic fi quam-
minus religioſe in aliquo fc habentem in-
venerint ; eam debebunt in Capitulo
proclamare. Viſitatorem quoque tem-
pore vilicationis , de flatu Religionis
quomodo fervetur, vel non fervetur ,
plene informare tenebuntur.

Caput XXVII.

De Cellaria.

^Ellariam Sorores habeant unam de
majoribus , fic diferetioribus Domus:
quſeperfe, & Socias ſibi allignatas , ex
confilio PriorifT.e , fic SuppriorifTa: , fide-
liter fic devote bona temporalia procuret:
qux pecunias , pannos , frumentum, vi-
num , vel aliquid hujufmodi fine licentia
generali, vel (pedali dare non pradumat.
Cellaria coram PriorifTa, fic SuppriorifTa,
fic tribus de maturioribus Sororibus ad
hoc affignacis a Conventu , computatio-
nem faciat quolibet menſe receptorum ,
fic expenlarum. Semel autem in anno,
vel amplius fi v*fum fuerit, coram Prio-
re Provinciali, vel ejus Vicario compti-
tatio fiat: & flatus Domus exponatur.
Poſſeſſiones fineconfenſu Conventus alie-
nari, vel minui non poſiunt, fed obſer-
vanda funt in hoc paltu Decreta Summo-
rum Pontificum ; rum fic Decretum Sa-
cra Congregationis Concilii, faſtum cum
conferiſu Urbani Ottavi Summi Pontifi-
cis , ſub die 7. Septembris 1624.

Caput XXVIII.

De Labo r e»

Q Uia otioſitas inimica eſt animæ , fic
mater , ac nutrix vitiorum , nulla
Sororum fic otioſa : fed diligenter obſer-
vetur, ut exceptis illis horis, fic tempo-
ribus, quibus orationi, vel officio, vel
ali<r occupationi neceſſarix debent inten-
dere , operibus manuum ad utilitatem
communem omnes attentſi inſtant pro-
ut fuerit ordinatum. Cum Sororibus nu-
tem quamdiu fune in labore, Priorilla,
vel SuppriorifTa , vel aliqua alia ad hoc
a PriorifTa affignata fic pratens. Labo-
rent autem curo ſiientio : nec ulla rece-
dac a communi laboratorio, fine licentia,
fic neceſſitate. Quas autem fic exierit,
expleta neceſſitate redeat.

CONSTITUTIONES SORORUM

Caput XXIX.

De JEdificiis.

ZPDificia Sororum fint humilia, cu*
rioificate, vel luperfluicace non nor-
tanda: & apponatur cura diligens, ut
ordinentur officina: , prout melius fieri
poterit pro Religione fervanda. Ante
omnia detur opera, quod claufura fic
valde alta, & fortis: ita ut egredien-
di, vel ingrediendi per claufuram, op-
portunitas nulla detur. Non fit autem
in claulura Sororum, nifi unum oltium
forte, & bonum, quod cum duabus cla-
vibus, vel pluribus, quantitate, & for-
ma differentibus claudatur; cum una in-
terius, & cum alia exterius. Interior
autem cuftodiacur exterius vel intus, fe-
cundum difpofitionem Prioris Provinci-
alis, vel Vicarii ejus: exterior vero in-
tus fecundum difpofitionem Prioris Tse,
& Monafterii. Aptetur autem in aliquo
loco convenienti ipfius claufurx, in mu-
ro infeparabiliter ipfi adhaerenti, aliquod
infrumentum rotundum, quod Rotam
vocamus: per quod ita polfint res ne-
ceffaria: dari, & accipi § quod dantes &
accipientes) nullatenus polline le videre.
In Ecclefia vero in aliquo loco interme-
dio inter Sorores, & exteriores, apte-
tur aliqua feneftra ferrata competentis
magnitudinis, in qua fient fermones. Si-
militer fiant in aliquo loco apto dua: fe-
neftrse parvula ferrata, ad confeffiones
audiendas» Poterit etiam haberi aliquod
locutorium ad loquendum cum extrane-
is in aliquo loco convenienti, ubi apte-
tur feneilra ferrata fimili modo, ficuc di-
ctum eft de feneftra majori in Ecclefia.
Vel in ipfa Ecclefia ad prcediftam fene-
llram majorem, heri poterunt locutio-
nes cum extraneis, ubi hujusmodi locu-
torium non habetur. Porro omnes fupra-
di&se feneftrae, vel feneftrse ferra-
ta: , fic difponi debent, vel per dupli-
cationem ferrarura: , vel per acutos cla-
vos; quod inter exteriores, & interi-
ores, nullus polfit intervenire contactus.
Item omnes feneftra: , vel feneftrclia:,
Sc etiam rota:, debent interius habere
oftia lignea bona, cum clavibus diligen-
ter firmanda. Praeter pra:di&as feneftras
nulla alia habeatur: nifi forte caufa lo-
quendi; una alia fimilis feneftrcltee con-
feffionum, in loco competenti, de licen-
tia Magiftri Ordinis, vel Prioris Provin-
cialia concedatur.

Caput XXX.

De ingrejji, Uf egrejfu Dornorum*

^Irc ingreffum, & egreffum Domo-
rum Sororum, fummam adhibere

volentes cautelam: interdiciamus fub poe-
na anathematis, ne unquam aliqua Soro-
rum egrediatur claufuram, nifi propter
periculum ignis, vel ruina: , vel latro-
num, vel malefactorum, aut fimilium
eventuum, qui folent vergere in peri-
culum mortis: nifi force de licentia Ma-
giftri Ordinis, ex caufa aliqua transferri
contigerit aliquam ad aliam Domum fa-
ciendam, vel factam. Jam vero B. Pi-
us V. per Breve quod incipit: Decori,
hontjlatt. Datum Roma apud S- Petrum
die prima Februarii sinno 15*70. in tribus
tantummodo cafibus permittit egreffum
Sororibus ex Monafterio. Nimirum pro-
pter vehemens incendium fi forte exori-
atur: fecundo propter lepram, fi aliquae
ex Sororibus ea afficerentur: ac tertio
demum propter morbum contagiofum
epidemi*. Prius tamen h* infirmitates
k viris peritis probe agnofei, ac teftimo-
nio in (criptis dato ab iisdem confirmari
debent, antequam egreffus extra clau-
fiiram concedatur. Et per hanc Confti-
tutionem pr*allegatam, abrogantur om-
nes anteriores concelliones, faftse a Sum-
mis Pontificibus Benedifto XII. Vrba-
no IV. Julio II. tum ab ipfo Concil. Tri-
denc. juxta declarationem Sac. Congreg.
Epifcoporum, & Regularium, fa&am
die 22. Septembris 1617.

Similiter Gregorius XIII. per Breve
quod incipit: Ubi grati*, 03 indultu &c. Da-
tum Roma apud Sanctum Petrum die 13. Junii
i f7f. revocat, & annihilat omnes licen-
tias datas antehac ad ingrediendum Mo-
nafteria Monialium Comicialis, Mar-
chioniflis, & Principiflis, aliisque om-
nibus viris & foeminis; ipfisque prohi-
bet fiib pcena Excommunicationis, ne
prcetxtuhujufiiodi conceffionum, ac li-
centiarum, Monafteria ingredi parfumanr.

Licitum nihilominus eft Magiftro Or-
dinis, vel Priori Provinciali fub tempus
Vifitationis ingredi Moitafteria Sororum,
una vice dumtaxat in anno: ira tamen
ut fi unus ex illis Monafterium vifitando
ingrediatur, alter eodem anno ingredi
non polfit; juxta tenorem Bulla: ab Ale-
xandro VII. edita:, qua: incipit: Fidei
Sacrarum Virginum &c. ubi hoc etiam ca-
vetur: ut Magifter Ordinis cum duobus
Sociis, (am vero Provincialis; nonnifi
cum uno Socio Monafteria ingrediantur»
Et Gregoriis XIII. in quadam Conftitu-
tione, qua: incipit: Dubiis qua emergunt.
Daca Roma apud S. Petrum die 2}. Duem-
bris i f8 i § Superioribus Regularium facul-
tatem concedit ingrediendi Monafteria
Monialium, in cafu fcilicet neceffitacis:
fi vero aliquis extra omnem neceffitacem
ingrediatur, pcenam Excommunicationis,
ac privationem officii fupra eundem
decernit.

Quando

Quando autem aliquis praeceptorum ingreditur, Priorisfla cum tribus antiquioribus eum femper comitetur : alia: vero nondifcurrant, fedint in Capitulo, vel in Ecclesia, vel in alio loco honesto omnes : praeter illas quae: necellario occupantur in aliquibus officiis, donec regressus fuerit extra domum. Nulla loquatur cum aliquo ingrediendum iocundum ab aliis ; nisi forsan occasionaliter cum aliquo praedictorum qui poliunt, & debent intrare, & hoc de licentia : exceptis Priorisfla, & tribus Sororibus ad hoc deputatis. Priorisfla, cum praedictis tribus Sororibus simul flent, & simul vadant binse, & binte. Loquatur autem cum illis, quos ex aliqua causa contigerit ingredi, de expedientibus breviter, & fuccin&e. Item si oporteat infra terminos Sororum aliqua opera fieri neceffaria, poterunt intrare operarii aliqui de licentia Prioris Provincialis, vel Vicarii : & tunc Priorisfla, & Suppriorisfla, & Procuratrix, vel alii tres de Sororibus antiquioribus, & matris, ad hoc deputatae, operariis loqui poterunt ; ica tamen quod una ab aliis duabus audiat, alia: vero nullo modo loquantur eis, nec etiam ad eos accedant. Item si aliquam ita infirmam contigerit, quod ad locum confuetum Confessionis, ac Communionis venire non possit: si desideret confiteri, tenebitur Confessarius ad Cameram infirmam venire, affociatus a Priorisfla, & duabus aliis Sororibus antiquioribus: & interea dum infirma confitebitur, Socius Confessarii cum eo Monasterium ingressus, manebit penes Priorisflam, & illas duas Sorores supradictas, in loco remotiori, dummodo tamen Confessarium infirma allidentem commodi videre possit iuxta Bullam Alexandri VII* superius relatum. Si vero eam etiam communicare oportuerit, Sacerdos infuperpelliceo cum flola Corpus Christi deferens reverenter, procedentibus eum duabus Sororibus cum cereis, & una cum aqua benedicta, & alia campanulam deferente: affluantibus nihilominus aliquibus de maturioribus Sororibus, ad infirmariam vadat, & infirmam communicet; prout in Ordinario concinetur. Si autem aliqua Soror infirmetur in tantum, ut eam injungi oporteat: tunc Sacerdos indutus, ut supra de communione dictum est, oleum faerse Unionis detrat; & una Sorore Crucem portante, procedentibus duabus cum cereis ad infirmariam vadat, & totus Conventus cum perfonalicer antecedit. Intrans autem Sacerdos infirmariam dicat : Pax huic Domui : & esetera fiant, sicut notatum est in Ordinario : ita tamen quod abfolutiones cum stupis, fiant vel a Priorisfla,

Lod. ReguL Tom. IT.

vel ab aliqua Sorore cui injunxerit. Cavendum est autem ne de facili multiplicentur ingressus, modo causa Communionis, modo causa Unionis, sine magna neceffitate, sed simul fiat utrumque. Cum aurem simul communicari, & injungi aliquam oportuerit : Soror aliqua Crucem portet, & Frater, ac Socius laeram deferant Unionem, & primo fiat Communio, deinde Unio, & in isto casu femper remaneant Conventus in infirmaria, usque ad completionem Officii. Porro ubi copia ministrorum supradictorum non habetur in promptu, vel propter aliquam neceffitatem festinare oporteat; omnia Ministrorum assistentia, omni alio apparatu ac solemnitate, fiant omnia eo modo, quo melius perfici poterunt.

Caput XXXI.

De Capitulo quotidiano.

In Initio Capituli, vel in Initio Capituli, vel post Primam, vel post Tertiam, & Missam, si Missa post Primam dicatur: aliquando etiam poterit intermittere, si Priorisfla videbitur. Ingressus Conventu Capitulum, Leatrix pronunciet lunam, & quo de Calendario pronuncianda sunt: & Hebdomadaria prosequatur Praeterea. Deinde Sororibus relidentibus, Leatrix pronunciet Lectionem de Conflituombus, vel de Evangelio pro tempore, promissa Jube Domne &c, & Hebdomadaria subjungat benedictionem, Regularibus disciplinis vel Divinum auxilium fsc. pro tempore. Et facta absolutione pro defunctis, dicat quod tenet Capitulum, Benedicite: & responso, Dominus, inclinent omnes. Deinde recitatis beneficiis, & recommendatis recommendandis orationibus omnium, ac disfla a Priorisfla, Retribuere dignare &c. diCtis etiam a Conventu Pfalmis: sed te levavi, & De profundis fsc. Krie eleison. Patej nosier &c. subsecutionibus etiam tribus Verficulis: Oremus pro Domitio Papae &c. Salvos fac fervos tuos, & ancillas tuas. Requiescant in pace ab Hebdomadaria dictendis, cum his tribus Colleflis; Omnipotens Jempiterne Deus, qui facis mirabilia Protende Fidelium Deus &c, fideant Sorores. Tunc quod proest poterit dicere breviter (si quid ad honestatem, & correctionem Sororum viderit expedire. Post hoc dicat quod proest: Faciant venias suas, quod reas exijimauc. Continuo quo fe reas intellexerint, profrat^ veniam petant. Deinde auditis primo Novitiabus (si in Capitulo fuerint audientes) & egressis, alia Turgentes humiliter confiteantur culpas suas: & quarum culpa talis est, ause digna fit correctione, prsparent

rent fe ad correptionem , quam tenens Capitulum faciat > vel illa cui injunxerit* In Capitulo vero Sorores nili duabus de caulis non loquantur: fcilicet culpam Tuam, vel aliarum dicendo (impliciter) <§c Praelatis luis cantum ad interrogata respondendo. Unaetiam flante, & loquente, nulla loquatur. Nutla faciat proclamLonem > ex fnla fufpicionē. Item nulla accufet de auditu , nili perfonam & qua audierit 5 dicat. Similiter qucelibet caveat ne malum quod audierit de alia , alteri conferat, nili dicata quo audierit. Auditis culpis dicatur Pfalmus Laudare Dominum omnes gentes (Jc.cum ir, Ojlcndc nolis Domine ffc. Domine exaudi&c. &c Collefla Actiones noftras &c. In fine dicat PrioriTa : Adjutorium 910/Imm &c. & fic folvitur Capitulum. Cum non tenetur Capitulum de culpis, pronuncianda funt ea quae limt de Kalendario , & deinde Pratiofa s live in Choro , live in Capitulo modofupra-

difto ; exceptis recitationibus benefici-
orum, & orationibus annexis.

Caput XXXII.

De concejtione Dornorum.

TNhibemus fub pcena excommunicati-
onis , ne aliqua Fcicnter det operam
dire&c, vel indire&c , quod aliqua Do-
mus Sororum conftruatur , vel con(tru-
cta Ordini Fratrum Pradicatorum com-
mitcatumfi prius Fuper hoc ha beatur con-
fensus Capituli Generalis. Eadem dillri-
ftione ordinamus , ne unquam in aliquo
cafii, Domus aliqua recipiatur fub curam
ipfius Ordinis, nifi cum fufficienti provi-
fione in bonis temporalibus pro necertica-
tibus Sororum. Nulli etiam libellus iflc
tradatur ad tranferibendum , vel viden-
dum, line licentia Magiltri ordinis , vel
Prioris Provincialis.

Hic finiuntur Conflitntiones Sororum Ordinis Fratrum Praelicatorum*

INCIPIT TRACTATUS

De initio fundatione Regulce, feit forma vel modi vivendi ,
Fratrum Sororum de Militia JESU Chrifti, de Pani-
tentia Beati Dominici•

TRaflatum compilare intendo , Fuper informatione, & approbatione Regula:, feu
lorm?e vel modi vivendi Fratrum , & Sororum de Militia JEFu Chrifti , de
poenitentia Beati Dominici Fundatoris Ordinis Praedicatorum : per diverfos
Summos Pontifices approbatum , maxime per Papam Gregorium IX. Honorium IV.
Joannem XXII. Bonifacium IX. Innocentium VII. & Eugenium IV. ficuc habetur
dilluse in legenda Beata: Catharin# de Senis cap. g. quam compofuit Reverendiffimus
Pacer Frater Raymundus de Capua , Sacra: Theologice ProfefTor, ac totius Ordinis
Prardicatorum Magifter Generalis 2.2. St Magifter Thomas de Firmo ejufetem Ordinis
Magifler Generalis 24. tranllulic in vulgari Regulam de Militia JEFu Chrifti , de
pcenitentia Beati Dominici. Irem invenitur quidam liber in quo eft Regula fecun-
dum quam vivebant tempore Militia: a&ualis contra haereticos , qui liber eft in Con-
ventu Ferrariensi , & Veneto Ordinis Pradicacorum , & eft talis : Pateat univerfis
fidelibus qualiter ego Frater Thomas de Senis , nna cum Reverendo Patre, Ma-
gijlro Fratre Bartolomao de Senis , ambo de Ordine Pradicatorum > Armo Domini
J422. fienetiis exifientes , Cfquantum valuimus diligentius inquirentes de Regula ,
/iveflatu Fratrum fir* Sororum de Militia JEFu Cbrifli , de pcenitentia Beati Domi-
nici : invenimus quantum ad initium cjujdem Regula taliter fe habere fient patet in
/legenda Beata? Cnthrim* de Senis fupradifla, capitulo 8- ubi fle dicitur : CunCiis
volentibus legere notum facio : prout legi pariter, & audivi a fide dignis , in diver-
fis Italice partibus, geflaque Beatiffimi Patris Nollri Dominici teftantur. Ipfe glorio-
fus fidei Catholica: pugil, ac Chrifti athleta Beatus Dominicus , ficuc totus zelator
boni ftatus Ecclefice militantis ; per fe, ac per Fuos Fratres , tam in Tolofe , quam
in Lombardia , htereticos triumphaliter debellavit: ita uc ficuc fuit tempore lua: Ca-
noni/ationis coram Summo Pontifice Gregorio IX. probatum legitime , centum mil-
lia haereticorum , St ultra converli fuerunt tantum in Lombardia , tam do&rina ,
quam miraculis ejus. Nam ita venenofa dofrina haereticorum infecerat mentes ho-
minum , quod fer& omnia jura Ecclefiarum erant per laicos occupata : qui ea pofti-
debanc quafi jure hereditario. Ex quo cogebantur Pontifices mendicare , nec ullam
habebant potentiam , per quam portent errori refiflere: nec edam Clericos, aut pau-
peres valebant fecundum fui officii debitum nutriendo juvare. Unde in multis par-
tibus

INCIPIT LIBER

De In/Iru&ionc Officialium Ordinis Fratrum Predicatorum ,

A Reverenditfimo P. Fr. HUMBERTO Magiftro Gene-
rali ejufdem Ordinis , editus.

PROLOGUS.

RE.Iigiones approbata?, ficut in Conftitutionibus fere omnium Religionum diligenter perle&is vidimus, diflinxerunt antiquitus, officia tradentes in feriptis quid cuilibet competeret Officiali : ut dum haec furet quilibet, nullus alterius occuparet officium, neque fuum negligenter; & fic ordinatius , & completius fierent univerfa. Porro in Ordine noftro funt Officiales quidam, qui habent ordinarie curas pertinentes ad animas, differentes fecundum plus, & minus: ut Magider Ordinis , Prior Provincialis, & Prior Conventualis. Alii funt qui habent hujufmodi curam ex commiffione : ut Supprior , Magifter Novitiorum, Magifter (Jonverforum , & Corre&or familia?. Lx horum quatuor, primus habet univerfalem in Conventu , alii vero particularem circa determinatas perfonas. Alii fune circa cultum Divinum, ut Cantor , Succentor, Sacrifia : alii circa ftudium , ut Ledor , Magifter {ludendum , Librarius, Procurator librorum , &c (criptorum. Alii funt circa cuftodiam diverfarum rerum, quae indigent cuftodia : ut Examinatores recipiendorum , circa cuftodianj ingvellus Circator, circa cuftodiam Religionis Zelator , Cultos Dormitorii circa Dormitorium , & Porcarius circa portam, Depofitiarius circa res depolitas. Alii circa varias neceffitates Fratrum : & horum quidam funt generales. Procurator, Confiliarii , Eleemofynarius ; quidam particulares, &c horum quidam iuvant circa neceffitates quotidianas , ut circa Conventum Refectorarius , fervitor menfae, lector in menfa, &c corredor in menfa, quorum primi deferviunt neceditatibus corporalibus, alii duo fpiritualibus. Ec circa infirmos Infirmary, & infirmorum Cultos , & circa hofpites, receptor hofpicum : &c his omnibus, fcilicet Conventui, infirmis, & hofpitibus deferviens , coquinarius, &c cuftos cellarii. Alii circa indumenta , ut veftiarius , fartor, lutor: alii circa opera Domus, ut praefectus operum & alii circa culturam horti , ut hortulanus. Sunt igitur in univerfo , quadraginta feptem genera officialium apud nos , fcilicet: Magifter Ordinis, Prior Provincialis , Prior Conventualis , Supprior , Magifter Novitiorum , Magifter Converforum , Corredor familiae , Caneor, Succentor, Sacrifia, Ledor, Magifter findentium , Librarius, Curam gerens de Icripcis , Examinator, Circator, Cuftos Dormitorii, Porcarius , Depoficarius , Procurator, Eleemofynarius , Refectorarius ; fervitor menfae, Lector in menfa: Corredor in menfa: Infirmary, Cuftos infirmorum. Receptor hofpicum, Coquinarius , Cuftos cellarii, Veftiarius , Sartor, Succentor , Praefectus operum , Hortulanus. Sunc infuper alii , quibus Ordo non indiget continue , fed in cafibus , & ad tempus , ut funt Definitor Generalis Capituli, & Socius ejus, Elector Magiltri Ordinis, Ledor Prioris Provincialis, Definitor Capituli Provincialis, Vifitator , Praedicator generalis, & Socius Prioris Conventualis ad Capitulum, & Confelfor. Similiter pnetur bos lunc alii quorum officia patent ex Ordinario : ut Hebdomadarius , & Miniftri Alearis, Ledor Kalendarum, &c alii qui in tabula feribi folent. Item cum funt alii qui Fracresqui faciunt arces aliquas mechanicas , ut fuere, feribere , radere, dolare, & hujufmodi, debent hoc facere, prout eis injungitur: fed haec non computantur inter officia. Item ubi paucitas eft Fratrum , folent plura officia injungi uni & tunc ipfius intereft omnia quae pertinent ad illa exequi. Videtur autem tam ex ratione, quam ex conluetudinibus noftreis , quod ea quae Religiones praecedunt fuper hujufmodi ediderunt, poliunt apud nos diltingui, & assignari modo praedicto.

Itaque (cripta funt de Officiis Ordinis, non (unc (cripta ad hoc, quod inferant aliquam neceffitatem : fed ad hoc tantum , ut Fratres quibus imponuntur aliqua officia, & non funt in illis plene intrudi, polline hincrefpicere fi velint; & fi aliquid ibi invenitur , quod eis rationabile videatur, pollime acceptare fi volunt: alioquin ia nullo tenentur ex vi hujufmodi feripeur* \$ propter quod dicunt Inintrufiones.

CAP. I. DE OFFICIO MAGISTRI ORD.

S E R I E S   C A   I T U L O R U M.

I.	De Officio Afagijiri Ordinis.	XXVIII.	De Officio Receptorii hospitem
II.	De Officio Prioris Provincialis.	XXIX.	De Officio Coquinarii.
III.	De Officio Prioris Conventantis.	XXX.	De Officio Ctt/Iodis CeHarri.
IV.	De Officio Sutprrtoris.	XXXI.	De Officio Vefiiianu
V.	De Officio Afagiflri Novitiorum.	XXXII.	De Officio Sartoris*
VI.	De Officio Alagifin Converforum.	XXXIII.	De Officio Sutoris.
VII.	De Officio Correctionis familia.	XXXIV.	De Officio Praefecti operum.
VIII.	De Officio Cantoris.	XXXV.	De Officio Hortulani.
IX.	De Officio Succentoris.	XXXVI.	De Officio quibufdam communibus , ad Officiales multos [pedantibus].
X.	De Officio Sacri flammae.	XXXVII.	De Officio Definitoris Capituli Generatis.
XI.	De Officio Letitoris.	XXXVIII.	De Officio Socii Definitoris Capi- tuli Generalis.
XII.	De Officio Aiagifin Studentium.	XXXIX.	De Officio Electoris Alagifiri Or- dinis.
XIII.	De Officio Librarii.	XL.	De Officio Electoris Prioris Pro- vincialis*
XIV.	De Officio Examinatorum.	XLI.	De Officio Definitoris Capituli Provincialis.
XV.	De Officio Circulatoris.	XLII.	De Officio Vffitatoris.
XVI.	De Officio Custodis Dormitorii.	XLIII.	De Officio Praedicatoris Generalis.
XVII.	De Officio Portarii.	XLIV.	De Officio Socii Priorii Contriventu- alis ad Capitulum Provinciale.
XVIII.	De Officio Depofitariorum.	XLV.	De Officio Confefforts.
XIX.	De Officio Procuratoris.	XLVI.	De Officio Praedicatoris communis
XX.	De Officio Coniugiorum.		
XXI.	De Officio Elemofinarum.		
XXII.	De Officio Refectoriarum.		
XXIII.	De Officio Servitoris timentis.		
XXIV.	De Officio Lectoris ruerum.		
XXV.	De Officio Correttorum in mensa.		
XXVI.	De Officio Infirmarum.		
XXVII.	De Officio Servitoris Infirmorum		

Caput I.

De Officio Magistri Ordinis.

Circa Ordinem in Genere.

Ayfe Agth-i Ordinis Officium est. de toto Ordine
ne fibi commisso gerere confidam iolcti-
tudinem : paupertatis , humilitatis , & omni-
um obfervantiarum Ordinis , totiusque fimilitu-
dinis quantum poffibile est natura : fu-
nibus in fe monftrare indicia : unum folum prae-
fetes Fratres exemplo iudicet , fed etiam ne-
fices fama reficiant. Fratres praeferunt verbis ,
abfentes vero litteris promovere ad omne bo-
nuti : & Deo , ac Beatae Virgini , & Beato Do-
minico recommendare in orationibus Fratres ,
& Ordinem ineffanter , & ad hoc etiam bono
rum iuffragia procurare. Debet quoque habere
Accura Regulam , Constitutiones , Privilegiorum
Ordinis tranfcripta , admonitiones Capitulum
Generalium , Breviarium , & Miffale bene cor-
recta : Scilicet hoc facere bene , & Fratribus iuper
his latifacere. Item iplius incereat pro polle la-
borare , ut interfuit Capitulo Generali.

Circa Capitulum Generale

"JN Vigilia Penecealhs poli Primam , praele-
* in Capitulo Kalendis , & tabula , faciendus
est terminus aliquis brevis de pertinentibus ad Re-
ligionem. & Itacunt Fratrum ab ipfis. vel ab eo
cui ipfe injunxerit ad hoc idoneo : & iplius
modum admonitiones , circa ea quae pertinent ad
initans Capitulum. Orationes quoque aliquas
vel Miffae pro ipfo Capitulo iime Fratribus in-
jungenda. Poteit etiam dare licentias aliquas
generales durante Capitulo , vel de loquendo ,
vel de aliis iecum quod viderit expedire ,
iplius etiam est congregare tunc Definidores ,
& i. i. Venerationibus iunioribus exercitatos dirigere :
Ue Constitutionibus confirmatis , vel inchoatis ,

& de aliis actis praeferiti Capituli , cum ne-
celse fuerit , rationes quae moverunt Defi-
nidores , reddere. Summa quoque cura est ei
adhibenda , ut Constitutiones utiles pro Ordi-
ne procedunt , aliae vero non : & idem circa
Admonitiones , & alia agenda in Capitulo faci-
endum. Et circa huiusmodi tunc providendum
est ei . & frequenter per totum Capitulum co-
gitandum. Litterae generales aliquae de aliqua
conablatione , & utili exhortatione ad Fratres
omnes , & Sorores , tunc fune ab eo tranfmi-
tenda : & tunc rempeltivae promulganda ; cum
indulgentiis , fi quae nova fuerint , vel litterae
Papales , vel aliae praeter acta per Ordinem mit-
tenda ; quod ante Definitionem poffint omnia
a Fratribus tranferibi. Curandum quoque est
ei , quod afla modo debito , & decenter for-
mentur , ut quod omnia fiant in Capitulo or-
dinate. Committere etiam alicui debet , quod
habeat curam de litteris , de beneficiis conce-
dendis , alii vel aliis , de legendis illis quae fue-
rint tranfcribenda. Omnibus etiam qui icribunt
ei , live Fratribus , five extraneis de aliquo
quod requirat referiptum ; per litteram decen-
tem referibeendum est rationabiliter , Se prout
poterit gratioie , & ur plenius expediantur lit-
terae , debet libi de pluribus providere dicla-
toribus idoneis , tunc habendis. In renendo quo-
que Capitulum curandum est libi quid dilfo-
iutiones non fiant , quid in loquendo , & in
aliis , modus , & forma icripra fervetur , quod
proclamacur iniqua , vel inditerera , doloia ,
& frivola reprimantur , quod abfentes etiam
leviter non infamentur , & huiusmodi mulca. In
terminatione verb Capituli , in iplo Capitulo
poteit praeferere terminum . infra quem rece-
dant Fratres : fi timetur de mura Fraerum , Sc
Domus , gravamine. Demmciare quinque quae
proponantur inter dirigere , ut triarit Fratres ubique
ubi poterit inveniri , fi eo indigerint : Cetum
prae-

CAP. L DE OFFICIO MAGISTRIS ORD.

precentinm, quini nbfentiuri Framiini orationibus fe i'commendare. Et hia fnflis nd nblolu* tionem ibMem faciendum eii procedendum.

Circa Provincias vero debet habere, curam magnam, qudd bonos Provinciales habeant, cum ex ipfis pro magnn pane dependeat bonus Itacus Ordinis iu Provinciis. Er ideo debet interdum electoribus Priorum Provincialium licteras ad hoc pertinentes dirigere: interdum etiam concedere eisdem, quod poliint eligere ue aliis Provinciis, interdum etiam cuco perfonara eligendam eos dirigere i cum auctm clefio devolutu fuerit nd eum, cum diligenti difcuffio- „C prout utilius poterit providere. Item pro communi bono Provincia: debet quandoque fpeciales litteras fpecialibus Provinciis mittere, fecundum exigentiam negotiorum, & temporis: vel Vifitatores interdum fecundum formam taxatam cum diferetione, cum major fuerit neceffitas, (prapicipe cum confuUum Definitorum In hoc concmreicc) delimare. Item Provinciis magis defolatis, vel minus fufficientibus fibi, debet elfe favorabilior iu concedendis Fratribus utilibus, & idoneis, five ad legendum, live ad pradicaidm, five ad alio Ordinis negotio peragenda: vel in collocando Fratres cie illis Provinciis, alibi ad proficiendum in hujufmodi gradibus 9 per quos polfxnt utiliter revelari Suum clt etiam transferre prates de Provincia nd Provinciam: pro utilitate vel Ordinis, vel Fratrum transferendorum, vel Provincia, a qua, vei ad quam translatio hujufmodi fuerit facienda. Contentiones quoque, ii qua? fuerint Inter Provincias deher dirimere, & a mutuis injuriis corifervare eafdem. Per Fratres venientes nd Capitula, & alias cum commode potem, u«: ilaru Provincialium debet inquirere diligenter. & ad habendam iioririam qualemciuique de icgiiifine earum, ut Afb Capitulum Provincini! V-fa ad fe deferantur ad Capitula generalia s li voluciit, tmduie.

Circa Conventus*

meielt etiam ipfuis, ncad Convencus ad quos non declinat, incerdnm litteras mittar eonfolatorias, fi fini in tribulationibus: vel de concordia, fi fuit inrer fe difeordes, vel alias fecundum quod exigunt caulk varia: emrgenrcs: vel etiam mitrae Vifitatores fecundum formam taxatam, fi major necdfitas. & Prioris Provincialis tarentia, vel abfentia, vel negligentia, 6t fufficiencia hac requirant Sane cum declinat ad Conventum aliquem inrianlitti, femper debet intrate Capitulum, & ibidem Fratribus congregatis recommendandos icommeudore Fratrum orationibus, & caufam fui umificus (nifi fit refecreta, referare eisdem.) Nili ver6 arQa necdfitas ipfum feftinare compellat, non debet, li audivit aliqua notabilia ibidem corrigenda, ipfe incorrecta dimittere. Si vera non audivit nihilominus, vel in Capitulo, vel coram faioribus aliquibus debet fe offerre ad cornueudum, fi aliqua videntur fuam correctionem requirere- Quod (i videatur ei, ur iflis intendat, debet feorfim liimmaiim illa, quae cos moverunt prarlibare: fic tunc iic ei vifum fuerit, potlea Capitulum, vel quvnd omnia, vel quod illos cafus tenere. Aure recelfuin autem fuum, debet cum omnibus in HefeCtorio, Il fieri poteit comedere, 6: in Capitulo aliquem fennojjem, vel collationem, vel admonitiones aliquas proponere Fratribus, tam Clericis, quam Laicis, fecundum exigentiam ilatus eorum; & iu fine confuetam abfolutiunem facere generalem, & fe fpecinHtr, & negotia fi qua? grandia habet, tunc temporis Fratrum orationibus recommendare. Cum vero moram trahit in aliquo Conventu, debet t&m frequenter, quim

diligenter tenere Capitulum: & cuin^ non tenet i interdum tam utiles, & tam efficaces admonitiones proponere; quod ex ejus mora non fidum in ejus prsfentia, fed ecitnu pott receffim fequamr in endem Domo evidens Religio-nis augmentum. Melius quoque clt, ut neceffitates fuas de communi provilionem Conventus, vel filiquibus araicis Ordinis manifeftie recipiar, quum qudd aliquid finr circa hoc per modum occultum, vel ab aliquo Fratre fingulantei* procuretur- Cavendum elt autem ei diligenter, nfe reddat onerofum fe In expenfis, aut iu fervidis, qua? Fratribus aliis fieri non confueverunt, aut faltu aliquo C3mquam non fit unus illorum, nue in ferviendonimias fieri libi reverendas: fed potius laboret, m focietns fun non folum Fratribus, fed etiam familiaeC cum qua etiam hnbendn eil ei aliqua Religiofa collatio) fitsniabilis, & accepta. Non decet etiam ur extra Domum facile comedat, vel inter lecuiares difeurat. Cum mitem eum ire oportuerit inter leclnares, cum focietate moderata ire eum convenit, ne nimis magna fcleras attribuatut pompa: vel nimis modica apud imperi-ros pariat contemptum. Sed in hoc tamen fecundum conditiones Regionum ele temperandum. Fratres quoque qui occafiane ejus liiperveniunt, ne ex eorum inora Domus gravetur, debet breviter expedire, & licentia re curialiter commorantes fine caufa.

Circa Fratres.

A D ipfiam quoque perdnec majorum Fratrum exceffus viriliter corrigere; minoribus vero fe ralcem exhibere, quod ad illum non timant accedere. Dignos honore pro meritis, vel aliis condicionibus decenfer honorare, irreligiolbs, & male viventes a fua gratia, & familiaritate ad coricclionem repellere. Laborantibus laudabiliter, de trufuofe pro Ordine fe gratum offendere: infirmis corpore, leu mente pie condefcendere, protervorum, contumacium dtnlriein frangere. Novitiis rentatU, fc atfliFlis, dulces coniolationes impertire, petitiones Fratrum rationabiles libenter exaudire: cum Veio repellenda; fuerint, caufas quare recipi aion debeam prudenter explicare; quavehniit de aliis, caufa diligenter audita, quod jullum fuerit ordinare. DiTtblutiones notabiles coiam fe nunquam fuftinere, de utilibus, vel de confefficme loqui fecum volentibus fncile locim dare. Fratres omnes advenientes^ nifi fic certum qu6d inordinate vadant) cum letto vultu, & ad effculuin pacis femper recipere: ilif- ulla vcr6 caufn itineris, eofdem fecundum meritum tra&are. Recedentes ad partes i emittas cnm ofculo liceuiare; abfolutionem generalem fi petierint, eis conferre; & fe per cos Fratribus od quos declinaverint recoinmendare, & Tolutare eofdem. Apollatis, 8c ejeQis ad fe confugientibus audientiam prtebere, ipfilque auditis feribere eorum Prioribus Provincialibus, & CuuvcMiniaUbus: fecundum eorum relationem, quod vifum fuerit expedire. In firmilihus, & diflinilibus fe fingulonim urilitatibus fecundum diverios fiacuseorum, coaptare.

Circa Curiam Romanam.

Uria Romana vifitonda elt Magifiro tam pro iplitis reverentia, quam Ordinis utilitate, temporibus opportunis: uh» fi enim turbatam invenerit in aliquo contra Ordinem, vel Fratres aliquos, debet ad ledandam ipfium follicite laborare. Indulgentias, conceffiones etiam verho foio, uriles Ordini quas poterit impetrare. D. Papa, & Cardinalium, & aliorum Curialium benevolentiam erga Ordinem

cap-

captare , negotia magna fi quar habet Ordo , pro viribus promovere. Cnppellanis , & Pcenitentianis Fratribus , & fi qui funt alii in Societate Curialium , tenere Capitulum , Sc iplos diligenter corrigere - apponere etiam diligentiam , qiidd inde caute removeantur* fi qui fuerint miniis apti , 6c qu6d pauci lint ibidem in societate sHcujus Curialium , & qubdqui fuerint , tales lint , quod ex eorum mora h* Curia honor fequatur Ordinis . & utilitas animarum . Providendum elt etiam ab ipfo , quod in Conventibus Civitatum , libi Curia fuerint , femper fnt five de ipfa Provincia , Uve de aliis , Fratres perfonati di(cretionem , & honeffate pollentes : & prscipue Prior , & Leflor fiifficienres , & famofi . CuiUticiendOS lemper ab iplo aliquis Frater in Curia litteratus , difcrctus , & zelator Ordinis , honeffe . & amabilis converfarionis interieculares ; firmus in amoreffatus Ordinis , & perfonatus : qui fit ibidem Generalis Ordinis Procurator , habens fuper hoc luas litteras cum difcretionem formetas . Cui etiam committenda eli poteffas aliqua fuper Apo(fatas Ordinis , & fuper Fratres ad Curiam inordinati venientes : & etiam fuper illos , qui ordinati veniunt ; ut cum confilto fuo procedant , & circa alia qtieedam , prout vifum fuerit expedire . Et de expenfisei neceffariis , debet cum Definitoribus Generalis Capituli , vel per fe , fi commodum poterit , quod expedierit ordinare : & licentias ei dare , qua ; ad exequendum fuum officium utiles reputantur .

Circa Nationes.

Icet autem de omni fructu animarum per Ordinem faciendo fit ei multum curandum , tamen Ipccialiorcm curam , & zelum ferventiorcm habere debet circa Barbaras nationes . & Paganos , Saracenos , Judaeos , Hascrticos , Schismaticos , & hujufmodi qui funt extra Ecclellam : ut per Ordinis laborem , StfoUicitudinem in viam dirigantur falutis , & Chrifti in eis gloria dilatetur . Et idc6 curandum eli ei , ut femper in Ordine lint aliqui tradlatus contra errores eorum in quibus Fratres exerceant fe valeant competenter : & ut aliqui idonei infudent in locis idoneis ad linguas Arabicam , Graecam , & Barbaras addifeendas . Et in Provinciis , quz lunt ad hujufmodi fruQuir . faciendum aptiores , debet luper hoc excitare Fratres : & nonquo feumque , fed qui circa fru&um hujufmodi fervent , & aliter funt idonei , ad hujufmodi negotia deputare .

Circa Extraneos,

UM aliqui extranei voluerint MagiUrum vitare , non debet elfe ad eum difficilis accessus : fed fine mora in loco opportuno , vel exeundo ad eos , vel ipfis introductis ad eum , fui debet prsfentiam exhibere acceptabilem ; affabiliter omnes recipere , & fecundum conditiones eorum plus vel minus honorare . Si vero petitiones aliquas faciunt , fi commodum fieri poffit , debet omnibus libenter fatisfacere : vel i non poffint exaudiri , de impotentia tali funt eis rationabiles caufie assignandee- Caveat autem omnino ne incivile aliquid in eo inveniatur , & det operam quantum poteft , ut nullus leandalizatus ob eo recedat . Circa legationes , & alios nuncios ad le inilTos , fic fe debet habere urbanfe in loquendo » & in neceffitatibus eis providere faciendo : ira qu6d recedentes occasionem habeant bona loquendi de eo . Cum Religiofis tractandum etl ei de (anilitate , cum fecularibus funt ei verba fnluraria verbis fecularibus immifeenda . Nulli qui iianifelti : non fic indignus , negare debet in propria perfona gratiam hofpitalitatis , aut clcciuofynns quae fieri coniiieverunt in Ordine . Benefactoribus , &

amicis Ordinis (pedalibus , digna : funt gratia ; reddenda , & in amore Ordinis funt per ejus diligentiam confirmandi . Ipfi autem alimdfc venientes (cum eos tales Cognoverit Jlini cum omni devotione fufeipiendi , Sc omnis humararum in hofpitalitate , qu& in aliis qua ; nos decuerint , efi eis ab ipfo exhibenda . Prslat per quorum Dicrcefes rranfit , & prscipue lub quibus morantur Fratres , funt ab eo vilitandi ; & fi quas habent ergo Fratres turbationes , pio poffe conandum elt ei ipios pacificare , & Fratribus gratiam eorum acquirere ; aut in ipfa continuanda (fi habent) eos folidare . Magnntes , five fnt Principes feculares , live perfonas Ecclefialtica : , quos non expedit per Fratres quoslibet , vel argui , tempore opportuno cum difcretionem , & modeflia charicative fallite liia . debet etiam commonere . Ad pacem Fratrum Minorum cufodiendam diligentiam debitam debet adhibere , ipfofque vifitare ; aut fi non poteit per fe , per Fratres ad eos miflos excufare . In vibratione vero cum opportunitas fuerit , collationem efficacem aliquam eis facere , cofque cum omni devotione recipere , & tractore : pedefque eorum perfonaliter interdum lavare , & excernis Fratrum contra eos fine dilatione digne corrigere . Providendum autem elt ei , quod omnes cum quibus eum effe contigit , antequam recedant ab ipfo aliquam edificationem in verbo , vel in facto reportent . Ad trahendum quoque ad Ordinem perfonas idoneas , curam debet apponere diligentem .

Circa Divinum Officium*

^TOn convenit Magiftro libenter le abfentare a Divino Officio , & maxime § Completo-rio : nifi forte propter impotentiam corporalem , aut li habeat occupationes circa majores utilitates . Cum autem pileus fuerit in Choro , debet primum locum in dextro Choro renere : tempore communionis ablolutionem in Capitulo facere , & Miffam celebrare Conventualem . Fratribus infirmis , ubi prsefens elt laeram mini(liare Communionem , & extremam Untionem : & . fepelire Defun&os , recipere Novicios , recipere ad beneficia , recipere Legatos , & Magnates in Conventibus in quibus fuerit i in magnis folemnitatibus facere Officia , & alias Conventudles Midas interdum , cum requifitus fuerit a Cantore celebrare . Extra Chorum verd cum majori maturitate , Sc diligentia quAin ab aliis communiter conluevit fieri , eft officium dicendum ab ipfo . & celebrandum frequenter . Officium quoque mortuorum , non debet ab eo prauermitti .

Circa Menfann

UM comedit in Conventu , non el ei fuiffiendum qubd cifiuguloiitates notabiles finiit cum vero habet unde poffit aliquibus aliquid mittere . illi fnt potius eligendi , quibus cedit ad conolationem iut funt No viti i , vel tentatibc hujufmodi , vel quilime magis indigentes , urdebiles , vel infirmi , vel qui pro aliqua mrione fimthonorandi , ut qui fuerunt nobiles , vel divites in feculo , vel Ituum Ordine Lectores , & fimiles . Protrahenda eft nb ipfo coiriedendo fic mtnfa curialiter , ut qui morofius comedunt , comeIlionem interrompere non cogantur : nec lignum facere debet quoufi que videat , qu6d cometlio communiter lit completa . Qu6d fi quis mora notabili faciat alios plus debito expe&are , per fervicorem potertipliun priulquam figum faciat , ut finem faciat commovere . Cum autem exrm Refectorium cume-dir in hofpitiio , vel in infirmitorio , cavendum cfi ei , ne occasione ipfius fuperfluitates fiant i con-fuetkC , & i maxmC fiadum extranei . Nec danda eli

efloquendi licentia pnfUni, fedmoilb uni inodo pluribus, motio omnibus, modo nulli fecundum dt-
verfas circumflantia:- fecum comedenti ii: praecipue
vero cum interlune exncnci, caute lime hujufmodi
liceiuis danda;. Iiuereftaucm vndfcipfius aliqua
verbn sedificnmria, & fpmtmlisconlolationis in-
rerfererecomeflioni, & frequenter lectionem ali-
quam in menfa.in parte,vei in toto habere:nifi pro
reverentia perfbna? excellentis qua; adfic inter-
mittatur; aut de ejus beneplacito fieri procuretur.

Circa Cameram.

/"MJM aurem Camera fit ei conceffa propter ccr"
tas utilitates Ordinis, attendendum ellei,ne
redunder in damnum Ordinis talis conceffio :
quod fieret, li fierent ibi difiphitiones; fi pro-
tenderentur vigilia: ultri fignum; fi fierent ibi
comeffiones, vel potationes, nifi tempore fute
infirmittatis; fi permetteret fieri ibidem fafhitn
aliquem in ledto, aut in aliquo apparatu. Iit ideo
finit hrrcab ipfo, & familia coerenda. Nun-
quam etiam dormire debet in Camera, line duo-
bus Sociis, & lumine.

Circa Itinera.

TN itinere conitituro, ut tempus utiliter ex-
pematit, funt ei cum Sociis aliqui Pfalmi,
& Orationes devote dicenda; aliqua; lalutares
collationes habenda; : led cum tuli moderamine,
ne vertamur in tardium grave Fratribus, quibus
non molellum, fed jucundum debet fe Socium
exhibere. Adjungentes fe quoque ei debent ab
eo, vel Sociis femper aliqua fafhtris monita re-
portare. Cum opportunitas occurrerit, noneft
omittendum quin per eum, vel Socios praedica-
tio fiat. Illi autem qui caufa Confilii, vel lo-
quendi de fallite ad eum, accellerint. benigne
iunt audiendi, & cum favore dimittendi. Quam-
vis autem Fratres viatores non debent facile a
fita Societate repellere; tamen cavendum eft ei,
ne ex multitudine Fratrum concurrentium, vel
ex fuperfiuitate expenfarum, quam cohibere
poffit, graventur hofpites, & line utilitate eo-
rum trflnleor. Et de falute anime cfl cum habi-
tantibus collatio feinper habenda, & ad bene-
ficia Ordinis fime interdum recipiendi; & laba-
raudum, ut nihil fiat, in quo male aedificentur,
&q:od bonus odor, & gratia apud eos rema-
neat pofft receffum.

Czrca Litteras.

T Trterz inepta nunquam ab eo funt mittenda?,
fed decenter format*, plus vel minus fecun-
dum exigendam materia, vel perfonarum, qui-
bus dirigenda? funt. Er ideo liint omnes ante
figillationem folicite refpiciendae. Scribentibus,
diligenter efl referibendum. Verba pungirva
liint in ejus litteris femper devitanda, & infe-
rendolenitiva, &gmiofa: danduc cfi ci ope-
ra, uc fruClum quem verbis facere non poreit,
litteris compleat apud abfenres, five Fratres, five
extraneos in variis cafibus emergentibus, prout
fuerit opportunum. Non funt etiam littere pat-
fimdands, five de beneficiis Ordinis, five de
precibus, live de reflimonio, & familibus: fed
cum multa cautela, & deliberatione; Fratribus,
Jit aliis qui fcibunt, feribere non omittat.

Circa Poteftatem,

T Icet autein Magifier habeat plenam, Scgene-
ra,em poteftntem in Ordine, tamen miin-
qioin ea ei utendum hujufmodi plenitudine po-
teltatis» ubi caufa rationabilis non occurrerit
Specialiter vero eft cavendum ei ne in temporali-
bus gravet Provincias, vel Conventus, vel Fratrem
aliquem: urpotelibros, velparamenra unius al-
teri concedendo, onus pecunia alicui folvend*

imponendo > & familia, fine caufa rationabili
evidenti. Officia inferiorum non debet fibi affix-
mere libenter, nili caufa urgente. Licentias, quae
per alios expediri poliunt raro dare debet. Ieiipo-
tius Fratres ad Prolatos fuos mittere pro iis. Et
quas dederit, quae fecretum non requirant. Prio-
ribus Provincialibus, vel Convencii alibiis, prout
magis convenit lignificare debet. In conceden-
do verb licentiam alicui Fratri confitendi alii,
quam Prslaro fuo deber habere caurslm, fcien-
s quod hujulrmodi confeffiones interdum in grave
periculum Ordinis redundant. Item ici licen-
tando aliquem ab Ordine, cavendum eft ei,
quod nihil faciat nifi quod liceat, & quod ex-
pediat, & quod filurem Fratris non negLigat
propter onus. Cum autem fiierir faciendum,
lic provideatur, quod habeat locum, ad
quem mtnfeat antequam recedat, quod eva-
gationi periculo!* non exponatur. Circa difpen-
tationcin, & licentias, quae libi reiervantur, ut
de Audio Ln liberalibus artibus, de eundo ad Cu-
riam, vel qna?non confiiievertinr fieri per aliquem
de facili, ut de ingreffu mulierum in daulira,
& familia: talein mediocritate renere debet,
quod propter nimiam ejus duritiem circa hoc ma-
jor fmclus non impediatur; vel grave lcan-
dali generetur, & rurfus ex nimia facilitate pe-
riculofa diffolutio in Ordinem inducatur. Circa
fe vero quantum valetudo permittit, ipf parum
difpenfarionibus efl utendum: & cum neceffita»
requirit aliud, hujufmodi neceffitateft opporruno
tempore inlimianda Fratribus, ut non lcan-
dali zeitur in ipfo.

r. l. ii

pLigendi funt a Magiltro Socii Deum timeri'
tec, Ordinis zelatores, difcreriouc pollen*
tes, leligioik, & amabilis converfarionis, cor"
pore potentes, qui inter Fratres leficutunuscaf
terorum gerentes, nihil in hoc Officio quxraic
iuli folnm Ordinis utilitatem. Horum enim com-
mune erit officium, qu* viderint in eo corrigenda,
interdum cum humilitate, & modeifia ei
dicere; interdum qua in aliis fciverinr, vel au-
diverint emendanda, eidem tempore Hio refer-
re, agenda ei ad memoriam reducere, & circa
eadem ipfum follicitare. Secreta qu* ad ipfum
veniunt fub dilriclo fileiuio cuftodire. Si qua
gravia, vel perimlofa Ordini multum fcivcii.it
in co, Definitoribus, vel aliis qui prodeffepof-
lunt, & 11011 obeffe, tempore fuo non tacere.
Fratres cum eo loqui volentes, etiam in hoc ti-
midos ad eum adducere. Advenientes ad eum
live Fratres, five alios extraneos benigne recipe-
re, & ad eum ipfos introducere, vel ad ipfos
eum evocare. Ipforum negotia lique habent
lolhcite promovere, & curam habere. quod
chamative traQesiur a Fratribus in hofpirali-
tate, & hujufmodi, cum fueiir faciendum.
Dare operum ad pacificandum eos, quos tur-
batores viderint occalione lepulfium peditio-
nuin, vel alia de caufa erga Magilinum; &
quod m pace recedam, & cum gratia. Cum
lenierint murmur de fa^is aliquibus MagiOri,
eidem chantarivfe narrare debent: tk mur-
murantes pro poffe reddendo rationes de faau,
vel quas forte ignorunt, fedare. Contra nem-
nem ipfum provocare. nifi forte caufa correQi-
ums prout nccelTe fuerit. Horum unus debet
elle Coiwerfiis, cujus erit officium fpcciale cu-
Uodire ligillutn, figiliare litteras, & pertinenda
ad hsc in promptu habere: libros Mafriltri, &
velles aliquas cum fueiir neceffie, portare invia

n ^ e tes ejus corporales foffici tudinem'
geieie, & fufinere labures. Alius debet eife
Notarius competens, qui magis debet laborare
notandum fenrenciosfe. & breviter, quam

<dor_

CAP. IT. DE OFFICIO PRIORIS PROVINCIALIS.

adornata verba multiplicare. Cum Magifter cotinuerit ei litteras libi miflas, debet eidem legere, & fenlinn ei referre fummatim, & plene: & notare diligenter ad quas litteras, vel r.d anos articulos fit aelpondendu. Sialiquod fecretum in eis contineri advenit, Ilatim fitperffedere dehera legendo. & reportare Mngiffo. Congregationibus» & limilibus peiTonis, & pro magnis negotiis, decentes litteras facere v & de littera mugis legibili» fiCinliori. Lirceras cie beneficiis» & nlins quar commirtunrur aliis feribends, vel facieiul£, ante figillacLonem debet infpicere, irt videat fi fint debito tmodo formarse, & feripta?. Potell» & praeter iClos (IT vi furo fuexic) tertium fitTumere Socium, virum confilii, 8c litterarum, cum quo poffit habere confilium, vel de feripturis conferre: modo invia, modd iit Domo, & in iis quibus libi illidendum ell, ipfum adjutor rem habere; vel aliqua Obi agenda, ei interdum committere, cum viderit expedire. Pneterfupraditia verd funt alia quaedam, feripta in Regula, ite in Confliurionibus, Ccordiimrio, autin ufu. Alia veto quxdam qua? dicere in ImgnLis cafibus eft magis rationis benfe difpofit£, vel unctionis, quam hominis: veluti nihil fubito negare, vel coiccedere, non de facili aliquid in futurum promittere» quorumiam confiliis interdum acqtiefcere, quorundam non; de node Deo, de die proximis vacare, benignfe omnes audire, & familia qicE fune ei follicirfc peragenda. Quod fimiliter intelligeidum ell de aliis Officialibus infra feriptis.

Caput II.

De Officio Prioris Provincialis.

Circa principium regiminis.

Officium Prioris Provincialis eft, circa principium regiminis fui cum timore, ite tremore incedere; per orationem ad Deum concurrere; frequenter orationes aliorum fibi follicite procurare, pro porefcate committenda fupra feincojiffione, ad Magiftrum recurrere: novitates nutlas cito inducere, quoufque magis per experientiam, quini per aliquam, lapientiam fit edoculus: mu rationes paucas facere, quoufque de flatu Provinciae» Conventuum, & Fratrum notitiam habeat plenior: Fratrum Deuin timentium, & Religionem zelantium, & ampliori diferetione pollentium magis confiliis adharere: notans fovendi partem aliquam, -fi forte inter aliquos reputetur, declinare pro pofite; ite cavere ne ex amore privato, vel familiaritate, aliquid faciat non faciendum, aut facere videatur. Item ad ipius pertinet officium diligenter confiderare, qua de Officio Magiftrifunt prazdlQa, & eaqua? dicuiirur infra de Officio Prioris Conventualis, & ea qua? de illis competunt libi, fecundlimitatum fuum: & cum his, qu& continentur in praztenti nota de officio Itio, quod debet ftudiosfc perlegere, & opere adimplere. Laudabilia quas in antecetToribus fuis fuerunt, prudenter inquirere, & inventa pro viribus obfervare: & per eorum Socios laude dignos Lntrui in officio humiliter, ite devote. Item ipfius eltin Choro finiftro Rare, *te quod Officium Divinum dicatur reverenter, & devoti, ite fecunduminodum Ordinis, tam in Choro, quim.exr.ro, diligendam pponere: ite de Cantoribus competentibus, prout potell Conventibus providere. Icein inccrednia cum Magifter prefens non ell, celeDjare Miflim in majoribus iolemni tari bus, & miniitriae Sacramenta decedentibus; ite hujufmoaip qua fupra dialium de MagiOro Ordinis.

Cud. Regul. Tum. IF.

Circa commune bonum Provincia.

Item ad ipfum pertinet commune bonum Provinciae procurare follicite. fivenpud Magiftrum» live In Capitulis Generalibus, ite Provincialibus. Item de iis epice videntur corrigenda, vel facienda, qua per le non potell commodfe expedire, memorialia facere, & ipfa Capitulorum tempore promovere. Item in emergentibus neceffitatibus Fratrum. in div-erfis locis confilium dare, five pei recurfum ad Curiam Romanam, five aliis modis. prout vona? neceffitates exigunt; ad communem pacem Provincia: dare operam efficacem. Partes fi qua funt pro viribus auferre, inftrituendo unitatem, & concordiam ponendo; querelas, fit quae funt inter Conventus de terminis, vel aliis quibufeunque. cit6 terminare. Conventus novos, qui evidenter reputantur utiles procurare, de miniis neceffitatibus non cuvaie. Regulam, Conitituciones. Privilegia, AQa Copindorm, Litteras Magiftri benfe correctas fecum portare, ad exemplar fimm ubique per Conventus facere fecibi, qua non habentur: qua verd habentur perlegi, & corrigi diligenter, & interdum faciae legi, ubi viderit expedire. InfirmaFratrum» vel Conventuum aliquorum fine efufia rationabili numqtram debet aliis recitare. QifddFratres ubique pacem habeant erga Clerum, & Populum, 2k Praelatos, & alios, laborare. Qiidd meras privilegiorum, vel conceffionum» qua habuit a Pialatis in confeffionibus audiendis, vel abfolutionibus, ite difpenfationibus, & hujulmodi, Fratres non rranig; cdiantur i & qu6d ad htee exequenda non ponantur Fiuressnifi InfRientes, monere, & cavere. DificurfusFromiireltringere* nec permittere, qubd difearam propter negotia quas poffiur per licteras expediri.

Circei Convntus.

Item circo Conventus debet apponere curam quam porefl, ut habeant omnes Priores idoneos: ite ut in quolibet iit Leftor, & aliquis, vel aliqui gracioli Prardiacores; fimiliter aliquis» vel aliqui viri confilii. Et ubi non poreunt haberi tot Lectores, quot funt Conventus; Item fit aliqua leftio, vel de fuinma Cafuum, de textu Sontli Thornas, de Artibus, vel de Militariis, vel de aliqua alia fuinma, & hujufmodi. Conventus autem defolatos, & pauperes, ite remotiores, mngis debet habere cordi, fk pios cavere ab eorum gravamine, & cis magis fubvenire in quibus porefl; five in Fratribus concedendis, five in aliis; & ad fubvenendum eis, Conventus alios, ite Fratres animare, eofdem quoque per litteras confolari frequentius, ite excitare in bonum. In milione vero novorum Conventuum, fic follicite providere debet de Fratribus Religione daris; quod a principio Religionis rigor in illis fervetur, lsc fructis animarum cum ipfis perveniar ad totam viciniam, & honor Ordinis, ite fama in illis partibus dilatetur.

Circa Priores.

Item circa abfolutiones Priorum qui boni reputantur, non debet ellTe facilis, nec propter eorum initandam, nec Fratrum aliorum importunitatem. Magis autem debet eos animare od oneris fufrincuriam propter Deum» & Ordinem, eofque fovere, & adjuvare irt quibus bono modo potell: eofque moleflantes comprimere, paccmqe eis prout poffibile efi procurare. Priores vero minus idoneos facile debei abfolvere, cum fperimr quod meliores potiunt haberi; & quandoque etiam fuepei eos aliquibus aliquam poreftntem tradere, vel in recreationibus recipiendis, vel hujitiinodi» cum caula rationabilis huc requirit.

U a

Cir-

CAP. II. DE OFFICIO PRIORIS PROVINCIALIS.

Circa Fratres.

Item ipſitis et de Fratribus periculofis, & diffolutis, ſollicite ordinare, quod non potest namque iſt lucis difflutis, in quibus minimis videri diſcipulus: ied in domibus, in quibus melius cuſtodiri poſſunt, & corrigi. Et quum fieri licet, conditiones eorum Prioribus ad quos nunciat, notificare debet. Et cum transferuntur de loco ad locum» providere, ut bene alfordentur, vel certum tempus habeant pro itinere laxatum. Qui autem peltiferi fuerint inventi fecundum quod graviore eorum culpa: requirunt, gravius, vel per carceres, vel per officiones, vel per ejectiones a Fratrum ſocietate, vel aliter puniamur. Perturbatores Conventuum, aut Priorum alid transferre, colligationes in malum, per diſperſionem diſſolvere. Talem ſe debet omnibus exhibere, quoad conſtitutum eidem non timeant accedere. Extra Capitulum quoque Fratribus aliquibus interdum charitativas facere exhortationes, prout flatum eorum viderit indigere. Diligenter quoque debet ubique advertere, qui & quot ſint in quolibet Conventu, qui line apti ad proficiendum in ſtudio; in huiusmodi ſi bene morigerati, ad ſtudium promoveri: vel ad ſtudia meliora mittendo, vel in ipſis domibus propriis libertates aliquas concedendo, vel occupationibus aliquibus eximendo; inſuper de libris eſt im providendo. Et eos ſerminare, de quibus eſt bona ſpes, quod poſſint eſſe utiles ad Fraternitatem, ſi officia Ordinis magis neceſſaria, in ſcientia, in huiusmodi promovere. In recipiendis vero Conventibus pluribus, vel qui non noverint officia, in quibus poſſint Ordini deſervire, & etiam Clericis minus idoneis, dignam debet adhibere cautionem.

Circa Jura Provincialium.

Item viſitare frequenter Provinciam debet pro ut poteſt, ſi frequentius Domos quas plus indigent. Cum autem non pereſſet in propria perſona, debet interdum cum neceſſe fuerit, per alios Fratres diſcretos, & acceptos Fratribus hoc ſupplere; taxata eis per litteras diſcrete poſſe. Cum item de Provincia receſſit, iemper relinquere Vicarium, vel Vicarios per diverſas partes Provincie; ſciendum etiam cum praeiens eſt in Provincia in aliquibus locis magis memoris. Vicarium, vel Vicarios inſtituere; poſſe etiam eis raxare ſemper litteras. ſi expreſſa. Item cum Viſitatores alii gnari in Capitulo Provinciali viſitare non poſſunt, pro eis Viſitatores idoneos ſubſtituere. Pono in vibratione tantum debet in qualibet domo inorari, quod diligenter, & plene, quod requirit viſitatio valeat exercere. Episcopum loci, Fratres Minores, & alios amicos Ordinis viſitare, vel cum ipſis eum viſitatoribus compeſcente, a colloquutionem, in collationem habere. Populo, Clero, & Religioſis (ubi hoc expedierit) preſedicare; ſcandalum, ſi turbationes ſi quas invenerit erga aliquos Religioſos, Prelatos, Clerum. ſi alios, ledare curabit. Cum Fratribus in Refectorio, in Officiis divinis, & in Dormitorio aliquo rempore interſe. Fratribus tamen Clericis, quam Latus ſui copiam facere, five de confeſſione, five de quibuscumque aliis loqui voluerint cum eo, live in Capitulo, live extra. Curationes Fratrum audire, ut de profectu eorum aliquid in ſtudio eorum advertere poſſit. ſaltem te mei audire computationem domus, & flatum, quoad temporalia. Aulcultare infirmos, piſſillantes, Jkrenratos, & Novitios ſingularibus collationibus conſolari; Novitiis Con-

verſis aliquas privatas collationes facere Familiam ubicumque ſuperfluum invenerit, removere. ſi quine majoris ponderis ordinare voluerit, prius diſcretorum conſilium convocare. Et quantum poſſit fieri rationabiliter dare operam, ut omnes in pace, & conſolatione relinquantur. Et iic rurſus eos in illo tantillo temporis ſtudium converſari. quoti plus eos exemplis, quam verbis arduificet, & informet.

Circa Capitulum Provinciale.

Item ad locum Capituli Provincialis debet aliquantum tempeſtius aliis venire, ut cum Fratribus domus tradet, ſi expedierit, de aliis quibus ad Capitulum pertinentibus: ſi ut Fratres, qui quandoque citius veniunt pro aliquibus negotiis, expediar. Item inter ſua tunc temporis litteras libi miſſas per ſe, vel per Secretarium reſpicere, & ea ad quae reſpondendum eſt nutare: & quae fine Capitulo poteſt facere cito expedire. Ea vero, quorum reſponſio ex Capitulo dependet, in memorialibus ponere, vel ipſas litteras diſſilare pro diverſis Conventibus ad conſuſionem cavendam in diverſis locis fervare, ſi quam cito poterit expedire: ihas vero quas reſponſionem non requirunt, ſtillatim diſſerpere. Item providere debet, quod Acta Capituli Generalis, ſi littere Magiſtri, ſi ſi quae aliae littere, vel ſcilicet euſiaverint in Capitulo Generali per Provinciam habendo, legantur ante electionem Daſſiſſitorum: ſi ordinetur quod Cito loco, certo tempore convenient, qui habent tranſcribere, & per aliquem, vel aliquos legantur, ſi ad ſeribendum neceſſarii ibidem miniſtre mir de domo; ita quod ante Definitionem Capituli omnia huiusmodi ſint tranſcripta, & runc Alia Capituli, ſi ſi quae alia mittenda tunc in ſerpeis per Provinciam, ſunt ab eodem Capitulo celeriter lectundum modum eundem ſeribenda. Item non debet dare licentias veniendi ad Capitulum fine cauſis rationabilibus, & qui aliter veniunt, omnigne cum conſilio Definitorum in ipſo Capitulo confundere debet, ſi punire: vel legregando & Capitulo, vel flatim remittendo, vel alias prout major exceſſus eorum exigerit. Ordinare etiam debet quod nimis rempeſſive non veniant, & quod non nimis morentur qui venire renentur. Item Definidores mitius expertos in aliquibus dirigere, & ille eonditionibus perſonarum, quarum notitiam non habent, (cum de eis agitur) inſluere eoſdem quantum commode, ſi liciti poſſent, in Ordinis utilitas requirit. Item dare operam quod paucae muſſes Fratrum fiant, & quae fine non fiant fine cauſe valde rationabili: cum ex huiusmodi imirationibus frequenter inconvenientia multa oriantur. Item cavendum eſt ei, ne in ſuis agendis ſit ita favorabilis maioribus Conventibus, ſi perſonis contra minores (quibus magis eſt iſſubveniendum) quod inde ſcandalum apud eos, in turbatio ſubſequatur. Ominandum eſt etiam ab eo, quod Fratres qui runc mittuntur de Conventu ad Conventum, certam, ſi bonam focieracem, tempus ad viam habeant arripiendam, & confirmandam. Eo modo expedit runc ordinare propter diſturſus evirandos, quod Conventus qui carent Prioribus habeant poſſetatem eligendi, prout libi Viſitatori fuerit aliunde: ſi confirmate in domo vel vicino Conventu aliquo interdum, ſi proli minutare, quod ad eum nulli Fratres mittantur pro huiusmodi, ſi ſimilibus, quae per arziones, litteras valeant expediri.

Caput III.

De Officio Prioris Conventualis-

Circa fe ipfimi.

^VFficiū Prioris Conuencualis eft diligenter
 'F notare ea, qua! de fupradi&is Officiis Ma-
 giftiū , & Prioris Provincialis fibi competunt ,
 fecundum fuum flatum , & ea adimplere. Item
 pio Religione primo , & pro ltudio fecundo ,
 plulqOfin pro aliis quibufctinque zelare. Item
 non taurum extra domum morari, quod ea quae
 fuut intus agenda negligat ; nec tantum intus
 relidere, quod fructus quos poteft extra facere,
 damnofe perdat. Irem amore quietis , Fratrum,
 & Ohiinis negotia non negligere , & rurfus
 propter nimiam occupationem circa curam ad
 alios , nimis a fe exire. Item circa occupatio-
 nes odiofas, & devotionem hominum ad Ordī-
 nem fuffocantes, (ut fune villrationes, & cor-
 rectiones poteftatiue MouaRerionim, receptio-
 nes arbitriorum, & limiliu ,) fe de facili non
 implicare. Circa fnifhim vero cnimorum, qui fit
 perptedicationes.per charitativas admonitiones ,
 perconfilia, perconfeffiones, per paces, & hu-
 jufmodi, quas magis decent Ordinem , & fpi-
 ritum magis fapiunt , libenter intendere debet
 fpiritualibus quoque exercitiis intra claufrum ,
 ut funt fchol®, collationes, fermones • Offi-
 cium diuinum , & hujufmodi,libenter intrefle.
 Circa coquinam vero, vefttariam, vel hortum,
 vel fedificia, & hujufmodi quotidianas angul-
 tias, & mitioris valoris , qua? per alios Officiales
 exerceri l'olent, occupari raro. Item iplius in-
 terelt in abfentia Magiltri , vel Prioris Provin-
 cialis, vel ile eorum mandato (fi prtēfenres exi-
 Aunr) recipere Novitios. In magnis folemili-
 taribus facere officium . fepelire Fratres , infir-
 mis miniftrare Sacramenta, & alia familia, qua:
 lupra dida funt in officio Magiltri. Non aurem
 debet de facili unquam deeltTe a Completorio.
 Cum autem elt in Choro , flare in dextra par-
 te debet.

Circa Majores,

TTem ad ipfum pertinet , Magillrum, vel Pri-
 ** orem Provincialem , Vifitatorem , (k omnes
 Majores fuos cum debita reverentia fufeipere, Sc
 tiatlarē: Itacum fui Conuentus cum quofierinc,
 vel expetierint, fideliter eis exponere , eorum
 mandata, & ordinationes, 5c Capitulorum Genera-
 lium, & Provincialium devote fu(cipere, memoris
 commendare , Fratribus frequenter exponere .5c
 ut plenarie obfervencur operam dare. Utilita-
 tem quoque Domus, & Fratrum filorum follici-
 te procurare , gravia fi qu® fibi imponuntur ab
 eis, fine murmure portare , eos pro fua abfolu-
 tione, vel aliis negotiis , non graviter inole-
 ftare : repuUam petitionum fuarum patienter
 fuftinere, & caufam quare hoc fiat ab eis ra-
 tionabilem eflē(licet nelciat J fupponere; &
 in fuis angulliis de multitudine negotiorum, &
 impotentia fotisfaciendi omnibus , eis potius
 compati, quam de repulfa hujulmodi indignari.
 Pro eis quoque orare , & alios frequenter
 inducere ad hoc ipfum. Si quae in eis corri-
 genda viderit , vel de aliquo quocumque tra-
 ftore cum eis habuerit , cum digna humilitate
 loqui debet eifdem.

Circa Conventum>

JTem iplius inter eft Conventui in viftu, & in
 veftitu, & infirmitatibus , & aliis neceflitati-
 bus, prout poteft , commoditatem procurare.
 In Refe&orio , in communi minutione , Strafu-
 ra , & ubique libenter eflē cum Conventu. •Sin-
 gularitates incibo.vel extraordinariis comellioni-

bns, & hujufmodi > cavere. In veftium pretio
 lequi communitatem, t;im in fc, quam in aliis.
 Singulares provifiones in neceffariis nulli conce-
 dere , fed de communi omnia providere , niin-
 quam apud fe, vel alium, nifi communem cufto-
 dem , & nonuili pro libris pecuniam habere ,
 iuperfluirares in hofpicio, & infirmitorio, & ho-
 rum frequentationes prater neceffarias, refttrin-
 gere ; & in difpenfationibus circa corporalia fe
 non facilem exhibere- Ipfos quoque Fratres in
 fpiritualibus debet in Capitulo informare, ad oī-
 ne bonum fan&is exhortationibus animare, ma-
 gis in dulcedine fpiritus , quim per potentiam
 pertractare. Curandum eft ei multum de pacc
 Conventus confervnnda prout fieri potelt: nec
 facile devianum elt ei a concordia iplius, vel
 voluntate, vel confilio, vel petitione. Debet
 quoque ab ipfo assignatos habere Fratres , qui au-
 dian Computationem, & lhitum Domus fcianc,
 & de quorum confilio in aedificiis procedatur.
 Difpenfacimcs vcr6 in jejuniis, in abftinentiis
 cum toto Conventu , nunquam finit facienda ,
 etfi perfonis aliquibus fitinterdum merito indui-
 gendum. Debata magna contrahere , vel empti-
 ones, vel venditiones magnas , vel alia magno fa-
 cere non debet, fine confeniu Conventus, vel
 Coniiliariorum: qui ex parte Conventus ad hoc
 fuerint aflignati, & quibus lizperhis fuerit com-
 miffa poreftas. Cui autem accedit ad Capitu-
 lum , vel alias Longe ; debet femper Vicarium
 relinquere, live Suppriorem , live alium utilem.
 & idoneum pro Religione : & prout fieri poteli
 acceptum communitati Fratrum. Debet autem
 ei pocefiatem taxare , & in iis quae videntur uti-
 lia intruere diligenter. Item cum egreditur £
 civitate, femper Suppriori, vel pluribus, cau-
 lam vi® qiiO vadat fignificare , & interdum ipii
 Conventui , fi major ratio hoc requirit.

Ctrca Officiates.

Item ad officium ejus pertinet Officiales ido-
 neos cum confilio Fratrum dWcretortim , vel
 conficere , vel abfolvere : ipfos verd confi-
 tutos in fuis officiis diligenter informare , & po-
 teltacem quam eis habere voluerit taxare , & fi
 expediens viderit in icriptis eifdem tradere : li-
 centias quoque aliquas generales dare pro loquen-
 do ; vel de remanendo ab horis aliquibus, vel
 aliis quibuldam , qu® ad exequeudum officia fua
 nece(lam reputantur. Non licet nutem ei ali-
 qua officia ad manum luam renere» nec de ipfis
 fe multum intromittere; fed potius officialium
 negligeiuias corrigere , & in eis quae facienda
 fuerint, ipfos frequenter follicitare , & influere.
 Fratres vero ipfos perturbantes corripere ,
 reprimere. & pacem eis Fratrum procurare. Ca-
 vere etiam ne occafione officiorum , ea quae funt
 Ordinis negligant Officiales, aut omittant ; nifi
 quantum propter officium compelluntur, vel de
 licentia rationabiliter eis pernitium fuerit, aut
 conceffim.

Circa varietates Fratrum fuorum.

ITeiniplius eft cognofcere titninterius, quam ex-
 terius varias conditiones, & complexiones &
 difpenffliones Fratrum fuorum, Stnon eodem mo-
 do rratlare omnes: & coaptare feqiantilrnatio.fic
 Religio permittiOfmgulis , fecundum eorum di-
 fpofitionem ; & oblque peccato deber aliorum
 infirmitates , & defectus fom morum, quam coi-
 porum portaie. Miorum proterviam , & con-
 tumaciam humiliare, pufilaniines roborare, de-
 folatos , & triftes coniolari, naturaliter impati-
 entes ad horam fuftinere : vitiofos debet corri-
 gere , de Societate Fratrum ejicere contagiofos,
 ferventiores plus debito refrenare : periculofo*
 follicitfc cuftodiie , ipfofque fi contingat jnter-
 dum

dum exire, afibiare caute: juvenes de facili non exponere: maturos, & idoneos ad fructum faciendum, non permittere orio de Facile torpere: mutiles ad fructum animarum, circa negotia, & officia dumus occupare. Cum autem tempus excirent, quod Fratres ac praedicondum, vel querendum neceffaria fuerint diu pergendi; est ei de hoc rra&ndum cum Fratribus feuiorilms, CSdifcretis. Sumioperfc vero illi, qui apri fime ad magna, vel officin Prioratuum, vel Lecloraniuin, dare opportunitatem ad proficiendum in liudio: & ad hoc etiam compellere ipfs cum fuerintnegligentes. Sic agendo in (imilibus, Sc diflimilibus, modo private, modo publici, modo dure, modo blande, modo verbis, modo difeiptinis, modo pernis, modo recreationibus, modo per fe, modo per alios Fratres difcrecos agendo, modo licentias negando, modo concedendo dare debet fiiigulonim, Gc Ordinis profe&ibus operam efficacem. In tranhendis verd, & recipiendis Novitiis, tancam debet in Deo habere fiduciam: quod nunquam propter onus domus, aut expenfas iu vehibus, fi pauperes fuerint, repellat aliquos, qui ad Ornem idonei reputantur. Nec rursum debet ita elTe facilis, qudd Ordo onarenn* perfonif intuitibus, Se veniat in contemptum. Nullum quoque debet licentiar ah Ordine, abique Magiftn, vel Prioris Provincialis licentia fpECIALI.

Circa Fratres aliorum Conventuum*

TTem Fratribus, & Conventibus vicini?, debet ie favorabilem, li eo in aliquo indiguerint a exhibere: eis pie in eorum neccffitatibus. in quibus poterit tifovenire, bona aliqua procurare. Advenientes Frenes charitative iiii ciperet, trattare: & fecundum quod eorum fficacus requirit plus, vel minus honorare Qpando veto de aliis Provinciis venerint laetius eos videre, & in provifione eorum, quibus indiguerint, ut fiunt fotuiare, naulum, vel vehes interdum, & hijufinodi; antequam coeamtu* petere, pi«evenire, & ipfos commodius recreare. Cavendum eft tamen ne curialitatis causa nd hofpites, Fratres ail hoc ie extendam, ut in hofpicio nimis line neceffitare rationabili detineantur: vel quod ibidem diUbluriones fiant, vel qua? funt Religionis dWlipentur: quin potius ad CapimlmL evocandi fune, & corrigendi chjirimrive, & nd en fervanda, qu^ funt Ordinis inducendi, & fi neceile fuerit, compellendi.

Circa Extraneos.

ITem laborandum eft ipll, ad amicos Ordini confervandos, & multiplicandos, & habendam gratiam Prolatorum, Magnarum, Sacerdotum, Cieri, & Nobilium, ik fi fieri poreft, omnium aliorum. Proinde debet omnes affabiliter recipere, eos etiam in fuis negotiis honestis libenter per Fratres & per fe juvare, illorum aliquos magis interdum vifitare, od hofpitalitatem aliquos magis familiares recipere, & invirare: & Fratribus eis notis aliquas licentias fuper hoc tum expedierit dare. In hoc tamen cavendum eft, ne fuperfluitates aliqua*, qua paupertatem noliramnon deceant, pro eis fiant: Gtneiid tnnram recipiantur familiari carem, quod infirma nolrm videntes minus appetient, qudd antfein reverentia habebant. Providendum eft ei cum diferetione, qui inducantur in hofpitiu, & qui in refe&oriUm, & quod quando comedunt in liuipitio pauci Fratres, aut interdum nulli. cum eis comedant: cum autem in vefecorio deputandi funt Fratres, qui eos afficient intrando, & exeundo, & eos collocent

in filis locis. Hoc provifo, quod in menfa Prioris non ponantur paffim perfbna! minores, nec mucetur ordo deferendi fcutellas, nili pro magnis perfonis, liciit funt Epifcopi, Comites majores lijs: & nihilominus ultima fcutella feratur tunc Priori, & pro hijufinodi perfonis, & non minoribus, in refectoria remaneat ad gratias. Alii ver6 in Ecclefiam fcquuntur Fratres, vel alii Fratres ducam eos ad capitulum, vel ad locutorium: & ibi redditus gratiis, ducantur ad lotionem manuum in lavacorio. Majoribus vero, qui remanent in refectorio, niliretur ibi aqua ad lotionem pi'sdifUm poit gratias, & polia fecundum morem patrite, rain hi, quam alii prxdicQi ducendi funt ndhofpirinm, ad bibendum, vel ad capitulum ad loquendum*: Gc quocunque ducentur habenda funt cum eis verba fimeta, & tedificatoria. Inliniendi funt quoque ab eo fervientes, & Fratres, ad quos lupradicla pertinebunt, circa prardifla, & alia facienda: Sc providendum eft, quod tales fervitores cuic ponantur, qui omnia expedite fn<iniit, & decenter. Cavendum eft autem ne in incilia Prioris collocentur nifi perimur digna? reverenti?: nec etiam omnes hujusmodi immediate juxta cum collocentur, nifi magna reverentia hoc exquirat: quod etiafrafrictius fervandumeli circa Priorem Provinciale, & Magiltmm, cmn in iila memu fuerint. Non debet nutem cedere Mogifter loco fu6, qui eft ante Campanam, nifi pro Rege, vel Cardinali vel Legaro, vel Epifcopo, rei Electo. Pro Abbatibus vero, 6t Majoribus, ut funt Gluniacenfes, Ciltercienfes, & k miles: Archidiaconis, & Decanis, Magifter poreft aliquantulum cedere, ita quod campana fit inter utrumque. Priores vero Provinciales, vel Convenruncles pro minoribus caulis poffint cedere, pviimo, vel fecundo modo: ita tamen, quod non fine rationabili, & decenti caufa.

Circa fruEhtm animaram.

TTem nd officium ejus pertinet feire clare, & plene, & cum nelcic ililignfe*- certifiioni ab aliis, cuju-finodi poreftatem habeat Ordo in confeffioiibus audiendis, in prsdicarionibus, in diipenaiiunibus. & in abioiutiombus cirre Fratres & d,iis nuiiris. Scire ennm cujnfmodi poteftatem habeat ipfc ab Epifcopo fuo, vel Epifcopis vicinis, circa confeffiones, & ablo* lutioies mm pro le, quam pro aliis Fratribus: & quid m hninfmotd poteft committere Fiatribus, Gc quid non. Et cavere debet ne ulna poteftatem, qua? habetur, fiat aliquid i quocumque. Procurandum edam eitipfi, quid, & quantum, & quibus expediat in hujufinodi committere Fratribus. Ipfs vero, qui nuvi lmu Sacerdotes, vel etiam antiqui minus inftricti circa ilia, inllrui diligenter, ne circa tntitem nnumarum oberrem. Et licet quamfim rationabiliter fieri poteft fit ei zelandum pro animamini falute, tamen magis expedit pro Ordine. & Fratribus, quod minor potius fiat fructus, quam cmn fructu mulco fiant Fratres occnfio periculi, vel fcandali; dum minus idonei laxantur indifcrete ad prsdicandum, ad confihn danda, ik ad confeffionis audiendas, & familia.

TN procurandis quoque temporalibus, five pefe, five per Fratres, cavendum eft eioim, tum fieri poteft, ne graventur homines nobiliter, oc ne fiant qu*ftus inhonesti. Cmr tnnndum quoque ef» «. q.,od hujulinodi Qc a< quum, cum timore Dei. & p.rci>ce co.,b.ru

expendantur: ne propter negligentiam cuflo-di-
endi depereant, vel prodige conlumauiur. In
ardificiis vero nulla curiositas, fed fola Fratrum
commoditas ell attendenda qualifeumque, &
Religionis opportunitas efl ei querenda. Er
quia Fratres laici propter Fratrum, & Religio-
nis fervieia corporalia conceffi liinr in Ordine,
non funt recipiendi, nec procurandi, nifi qui-
bus neceffario indigent Fratres i et attenden-
dum efl ei, quod qui erunt in domo, omnes
utiliter occupentur.

Circa familiam.

Familia quoque nonnifi neceffaria, & de cu-
jus honeflate, fidelitate firma prafninp-
tio habeatur, nullatenus ell habenda. Circa
quam providendum ell etiam* ut ipii habeant
Fratrem infinitiorem, & correftorem, ut per
ejus diligentiam apud Fratres proficiant in his,
qua: pertinent ad falucem animarum fuanim.
Provideatur aurem, quod non fit notabilis in
laicivia, vel artate, vel pulchritudine, vel or-
natu. Cum autem recipiuntur, fiat eis prore-
latio, quod Fratres nolunt eis tencrc in ali-
quo, quin Fratres pollinr eos quundocumque
voluerint, etiam fine mercede licantare, vel
expellere: fi libi a mortalibus peccatis non car-
verent, vel bona domus difiraherent, quam-
diu cilleut cum eis. Providendum elt tamen ipli,
quod illi, qui laudabiliter Fratribus fervitmt,
non fraudentur julla retributione: ctiamli Fra-
tres ex patio eis non teneantur; quando in-
current infirmirites, vel impotentiam in fervido
Fratrum, noii expellantur, fed charinuive cuin
illis agatur.

Caput IV.

De Officio Supprioris.

Circa Priores, Sjff Majores.

Officiu Supprioris efl, cum inflirtmts fuit
querere diligenter a Priore, & retinere
memoriter, ajjufmodi potefiacem vult eum ha-
beic, five in prarfeiciacia, live in abfemia lua,
Ge non ultra fe extendere. Aliquando etiam
emlem, qua? difla fimt de officio Prioris inffi-
cere, & notaie quid libi convenire poffit, five
ratione officii Supprioratus, five ratione Vica-
ria?, cum Vicarius Prioris relinquitur, & illa
cum illis, qua: Conflitutiones libi concedunt
facere lollicite. Item ipfius ell confervare me-
moriter mandata, & ordinationes Prioris Con-
ventualis, Vifiraroris, Prioris Provincialis, Ca-
pitulorum Generalium, & Provincialium: Peda-
re operam, quod a Fratribus plenarie comple-
antur. Item ipfius efl Priorem fideliter adjuva-
re: qufitiofoium, & turbantium alios, non
fe receptorem exhibere; & de his, quoruin
curam ei injunxit Prior, ut hofpirum, vel in-
firmorum, & liujufinodi, folliditfe fervare, vel
curare. Ad ipfui etiam pertinet pacem Prioris
erga Conventum, quantum pocelt, procura-
re: & in fattis ejus, qu® turbant aliquos,
quantum confeientia permittit, ipfum apud ati-
osexdlare: pro his quoque, qux utilia funt
Conventui, five corporalia, live fpiritualia,
apud ipfum intercedere; & gravamina, li quetfa-
Clt» eidem ipli chaitative oftendere, ik quan-
documque occurrerit occafio inter Priorem, &
Conventum, fidelis mediator eflie. Ideo enim
bupprior ell, & fuper alios, ut fit mediator
eorum. Ipfl etiam Priori debet majora quando
emergunt refervare ^ & quae comgere non va-
let ei denuntiare, de his, quE agenda funt,
yei coingenda frequenter cmn eo ractare. Item
norahia qna emefciint in abfentia Prioris,
debet eidem cum venerit referre, licet fuerim

corte&a, & circa cn, quae fuerint faciendae ab
«pio, cmn fuerit oblitus, vel negligens, aut oc-
cupatus aliis, ipfum deber Pollicitare. Iremip-
fus interefi fpeualiter Vifitarorii, & Provinci-
ali Itatuni Domus, & Fratrum, vkPrioris enar-
rare fideliter: St fupci his fcribere Priori, vel
Capitulo Provinciali * vel Generali interdum,
cuin major ueceffitas hoc requirit.

Circa Conventum.

TTem ipfius officium efl de Conventu magnam,
& fpecialem curam habere, & quafi conti-
nue cum ipfo eflie. Cmn autem propter procefc
fionein . vel funus, vel alios callis emergentes
fuerit convocandus Conventus, debet de con-
vocando ipfo, & deducendo, & reduciendo
diligentem emam habere. Trovidere etiam de-
bet. quod non nimis cito. vel nimis tarde.
fed debito modo furgat; quod figna, quae ipfum
convocant, debito modo fiant: quod nunquam
inutiliter moretur aliquid exfpe&ando: quod ho-
ra debita comedat. & intrer dormitorium, quod
nunquam line rationabili caufa extraordinarie
congregetur, 6c omnia fiant decenter, & or-
nate. Cum autem in abfentia Prioris tradatur
de Priore in Conventu, vel de aliquo; five
tempore quo tradatur de mittendo ad Capitu-
lum, live alio; debet ipiinn regere» & inordi-
nationes, & inibientias, fi quE emerferim, co-
hibere. Si aurem aliqua ordinantur, qua: Pri-
orem, & alios, qui nonadfunc, non expediat
fcire, potelt imponere, quod illud non reve-
letur. Hebdomadam etiam Aiam, obi non efl
multitudo Fratrum nimia, debet in Conventu,
fuo tempore facere, & in Conventu ubique in
finifiro Choro primum locum habere: & in
abfentia majorum figna facere in Choro, & in
fine Horarum Fidelium dicere; & in abfentia
Pi ioris, quae dicta fune ftipra de Priore, fiipplere
proco. Item debet habere curam, quod figillum
Conventus cufloidiatur: & quod nihil ligilletur
cum illo, nifi negotia Conventus.

Circa Religionem.

Item ad ipfum pertinet, quod Religio in Do-
mo plene fervetur, & diiiride. Ec ideo cu-
rate debet, Gtapnd Priorem laborare, quod ha-
beantur in Domo bene coneda, ik bene legi-
bilia, Regula, Conitituciones, littera? Mngillri,
Atta Capitulorum, & prarcipue admonitiones t
6c quod totum officium Ecclefiae: diligenter fer-
vetur. Ut autem per oblivionem non negligan-
tur, debet ordinare communicato conitilio Pri-
oris, fi prafens fuerit, quod interdum complures
Fratres interfiinr» legantur Conitituciones,
& littera? pceditls, alisque Rubrica; de officiis,
quorum notitia frequentius indigent Fratres. De-
bet etiam laborare, quod habeantur in domo
vita: Patrum, & liber Coilationum, Ge hujuf-
modi libii, ex quorum lectione proficiunt Fra-
tres in Religione; & prarcipue juvenes follicita-
re, quod in hujufmodi partem Itudii ponant:
Ei ordinare, quod in Refectorio in fero legan-
tur. Item ipfius efl advertere defeclus, Ge of-
fenfas, quas faciunt Fratres in quocumque offi-
cio in Conventu, vel qui aliquid de Religione
omittunt, vel in aliquo repiehenlibiliter gerunt
fe: & ipfos quandoque extra Capitulum, quan-
doque in Capitulo accufare, & corrigere. Item
li dubietas de aliquo pertinente ad officium, vel
Religionem inter Fratres oriatur, certitudinem
debet habere a majoribus; Ge quod diffinirum
fuerit, facere obfervare. Manifeltos quoque
errores, & inordinatos, qui fiunt publice in
Conventu llatim corrigere, maxitnfe in abfentia
majorum.

Circa Fucationem Prioratus

Item ipfius intereft , vacante Prioratu , ad rra-
fitandum de Priore creando convocare Con-
ventum , & cnm cntifilio Fratrum diem ad elc-
flionem Prioris affignare : abfentes vocandos
vocare , ac dare operam , quod bonus Prior eli-
gatur . Ad Priorem Provincialem mittere gar-
Tionespro huiusmodi negotio , vel alios , cum ne-
celTe fuerit , & a miffione Fratrum quantum com-
mode fieri porcell , abstinere . Item ad eum per-
tinet apponere curam . quod Prior cito hñbeat
atEir , & inrerim Conventum in bono lincti cu-
flodiat : quod pauca immutet , quòd nihil ma-
gnum interim attentet , nifi fortè magna lieccl-
fñas 3 vel evidens utilitas hoc expofeat , & con-
filium magnum concurrat . Debet quoque Pri-
orem cum altitnde venerit , vel (latum Do-
rmis , vel Fratrum ignoraverit , follicitè in hujus-
modi intruere , prout viderit expedire . Iph-
qiie prout poterit , folatio effe , onera ipfius»
circa primordia niaximè , fideliter (ciendo .

Caput V.

De Officio Magiftri Novitiorum.

Circa fe ipfitm.

fficium Magiftri Novitiortm efl in primis
inquireret Priore , quam puretatem velit
cum habere ftiper Novitios in cunfeffione , fic
dandis licentiis de loquendo , & lu.jufmodi :
& in providendo eis in neceffnaribus , quond
vefies , quoad jejunia , & aliis hijufmodi . Item
quas licentias Generales vult ei dare ratione offi-
cii quoad perfonam luam , (ive de loquendo
cum omnibus , live cuin folis Xovitiis : vel de
intrando officinas , vel de remanendo ab horis
interdum , fit cavere ne licendas petat , vel re-
cipiat , nili quas rationabiliter reputat (ibi ne-
celTarias propter officium fitum , fic quod ipfis
ad aliud non abiftatur . Item diligentiam magnam
apponere debet circa Novitios» fcicns quod ror-
ta fpes eorum Religionis , dependet ex infor-
matione eorum primitiva . Se quoque eis ita
amabilem debet reddere , quod fit eis ex hoc
occafio libentius in Ordine remanendi . Item
refpicienda funt ab eo diligenter ea , qua ; ha-
bentur in Conltitucionibus ad eum fpe&amia ,
& complenda .

Circa itigreflium Novitiorum.

Tem cum aliquis debet ingredi , ducendus efl
ab eo in aliquem locum extra capitulum ido-
neum antequam intrer Capitulum ; & ibidem
debet dicere aliqua verba ei confortatoria , &
inquirere de his . quæ in capitulo publicè funt
inquirenda . Et li invenerit in eo aliquid de
impedimentis , debet hoc notificare illi , qui
habet eum recipere , antequam ulterius proce-
datur : & fiat niic , quod ei videbitur facien-
dum . Si verò nihil talium invenerit , nihilomi-
nus debet ei dicere , quidd hi perquirentur ab
eo in capitulo , fit quomodfi debeat refponde-
re . Item ibidem debet eum intruere , quo-
modò fit veniri facienda in capitulo , deinde in
choro , fit fi viderit expedire ei . ipfe Magifter
faciat , vel ab alio Fratre faciat fieri coram illo ,
ut melius fic addifcat . Item debet eum intru-
ere quid debeat facere , vel relpoidere in ca-
pitulo , ad ea , qua dicentur ei , fecundum
quod feriptum efl in Conftitucionibus : & quid
poftniodum fit ei faciendum in choro aim illuc
ducetur . Item debet eum docere quomodo in
capimlo removebit veftes feculares ulque ad tu-
nicam , & . providere , quod omnia pertinentia
ad veftes fine parata in capitulo , antequam eum

inducat : Poitea debet eum introducere , & u(-
que ad locum veniri ducere , & ibidem prope
eum itare : fit dirigere , li neceffe fuerit in agen-
dis , fic juvare ad ipfutu velteudum . Et egre-
diente Conventu ipfium ducere in fine , ufque
ad locum venis antb Altore , & ibidem interim
prope eum itare , quoufque finitis Orationibus
fuerit erigendus ab ipfo . Quo erecto ducendus
elt ab ipfo , exrrnflo aliquantulum capucio ad
receptorem , & aqua benedicta afpei fus , adofi-
culum recipiendus , & ab omnibus Fratribus ,
per choros diicurrendo : fic primfi perdexrrum ,
deinde per (miftrum , iplo MagiLiro eum fem-
per fodante , fit in omnibus eum dirigente .
DeLndfc ad locum tonfionum immediate elt du-
cendus ab ipfo : provifo primo , quod in hoc
nullus fic defeUis . Fafiln nucem ronluia , fic
rafura , poftmodum cito hora competenti du-
cendus cft ad locum , in quo deponat omnes ve-
ftes feculares , fic forulares ; ucfolumea , que
liinc Religionis , deinde habeat . In remotionefe-
culariium veftiitm , fic indurione regularium , cu-
riaiiter elt intruendus .

Circa Profcf/wncm.

Orro ur fciaur quando (it completus nmis
probationis , ftrkbenda elt ub ipfo dies re-
ceptionis : & appropinquante termino anni ,
animandus efl ab ipfo ad profitendum , fi vide-
rit eum urilem pro Ordine , aliter non . Et cum
petierit recipi ad pruleffionein , nntfe diem pro-
(effionis petitionem ejus in capitulo proponere
debet , & de eo cum requifitus fuerit , fivepro
eo , five contra eum , fidele refitrooniura per-
hibere : ita tamen qubd per refitmonium , vel
confilium fnum nulla mala iufpicio poffit in cor-
dibus Fratrum de ipfo generari : de aliquibus il-
lorum malorum , fi qui* funt» qua? ipfe per con-
feffionem novit , fic aliter , & ab aliis riefieiu-
tur . Sanè cum recipiendus fuerit Novicius ad
profelfionem , aflignanda cft dies piofeffionis ,
ante illam intruere etun in omnibus , quæ ei
tunc fuerint agenda : videlicet qualiter venia iit
facienda , fic ad verbum dicentis * Quit! petis ?
refpondendum efl : MiJericordi*m & 7i . CT ve-
firam . Et ciim eictlus fuerit , Cc propofitum
ei fuerit de voluntate profitendi . quid refpon-
dendum » «luomodo verba profelfionis funt ei
cordetenus retinenda 9 & quomodo flexis geni-
bus inter manus recipientis funt dicenda : &
quomodo antequam dicat illa , Il vult petat quòd
mucet ei in profdfione alia vora , fi qutealia ha-
beat . Deinde quomodò folus ille , qui recipit
ad profelfionem , poft illum receptum , recepit
eum ad ofculum pacis . Ad ipfium etiam peni-
nec providere , quòd aqua benedicta . & liber ,
in quo efl oratio benediflionis veftiujR fintiu
promptu , & benedicendam velteni oifene be-
nedicenti : & deinde piofcio madere (quod
non folet fieri nifi de fcapulai i) poftmodum au-
tem debet mittere profelfum ad locum fitum . Si
autem viderit expedire , deber luggererePriori ,
quòd adhuc ad majorem humilitatem , fic infor-
mationem . fit cimi aliis Noviciis in capitulo eor-
rum , & fub cura fua ad tempus : fecundum
quod utilitas illius» 6i Ordinis requirit .

Circa repulfam.

Tem ipfius intrerell , cum aliquis minus bene
lc habet in probatione , circa tempus profef-
fionis condiIere» quod adhuc fter in probatio-
ne , nifi omnino fit cerrum , qtiòd nullatenus ex-
pediat , quòd recipiatur , fic hoc ad videndum
fi melius fe habebit , cum proteliatioioi mmen ,
qudd adhuc tanquam Nevicius , & folum ad pro-
bationem retinetur . Si ergo bene fe pollea ha-
buerit , debet ip(i poftmodum adjutorium par-
flarc ,

ftare, quod ad profectum recipiatur. Si autem non fuerit lapsus in peccatum temporis, quod bene se habere*, procurandum est ei rem apud Novitium, quam apud Fratres, quod recedat: & dandum illi ei consilium, & auxilium, quod in aliqua Religione (ibi magis competenti) ponatur. Non enim debet esse facilis ad repellendum, nisi magna conscientia concurrant: & Fratribus minus rationabiliter motis ad repellendum eum, prout melius potuit, bono modo contrarium perlicere, & pro Novitio itare. Nunquam autem repellendus videtur invitus Novitius pro illiterata, vel impotenti: aliqui, vel deformitate corporali, & huiusmodi defectibus, qui ab initio noti fuerunt Fratribus: nec propter infirmitatem superveniensem, nisi a principio receptioni facta fuerit protellatio expressa, quod pro huiusmodi calibus, vel pro sua voluntate, pollent eum Fratres repellere si vellent. Cum autem recedere debebit, providendum est sollicite ipsi Magistro, quod tam urbane, & caute, & occulte, & cum omnibus bonis Animi, quae portare voluerit recedat: cum aliis non fit sciamus, nec ipse fecializatus recedat, sed potius quantum fieri poterit astringamus, & cum amore Ordinis, & Fratrum.

Circa Scholam, & Capitulum.

Tenetur ad eum pertinere laborare, quod aliquis locus sequestratus, & remotus ab ecclesia* secularium, & idoneus habeatur, qui sit quasi schola Novitiorum, ad quem ducendi sunt, cum ipse, vel alius Frater habuerit loqui cum eis de eorum necessitatibus, de quocumque negotio. In hoc loco inlruendi sunt in cantu, & legendo quae neciunt, addiscere poliunt. In hoc repetendum est ab eis quidquid habent legere, vel cantare in Conventu: scilicet aulculandi, & reddendum cordatenus illud, quod de Plalterio, & divino Officio cordatenus (circa oportet; videlicet Officium Mortuorum, & de Beata Virgine, Psalmi de Horis diurnis, & Vesperflum per ferias. In hoc facienda sunt eis admonitiones interdum, vel collationes, vel collationes edificatoriae ab ipso, vel Fratribus ad haec gratiosis: ipse procurante familiares collationes, & consolationes. Cavendum tamen est ei, ne Fratres quicumque adjungant se eis sua voluntate, nisi de sua licentia, & quibus viderit expedire. In hoc etiam loco docendi sunt de Regula, de Coxistitorio, de Officio, & aliis, quae in docendo locutionem requirunt. In hoc etiam loco (si alius aptior non habetur) tenendum est eis capitulum: in quo cavendum est, quod Novitius per multos dies non accusetur, nec accusetur, quousque multoties viderit quomodo alii se occulant, vel accuantur: nec molestandi sunt in aliquo proculis, quas in primis incurrunt. Si vero non fuerit nisi unus Novitius, vel duo, mittendi sunt aliqui de juvenibus profectis ad capitulum eorum, qui se accusando multis diebus, exemplo suo eos doceant, quomodo sunt huiusmodi faciendi. Cavendum est autem ipsi Magistro, nec in capitulo eorum aliquid fiat, quod alicui verendum inducat: & quod modus capituli feripus in Constitutionibus bene fervetur; quod magis informationi eorum intendat, quam punitioni culparum. Sunt etiam infirmendi, quod ad locum capituli sui convenient, cum in capitulo Fratrum dicitur: Exeant Novitii, si tunc debet eis capitulum teneri, vel alio tempore cum teneri debet: & quomodo finito capitulo recipiant discipulas, qui recipere debent.

E* poltea, vel alio certo tempore, & loco affigitar ab eo, loqui de confessione. Cum

Co(f. IteguL Tom. IK

nutem rana fuerit multitudo Novitiorum, quod Magister non potest plene sufficere omnibus, potest aliquibus magis novis, aliquos magis in huiusmodi affigere: qui circa eos curam habeant de aliquibus, prout eis videbitur expedire. Non tamen debet ira aliis imponere onus, quinque nihilominus fit frequenter cum eis, & eis quantum poterit intendat.

Circa Metastantes,

Item ipse Novitius femper compatiens debet cogitare, quod competenter fecundum quod Ordo, & facultates permittunt, habeat necessitates in viam, in velitu, in infirmitatibus, & in huiusmodi: & dilpenare quandoque enim necessitas fuerit in vigiliis, & facile in jejuniis Ordinis. Cavere etiam debet ne singularitibus aliquibus in abstinentiis vel vigiliis vel aliis afficiantur indifferetis, conerant corpus suum. Pono circa paupertatem, & necessitates, quas interdum fecundum Ordinem oportet sustinere, licet debet eos animare, & ab omni superflua recreatione retrahere, ut a principio quantum fieri potest asperis allueti femper Ordinem tolerabilius ferant: & declinare, prout commode poterit, ut caute recreationis ad commune hospitium, vel minutionem, vel infirmicorium ubi interdum fiunt dissolutiones majores) sed alio ducantur. Ecce cum oportebit ducere illuc, habeatur cura ab ipso, vel ab alio, quod tarde veniant, & cito recedant: & Fratres cauti reddantur, quousque coram eis dissolutiones non fiant. Ipsos quoque debet Novitios confortare, quod in quibuscumque aliquo indiguerim, ad eum ficut ad matrem recurrant. Et debet eos docere, ubi fit lectus, vel cella sua, ut si die, vel nocte ipse indiguerint, sciant ubi poterint eum invenire, & illuc ad eum recurrant. Debet etiam dedocere eos, quomodo in necessitate in loro silentii per unam dictionem, vel imperfecit loqui poliunt: & quomodo in huiusmodi locis digito ori superpolito sciant petere licentiam loquendi.

Quo ad membra sua.

Tenetur ipse officium esse informare diligenter. Scilicet Novitios circa hominem interiorem, scilicet interiorem. Circa exteriorem, quo ad membra sua, ut manibus caveant ab omni tactu indecenti, & ab injuriis: pedibus a vagis, & incertis discursibus, & ne intrent loca prohibita. Cum federint ne coxas nimis disjunctas reneant, vel unam tibiam super aliam ponant; cum maturitate incedant, nec se moveant de facili adeundum fine causa praesumptiva. Cum autem licet, non fiant arundo mobilis, sed potius appareant sicut fixi super gradum limi. Oculis quoque caveant ne intuitu rei quam non licet concupiscere, Evagatione, ab haultu vanitatis, & aspectu turpi, & curiosi. Linguam affliccant refrenare, licet invitam, & libentius audiant quam loquantur. Cum autem loquendum fuerit, pauca line verba, & prius ad limam quam ad linguam veniant. Omnibus autem cum reverentia loquantur: per pluralem dicendo potius vos* quam per singularem tu: nunquam de Fratre, vel Fratribus loquendo vocent eum sine additione huius nominis Frater, nec nomen novum imponam Fratrum, vel impositum recitent ullo modo, nec aliquid cum iuramento quantumcumque levi, more secularium proferent. Cum autem majoribus loquuntur, femper caputium extrahant: vultum non tristem habeant, sed jucundum moderate. Os ad cachinnos, vel ad risus diffolucos primum non habeant, licet ad risus mediocres ipsum interdum aperiri fit tolerabile. Cervicem, si collum creclum non habeant, sed potius mediocri-

terinclinatum. Iram, vel impatientiam in vultu» vel a&u aliquo non ottendant: Supercilia non c» effca, fed potius depretia habeant. Aures, non mi rumores feculares. & otiola, fed ad ea, qua? Deifunt, & falutaria faciles, & veloces habeant. Nares ad fetores aliquos fi occurant, non iicut delicati cum fcandalointuentium nimis notabiliter obturem; fed pro odoribus, in quibus malededati fuerant in feculo, illa in pernitentia patienter ferant. Qn Cul in faciendo ventas non prolleinant fe fuper ventrem, fed fuper Intus, & in longum, tibiam unam fuper aliam tibiam renendo. In prostrationibus vero fuper cubitos fe appudient umefis manibus Itando. In inclinationibus vero ufque circa genua caput deponant. In gentiflexionibus, lient fuper genua cnpite elevare.

Quo ad vejles.

Tem otio ad velles informandi fmit» nt eas diligenter fecundum modum Ueligiofum, non Infcivimlibiconptenr, in omni loco» & tempore providentes, quod inferiores tunica? non appareant ultra fuperiore, Ccqubd runicz non nimis line fuccin&a; , aut breviate? notabiliter. & maxime cum tranfeum per villas. Qiidd cappa, vel capitium non finr ulna formam Conflitwcionum longa: in Conventu, & in quocunque loco, capuciim non nimis fuper oculos habeant: quod ad cameras e contrario vadant, & Itent capite coperto. Quod in cameris iedendo vel tes circa fe lion nimiselevenr. fed potius fe Ipfos honefte cooperiant. Quod in difcalceando, & calceando le fbtularibur, aut caligis, tibias non nimiselevenr. Quod ubicunque fedeant, caveant ne velles eleventur. Qubd cum tunicas deponunt, retento caputio pe» aperturam tunicam tiiperiorem, vel inferiorem Ji voluerint deponant. Et quod cum intrant lectum, aut lurgimt, vel ad mmiltrndum in Altari feparant. nunquam, fine caputio in cnpite apparent. Quod in Conventuali loco difcalcati, vel in caligis, vel foecis, fine fotuiavibus nunquam vadant. Qubd fedendo, vel inclinando, cuppam fuper genua complicem, vel capitium, cum fuerint line cuppa. Quod in loco Conventuali, nunquam deferant ad modum mantelli cappnm. Quou in valina, & lotione capitis, caputium invertatum retineant, & in lotione pedum nunquam ultra genua fe difeooperiant. Qti od ad primam tunicam cingulum, & cordam pro bractati habeant. Quod ad difciplinas fc parando, ciuQi corrigia retenta. & cappa, caputio, vel caputio folo pro tempore, fuperiores partes tunicarum cadere primo permittant, & polica cappam, vel capitium fuper caput replacent. Quod cappellum nunquam fine neceffitate ferre afTiiefcaijt, & quando ferunt vilefit: 2sc quod nunquam in loto Conventuali extracapitium appareant. Quo provideant ne pelliceum percollum, vel alias appareat unquam Qubd nd extraneos cum bottis magnis nunquam vadant, St de die fine neceffitate nunquam ferant: quod cum jacent, caputium, vel m capite retineant, vel ipfocapur cooperiant, & quod fic femper It cooperiant, qubd aliquid indecens in eis videri nunquam contingar. Qubd le&um poffquam fiitnexeint decenter cooperiant, & quod fubtus, vel circa, nihil appareat, qubd videri, vd non deceat, vel non expediat. Quod lectilernia, 6t veltes munde cullodiant; & non fub leCto, fed in loco honeflo alio replicata reponant, & interdum excutiant, & tempore luo ad lavandum tradant, & de modo excudendi doceantur. Qubd cum ferviunt in Refefiorio, vel Hofpicio, cappam deponant. Cum mitem in lavandis pedibus, vel capitibus occu-

pantur, honefte fe fuccingant, capum pruno parte cum corrigia ligata. Quod ad lectum, vel cellam alterius, fine caufa valde neceffaria non accedant. Qiiod vcftes, vel fotulares (cum Alii indigent) habita licenrin Libenter concedant. Qiiod abjettus, & humiles velles carius comple&mrur. Qiiod quando nova? dantur, veteres femper reddant, & qtwefmit ultra numerum in Coniticurionibus cxprdTum.

Circa loca, o~' primo de Choro.

Tem ad officium ejus pertinet infruere eos circa loca, qua: eis licet intrare fine licentia, qua: non i & quando fiunt figua, ad qu@ loca debent convenire fecundum varietatem lignorum, live ad Ecclefiam, five ad Capitulum, five ad fcholarum, five ad Refectorium, five ad collationem, five ad repetitionem officii, live ad infirmicorium cum infirmi fuerint, & hujufmodi. Item quod nunquam fe ingerant inter Fratres colloqueiues, niti vocati fuerint, aut adducti. Qiiod in omni loco ubi Conventus fuerit congregatus, religiolius. Sc maturius le gerant, & in Choro prece caceris, ptecipue quando miniltiant ibi in aliquo officio, vel quando fiunt admonitiones, adorationes i' olemnes, ut in die Paiafcevend adoracione in Crucis; vel oblationes, ut in fello Purificationis cum excrei offeruntur, i* hujulmodi, Cc maxime vero tempore communionis; circa que, & familia inllmemii Imir, quomodo fe habeant fecundum formam tradiim in Ordinario, cujus Rubricae ad ha?c pertinentes luis temporibus tunc eis exponenda; , St addenda, qua: in illis minus plenae continentur: tunc ell, qubd mappam cum duabus manibus urbane fub mento applicent, qubd recepta hoftia terram non ofculentur, fed iulum aliquantulum caput inclinent, 6c recedant ad locum, ubi flexis genibus hoftiam confutuant; qua confumpta ad calicem tum reverentia accedant, & alia ad hujufmodi pertinent do ordinate faciant, & honefte. Docendi fune etiam. quos libros. & quibne horis ad Chorum deferant, St ut finiris horis reponant eofidem decenter: & quomodo de nocte candelas pro ablconfis accendant rempellive, ad libros ipfiis reneant; cavenres, ut poterunt, ne lumine la?dant oculos aliorum, & cum aliis diligenter cantent, & pfallant.

Circa Refectorium.

Tem influendi funr circa Refeclorium, quomodo lavanda? fune manus: od quod cum primo debent venire, vcftes replicent, ne eas deturpenr, & tibi lotis manibus fedeant. Quomodo intrantes Refeclorium, ante imaginem qua; efi ante menfain Prioris aliquantulum inclinent. Qiiod in prandio, vel torna ordinari intrent, & ledeant, & exeant fun loca tenentes. In collatione vero non exigitur iftud. Qiiod collocantes fe ad iedendum, non nimis unum fuper alium fe comprimant: fed tantum fit fpattum, quod competenter in illo valeant excreare. Quod le collocent ance praepararam aliquam portionem. Quod non nimis cito pollquam fedeiui ad modum fei ularium comedere incipiant, fed cum maturitate, mappa explicata, & pane incilo. Qiiod panem, vel aliam pi&autim fuperflub non kindnnc, vd in frulla comminuant, led forum quantum comederif. Qubd paraturas panis notabiles non laciunt. Qubd vinum (nili temperatum fuerit) temperare affuderant. Qiiod a derurparione manitarum, & cnppi, vel mappa? nimia, caveant. Qubd pro modica effufione vini, vel aquar, vel aliis hujufmodi minimis, ui fine veniam facere

CCte non oportet Qu6d singularitates in comeltione non faciunt: fed comedant, quod ap-
poni Uir cum gratiarum adlione; & fi aliquod
gemis ciborum non coiffieuerint comedere, afi
fuefiant, ut poffiuiiiconducta comedere QuOd
fcutellas, quando comederint quod placebit,
ponant in loco apto miniUris ad tollendum.
Quod oculos vagos ad refpiciendum quid alii
faciam, uun habeant. Quod circa finem men-
fa* aduerant quando alii finiunt comeftLonem •
ita ut eos in protrahendo comultionem expe-
ciaie non faciant. Quid cum «lia replicare
mappas cceperint, & ipfi replicent decenter:
femper reliquias. & panem removendum an-
teponant, vel lervientibus difeurrentibus ad tol-
lendum, in catiilero eorum projiciant decenter.
Quod etiam prxditla, & alia hujufmodi, qua:
ad honeftnrem pertinent, fervent etiam ali-
bi ubicumque eos comedere contingat, & ma-
gis quando Ieculares contigerit incerefle Quod
(alii forte aliquando data fuerit licentia lo-
quendi ab aliquo, qui hoc poffit,) nihilomi-
nus fervent filentium, aut valde parum loquantur.

Circa Locutorium.

Item irtfimeuli fuit, quod ad locutionem, vel
ad locum alium loquendi, facile non vadant,
niti votari fuerint, vel ex aliqua caufa rationabili,
& piarmedicata. Tolerabile ell aucem, ut inter*
dum vadant illuc ad horam, propter tollendum
faftidium, vel aliquam recreationem habendam,
fed cum licentia, & pedali ad hoc Socio de-
purato, qui ad recreationem lioneftam eis faci-
endam idoneus reputetur. Verum in hujufmodi
locis tion eit loquendum de facili, nifi ledendo,
Sc. fine clamore: CSc nunquam effi coram Novi-
ciis difpucarnum, vel cuntentiofe loquendum.
fed de aliquo utili qnsrendum. vel conferen-
dum. Si autem ad Ieculares vocari fuerint, nun-
quam fine Itcetuiia fpectali, & Socio ad hoc de-
putato, eit ad eos eundum. Cutn autem Cime
cum eis, debent dare operam, ut eos zdificenr,
religiofe, & mature te habendo: vultus iiliarientem
pixcendeudo, de rumoribus non cuiando, verba fa-
lutaris inferendo, eos li perverti fierinr reprehen-
demlo, & mala qua* fecerint deteftando. & eisd
religione, vel penitentia potius perfuadendo, &
penatium ftatus feculods oltendemlo. Non au-
tem eftimmandum cum cis in quacunq; locu-
tione. fed inventa eurini iter aliqua occatione rece-
dendum eft fdtime. Irem docendi finit quod fem-
pei libentius moremur in claultro cuin fratribus,
quam extra cum fcu3oribus. Item quod liben-
vitr. in claultro morencui' in loco fileiuii, urfunt
cella, oratorium, & liujufmodi, quam frequen-
tent locurorin. Item quod libentius interfuit iu
loci*; omnibus cutn Conventu, quam extra in lo-
cis aliis extra Conventum, ut fimt holpirium in-
firmitorium, & hujufmodi. Item quod libentius
declinent ad loca, ubi luminaturi, Sc rdigiofi
aggregati, quam ubi finit diffututi, & foves.
Item quod libentius currant ad lota iu quibus au-
diuntur utilia, ut fune ll hnlac. & lotus collatio-
num, quam ad alia in quibus contigit interdum
audiri inutilia, ut fune hortus, & platea: turio-
foiwi. Irem quod libentius veniam ad locu. in
quibus iu aliqua a&iouc falubri occupantur, uc
ell lotio pedum vel veiiium; quam inutiliter diP
currant per Domum. Item quod plus diligant
loca, in quibus excreentur magis utilia, fcilicet
perlinentia ad Religionem, & virtutem, utefl
Capitulum & Oratorium; quam alia in quibus
mmus utilia, & pertinentia ad fcientiam vel
corporis neccfllitatem, m funr fcholce, Infirmi-
tonum, & Refectarium, & hujufmodi!

Circa tempus.

Item uiftruendi funt circa tempus, quod ipfiim
non foluin quando fimt iu occuparianibus
Conventualibus, fed etiam totum rendum uti-
liter expendant. Et ideo inter duo ligna pofft di-
ctum Officium de B. Virgine, Ccquandocumque
Conventus congregatur, vel congregatus aliquid
expe&at, & intrando leflum. & fingendo, vel
in Ieflo cum jacentes dormire non poffiunt; vel
cum fpaciando per hortum, vel clautrum deam-
bulant foli, & hujufmodi fimilibus temporibus,
debent aliquas orationes dicere, vel aliquid iti-
lubre meditari. Similiter, rernpusquod eti inter
gratiarum afliones, Ctdormitionem in allate pofft
prandium, in orationie, velleflione, vcl ali qua aQio-
iieucilifub filenrio occupent. Item tempus quod-
cunq; conceditur ad loquendum, li in hoc recrea-
re moderate voluerint, reddere libi utiles recre-
ationes hujufmodi ad finem debitum dirigendo:
videlicet ut fortiores ex hoc reddantur ad Ord-
nis actiones, & fervidum Creatoris, vel in hu-
jufmodi recreationibus de repetitionibus le-
flionum, difpntationum, vel fermonum, vel
aliis utilibus cum aliis pertractando, vel dum
his vacant, aliis, vel aliquibus qua? fibi agenda
funt; ut fi habent aliquid facere iu vettitaria, vel
finliibiis, tunc intendendo. Suntetiandocendi,
quod in cella nunquam fiuc otiofi, leu legant
aut feribaut, auc orent, auc meditenrm^itiin!
Item juvando Fratres in quibufctimque officiis,
vel ferviriis libenrer occupentur. Quod non de
facili, otiofi difeurrant. Quid aliqua mecha-
nica, qu.s nefeiuinr, ut funt feribere, q.n ne-
fciunc, vel fiuilia interdum addicant. Quod
ad officium mortuorum extraordinarium liben-
ter remaneant. Quod in itinere rumores. &
otiofa declinent: led de aliquo utili qmsmnt,
vel conferam cum focio, vel cum aliis, cum
quibus fuerint, live in Domo, itve ii* via;
quid aliquem librum ferant, in quocftm non
melius fecerint, & vacaverint, lemper legant.

Circa fervitia.

Item ipfius eft intruere Novicios, quomodo
letvire debent in Miffis pi ivacis, iu mmiite.
lio Alearis. ni Conventu. Sc incenfando Cho-
rum: in Refedtorio, & hujulmodi. tam iniri-
cualibus, quam corporalibus fervidis diver-
tis; fecundum quod in Rubricis, & in descrip-
tionibus officiorum divertiorum continetur, 6c
addat, quod minus continetur in illis. Sunt
etinm animandi, quid libenter in hujulmodi
ferviant, vel fuppleaiit vices Fratrum cutn fue-
rint requilici, & prardpui in magis humilibus,
lient eit lotio pcduin, mundatio Domus, lotio
veftium, ferviii infirmis, parare mortuos, &
hujufmodi. Cavendum eit tamen ci, ne de
facili occupentur in fejviciis extra Conventum,
propter difTolutiones, quas facilius videte ibi-
dem poliunt.

Circa reverentiam.

Item inftuendi funt, quid reverenter fe fem-
per habeant, & ubique. Quid quando tranfl
feunt anfe imaginem aliquam, vel Alrarc, vel
alia facro, inclinent, & caputium extrahant ali-
qua itiklum. Qu6d in Officio Divino dicendo
extra chorum reverenter fe gerant, cum matu-
ritate dicendo: quod dicendum eft follicitfe
providendo, in nullo alio fe occupant, & hu-
militer inclinationes, & proflrationes bono ino*
do faciendo. Quod non folum Pralaris fuis.
inuno etiam omnibus honorem exhibeant, fic
pracipue lenibus Sacerdotibus, Prioribus in
Ordine, fonftitate famoiis, (khujulmodi» pro-
ut variae conditiones requirunt. Fiat autem re-
verentia hanc multis modis; fcilicet cum cranf»

,*4 CAPUT. V. DE OFFICIO MAGISTRI NOVITIORUM.

eunti flfliirgitur, cum ante alium non nimis prope tranfitur, cum ante alium inclinarur, aut gentilefiVirur; cum fedenri decenter afliftitnr, cum iuxta (edentem federe volens aliquantulum a longe le collocat vel dedere volenti ledens affingit, vel cedit, vel loqui volens ante alium extx-ahit cnpmium. vel in humili fervitio mimfrat, vel alium in via, vel in omni verbo an-teponit, vel cum prscirc iu aliquo cogitur, cum reverentia lioc facir, & aliis variis modis, qua? fecundum plus, & minus funt exhibende, divertis, & prseripufe Prslatis, non foluin Or-dinis, fed etiam Epifcopis, quibus leeniuluin conlietudinem regionum ftin interdum manus olcnlands, vel genuflexiones faciendie, timUi-ter Regibus, & Macnutibus.

Circa Confeffionem.

Tem infruere debet eos circa Confeffionem, quomodo plene, & bene confiteri ficiant, iipplendo cum nelfciilnt per interrogationem de peccatorum generibus, & circumflandis: quod, de quibus circumdandis debeant confiteri. Irem quando recordantur, vel adverrunt in feripturis aliquod peccatum, quod ante neficiebam. vel quod non liint confefli, vel aliquod de novo occurrerit in cogitationibus, vel omiffione alicujus eorum, quir funt de Ordine, & limilibus: debent cir6 venire ad confitendum iftn. Item quando poffiinc feribere confeffionem, tir per feripeum melius lcianc quando erunt, picul-ae bene confelt.

Item attendendum eft ei, quod det eis bona contilia, quomodo expediantur de reflittitionibus, de irregularitatibus, de votis. li illis fuerint irretiti. Item & docendi funt, quod Inconfeffione nihil celent, nec de pratentis, nec de emergentibus, nec de tcnrationibus quibufemque, nec de vifionibus, nut vifirafiotiibus iih accidentibus, nec de fingularitatibus, fi quas fupra alios facere voluerint: & quod fuper his, & fimilibus femper credant Magiftru filo, ne forre aliquo moito decipiantur. Item cum fuerint nimis ferupulofi, quomodo non oporteat cos de aliquibus, vel timere, vel confiteri: cum autem fuerint negligentes circa confeffionem, quod ceveo, & nfilgnaro tempore confiteantur. Irem quomodo venientes ad confeffionem debent facere veniam, & dicere Mea culpa. St tirecli flexis genibus, inclinaro capire, & procumbentes, exrracllo cnpurio incipere debent, dicendo: Confiteor Deo Onnipotent/. vLT b. Muria: Jemper l'irgini, E. Dominito P. A) CP omnibus Sun//is, CP til>i Pu-ter, qui*t peccavi nimis cogitatione, locutione, opere, CP omrjione, mc.i culpa, vel caufa brevitatis, fic dicere: Mea culpa, ego peccavi in hoc, <JP tnhve, St in fine dicere: Et in nueltis aliis, mea culpa, precor te orare pro me; & recepta pcententia, & abfolitione, Scconiplera inltruffione, fi m aliquo Confellor cum inlirure voluerit, furgere debet, caputium repenendo ut primo. Irun quod nunquam cum conficientia alicujus peccati mortalis ingrediantur leflum de node, vel accedant ad Sacramentum aliquod, vel miniClerium Milite, livcin Conventu, five* m privatis Miliis. nifi pius confiteantur. item quod non confiteantur, nifi MagUtroiuo, vel friori, line licentia i pedali. Item quod quando per primam Confeffionem generalem non ell cocum confidentiis latifattum plene, poflunt fecundo, vel pluries Confeffionem generalem iterare, ut kuic eis plenius latifiat, cum fdunt melius confiteri.

Circa Orationes.

Tem circa Orationem debet eos infruere, quod non lolum LTalmos, vel orationes formatas debent dicere: immo fecundfim varias necelTirates modo pro peccaro, vel onenfa aliis, vel talibus remittendis, vel cavendis, vel pro talibus defectibus tollendis, vel rmlibus gratiis, aut virtutibus conferendis, & limilibus devote funplicare. Irem, quod orationi ad contritionem, vel devorionem incitandam potius debent intendere, quam in multis dicendis laborare. Irem non foliim lui, fed etiam parentum, & amicorum, familiarum, & benefactorum, & etiam peccatorum, & infidelium Deum ignorantium, aliorum, qui adhuc longe liinr & Deo, & per diverfa detinentur peccata, debent memores efle. Item tempora ociota debent in aliqua oratione occupare, & aliquem locum nd hoc idoneum in Ecclefia eligere: vel anre Altaria fmgula difeurrendo ibidem, ad quodlibet aliquam orationem facere fpecialem, vel in quocumque loco facere idem. Icen, quod in orationibus communibus magis, quam in privatis debent confidere, & illis libentius liiteieffe: live in Horis, five in privatis peift Completorium, polt Matutinas, & quod ad harc bene, & devote dicenda, debeau magnam curam adhibere; & quod anre plenam terminationem Horarum, vel gratiarum, & Choro fine tiecdfirre non recedant, nec eriam ipfis terminatis, nli prius aliquanculum orent, vel Deo fecommemicnr. Item, quod cum legendo, vel audiendo intelligunt aliqua, in quibus peccaverunt, vel omittendo, vel committendo, vel aliqua bona, quae eis dcfijnr: debent in ipfa lectione contri adorationem, pro malis amovendis, vel bonis adipifeendis. Item quomodo in perpiciratibus, dubiis, & tentationibus, & difficultatibus, & in principio novarum aflionum ad orationem reamere: & quomodo pro malis quibulcumque, qua? vident, vel audiunt: tollendis, vel remittendis a fluefeere liiplicare, & pro bonis gratias a^cre, & in omnibus cnm propteris. quam ndverlis. fiemp.r Deum laudare oporteat. Item quomodo laborare debent, ur in his, qu\$ dicunt ovando, cor vertetur; quod fi non femper fecerint, non tamen debent propter hoc delpeinre, quin orationes firir fruflnofs; nec propter imptignationes, quas aciores interdum ibi facient inimici, debent eis cedere. Sc orationes dimittere, frem, quod in orando non debent fc luper ventrein, nec fc rotos extendere, vel caput nimis inclinaturn tenere: led potius Itando liiper genua, crefli, vel aliquantultnn incurvati orare debent.

Circa Studium.

Tem inliruendi funt ab iplo circa ftudium, quod fecularibus lciemiis neglectis, te totos cinnsferam ad divinas: inter alias a principio magis vacent urdibus, & planis, qucim llibrilioribus, & obfcurioribus; Ik prarciput illis, quar uriliores funt ad informationem, & Liiflammacionem ipforum, ut funt Meditationes B. Bernardi, S. Bonaventurs, &. Divi Anft:lini: Liber Confeffionum S. Augultini: Collationes, & Vita? «Patrum. & Dicta eorum: Pnfliones, & Legenda? Santtorum. Epiftola ad Frarres de Monte Dei: D. Bernardus de gradibus iuperbi». Item Lib. de diligendo Deum. [-c Libri Fi*. Ludovici GranatCnfs. Item TraQatu» de vitiis, & virtutibus, & fiouia. Item, quod pocius intendant pauca fapere, & memoria? commendare, Sc circa illa fe afficere, & fein-formare, quam multa legere. Item quando cura que alia auditmt, vel legunt, confiderent.

fipoflintfiVi ad nliquid valere . & indenliquam arditionem trahere. Item, quod iemper libenter audiant, & aci docendum non feftinent, 3cem , quod quando incipiunt fecere cullaciuaics , vel termones , potius Itiuean circa bonum modum dicendi, & utilem maceriam , quAin circa multitudinem verborum: & quod femper multitudinem caveant, five in audiendo legio- nes plures , fit nimias , live in legendo nimis: live in docendo multa in collationibus, & in termonibus , fit Ictlionibus , fi quandoque con- tingat ipfos Leflore& fieri. Item , quod nun- quam fic fint ardentes circa {cientiam . quod propter lludium neglignnr ea , que funr Reli- gionis, vel virtutum, vel cliariraris. Item, quod nunquam de libris, & {criptis fuis fint avari, fed libenter illa aliis communicent; & quod nunquam confidentiam de fciendo aliquid ponant i> feripeis, fed potius ingenium , fic memoriam excitent ad {ciendum cordecenus quidquid polTunt.

Circa Meditationes.

Tem circa Meditationes inftmendi liint , quod tempus interdum expendant: vel cum tunc in via,vel cum per claufmim,vcS hortum,vel alibi perDomum quali fpaciando deambulant; vel cum linat in orationibus iceris, vel in celta, vel in lecto vigilando quiefeunt. Sunt amem Me- ditaciones hujulcnodi habende quandoque circi Dei beneficia generalia , velparticularia : quan- doque circa peccata ingratitudinis humen-i generis generalia,vel propria :modo circa opera creationis, modo circa opera Redemptionis, ut clt Incar- natio, Pallio , fic hujufinodi ; modo circa pi-se- mia bonorum , modo circa pennas malorum: mo- do circa vindictas jam facias , modo circa mife- ricordias exhibitas, modo circa creaturas , modo circa teripnuas , modo circa proprios defecitis : modo circa profectus, modo circa fallacias die- monum, modo circa minifteria Angelorum, mo- do circa exemplo SantLomm , modo circa per- vertito tes perverterunt .modo circa llatum fuum interiore, modo circa exteriore: modo circa fatia recogitando, modo circa ftifla faciendo, mo- do circa Dei omnipotentiam , modo circa ejus fci- entiam, modo circa bonitatem , modo circa le- ver»tatem , modo circa ejus mifericordiam, mo- do circa iultitiam , modo circa judicia manifesta, modo circa occulta. Sunt autem in hujitfmod», fic. fimilibus , diverfae trahenda? alTeftiones, mo- do fpei , uido timoris, modo doloris, modo gemitus de malis ,modo fui piria ad bona, modo admirationis,modo exclamationis, modo gratiaru aftionis, modo fupnlicationis : inodo verecundis, modo reverentis,&hujulnodi,qua?per experien- tiam melius,quam per dottrinam addiicuntur.

Circa aha exercitia multa.

hsec parum valeant ad ialutem , & interdum in his homines illudantur ; fed potius curent de virtutum operibus, in quibus faiusconliltit. Item. qu\ d li confolationes divinas, quas audiunt alios recipere, non habent, non incte contrillentUr; fed letant hoc interdum ex cauta fubtrahere pium Patrem. Item, quddfi compmctionis, vclde- votionis gratiam non habent, non ex hoc repu- tent le non elfe in llatu bono : dtimmodb bo- nam habeant voUmratem , cum ipfatn folum re- fpiciatDeus. Item circa confcientiam dirigendi lunt, quod ipfi purganda! » curam magnam ha- beant , fic opponant: quod non nimis ferupulo- fam , vel audacem habeant , quod contra ipfatn nihil faciam , quod erroneam nd conlilium de- ponant. Item intentionem in omnibus operibus

(altem 4 principio ad Deum erigant, 8c vana fi quando advenerint, abjiciant. Item, quod nul- lam affetitionem carnalem ad aliquam perfonam habeant fufpetlam , vel in fe diu durare permit- tant : fic quod caveant ne affe&iones fanet* in carnales tranfeant. Item quod propriam volnn- ratem frangere afltefcant, fetifum lingularem pe- nitus dimittant , privatum amorem ad aliquid nunquam habeant. Item , quod in omnibns ohe- dieuriam proponam, fic propter iplnm omnia alia etiam bona dimittant. Quod tam libi, quam aliis in melioribus bonis , qu&m minoribus li- bentius vacenr , 8c intendant. Quod virtutes eorum, quos audiunt laudabilius vivere, dili- genter notent, fic imirenurpro poffe. Qiia? au- tem liiprn ipiorum vires, vel naturam funt, po- tius admirentur , quam imitentur. Quoti fuper Lapfus aliorum non indignentur , fed compatian- tur, fic libi A fimilibus cuneant. Quod defaCtis aliorum non cogitent , nec de domus negotiis fnt in aliquo folliciti, fed tantummodo de fe. Quod omnia agant cum difcrecione , qua liim- mfe confitirin hoc, ut non fenili fuo fe reganc , fed alterius, fic maximi Magiftri lui. Quod ea, qua; audiunt in fuituris de virtutibus , fic ope- ribus a Deo acceptis, iludeant exercere; fic vi- tia , leu mala , qua: quuridife in ipfis feripturis plus, & plus cognofcunt, diligenter cavere.

Caput VI.

De Officio Magiftri Conver[ovum.

AD Officium Magiftri Converforum pertinet fcire a Priore, pollquam ioipofuerit ei illud Officium , qualem vult eum habere potellarem fupercos : five Novitios , five Profeffos, five ia confeffionibus audiendis , five in licenciis dandis, five in corrigendis exceffibus. Itemrefpicere di- ligenter , quas przdi&a fune de Officio Magiftri Novitiorum , fic illa , que de illis ad Conver- tes, five Novitios , five ProfefTos pertinere poliunt, notare, fic circa illos exeutiom man- dare. item debet eidem exponere de Re- gula , 8c Couftitutioaiibus , qua: ad eos perti- nent: & en, qua: dicuntur in Aciis Capitulorum Generalium, vel Provincialium, vel in Capitu- lo Conventuali . vel a Priore Conventuali. vel Priore Provinciali, vel Vifitacuribus , vela Supprie , vel Vicariis ipiorum . ad lios perti- nentia Iblltcite recinere , fic iiiiucm Jiotincarc, fic obliervaiida imponere : fic E4ter n?fter, fic <y£ve Mari* , fic Credo m Deum, cum nelciunt doce- re. non in (criptis, fedcordctenus. Item debet cis tenere Capitulum tempore.fic loco ad hoc «Pii- ore aflignaco , fic accuinationes Fracruijn Clerico* ruit , quos in capitulo fuo , vel exn-a de eis fa- ciunt retinere : fic eos liiper lufui capitulo pro- clamare, fic Fratres Clericos, qui interdum ad capi- tulum eorum propter hoc veniunt, recipere ad oculandum , & excefflis majores Priori re- linquere ad corrigenaum. Iplim quoque Pri- orem Conventualem invitare frequenter ad tenendum eis capitii Ium ; fic tam ipfuiii Vifi- tarorem , quam etiam Priorem Provinciale (ciim ad doinum veniunt de corrigendis circa ip(6s,debet inllruere. Item dudium debet appo- jjeie , ut fianteis exhortationes utiles, fic ad flatum fuum pertinentes r five levmoies , five coilariones. five per alium, five per fe : ira tamen quod pauca femper dicantur eis una vice. Procurare etiam debet , quod fic aliquod fignum in Domo, per quod convocentur, vel ad ltnim Capirulum . vel ad Capitulum Clericorum, fecundum diverfitatem fignonim : fic. cClm vocandi fuerint, debet illa figna facere. Accuiationes quoque eorum contra Clericos (fi quas habent) debet ex par-

te ipfomm in Capitulo Clericorum facere , & uioleflatores eorum accuiare , & nb injuriis aliorum piour poteft defendere : & cum irrationabiliter aliqui infurgunt in eos , in Capitulo , vel extra quantum poccfl cum bona conlcientia» eorum innocentiam oitendere , & in fua iuibtia lemper eos fovere Irem debet effc cci ujs > quod confiteantur frequenter , vel labi , vel Priori , vel alii de licentia fpecinli; St fi negligentes fuerint , ilatuere eis certam tempus , flk locum , in quibus confiteantur . Item debet eos in officiis , qua? eis imponuntur interdum inliti nere , quomodo illa faciant lollicire , & ple ne , Sc diligenter . Item illis qui nefeiunt , aliam quam arcem iu Ordine neceflariam y debet nffignare de illis qui iciunt aliquem , qui eos doceat , & nd clifendum eos compellere . Item debet eos lumine incitare nd laborandum lemper , flk libenter in aliquo opere pio Conuentus & propter hoc licentiare eos ab omnibu9 horis live de die , live de node , praeterquam a Completorio , a quo non fime licentiandi , nili propter Ircvitis quar tunc ex iieccflitacc (ime facienda . In FefHs, etiam fiinilicer finir licentian di propter officia qua! tunc oportet fieri , Sc etiam concedendum elfc eis , quod nunquam teneantur ad Mi(Tam Conuenualein , vel Hoias Canonicas pr&rer Completorium : fed fufficiateos audire aliquam Millam privatam , & dicere horas ubi voluerint . Illis etiam qui initante hora dormitionis cie die laborant , poterit indulgere ne furgant ad Matutinas . Coercendi funt etiam k multitudine Mi(Tarum audientiarum , & nb audiendo Horas Conuenuales , cum propter hoc labores omittant . InUniendi limr etiam diligenter .ab eo quando fune inrci' extraneus , ut haneffe fe habeant , & mature , & quocl ad menfas magnorum fe non collocent , nili invitari , & tunc etiam cum quadam difficultate . Item debet efie follicitus pro eis , quod in infirmitatibus . & filii? eorum nece(ficatis, chimmattve ininifirencur ei nece(Tarin . Ircin cmn fenferir eos fcamializaro-s ex aliquibus ordinnrionibus qua* interdum funt circa eos per capitula , vel majores , qua: reputant fieri \\\ eorum contemptum , pie , flk prudenter debet eos fedare : oltendendu quomodo non in conremptum eorum ha?c fiam , led prnprer aliquam caulam rationabilem . Sicut Cupra Priores , & Lectores , Sc alios interdum funt familia , non in contemptum eorum , fed proper aliquam utilitatem Ordinis , ollemleaulo quomodo in Hatu honorabili magis funr apud nos , quam alii Conuertri in aliis Ordinibus , item debet eis reducere nd memoriam , quomodo , faciunt eandem proffioneni , quam & Clerici : ut ex hoc intellieant fe ira efie obligatos , ad ea que funt Ordinis , & lic non negligam ea , qua iunc Religionis . Item ubi habent dormitorium repararam , debet jacere cum eis , ubi vero non habent fepai arum , debet falcem jacere propfe eos . Debet etiam quandoque de eis iollidmdmem fpecinlem habere , ubique notare defeclus , 8coffensas eorum , & ipfcis cliai irati ve corrigere , vel ad partem , vclin Capitula . Cum aliqui fuerint ei inobedientes , quodfupravires fuas efi , deber majeribus referre , ut per eos meliis emendentur .

CAP. V. T. VII.

De Officio CorreStoris familia.

Rarer cui imponitur cura de familia , debet P'« careris Fratribus curare' , quod non recipiantur in familia nifi tales , de quibus fit bona (pes , quod honelle fe habeant inter Fratres . Cum autem recepti fuerim . debet habere cu-

rain quodfibi , vel alii confiteantur frequenter , & de hoc debet clfe certus . litfruendi funt crinin ab eo , cum ci confitentur , vel alio cui confitentur , iplo procurante . Circa confeffionem , quod piene itnt confeffi , & quodfciant bene confiteri . Irem informandi funr ab eo lingulariter , & infirmi de modo habendi fe honeffe , & cogitandi . & laborandi pro falure iiaa; & interdum facienda funt eis-aliquae collationes ab ipfo , vel ab alio , ipfo procurante , St ordinante- & curer , quod veniant ad ienones . qui funt ad populum iu Domo cum pofi funt , vel ad Termonem qui fit Converfis interdum , fi Priori vidum fucir . Irem quod laborant fulciiter , & diligenter in fuis officiis : St qui fuerint in coquina munde faciant omnia , St bono modo parent que liabtieriur ibi preeparare , tft ea qua: iielciunt follicite addilcauit , vel a Frruribus , vel ab aliis de familia qui fciuit . Irem quod per villam non difeurrant nifi pro neceffitatibus Domus , & cum licentia ; nec pro fervidis Fratrum Ipecialibus dimittant communia , nifi de licentia Prxlinti (pedali . Item debet Priori oitendere , St apud eum procurare , li cliuilura Dumus eit minus hona , quod lic aptetur , quod non poffmt egredi de noffe , vel hora dormitionis : ne forte ex nimia requilitione ab eorum devotis , videantur modo aliquo abhorrer . Item debet efie folkittis qua: iit fama de eis , vel intus , vel extra , 6c coniid-erare fatla eorum , ik vitam ; St quod inveniit , vel per alios audierit corrigendum in eis , ad partem corrigere , vel interdum in communi quali per modum capituli poffinc eis pccntentis- alique tolerabiles tamen injungi . Et cJl eis dicendum in piincipio quando veniunt , quod fi volunt efie cum Fratribus , quod ipfi ira corrigentur . Cavendum tamen eit omnino ne unquam ip:e , vel alius Frater eos percutiat , non folium ex ira , fed nec ludo , nec etiam eaufa correctioms . Fratres quoque qui excedunt in eos , vel indebite eos moleftantur , vel aliquod malum exemplum ollemlunt eis . vel iu n3:quo repiehfibi liter fe habent r.rcn cus , deber proclamare in CapitiiIo : Sc cum minus rationaliter loquuntur comia eos , debet eos excilfuve prout pnrcti nim bona coniciencia , tlmn non finit in culpa luper illis qu*B diciiuit . Item cum aliquis petit recipi in Cunverfum , debet fidele tellimouium perhibere quid luper hoc expediat : magis atrciiddendo Ordinis utilitatem quam illius petitionem . Cum aurem aliquas invenitur talis , quod non expedit Fratribus , ut cum eis moretur , debet apponere curam quod fic urbane licentictur , quod non fcandalizetur contra Fratres , fed cum amore eorum , & Ordinis recedunt , & ad id laborandum c(l circa omnes qui recedunt a Fratribus quocumque modo . Pono circa advenientes garriones debet cavere , quod nunquam introducant alicubi ultra portam : nili prius coultet , quod lint apud Fratres alios unde veniunt intimi , & familiares valde , & quala unus ex cis . Debet autem inire apud Frocuratorem , vel Priorem , quod fiat eis in porca , vel in villa quoad jacendum , illud quod fuerit faciendum . Debet etiam laborare quod illis qui gratis ferviunt , & propter Deum Fratribus , vel laudabilis ie habuerunt inter cos . Fratres lint magis grati , devoti , & in luis neceffitatibus ampliorem eis exhibeant chritncem . Ipfius edam incereit majorem apponere diligentiam . quod omnia quee de ipiis ordinantur in Capitulis , vel a majoribus , executioni mandemur : fient eft illud , ouod divifun jaceant tam illi de Domo , quam extranei . Qliod non habeant veltes notabiles in pulchritudine ,

iline, vel ornatu, vel pretio, vel colore: tk rufus, quod non habeant velles iimiles Con-
verfis, net tondeantur ad modum eorum. Quod non recipiantur ad fecreta, Sc familiaria fervitia Fratrum, ut eit lavare pedes Fratrum, ierviie in hofipitio, in Refectorio, in Infirmaria, Quod carnes pro cis non parenrur. Quod nullus Fra-
ter lingularem habeat gartiouem. Quod quan-
do mittuntur, ita provideatur eis in expculis, quod alios Fratres non gravem, limilia. Et quiri? non porell deducere nd elTetlum, debet ad Priorem deferre, & ipfum follicitare, ut hoc faciat obferuari.

Caput VIII.

De Officio Cantoris.

Circa libros & feripta.

r^fficiu Cantoris cft follicitu Priorem, ut totum officium bene correElum habeatur in Domo, & ii negligens fuerit circa hxc, apud maiores eum accufare, ik laborare follicite quod hoc faciat emendare. Pertinet eciam nd eum libros Ecclefiallicos corrigere diligenter in cantu, & verbis, & puufclationibus. & accentibus. & hujufmodi: vel per fe, li fcit, vel per alios fi nclcit. adhibita ancioritate Prioris; & eolUem mundos itrare, pre-
parare. & reparare in camitus, & cooperto-
riis, & in ligaturis, ck male traflnntes accufare. Item debe: reipicere diligenter totum officium, &C firmare covdetenus & maximi cn qua? ad ipfum pertinent, fecundum quod notata fum in diverfis locis, & rubricis; & in notula pr.Tlenti, qua: continet multa, quæ alibi minus plene fiunt notata. Item oportet procurare quod aliquod armarium habeatur in Cho*
ro, vel in Sacristia, vel alibi, prout videbitur locus magis idoneus deputatus ad hoc, in quo libri omnes de Choro reponantur: pra?ter libeios proceffionales. Et inde per ipfum, vel per alium, fi Prarlno vHnm fuerit, deporren-
tur ad Chorum tempore officii, proutneceflarii fuerint, Ck poftea reportentur. Ipfius nutem eft diftribuire ipibs per Chorum, prout videbitur expedire, five pro funeribus, live proceffionibus. Item iplur intereft ponere in aliqua cedub, quæ affigenda ell parieti in Sacristia in loco apto, numerum Miflarum, Ck Orationum, quæ injunguntur in Capitulo, vel majoribus cuilibet Fratri, vel Conventui, ut Fratres lciaut nd quid tenentur, & quando Coiverunt totum, & de Miffisqua? debentui a Conventu fpccialem curam debet habere, ut folvanmr quam cito commodè fieri poceft, Ck facere memoriale de Solutis, lccin quando emanat aliquod mandatum, quod fiat aliquod Feftum, vel memoria aficujus SanQi, velalicujusdefimfti Antuerverfium, vel memoria alicujus anima?perpetub per Orationem uliquim in Milia,debet hoc inferere per feripeuram in libris, in filis locis. Irem ipfius efi procurare apud Prselatum, quod aliqua? rubrica de officio, qme magis fune neceffaria? ad fcicndum, legantur in Refectorio interdum, ihaximequando Fratres plures interfunt; & fimiliter ilis, qua? habent majorem difficultatem, Ck minus iwnc ulmus, ut funt illa?, quæ perlinent ad tres dtfs la.Tiemntiomnn, Jk fimiles, legantur inliantilnis uiebus, ud quos pertinent. Irem ad ipfum pertinet lovmarc litteras, qua? interdum ad alia lotn mittunmr* pro Iuliragiis impetrandis, Ck procurare per quem mittantur. Forma autem hnjumiudi l;teraruin efi talis: T.tli dic obiit Fru-
nr tal,1 Xf f,f''
Similiter recipere Inijinmodi litteras quando mittuntur aliundc, tradere eas ei, qui legit Kaleiulas, ut eas re-

citet in Conventu aure illud: Commemorat,6 Fratrum, Sororum CTC. limiliter in rotulis qm mittunrur interdum pi o fuffragi)* fcrlbre lit lcribi folet hoc modo. 7'itellu> Trutrum Pradicatorum talis locr.Anim.tcm, CTanimat omniumtiddiKiri dejitnilvrur rer/urefeant m pace. Orayime/s pro -Jcjlrii, orate pro no/iris. D,r tali fuit rotulas apud nos. Irem debet aufcultare Fratrem, qui voluerit, qui habet aliquid legere, vel eancare * loco, & tempore ad hoc affigunto. Ec etiam li fierinr aliqui rudes in his, debet cos per Priorem facere corrigi. Interdum etiam ciim occurrunt nova hiltoris, vel alia nd cantandum difficilia, debet convocare Conventiim hora qua videbitur Priori, ut communiter cantus hujufmodi pnevideatur, & repetatur, hem Lplus interclt facere rabulam femper, nifi forte ad alleviarionem ejus alii injungatur a Priore. Debet autem ipio procurante haberi rabula bona, & ad Jioc officium nprn, & de littera bona, per illum, qui eam lcribit, vel alium fibi ad hoc aflignatum, & ira rempcflivfc, quod in Sabbato legi pofit cum Kalendis poli letlionen» de Conlliutionibus, vel de Evngelio illa tabula, quæ eft pro fepimana; illa vero quæ fit pro F-citis, Sc afiis diebus, iu nsciua pceden-
tis diei. Debent autem omnes nbque acceptatione perfunarum lcribi ad officia tempore luo, qui polfime, & fciiint ea facere. nifi forte ali, quibus ex caufa de licentia Prioris parcatur quoad aliquod officium; hoc tamen provho, quod in Feftis, Ck diebus quando plures conveniunt, talis Sacerdos ponatur ad officium, qui laudabiliter friat dicere, & maxime Milain. Qiii autem ex impotentia, vel ignorantia, vel de licentia non facit illa officia, debet fic in aliis recompeiifare, qua? poteft facere, & ad illa feribi, ut fiat «qualitas qualifcuniquc. Cum nutem pofl tabulam feripram aliquis de Fjaciibus feriptions in ea debet recedere, vel infinatur, vel nlias habet caufam rationabilem, quare non potelt facere illud, ad quod feripcus eJt: debet hoc notificare Cautori, qui deher tunc afiui feribere loco eius. Quotiefcumque im-
mutat aliquid circa tabulam polt prominciationem ejus, debet notificare illi qui fciibitur* & illi qui deletur. Porro defeclu Fratrum quide-
limc, nec alios potuerunt loco fui, debet iupplere autoritate fua, per ie, vel alios, .mi-
nes debent eidem in hoc obcdiic; ik facientes cieferiLUs, debet tempore fuo in Capitulo pro-
clamare. Frater qui per quamor dies facit officium nd quod lcriprus eft. & poltea impeditus non poteit refidum facere, fieprunauam feciffe reputetur. b'i Prior orainaverit, quod aiiui Fratres feribamur in tabula per leptinianam, vel quiiidenam, vel menfiem, vel cmplius, au aliqua officia, qua? non pertinent ud Eccleliam: ut eil lervire infirmis, vel iu holpitiis, & hujufmodi; faciendum eft iectmdum modum quem dixerit, & de penonis, fc de tempore. Tabula vero feripta collucanda eil in Sacristia, vel in alio loco idoneo eminenti, & aperto, m pofimt ibidem legere, qui eam non audierint, vel audientes intellexerint: vel qui audi-
erilit, & oblivioni tradiderint, & ut iaciatur quid* quid debet facere, & quos defetlusquis facint

Circa Sedes.

Tem ad ipfum pertinet iture in Choro dextro, poceft tamen caufa officii mutare fedem.&fcarc modo fupra, modo infra, modo in Choro majori, modo in Choro minori,& quandoque tranfire ad liniflmm. In feftis vero Duplicibus, ik Totis Duplicibus» licet habeat flare in medio Chori incipiendo aliquid: tamen poteft poft inceptio-
nem dii currere ante Frflres fui Chori, od incl*
tmi*

tenendum eos ad cantantium melius : St Interdum in Choro Tuo federe inferius, vel appodiare fe in aliqua fede. Iplius e(t) etiam collocare Novicios, vel alios Fratres de novo venientes in Choro altero, prout viderit expedire in luis fe diebus fecundum tempus. quo fterim in Ordine : quoda {«pervenientibus quere»} pertinet ad iplum. Cum autem aliqui extranei intrant Chorum, vel a toto Choro, fi fine fcamlalo fieri p-otefl. Iplius etiam efl dare operam, ne extranei nimis facilliter intrent Chorum, & maxime kaici, vel pueri. Quod li Clerici aliqui cantent cum Fratribus, ipfius eil in panfis, & cantu eos reftificare, ut Fratribus fe conforment, & eos in locis debitis collocare. Ad ipfum etiam pertinet fic providere cum confilio Prioris utrique Choro de Fratribus, qui luunt legere, & cantare, quod non lit inaequalitas notabilis. Cum autem propter abfentiam Fratrum aliquando Chorus alter nimis ell vacuus, debet innuere aliquibus de alio Choro, ut ad alterum fe transferant, & illi debent in hoc obedire eidem : vel ad horam, vel nd diem, vel plus faciendum quod ipfe ordinaverit. Iplius etiam clt novos Sacerdotes inibuere circa Miffam ; & providere es de auditore, & intrutlore idoneo in Miffis primi, quouique fine lufficienter edo&i. Similiter omnes promotos de novo debet in fuus officiis infirucere diligenter. Cum aurem Ahns, vel Epifcopus, vel alius extraneus celebraturus elt in Conventu, debet providere quod tnles ponantur ad officia, qui omnia letant facere decenter, & ordmatt : & quod talem Sacerdotem libi afliltenrem habeant (fi viderit expedire) qui eos lci.it in omnibus reftificare dikrete. Cum autem tnles celebrant, vel minilrunt in Conventu, vel etiam Fratres celebrent, de quorum ruditate tmet, debet accedere verius Altare interdum, ut fi voluerint aliquid ab eo quarere, habeant ejus copiam, vel implemet cos ii* aliquibus preueniat : ut quando debet dici Credo, vel non, vel quando debet dici Fleftmus genujt, vel nun ; vel ctijufmodi Orationes debent dici, & hujufmodi, maxime qua non habenrur femper in memoria a minus providis. Deber etiam notificare Sacerdoti iu Miffii, vel ante, quando aliqua Oratio, vvel aliqua Orationes fime ex aliqua injun&ione dicenda in Miffa : ut pro infirmis, vel pace, vel hujufmodi.

Item Miffas, qua* non debentur, vel ratione diei, vel ordinis, vel alicujus injuuqlonis, non debet dicere pro arbitrio fuo in Conventu, fed cum confilio Pralaci. Cum aurem Milia fuerit celebranda. poteft Interdum inter primum lignum, & fecundum ad Sacrificium ire. ad follicitiandum Sacerdotem, Se mmiltros lupar faciendis. Item ad officium ejus pertinet facere Officium, cum hebdomada pertinet ad Chorum dextrum : & femper ird cito venire ad officium, & maxime in leptimana fua, quod in principio inchoationis fit : & ita coittinufe, & finaliter ibi manere, quod ex ejus abfentia non lit defetlus in aliqua. Item debet excitare dormientes In Choro, & torpentes incitare ad cantandum, ik pfaUentum : fk interdum eos ad libium ducere, ad melius cantndum, maxime in Feftis devotioribus. Item Antiphonas in Choro iuo imponendas debet injungere, fimilicer omnia cantanda. vel legenda, qua? ex Ordinario, vel tabula non funt determinata a quo debeant dici, debet unponere in hebdo-

mada fua. Item Antiphonas de Choro fuo debet reincipere, praeter Anriphonas fuper Magnificat, ik Benediftus in Duplicibus, & Totis Duplicibus. Similiter Alleluja in Milia in hebdomada fua, cum cantatur d pluribus. Item inchoare Pfalmum ex parte Chori fui modo mediocri, & tenere ronum, & exaltare vocem, tam in Pfalmis, quam in aliis» quando nimis demittitur, 6c facere ligna cum manus percuffioe ad pnufas in Pfalmis, vel Hymnis. & aliis hujufmodi faciendis diltinQfe cum notabiliter confunduntur, & ad illos, qui confundunt paulas, interdum accedere, ad corrigendum cos, line firepitn manuum, ik ira, feci cum pace & honeftnre, ne corre&i perturbentur, 6i adi lances offendantur. Item Sacerdoti, in Feftis praecipuis deferre vericulum, quem oportet dicere ante Laudes, item, quando tarde furginir ex errore ad Matutinas, facere feitinare officium, & abbreviare lediones. Item pertinet ad eum in hebdomada fua, in folernnibus proceffionibus Stin fepulcris officio, in miniitratione Snramemi infirmis, & hujufmodi, providere deminiftris. ii non fune fcripti in tabula : & fi fuut feripti, reducere ad memoriam quid facere debeant. Debet etiam providere, quod omnes vadant ordinate, quod qui facie officium, habeat librum libi neceffarium : & juxta eum Itare frequer. &c. reftificare eum, & alios omnes in his, qua? agenda fune. veldicenda. In Proceffionibus vero folennibus pertinet ad urrumque, fcilicet Cantorem, & Succentorem de Ji is curam habere. Item ipfius ineerell in hebdomada liia tum Prtelatus notivult, vel non pocelt facere officia, quaad eum pertinent. & elt prslens, de confilio ejus imponere alicui alii hujufmodi officia. Si autem non eli prslens, vel ei loqui non poterit, debet alicui injungere, quod laciar officium : hoc obfervato • quod hujulmodi officio {femper injungantur perfonis fenioribus, ik qui ician ipfa facere competenter. Iplius etiam feft corrigere errores iu quocumque errent, five ab aliquo, five -i Conventu, live in legendo, live m cantando, five in annexis Officio : ut funt inclinationes, profirtinnes, genuficxion.es> Ifeliones, llationes, ix fimilin, in quocumque loco, praeterquam in llefeclmio, in leflione, & fuper hujufmodi facere proclamaiones. Iplius aurem correctionem omnes lequi debent (ctiam fieret) dummodo error non fic inroUembilis, & obedire ei in his, qua* pertinent ad officium, licet proclamandus fic in Capitulo, & corrigendus fuper his, in quibus erraverit.

Caput IX.

De Officio Succentoris.

Officium Succentoris ell refpicere diligenter, quz prsedi&a Ium de Officio Cantoris, & circa ea, quar ditia funt de libris, & feriptis Pollicitare Cantorem, & juvare eundem diligenter : Stqu* fc pertinent de illo cirulo memoriter retinere, & lludere in Officio diligenter, & firmare cordetenus. & de diftributione librorum in fuo choro exccutioni mandare. Item pertinet ad eum juvare Cantorem circa tabulam faciendam, vel iplam facere p*o feptimana fua, vel femper, li i Priore fuerit ordinotum. Defeaum vero Fratrum debet in hebdomada fua fupplere fecundum modum, qui fupradiaus ell de Cantore in Choro fuo. Iplius ell etiam (lare i> Choro liniflro, & mutare ledein fuam poreft rntioie officii in Choro fuo, cum voluerit. In Feftis Duplicibus, & Totis Duplicibus, poft inceptionem, qua- fit i> Miffa, vel in Choro, potelt facere, quod fupra notarum ertdedicufuHu, &c. Icilionem, & apodiationem Cantoris. Item dc

CAPUT X. DE OFFICIO SACRISTS.

extraneis collocandis, vel repellendis, St de Clericis, qui cantant in Choro fuore Qificaudis, debet habere curam, fient fupradifhim elt de Cantore. Cum autem Chorus fuus nimis a Fratribus vacuus fuerit. fi in alio abundant, potest innuere Cantori, ur aliquos mittat ad Chorum futim. Ad ipfum etiam pertinet facere iti feptimona fila circa MilTam quidquid fupradi&uni eft ab illo loco: Cum nutem tales in Conventu celebrant. vel Fratres, &c. nfqne ad illum locum: Item officium ejus pertinet ficc. Ite in ipftus ert, cum hebdomada fua fuerit ex parte fui Chori, facere officium, & exequi diligenter ea, quae circa officium Cantoris fupra notata funt ab illo loco: Sempei ita cito venire, &c. ufque ad illum locum: Ipfius autem corre&ionem&c. in quantum pertinent ad Chorum. & feptimanam luam: hoc excepto, quod corre&iones, & directiones in Officio non pertinent ad eum fuper totum Chorum, fed foltim fupra Chorum fuum, nili tempore hebdomada: fufe, prffter errores mtollernbiles, quos femper potest corrigere Cantore non corrigente. Ad Cantorem vero pertinet illa omni cempere, quando libi videtur expedire. Item ad ipfum pertinet acquiefcere Cantori in dubiis, fic etiam fi male corrigat, vel dicat non debet ei contradicere in Choro, fed corrigi debet in Capitulo. Item, quando Cantor non elt prsfens, debet fupplere vices ejus, fic tranfire in ejus fepeimana ad Chorum ejus, fic & contrario, quando Succentor, vel non habetur, vel non elt prsfens in Choro, debet Cantor facere pro eo vel alii committere, ut fuppleat vices ejus. Cum autem confittimur aliqui adjutores Cantoris, vel Succentoris, vel utriusque; eorum interefi fupplere vices eorum cum delunr, fic cum pitefentes (une juvare poliunt eos, li in quibus fuerit de confilio Pralati ordinatum.

Caput X.

De Officio Sacri/ia.

fficiium Sacrifits ert curam habere de Ecclefia Tspe fcopanda, & ab araneis, & hujfmodi purganda, & munde fervanda; & de choro magis, quam de navi, fit de presbyterio tam majoris Altaris, quam minorum, quam de choro. Et ubi ell confuecudo in majoribus Fertis in sertate herbas virentes, vel rarmifcolos aliquidum arborum, St in hyeme paleas deruere in choro, &c presbyterio, & ante parva Altaria, & in Sacristia, & in capitulo: & habere curam de reparandis coopertoriis, ne unquam pleuat in Ecclefia, fic de alis reparandis in Ecclefia, vel Sacristia, ctrmeteiio, & de feris, fic clavibus oltionim omnium. Er debet hac claudere, & aperire tempore fuo, fcequens ordinem Prioris de horis claudendi, & aperiendi oltium Ecclefia de die.

Circa Pulfationes

Tcm ad eum pertinet omnis pullatio, quae fit in Ecclefia. nifi quando fiunt caufa Capituli, vel fermonum. Porro primum lignum fic debet fieri, quod non fit nimis prolixum, nec nimis breve, fed medie temperatum: hoc tamen magis, vel minus pro tempore obfervetur. Similiter lignum, quod fit pro collatione, ad quod fufficiunt quafi quinque i&us ex unaque parte caupan*. Secundum vero fic debet effe prolixum, quod k principio illius poffint convenire Fratres de omni loco in quocumque fuerint in domo, ad Ecclefiam: fic tunc debet fiatim terminare cum venerint omnes, noti expeftato

Cod. Regul. Tum. IV.

etiam figno Prselati. Spatium ver6 quod cft inter duo figna, fic debet cfle temperatum prae ciffe, quod illo fpatio poffint efie Fintres expe&iti de Horis Beata? Virgulis, quas habent dicere: fic de neceffitate camerarum, fic lotione manuum hora Prima-. Ad Vefpera? ver6 tali debet hora pullare, quod port fecundam rnenfam tempore bina: rcfce&ionis, vel port Vefperas tempore jejunii, non fit multum de Ipatio, vel tempore ufque ad horam Completorii. Ad Completorium vero tali debethorapullari, quod fnclo ultimo figno in sftare lit adhuc quafi dies, iu hyeme vero quali nox. Spatium verd, quod conceditur ad orandum port Completorium, nec nimis prolixum fit, nec nimis breve; fed medife temperatum, St tam moderatum, ejubd Fratres communiter fine fartidio poffint illud tempus in oratione expendere, quod reputatur poffe fieri, cum tempus ert tantum praeite, quod poffint in illo dici Pfalmi feptem, fic Litaniam. Signum vero ultimum fic faciendum ert, quod bene poffit auditi ubique per totam domum. Carerum de modo pultandi ad MilTam, & ad funus, potest coiifuetuclopacris obfervari. Con&uecudo tamen Ordinis magis generalis videtur elfe, quod pulfatio ad MilTam fiat per tres interruptiones. Ad funus verb, ec ad proceffionem, fic ad unchonem faciendam, convocantur Fratres per fignum in Campana fa&tum tantum ex ima parte. Ad iplium etiam pertinet habere curam, ut follicitec Priorem, & Fratres de bonis Campanis habendis, & moderata: magnitudinis, & de habendo horologio tali, quod nou fit notabile curiofitato, vel pretiofirate, magis autem detur opera, quod fit verax, & certum Et de confilio Prioris, & Fratrum, horam furgendi ad Matutinas, fit Primam, fic Nonam tempore dormitionis diurna obfervet. Debet autem valdd effe follicitus circa pulfationes tempore fuo, & modo debito faciendas, ne carum inordinatione contingat Conventum turbari, vel impediri.

Circa Luminaria.

TTem ipfius interefi cura dehabendis lampadibus, & oleo, & cera, & candelis, & cereis, & candelabris competentibus; & in ministerio circa Altare majus, fic in proceffionibus, circa funera, fiede minirtrandishis tempore fuo, fic in lampadibus, cereo PafchoLi: fic aliis cereis circa majus Altare in Mifla, in Velperis, in Matutinis, in Completorio accendendis, fic extinguendis, & melius inflammandis, fic emungendis. Similiter curem debet habere, & providere, qu6d non folum in majori Altari, fed etiam in minoribus, cerei aliqui competente* fecundum varietates dierum, fic Fertorum, fic candela: fufficLentes ibidem in choro lemper fine defectu habeantur. Debet etiam providere de candelis in hofpicio, in infirmitorio, refectorio, fic Fratribus itinerantibus, fic fimilibus, vel plus, yel minus, ubi hoc ordinatum fuerit k Prioribus. Porro expenfas ad fupradicia debet accipere k Procuratore, vel de quafu proprio, vel de oblationibus, vel alio modo, fecundum ordinationem Prioris, & de omnibus computationibus fecundum tempus computare. Beneficia verd collata Stcrifti* (pedaliter debet recitare in Capitulo. Debet etiam habere ferrum, fic lapidem, cum quo folet ignis excuri ad habendum ignem, fi forefe dffet neceffe i in quocafu contingit ignem non inveniri in domo. Irem debet providere, quod horti* pulchra cum pixidibus decenribus » & vinum purum, & fanum, fic bonum, fic aqua recens, fic munda, cum ampullis hone&is: calices, yeftimen-

CAPUT X. DE OFFICIO SACRISTAE.

ra, libnnccefi riip. ro Mi-flis, Carbones in patellis tempore magni frigoris, flabella tempore nmfcaruin, thuribulum cum carbonibus, & mus m diebus ft-Uivis in majori Milfn, & Crux deferenda in Totis Duplicibus, cirflini >& mappula* ad tergendas manus, & alia? ad purgandos nares, candelabra, in flumenra apta ad candelas tenendos in Mifiis, &c omnia alia necceflaria pro Miflis, tam in majori iobleimiimre, quama Vi-3s feinper lInbeanttu in promptu, tk in certis, & competentibus locis inveniantur, & reponantur. Cavere quoque debet ne hoftise propter loci hume Satioiim, vel alias corrumpantur, 6i cum minus idonea: fuerint, alias miniftrove. Debet etiam providere, quod in Sacritlia in loco comperemi lempev inveniatu aqua ad lotionem manuum volentium celebrare, vel miniiuaie, sk mappulae ad exrerfionem faciendam. Solent etiam haberi ibidem a quibutotum pectines honelti ad capillus componendos, & forcipes ad ungues fcindendos ab illis, qui interdum his Indigent, & hoc ibidem vofntfacere. Debet etiam providere, quou in Sacritlia lit pifcin&, vei pelvis, iu quibus recipitur ultima ablutio, ejuod munde, & honeite, & follicite cuotodiannr in omni munditia, & quod in illis nunquam alia ablutio recipiatur, vel ad alios ulus applicetur. Debet etiam procurare, quod aliqua fcamn lignea Une circa minora Altaria apra nd orantium, in quibus interdum procumbere poffint Fratres minillrantes, vel affillentes.

Circa Sacramenta, Cf Saeravientalia.

Tem accuratius quoque debet habere diligentiam magnam quod locus honeilus, Striecentis pulchritudinis habeatur fuper Altare, in quo Corpus Domini in pixide habeatur. & honefte fub clavi fervetur.

Irem, quod Oleum infirmorum ad faciendam Extremam UnFuoncm fetnper liabeatur in Domo, & in houcfa ampulla in loto honeflo iub clavi confervetur.

Item ii debent fieri Ordines in Domo, vel Confirmationes, vel Conlecrariones Ecclejfise, vel Altaris, vel F.pilcoporum, vel benedictio Abbatum vel Ccemeterii, & familia; debet providere cum confilio Capellani Epitropi, ut fecundum Ordinarium ejus omnia ad huiufmodi pertinentis fiant, & habeamur in promptu. Si vero finiit flilip* corona: ejus ett affilere Eplfcopo, & miniftrare forcipes ad capillos incidendos, & iplos debet recipere, & comburere. Et cum initot inunctio facienda pro fratribus, vel communio infirmi decumbentis, vel etiam nd Altare non potentis venire, vel etiam extraordinaria Communio Fratris alicujus ex alia aliqua cauffi facienda in Conventu, debet de omnibus ad hoc pertinentibus gerere follicitudinem, & de neceliariis providere: & convocandos convocare vel verbis interdum, vel cum pullationibus, cum Conventus fuerit convocandus. Item circa funera ejus officium eft providere de follis faciendis, fk de loco fiofaum, cum confilio Prioris. Itejn de cereis, & candelis, & candelabris, & thure & thuribulo, & carbonibus pro thuribulo, & de convocandis Fratribusuo tempore, & de Cruce deferenda, & aqua bciacditla, ik ffolia, & libello Sacerdoti recepturo funus, & de libellis manualibus > & aliis neceflariis mmiitrandis ram pro Fratribus, quam pro extraneis defundis curam debet habere. Item debet, Il contingat Epifcopum, vel Abbatem urentem mitra, vel annulo, vel baculo, vel Cardinalem, vd Legatum, vel alium dignitatis excslentis

apud nos facere officium in MiiTn, vel Proceffione, vel oliter quocunque modo, debet cum confilio Capelhm fui, vei aliorum iociorum ejtis, de neceflariis, fecundum fu* dignitatis exigentiam providere, & gerere follicitudinem, quod non fit defcflus in aliquo, & quod fiant omnia ordinate.

Circa ornatus, paramenta, Cf mundicias.

Tem nd officium ejus pertinet apponere curam, quam potell, quod habeantur indumenta pro MinilFris, fk ornamenta pro Aleariis lioneta, & pulchra, & diverfa, fecundum diverfiratem temporum, & Foliorum; ita quod in diebus felcivis meliora producantur. Porro ad ornatum Altaris cujuslibet, prjeter illam mappam, qua: adhanet lapidibus, debec habere aliam defiiiper: quas tam longa fit, quod quali ufque ad terram ex utraque parte detcencint, fuperquam palla iceruin collocetur, quae fit adeo longa, & lata, quod quali totum Altare defuper cooperiat, fuper quam eit corporale collocandum. Cum autem iitafuerint replicata, debet habere aliquid ad totum gi ollum coopertorium cooperiendum Alcqle. Cogitandum elt edam ei, quo habeantur aliqua* Reliqui® in vafis pulchris, & decentibus, vel irnellis, ik Crucem, & imagines competentis decoris: tk de his aliqua funt ponentia in Fcflis majoribus fnpct' Altare ad ornatum. Debet etiam liabere curam, quod ampulla, pileinae, & pelves, & alia vala, Scutenfilia, camifise, alhar, pallse, & robalia, Jk Altarium corporalia, & mnutergia, & carera oirmia linea in ufus Altarium, vel niiniltorum fic frequenter laventur, quod fertper inveniantur munda, & nitida, ik praecipise ca, qua: funt circa Altaria. Corpux-alia vero, & panniculi pro abfterfione calicum, & manuum pofl ultimam abluionem, lavanda lime fteparatim ab aliis, tk lotio in piicinnm laeram mittenda. Cum aurem confutnpta fuerint veritate comburenda Itnu, & cineres in eandem pifeinam mirtentiii.

Circa Cujiodiam rerum.

D iplum etiam pertinet cum de novo poninir in officio, facere memoriale de munerof CfiUcmn, librorum, paramentoium, & omnium hujufmodi, qia* lhnur valoris notabilis. & funt ub eo cullodiendn. Et cavere debet ne perdatu aliquid de illis, fed potius fecundum ejus induitriam a-ugmentetur. Et cum nbfulvitur, fucelToribus per memoriale debet rationem reddere de productis. Debet etiam cavere veftimeutis, & paramentis a putrefactione, & corrolione, interduin ad vetitum, & calorem exponendo, non in lo>cis humidis, fed ficcis, & a tineis confervando. Debet curam habere, quod diffiita refarciancur, & l®la in aliquo, five vala, five titenfilia, fc hujufmodi, Lcparentur diligenter. Vetulta, & minus utilia, qua? poliunt vendi, de licentia vendamur, & eorum precia in aliqua meliora commutentur. Item debet oblationes omnes Ecclciie recipere, & diligenter cufludire, & eas Procuratori integre reddere, vel necelTaria pio Sacritlia de illis procurare, & reliduum eidem Procuratori, li quid fuerit, reddere: vel in alios ufus expendere, fecundum quod Prior duxerit ordinandum. Pro recepeione vero, cultodia horum loicnr interdum haberi trunci in Ecclefia, vel pixides daufa? defטיפef, cum modicis aperturis, vel alia hujufmotii apta ad iecilram refervationem. Sunt etiam habenda aliqua armaria > & arca fortes, & apue nd culfoditm rerum, vel iit Sacritlia, vel extra in loco feci>riuri,

CAPUT XI. DE OFFICIO LECTORIS.

riori, velutrobique. Et Sacrificia debet esse fortis in officiis, fenestris, & clavis, in qua etiam, propter rerum ciuitatiam jacere potest cum uno ibeo, vel duobus, cum locus ad hoc aptus fuerit; & hoc, si Priori videbitur expedire.

Circa Ordinarium,

AD eundem pertinet fieri bene Ordinarium totius Officii, ut per eum quandoque Fratres reificientii* de aliquibus. qua: requirunt: & ea, qua: in eodem feripra liint pr&ur liipradicla ad cum pertinentia; ut in cineribus in capite jejuniis, & ramis in die Palmarum, & similibus follici- cfeexequatur. Debet etiam habere cuinm, quod Ordinarium de Miniftis, & Mifta majori, & aliis habeatur in Sacrificiis, ut Fratres per hujusmodi feripturam ictificari possint, cum de aliquo dubitant de praedictis. Summas quoque, & tractatus Magistrorum de officiis Ecclesie. debet procurare libenter cum porerit, iit in Snerificiis inueniamur. Poltrend. quia in magnis Conventibus difficile est omnia fiipradit in ab uno exeutioni mandari; tamen cum facius ei datus fuerit de consilio Prioris, poliunt supradicta (ic per cos diuidi, ut utroque faciente, quid ad se pertineat, nec confidende de alio in his, qua: ad se pertinent, fiant ordinatius uniuersa.

Caput XI.

De Officio Lectoris.

Circa Dotrinam.

Officium boni Lectoris est conformare se capacitati auditorum; & utilia, expedientia de eis Utiliter, & intelligibiliter legere: opinionones novas refugere, & antiquas, & fecuriores tenere: caqua? non bene intelligit nunquam dicere: a fastidiosa prolixitate, quare accidere loci ex nimia repetitione ejusdem, aut ex inuolutione verborum, vel ex aliis causis, cavere semper. Dare operam, ut ex lectionibus suis proficiant auditores, aut circa veritatem librorum, aut circa quaestionum utilium intelligendam, aut circa aliqua, quae possint ad morum edificationem esse; iterum cantum legere, relicta multitudinem eorum, qua dicuntur ad singula; quod auditores sub eo proficiant ad sciendum Biblia, & historias, & lentendas, maxime lectiones, aut omnes, aut Calem unam continuare libenter. Tempore vero vacationum, & in alio tempore, libenter legere debet aliquid Fratribus aliquibus in camera, qui habiles ad proficiendum in Audio reputantur, Dubitantibus verum, & interrogantibus de aliquo debet benigne, & charitative fati facere, prout potest, & Icit. Cum vero exigente incelligencia, & utilitate auditorum, interdum expedit disputaie, eligenda cit ab eo materia utilis, & intelligibilis. maxime (i lic disputatio interminus peritos. Ut autem melius, & fruquosius officium exequatur, debet Audere diligenter, & praecipue in scriptis, quae communi iudicio meliora reputantur. Et ut melius possit vacare Audio, ab aliis occupationibus, five in domo, five extra, potest falva obedientia iubtrahere se libenter.

Circa Vitam,

Item ad ipsum pertinet, ut sicut alios parcellis in Ueima Divina, ita, & in exemplo tutius fanclitatis, & virtutis, & praecipue humilitatis paucua; & sobrietatis. Debet etiam animari a hos fermombus, collationibus fraternis ad omnem netn Keligantem obedientia specialiter, & iuua

pacem habere debet. & reverentia dignam, & Cavete ne peritbarores. vel difcoli. vel i. i. i. L(-) fegut. Tum. IK

sciplinaci apud eum refugium invenient, vel favorem. In Refectorio, vel Choro debet libenter cire cum pocelf, & a Capitulo, vel Refectorio nunquam fine magna. & evidenti neccifitate remanere. Dispenarioues vec6 in jejuniis, Cc ablinenriis (cum non indigent) aut nunquam, aut raro, & cum difficultate recipere; cum verb recipit, cavent. ne in i«firmitudo, vell hospicio, occasione ejus fiat aliqua ddblutio, mir in vigiliis, aur superfluitatibus, aut inordinatis locutionibus, & similibus. Item nomine Magi Ari, vel Leaoris quantum in eo est, non debet permittere ferotari, (ed folium nomine Fratri. Cum habuerit, debet se ad Socium habere non sicut dominus, sed sicut Socius, & Frater, nec permittere debet, quod ei faciant fervitia, qua? non folent aliis Fratribus fieri, ut est facere leflum suum, & difcolceare eum. & familia. Debet etiam cavere ne camera fin fit in occasione difsolutionis, aut ex vigiliis, aut ex frequentibus ibidem colloctionibus, vel conventiculis, vel clamoribus, vel hujusmodi aliis. Item non debet verecundari, quin libenter qua?rac ab aliis dubitationes luas, immo quodcumque occurrunt norare debet diligenter, & cum Liiveneric aquo possit edoceri, quicumque fit ille, quereere debet humiliter. & audire, & retinere diligenter. Debet etiam procurare quantum in eo est, quod habeat aliquem Sublectorem, qui leger interdum cum hoc: requirit multitudo, vel utilitas auditorum, & eidem charitative in omnibus affltere debet. Porro monitiones emanantes ii Capitulis circa Leflores, debet diligenter retinere in memoria, Sc lervare. Licendis vei6 generalibus de loquendo, vel remanendo a choro, & similibus iioii debet uti propria auctoritate, ad libitum futim, led prout Priori visum fuerit, & caula rationabilis requiverit. Postremo vero, ut Deo, & Prolatis, & Fratribus lit acceptum ejus obsequium, uon debet se reddere difficilem ad legendum, vel quarei-ein hoc aliquid, quod lapint vanam gloriam, ut eit legere in majoribus Conventibus, vel anhelare ad habendam licentiam in felemilibus Audis; vel ferre gmviter, si de modo legendi in aliquo corrigatur; sed bono animo debet implere quidquid a suis majoribus fuerit ordinatum, & se corrigere libenter in his, qti\$ fuerint libi didta corrigenda.

Caput XII.

De Officio Magi Uri Studentium.

Circa Studium in genere,

Officium Magistri Studentium est habere ze- um, & curam spetiaiem de Audio promovendo, modis omnibus, quibus poceat. Et ideo debet habere in memoria ea, qua lcripto funem Conitcurionibus, & Ordinationibus. quae emanaverint, vel emanant quotidie i Capitulis, vel Generalibus, vel Provincialibus, a Priore Provinciali. vel Vilitutoribus circa studium, & dare operam. ut diligenter ferventur ipfius etiam eit notare «Iuigenter» Iuggerere admonitiones* quae reputat expedire fieri Fratribus, pro Audii promotione in domo. Debet quoque follicitare Priorem, (Sc majores, ut procurentur libri utiles pro Conventu: negligetias vei6 Prioris» & Fratrum circa Andium Priori Provinciali, & Villtatoribus referre fideliter, Ck luper his accusare eodem, vel in domibus propriis, vel mitere accusationem ad Capitulum Provinciale. Interdum procurare etiam, & pro polle suo laborare, quod neccifaria ad studium, fcilicer teli* apne, atramentum, febum pro tempore ad lu-

"Y ^ raen,

Iri CAPUT. XII. DE OFFICIO MAGISTRI STUDENTII

inen » & familia fine defe&u habeantur in domo, & Fratibus cum his indiguerint, ministrentur. Ipius etiam est habere sollicitudinem, quod habeantur scholae competentes, & aptae in fenestris, & fedibus, & contra pluviam bene munitae. Et ubi veniunt fealares, debet providere, quod recipiantur, & collocentur honorifice, juxta exigentiam sui status.

Circa Sermonei.

Tem ipsius interest, injungere sermones, qui solent in capitulo fieri in omni festo noveint. Licitum, nili legatur in (tholis : in capite jejunii, & in vigilia Natalis Domini, Sc in aliis calibus emergentibus, licet est tempore Capitulum Provincialium, vel Generalium, & quandocumque in alio aliquo fuit faciendi. Non lunr autem nd hujusmodi sermones passim admittendi extranei, nili ubi ititeret voluerit competens multitudo, & hoc de licentia, Sc cum scientia Praelati & debet dici illi, qui facturus est sermonem, quod extranei debent adesse; & .ii lioc calu non injungamur sermones alicui nili tali, de quo credatur, quod fit idoneus ad laudabiliter proponendum. Porro sermones, qui fiunt in Generali, vel Provinciali Capitulo, debet injungere de licentia, & scientia majoris Prelati. Extraneis vero non debent hujusmodi sermones injungi, nili de scientia, & voluntate Praelati. Cum autem contigit praenotare Cardinalem, vel Legatum, vel Episcopum magis litteratura, vel Magistrali in Theologia, vel alium magis auctoritatis virum, & in praedicatione exercitatum vel Ministrum Fratrum Minorum Generalem, vel Provincialem, vel alium de Ordine nostrum Priorem, vel Locum, vel Fratrem alium in praedicatione famulum : debet cum Praelato conferre, si illi horum aliquis invitandus ad praedicandum Fratribus in Capitulo aliqua die, & fiat quod ei videbitur faciendum. Hujusmodi vero sermones Capituli fieri solent vel post Matutinas, cum sunt nodies prolixa, vel post Primam, cum hora illa non est in aliis occupata, vel post Nonam tempore dormitionis diurnae, vel alia hora, secundum ordinationem Prioris. in qua Fratres possunt commodius iuvare. Pertinent vero ad ipsam pulsare hora competenti pro sermone huiusmodi. Cum autem huiusmodi variari contigerit, debet in praecedenti Capitulo, si hoc fecerit, Praefato dicere, ut Fratribus praedicatur. Debent autem huiusmodi sermones Fratribus tam tempeste injungi, ut de modo dico tempore non valeant exculare. Debet etiam dirigere Fratres, maxime juniores, indicando, in quibus libris invenire possint opportunas materias ad praedicandum, masque utiles ad talium audientium: & diligentiam adhibere, quod tales libri in domo habeantur, aut procurentur, quibus Fratres utique proficere valeant. & circa hoc frequentius sollicitare Priorem, aut alios, ad quos spectabit, providere. Unde cum aliquis Frater te exuiat faciendo sermone libi injunctum, nec apparet rationabilis causa praeter solam ignaviam, non debet esse facilis ad relaxandum eum; leti omnino urgeat. Et omnem operam polliceri. Si autem imminenti die praedicationis, appareat ei, quod debeat esse defessus sermonis ex causa quacunque, debet rogare Praelatum, vel alium ad hoc idoneum, quod supplens hunc defectum, vel ipsemet suppleat: die, qui defessus hujusmodi facit, suo tempore, vel in ipsa die sermonis in Capitulo corrigatur. Si autem alii Fratres adeo sunt inepti, quod non interpretentur, quod unquam possint habere modum praedicandi; non oportet, quod sit nimis importunus Libus,

ad injungendum sermones. Ipius etiam est praemonere Fratres, quibus injungimus sermones, ut caveant & proximitate sermonum: interdum juxta eos (edere, ut cum nimis prolongant sermones, faciat eis figuram. Cum autem aliquid reprehendi)ile dixerint in sermone, debet ipsa die hora competente charitative collendere Fratres, ut alias caveat circa illud; vel si melius ei videbitur, & fructuosius, antequam sermo fiat in Conventu, providere quid ibi fit dicendum, & blande corrigere, si quid displicuerit; ne forte Frater concionatus animum despondeat. Porro sermones ad populum in villa, vel extra, debet alii, cui Prior injunxerit imponere, & annexa illi officio exequi: vel ipsemet, ubi propter paucitatem Fratrum, hoc ei committitur & Praelato.

Circa Collationem.

Circa collationes, quae fieri ejus opera, & diligentia inter Fratres foleant, advertat in primis, quod ad eas non sunt admittendi extranei, five feculae, five Religiosi alterius Ordinis, nisi essent adeo familiares, quod in defestibus Fratrum si quos ibi viderent credatur eos non esse laudalizandos. Tam vero circa collationes privatas, quam circa publicas dispositiones. ad eum spectat suggerere Priori admonitiones, quas in capitulo faciat Fratibus, ad hoc, ut bene se habeant, & religiose in omnibus praedictis. Item ad ipsam pertinet convocare Fratres aliquo signo ad collationes in locum apto ad hoc, secundum ordinationem Prioris, & hoc semel, vel bis in septimana, vel frequentius, ubi vel quando non sunt lectiones. Facienda autem est hujusmodi convocatio cum signo ad hoc determinato, vel post Nonam, bina: refectionis tempore, vel post Vesperas tempore jejunii, vel inter comestionem, & Completorium in Quadragesima; vel alia hora, in qua Fratres commodius possunt interesse secundum voluntatem Prioris. In hujusmodi mitem collationibus (olet interdum recitari aliqua quarquideterminata in scholisabillo, cui fuerit injunctum, vel recitari aliqua ab aliquo, qui eam praestare ex injunctum fuit facta: & post recitationes, Fratres qui volunt opponant recitanti, & ira exercitem se opponendo, & refutando. Velfoleat ab eo quaeri aliquid de lectionibus, vel Equatitibus auditis a Fratribus, ut videatur de profectu eorum. Vel solent fieri collationes de moralibus, vel de certa aliqua materia, ut de Evangelio, vel de Epistola, vel de summa de vitis, virtutibus, vel de casibus, & similibus: ideo quod quilibet Frater faciat de quo titulo debeat recitare: vel de quolibet, non voluerem ejuslibet, & ab illis, qui non sunt adhuc sufficientes ad majora, faciem aliqua notabilis auctoritas recitari. Solet autem interdum ordinari, quod unus Chorus dicat una vice, & alius alia vice; vel certis Fratribus injungi, quod faciam collationem, alii in una die, alii in alia die, Gesticde aliis. Et de modis illis quis fervetur, totum confilio Prioris quod melius videbitur. Fratres autem, qui non faciunt, quod debuerint, vel in aliquo offendunt, vel falsum dicendo, vel auctoritatem aliquam non bono modo assignando, vel confuse, vel prolixo loquendo, vel ibidem clamose contendendo, vel alias quoquo modo reprehensibiliter se habendo: debet ibidem verbis corrigere, cum humilitate, & auralitate; & de excessibus gravioribus suo tempore in Capitulo accuare. Cum vero sunt infirmia: aliquando collationes, & debent reformari. debet hoc praedictum in Capitulo praedicari, & ordinari quomodo fiant.

Circa

Circa Disputationem.

Item "plius interest initiare, quod fiant disputationes rationes cum expedit* vel quod non fiant, vel raro fiant: vel quando non est alio hoc lector fuficiens* vel non fuit qui convenienter possunt apponere, vel respondere; vel non creditur, quod sequatur inde notabilis utilitas propter flatum auditorum. Cum autem fiunt, debet conferre cum Lectore, quod fiant de utili materia. Debet etiam ante praeficare Fratribus tempestive, de quo fieri debet disputatio, ut libri provideant; & docere, in quibus scriptis > ubi possint de illa materia invenire. Debet autem rem semper injungere alicui, ut sibi provideant de respondendo, si necesse fuerit, ne sit in hoc unquam defensus. Debet autem injungere Fratribus, qui sunt ad hoc idonei, quod semper in omni disputatione sint parati apponere in aliquo: Et quod libri in hoc provideant illi, qui sine pravisione ad hoc sufficere non putantur. Non debet autem aliquis incipere, opponere, vel respondere in scholis, nisi prius ei hoc impositum fuerit, vel licentiam habuerit. Externi vero quando veniunt ad disputationes, honorarii sibi, ut cedatur eis ab omnibus cum volunt opponere, & invitentur ad respondendum; & si male dicunt, non confunduntur: nec contendatur cum eis, & caveatur ab eorum oltenfa. Porro si quis, vel Frater, vel Lector in disputando in aliquo reprehensibiliter se habuerit, debet eum super hoc suo tempore in Capitulo proclamare si autem aliquis contentione notabiliter in disputatione se habeat, & non impetitur de ejus correctione debet ei imponere penitentiam extra scholas in aliquo loco charitativae, vel fructuariae Priori, quod hoc faciat in Capitulo publice, vel privarim, si magis visum fuerit expedire.

Circa Lectiones.

Item ad ipsum pertinet conferre cum Fratribus, quot lectiones, & quae sint lectiones legendae; & ad illud, quod ei visum fuerit utilius, inducere Lectorem. Ubi vero est illud in fblemme vel magna multitudo Fratrum, vel aliorum auditorum, debet procurare si possit, quod habeatur aliquis Frater, qui legat extraordinarie tempore vacationum: Sic in diebus vacationum, quibus non legit Lector alius, cum sit aliqua lectio levior, vel de hylariorum, vel de aliqua liimma, vel similibus: & si aliqui sunt juvenes habiles ad proficiendum, habeant aliquem Lectorem in Grammaticalibus, vel Logicalibus, Sc similibus, prius super hoc licentia impetrata. Item debet procurare, quod fiat repetitio Lectionum semper, vel per eum, vel per alium, vel per alios: vel modo per illum vel modo per alium, vel una lectio per unum, alia repetatur per alium, prout ab ipso, vel a Priore fuerit ordinatum. Fratres vero qui proficiunt, & non lunt multum profecti in lectione, & maxime juniores, sunt compellendi, ut repetitioni hujusmodi assentiant.

Circa Profectum Fratrum in studio.

Item ad ipsum pertinet gerere sollicitudinem circa Fratres omnes, & lingulas, quomodo se habeant circa studium, vel qui frequentant scholas, collationes, disputationes, repetitiones, vel qui non libenter in cellis resident, vel sunt vagi: vel qui findent, in quo findent: qui habent voluntatem proficiendi in studio, & qui non curant: qui situlent ordinati, & qui confute: qui circa utilia, qui circa curiositas: qui libenter audiunt vel interrogant, quod nesciunt, & qui non: Et quidquid circa hoc.

lia Inveniant reprehensibile in aliquo, findent emendare, modo per admonitiones fecerunt, & charitativas, modo per accusationes Capituli, & modis aliis, quibus poterit diligenter. Cum autem fuerint aliqui in Conventu, de quorum profectui in studio multum speratur, & sunt bene morigerari; debet laborare. nec detur eis occasio, & adjutorium ad proficiendum in studio; juvando eos ad hoc, in quibus potest per se, & innouandis hoc majoribus, intercedendo pro eis, ut mittantur ad studia meliora, aut parcatur eis ab aliis occupationibus; ut fiant eis aliquae recreationes (si fuerint debiles) ut habeant aliquas licentias ab officio remanendi, & familia, qua; possunt ad promotionem valere praeditam. Hac fere omnia ad officium tegentis pertineat, juxta Constitutiones nostras di-
2. cap. 14. de Studentibus.

Caput XIII.

De Officio Librarii

Circa Armarium.

Item Officium Librarii est, habere curam ut potest, quod habeatur bonus locus pro Libraria, & securus, & bene aptus contra pluviam, & intemperiem, copiam habens boni aeris pro libris custodiendis. Armarium autem, in quo libri reponuntur, debet esse de lignea materia, ut melius custodiatur a putrefactione, vel nimia humiditate, & habere multa intermedia, & divisiones. In quibus reponantur libri, & scripta diversarum facultatum, & diversi libri, hujusmodi ejusdem facultatis separatim, Sc non confusim, cum lignationibus debitis factis per scripturam; quae applicanda est unicuique interstitio, ut scriatur, ubi inveniatur, quod quaeritur. Debet autem ipse custodire clavem hujusmodi armarii, ieu Libraris, & aperire > bene claudere tempore suo: St habere cellam pro studio (si locis est aptus) in ipsa libraria: vel propter, ut citius inveniatur, cum quaeritur pro aliquo negotio ad Inum officium pertinente.

Circa Libros.

Item ad ipsum pertinet habere chartam, in qua sint scripti omnes libri Conventus, & cum augmentantur, vel minuuntur, ferire vel abraderi in charta illa, licui fuerit faciendum. Hujusmodi autem chartam debet tradere fucellatori suo, cum dimittit officium > & accipere a praedecessore cum assumit officium de novo: ut sic semper possit reddi ratio de libris, cum exigitur a Prolato: ne per oblivionem eos deperire contingat. Ipse etiam interest habere curam, quod per se, vel per alium, secundum ordinationem Prioris reparentur. cooperiantur, & bene ligentur, & lignentur in unoquoque volumine in tergo cuiusmodi libri, vel liber fir, vel cuius scriptum, vel scripta contineantur in illo, Sc in principio cuiuslibet ponatur titulus hujusmodi: Ille hier est talis Conventus Fratrum Praedicatorum. Et si fuerit dignum, quod datur libri in memoria habeatur, addatur, id dicatur, quod dedit cati H. pro anima sua. Debet etiam dare operam, quod libri communes sub eo augmententur, acquirendo elemosinas ad hoc aliquas cum potest: vel a Novitiis cum intrant, & habent libros aliquos; vel laborando, quod de libris Fratrum decedentium aliqui ad usum communes applicentur, & modis aliis, quibus poterit diligenter. Item debet apponere curam, quod libri, qui non habentur in omni genere facultatum, habeantur. Cum habentur aliqui duplices, vel tri-

plices, de quibus Fratres non multum indigent, retentis melioribus alii cum licentia vendamur, precium in alios ufus librorum, qui non habentur, convertatur; & idem fiat de veteribus, vel alias parum valentibus. Item femel in anno, vel bis, debet omnes recolligere, & ad locum idoneum reportare, cum fociis ad hoc libi deputatis ad vertendum. & ad videndum ne aliquis depereat, vel ne aliquis a vermibus destruat. Quod si nliquem invenerit deeffe, debet diligenter laborare, quod reinuenistui*. Si autem aliquis laici fuerit in aliquo debet apponere curam, quod reparetur, ut cavere in potest ab his, quas libris invenerit nocuiTe. Et cum viderit aliquos libros de armario otiosos, debet illos ad armarium reportare. Item adpiti pertinet providere, quod in aliquo loco filit, ut apto, fit aliquis pulpitus magnus, vel plures, in quibus ligentur aliqui libri, quibus frequentius Fratres indigene cum habentur: ut eli Biblia glotata in toto, vel in parte. Biblia fine glossis, Summe Joannis Baptistae, Concordantia, Interpretatione, Decreta. Decretales Decretiones morales. Sermones varii de Felicitate Dominici per totum annum in Miliaria, Sententia, Chronica, Passiones, & Legenda Sanctorum; Kutoria Ecclesiastica, & limilia multa ut communicas Fratrum in promptu pollicilla habere. Armarium vero fac debet apertum tenere certo tempore, vel effe juxta cum, vel in ipso; ut qui volunt aliquid in translatione videre in aliis libris, qui Unit, vel habere ad hanc brevem possint copiam eorum de facili habere.

Caput XIV.

De Officio Examinatorum.

Officium Examinatorum est reddere cautos Fratres, qui aliquem volunt examinari, quod non potestent aliquem de quo cenum fit, quod non sit licentia; ne fiat ei, qui ralisit, confusio pro nihilo. Illos edam de quibus veraciter constat per certos testes, vel facti evidentiam, vel famam publicam, quod lunc bene sufficientes, non oportet examinare, sed referre Priori hujusmodi certitudinem. Cum autem de aliquo propter dubium fuerit examinatio facienda, non expedit, quod fiat cum aliqua solemnitate, vel acerbe: sed ita urbane quod ipse, qui examinatur, quod fir examinatus plenarie non advertat, quod fice quando divilim, vel etiam fitiit Examinatores eimodoper hortum, vel alibi loquuntur latine cum eo, modo de rumoribus mundi, modo de rebus pertinentibus ad scientiam, modo de scientia aliqua inquirendo, in qua fliduit, & quantum, & ubi, & iuh quibus Magillris: & sic intrando quali infenfibiler ad inquirendum aliquid de scientia, in qua fiudu, si modo transferendo se ad alios rumores, modo reverendo ad propofitum. Magis autem attendendum est ad ingenium, ad facultatem, ad aptitudinem ad addiscendum, & ad bonam difpofitionem ingenii naturalem: quam ad hoc, quod multa audierit, & diu. Poffunt etiam examinare illos, qui sciunt feribere imponendo eis, quod faciant aliquam litteram de aliqua maceria, quam dene eis quali ad videndum quomodo sciunt feribere: igitur possunt ex modo ditla/idi, aliquid pendere de sufficientia illius. Pollim etiam inquirere si sciunt cantare, & legere, ut si iuhujusmodi funt excellentes, possit facilius cum eis in alia infufficientia difpenfari. Porelt autem liifficiens, quo ad scientiam reputari quicumque talis est

quod ex bono ingenio, & aliis bonis naturalibus, & ex scientia jam acquifita, vel ex aliis, qua apparent in eo potest aevunari, quod polTit Theologiam addicere, & apud Fratres proficere ad hoc, ut possit tantum intelligere de feriptis, quod possit fieri Praedicator, vel Confedbr fecurus. Vemramen fecundum flatum, & indigendam Provinciarum, vel Conventuum, & abundantiam, vel penuriam litteratorum in natione facilius fune aliqui recipiendi in uno loco, quam in alio; & possunt fecundum modum patrie, alicubi aliqui sufficientes judicari, qui alibi mfufficientes reputantur. Porro inquisitio de moribus sic caute est facienda, vel a fociis, vel a notis, quod ipsi non aduerant propter quid fiat. Hujusmodi autem inquisitione fieri debet maxime circa virtutem, qua sunt quasi naturalia, & inseparabilia: ut innata iracundia, ebrietas; vel a debilitate natura; proveniens, vel a viriola confusidine: difpofitio ad furiositatem, vel maliciam, vel perculivum, vel hujusmodi perpetranda; & de receptione talium, & filium, de quorum correctione vix spes habetur immopere est cavendum. Si vero poli examinationem de scientia, moribus hujusmodi, videatur Examinatoribus, quod indubitanter recipi debeat examinatus sic a Conventu: poliunt antequam plus procedatur, inquirere leviter de illis impedimentis recipiendorum, qua; in Conixiditionibus linit exprefse, nec forte in vanum ulterius procedatur, si tale aliquid habeat, propter quod nullo modo fit recipiendus. De omnibus autem, qua; invenerim, debene Priori, Conventui relationem facere fideliter, nec zelo receptionis, Strepuifionis in partem aliquam declinare.

Caput XV.

De Officio Circaforis.

Officium Circaforis debet imponi tali Fratri, qui fu zelator Religionis, & maturus. Scindullius ad eognoscendum ea, qua sunt Religionis, vel contra nota praecepta illi zelo suo. Hujusmodi ergo officium est circuire per coram Domum, & per omnes officinas, & in Ecclesia exteriori, & ubi Fratres falerit Confessiones audire, vel loqui, vel morari cum exterioribus; & per omnia alia loca infra ambitum claufur exterioris, femel vel plures in die; praeceptum cum viderit expedire. Specioliter videri potest prandium tempore dormitionis id facere cenetur, & notare. Si alicubi invenerit in quocunque loco aliquid fieri ab aliquo Fratre, si velt majore, si velt minore, quod lit contra Religionem, vel debitam honestatem praeceptum aurem debet cimiire post ultimum fingunijvel cuin lumine, cum profunda nox fuerit vel fine lumine, cum adhuc dies fit, per hospitium, & infirmicorium: ad videndum, si adhuc in locutionibus, vel aliquibus diffoluriombus Fratres aliqui; poliea lingua claudenda, ad videndum unum hnt beneclaufa. Et tempore Mamtarim, interdum per dormitorium, & cellas ad videndum, si aliqui remauerint in ihs. rpius etiam inteieft providere, ne aliquid otium faciat inquietudinem tempore vencofo; ponere repagu in olfii, & fenestris, si um fuerint reponendo. Cum aurem pluvialtipeomindut, debet tico luccurre in locis in quibus maximi nocere poceat, & praeceptum circa libros. Si aliqui remnneun in ledi vel dicunt Matutinas, qui remanem de licentia loco, & tempore debito, vel si qui habent licentiam caula studii, vacant ludio tunc, vel revertuntur ad lecos. Verum non est ejus fligula circumeundo corrigere, fed notore, Ck niemo

lia? commendare, & proclamareproclamandos in
<apirulo,&referre graviore di Ablutiones,&magis
inufitaras Pralaris, ut maius apponant tonfiliunii
St tempore vilitationis Provinciali . vel alit Vifi-
tncori flatum Domus quo ad Religionis obfervn-
tiam plenius indicare. Poret tamen aliquod leve
verbum diceic interdum, vel tignum aliquod fa-
cere in rmnfitu . ad diffolntiones aliquas compe-
fcendas , & prffcipufe poit ulrur.um lignum, vel
tempore dormitionis diurna?. Ad ipfum eti-
am pertinet diligenter notme li tlnufma
Domus lit bona, li bona oltia, li Hoikt claves
ubique : & li quid in his emendandum Fuerirpro
hoc initare apud Fradatos frequenter. De clau-
dendis vero olliis aliquibus , vel clavibus odio-
rum aliquibus cullocidndis , & accipiendis . &
reddendis, facere debet prout Priorordinaverit.
Porro li Convenrus adeo magnus fuerit . quod
unus Circntor non flifficiat, debent allignarl dtIO,
vel plures; & ita inter fe dividere oftcium per
loca, & tempora ; quod nihil ex mutua confi-
dentia negligatur. Si autem Circacorem rece-
dtne contigerit ad breve tempus,debet alicui vices
fuas committere : li ad longum tempus « debet
ad memoriam reducere Pradato » quod alicui vi-
ces luas imponat, ufque ad fuum regreffum. Item
Prior, & Supprior poliunt, fk debeni interdum
hujulmodi oftcium exercere (nonobftante, quod
lit altus Circator) cuineis videbitur expedire.

Caput XVI.

De Officio Cuftodis Dormitorii.

Uftodia Dormitorii folet injungi Fratribus
per feptimanas in tabula; vel alicui Conver-
to, leu Clerico, qui ad alia minus utilis inveni-
tur, putelt injungi fimpliter. Hujulmodi nu-
tem oftcium ell claudere. & aperire dormito-
rium fuus temporibus. Cum autem poli ultimum
lignum , vel Fecundam tnenlam tempore dormi-
tionis fuerit claudendum, debet facere cuftos ali-
quod lignum modicum cum clavibus parum an-
requum claudat, ut li qui adhuc extra limr intra-
re feffmenr. Verum li fuerint hofpites Fratres ,
debet inveftigare unum fuerint expediti . & li
lic . proptere eos non oportet amplius expetiare.
Si autem non fuerint expediti, & inrrnre debent
dormitorium , potelt aliquantulum expeflare, &
lignum eis Facere , quod feftinenr. Ad eum
etiam pertinet claudere , & aperire feneftras
communes dormitorii , & teilnrum,& camerarum
etiam proprias Angulorum in ab entia Fratrum ,
cum fuerim aperienda, cniila aeris, velpluviff,
vel caloris, vel frigoris » vel venti , vel alicujus
inquietudinis , & hujulmodi lplus etiam in-
teicfl providere, ne aliquod ofcium faciat inquie-
tudinem tempore ventolo . 6c ponere repagula
in olliis , & fenellris , cum fuerint reponenda.
Cum autem pluvia fuperhumdue, debet cito fuc-
currere in locis, In quibus mr,xim& nocerepoteli,
& pueeipue circa libros. Defecfus autem circa
otlia , & fenellras , claves , & repagula , 6i
cooperturam dormitorii, cellarum, camerarum,
& domorUin aliarum , & viarum , fi quip funt his
annexae, debet fignificnre Priori, & inflare, ut
emendantur. Item ad ipfum pertinet providere
de oleo IIII lampadibus dormitorii , & camera-
rum , & viis inter hac : & accendere, & ex-
tinguere hujulmodi lumina tempore fuo. Item
ipfius efi, fi aliqua immunditiae inveniatur in
cameris, quar funi abftergendar , vel dormico-
riuni fit fcopandum. vel cella-; hoc per fe fa-
cere, fi potest commodfc , vel cum aliis adjuto-
ribus libi datis. Item debet habere curam,
quod ficlemper fit aptotum dormitorium, quod
fi quos inrrgre contigerit, nihil ibi videant ,
quod eoLum offendat afpetlum. Et debet alio-

rum negligentias in liujufnodi fupplere , faci-
endo circa ha*c, quod fieri debet ; & ipfbs fu-
pci hiiijufinodk negligemiis in capitulo procla-
mare. Item fi fuerint plura oltin in dormitorio,
debet habere locum ad tedendum vel ffitiden-
ditm Drope illud, per quod communis eit in-
greffus fecnlorium de die , & nlia fi fuerint clau-
denda claudere. Juxrn introitum vero illius oltli.
debet elTc campnnula parvo, in qua faciant illi,
qui introducunt extraneos, vel ipfe fi prafeive-
*it «ngrelTum itloruin, tignum ,li illi Fratres omi-
ferunt facere lignum : ut Fratres , qui funt in
dormitorio, vel in cellis hoc audito caveant ne
apud eos aliquid videant , quod eorum offen-
dant afpechnn . «k in quomal& aedificer»ti.tr. Ip-
fe etiam debet elTe fulhctus . nc per illos, qui
fic intrant, vd etiam occnlfione aliquorum ope-
rum, libroa aliquos » vel res elias deperitecon-
tingat. Item caufa fervardt dormitorium fecu-
rum , vel falvum poteft remanere & Matutinis,
vel aliis Horis, vel a prima menlli, cum neccf-
le fuerit, & Prior duxerit ordinandum. Si ve-
ro non hoc fuerit vifumPriori, nihilominus cum
vadit ad Horas, vel ad tnenfam, debet habere
curam , quod claudantur, qu&e claudenda fue-
rint , vel ponatur ad cullocidndi alius loco fui.
Notare quoque qui aliqua reprehenfibilia habet,
vel facium circa lectos, & cellas lias, de ipfb
in capitulo proclamare- Fratribus vero , qui
circa fe funt negligentes, aut in coopertoriis,
aut in culfmis . auc in lefti commoditate aliqua,
St funilibus, compati debet, & procurare, quod
eis melius provideatur.

Caput XVII.

De Officio Porrarii^

Circa flatum Portarii.

CUftodia poits debet injnngi rall Fratri Con*
verfo, vel Clerico, fi potell haberi, qui
fit ffitnte proveflus, religiolus, alpctu gratio-
fus, & in oClibus fectmis : contra omne vici-
um, difcrecus in fenfu, prudens in relponlls,
dulcis in affeftu ; qui nullum multiplicibus in-
rogationibus fatiget, nullum dura refponfione,
aut injuriola, vel rultica collutione commove-
at : qui fcandulizatos fciat placare> 8c omtia
cum eo moram aliquam contrahentes , vel eidem
fe applicantes, verbis, & fatlis Kdificme fiifti-
ciat. Hic debet habere locum aliquem aptum
juxta portam inmnfecus , in quo cum nor. ha-
bear aliam operationem , operetur aliquid, fi
eftConverlus , veli legat, vel icribat, vel nliud
honefium faciat, fi elt Clericus. Non aurem
debet effe vagus , fed ihi continue relidere : nifi
forte ex caufa rationabili interdum declinet.
& alium,vel fociitm.fi habet locofiii,ponar. Cum au-
tem alibi eum declinare oportet » & nullus ibidem
remonet, fle debet offnim firmare , quod nul-
lus ante fuum introitum poffit intrare. In hoc
quoque loco , cum lociim non habuerit, po-
terit tempore dormitionis diurnse remanere ,
propter advenientes : vel vigilare, vel paulu-
lum dormire, &C in nofle a Matutinis remane-
re . nili per Friorem aliter fuerit ordinacum ,
videlicet, uc de die dormiat, & aliquis lir in
loco illa hora pro eo! & hoc idem ferietur de
remanendo a prima menffl, collatione, hoc
addito; quod tum comedic in fecunda meilla,
ordinetur, qui tunc portam cullodvfit loco ejus.
Si autem focium habuerit Fratrem, tunc per fepti-
manas poffunt dividere quis de die.Lectum in-
trere, & in prima inenfa comedat, &c interfit col-
lationi communi. Si verb fuerit fetularis foci-
us, tunc fecundum ordinationem Prioris fiat
de dormiendo de die & comedendo in prima
menla ,

CAPUT XVIII. DE OFFICIO PORTARII.

menfa» Scde conveniendo ad collationem communem: ita quod focins femper portam ciuiodiflt. cuii ipfc fuerit abfens. Porro ab Horis diurnis, & Mitia femper remanere poteff, fi fuerit Conuerfus, & Mifiam audire in mane privatam, antequam in iio officio eum oportear occupari. Si aurem fuerit Clericus, eodem modo ab Horis poteff remanere, nifi propter paucitatem Fratrum fit ejus praefcnria interdum neceffaria: & leinper Miillam audiar Convemualet, vel privatam i ita tamen, quod in his cafibus, aliquis fit in porca loco ejus. Si fuerint duo Fratres ad portam, tunc fi fuut ambo Clerici, vel unus» femper Clericus unus fit in Mitia moiori, ii poteff alius competenrer fupplere, qua? tunc circa porta cuffodiam linit agenda.

Circa multa Officia ejus.

TTem nd eum pertinet habere curam de portis, * per quas ell ingrelTus ad curiam exreriorem, & ad clauffrum claudendis, & aperiendis fno tempore; & claves vel fervore, vel tradere illi fervandas, de quo Prior ordinaverit. Si aliqui de nocte pulfaverint ad intrandum, vel exire voluerint, debet inveftigare caufas, & cum difficultate, & non fine licentia fpcciali tunc alii cui aperire.

Item, cum aliqui Clerici, vel Religiofi, vel peregrini rranfeunces petunt liofpitium, vel caueftionem, debet vel urbane oltendendo paupertatem Domus, vel coufuetudinem contrariam eos expedire: vel procurare, quod petunt, ab illis, ad quos pertinet, fi fuerint perfbne dignae, vel de fcandalo, fi non fiat, timeatur. Cum autem aliqui recipiuntur ad comedendum ad portam intrus, vel extra, deber gerere curam de minilhando eis charitative, & munde, quod fuerit minilrandum, 6c curialicer licentiare, cum fuerint expediti. Item ipfius clfc cum omnibus, qui cum eo refident, vel inoramcontrahunt, aliquid loqui de Deo; & cavere, ne quis lcandalizatus recedat ab eo. Item, cum videt aliquos per Domum difcurrentes, debet eos pacifice, & cm-ialiter revocare, bos vero qui quandoque intrant fine licentia, & non confueviint licentiarum ad intrandum, debet fimiliter pacifice, & tnanfuere inducere ad egreirum. Cum pullatur ad portam, cito deber adefie per feiicibam parvam niquam, (qus femper debet eTe in oftio,) antequam offhun aperiat, refpicere perfbnam pullantis; & fi fuerint tales, quas non oportet introduci, ut mulieres, & virles perfona?, debet eis latisfacere ficut poterit in his, que petunt, fine iitioduQione. Cum autem introducendi fuerint, fi funt perfbnse excellentes, ducat eos ;id Capitulum, & advocet illis Fratres, qui fuerint advocandi. Si fuerint perfonae mediocres, remoneant prope porcam, & ibi advocentur ad eos, qui fuerint advocandi. Sivero Prxlaci, vel Religiofi, primo ducantur ad Eccleliam ad orandum, quam ad Capitulum. Si vero fuerim Fratres extranei, ducantur ad Bcclefiam, & quaeratur qui der eis henediQionem, & fignificetui fiatim hofpicium receptori. Si vero peridna fuerit excellens, ut Epilcopus, vel Abbas, vel vir nobilis, magnus amicus Fratrum, vel familis; dum venerit nd Domum Fratrum, debet hoc indicare Praelato, etiam fi non petatur ab eis hem in recipiendo advenientes, debet habere modos diverlbs fecundum differentiam perfonarum: omnes quidem in primooccurfu, debet affabiliter recipere, & jucuhde, fi vero fuerint Religiofi cum humili inclinatione, & reverentia. Si Epifcopi, vel Abbates excellentes, cum majori humiliarione vel ofcuUndo manus, vel fteaenilo genua, fe-

cundum morem patria?, Si Fratres Minores, Vei iiottri extranei, vel magni familiares, cum fumo gaudio, & charitate magna. Si fuerint Principes, vel fublimes in Itatu lckulari, cum magno honore ram perfe, quam peraliosFrates, ad hoc idem per Ipfum invitatos. Debce etiam habere magnam follicitudinem de cognofcendis familiaribus Fratrum, ut cum venerint, nullus defedus fiat circa eorum receptionem: & debet Fratribus qui non cognofcunt eos, eorum notitiam dare: & Prolatos incirnead offendendum eis omnem familiaritatem, & humanitatem in hofpitio, Scin aliis quibufeunque. Item in vocando Fratres ad portam, debet fervare modum, qui 3 Prolato fuerit ordinatus. Ordinant autem Praelati quandoque ex caufa, quod aliqui Fratres nunquam vadant ad portam, aut nunquam ad mulieres, aut nunquam aci talem, vel talem perfonam, autnumquamnifi prius dicatur eis, talis aut talis vocatur d tali: quandoque autem dane licentiam aliquibus, ut Confefforibus» vel aliis, qui poffint ire, quando-cunque vocantur: de aliis volunt, ut non vadant fine licentia fpcciali, primo quaelitad Portario. non a Fratre, vel e contrario ab ipfo, non d Portario. In his ergo, & fimilibus obfervare debet Domus conluertudinem, & ordinationem Prioris, hem ipfius inrereft notare Fratres, qui in aliquo excedunt circa portam, aut nimis loquendo cum mulieribus, frequenter, & leviter veniendo, morando in porca aut qui duos fe exhibent ad veniendum ad Confellionem, & firnilia, & referre PraHatis, vel proclamare interdum, vel facere proclamari eofdem. Si quis etiam fit defeffus in feris, in portis, in clavibus, & repagulis pertinentibus ad fuum officium, debet hoc indicare Priori, & infime, quod emendetur. Porro fi duo, vel piures fuerint Portarii, debent onera, & officia ita inter fe dividere, quod in fpe alterius, alter defetlmn non faciat, fed fiant omnia plene, cC ordinate.

Caput XVIII.

De Officio Depofitariorum.

/^Uftodia Depolitorum folec imponi duobus, vel tribus Fratribus, dilcretis, & fecuris, quorum quilibet deber habere elavem unam de loco depofiti, nec alii committere, fed apud fe diligenter cuffodire. Illi aurem debent habere curam. quod locus depolitorum fit Ira firmus, & fecurus in omnem eventum, quod nec ab mterioribus, nec ab exterioribus, poffit aliquatenus temeraria manus ad Depolitum aliquod unquam extendi. Porro in recipiendo Depofita, cavere debent ne unquam recipiant aliquod depolitum fine licentia fpcciali, vel generali: nec depofita recipiant, quae fecundum Conffitutiones noftras recipi non debent, nifi forte ex depoficione Praelati exprefse fatta fuper hoc, interdum ex caufa. Item fecurius eit quod femper illud, quod recipitur, recipiatur fignotum, vel claufum quam aliter: quia in rebus, qua funt m pondere, numero, & menfura, fi aliter reciperemur. videretur fecLindum jura, quod periculum rranfired ad depolici-iun, & non apud deponentem remaneret» & ided (l perirer, poffit fieri agi contra depolitarium, ficut de commodato. Item debet in aliquo memoriali fiibfcibi cujus Hr Depofitum, & quid inde depones Ordinaverit, dc reddendo libi, vel alii: vel quid inde litfaciendum, hconfigeret non repeti, veldeponcMuem mori! hem folec iucrd&m per chirographum cujus tina pars fit apud deponentem, alio apud Depoli* ratium, ordinari de depolito, fecundum voluntatem

CAPUT XIX. DE OFFICIO PROCURATORIS.

tatein deponentis › de modo reddendi ; licet ifhnl , lecidmum jura non reputetur multum ef-
ficax nd aliquod probandum. Irem cavendum
eft depofitariis , ne unquam aliquid accipiant
de depofiro , nec etiam pro mutuo , line vo-
luntate deponentis , nec depolitnrhu» tenetur fu-
pei* hoc in contrarium obedire Praelato. Item
Depolitum femper reddi debet fecundum fur-
nam traditam & deponente , nili 'ut cafibus qua-
tuor excepds i jure. Primus eft , cum quis gla-
dium deponit , & furens repetit. Secundus ,
cum deponens fuerit deportatus , nam bona ejus
tunc in publicum deferuntur. Tertius eft cum
fur deponit , fit repetit , fed repetitio domini
cum fore concurrat. Quartus , ciliri fur reinfur-
tivam deponit apud illum , a quo fiirrlpOir. Kc
fcicndum quia li res deponitur prELeute Prola-
to , fic Capitulo , tenetur Ecclefia illo depoli-
to , aliter non ; nili (olus ille , vd illi apud
quos deponitur , tir Sacrifa , The&urarius , fic
hujusmodi. Cum autem redditur depolitum ,
femper ihb bono reflimoiio reddi debet , pro-
pter calumnias evitandas , quas naici pollent ,
ii aliter fieret.

Caput XIX.

De Officio Procuratoris.

Rocurator licet verfettu* circa temporalia , ta-
men quanta virtutis debeat cire , debet cou-
fidraai ex verbis Beail Benedicli , de lntu Cel-
lerarii (qui apud nos Procurator vocatur) fic lo-
quentis : Cellerarius Monafteni eligatur de cors-
gregatiorte lapiens , maturus manius , fobrius ,
non nullum edax , non elutus , non turbulentus ,
i/m injuriofus , non tardus , non prodigus : fed
timens Deum , <fui in congregatione ficut pa-
ter curam gerat de omnibus : fine jt/Jione II*~
trrs nihil fiuicet , <ju.t jubentur , cupodiat , Fra-
tres non contrifiet. Si quis Frater ab eo fort& ir-
rationabiliter aliqua poltulat , non fpernendo
enm contriffcc , led cum humilitate male peten-
ti deneget : animam ftiaiu cuUodinc , memor fem-
per illius Apollolici praecepti : flui bene mini-
ffrat , gratum bonum JiCi acquirit. Infirmorum ,
"holpirum , pauperumque cum omni follicudi-
ne curam gerat , Iciens line dubio , quod pro
his omnibus in die iudicii rationem redditurus
clt. Omnia vafa Monaflerii , cunctamque fub-
itntiam , ac li Altaris vafa (aerata confpiciat ,
nihil ducat negligendum , nec avaritia : ltudcat ,
nec prodigus fit „ aut excirpntor fubflanthe Mo-
naflerii , (ed omnia menfurafe faciat fecundum
jutHonem Abbatis fui. Humilitatem autem fu-
per omnia habeat , fic cum ex fubftancia non efl
quod tribuatur , fermo bonus refponlionis por-
rigatur , ut feriptum ett : Sermo bonus , iuger da-
tum optimum. Omnia qua ei injunxerit Abbas ,
iple habeat fub cura (ha , & quibus eum pro-
hibuerit , non pradiunat Fratribus conlticuram
annonam fine aliquo typo , vel mora offerat ,
ut non fcandntizeucur , memor eloquii Divini ,
quid mereatur , JurJcand.tlizzxvrit unum depu-
gillis i/lis , expedit ei , utjujpencltdur moU agi-
nari* m collo ejus , C7* demergatur in profundum
maris. Si congregatio fuerit magna , dentur ei
folatia , a quibus adjums , & iple aequo animo
adimpleat officium Ilium. Iloris competentibus
dentur , que danda fiant» & petantur , quepe-
tenda funt , ut nemo perturbetur , neque Con-
cilietur in Domo Domini.

Circa Actus multiplices.

A D hlliljs officium pertinet , recipere omnia ,
qua dantur Dormii. vel procurantur , vel
obveniunt quoquomodo : nifi quando foife Pi i-

Cod. JZegul. Tmu IF

or in aliquo diter interdum duxerit ordinandum.
Item facere f ficiolvcre omnes expenias , qua? fi-
untin Domo , ni(i forte circa Sacrifiium , vel opera*
vel alin hujulinodi Prior aliter ordinaverit. Item
recitare fideliter beneficio omnium ih Capitulo.
Iccii* computare de omnibus urram Priore , St
Stippriore . & Fl-atribus coniliariis , quoties
ipfis vifum fuerit , fic debet habere proprium
Joipeum , lin quo recepta , fit expenfa follidte
lcribat qioriciie , ne per oblivionem aliquid inni-
tatur ; in quo etiam ftartis Domus quo ad ea qua»
debentur eidem , diligenter , fit per lingula aper-
te deferibat. Item iplius incerefk emere omnia ,
qtiff emenda funt tempore fuo , ut ligna , olr
mu , corium , fic familia , quae folenr emi. Si-
militer vendere , liquar vendenda fuerint , de
his qua? fub manu ejus funt , ut blndum inter-
dum , vel vinum fuperfluum , fithujufmodi. Jtein
cum indartempus ad procurandum in aliquo ,
vel qnsrere ; debet (bggerere Prslatls tempe-
ftive , quod ordinent de Fratribus ad hoc mit-
tendis. Ctun autem aliqua quetita fuerint , de-
bet habere curam qualiter apponentur , fic ap-
portata qualiter in iocis debitis reponantur , fic
conferventur. Item debet habere loliicitudinein
generalem , ne aliquae ves ex mola cultodia de-
pereant , vel mule tra&enrur» ne fiant lupcr-
fiuitates in hofpirio , vel infirmitorio , vel alibi ,
fic ea quar remanent , diligenter recolligantur :
quod officiales particulares , ut. fervitor holpi-
tum , fervitor infirmorum , Coquinaris , Refe-
tlorarius , & limiles , officia i"ua diligenter fa-
ciant ; fic ad hiec videnda interdum difcurrere
debet pei* officinas , Sc fupplere defe&us eor-
rum , fic fuper hujufmodi facere proclamatio-
nes Ln Capitulo. Item iplius ell habere fpec-
ialem curam quotidie de Conveuru , fic hoipiri-
bus , fi fuerint procurandi , fic de piclanrlis , fe-
cundum polfibilitatem Domus , & Prioris ordi-
nationem faciendis. Circa horam verd prandii
debet femper vifitare coquinam , & fi res non
funt parat* , facere diferri pulfationem cymba-
li. Et cum viderit expedire , vel catifa hofpi-
tium , vd Conventus , ut juvet in coquina , ut
inelius fionr omnia , poteit ± prima menfa rema-
nere. Ad ipfitm autem pertinet tempore minu-
tionis generalis , vel particularis , tempore ra-
cicrsE , tempore lotionis pedum , vel capitum
Conventus , tempore ignis faciendi propter fri-
gus pro Conventu , cogitare , fic providere de
neccifarum ad hoc , fic pro minillris ad hoc ne-
ceftTmiis requirere Prslatum , ut eos afligner ,
vd in tabula pionuncientur. Item debet habe-
re curam de cognofcendis amicis Fincrum , fic
familiaribus : fic cum ad Domum veniunt , eos
honorifice , fic devote recipere , fic tra&are. Li-
cet autem fine licentia generali , vel fpeciali
nihil dnredebear , ramen debet confiderare , qui-
bus expediat aliquando aliqua fervitia fieri , vel
de fructibus horti , vel de mittenda aliqua pi-
gantia , vel faciendo aliquam remunerationem
pro fervitiis exhibitis , vel in domo d gartioni-
bus , vd extra ab aliquibus pauperibus , licet
gratis : fic familia , fic fuggerere Priori , quod
bonum videbitur in hnc parte , fic cum licentia
ejus facere , quod luerit faciendum. Circa gar-
tiones debet habere diligentiam , ut videat qui
valent , qui utiles , qui fideles , qui necelTarii ,
qui fuperflui , quirdigiofi , qui iudigioli , qui
ftifpedi . qui fecuri funt : ficquod ei videbitur
bonum de abjiciendis , de retinendis , de reci-
piendis de novo , fiiggerere Friori ; & cumcon-
ialio , & licentia jus facere , quod fuerit faci-
endum. Item ad ipfura pertinet juxta poffie fu-
tim procurare per fe , & per alios utilitatem
Domus in rektamcjiris , fic aliis modis , qui bupore-
i it , juxta modum . qui fuerit confueeui» Domo ,

Z

CAP.

CAP. XX. DE OFFICIO CONSILIARIORUM.

Caput XX-

De Officio Confiliariorum.

QUXTUM modica frequenter oriuntur in Religionem, quia Praelatus potest fine confensionum aliorum expedire. Quaedam vero tum adeo magna- quod nullo modo debent line confilio Conventus expediri: quaedam vero media, in qua expedienda folent assignari Fratribus aliqui & Conventui de quorum confilio, quia iustitiam fuit expediantur, ne vel Conventus in huiusmodi, Vniis fatigetur, vel Praelatus prolo libitu faciens dea, mimis sapienter procedat. Deben ergo ad hoc assignari, si possibile est, Fratres, qui bonefium diferentionis, exercitati in agendis, amatores boni, in consilio suo non nimis abimadivtes. autioritatis competentis, & qui Dei spiritum habere credantur. Porro ad horum officium pertinet autem dire cum Priore, Suppore, & Procuratore computationem, Stivireffatum Domusio his, quae habentur, S: quia debet Demus. Item dare couilium circa sedificia, circa officialis creandos, vel abfolvendos, & mutandos, circa Frntres ad Ordines pioniovndos, circainfirmum Fratrum, & combinationem: vel caufa praedicationis, vel quafilis, circa familiam recipiendam, vel abjiciendam, velliitliendam, circa pruviliones in necevariis emendis, vel procurandis, c*ita diftributionem libiomm Fratrum defundlorum, & linilia, iit quibus necelfario non requiritur de iure confensus Conv*entus. Porro iu apponendo ligiitum Conventus aliqua litrea, vel chm »n. in alienatione, vel emptione rerum immobilium, & mobilium, in magna iimmm, in receptione Pierium v&funUium, in quibus requiritur de iure confensus Capituli, cavere debent, ne dent conilium line licentia: cum Icentia Conventus (nili forte luper Ius cuimniflionem habeant ii Conventu) led referre debent talia ad Convenciū.

Caput XXI.

De Officio Eleemofynarii

Ci/ca petitionem eleemofynae,

T^o Eleemofynarium dicitur, qui huber per ereeleemofynam. Pono ad illud officium debet poni talis Frater Conventus, qui licet Tecturus contitii oirnn* peccatur, affabilis in verbis, amabilis, & honestus conversationis inter homines, qui lufficiat aliqua verba cedificam in simplicitate inieuii dicere: prudens in obfervando quid, quando, & qualiter, & a quibus petere debeat, non importunus notabiliter ui petendo, nec tu* dioliur fe reddens hominibus; nec de fi* ufta lui laboris, & uulueria? iuperbiens inrer Fratres. Ad Jr. iustitiam officium pertinet elbe foliditmn qualiter caute, de religioie melius poffit procurare eleemofynas pro lratribus, i]ne in pane, live in pigamiis. iive pro infirmis live in denariis, live in aliis rebus fecundum inorem patria?, & ordinationem Prioris. Quod autem in pecunia acquirit, debet fecundum ordinationem Prioris, vel in pane, vel in aliis necceflariis expendere, vel Procurator i tradere. Debet nutem libi familiares acquirere, qui eum, Domum juvent, tk. dirigant interdum in procurando aliquas eleetnplyuas de tellunenris, vel nilis elcentoiynis. Item eundo per villam, non fe debet a bocio feparare, maxime cum aliquam domum iuuac; & cave debet ne iniquam anu mtlficiibus langas collocationes habeat, vel frequentes, iedens cum ciidem. Ubi nutem eit confuetudo, quod petitur eleemofyna panis. clamando pro Fratribus, debet libi nomine Praedicatorum, & non alio. Ad Magnates autem cum traufeuat, non debet pro eleemolyna accedere, nili prius habita col-

latione cum Praelato. Er cum accedit, debet explorare modum Curia* illorum virorum, videlicet utrum in propria perfunni Iblent ab eis peti eleemofynae, vel ab eleemofynarius litis, vel aliis decuria fua, & confuerudinem curis fervare. Item cum Fratres habent aliquid mandare, vel explorare aliqua qua? per eos expediri poffime, & procurari in villa, debet hoc libenter expedire, ne difcuriis per alios oportear multiplicari.

Ciren Injgitionem eleemofynarum.

PORRO ad largiendam eleemofynam cum Tumem fecundum poffibilitate in Domus, lolet Frater aliquis assignari: vel idem, qui habet petere eleemofynas, aut alius qui iit pius in compatiendo > manfneus in tolerando improbitates, Scmolefiis petendum, diferetuse in dii tribuendo, follicitus in congregando, qua fuerint largienda. Ad huius officium perriner colligere debito tempore iji Refectorio, in procuraricne, inholtipio, in infirmirone, m coquina, m Conventus quam infirmaric, i. n domo fami Use, 6c ubicumque folet in domo comedi, ea quarremnenr ad eltenioiynam pertinentia: St. fervare munde, Schoncite in valis propriis ad Iloc deputatis, in loco hucuelto ulque ad tempus diltributiouis. Ea vero, qua? iu iufimitorio Colliguntur, in quibus aliquid de carnibus, vel brodio carniū potels inveniri, lic debet femper feparare, & cuftodire, vada re alicubi in villa, non in porta fecundum Collilium Frions: ira quod nunquam aliquid mixtum delitis, tveniacur in elemolyna communi. Eleemofyna communis iecundum morem parris, & ordinationem Fradaci, debent, vel cerris perfonis dari, vel ad eleemolynam venicncibus ad portam, certis diebus, & horis, & locis ad huc assignatis. Cum nucem datur ad porrum, cavere debet, ne ingerentes fe improbe, vel tumttrunx facientes percutiat, vel afpeiis verbis corripiar, led cum omni pacitlo eos ordinare, ik pacifice faciens relidere, minifrer charitarive quod habet, & de verbis dulcibus confoleturcos. Si quivero inter Litos veniunt, qui videbitur magis reverenda? Se verecuneis perfontej aci panem eos fegreget, minjltrans eis honorabilibus, quod poterit, & a verecundia ipfis caveat prout potelt. Iufinnts vcrro, Ck magis miferabilibus, abundantius prnurporcitaliquid deberdarc. Item debet Ibllicite curare, ne ea, qua? debent iu eleemofyna d. ni, per negligendara pereant, vel iu uiies alios transferantur. Diligenrer etiam debet confidernie, fi fit aliquid iu Domo, live leguminn, live herbee in horto five alia quacunque non fine neceffaria Fratribus, 6: inflare apud Praelatum, quod Ji iufumodilneleemofynas largionair,

Caput XXII.

De Officio Refe&orarii.

Circa Menfnum Conventualem ordinariam.

D officium RefeQorarii ponendus eit Frater Clericus, vel Conventus, quicquid induririus, & diligens ad faciendum honeste qua; huiusmodi requirit officium. Porro ad ipfū pertinet piarparaiemeiifam tempeltive antecomellionem, decenter, & munde: & licet plebe in ealingula ponenda collocare, quod fervitores non habent ponere nili pulmenta 3 fallas, & piflaiuks. Proinde debet a principio aptare mappas, ponere panem, & vinum ubi ullis eit vini: vel in lingulis valis pr* lingulis Fratribus; vel in vale uno pro multis, fecundum consuetudinem, tk Icyphos. Item fal, aquam in toc villis, quāt comperenrer poffint habere qui voluerint. Item cochlearia, cum fuerint apponenda aliqua, ad quos luat uecelfaria. Iteucaude-

delasctim decenribus candelabris cum canatur , vd fit collatio tarde , tot, quot fufficientei' illu-
minent unumquemque Sic autem aprancUe fimr
mappa, quoda parte interiori remaneat tantum
de menfii nudum, quod vala pro vino , pro IV
le, pro aqua, pro candelabris., & offa frutlu-
um, & paratura pomorum , Ck hujufmodi inuti-
lia remanentia, ibidem valeant collocari , ne
mappam deturpent. Alio vero producta , qua:
fuper mappam collocantur, debent cooperiri de
parte mappa dependente , fuper illa replicata
honefte» quoufque Fratres fedeutes panem illum
replicent fupci' genua. Debet etiam habere curam,
quod tempore mngni frigoris, quando Prior de-
derit licentiam , ut Itupha Refectorii calefiat (ubi
eltufus ftuphurum) vel ubi noneltufus hujumto-
ui, carbones accenfi habeantur in Refectorio in
patellis congruis deferendis per fervitorem \$: & in ali-
quo vafe, vel in aliquibus aqua calida, vinum
calidum pro illis, qui voluerint vinum, fuum ca-
lefacere. Debet etiam, expedite in folo capu-
do , & frequenter circoire per menfas ad viden-
tium fi deeft aliquid alicui de communi : vel fi
quis aliquid dimittit , illud reportet, vel dec alii,
qui non habuerit. Si qui vero fuerint Fratres ,
qui propter infirmitatem, vel nlia de caufa, de
licentia utantur aliquibus aliis quam communibus,
vel aliter paratis ; debere fle follicitus circa illos,
ut feiat fine defectu , prout Prior duxerit or li-
nandum , & debet circumeundo coram Proftrato
le profentare frequenter» ad videndum, ii quid
dixerit ei faciendum. Cum aliquis Frater tarde
venit, iknou audet intrare fiiv: licentia, ipfius
efc pereie pro eo licentiam, cf providere de lo-
co , fi forte fedes omnes fuerint occupata, Ck
eidem iniire , vd fervitoribus hoc fuggerere*
Si autem aliquos extraneos contingit in Refecto-
rio comedere , tunc magis debet die follicitus,
ne ibi videant aliquid quod eos minus icdificet ,
tk fecundum eorum flacum magis curare de eis,
& Priori reducere udmemoriam, fi vult eis mit-
tere aliquid vel vult eis aliquid melius miniltra-
ri , in pane meliori, vel aliis qoihufcumque.
Porro ea, quas remanent , Sc recolliguntur de
menia . qua* uno deferuntur ad coquinam, ipfius
elt fervare , & lequefirare : feoriiin ponendo ea,
que pertinent ad eleemolynam , & alia , qute
poliunt iterum Fratribus dari , & illn , quae ma-
gis competunt familia , vel operararii, quando
lunr cales, quibus provideatur in cibo , vel in
in hujufmodi ullis alios refervare. Carerum cum
Fratres conveniunt (bliim ccufa collationis , vel
in die Paralceves ad Kefe&orium , non finit map-
pa; ponenda ; nifi folum ea , quas pertinent ad
horam illam , & diem.

Circa menfiam extraordinariam.

Tem ipfius eft fevvire Noviciis , <k illis, cum
quibus dlfpenfatur , ut bis comedant tempore
jejunii : & certo tempore ad hoc facere lignum,
& praeparare ea , quae fuerint pr&paranda fine
defectu ; 6c mlnUlrore illis prout a Priori fuerit
ordinatum. Si autem aliquos Fratres cum licen-
tia contingat pifeoccupare horam comeftionis
caufa egrediendi, vd poit utramque mentam ve-
nire , ik comedere in Refefloio : debet i lris fer-
vire , ik adftare ipfis ; & ea , qus Conventus
funt cifdem iniitiare. Si aliquis ex craneus ibi
de licentia comedat, debet eulem fervire , 2k
ininttrnre, fecundum Itatum per fonte iua : &
familiaritatem ad Fratres . plus, vel minus. De-
bet autem cutn tanta cUiaplina , & religione le
hnere in omnibus ? ne occafione officii fran-
gat lilentium cum aliquibus i nec clamet alce
pro negotio , nec ad feneltram coquina tumi-
n.ose, nec multum, tiifi deiieceflariis loquatur.
Benigne autem, ik inanlUe le habeat ad omnes,

Cod. Jtegu/. Tam. 1

& charitsuive, Schilariter fervite. St faciat, quae
fuerint facienda. Caveae autem follicicc, ue ali-
cui, vel in menfa ordinaria , vel extra mimftret,
nifi qua? fecundum ordinem fuerint , nec miru-
firure permittat, fit licet ab acceptione peribna-
rum fice i cavendum» tamen Novibis , ik magis
indigentibus debet ofiendere ampliora vilem
charitatis.

Circa Domum Procurationis , Jive Difpenfam.

Tem ipfius eft habere domunculam juxta Re-
fe&oiium , qua: dicitur Doinus Procurationis»
vel Dilpenfn . quam debet mundam habere, &
lic aptare modis diverfis in feneftris , in perticis»
Ce in armariis . ik iu arcis , ik limilibus ; quod
commode polluit ibi fervori , ik collocari, quae;
fune ibi fervanda , vel reponenda. In hac vere»
debet fervare panem , ik minifflare per tutam
Domum ubicumque fticirininiftrandus : hncicr-
vato moderamine, quod in infirmatorio, melio-
rem infirmis miniltret , libi vaiietas* & panis ha-
betur. In hac etiam debet fervare cafeos , fru-
ttus , St c\$pas , 5c hujutmodi, qute fibitradun-
turd Procuratore , vel quotidie . vel certis die-
bus , fecundum ejus ordinationem miniftranda.
In hac etiam debet fervare mappas, caniftros ,
utenfilianeceftaria ad fuum officium, nifi forte in
Refectorio reponantur in alio loco apro. Tempore
quoque comeftionis » vel collationis inflante, de-
bet de cellario vinum apportare ad hanc: & fi
temperatum non fuerit temperare» ik imlehi Re-
feftorio minilrare ; vel tradere femroribus m-
nifirandtim. Ibi Atiani debet in certo loco refer-
vare ea , qus pertinent ad elfcemolynam, quae
de Refectorio colliguntur , ut cleefinofynaria
inde accipiat tempore opportuno.

Circa Lavatorium , munditias, & alia ijutedaiu.

Tem ad ipfi- n pertinet providere de aqua in
lavarorio, & ipfiam lavaroritim frequenter
mundare, & mundum fervare. Iremdeniaim-
tergiis in clatiltro providere , ^ illa frequenter
mundare » & interdum alicubi temovexe certa
hora, propter advenientes ea deturpantes. Irem
debet providere , quod mappa de Refecioria
laventur , & inundentur tempore congruo , &
quod julla: , ik lageiiff , & icyphi pro iille , 2c
aqua. & utenfilia , & cetera omnia , qu?e
ad Refeflorium pertinent, lavemur, & ter-
ganrur, & munda ferventur; Sc Refectorium,
& Procurationis Domus {copentur, & ab ara-
neis, muribus. & hujufmodi immunditiis la-
ventur, vel purgentur lffpe , ik diligenter,
prout requirit neceffitas. Cum autem Magnates
comedunt in Refectorio, debet providere, quod
femper pulchras mappas, & honefias, fiyphos.
& femellas, & cochlearia, & hujufmodi habe-
ant in m-enfa fua : iniuper pulchra manucergia
deber habere, qua; nnte eos ponantur cum co-
medunt; ik alia familia , qua; eis apponan-
tur in manuum lotionem. Debet quoque follici-
tare Coquinarios, ut fic tempeftive parent om-
nia , quod facio figuo in Ecclefia omnia linepa-
rata , & iplo audita , & inquitito unum fine
omnia parata , fine mora debet cymbalum pul-
lare, fi omnia lunc parata, ne Fratres otiofi
fpcttenc. Et hujufmodi mora iimiliter cavendum
elt in pulfflndo cymbalum ad collationem , poli
lignum faftum in Beclefia. Ad tpium etiam per-
tinet habere curam , quod fedes apta; habeantur
in daiitro , in quibus fedenne Fratres poffina-
num lotionem. Cum autem aliquid aptandum
fuerit in refectorio, vel extra, vel aliqua emun-
danda, vd reficienda, circaea, qute peccuient

Z a

ad

fld officium (uum : debet pro his initare follicite apud Procuratorem, vel PrxlatUm, fi negligens fuerit Procurator. Cum flutem icit aliquos extraneos debere comedere in refectorio, vel debere xenia deferre, vel alias intraturos; debet Priorem cautum reddere, ne aliquos ledere in terra permittat : quod fi aliqui redierint jam, & sili debeant fupervenire, debet hoc Priori dicere antequam aliquos intrare contingat. Debet quoque vel femper certis lic aditare in refectorio, vel circa illud, quod cum neceffe fuerit, poffit facile reperiri : prteapufi magnus eit Conventus, Cc mulca: occupaciones circa refectorium occurrunt. Ubi verd propter paucitatem Fratrum modica finit agenda, debet cum circa refectorium non elt occuparus in aliis occupari libenter.

Caput XXIII.

De Officio Servitoris Menfa:*

Circa primam Meafmu.

Ervitor, feu Servitores prima menfie, auditogno polt Floras in Ecctetia fatlo, debent feftine ad refectorium ire, & remotu capia in capudo folo remanentes, juvare Refedoravium, in faciendis, qua? ad eum pertinent circa illam horam, fi forte illa non complevit. Pullaro vero cymbalo debent incipere ponere fcutellas, incipiendo i menfa Prioris (praecipue ubi elt magnus Conventus) nili forte propter magnum frigus, & mulcas interdum dimittant; & ii neceffe fuerit aliquos de Fratribus, qui manus jam laverint, nd adjuvandum fe in hoc advocare. Facta autem benedictione, relidentibus Fratribus fcutellas qua* polita non fuerint, ponant : vel fi nullae pofira: fuerint feftitfc, & mature eafdem apportare debent, incipiendo runc ab inferioribus. Collocaris vero prini.« femellis fine mora longa apporrire debent quidquid elt iterum apportandum ante remotionem primarum fcutellamm; ita quod li folia fuerint apportanda feparatim ab alio, cum ferculo illo, vel nte oportetuv; & idem efl obfervandum in tertio, vel ultimo ferculo, fi fuerint apportanda in comparatione ad procedens. Cum autem communicor videmur Fratres expediri de pulmento, vel alio ferculo, tunc primo debent illud commniter remove; caventes ne removeant aliquid a conlpeQu Fratris, qui illud non elongaverit a le, & amplius non videatur curare de illo. Ipiorum etiam effcircuire cum alio non habent facere, ad videndum fi deelt aliquid, vel aliquis aliquid dicere velit. Appropinquante autem fine prima? menik. cum omnia vafa, in quibus vniniftratur apportaverint ad coquinam, debent fructus, fi qui fuerint liipra in caniltris, vel aliis valis decedentibus, & paraturas frtiuum, & cellas ovorum, & nucum, vel hujufmodi, & inutilia in aliis vafis decentibus recolligere fepnratim, & ad procuratorem deferre. Tandem cum Fratres communiter ceftant comedere, in fportis, vel aliis vafis honeftis recolligere panis particulas, qua fuperfnnr. Attendendum autem elt eis in omnibus, quod difcipline fe habeant, & marufe incedant: ne in frangendo filentiuni, vel clamando, vel tumultuando ad fenefiram coquini, vel contendendo cum aliquo, vel frangendo, veieffundendo aliquid, aliquem fcandalizenr, Scprscipue cum extraneor, con tigerit interdum: circa quos magis debent effe folliciti, & tanto plus, quanto fuerint honestiores, vel excellentiores perfome. Ipforum etiam efl tempore comeftionis primae menfa: curam habere de olliis & feuelicis claudendis

& aperiendis, prout fuerit opportunum, & decatis, Sc de hujulinodi animalibus excludendis. Cum cutem plures funr Servitores feripti, ubi propter paucitatem Fratrum unus tantum fufficic; debent inter fe ordinare, quod unus interdum comedat, & alter ferviar viciflim. Porro ad fervitores fecundae menfa pertinet, quod egreiTo Conventu de refectorio ipfi remaneant, Sc ibidem gratis redditus remotis cappis parcar menfa: qua debent comedei-e. qni comeihiri ftint in fecunda menfk:8c ipfis fervianr portando, & reportando, & alia faciendo, quod dicta fiint fupiadefvicoribus prima:menfa:. Si autem aliqua fupcrfuerint in menfa, quae non pertinent ad cleemofynam, fi poffunt iterum dari Fratribus, illa debent colligere, & ponere feparatim: quae omnia faciendafunr poli lccundam mentem, li forte illa durante non habuerint ad hoc tempus. Si nucem illis faftis adhuc durante menfa tempus fuerit, debent in fcyplis tergendis, vel in aliis ad adjutorium RefeQoi arii pertinentibus occupari; vel li Fratres voluerint, & eis vacaverit, legere aliquid fubrnfle. Finita vero fecunda meirfa, debent facere de remanentibus in illa, licit fupra difUim elt de reliquiis piimar. Tempore vero jejunii debent mappas, & omnia (prutter fcyphos) remove de menfa in prandio, & in luis locis reponere, li militer femper in ccena. Cum bis comeditur, debent mappas poli prandium iumenfis dirnitrere ufque ad cceum replicatas decenter.

Circa Collationem

D Servitores vero prinuemenlk pertinet auditogno in Ecclelio pro collatione convenire, juvare RefeCtorarium in illis, quae ad collationem pertinent, & fervire in collarione. Servitores vero fecunda: menis fervire debent illis, quipoll Conventus recellim a collatione immediate habent bibere, ic juvare li neceffe fuerit Refeclorarium, in his, quise tunchabec facere, fi poteil breviter abique Completorii amiffione. De ribendo vero Servitote uno, vel pluribus in menfa, debet fieri prout Prior ordinaverit, coiifideratn paucitate, vel mulrimidine Fratrum.

Caput XXIV.

De Officio Leitoris Menfe-

D officium verblefloris Menfkperciner proavidere diligenter, leflicmem non folium quoad punQuarioies, & modum accenruandL; ied etiam quoad fcientiam, ut fciat fenfum eorum, quae dicuntur, & uc fic etiam ibi proficior in addifeendo. Cum autem de aliquo dubitat five quo ad lenium, five quo ad modum legendi, debet recurrere ad glolfas, StoltiUas, vel ad Fratres, per quos poffit rnftrui, ix maximi ad CorreElorem itienlk. Cum autem accipit benedictionem in prandio, vel ccena, debet accipere in medio RefeCtorii: in Collatione verbdefede, inquafedec, fafto lignoa Prelaco, vek Hebdomadario, fi Poafliurus non Fuerit praefens. In prandio vero, & ccena debet exlpetUre, quod omnes fedant pacifice, antequam incipiat legere. In Collatione vei*6 poltquani aliqui licet pauci convenerint, potelt incipere ad lignum praedictum. vel fine figno illo, cum defunr illi, ad quos pertinet illud facere. Debet autem fc lic diipondere Lix fede, in qualcgic, quod pro magna parte habear vultum verfum ad Conventum, ii loci difpolicio hoc permittat. Porro in legendo debet cavere ne nimis fubmiffe, vel clatnofe legat, nec nimis cui lini, fed xnorofe valde, & diitincle, & lbnort?, & paufos facit intercitim competentes. Debet autem aurem ap-

CAP. XXV. DE OFFICIO CORRECTORIS IN MENSA, igr

ponere ad intelligendtim , fi inntiquo corrigitur, fic correftionem qu* fit a CorreQore , etiam fi miniis bene dicit, humiliter (iicipere , fic excui ; dummodb manifestum errorem non dicat. Cum aurem legitur in Bibilis, debet ficincipere: Talis Libri, Capitulum tale , dum incipit lectio in principio Capituli: fi autem incipit infra Capitulum, debet fic incipere : Telis libri , Capitulo tali. CCim incipit in principio alicujus libri, fic deber incipere : Inripit liber talis. Cilm autem incipit in aliquo Prologo , fi fit unicus Prologus in libro illo , debet fic incipere : Incipit Prologus in talem librum. Si vcr6 multi, debet in primo fic incipere: Incipit primus prologus in librum talem, in fecundo verbfic: Prologus fecundus in librum talem , isc fic deinceps, in F.pitiois verfc Divi Pauli debet fic incipere : Incipis argumentum , CEc pofien legere argumentum , deinde dicere: Incipit Epiftot* talis. Si aurem legit Homiliam , prarmillo textu Sancti Evangelii, & prxmifib : in illo tempore, CEc. CE relicua : CE leffio Sanii/Evangelii7 CEc. debet fic incipere: Horni Ita ratis. Cum autem legit Evangelia, & venit ad Paffioiinet debet tranfire ufquemi !tc* l'urredionem. Ubi aurem elt confuetudo, quod legatur rabula in menfa majoribus, debet eam prs/nicre , & legere circa finem mense. Cum veio finitur liber, debet fic terminare; Expiat liber talis. In legendo autem calem , vel talem librum , five in collatione , live in collatione , non debet aliquid propria auctoritate facere , fed quod ei di&um fuerit a Correctore in menta. Regillum debet legere prima die post Dominicam , quando non contingit extraneos intrare In Refectorio. Ad iptiim etiam pertinet habere curam de libro , in quo legitur , cultodendo, & portando in Refectorium , & reportando. In terminatione vero lectionis , debet aliquod fignum runcfacere cum cera , vel fper&m fuperponere » ur fcia ubi debeat reincipere, vel ollendere fuceffori , live alii , qui legerit loco fui. Cui debent extranei interefle , fi non elt talis Leftor, qui confueverit bene legere, debet alii magis idoneo ad legendum committere ledio-»-m : vel rogare Prelatum, ut hoc faciat , pr&cipue cum illi extranei litterati , & intelligentes reputantur.

C A P u T XXV.

De Officio Correctoris in Menfa.

Officiu Corre&oris in Menfa , elt ordinare cum Praelato. quid , quo tempore, fve in prandio, live in ccena, five in collatione legatur. iplius ecia in inteiel cum confilio Prolati obfervare, quando Fratres melius lunt in Domo: tunc facere legere frequenter in anno Afia Capitulonim Generalium , & Provincialium , litteras Magiftri , & Conitatorum; & notas aliquas de Rubricis magis utiles , & frequentius necelfiuis fecundum iudicium Cantoris. In collatione vero , fic in ccena debet providere 3 quod legantur libri aliqui bonse aedificationis , & prsefentim hillorire, quae retineri valeant, continentes : ut funt vitae Patrum , libri collationum, & fumles. In prandio vero, etfi frequentius Biblia efl legenda .tamen potiunt interdum utiles libri aliqui legi. In vigiliis vero , & Feftis , fic in diebus privilegiatis , ur funt dies Rogationum. & hujufmodi , poliunt legi Paffiones, vel HomiV* , vel Sermones Santtorum fedificatorii, fic in die Paalceves folent legi Threni Hieremis j vel Sermones devoti de Paffione. Porro ipfius elt prvidere diligenter lectionem, & Rudium fmm circa illa maxime applicare : fic Leftorem inftruere cum petierit , vel etiam fi ipfe non perierit, prxvenire euro 'ui hoc, maxime cum in

lectione occurrerit aliquid difficile, veldubium in accentuando, vel pronuntiando. Cum autem fedes fuanimis diltnt loco lectionis, vel non efl bene difpofira ad intelligendum Lectorem, poteft de licentia eligere locum alium ad fedeiudum Refeatorium, propinquum LeQori ante faciem coiUluto. Cavendum elt autem ei ne correctionibus nimis curiofis, feu inufuatis s vel minus utilibus molefter Leftores , vel auditores. Si autem contingat, quod extranei licetnti debeant intere(Te , & Lector non reputetur multum idoneus ad legendum : providendum elt ei, quod olitis legat loco iplius , fic lupr hoc Prolatum adeat. Cum vero »liquem Lectorem vident frequenter circa aliqua deficere , debechis obfervari ad aliquem locum congruum ipium advocare, & ipfimi circa defectus , fic ignorantias luas inftruere charitative. Ut autem , quas ad iftud officium pertinent melius fieri polline, debet procurare, quod habeantur in Donio aliqua: fumme de modo accedendi, fic pronuntiandi, fit ad Grammaticam pertinentes , per quos Fratres iu legendo poffint dirigi , fic Corredor in coiTigen. do , fic hoc debet Corre&or, prout poterit procurare.

C a p u t XXVr.

De Officio Infirmarii.

Infirmarius dicitur, qui habet curam generalem infirmorum , fit infirmotorii. Debei autem ad hujufmodi officium poni Frater, quifeiatefle p;ciens ad moleltias infirmorum, ficcompars infirmitatibus, & necefficacibus eorum : qui fit dulcis eloquio , verbis confolatoriis afflictois , fit providus , & diferetus in procurandis, fervandis , & mimftrandis neceffariis; nec renat in difpeufando neceffaria, nec prodigus in confumendo aliqua fine catifa. Ad hujufmodi igitur officium pertinet, habere curam de omnibus , qua: ad infirmorum, vel infirmos pertinent generaliter , vel in callbus variis , fic emergentibus, qua* pro aliquibus haberi debent. velieri : fic providere de his , quod habeantur fine defeflu tempore opportuno.

Circa Res habendas.

TRoinde debet follicitudinem habere apud majores quantum poreft , quod habeatur infirmarium fanum fic bonum , & bene difpofitum in officinis conuodfe aptis , fufficientibus, commoditate camerarum, & horto feu praco ad recreationem infirmorum : in quo eriam fint aliqua loca, feu domuncula, filarem, fic armaria apta ad repofitionem in rw-iim oiimiiuu , quas ibidem fervare oportet ; & quod hujufmodi domus frequenter purgetur , fic munda fervetur, fic reparetur , & reficiatur , cum necelfe fuerit diligenter. Debet etiam providere , quod habeantur ibidem competentia vafa, vel uenilia, mappa, fcyphi , fcutdla, menfiE communes* & fingulares pro comedentibus ia leffo , inftrumenta » & hujufmodi neceffaria abundanter: circa coquinas , circa leffos, circa comeftionem, circa medicinalia, balnea, vel lluphas* circa minutiones , circa rafuram, circa lotiones pedum , & caput , circa potionandos, urinaria quoque , & feli* pro impotentibus lurgere, & ire ad cameras communes : feretrum quoque, fic coopertoria propria, fic ulia neceffaria pre mortuis , & loca apta ad lavandum mortuos, fic lavetorium commune pre manibus , & receptacula aquarum, qu* effunduntur interdum: libris quoque pro Officio Divino dicendo, fic ad legendum interdum pro collatione, fic adificationem infirmorum , ur funt vic» Patrum, 8* fimiles libri. Cendel* quoque, & oleum pro

lampade» fervitores fecundum exigentiam multitudinis, & fecundum conditiones infirmorum, procuranda sunt apud Praefatum. Et cavendum ne extranei ferviant Infirmis, sed Fratres invicem, ubi hoc potest commode observari. Ubi vero erraneos advocare compellit necessitas, cavendum est ne aliqui ad hujusmodi recipiantur fervitia, nisi adeo familiares fiat, quod Inanimi fecerit possint eis revelari secreta. Ipsius est etiam, si novit per se medicinam, vel alios Medicos Fratres, vel extraneos, adhibere consilium medicinae, circa infirmos, & procurare, quod fiat, quod faciendum fuerit pro salute: ordinare etiam, & providere quid quotidie commendatur, five ab illis, qui veniunt ad nuntiandum communem, five qui decumbunt; 6c habere familiaritatem, quod in hoc, quam medicinae rempeltive, 6c suo tempore iniungantur, sicut requirit conditio, Scitelicet infirmiorum. Necesse Tamen pro expensis debent a Procuratore recipere, vel aliter si Prior duxerit ordinandum: & omnia computare, & in capitulo recitare, si qua: specialia beneficia notabilia fuerint collata infirmis. Ipsius etiam in rebus frequenter vilicare infirmos, & concurrere per coquinam, & officinas alias ad viaendum si fiunt omnia, qua: fieri debent: si quid negligentem invenerit, corrigere debet, & cum commode poterit, apponere manum ad adjuvandum. Notare etiam aliqua fiat diuturnitas, vel inordinatio ibidem, & illud interdum charitative corrigere, & interdum etiam Praeclari referre, interdum etiam in capitulo super huiusmodi protestari clamare. Si qua: vero dicta fuerint in capitulo, quae ad inhonorem pertineant, debet illa infirmis referre; & curare eorum infirmitates aggravantur, Praeclato in capitulo dicere, ut faciat orare pro eis. Mortuos quoque de novo, ipsi Praeclari in capitulo ad memoriam, ut Fratres recommaendeantur reducere, & habere curam, quod per Domum alias cito significetur per Vicarium.

Circa Infirmos

"j)Orrum cum aliquis de novo mittitur ad infirmitorium, debet eum cum omni charitate fuisse persequi. & dulciter confortari; & lectulum suum necessitatem de eo sollicito cogitare: live in assignando locum, 5c lectulum, si expedire eum jaceret in infirmitorio, five (si) speciali fervore si indiget, beatis huiusmodi, quibus se ipsius infirmis jofeatur indigere. Si flutem commiserit fuerit ei a Priore, quod curam habeat ponendo Fratres in infirmitorio, debet esse sollicitus de his, quibus indigent, cum ei dicitur, vel advenit: be eos provenire antequam petere illud cogantur. Cum vero aliquis aburitur in infirmitorio, sine causa rationabili ibi nimis morando, de hoc hoc caute Suggestere Praeclato, ut ipse fatiat, quod circa hoc fuerit faciendum. Circa vero illos, qui ex nimio humilitate, vel religione petunt licentiam recedendi antequam expediat eorum Hami: debet etiam Praeclato cautum reddere, vel ipse debet de hoc esse cautus; si data est libi potestas in huiusmodi licentiis concedendis, ne cedat eis licentia religio in corporis notabile detrimentum. Cum vero nullus infirmus fuerit, debet habere curam de domo infirmitorii claudenda, & custodienda.

Caput XXVII.

De Officio Servitoris Infirmorum,

CErvitor infirmorum dicitur, qui depuratus est ad serviendum infirmis; vel incommuni, quo ad illos, qui veniunt ad mendam communem.

Uterque alicui, vel aliquibus cum decumbunt. Hujus autem officium est sollicitum esse, ut fiant omnia facienda ratione officii diligenter, & suo tempore: & pium esse ad infirmorum necessitates, patientem ad eorum molestias: consiliiariones charitativas verbis, & factis impendere eis, tot omnia, quae ad studium, vel alias occupationes (quae non sunt de necessitate salutis, videlicet Ordinis) postponere, propter huiusmodi pietates.

Circa communem Servitorem.

Porro qui deputati sunt ad serviendum communem omnibus, live ad serviendum in domo, in qua comedunt carnes, five in domo recreationis; debent scire diligenter illud, quod supra notatum est circa officia Refectorii, id est servitorum prime mensae, vel secunde, circa mensas parandas, & fervidum ibidem faciendum, & renovanda, & recolligenda in fine, & munditias faciendas, & utilitatem, & huiusmodi cultodiam, & lavanda; lavacorum, & familia, St illa omnia, quae illi ad frum illum pertinere videntur excipere diligenter. Debet autem in infirmitorio esse domus aliqua pro procuracione, vel duarum pro duabus praedictis domibus in loco, vel in locis idoneis, quarum, vel cujus cultodiam, debet, vel debent habere qui illi, vel qui sunt principales femores. Cum autem comelliois hora appropinquet, debet huiusmodi fervitor facere lignum cum campana, qua: ad hoc debet apta haberi in infirmitorio, in loco idoneo; ad convocandum Fratres autem in infirmitorio constitutos. Cum vero eus convenisse viderit, debet aliud modicum lignum facere ad manuum lotionem: quo facio tunc aliqua expectacione eorum, qui non venerunt, debet fieri benedictio. Si vero aliquid mittatur infirmis, debet cavere ne deferens introducatur: quoniam provideatur, quod nihil ibi videri possit, quod ipsum valeat scandalizare. Debet etiam providere, quod liber aliquis cedicacior habetur semper in promptu, in quo, vel ipse quando non est in aliis occupatus, vel aliquis Frater alius de comedentibus legere possit interdum in inopia si velit. Si vero mensae fuerint mobiles, debet eas in fine reponere in loco suo. Expeditis vero omnibus, qua: ad comellionem pertinet, debet habere curam de claudenda Domo, in qua comedunt: si ibi loci non fuerint, in quibus aliqui jaceant tempore, & hora a Priore designatis. Debet autem cum infirmitario conferre in eis de his, quae agenda sunt pro infirmis, vel paranda, 6c immutare ei, de multitudine infirmorum, & condicionibus eorum: tum multiplicatur, vel minuuntur, ut faciat melius quid, & quantum fit in certum praeparandum. ipse etiam est accipere, 6c apportare panem, & vinum de Refectorio, id est cellario, prout fuerit ordinatum, & cavere ne superflue apportentur, & ne ea, quae remanent pereant, videlicet inutiliter consumantur; led pro eleemolina, vel ad aliquos usus, sicut ordinatum fuerit diligenter ferventur. Debet etiam laqueum cum necesse fuerit vilitate coquinam, sollicitare coquarios. 6c ea juvare cum potest, 6c ipse indigere, ut melius, & citius omnia expediantur. Cum vero non sunt tot infirmi, videlicet cor facienda, quod oporteat eum morari inultum in infirmitorio, debet cavere mulctam, ne otiose ibi commorans, effundat in dissolutionibus, 6c orationibus en, qua: ad studium pertinent. & ad Religionem. & Conventum: & committere potest aliqua modica infirmis fauentia, qui possint illa facere; ut de completio alimjns modici fervitii, vel quod unus, qui non comedit id viat alii vel

quod removeat mappas, vel menfas cum comederint aliqui, & hujufmodi, iic poffit ipfe cum aliis iiterfcieConventui. Cum annem expeditus fuerit de Conventu, redire debet ad videndum, li qus commifir, facta fuerint; 6c li quid deeft fupplendum flb eo. Debet etiam curam habere de faciendis leftis infirmorum, qui non habent proprios fervicore, cum ipii voluerint.

Circa Servitorem /fecialem.

Poivd nel Servitorem deputatum alicui, vel aliquibus decumbentibus pertinet cooperatoria, Jk. velles, & hujufmodi de dormitorio apportate, li ipfe voluerit, vel indiguerit; facere letlutn infirmi, procurare ei urinalia, vel aha vala, feu leliam, hujufmodi, quae fuerint iiecefiiria i releivare urinm ad oliendendum, aiTiftere eidem de die, & notie cum fuerit necelfe, juvare cum in difcalcenndo, in Turgendo, iit intrando leChrm, &o. fimilibtis. Jaccere in infirmicorio, vigilare coram eocumfueiic necefie, fervare eum in calore, & coram eo liare nefe difeoperint. Quarrere confilium diligenter cum Infirmatio de infirmitate ejus & Medico, & quE Medico mandaverit exequi diligenter, five iu medicinalibus, five in cibis, five in aliis quibufcumque. Habere etiam curam lpecialem de eis, qua paranda funt in coquina pro eo quotidie hora debira, & ut hoc faciend juvare, vel totum facere fi fuerit neceffe: & de aptando menfiim circa eum commode, & omnibus ad menirun pertinentibus mimllrandis, &C recolligendis, ik reponendis in locis fuil; St de calefaciendo aquam, vel vinuen, & brodiurri, Sc familia. Velles etiam ejus, & coopertoria, Ct rlia lavanda lavare, Sc purgare ioaun, ubi jacet. Procurare etiam omnia quae fune in calli necefiaria, vel caufa balnei, vel minutionis, vel lotionis pedum, vel capitis, vel codlurs alicujus, Sc limUiumC dummodo in aliquod periculum mortis non flnt, vel gravis mutilationis) & his alTiliere, & juvare, vel totum facere, cum potell, commode, hanelli. Panem veso, Sc vinum, Cc hujufmodi communia debet accipere a communi fervicorculis vero, quae noji habentur communiter, quit tamen fuitr neceiVarin, interdum debet quaerere ab Infirmario. Ipfius etiam incerefl providere de lumine, & libris pro Officio dicendo, cum eo, vei coram eo, cum ipie non poteft/m quo etiam non elt omittendum, quin dicatur coram eo Officium Miffe, cum ad MilVam ire non potelt. Cum vero potelt, fed debilis elt, eum juvare debet, eundo* & redeundo. Debet etiam aliquem librum coivlbatorium.&ffdlicatoriim habere in promptu, isi quo aliquid legatur coram eo interdum ad ejus confolationem. Et tam per fe, quam per alios Fratres ad hoc idoneos, quos interdum debet ad hoc inducere intendere confolationi, \$C«difcarioni ejufdem. Si quid vero petierit, vel f.«cere voluerit, quod fua? conirnrrium fianirari fic, caute debet eum admonere. Si autem non iit contrarium, deber ei obtemperare, cum commodelieri poicft: excogitare quod ei prodefTe poffit, five quo ad corpus, five ad nrimam, debet totum, five per fe, Ilveper alios facere, vel procurare diligenter.

Circa Sacramenta fiifcipienda.

"IOno circo ConfeiTionem, & Un&ionem, & Communionem petendam, li fuerit uegligens, debet eum caute follicitare: 2k cum hirc faciend fuerint, lignificare illis, ad quos pertinet, fitnecdrtriaex parce infirmi follicitfc procurare; & Ugravefcnte infirmitate reducere ad memoriam Prioris in Capitulo, ut faciat orare pro eo, fi Infirmius hoc liwis fecerit. Cum vero

ro morti appropinquaverit, debet facere figmini cum tabula, ad convocandos Fratres ad commendationem faciendam: cineres, & locum propalare cum fuper eis fuerit deponendus; & pericinentia nd hoc, Cc familia circa flatum illum dirigere, bc facere, & lotiis ad hoc cum indiguerit advocatis, vel a Prsinto peritis. Cum vero mortuus fuerit, debet habere curam de aquacalefaciendapro ablutione corporis ejus, & involvenda, 2k coopertorio ad hoc deputato apponendo: ipfo vero lepulto feretrum, & coopertorium reportare ad fua loca. Deinde vefies ejus, fik coopertoria, in quibus jacuit (fi apportata fuerint de dormitorio) debet tradere velliurio: ut ipfis lotis, ik mundatis per eum diligenter, de illis poltea fiat, quod fuerit faciendum. Si vero coopertoria proditia erant de infirmicorio, ipfa & capitergiaj &C hujufmodi, quiE cum eo fuerint, debet tradere Infirmario; utilia faciat diligenter mundari & aptari an teqiam in ufus Fracrum iterum afibrntanriinfoiulares vero. &C as, & confimilia debet reddere in lutoria. Debet quoque Infirmario reducere ad memorium, quod habeat curam, quod in primo fequenri Capitulo recommendetur anima defim&i Fratribus: ik quod ciro deuuncietur per alios Conventus, &C Lpfiiis in hoc fupplere negligentiam, fi forte ipfe negligens exciterit. Si vero aliquem extraneum in Domo aliquo cafu comigeric aegrotari, ad Infirmarium pertinet, ur fecundum voluntatem in Praelati ordinet, ubi ponatur, & qualiter, & pev quos iemanu' eidem tam charitative, k follicite, fecundum exigentiam perfima?, quod in hoc numquam negligentia committatur.

Caput XXVIII.

De Officio Receptoris Hafpicum.

AD receptionem hofpicuin talis Frater Clericus, vel Uicus ell ponendus, qui fit induftrius in agendis, hilaris vultu, verbis affabilis, charicativus in necefiitatibus, promptus in omni obfequio, difciplinatus iu moribus, in expendendo mediocris, inhoneltis folatis carens, non tardus in labore, competenter potens, ludicatorius in verbo, & qui fcias moribus aliorum, & diverficatibus variis prudenter, & religioie fe conformare, & gtuaciu cunltis fervicium exhibei*.

Circa Curam, quam debet habere.

AD hujuliuodi officium pertinet habere curam de domo, vel de domibus hofpitum (fi funt plures; cuiodiendis, claudendis, apertendis rempore fuo, mandandis, iSc honeite, & commode aptandis, in formis, in tedibus, in menfis, & hujufmodi: & i quod liabetur lavatorium pro manibus intus, vel extra in vicino, tk receptacula aquarum, quae effunduntur, ut domus non maderiat. Et menis, & ledes, five fedilia fiufficiencia, Sc quod habeatur ibidem aliqua domuncula pro procuracione, & arete, vel armaria, feu feneltrur, ik pertiert, sk hujulinodi > ad repofitionem, & conervacionem rerum, quas ibidem oportet iervari interdum. Et quod habeantur ibidem fcyphi, 6c vaia propria, Jk cochlearia, & vafcula pro iale, Ck hujiiilinodi vafa, fen menfilia, prout iieeelTe fuerit, five ad pedum lotionem* five ad alios ulus; quif debet mundace frequenter, tk diligenter, Jk in locis debitis cuilodire. Debec etiam curam habere de leftis coruin parandis honefie, & munde ubicunque fua-int, ik habere aliquas caligas, & tunicas, & caput in munda, Jk botras iub aliqua dave, quas poffit indigentibus tredere, pro tempore, ad mutandum

dum (iia : candelas etiam pro necefficitibus hofpitum, live in domo, five in via cum recedunt: campanulam etiam aliquam . cum qua fiat lignum cum luerit communis hora comedendi pro hofpitibus , nili iit confuetudo in illo Conventu, quod fiat cum cymbali ifclibur.. Porro panem n refflorio recipiat . vinum vero ^Cellario, quale per Procuratorem fuerit ordinatum. Quē vero pertinent ad Ibrulares, vel veftes, a Veftiario fi modica fuerint, vel A Prarlnto li fuerint mngnn, quereere debet. & accipere. Ea ver6, que ad cibum pertinent, vel alia quacumque, debet miniftrare Procurator, 6c pm eis recur-lendmn ad cum.

Circa Fratres Hofpites.

Uni igitur intellexerit Frncr holpirarius ad-ventum Fratrum aliquorum , qui non linit de Conventu , vel etiam deConvenrn , qui diu teterwnt extra Uomiun , ftatim ad hos debet fellinaic , & occurrere tero vultu ; & l non funt anQoriratis magna* , debet dare olculum pacis : li vero lime grandis auctoritatis , non debet fe ingerere ad olculum pacis , nili primo invitetur ab eis. Deinde ducere eos ad benedictionem . fi non receperunt, & qirarere Sacerdotem , fi iple non cfi Sacerdos, qui eam faciat: & ipl'a recepti acceptis baculis, & libris, & aliis fi qua? gerunt , qua: limr ab eo cuftodienda, ducere eos ad holpitiuin , lignificare Prolatis adventum eorum. Si vero luerit Magilter Ordinis , vel aiius recipiendus a Conventu , fua interefi pullare Campanam Capituli, ad congregandos Fratres hora competentis adbeueditionem , & ipia recepta iterum pullare ad Capitulum, cum dubuerit intrare Capitulum , primo liiper hoc ejus inquitita voluntate Cum ergo refederint in liolpicio , li tali venerint hora, quod jam comederint, debent invitari ad potum : deinde ad requiefcendum in leftis, fi voluerint. & hora hoc requiefiit; de loco camerarum edoceri. Et li non clt dies, in quo eos oporteat jejunare» inquitito de qualitate refetioi'ib, quam illa dic habuerint, debet hoc fignificre Procuratori: ut fecundum exigentiam neceffitaris , debito modo paretur , quod poterit haberi. Si vero nondum comederint, nec audierint Miflm, debet de Mifl» audienda , vel celebranda cum ipli voluerint, & de miniftris habendis providere. Si vero luerint fatigfiti , Sc quelcei e voluerint , fiat hoc li voluerint ante Mifiam, vel pofi : & interim follicitare Procuratorem de providendo, quar fuerint neceffaria ad refetlionem; & ipfe lollite adjuvet in pra:parando , & ordinet» fincelfe fuerit per Prslarum . quod aliquis, vel aliqui interim fnt ctni hofpiribus, qui eos aflo-cient, & dirigant fi aliqua voluerint. Cum ergo fuerint omnia praeparata , fi fuerit hora confinem comedendi pro holpitiibus , faciendum efl lignum praediQuiri aliter non. Quod etiam obfervandum ell omni tempore circa hofpinimcomellionein ; & deijide ablutis manibus, & di-Qa benetiiQione , & collocatis Fratribus ab eodem fecundum Itatum eorum , profequenda funr oetera, quar ad mnenfaui pertinenr. Porro in parandis , & fiervieudo , & removendis mentis, & colligendis reliquiis , & reponendis , tam illis , qinnu lcyphis , & aliis hujufnodi, obficrvauda lum ea, qua* fupra ditia lunt circa Refeclorium, & fervitores prima? mente, & lecimdē , & fervitores infirmorum , prour & quantum competere polfunt in Holpirio. Habendus cfi etiam aliquis liber in Hoipitio tedificororius in promptu, in quo dum comeditur legi polfir interdum aliquid ab aliquo, li vifuin fuerit expediie. Ablutis vero manibus poft refetlionem

offerendus non cfi potus» nifi aliqui petierint, vel indiguerint, & lit in pania talis ufus. Or-dinandum vero cfi a Pralatis , quod cum comendunt hofpites hora comellionis Conventus, nec fiunt expediti finita prima menta Conventus , quod aliquis, vel aliqui de Fratribus, qui comederunt, veniant ad Hofpitium . & luppleanc vices Keceproris hoipimm : ut ipfe comede» poffit tn fecunda menfia, & fafila toinellioncre» dire debet ad videndum , li fint omnia bene fafla , & lippendum , quod fattum fuerit itunus. De lotione vero pedum , minilrati-o-iic potiu in prandio , caena tempeftive fi<*n-dis debet provideri hora talis, quod eorum oc-calionem non protrahantur vigiliae poft lignum dormitionis, nili forte propter tardum adven-tum hofpicum fi obfiervari non polfic: in quo eafu fi fieri non poliunt omnia conlueta, fiat quod fecundum.horam fieri poterit bono modo; live in procuracione eorum , five in aliis. Cum nucem nd lcclos ducuntur, providendum ell eis de urinalibus , vel aliis valis idoneis ad urinam, & edocendi fiunt de loco camerarum , fi ufque rtinc nelciunt: & oisendenda: fiunt eis tunicae, caliga: , & caputia ad mutandum , fi aliqui indigent: & li nox fuerit, danda: fiunt eis aliqua candela', cum quibus vadant ad cameras, vel alibi, & tum quibus dicam Officium. Si verb vefiefeorum indigent lotione, cum eoruin licen-tia deber procurare , quod laventur. Si ve»6 habeant magnam indigentiam in iorullfribus, vel aliqua vtrlte , vel fecerint aliquas rationabiles expenfas in via nondum folutas, ut de naulo, & hujufmodi; debet hoc olfciulere Priori, ut antequam petant, cum ejus licentia , illud quoin-digenc olTeratur eifidcin. Quanto »licem fune magis extranei , vel de nationibus remioribus, vel de majori labore veniunt, vel lunr majoris aurhoricacis ratione flatus ieculi , vel ratione majoris flatus in Ordine, vel li funt Novicii; tanto in omnibus funt magis iharitarive rmQandi. Quod li fuerint conlucci vagationi, ficdif* curfui, vel de modica rcligiolitare notari, ranto difciplina religionis, & auHcritatis circa eos magis ell obl'erva!Tdn.& exclufi ciro de hofpicio mittendi funt ad Conventum, & ad Capitulum fuo tempore vocandi. Qui ergo digni limr fecundum ordinem pcedicbim olficio chsrifatis, cum recedere voluerint, invitandi fiunt ad manendum, & morandum lenire, & ad hoc quodammodo fiunt cogendi. Ad benedictionem vero vocandi fiunt ab ipib aliqui de Fratribus anti-quis , & praecipue Prolati, & cum oficulo, & recommendatione fui, & orationibus eorum, & alioruin Fratrum , funt per eos licendandi, St ufque nd porum,, vel plus, fecumlum quod Pradaro vifum fuerit per aliquos conducendi. Pono in communibus , & quotidianis fervidis re-ceptor holpicuin deber eflie follicitus, rempeflive patre omnia diligenter , & conferre cum Procuratore , ut provideat de neceffariis , fecundum multitudinem , & conditioneshofpitum: & lervientea in coquina pio hufpidbus lollicite juvare , cum neceffe fuerit diligenter. Et fi aliqua dicamur in Capitulo , qua pertinent ad holpites, deber iplis referre, li in Capitulo non fuerint. Quod fi aliqui in hofpitio nimis morari voluerint , vel nimis ciro recedere , debet Pisluto fuggerere» quod viderit expedire; fimiliter de eis ad Capitulum convocandis, vel Chor-um interdum rumcirca hSc accdiofi videntur Cum vero Fratres Minores apud nos contigerit comedere . vel holpitari de noQe, in omnibus devotius* & hilarius debet eisaffiftere . & miniftrare quam Fratribus noUris.

Circa

CAPUT XXIX. DE OFFICIO COQUINARII.

Circa hofpites extraneos.

/^Uin aliquos alios excvancos, five Rcligiofos, live feculares hofpicari contigerit npud nos, pertinet ad «imi habere curam diligente n, fecundum confuetudinem Domus, vel ordinatio- nem Praelata, ubi & quid comednrr, uhi jace- ant: & conducere eos per officinas cum illas valuerint vificare, ducere ad Refe&oa ium, lotis prius manibus cum ib debent comedere. bc in locis debitis collocare i & finita menta cum eis remanere, & ducere eos od Ecclecfmm, <ul gra- tias, vel ducere extra, & dicere cum eis Offi- cium li fuerint magna; petfoute. Er pollea ad lo- ca debita ducere, reddere etiam cautos favito- res menlii, quod eis diligenter ferviatur fecun- Ufun ftacum eorum. Si autem Capitulum, vel Chorum, vel Ecclefiam ad officium intrare de- buerint, debet cos in locis debitis collocare, fecundum {fcatum eorum: & cum exire debue- rint, eos irenim ad debitum locum ducere. Li- cet aurem omnes fic craSare debent, quod con- folad, & aedificati recedanr, tamen fecundum exigentiam flatu eorum, & familiaritatem mu- larem, vel necclitoteiri, plus, vel minus cft cum eis aliquid faciendum. Utrum autem cum Fratribus in hofpicio comedere debeant, vel ali- bi; & tirnim illi foli. vel aliqui Fratres cum eis: ad Prxlati dlfcctionem pertinet ordinare. Si aurem fuerint adeo familiares, quod quali Fratres habeantur, non opoirer omnem follici- tudinem liipradiclfm circa eos habere.

Caput XXIX.

De Officio Coquinarii.

A^Oquiimius dicitur Frater, qui habet curam ^ de coquina, & de pertinentibus ad coqui- nam. Ad quod debet aflagnari Frater laicus, qui habeat induitriam in parandis eis, qua: ad cibos pertinent, competenter honelte, & nrm- de. Qui etiam Ut diferetus in difpeufando, & prudens in providendo, & cuitodiendo, & in occupationibus non turbulenus, patiens, & pacificus cum omnibus, qui fecum habent aLi- quid agere, & non impotens ad officii fui labo- res. Ad officium ergo hujufmodi pertinet ha- bere curam, quantum poteft circa domum co- quina, quod fit bene cpta, & extraneis non pervia; & quod munda fervetur, & fuo tempo- re claudatur* Item, quod habeantur ibidemfcu- teilfe, & vafa hujufmodi uteniilia necelferia, & fufficieniia, & quod diligenter cuftodianur, & frequenter mundentur. Item, quod providea- tur per Procuratorem tempore debito, quod habeantur ibidem in promptu femper ligna, lal, oleum, allia, carps, hujufmodi, qui quo- tidie, vel frequenter funt necefiaria: & in loco debiro illa cuftodianrur diligenter, & mode- rate confumantur, vel expendantur. Item, quod habeantur fub eis cultodia legumina, qui fo- lent comedi in competenti quantitate. Item in- tereft iplius, quod legumina, vel herbas de horto fecundum dies, in quibus illa folent co- medi, vel alia pulmenta, laciartempeliivc, & diligenter mundari, & parari. Apponenda eft eiispn magna cura, quod pulmenta bona fem- per habeantur in Conventu.

Circa Conventum y Sf Hofpites, alios extraneos.

CCire edam debet a Procuratore tempeftive quid puter pulmenta debeat prxparare: u- trum unum pulmentum, v-cl plura; Cfc habere diligentiam magnam, quod Fratribus nunquam dentur ova pturida, vel pilees, vel alia, vel nuivis cofla. Cum aurem appropinquaverit ho- CW. ReguL Toni. I

ra comedendi, nunquam debet dicere, quod pultatur cymbalum, quoufque omnia, live pi- Qcintii, fivefelfx, five aha funt ita plene, vel fere parata; quod mluiflrando omnia continue nullam moram oporteat facere. Ipfius etiam eta fatere femellas. dividere, & dilpentare pi&aurias. & olin hujufmodi botta fide, & om- nia ad fenetlram minillrare fervicoribus; nili foire Proturaror aliquando liuc libi nlTmnzre vel- lir: vel iplerner aliqui de ittis committere velit pueris, vel aliis, qui runc lerviuur in coquina. Si amem Pnlarns ordinaverit» quod alicui, vel aliquibus paretur aliquid aliud, quam commu- niter paratui* propter aliquam infirmitatem, vel cautam, vel ad tempus, vel femper debet pro- videre, quod circa hoc non fiat dcfeQus. Si- militer debet habere diligentiam debitam circa ea, qua? parantur pio hofpiibus, live opera- riis, live aliis qnibufcunque quod omnia liant tempelive, & ordinate, & bene: quod om- nia, qua» de mentis remonent referventur. live ad eleemofynam, five ad alios uliis, prout ea- itim qualiras requirit.

Circa Adjutores.

Circa familiam, quiecnque fuerit in coquino, debet habere curam, ut inductos charitari- ve iultruat in agendis, minus diicipimacos, vel morigeratos, prout poterit bc*o modo nd ho- neilstein inducat, & corrigenda circa eos, eo- rum indicet Correctori, & caveat ne res Domus dUtrahanc, yel prodige pio le, vel pro aliis ex- pendant. Summe vero cnvere debet, ut nun- quam eos percutiat, vel conviciis, aut maledi- ctionibus, vel hujufmodi verbis inordinatis con- turbet, vel aliquid laciart, vel dicat coram C's, unde pollini habere occationem detrahendi Or- dini pota receltiun. Debet etiam providere eis de cibo, & potu, & de numero, & horis com- elVionis, eorum ordinare, & dilUibuere eif- dem, quid in pictautiis, vel aliis fuerit divi- dendum; & carnes, qus infirmis remanent, eis interdum dare, St dividere; fi Prseluco vifum fuerit expedire. Debet etiam caute providere, ut cum eis, vel fervitoribus hofpitem, vel in- firmorum, vel aliis accedentibus nunquam liti- get, vel tlamofe contendat: feti iu fpiricu pa- tiendi, & manfuetudine omnibus fatifociat, prout poteft. Cavendum etiam ei diligenter, ne unquam extranei intrent coquinam, nili for- te aliqui Coqui Magnatum, cum upud nos co- medunt, & Conventum procurant, & tunc val- de cavendum elt, ne videant aliquid in cuquina, quod cos poflit offendere; in quo cafu caven- dum elt edam ne cibi infirmorum cum carnibus unquam parentur in communi coquina Conven- tus, fed alibi. Ut aurem omnia fiant diligen- ter, debet fe extrahere ab aliis occupationibus, & mane brevem MilTam audire, & ftifeitare fer- vientes in coquina, cum nimis dormiunt: & non l'oliim dicendo, fed manum apponendo cor- operam ad omnia peragenda. Cum autem co- medere habet in fecunda menta, debet ordina- re. quod aliquis de fervieutibus in coquina in- ierim iuppleat vices fuas, de dicere quid fit ei faciendum.

Circa Infirmos.

OBI auteni in magnis Conventibus coquina infirmorum ieparuta elt ^ coquima Conven- tus, debet ibidem eife proprius Coquinarius, qui fecundum modum notatum omnia peragat, qu« ad coquinam infimiorum pocennr pertine- ie. Cujus cft etiam habere curam, quod plit* mns. vel animalium pelles, fi quae luperfuerint. nd ufus aliquos referventur. Si vero coquina infirmorum non elt alia a communi Conventus,

A a fed

fed in communi praeparatur pro eis, debet ibidem esse proprius ferviens pro infirmis, ii communes fervitores non sufficiant, qui diligenter ibidem praeparet, quae pro eis fuerint praeparanda. fequettrarim ab aliis, & dittinSe. Si vero contingat, quod nullus Frater ponatur in coquina pro coquinario > fed famulus aliquis secularis, debet Procurritor supplere quae prffidit funt de Coquinario per fe, vel per aliquem de famulis ad hoc aptiorem.

C A V U T XXX.

De Officio Custodis Cellarii*

Uftos Cellarii dicitur Frater, qui habet cu* (Iodiam vini, & omnium quae ad potum pertinent. Ad quod officium ponendus est Frater aliquis, qui sciat de his, quae pertinent ad cultodiam vini. Et ille nescit, inquirere debet ab aliis, qui dicuntur scire de arte huiusmodi, & exequi > quae ad hoc pertinent, ne vinum aliquo modo, per ejus negligentiam destruat. orro ad hoc officium debet habere cellarium, iecundum modum terra in bono loco. & hene aptatum: habens unum ollium ex parte exteriori ad inducendum vinum, & aliud ex parte interiori, ad intrandum illud fecrero cum fuerit necesse. Debet aurem, si fieri poterit, <ic esse dispositum, quod habeat fenestras ad Aquilonem. Cavendum etiam est, ne unquam illuc intrent extranei, nisi valde familiares Fratrum sint. Ht ideo expedit aliquam domunculam, vel appendicium fieri nunc cellarium extra, in quo reponatur vinum a secularibus, postea introducendum per Fratres, vel familiam, vel alios magis familiares, five per canales, five alio modo. Pertinet etiam ad illum officialem appropinquantibus vindemiis, habere curam de domiliis diligenter parandis, ut habere utensilia in loco debito, vel infirmenta, & familia ad succurrendum, cum timeretur de vini effusione; vel ad reparationem aliquam faciendam, vel alios usus. Debet etiam cum candela frequenter die, & nocte cirettere per dolia. ad videndum ne aliquod periculum imminere de effusione. Cum aurem dolia evacuata fuerint, debet ea diligenter mundare, & reponere in loco apto custodia: eorum, ne putrefiant, vel deteriorentur. Ipsius quoque interest frequentiter terrare vina, ne corrumpantur, & transferre de vase in vas, & miscere ad invicem cum fuerit faciendum: & cire, quae melius fervari possunt secundum ordinationem Procuratoris, vel Prolati, habita cum eis collatione: primo ministrare, quae ipsi primo dixerint ministranda, & secundum ordinationem eorum scire. quod vinum Conventui, quod hospitibus, quod infirmis, quod familia, quod operariis, quod advenientibus diversis dare debeat; & utrum tepidum, an qualiter, vel purum; & utrum in mensura. & quod ipsi ordinaverint, exequatur diligenter. Post comestionem vero debet per omnes officinas, in quibus fuerit vinum, difcurrere, & recolligere si quid superfluum in loco quocunque: & ponere in certo loco, ut detur postmodum, quibus secundum ordinationem Prioris, vel Procuratoris vivum fuerit expedire. Solet autem ad cultodiam huiusmodi reliquiarum, vel deputationem vini haberi dolium, in quo omnes huiusmodi reliquia reponantur, ut melius conserventur. Debe: etiam providere. quod horis debitis inveniatur circa cellarium, cum vinum fuerit ministrandum: nec debet tradere nisi illis folis, ad quos pertinet ex officio accipere; & nec illis dei in aliis horis, vel extra mensuram taxatam, nisi de licentia pedali. Ciim

autem aliquid de vino contingit corrumpi graviter, nunquam postmodum dandum est Fratribus, nec miscendum cum alio vino bono: fed secundum voluntatem Pradati fiat de eo, quod ipse dixerit faciendum. Cum aurem tempus fuerit procurandi, vel emendi vinum, ubi emitur, vel ex toro, vel ex parte; debet hoc ita tempestive Pradato, & Procuratori ad memoriam reducere, quod valeant in tempore congruo providere. In claudendis vero fenestris, & operiendis, five de nocte, five in calore, five in frigore, five in tempestive, five in inquieto tempore, five in vento adverso, live aquilonis, & claudendo cellarium, & custodiendo elavem diligenter, tantam debet habere curam; ne omissione aliqua contingat laedi vinum, vel in aliquo deperire. Pono ubi non est usus vini, fed cerevisia? vel alterius potus; sic facere debet circa illud genus potus omnia (iipradicta, quae competunt circa illud, & alia, quae requirit conditio potus illius, sicut fuerit faciendum.

C A P U T XXXI.

De Officio Vestiarum.

vestiarius dicitur non Frater, qui facit vestes, sed qui est constitutus tam super eos, qui faciunt vestes, quam super illos, qui faciunt fortiales.

Circum res habendas.

AD officium ejus pertinet habere curam de omnibus, quae pertinent ad indumenta, & calceamenta, & annexa his: ut sunt capite, caputia, tunicae, pellicea, & capelli, cinguli, cinctoria, vagina cultellorum, (oculares, concise fonilium, botra:, brachalia, five cords, & ligatura: ad caligas, & unum ad fortiales, caliga:, locci, & limilia. Item levi & coopertoria pro levis, & diffini, & cervicalia, flamina, pales, fifeones, culcitra, Sc. capitergia pro infirmis, linteamina pro balneis. Item fordi, & camifise pro libris. Item panni pro lotionem pedum, & caprum; & pro roliuo, pectines, & rnfors, & bindelli pro minutione, & forcipes ad ungues sciendendas, & si quae sunt alii. Ad horum aurem conservationem, & repositionem debet habere domum aliquam idoneam. & in loco apto piserer illam, vel illas, in quibus operantur fucor, & fartor: qui debent habere duas, vel unam in duas distinctam, in quibus ipsi famuli feculnes, si qui fuerint necessarii, operari debent; & omnes sub cura vestiarii, & ejus obedientia debent esse. Insuper etiam ipsius curam habere de omnibus praedictis procurandis, reparandis, reficiendis, ministrandis, recolligendis, & conservandis: & expensis pro huiusmodi factis computandis, quas recipere debet, vel a Procuratore, vel alio modo, vel ipsemet, vel ab aliis querere secundum ordinationem Praeiati, & consuecudinem Domus. Cum autem hyemale tempus appropinquaverit, debet apponere curam, quod id, quod dandum est Fratribus pro vestibus, ficerempe peltive procuretur, quod antequam frigore Fratres ludantur, omnia habeantur. In distributione vero inter ipsius videre quid quisque habeat. ut melius sciantur indigentia cuiuscumque. Debet autem scire \$ Prolato, quae liceat eum dare sine licentia ipsius, & quae non; & quod iustitiae obviare. Cum autem Frater aliquid perierit de praedictis, indiguerit, debet ei charitative line difficultate ministrare, si potest licentia, vel licentiam procurare. Si aurem non indiguerit, debet eum charitative

CAPUT XXXI. DE OFFICIO VESTIARII.

monere, ut supercedat a superfluitate quam petit. Quod si noluerit, debet hoc ipsum indicare Prelato, tunc lasere quod iullic facient. Nihilominus debet inspirare Fratrum ne cessare, vel intelligere, cum alii ei significamus. Et licet Frater indigens nihil perat, debet ei tanto magis follicare providere, quod humiliens sua dignitas ei favore. Cum aurem novum aliquod datur Fratri, debet vetus reddere, nili de licentia (si indigerit illo) eum retinere contingat. Cum narem emenda fuerint aliqua de pndiis, five de bonis Conventus, live ex pecunia specialiter ad huc micui data, debent omnia emi per uianus ejus. Nunquam autem line licentia ejus dehec aliquis libi facere laudi vellem, vel hujulmodi, aut in Duino, aut extra: nili forte in itinere conitutus. Eius etiam eU recipere, live pannos, live vertes, live denarios, qui dantur pro hujulmodi, vel Conventui, vel etiam Fratri cuiusque, & tuiodire: & facere quod de his fuerit faciendum. Ad ipsam quoque pertinet Noviciorum velles preparare cum fuerint induendi in Capitulum portare, & vertes eorum feculares fervare; nec line eorum voluntate aliquid facere de eisdem. Debet etiam providere Receptorii hospitum de vestibus pro hospitibus ad mutandum, & familia de competentibus vestibus, & calceamentis, fecundum ordinationem Prelati, cum Domus ipsi ad irra tenetur: et advertere ne vertes deferant lascivas, leu minus honestas. Servitoribus etiam infirmorum, vel hospitum miuifrare debet illa, quibus indigere pro illis, quibus ferviunt, live pio lictis, five pro aliis quibuscumque ad suum officium pertinentibus. Cum autem in Dormitorio sit aliquis lequs de novo, vel aliquis elti qui non habet necessaria, ipsius elti hujulmodi, five ibi, five alibi providere in tota Domo quacumque neceflu fuerint. Tempore vero Capituli supervenientis multitudinis Fratrum, cum non sufficiunt lecti, aur fupellctia Domus, ipsius efl procurare de foris, qitod deest: & lignare cujus sit unumquodque, dehabere curam de reddendo tempore tuo; providere, quod si aliquid decurpatum fuerit, vel in aliquo lafum, prius reparatur, & inuadetur. Item ad ipsum pertinet habere aliqua groffa scapularia pro Converfis, quae eis tradat quando ferviunt in coquina, vel czineto, vel liuifmodi operibus, qua volent velles deturpare. Similiter pro Fratribus, vel famulis, qui ferviunt in coquina, vel pro Fratribus qui raduntur, Scilicet qui radunt: aliquas camifias, quibus runc litan deluper ad munditiam conservandam. Porro cum lotio cominuiis vestium fuerit faciendum, debet de omnibus ad hoc pertinentibus, five lexivio, five miniltris, & familibus curam habere, & hoc in Capitulo praedicere: ut certa hora, & certo tempore deferant Fratres, qui fuerint lavanda, & tum tignis appoticis vestibus, tradere linguis ipso praefere. De quibus custodiendis, & reddendis lingulis, quae ad curam ipsius pertinent, & idem in undione communi iocuiarium obfei vetui. Cum autem aliqua viderit circa lectos, vel alibi, five coopertoria, five alia ad suum officium pertinentia otiofa, vel derelicta, debet ipse colligere follicari: ik botras, & pellicia omnia, tempore certo ad vestram deferre, & dare operam circa omnia, quae sunt in vestra fic custodienda, & excutienda, vel ad Solem, vel ad aerem pro tempore exponenda; ut a tineis, vel muribus, vel aliis ion la: duntur. Cum autem Frater indiget aliqua reparatione vellis, ut cum manicis aliis indiget vel lols, & linilibus, Super his debet providere, quod fiant. Cum autem indiget aliquibus amoribus ad hujulmodi opera peragenda,

Cod. Regni. Tum. IF

nunquam debere inintroducere in loca Fratrum lecrein, nili imt valde honestu, & familtotes: fed in loco fecreris Fratrum remoto, in Domino alicubi sunt ponendi; ve in via ad eos, vel ad domos proprias interdum hujulmodi opera finit mittenda, dummodo finit alia, quae potest a fecularibus fine Scandalo videtur. Quod si leculnres Domui frequantant, debet camos redere Fratres, ne quid per manus temerarias perire contingat. Quod si frater aliquis circa custodiam hujulmodi negligens fuerit, vel vertes suas male teulaverit, vel in aliquo circa ea, qua ad suum officium pertinent ostenderit, pertinet in ipsam Illum in Capitulo proclamare. & Suggestere Prelato de admonitionibus, quas viderit faciendas circa ea, quae ad suum officium pertinent quoquo modo. Cum autem perperderit, quod aliqui Fumes aliquas superfluitates habeant in vestibus, & coopertoriis, & hujulmodi, debet initare apud Prelatum, quod injungat in Capitulo: quod quicumque habet aliquid extra numerum taxorum a Conflitorioibus, vel aliter superfluat, fic, vel lic, reddat infra certum tempus vestitio. Tempore vero feruini cumiuvenitur aliquid superfluum de his, quae ad ipsam pertinent, debent omnia talia tibi tradi. b'i vero aliquis Frater aliunde alporraverit aliquam vellem, vel nimis longam, vel in aliquo notabilem, feu etiam (oculares; peninet ad ipsum hujulmodi vestem corrigere, vel Prelato fuggerere, quod auferatur ei; si fecundum Ordinem tolerari non debet. Ubi autem pro vestibus faciunt fieri Fratres pannos de lana, vel empta, vel alias data, debet lic hoc fieri caute, quod apud extraneos inde facile non pollic murmur exoriri.

Caput XXXII.

De Officio Sartoris.

Sartor dicitur Frater Converterus, qui fecit artem feindendi, & fuendi in pannis, Scilicet in pellibus, & cognoscendi pannos: Cui licet quid minus plene fecit, in istis debet addiscere diligenter.

Circa Res habendas.

Ad hujus officium pertinet habere ferreratnam aliquam domum bene feneratamad habendum multum de lumine, in qua fic aliquod incolorium, scilicet locus aliquis de alferibus compianatis collocatus in alto, Jk aptus ad feindendum; in super pertine, & arca, & armaria, hujulmodi ad repositionem, & alitodiam rerum, qua apud eum ponuntur. Ad istum etiam pertinet habere forcipes, acus, fila, & familia ad arte illam necessaria, in lurs certis pro fe, & luis adjfltonibus abundanter, fecundum quod requirit multitudo eorum, quos oportet interdum ad suum adjutorium convocari. Non debent autem aliqui famuli recipi ad manendum in domo coiunufe fine licentia Prelati, nec ad horam eriat fine Licentia Vellarii. Debet autem illis, qui debent in domo comedere fecundum ordinationem Procuratoris, & quid, & quando, & ubi comedant providere, & de ledis si jacent in domo, fecundum ordinationem Veffiam fuiper hoc cum vato collationem habere. Si vero pro precio itant cum Fratribus, pertinet ad Vestitium folvere, dipius effe. od hoc eum infigare. Sai vero adverreris in eorum aliquo aliquid propter quod non expediat, vel deceat, eum in domo commorari, utpote quadertruic bona Domus, vel eli mala: viti in aliquo, vel herului; debet Vestitio fine mora, vel Prelato figmlicare. Debet autem tam honeste coram eis se habere, quamdiu linit apud nos, CX eos in his,

CAPUT XXXIII. DE OFFICIO SUTORIS.

qua* ad fauitem pertinent dirigere, & mfluere: quod non fe ingerant inter Fratres, vel in loca ubi non debent, Sciimiliter quod jpfieconverthlone inter Fratres, meliores fiant, & Fratres ab eorum focietate non moleflentur in aliquo, vel perturbentur.

Circa athis ejus.

POVvb in operando fic debet effe follicieus, quod non folum de die, verfm etiam de nocte, tempore, quo Fratres vigilare folent. ope- retur ad lumen. orationihus pro Matutinis bre- yit&rconfummatiis. Similiter in celiace, diimFra- tres dormiunt in meridie, poielt commode fuflinere, & licentiam oblinere, quz de facili dari debet, Sc in hoc indulgeri, ur poffir & Matuti- nis remanere, & dormire tunc: utpofilt hujufi modi vigiliam de dic melius fnllsnerc. Propter opus etiam poteftab Horis omnibus, praeterquam i Completorio remanere, & fufiuit unicam Mil- fam privatam breviter, & expedite audire. Sic mitem debet fubjacere Vefiario, quod in omni- bus prarferat ea, qua: ipfie dixerit i nec line ejus licentia debet aliquid dare Fratribus liccc etiam modicum: utcapellum, vel focos, & hujtifmo- di; nec magnum quid pro eis facere, ut efflcin- dere tunicam, ponere novas manicas, & ltmilia. Modica cmnen. ut eft luere aliquid in tunica, vel apponere modicam petiam invlte, et luijui- modi, debet facere line licentia lpeaiail. In lcindendis vero vcfribus Fratrum, debet diligen- ter carare, quod religiofe, & non fecularicer fiant, vel cuin aliqua lafdvia parentur, led uni- formiter: 6c ideo debet habere formas aliquas, vel exemplaria fic pergnmeno, vel ligno pro ca- putiis. pro capellis, pro manicis, & fimilibus; ur uniformiter, & modo religiolb ad illa exem- plaria faciat univeiTa, Stfiant in competenti inen- iura. Cum autem aliquis panutis ei apportatur a quocunque, etiam Vefiario, St v;detur re- prehenfibilis in pretiolitare, vel eoioie, vel nli- as: nunquam debet lpfum incidere quoulque Prxlato oltenderic, ut* ipfb examinato ab eo ju- beat, quod voluerit. Cum autem non habuerit cerrum opus, debet circa illa qua? reparanda funt, vel paranda pro fututis temporibus fic vacare, quod tempore necefiiraris majoris illa expedita fnt, & tunc poffic melius fe impendere necelfi- taribus infantibus.

Caput XXXIII.

De Officio Sutoris.

SUcor dicitur Frater laicus, qti iclr artem faci- endi fotulares. & luendi in corio. Cum au- tem hujufmodi officium imponitur ipii, perritiet ad eumfeire omnia circa hnjufmodi materiam, qua: difla fune de Sartore circa pannoaicavendum ellet diligenter, ne faciat fotulares. qui in for- ma, vel ltriclum, vel iu aliqua alia nota, ali- quid fapiant(eculares-; led potius humilitatem, & religionem, nec fint in altitudine nimia re- prehenfibilis. Cum autem habet famulos, pof- iet in miniftraudo eis cibum, officium per feptl- mahiis dividere cum Sartore, ne uterqueitvliinul occupentur in eo, quod poteil per alterum fie- ri competenter. Cum autem omeina hujulinodi operariorum filnt ita extra clauliiram clatiftii, quod de nofte non polFunc ire illas ad operan- dum, debent aliqua apportare ad dormitorium, vel ad locuin aliquem intra elauturam praediolam, tempore hyemali, in quibus operentur notie, caventes i tumultu. Cum autem indiget Sutor Sartore m juvando ad unflionem. Sartor Suto- re ad lotionem veitium & fimillum; debent li- benter mutuo le juvare. Porro cum non elt ali-

quis in domo Frater ad artem hiiijfmodi, vel earum alteram exercendam, led famulus aliquis fecularis, pertinet adVefiariinn hujulmodi famu- lo committere omnia, quse ad officialem perti- nent przdiftum, vel aliqua: & ordinare de eo, & circa eum hoc, & alia, prout viderit expe- dire: Si vero nec Frater, nec famulus iit in do- mo ad iIta facienda, quod valde cavendum ell, providendum elt 4 VeUiario, quod fic caute per familiares nant, quod exinde non poliunt oriri fcandala, vel domus in bonis damnificari.

Caput XXXIV.

De Officio Przfe&i Operum.

PRzfectus operum dicitur Frater, qui confiti- ruitur ad exequendtim circa opera illud, ouod l'rselatus de confillo operariorum (fi ma- gnum quid fuerit) vel etiam alia lmeconlHio(dum- modonon lint magna)duxerit ordinandum De- bet aurem ad hujulmodi officium haberi, fi poffi- lit, Frater qui circa hnjufmodi habear pruden- tiam, qui inter operarios, & inter alios fecula- res feiaehoneile, & Cpacifice convey lari, qui etiam circa agenda gerar lollicitudinem compereurem; & qui a majori bono propter hujulmodi occupa- tiones non avellatur. Cum autem, iecundum modum prsrditlm, initant aliqua opera facien- da de novo, vel complendo, vel reponenda: ipii- us elt cogitare, de providere de materia haben- da, St Domum portanda, ut fnt ligna, lapi- des, tegula?, arena, calix, & fimilia. Si au- tem aliqua illorum poffiint procurari per Fratrum midium, & laborem, debet ftiper hoc follicitare Priorem, ut fiat cum debita diligentia, tempore opportuno. Si autem oporteat illa emi, debet cum bonis viris, qui circa hochobent experientiam con- fere, qualiter hona inateria, & tum meliori pre- tio, & quo tempore, & ubi polfir haberi; St quali- ter deferri, & exequi, quodipliconfulucrint faci- endum. Fr fi llatlm non ponatur hujulmodi ma- teria in operibus, cum fuerit Domum apporrau, vel extra etiam qtnelita, ftium efi providere quo- modo cuftodincur diligenter, ne pereat, velde- terioremr. Porro circa opem, quaeiunt, debet attendere. ne fint aliquid, quod curiofiratem, vel fuperfluitatem prزندat: & ad hoc operam dare, quod fiant opera durabilia, & humilia, & paupertati, ac Religioni conlona. Ad ipfuin etiam pertinet conducere operarios, & lollici- rare eofdem, & cum funt in expenfis Domus, de cibo, & potu, debito providere eifdem loco, & tempore opportuno: & fi debent ali- qui jnci-c in Domo, de loco, & leais, fecun- dum ordinationem Prztari > ordinare. Debet aurem accendere, quod illi, quos nlfumt, fine operarii boni, & fideles, honeftz converfatio- nis, & fama:; & li contrarium in eis invenerit, funt ab eo quanto citius licenriandi cum tali cau- tela, quod fcandalizati non recedant. Sic au- tem fe debent habere, & dare operam, quod Fratres alii fic fe habeant coram eis, Ctiim eis, quod non videant apud Fratres aliquid, quod eis cedar in fcandflum, vel offenfam; led magis apud Fratres proficiant in his, qua? pertinent ad falutem. Solvere quoque eis meri*edem ita tem- pellive, 6i fideliter, quod occalionem non ha- beant contra Fratres murmurandi. Item ipfius iatereft norare, & videre, quz funt in Domo reparanda, vel melioranda, live iu cetiis, live in daufiiris, live in his, q<z ruinam minantur, & in aliis quibufcumqtie: & ofiendere Prziaro! 6: fecundum dilpufitionein, & licentiam ejus dare operam ad hujulmodi facienda. Debet eti- am diligenter Computare quantum recipit, & un- de, & quantum, & in quibus expendit; & de

hoc *

CAPUT XXXV. DE OFFICIO HORTULANI.

hoc suo tempore reddere rationem , & procurare quod poterit pro operibus si ei imponatur : & quod datum fuerit pro operibus specialiter , si non ad manus alias , sed ad suos , secundum ordinationem Italici deveniat , in Capitulo recitare . Si vero Frater aliquis fuerit in Domo , qui sciat huiusmodi operari , libi ponatur ad operandum . huiusmodi Officiali obedire debet , & eum adjuvare , in quibus dixerit ei , nili force ipsi illud officium imponatur .

Caput XXXV.

De Officio Hortulani.

Hortulamis dicitur Frater . qui habet curam , videlicet de his procurando : ad quod officium ponendus est Frater . qui habeat experientiam circa huiusmodi , vel Iaculacem habere sollicitudinem atque inquirendum ab illis , qui sciunt . hoc excusandum secundum confidum aliorum .

Circa virgultum.

Ad huiusmodi officium pertinet dare operam ad arbores , vites , arbuta , & omnia ad virgultum pertinentia plantanda , inserenda , riganda , purganda , seu putanda , appodianda , liganda , suffodienda , & familia facienda , pro ut eorum , & cena : conditio requirit . Et cavendum est circa huiusmodi . ne arbores , vel arbuta , vel alia huiusmodi iumentis habeantur , led ea , quae fructus utiles , & abunde teendum modum terrae producere solent , varios secundum tempus , & varietates : & precipue cales , qui infirmis proliant , vel ialtem non facit infirmatum facile generativi . Porro providere debet ne arbores aut line iuxta claustrum , per quas possit ascendi fieri vel descensus . Item , quod non ponantur nimis fipifae praecipue ubi terra sub arboribus non solum reservatur ad pratum , sed ad aliquid feminandum , quod in decenti ordine , & dilantifl collocatur : ut non solum ex frutibus , sed etiam , recreationem faciam ex decore . Item , quod nunquam sit tanta fipificatio arborum , vel lignorum , quin omnes deambulantes . vel reddentes in loco quocunque possint competenter videri . Porro in plantandis urbifflis debet attendere quod line talia , quae possint in aliquo valere : ut vimina ad ligandum , rofz ad aquam lificiare . Altarillit ornatum , & familia : & quod haec talibus locis collocentur , quod non impediunt utilitatem majorem . Sine licentia vero Pralati non debet magnum quid novum facere , ut arborem aliquam eradicare , vel plantare in loco , qui solet ad aliquos usus haberi & familia , quae polliuit fieri .

Circa terree nascencia.

Pertinet etiam ad eum dare operam , quod habentur prata , five pro infirmis , live pro hospitibus , five pro Conventu in locis opportunis , secundum dispositionem Pralati competentem , pio recreatione honesta , & munda ; & quod huiusmodi opus exigit , facere diligenter . Item apponere curam magnam , quod habeantur in horto femper abundanter herbae tempore competenti ad faciendum olus . Item aliqua legumina , quae recentia Conventui solent dari , ucfabz , Sc pifanova . Item , poni , ccepo? , allia , cucurbita? , cucumeres , pepones , & familia , pro ut gignere possit humus nationis illius . Item falfia , perroiliium , Cc huiusmodi herbae , vel floris profalgis , tam si licite cui riventur , quod quocumque tempore de ipsis reperitur copia pro laliametis faciendis , pio condimento pulmenti , pro pulveribus , pio medicinis idoneis . Item radices , ut paltinae , & familia femina feniculi ,

& anili , & familia , quae in varias utilitates , & aliis cedere possunt : live pro Conventu , five pro medicinis , five certo tempore conlimentanda , live in tempus longius conservenda . Debet nutem in ipso horto tales dispositiones , Sc vius facere , quod omnia fine thftinClo , & locis debitis lic collocata , quod non confingat ea pedibus tvtmfeimium conculcari . Ubi vero olent inulti conveniunt caufia habendi falfiani , vel pecrofelimini , & tmjtfmodi modica , faciendus est aliquis hortulus prope portam , ubi fieri possunt , in quo fixit huiusmodi , de quibus extraneis influat , ne ad interiora eos frequenter oporteat innare .

Circa atraque.

Tem pertinet ad ejus officium procurare diligenter bonos lurculos aliunde ad inferendum boni ieiina , & huiusmodi praecipue , quae non habentur in domo , & tempora obferventur apta ad lingula facienda . Item , ut melius terra fructificet , debet habere curam de ipa firmanda , & liganda , li haberi valeat aqua , St de fodienda , & eligendis lapidibus , & eradicandis herbis . St harbilitis malis : luis temporibus , lingulis illis , & familibus faciendis . Scire etiam debet , quo tempore , qui fructus , quae femina , quae radices . & familia lunt colligenda , quae , & quomodo debeant , & valeant conservari , St ubi , & apud quem , secundum dispositionem Pralati : St dare operam , ut fiat circa huc , quod fuerit faciendum . Si vero huiusmodi Hortulani fit Conventus , debet propriis manibus laborare in pridiclis , & alia , quoniam circa laborem diurnum dicitur Ium luperius de Sartore , pulTuncad ipfuixi pertinet . Si vero sit Clericus . potest idem licet non tantum laborare , si sciatur : si vero sit Hortulanus aliquis extraneus fecularis , St familiaris , pertinet ad Procuratorem ipsi praefle ; Sc lectum supra dicta ordinare de Iplo . Ipsius etiam est custodire elavem horti , St claudere , & aperire tempore opportuno : & cavere ne aliqui extranei indifcrece ingrediuntur diflipent horti bona . Si vero fuerint persona reverenda , nullatenus debet eos prohibere , vel moleitare : dare quoque non debet aliquid de horto extraneis fine licentia generali , vel particulari .

Caput XXXVI.

De quibusdam communibus ad Officiales multos spectantibus.

Il AEinde circa Officiales sunt quidam notanda , quia ac multos pertinere videntur . Debet siquidem omnis Officialis dum imponit libi officium aliquod , si videtur libi , quod non habeat gratiam ad illud faciendum , humiliter excusare se apud imponentem , St olten Uerrefine falis rare , vel fitlione defeus luos ciixa illud officium . Quod si non audierit illum imponens officium , debet in confidentia de bono obediendi fufclpere devote , quod fuerit imperatum . Item recepto officio debet confiaerare cujulnodi licentis generales fune libi necelTarise ad officium exequendum , pro quibus difficile nimis est recurrere ad Prxlacum aflidue , de illis cum Przlato conferre , quas debet Prelatus liberaliter ei concedere . Quod si nolit , debet nihilominus facere , quod potest bono modo , Ck pro licendis huiusmodi recurrere ad ipsum , quamquam difficile videatur . Item cum aliqui excedunt circa aliqua de pertinentibus ad officium suum , debet eos super his proclamare , & Przlatis fuggerere , quod fiam admonitiones unies aliqua : circa illa , de quibus eidem videbi-

tnr expedire. Irem cum non fufficit (olus pern-
 ?ere ea. quit fiunt offiœ fui, poxelt apud Prar-
 tatum pio adjutore infiare: & cum adjutoribus
 f,hi dnris ira ibciabilirer, & amabiliter ic habe-
 re, quod inveniantur facile, qui m ejus adju-
 torium fultineant assignari. Irem tum contingit
 cum recedere Je Domo, vel infirmitate, vel
 alia impotentia ab officio prapedin, debet offi-
 cium ilium vel aliis committere, vel ad officia-
 les, qui m hujufmodi habent poreriarum, vel
 ad Pratorum recurrere, & iic diligenrer adver-
 tere, quod ex ejus abfentia defectus non fiat.
 Item debet diligenter advertere, ii qua? ilirpra
 iuntin Cunfuiutionibus, vel Oi di nationibus Ca-
 pimlorum Generalium, vel Provincialium, vel
 quotidianorum, quee ad ilium pertineant officiu-
 um, & illa iblicite cuftodire. Cum etiam itn
 ponitur libi officium, cui res «liqua? l*nr anne-
 xa*. ut Sacrlitia? calices, paramenta, libri» &
 'hujufmodi. & lic de aliis, debet cum recipit
 Officium litum* icite qua*, Sc qunc recipit i
 in dimiffioie li ex.revent, vel li aliqua non
 iliperlinit, i edidere rationem. Non debet aurtiin
 line licentia generali, vel fpcoali aliquid dure
 <!? peniitiiihns ad officium, vel intus, vel ex-
 c*»». na iccipitrc: cum reeepei f «.fiam de li-
 centia, debet in Capitulo beneficium .collatum
 fiitui,ui' ad lium officium peri nens rccirare.
 Irem xpenlas, quas fiicit pro offi>-iO (im neci-
 pere debet vel Procuratore» vel aliunde, fe-
 cundum ciUpoirionem PrsseSati; & de 'piis com-
 putationio tempore, vel quandorumque requi-
 litis fuerit, reddere rationem. Item Cuin Offi-
 ciales in aliquo non confentiimr, non debet li-
 rigare, vel fe perturbare; fedad Pratorum, vel
 alium recurrere, qui iuper his habee poietotem.
 Item cum habet aliquos leclnles in adjutorium,
 vel cum eis aliquid facere caulia officii; debet lic
 lionelte, & pacifice cum eis, & coram eis age-
 re umvcrfa, quod non leaudaiiz.eneur: cur.i
 fimt de familia ad fimm officium pertinente, cu-
 ram gerere fpccialem, & in omni tempore
 cavere ne unquam aliquem fmmulm, vd ope-
 rarium etiam tavim perc.it ut, vd injuriis J.v.offi-
 fet. charimive tmnen porelt eum corrigere, &
 mfluere Cum vero unum officium duobus com-
 mittitur, debet lic providere Prahuis, qu.d-
 nm nd unumquemque eorum pertinent: ne ter-
 te dum imus in alterum omnia perficienda re-
 fundit, inrertm aliquid ex nerellaiio faciendis,
 vel negllgarm, vel plene omittatur. Denique
 fuper omnia cavere debet. ne Jit in aliquo ne-
 gligens circa en, qua* ad officium fmm perti-
 nent: pra?cipite iu his, unde turbatio, vel
 damnum temporale, vel tpiririide Fratrum fe-
 cjni. vel fcaivJolumpoflir oriri. Cum aurem im-
 ponitur ei officium de novo, de quo non eft
 conicius bene, quod iciat illa, qua funrin illo
 officio facienda; ueber I Prataro petere, uc per
 aliquem exercitatum in illo officiofefadarin om-
 nibus inlruui diligenter.

Caput XXXVII.

De Officio Definitoris Capituli Generalis.

Circa ea, qua Jurat agenda ante definitionem.

D officium Definitoris CupituH Generalis
 pertinet, cumeieflus fuerit pratens in Co-
 pitubi, quod pollutae a Priene Provinciali hu-
 jufmodi laborem libi injungi in remilTionempec-
 catorum: & fic iplo imponente recipiat officiu-
 um humiliter veniam factando, & hoc fi opor-
 nieiic eutn ire in regionem longinquam, Bo-
 uum elf etiam. quod lupor hujufmodi officium

pro fe, & pro focio libi aflignaro tefhnoioiiaJes
 recipiat litteras a Priore Provinciali, & Defini-
 toribus, vel aliquibus aliis Prioribus de Capitu-
 lo: quas non negligat propter multas difficulta-
 tes > qiiil* ex detectu litterarum hujufmodi pof-
 fent oriri- In ipfin Capitulo, in quo eligitur
 debet ordinari de Socio, fi pratens fuerit, ut-
 rum inlimu! ire debeant, & quando, & perqnas
 vias. Si autem alter illorum raucum pratens
 fuerit, debet praniiclas litteras procum re, & dr
 fupraditla via cum abfente per litteras ordina-
 re: quod li neuter pratens fuerit, debet Prior
 Provincialis pradictas licrens procurare, & De-
 finitori, vel Socio mittere: & qui primo reci-
 pit, alteri debet de via pradi&a fignificare.
 Cum aurem declinaverit ad Convenus, & ia
 ipfo Capitulo, & inter extraneos, per quos
 rranfit, lic in vigiLih». in fobrierare, ia filentio,
 inliudio, in oratione, & in omni honeltore,
 & oblervancia Religionis, in collocationibus,
 & verbis aniiffiatoriis dure debe, exemplum, de
 confolationem omnibus: ut evidenter appareat,
 quod non immerito nd tantum negotium Ordini-
 nis fit aHumptiis. Si vero Fratres aliqui, per
 quos tianlit, vel in ipu> Cnpuulo velint ipli ali-
 quid direre lieperruienrihus ad Ordinem, quod
 fimn officium polfit reipicere, debet diligenter
 audire i led cavere, ne credat omni Ipiritui, vel
 luggeffioni> nifi luqtienres plene libi line noti,
 vel nili polt inquifierir diligenter a Fratribus diG-
 cretis, fide dignis de condiriune, & dikre-
 rioie, 6^7.elo, X intenrione, & mqu loquen-
 tium, ik. in quibns, & in quantum debe.&rcis cre-
 dere. Debet etiam '.cire, quod melius eft fre-
 quenter fequi cofiffium, & feuSlnn eorum, qui
 parum ei loquuntur, quam multorum, qui mul-
 tum fe fotam ingerere* ad loquendum, ficfolent
 de lingulis judicare: nec elt terurum confiden-
 tiam fuam ex hujulmodi otiditu formare, quo-
 ufique confiet libi plenius de auditis. Irem polt-
 quflm fn&us ell Definitor, debet diligenter re-
 pilitereAfla Capituli pracedenris, & conferre
 cum Fiatribus diUretis, tam fuper illis, quam
 fuper ullis, quxeumque a'i utilitatem Ordinis
 poifimr in Capitulo promoveri, & fuper illis per
 totum anrnni frequenter cogitare, & conferre,
 ut lic melius ea poffit promovere in Capitulo»
 ad quod debet dare operain habendo in aliquo
 memoriali Conititudones novas, vd admonitio-
 nes, & alia hujufmodi, qua: videntur ei pro-
 movenda, qua: proponere debet inter Defini-
 tores rempore opportuno.

Circa definitionem.

TTemad Capitulum debet ita cempeftive veni-
 A re, ne inora ejus Definidores alii ex hoc im-
 pediantur-l procedendo in agendis: & cum in
 Domo fuerir, lic Officium, & Mifiam dicere,
 vel audire tempore congruo, quod eorum oc-
 cnfione, vel alia non impediatur, quin femper
 fit cum iplis icmpellive, vel 'm Capitulo, vel
 in loco diffinitionum. Cum airtem in capitulo
 refederic, fic in loquendo, judicando, & in
 omnibus. Sociis fujs debet deferre, & libi eos
 anteponere, & in omnibus mature, honcfie, 5C
 commodc agere, jufle. & rigide tamen: & lic
 line perlbunarum acceptione pro rempore fe ha-
 bere; quod nec prslumptuofis, vel inutilis,
 vel remiBus, vel line zelo Religionis valeat ab
 altantibus reputari. Porro in diffinitionibus non
 debet conrentiofe aliquid agere, vek clamoiie
 nec Cita multum confirmatus in lenfii fitio finer
 his, qu« ante deliberaverat, vel aliis quibuf-
 cuiTique emergentibus, praeipue cum m diiruf.
 ioioie videt validiores ad oppofictim rationes,
 ve! videt illos, qui magis exercitati fiant. &

dif-

CAP. XXXVII. DE OFF. DEFINITORIS CAP. GENER.

difereriones habentur, a Illa fentemia ciitrepare: quod fi forte in aliquam declinat fententiam, qua: ante pronuntiationem diffinitionum videbatur Ubi nimis bona, porell, & debet illim femexiam revocare ante diffinitionem praediflatn. Summopere cavendum eti libi cum fit iudex, ne aliquo cafu faciat aliquid pro perfona aliqua, vel Conventu, ve! Provincia. vel Nazione, vel contra > quod fapint acceptionem quamctimque: neque unquam debet declinare in aliquam fententiati > quae ad enervationem Ordinis > vel minorationem flatus ejus cedere poffic i vel in cliquum ordinationem: qua: in inUerabilis Communitati Fratrum reputetur, vel poffic eTe tranlgreffiomim occalio plurimarum: led fic in omnibus cum zelo fando, & difere-tione intendar, quod in patriam revertens, fu-per aliquo, quod fecerit modico tempore pote-liatis fua?, non reportet confcientiam remorden-tem. Si vero aliqua fibi injimda fuerint a Cou-definitoribus facienda, utpote legere litteras, vel feribere aliquo memorialia de his, qua* le-guntur inter Definitorcs, vel habere curam de aliquibus, qua: inter eos recitantur, vel agun-tur: ita quod circa hoc omifliu, vel negligcn-rin nulla contingat. Si vero Fratres aliqui velint fibi tradere litteras aliquas vel aliqua pertinentia ad Definitorcs, debet Ea recipere, & Defini-toribus in communi prcfciuare. Debet etiam introducere quandoque Fratres, qui habent ne-gotia, cum commade potelt, ad eos. Ipiitis eft providere, quantum potelt, ne ipfe, vel alii Definitorcs tantum occupentur circa alia per-sonalia, vel localia, vel minus utilia, quod communia, & utiliora currente tempore expe-dire non poffint. Item de his negotiis, qua? pertinent ad Provinciam fuam, debet conferre cum lacio luo, ur ea cum communi confilio(fi talia funt, qua utrique funt communicata, vel communicari poffint) expediat diligenter, & non confufe. Proinde fi habentur littsi et ali-qua:, aut negotia aliqua pertinentia ad fhltim Magiftrum, debent ante Capitulum quam cito poliunt ei litteras prsfenrare, & negotia pro-ponere ordinate: fcilicet ea, qua: Provincia: funt primo, qua? funt Conventus, vel Conven-tuum aliquorum fecundo, quar funt Fratris, vel Fratrum, tertio: qua: funt eorum, qui non funt de Ordine, quarto. Si vero pertinent ad De-finitores, oblervnta hora ab ipfo Definitore, debet ingredi Socius, & cum Definitore red-dere litteras, vel proponere negotia ordine fu-praditlo: & debent habere curam de expedi-endis negotiis, & referibeiido cnm fuerit re-feribendmn. Si vero linit negotia imperrinentia ad Magiftrum, vel ad Definitorcs: ut funt em-ptio librorum & familium, debent cum licen-tia Mngiflri || fuerint neceflaria) vel Prioris Do-mus (fi ad eum pervenerint) adjutorio(|| indi-guetint) illa, prout poterunt honeite, & rell-giafc expedire. Si vero fuerit aliquod siegoti-um tale, quod inter ucumque non fit communi-candum, debet ille, cuicommiffiim ell, vel ad quem pertinet, illud prout commode poterit, expedire. Cum aucem inter Definitorcs agitiu de Provinciae fuce ftaru, vel aliquibus ad eam pertinentibus, debet fhper quibus requiritur ab eis, vel a Mogifro, per fe fidele teliimonium dare loquendo de lingulis, de (cientia, vel cre-dulitate * vel iiefcknria. prout confcientia lua reperit univerfa. Si aurem aliquid habet referre de lua Provincia, debet omnia fic recirarc di-flinfte, ut friatur a Definitoribus, quid dicat de motu luo, quid ex parce Capituli Provhic-nlis, vel Definitorum Capituli Provincialis, vel Conventus, vel Convenmm, vel Fratris f vel Fratrum aliquarum.

Circa ea, tjuce fuerint agenda poffi definitionem.

1) Oilremo terminata definitione, fua intereft dare operam, quod omnia, qua: ad luam pertinent Provincinm, quae nondum funt expe-dita, expediantur: & ubi in ingrefTu invenerit Fratres turbatos in aliquibus in Capitulo ordina-tis, reddere eis rationem fciper illis, & eos ut commode poterit fedaie. In Capitulo vero luo Provinciali, debet reddere omnia, & conferre» qua? Bd ipfium perrinenr, qua? de Capitulo Gene-rali emanaverint: ucfimt AQa Capituli Gene-ralis, lirrerTE Magiflri. littera? . vel Indulgen-tia? nova?, li qua? funt impetrata? de novo, & familia: & habere curam, quod ibidem publi-centur: & in Conftitutionibus inchoatis de no-vo, vel admonitionibus, fi qux obfcuncas inve-nitur, vel odmiratio oritur, declarare intelle-filum, Qc rationes oflignare, qus Definitorcs movent ad ifla. Si vero Magifier, vel Defini-tores commiferinc ei aliqua verbo, 6clitteris, in lua Provincia, vel alibi nuntianda» velexequen* da, quod injunctum fuerit diligenter exeeutioni mandare.

Caput XXXVIII.

De Officio Socii Definitoris Ca-pituli Generalis.

Officium Socii Definitoris Capituli Genera-lis e'ft hujufmodi. Cum officium fibi fue-rit injuncium, debet cum venia, & humilitate recipere: deinde cum Definitione de agendis (fi predciis eft) verbo, vel fi abfens elt, per litteras pevtraQare, & ei tanquam majori in eis, qus communiter ad eos pertinent obedire. Ha-bere etiam curam fpecialeni de petitionibus Pro-vinciar, & linceris Capituli Provincialis, velCon-ventuum, vel Fratrum portandis: & de nego-tiis aliis, utliintcaufa?, vel quseftiones, vel alia quacunque, proferendis, tk cum confilio De-finitoris, & aufloritace ipfius flio tempore pro-movendis. Si autem contingat eum ire cum Definitore, licet prior fic in Ordine, debeteum tanquam priorem habere, St procurare apud Priorem Provinciale, quod hoc ipfum ordi-netur ab eo.

Circa Capitulum.

Pono cum in loco Capituli fuerint, de-bent in dicendo officium, in celebrandis Milffis, in jacendo prope eum, li fuerit or-dinatum, in feribemlo. vel exequendo aliqua pro eo, fi voluerit, St finilibus, ei nfilflere reverenter, St diligenter juvare: negotia quo-que, prout poterit, debet eidem reducere ad memoriam, & cnm eodem, li vult confilium promovere: litteras quoque ad Magiftrum Ordi-nis, Sc Definitorcs pertinentes, quas habet cum ejus confilio reddere tempore opportuno. Item dum Definitor vacat definitionibus, debet liabere curam lpecialcm de litteris Magiflri, 6c Indulgentiis novis, fi ibi fuerint. & fub authen-tico figillo habendis, & fimilibus, qua opor-tet ad profectum fus Provincia? deferre, & follicitare Magiftrum ad refciibendum illis, qui feripferun de flia Provincia. Deher etiam litte-ras procurare de beneficiis, qua? fuerint proci-mula? pro perlonis ad luam Provinciampercinen-tibus, tk piofcqui caufas flia? Provincia?, fi qua fiic-rjnt vel agendo, ve! reftpondendo quantum de jure poteft; 61 alia nego tia fuce Provincia, quantum po-tru iineDefinitore expedii e,& pro iftis cum potfr ad eum retunrc; & omnia hujulmodi fic lbllir-cir« ^xpedhe, quod fntto definitione non opor-teat

tear meram contrahere propter ista. Sivero Definitores » vel Magistri Ordinis iniquitatem aliquid ab eo de pertinentibus in Provinciam illam:*, vel ipse aliquid de istis habeat dicere eis, debet circa illa fideliter, & de ferre procedere, licet lupi in dictum esse de Definitore.

Circa regerejsum.

IN regerejsum vero magis specialem curam debet habere de Aquis. Gt litteris. Gc alii hujusmodi reportandis, quod Definitores. licet eorumque habeat de his cogitare, & reddere omnia quibus fuerint reddenda. In Capitulo vero Provinciali debet Atta, litteras Magistri Ordinis, & Indulgentias, quas Intra nova? & alia pertinentia ad Capitulum illud, reddere Definitori, & laborare cum eo, ut legatur, & finde eis, quod fuerit faciendum. Si vero Magister, vel Definitores aliqua cum affertur ei agenda cum Definitore, vel finli; debet exequi diligenter prout fuerit illi didum.

Circa fuffeffionem in definitione.

Quod si oporteat cum Definitorem esse fecundum bonam Confinitionem propter mortem, vel impedimentum Definitoris, tunc ad eum pertinent omnia, quod Definitore fiunt praedicta, si vero antequam recellerit de Provincia sua, contingat illud impedimentum tali tempore, quod hoc Provinciali possit significare, debet illi notificare; & cum ejus consilio Socium accipere, qui praedicta de Socio prout poterit, compleat diligenter. Si vero illi via Definitore impediatur, vel jam incommode, quod non possit habere recum ad IVaorem Provinciale, tunc sicut poterit provideat de Socia. Denique tam ad Definitorem, quam ad Socium pertinet, cumque novi, & in experti in istis, dare operam, ut per expertos circa hujusmodi in bis, quas invidunt in truanrur: Gc ipsi cum intant agenda, debent diligenter notare, quomodo se habeant illi, qui magis Sufficientes in hujusmodi reputantur, & eisdem prout potuerim se conformant.

C A P U T XXXIX.

De Officio Electoris Magistri Ordinis.

D Officium Electoris Magistri Ordinis pertinet, quod postquam electus est, postulet, (ut supra de Quae de Definitore) fi oporteat cum ire longius, a Priore Provinciali hujusmodi laborem sibi injungi in reificationem peccatorum, & injunctum fuisse prae cum venia humiliter & devote, & hoc si fuerit praedens in loco electionis. De litteris quoque rellimoniales idem fervetur, quod de Definitore est supra dictum: de Socio vero, & via, & tempore eundi, debet facere fecundum consilium Provincialis. Porro in via inter Fratres, inter extraneos, in Conventibus, in Capitulo, & ubique, debet illam honestatem, & religiositatem fervare, quod de Definitore fuit superius praedicta. Pro negotio vero electionis, debet a tempore sua electionis orare devote, & orationes a fratribus personis cum poterit impetrare: ut fecundum voluntatem Dei, & utilitatem Ordinis tam ipse, quam alii dirigantur. Cum autem aliquos Fratres invenerint «litteras», & Deum timentes, exercitatos in negotiis Ordinis, & personarum, habentes Ordinis notitiam: debet libenter cum eis conferre in functa & simpliciter intentione, ut per eos in aliquibus pertinentibus ad negotium plenius informetur. Cavendum est autem ei, ne praeprius audiam, atque notitiam levem, ad eligendum aliquem inclinetur, nili Prius per fide dignos, & qui talem magis de pro-

pinquo noverint, plenius instruat: nec unquam debet se in nimum in aliquem firmare, quin si aliquid melius ex collatione aliqua potius appareat, paratus sit ad alium transferre vocem suam. Illud quoque diligenter (tunc praevia) avendum est ei, ne notitia, vel familiaritas, vel confidentia praefurpta ille aliquo, vel turbatio contra alium, vel delectio quacumque, vel alii similes, vel diffimiles caufas, quae Spiritum Sanctum non capiunt, ei ru moveant in aliquo contra alium, led fortim pura, & functa intentio, & recognitio, (bium Dei voluntatem, Gentilitatem Ordinis investigans. Debet etiam attendere, quod licet in hujusmodi persona fine multa attendenda, si reperiri pollent in aliquo, utpote conditio generis, & persona, & scientia, fama, auCioritas, notitia, gratia praedicta, & inter homines converfandi, & alia inulta: tamen litterae omnia videntur attendenda, vita, & fanctus, discretio naturalis, experientia piselectionis, zelus fiantus, animofitas ad mala peccandam, & bonum promovenda, maturitas in agendis cum oportuerit, confectio ad infirma, firma de Deo fiducia in fulcis, & gravibus cum emergunt. Ceterum vero tamquam perniciosum, & vilissimum eis procul abjiciendum, ne unquam inducat, vel inducere fuineat quicumque circa hujusmodi negotium ad aliquid, nili quod pure fanctitatem lapiat, & virtutem; led sic in omnibus cum timore Dei diligenter deliberatione procedat, & votum limm folamin Deum, & Ordinis transferat utilitatem: habens prout oculis, quod nihil faciat unde malam reportans confidentiam gemere habeat omnibus diebus virum fuo, cum aliquid fecerit, quod postmodum nunquam poterit emendare. Si vero factio crucinio publico nondum valet electio, nec videatur per processum, quod valere possit, nisi mutet vocem litam, inulto melius est murare vocem (dummodo cura bona conficientia fieri possit) quam diu diseordiam finire. Sed in mutatione istud videtur iecurins, quod cum oportet murari propter concordiam, illorum sequatur confidentiam, & fenfum, qui fecundum luam conficiendam, & finlii melioris. Gc Innioris lenrentia reputantur. Denique omnia, quas afui fiunt in lecto, sic debet habere secreta, quod numquam ex ore ejus egrediatur aliquid, unde possit aliquid de illis percipi: vel possit aliquis Frater percipere; quod talis, vel trides Fratres elegerunt hunc, vel illum reprobaverunt, vel illi contrarii fuerunt, & finilia. quosque in mdticere mrationem. Debet etiam esse murus, quod in collatione facieula de aliquibus eligendis ante electionem iuer Electores luas, non est fecurum conficientie propter occasiones, denigrationis famulorum, & alia multa, quod folent indeiequi. Porro in l'egrefi cum declinat ad Fratres, debet laudare quantumcumque potest cum bona conficientia, quod factum est, & super hoc Fratrum animos confolari.

Caput XL.

De Officio Electoris Prioris Provincialis.

IV D Officium Electoris Prioris Provincialis pertinet, ut cum eleQus fuerit, conferat cum Inore. Gc Conventu de litteris super hoc habendis, & de ibeo iji via, & faciat, prout fuiper, c duxerit ordinandum: in aliis autem, quas ad electionem pertinent, ob eervc habito lelpecln ad Provinciam, omnia, quas supra dicti funt de Electione Magistri Ordinis, hnbiror elpecltu ad Ordinem Inivcrfum. Multum autem accende, debet, quod talis eHgarur (fi fieriporelt) qui lu ad pneem, & coi. iolacionem cuin-

mimem

CAP. XLI. DE OFF. DEFINITORIS CAPITULI PROVINC. is>?

munem Provinciae, dummodo alia! cu cumitan-
tis bona* concurrant: & libentius debet procu-
rare* quod aliquis de Provincia eligatur, dum-
modo fit fillic Lens, & habeatur uti Lis; quam ali-
unde, etiam si magis liifficiens habeatur, ile quo
nun fperetui*, quod possit haberi, nili cum ma-
gna nngultia animi fui, Scailhelaret ad receden-
dum, quam citius possit. In formatione vero
decreti, si opus fuerit, debet in omni cnlir fine dif-
ficultate qualibet, teflimonium perhibere veritati.

Caput XLL

De Officio Definitoris Capituli Provincialis.

D Officium Definitoris Capituli Provin-
cialis pertinet, ut poli electionem audiat
negotia Fratrum modo fequestratim, modo cum
aliis Definitoribus, prout ipfi requirunt, & ipse
poterit vacare: recipere etiam litteras» vel me-
morialia, que ad Definidores pertinent, cum ei
porriguntur; ut ea inter Definidores piiefentet
tempore opportuno. Postquam autem inchoa-
tum fuerit Capitulum, debet cum Priore Pro-
vinciali in loco Definitorum in Capitulo (edere,
hoc Ordine lervato iuer Definidores, ut qui pri-
mo ledene in Choro, primo fedeanr inter eos.
Cavendum eli autem ei ne aliquid faciat pro Fra-
tre, vel Conventu, vel contra, quod lapiat pri-
vatum amorem, vel turbationem, vel vindi-
ctam contra alium: led tantum ea. qutP fapiunc
arquitatem, & bonum. Item ne fit facilis ad mu-
taciones faciendas, five in abiolutione Priorum
inultorum, vel translationibus l, c f loium l & Fra-
trum, mii quando post difcuffionem dilip, enrem
monifella ratio repentur. Item non tantum in-
tentus lic circa particularia fndta? ne quod ad
Commune bonum * Cc magis, quod pertinet ad
flatum totius Provincia, negligamr. Porro cir-
ca Conventus novos, & remotos, & defolatos,
vel prte paucitate Fratrum, vel paupertate, vel
propter aliqua scandala ibi orta, vel, aliis de
caulis. ut relevantur a gravaminibus, 6c bene
provideatur eisdem, & in aliquo non graventur:
limiliter circa ftudium, & omnia pertinentia ad
id promovenda. Item circa Fratres, qui notari
finit de scandalo turbationis, & periculofi re-
putantur, reprimendos, & refnriandos, & in
talibus Conventibus collocandos, ubi liibdifd-
plina, 5c cu ludia bona nlicujus custodiantri; &
familibus, qua? funt majoris neceffitatis. debet
habere curam majorem quantum in eo elh. Sunt
& alia quidam notata in Capitulo de Officio Pri-
oris Provincialis circa Fratres, qua! pro magna
parte eidem quantum ad officium itnim in modi-
co tempore pertinent, confideranda fimt > &
Pollicite obfervanda. Item pertinet ad eum, cum
aliis di videre Vifitatoribus Domus vifitamlas, & alia
qiafdam. qia* in Conlitiutionibus exprelTa finit, &
in admonitionibus Capituli Generalis, quando-
que inferuntur: infuper, mulca alia de illis,
qua: fupra notata linit de officio Definitoris Capi-
tuli Generalis, qua omnia iunt ab eo confide-
randa diligenter, tk prout competunt obfervan-
da. Deinde finita definitione, cum aliquos tur-
batos viderit de aliqua ordinatione, non debet
ita fe fuper aliquo excludere, (licet in illo non
confenferit j quod fuper focios fuos calumaiinde-
volvatur; vel qua! afa funt inter eos* de quib-
us oritur turbatio, per quos factum (it, reveletur.

Caput XLIL

De Officio Vificacoris.

Circa ea, que preecedunt vifitationem.

D Officium Vifitatoris pertinet, si laboriofa
fuerit fua vilitati», poffiulet d Priore Pro-
vinciali laborem in remiffionem peccatorum libi
Cod. Regul. Tum. 1K.

inungi. Socium quoque de ejus ordinatione,
fi pofcet ei loqui, vel (ciibere, vel si hoc non
poteft, de ordinatione Prioris (iii Coiivemunlis
a(Tumere debet. Si vero ante tempus vifitandi
contigerit eum infirmari, vel aliter impediri *
deber Priori Provinciali hoc indicare > ut de nlio
provideat, qui fuppleat vices ejus. Porro tem-
pus ad vifirandimi debet eligere tale, in quo Fra-
tres melius poffiint haberi in domo* fine damno
prfPdicationVs. vel provifionis temporalium, &
quod non concuirat cum vifitatione Prioris Pro-
vincialis, vel nimium fit vicinum vifitationi * vel
Capitulo fequenti, vel procedenti Provinciali,
vel Generali, (i Fuerint in Provincia illa celebra-
da. Cum autem venturus eft ad domum aliquam,
debet primo fignificare tempus adventus fui;
ut Fratres abfenres commode convocari poffint.
h'on debet nutem ad convocandos Fratres infer-
re neceffitatem, qui fine magno damno domus,
aut falutis animarum convenire non poffiint: nili
magna* Sc rationabilis caufa, St neceffitas hoc
requirat.

Circei quadam iti generali.

Ntreft etiam ipfius portare fecum litteras Ma-
giftri Ordinis, & alia, qua? emanaverunt d
Capitulo Generali, vel Provinciali: & tacere ea
legi in prarfentia fua, in Capitulo, vel in men-
fa cum Fiacles communicer interlinit. Debet
aurem fiimrmeim i» omni Conventu videre,
inquirere, si habentur libri Officii Ecclelia llici
bene con ecti. Item ft habentur libri fchplalii-
ci fufficieiuer, si habemr paramenta Eccleli-
affica, & hujufmodi, qua? pertinent ad cultum
Dei competentia. Item quomodo fit Divinum
Officium, & quomodo proncirurin ftudio. Item
qui, fice quot Fratres funt in domo, qui multum
reputentur idonei nd proficiendum in fhidio,
quos exigentibus meritis ad hoc expediat pro-
moveri: quot boni Praedicatores, quot boni in
con(ltiis, quot boni ad Confefliones; (i qui gra-
ves in moribus, vel notati publice de scandalo:
fi multi gravibus, & longis infirmitatibus prae-
gravari: si habentur competenter temporalia,
6c qualiter. Item si habitant inter devotos ho-
mines* si domus elt onerata multitudine Fra-
trum, vel paucos habet, si fimt Fratres de illa
Natione, vel aliunde, ii libenter morantur Fra-
tres in illo Conventu, vel inviti » si habent par-
cem Fratres cum Praelatis. & finilia multa, m
tempore hio his cognitis in genere, iciat meli-
us Priori Provinciali, vel Definitoribus contu-
lere de his, qua: circa demum illam fuerint or-
dinanda, & i ple nihilominus faciat bonum quod
poterit, quantum officium lium fe extendit.
Porro ante tempus vifitationis tuae, non perti-
net ad eum facere aliquam iuquifitionem ex of-
ficio, licet ipse poffit audire aliqua, li aliqui
gratis nd hoc fe ingefflerint, vel fine invitatione
aliqua gratis dicere voluerint: in quibus tamen
non funt expendendi dies multi j ne in fraudem
prolongandi dies officii, hac fieri videantur.

Circa Capitulum.

UM autem primo Capitulum intraverit ad of-
ficium exercendum, puteil aliquam brevem
collationem facere Fratribus de aliqua lpiritnali
materia, fic utili si voluerit: deinde recom-
mendare Fratrum orationibus, illos, quos vo-
luerit. Pofimodum facere iijun&ionem, & ad-
monitiones de pertinentibus ad officium; fient
viderit expedire. Solet aurem in communi viii-
tatione Capituli, ubi aliqua fpECIALIS caufa hoc
requirit, injungi univerlis abfqne prscepri ex-
preffione, quod quilibet dicat ei illud, quod
libi videtur dicendum fecundum luam confcien-
B b fiam

CAPUT XLII. DE OFFICIO VISITATORIS.

tirajñ pro bono Ordinis , live in Capitulo , iive CKi:io , fecundum quod requirit natiim negotii . viddicet, quod dicendum est in Capitulo , di eat ibi ; & quod extia dicendum est, dicat exira. In admonitionibus vero lolcnr Fratres redi di cauti, ne aliquid dicant conera aliquem ex aliqua turbatione, vel motu inordinato ; fed fohun ex (inceiitate fraterna cliaiitnrU, & amore Ordinis. Item ne taceam aliqma dicendum, vel c>, familiari amore perfon®, vel timore qtio-cumpie, vel alia quacunque ex cauto minus religioVa. Ipiis etiam Prteiat, & Fratribus poted injungi . li videatur expediens , quod ociafion.e eorum , qua* dicuntur ex confuero mo-do contra aliquem nihil podmodum dure agant, <uui etiam fit coiiUieriuii, quod iph Priores inluie vibratione lbleant animare in Capitulo l-a.iticsad dicendum fideliter omnia . qti» videiit-iii* eis dicenda Irem, quod caveant quod non dimnt inutilia, vel qua? alias sunt correfta; vel qua: icaece fune dicenda , non dicant in publi-«o, & familia. Irem, quod in proclamando le habeant madefte, & formamCoidlitutumimob-fervent diligenter. Illec quoque , & familia plura , vel pauciora pofiimr dici, lecuudum quod rudo fuggeret, Itaru domus . & circumitontis td hoc pertinentibus coniiderntis. Folt hujull modi vero injunft>ones, & admonitiones ante-ram procedatur au culpas audiendas, dandum e(i aliquod tempus Frntrihus mfc loquendum libi fecreto, fi voluerint ; ut ex aliquibus auditis magis infirueliis, iciat melius quid lit acendum Si vero libi videatur . pateit vocare aliquos, oC maxime diftretos, & magis dignos fide , eri-amli gratis non veniant, ad inquirendum de flatu domus leviter , & fimrrmtim. Ex his vero , qua: libi dicuntur ad parean , non mulcum expedit, quod conficnriam fuam former, nili poli-quam diligentiu liue fugaverit de conditionibus perlbn* loquencis ; li forte cum non cognofcat, ex diiirccione, ik. zAo , Semotu, & modo, tx his aurem . qu.r clicumur in occulto, non debet ad aiiquam lententium umirn aliquem in aiiq.io procedere , nifi i>i publico recitentur, Inltmere etiam debet ubi loqtieutes in fecreto , tum loquuntur de: talibus, qar IdlentSc pofiunt m proclaimtlonibus dici , quod nen bene libe-ram animas fuos, nili in publico illa dicant. Si autem viderit aliquos pararos ad dicendum ali-qua in publico , qtia? dici fic iionfolenr, nccde-bent. debet eos inltuere charitative , fi ex fim-pluitare hirc faunr, quid eis fit agendum : Si vero libi videatur maliriofe id fieri , terroribus , & (oinminai ionibcis , debet eos in julticia refre-nare , condigne pimu epoltmodmn fecundum quantitatem excellir,; fi proccduñr Pono cum piipibatis praedictis , cenetur Capitulum de cul-pis , fic cum debito moderamine, & dilcreiione cuncta linit eidem agenda ; ut vilitatio, qua* in-ducta elt ad correftioncm malorum, non lit oc-cafu. exceffiuuin augendorum. Proinde curan-dum ell ei, quod male accufantes reprimat , refrenet, & quod bene accufantes juvet; quod dubia diligenter inquirar, quod occinito det li-ceuri.uti , & tempus nd relpondendum: quod in frivolis non permittat fc occupari, qiio dea, quẽ digna funt reprobatione cum audiuntur, valde vuibis reprobet , ik iniinuet clfe horrenda ; quod laudabilia tic commendet, quod ad familia animet advenientes . quod injungendo pccniten-nas prudenter diffrernat quantitates culparum. & prout poffibile eli line tinnlitione puniar julio niodo, & plus quam in quotidianis Capitulis pu-niri foleant excelVus, ne vilitatio veniat in con-temptum. Aure itijiniClioncm vero pienrciria: , aggravet Cidpns quas audivit dignas majori re-probatione m quolibet acuilaro i ut per heec au-

dientes inducantur efficacius ad cavendum. Ad hoc, ii iuhis. qua- m fecreto, vel in publico , in domo , vel etiam extra domum audivit , vi-deatur quod circa aliqua majora lit plenius aliquid inquirendum , de quibus per communem mo-dum fupraditum viiitandi nondtmi el elt latis-fattnm, potelt procedere ad praecepta » vel om-nibus. vel aliquibus facienda , in publico , vel fecreto, fecundum quod negotii nntina reqmnr. Cavendum ramen nefaciat aliquid contra aliquem injuriore : m gravibus vero ne ita parcat aliuii, quod culicem excolare , camelum glutire vi-deatur. Sunt & alia ei diligenter obfetvamto . qñse in Conititurionibus, & admonitionibus Ca-pitulorum, & luprain Ctpnulo de Officio Prioris Provincialis circa vibrationem funt tomeripta. Cum autem ad terminationem vifitationis acce-dere voluerit, li vel aliquas ordinationes , vel admonitiones arfiius cufiodiendas relinquere , debet primo fuper his cum rtiicrecis Fratribus conficire , eorum fienfiui , qui noverunt ple-nius Uacum domus . & patria: , quam fienfiui luo credere. Poteft aurem , & hujulinodi in fcriptis in aliquo memoriali relinquere in cultodiam Sup-piioribi ut ficisui tempore fut» fi illa fuerint cor-recU. vel obervara , & iple potele memoriale retinere. Fmaluer autem principaliter debet in-tendere adha?c, 5c laborare, quod per vilitacio-nni fiiian iequacur correclio excelfuum, pax . & tranquillitas relinquatur. Propter quod fi videt aliquam turbationem, debet anteterminationem viiitntionis dare operam ad quietandum; n religio in aliquo depereat, reformetur o'ediennn, concor-dia, devotio, ik omne bonuin in Fratribus augeatur.

Circa quatiā pofi IC/itat lunem.

SI vero Fratres , vel Conventus rogaverit eum, vel fuper aliquibus promovendis apud Prior-rem Provinciale , vel ad Definitores Capinili Provincialis , vel Magiitrum Ordinis, vel alibi: fi fibi mrionahilia videntur, debet eis libenter acquiefcere , & fuper illis memoriale fatere, & proponere ea tempore opportuno : nec Fratrū deletilis , nifi iolum Provinciali , vel Definito-ribus , vel Magiltro , prout ell leum dum ordi-nem faciendum dieut ; fed potius bona de Con-ventibus vifitanris pritrduet , prout fccuilduill confeientiam facere poterit bono modo.

Caput XLIII.

De Officio Piiediracoris Generalis.

D Officium Prarilicatos Generalis pertinet , cum ad hoc nlfunatur, cum venia luicipe-re illud officium , ik ad Capitulum Provinciale venire . nifi de licentia , vel ex caula remanfie-ht. Cum autem non venerit, debet fe excufare per litteras concinentes caulammbientice lira?. Ip-le etiam elt de corpore Capituli Provincialis, & pertinet ud ipium electio Definitorum Provincia-lis , Cc Geneidlis Capituli , Vificatorrtm , ik difcuffio pccitionim Oapiculi ejufdem , & lirnili-ter, qua: ad ipfos pertinet. Et ideo folet lpecia-liter talibus concedi , quod habeant fpcciale li-gillum Ad hoc etiam debet apponere curam , quod habeat majorem notitiam Fratrum de Pro-vincia , & exercitium circa ea , qua* in Capitu-lo funt agenda , vel pertinent ad communem fitaium Domus, vel ProvincUe. Debet etiam fre-quentius , fk libentius ubique praedicare , prae-cipue fi gratiam habeat prxdicandi. Non ell au-tem propter hoc officium exemptus in aliquo nb obediennu Prioris iiii, vela communi vita Fra-trum aliorum : nifi quo ad hoc, quod poteit line licentia (pedali ire ad Capitulum Provinciale, ut prafditliun elt. Sed de Socio , & tempore eun-di, Itare debet ordinationi Prioris lui . dum modo fic ordinaverit, quod iperetur, quod pol-lit illuc commode pervenire.

CAP.

Caput XLIV.

De Officio Socii Prioris Conventualis
euntis ad Capitulum Provinciale.

P Circa quadam nte Caprtutum.
Priori Conventunli ituro ad Capitulum Provin-
ciale, eligendus ell in Socium Frater, qui
polTic laborem via fecundum formam Ordinis U-
finere: qui. commode excretiitm habeor, vel
intem aptitudinein ad ea, qua: in Capitulo agen-
da iint, quod etiam fidelis reputetur adagendum
pro omnibus, live pro Conventu, five Fratribus
lingulis; five Piadatis. five Le£lore, quod fecun-
dum veritatem fuerit faciendum. Ad hujufmodi ve-
ro officium pertinet accufationes Prioris, fi quae
fuerint. petitiones, & litteras, St negotia quare uni-
que. five Conventus, five Fratrum fingulorum re-
cipere, bc portare ad Capitulum; & dare ope-
ram, quod illa, qnar figillanda fune, ligillentur.

Circa Capitulum.

CUM aurem fuerit in Capitulo, pertinet ad
cum fient nd membrum, cnm fic de corpo-
re, circa omnia, quae ad ceufam pertinent, ficuc
proditium elt de Frsdicacore Generali. Specia-
liter vero negotia Conventus, vel Fratrum Tuor-
um, debet procurare; videlicet: litteras raifns
Priori Provinciali, vel Definitoribus, vel aliis
reddere tempore opportuno. Accufationes Pri-
oris fui in Capitulo difciete, & limpliciter pro-
ponere, prout fuerint formata?. Si autem aliquas
alias de motu liio facere voluerit, eas fequetra-
tiin & diilin£te ab aliis opponere Petitiones fingulorum Fratrum nd Provinciale, fi qua: libi com-
mtlfae fuerinc, oflendere, & procurare. Sive-
ro a Provinciali. vel Definitoribus aliquid ab eo
fuerit iriquUicum, de flatu Prioris, vel Conven-
tus, vel Fratrum aliquorum > fic fimplicem veri-
tatem dicere debet, quod pio aliquo, vel contra
aliquem nunquam inclinet le: nili quantum re-
quirat aquitas, Severitas, omni motu inordina-
to exclufo. Cum autem aliquid dicit, debet
hujufmodi diflingnere difciete, quid dicit de
mora fuo, quid de aliorum, & quorum: quid
de voluntate Conventus, vel totius, vel majoris
parcis. St qua fit pars illa major, fi expedierit
enarrare. Item pertinet nd ipiiim oflendere Pri-
ori Provinciali indulgentias Domus, quas habet,
aut in Le£lore, aur in Prsdicatoribus, aut in
Fratribus expeditis in confiliis, aut in Cunfclli-
ribus, aut in Cantoribus, aur in Converfis r fe-
cundum varia exercitia, aut in paucitate Fratrum,
& fimilibus, Sc gravamina, aut in infirmis, aut
in difcolis, aut in nimia multitudine Fratrum,
& fimilibus, & laborare debet per fe, & per
Fratres fibi notos, & amico; fui Conventus, ut
domui fnae per Priorem Provinciale, & Defi-
nitores utiliter provideatur. Cavendum etiam
effei, ne de motu luo, velakiornm de fuo Con-
ventu, qui ad partes locuti fuerint, libi procu-
rer aliquid, quod ad turbationem Conventus:
vel Fratrum de Conventu fuo, qui meliores, &
difcretiores reputantur valeat provenire.

Circa quadam poji definitionem.

VErum fi contingat Priorem fuum abfolvi, vel
poff definitiones omitti aliquid eorum, qua
in fuo Conventu funt necefiaria, uc provifio de
LeQot-e, & hujufmodi: tunc cum illis, qui fue-
rint io Capitulo de domo fua, vel etiam aliorum
Fratrum, vel quibus Conventus liius confidit, de-
bet tra&arc quid pufiit ficii pro domo fuu\ live
mpoftulando, quos poffit eligere, live in con-
firmationis commiffione; five in provifione de
Leftore, & fimilibus. Deinde in regreffii non
debet moram contrahere* fed ficut poterit» bu-

Cod. RepuL Tom. IV.

110 modo ad Conventum fuum. feftinare. Et fi
aliqua negotia fuerint, qu® expediat eis tam ci-
10 feb* e, debet hoc, quam cito poterit per litten-
ras intimare, fi ante aduentum fuum hoc pree-
fciri expediar. Cum autem venerit cavere de-
bet ne rumores inutiles de Capitulo referat, vel
infuma, vel aliquid, unde Frnues turbet con-
tra Priorem Provinciale, vel Definidores, vel
aliquos Fratres. qui minus fuerint favorabiles*
vel contrarii in illis negotiis, fed potius ea re-
ferat, qua: ad confortacionem, & parem Fratr-
um debeant provenire; & det operam pacificare
Fratres incommuni, & fingularicer» Il aliquos
eorum viderit turbatos iuper iis, qua: r. tta lime
in aliquo, vel omiffa, ftiperhis reddens,, pro-
ut poterit excufbtionem rationabilem.

Caput XLV.

De Officio Confeftoris.

Tq Rarer, qui confeftiones auditorus efi, ne-
telTariuin cfl, ut fciat quantum poteftatis
habet. Item, ut fciat qu® qualiter a confi-
tente inquirere debet. Item oportet eum elle
caurum circa abfolnriones, & circa excommuni-
cationes, difpenfationes, & alias latisfactiones,
& circa cafus matrimoniales: & circa ptEiicen-
tiarum injuii&iones, & fimortiarum refignaciones,
& circa modum habendi le ad confidentein Ctipc-
cialicer circa fecretum Confeftionis.

Circa potetatem.

Circa potetatem notandum cfl, quod Frater,
cui non elt ditium & Przlato fuo, vel ab
alio. qui poffit ei dare Jurifdiccionem, quod au-
diat Confeffiones, de nullo peccato mortali po-
tell abolvere. Ille autem, qui habet poreita-
tem a Diacefano videre debet, quam porefla-
tem habeat, & ad majorem certitudinem, bo-
num elt, quod de hoc litteras habeat, vel me-
moriale aliquod-

Circa inquisitionem.

Circa inquisitiones notandum cfl, quod duo fune
genera interrogationum, qua? a peccatore
confirre quarenda: funt. Qusdam enim per-
tinent ad ipfam perfonam confidentis: quaedam
vero ad facta perlbnas. Uls vexo, qua: pertinent
ad peifonam naturaliter Innr priores: undenifi
Sacerdos friat, pocelt inquirere & confidente
utrum fit Clericus, vel laicus: & fi Clericus,
unum Heligiofus, vel non, & utrum Habeat
beneficium Eeclefifticu in. vel non, praecipue
cum cura animarum. Si laicus, inquirere poteft
cujus officii fit, & utrum in matrimonio lit, vel
folutus: & utrum paierfainilias* vel de familia al-
terius. Cognito vero qualis lit perfona, fecun-
dum flatum fuum, vel perfona, poliunt fieri
aliquae alis interrogationes. Mulieres verd pra-
cipufe inquirendis fune de iis, quae ad eas perti-
nent. Milites inquirendi funt prscipufe de rapi-
nis, & injuriis, de venditione iuftitia?. de pro-
fuliohe pecuniE caula adulationis, vel hiftrio-
natus facla: de vrtna gloria, & laboribus, &
doloribus, quos pro ea habent: & fumpribus.
quos propter ea faciunt. Mercatores vero que-
rendi ltint de mendaciis, & perjuriis, & ven-
ditiione ad terminum \n fraudem ufurarum fo£la,
& de aliis fraudibus. Burgenfes ver6 inquiren-
di funt de focieinte, de mudo, Sc caufa congre-
gandi divitius. Inquirendi funt etiam de invidia:
mos enim civium ell: alios aliis invidere. Illi
veru, qui funt de familia alicujus potentis inqui-
rendi funt utrum domino fuo fideles extiterinc. de
adulatione, de mendaciis, de rapinis, de pra-
vis confiliis, de iniqua acceptatione munerum.

Bb i &

CAPUT XLV. DE OFFICIO CONFESSORIS.

& utrum domino praecipienti aliquod impium obcederint. Clerici vero inquirendi iunt de perceptione limoniaca beneficii, & Ordinum : & si deferviant, prout beneficia sua requirunt ; Soni dicant officium, fecundum quod Ordo cymn requirit, & de modo dispensandi redditus suos. Alii, qui habent curam animarum inquirendi fiunt, utrum sint folliciti, quomodo de cibo Ipirituali filiis suis provideatur : & aliis» qus nd regimen animarum pertinent. Inquirendi lunc agnoloz de fraudatione sui laboris, oCutr&m redant, qua* fum Czfaris Czfarei, & quzfurn Dei Deo : de fallis testimoniis, Scdeufurpatione alienarum terrarum, & de invidia : Sc de accusaionc proximorum apud Deum. Ije fide non ell mtium interrogationem facere, licet hoc aliqui magnificinnc nili in cafu, in quo illa jierfonalufpecla efiet de fide. Depetentis vero occultis, uc ell de peccato contra naturam * non ell inquirendum, nili cauce, ne aliquid manifeilecur fimplicibus, quod ipli nefctant, quod poflic eis efle occafio peccandi. Modus autem inquirendi poterit efle talis : poterit quzri utrum infuEtus carnis aliquando pariat : & fi refponderit, quod fic : poterit quzri, utrum titillatio ducat eum ad aliquid faciendum : & ii fic, quod eft illud, & fic nihil ei manifellatur, fed datur ei occafio manifellandi fe. Aliqui tamen quarrunt utrum vigilando femem effuderit abique naturalis ufti mulierum, & fi refponderit, quod fic : qua occasione ei occidit. Sed inexperti opus carnale, non intelligerent, quid ellet effulio feminis.

Circa nbfolutiones vero.

Orandum efl, quod non efl requirendum ab eo, qui confitetur iuramentum, vel votum, vel alia obligatio, quod abftineat a mortali ; fed fufficere, quod habeat bonum propofitum, & bonam voluntatem nbfuendi, & fpccialiter ^ luxuria. & quod remittat oditura, fi quod habet contra aliquem : & quod velit latifacere pro polle de injurus, li quas fecit : & quod pccniteat de omni peccato mortali. quod fecit ; ad minus m generali. Si aurem dicit fe nolle, vel non polTe abliuere ab aliquo mortali, non eil injungenda pccnientia ; fed iagnificandum elici, quod fi decederet in tali flatu, damnaretur. Verum dandum eil ei aliquod coniliuin, quod faciat, ut Deus illullm coi ejus ad pamireutiain ; & dicendum eil ei, ne in tali lntii communicet.

Circa Excommunicationes.

Otandum efl, quod ille, qui audit confeffiones, non debet fe intromittere ad dandam alicui abfoimionem ali Excommunicatione* iuli fciat fe poteftatem habere ; Cc nili fciat formam, fecundum quam dcbet fieri abfolutio. De qua forma breviter notandum elt* quod minor Excommunicatio abfolvitur lolo verbo : major obfolvitur ira : ^tuthoriaie, quafungory abfolvo te ab omni vinculo Excommunicationis : vel fpccialrter ab Excomunicatione, qua ligatus es fro hocaftoy vel a tali ytdice. Depoteltare autem talium abfolutioiuim breviter notandum efl, quod ille, qui audit onfefTionem, non porclt obfolvere lua authoiitate ab aliqua majori Excomunicatione, quam alius iudex tulerit, qui lit major, vel par ei. Item notandum, quod «bfolutio Excommunicationis debet pracedere obfolucianem peccatorum.

Circa chfpenfationes.

Otandum elt, quod circa difpenfationes nullus debet intromittere fe de aliqua difpenfatione votorum, vel irregularitatum, nili fciat fe habere patellarem licentiandi. & difpenfandi : uecefTeft etiam, ut fciat fecundum quam for-

mam debet fieri difpenfatio votomm. Dicat ei-go peccatori, ut quz vovit impleat, donec fibi confilium fic ab eo, quicumeo poffcdiipenlaie.

Circa vero refiitutiones.

Otandum efl, quod non efl alicui danda pccnitentia, nili voluntatem habeat reflituendi proximo, quod ei abfultur, nifi proximus voluerit ei remittere. Caveat vero ne det ei dilationem, nec jungat, quod inde faciat elemofynas : fpoliato enim debet illud reflituere. vel hz-redi ejus, quam citius potuerit, nifi fpoliartis der ei dilationem vel non poffit invenire, cui reflituendum elt. Tunc etiam debet erogari de con(illo Ecclefia? in pios ufus s & nifi peccator habeat voluntatem fic faciendi, non efl ei injungenda pccnitentia. Si vero occultum cftaQum, tnfrueitdus efl peccator, quomodo oculte reilimar, vel occulte dilationem perae, fcilicet per aliquam honeftam perfonam, prfcipue Sacerdotem, cui in confeffione reveletur, quod tacito nomine peccatoris negotium procuret.

Circa injim&iones panitentiarum.

Imilicer oportet elTe cautum, ut parvas injungat : melius ell enim ponere homines in Purgatorio, quam in Inferno ; habet enim Deus, ubi purget filios suos, fi non purgentur hic. Dicat etiam quando numerum orationum injungit : quod fi aliquando non dixerit, non et ad culpam impuretur, ail minus mortalem. Item, non injungatur pccnitentia alicui, fi habet officium, quod fecundum confeientiam fuam fine peccato mortali facere non poffic, tuli deferat id officium. Item, fi habeat aliquam aliam peccandi occafionem, ex qua vero fimile ell, quod non poffit fibi cavere a peccato mortali ; nifi eam a le removeat : (ut cli cohabitacio mulieris fufpecla, cum qua peccare confuevit) pccnientia non detur ei, nili occolionem illam a (c removeat.

Circa vero Simoniacos.

Otandum efl, quod ille, qui per fitnoniam adeptus efl aliquod beneficium, non debet recipi ad pccmrentiam, nili habeat przpofcun reuunciandi illi beneficio pme, lmpliciti i qua- autem diipcnlhrio poffic poltea fieri cum eo invenies in Summis in Trucistu ile Simonis. Forma vero abfolvendi a peccatis hac ell : Fa&a generali confeffione in Iarino, vel in Romano a peccatore, & dtcln illa oratione : Mijcreatur &c, ^Tbjoltitionem &c- Et ego abfolvo te ab omnibus peccatis tuis. In nomine Patris, &c. Debet autem runc efle fides tam Sacerdotis, quam ejus, qui confitetur, quod nifi per culpam conficentis. llerit remittentur peccatori peccat :» fua runc, 8c gratia Dei infunditur * li prius non ei' ancdimiflb, Sc gratiam non habebat Si vero prius peccata dimilTa* & gratiam prius habebat, tunc augetur Dei giatia.

Circa modum habendi fe ad confitentem.

Tern ad officium Confeflbris pertinet. omnes confiteri volentes benigne, fic affabiliter recipere, (k prfcipue illos, qui raro confiteri conlueviunt. Omnes autem, quinefcuunc modum Itandi in confeffione debet intruere. uc ilcnc fiexis genibus, inclinato capite, appodnudo fe ad dexteram, vel ad finiltrain Sacerdotis. Antequam vero incipiat confiteri, potele illis, qui non fune alTucti confiteri fiequenter, aliqua verba dicere de pertinentibus ad confeffionem ; uc qufrere de patria lia, velhujulmodi, urconfirens interlm fumat audacia odcoiifitendu. In pccnitemia vero injungenda, debet reminifei, quod prarcerea, quz injungit fpedaliter, imponat es etiam omnia bona, quar fecerit in remillionem omnium peccatorum, bc det ei porellatem cuicumque confiteri poterit, quod laxare poffit de pccnitentia li

biinjunaabeo, fi forte viderit expedire. Debet etiam diligenter observare Confessor, quod semper libentius, & prius audiat confessiones illonim, qui magis indigere reputantur, vel qui roro venire folent, vel qui funt extranei, vel qui itine in itato majori, vel de quorum tonfeiliune major utilitas fetutnra fperatur-

Pono circa mulieres cavere debet, ne unquam audiat earum confessiones. nili in publico, & ubi ab aliquo, vel ab aliquibus videantur. Illis vero, qua: votantur seghinx, & frequenter volunt confiteri, certum tempus assignet ad confitendum: extra quod iplas non audiat, nec in aliis colloctionibus frequentibus fe eis exponat unquam; & temper potius duris, & rigidis verbis uratur adeas, quoniam mollibus.

Deinde circa fecretum confessionis fic debet esse cautus, ne linquam direfte, vel indirefte, de longo, vel de prope, in genere, vel in particulari, poffit aliquid percipi de ore ejus, quod aliquam notam habear de aliqua revelatione quantumcumque levi. Nec etiam debet in speciaii laudare aliquem, cuius confessionem audivit, de virginitate vel innocentia, & hujusmodi. Ii pnpud lapientes, cum de alio orietur verbum, quem etiam audi fiet, & non ita luidnret, pollet oriri iulpicio, quod idem non eilet in illo.

Caput XLVI

De Officio Praedicatoris communis*

Qualis debeat ejje in fe ?

Praedicator communis habet officium speculi quantum ad bonum exemplum, & habet officium lucernae ardentis quantum ad praedicationis verbum. Unde necesse est, ut concordet in ipso vita & doctrina, ne quod per unam manum edificat, per aliam destruat. Praerendat itaque Praedicator in habitu humilitatem, in moribus honestatem, in verbis discretionem, in zelo animarum charitatem, in cibo, & potu sobrietatem, St in agendis maturitatem.

Qualiter ad Socium ?

Praedicator egrediens, difficultatem non facit in Socio, sed acceptet illum, quem sibi prior assignaverit. Ad haec etiam niti debet, ut quemlibet Socium fullineat, ut possit quemlibet fuitinere; in via & in hospitibus, non se notabiliter feparet a Socio. Item concordet fine ad invicem, & pacifici, nec loquantur finem atpene, aut contentiofe, & praecipue coram (ocularibus mutuo se honorent, atque fupponant. Si ad unum mota fuerit quiescit aliqua, alter non reipondet pio eo, dummodo ille sit futiciens respondere: pio via non litigent, li quandoque erraverint, non propter haec feohjurgent. Iterum, si ambo fune Priores, & qualem habent gratiam: major in via non sibi folet naiores (lationes eligat, sed praedicationes suas dividant, prout paci ipforum, & salutem animarum viderint expedire. Si Praedicator aliter cum ipfis ordinaverit. De nocte meliorem lectum major notabiliter non eligat, nec in aliis se super Socium extollar.

Qualiter in hospitibus ?

Praedicator non solum domi findent, sed etiam in hospitibus, & in via aedificatoria verba libenter dicat. Non fatiget homines, alios cibos, quam praeparaverint potum, aut etiam aliquos refutando. Item non habeat in confuetudine cibos minus diversis mittere, vel dividere,

Respice quid, cur, ubi quomodo, quando loquaris.

Explicit Liber de Institutione Officialium Ordinis Fratrum Praedicatorum Reverendissimi Patris Fratris Humberti praefati Ordinis Generalis Magistri.

vel etiam elemosynas dare pro arbitrio fluevo* Imitatis. Item in bonis confuetudinibus conformet se his cum quibus converfacur. Sunt etiam alio, quae apud homines sunt indecentia, sicut dormire in menta, vel loqui dum quis cibum in ore tener, & liujufmodi: hsec ubique funt vitanda. Item, quando li«dicator propter «Itum, vel propter via? laborem lirini patiat, potest in menfa, vel ante per huiusmodi aquam illam refrefcere vel vitium cum aqua melius temperare. Committat Socio verbum quandoque in menfa, nec ibi dicatur oriola, sed feriata; & de Palatione Domini non debet fieri mentio, nisi cum omni reverentia, & maturitate.

Quid praedicandum ?

Cum Praedicator proponit verbum Dei, attendat quid dicat, quia materia Termonis ejus est, Dens, Angelus, Homo, Coelum, Diabolus, Mundus, Infernus, praecepta, confilia, facra Scriptura, virtutes, vicia. Item, magis illa findent semper praedicare, per quae magis videtur polle fructificare*

Quibus praedicandum ?

Attenclat etiam quibus dicat, ut fecundum hoc Termonem futim former. Quibusdam enim competunt fubcilia, quibusdam plana, & simplicia, quibusdam intrudiva, quibusdam motiva. quibusdam terribilia, quibusdam gudiofa. Confideret ergo, quid Clericis conveniat, vel laicis, quid Religiosis, vel lectularibus, quid militibus, aut nidiis, quid lanis, nut infirmis, quid juvenibus, aut fenibus, quid obstinatis, vel humilibus, ac devotis.

Qualiter praedicandum ?

Studeat quandoque praedicare breviter, ferventer, utiliter, facilliter, & decenter: multum denique nitatur quod traclim praedicet, & dilucidet. Item si Fratres Minores ante Termonis inchoationem fupervenerint, verbum praedicationis eis exhibeat, nisi rationaliter quid obiter. Sivero quiescuerint fupervenerint habentes litteras Apofcolicas, vel Epifcopi. studeat utin pacefic cum eis.

Quae funt vitanda in praedicatione ?

Non praedicet fine praemeditatione «fciait alias quid dicere velir, vel debear. Item vitet, quando bono modo poreft praedicare immediate post prandium: id enim tempus est tam audientibus, quam loquentibus minus aprum: fed si oportet fieri temperatius litat cibum. Ecce potum, Item non rapiatur in iram contra impediens praedicationem, vel contra pueros ibi flentes, aut etiam contra dormientes, sed benigne moneat eos. Item caveat in Termonem de illatione praefentiu, vel derogatione ab eis itum: Ipeclicer autem vitam Clericorum, vel Religioforum coram populo nunquam arguat: nec eos directe, vel indirecte & quafi sub pallio notet; quia de talibus non sequitur sdificatio, sed frequenter scandalum, & turbatio plurimorum. Item videat diligentissime Praedicator, ne quando de verbo Dei faciat sibi viam vindictae, ut videlicet in Termonem suas persequatur injurias. Item dubia pro veris non producat, nec fabulas vanas, aut fcurrutae, quae possunt Termonem facere contemptibilem, vel minus authenticum. Item non verecunde cur idem praedicare fapius, dummodo bonum lir, utile, nec etiam, id omittat dicere, quod alias praedicavit. Denique tam in Termonibus publicis, quam in collationibus privatis, advertat Praedicator circumflantias, quae continentur in hoc venu: